

Holy Bible

Aionian Edition®

Kivwanji Bible
Vwanji Bible

AionianBible.org
The world's first Holy Bible untranslation
100% free to copy and print
also known as " The Purple Bible "

Holy Bible Aionian Edition ®

Kiwanji Bible
Vwanji Bible

Creative Commons Attribution ShareAlike 4.0 International, 2018-2025

Source text: eBible.org

Source version: 4/18/2025

Source copyright: Creative Commons Attribution ShareAlike 4.0
Door43 World Missions Community, 2020

Formatted by Speedata Publisher 5.1.9 (Pro) on 6/3/2025

100% Free to Copy and Print

TOR Anonymously

<https://AionianBible.org>

Published by Nainoia Inc, <https://Nainoia-Inc.signedon.net>

All profits are given to <https://CoolCup.org>

We pray for a modern Creative Commons translation in every language
Translator resources at <https://AionianBible.org/Third-Party-Publisher-Resources>
Report content and format concerns to Nainoia Inc
Volunteer help is welcome and appreciated!

Celebrate Jesus Christ's victory of grace!

Preface

Kiwanji at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation!* What is an *un-translation?* Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aīdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aīdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is *eternal*! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to *eternal* life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of eternal punishment. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *eleēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Please understand these eleven words. The original translation is unaltered and a highlighted note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read at AionianBible.org, with Android, and with TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal and purple is the color of royalty! All profits are given to CoolCup.org.

History

Kiwanji at AionianBible.org/History

- 06/21/75 - Two boys, P. and J., wonder if Jesus saves all and pray.
- 04/15/85 - Aionian Bible conceived as B. and J. pray.
- 12/18/13 - Aionian Bible announced as J. and J. pray.
- 06/21/15 - Aionian Bible birthed as G. and J. pray.
- 01/11/16 - AionianBible.org domain registered.
- 06/21/16 - 30 translations available in 12 languages.
- 12/07/16 - Nainoa Inc established as non-profit corporation.
- 01/01/17 - Creative Commons Attribution No Derivatives 4.0 license added.
- 01/16/17 - Aionian Bible Google Play Store App published.
- 07/01/17 - 'The Purple Bible' nickname begins.
- 07/30/17 - 42 translations now available in 22 languages.
- 02/01/18 - Holy Bible Aionian Edition® trademark registered.
- 03/06/18 - Aionian Bibles available in print at Amazon.com.
- 09/15/18 - Aionian Bible dedicated as J. and J. pray again.
- 10/20/18 - 70 translations now available in 33 languages.
- 11/17/18 - 104 translations now available in 57 languages.
- 03/24/19 - 135 translations now available in 67 languages.
- 10/28/19 - Aionian Bible nursed as another J. and J. pray.
- 10/31/19 - 174 translations now available in 74 languages.
- 02/22/20 - Aionian Bibles available in print at Lulu.com.
- 05/25/20 - Illustrations by Gustave Doré, La Grande Bible de Tours, Felix Just.
- 08/29/20 - Aionian Bibles now available in ePub format.
- 12/01/20 - Right to left and Hindic languages now available in PDF format.
- 03/31/21 - 214 translations now available in 99 languages.
- 11/17/21 - Aionian Bible Branded Leather Bible Covers now available.
- 12/20/21 - Social media presence on Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube, etc.
- 01/01/22 - 216 translations now available in 99 languages.
- 01/09/22 - StudyPack resources for Bible translation study.
- 01/23/22 - Volunteers celebrate with pie and prayer.
- 02/14/22 - Strong's Concordance from Open Scriptures and STEPBible.
- 02/14/23 - Aionian Bible published on the TOR Network.
- 12/04/23 - Eleēsē added to the Aionian Glossary.
- 02/04/24 - 352 translations now available in 142 languages.
- 05/01/24 - 370 translations now available in 164 languages.
- 08/05/24 - 378 translations now available in 165 languages.
- 08/18/24 - Creative Commons Attribution 4.0 International, if source allows.
- 10/20/24 - Gospel Primer handout format.
- 11/24/24 - Progressive Web Application off-line format.
- 01/28/25 - All profits are given to CoolCup.org.
- 03/12/25 - 382 translations now available in 166 languages.
- 05/04/25 - 393 translations now available in 175 languages.
- 05/27/25 - 462 translations now available in 229 languages.

Table of Contents

NEW TESTAMENT

Mataayi	11
Malika	40
Luuka	57
Yohani	85
Imbombo	108
varumi	136
1 Wakoritho	148
2 Vakolinto	160
Vagalatia	168
Waefeso	172
Filipo	176
Vakolosai	179
1 Vathesalonike	182
2 Vathesalonike	185
Timoti	187
2 Timoteo	191
Tiito	194
Filimoni	196
Vaebrania	197
Yakovo	206
1 Petro	209
2 Petulo	213
1 Yohana	215
2 Yohani	219
3 Yohani	220
Yuda	221
Ulusetulilo	222

APPENDIX

Reader's Guide

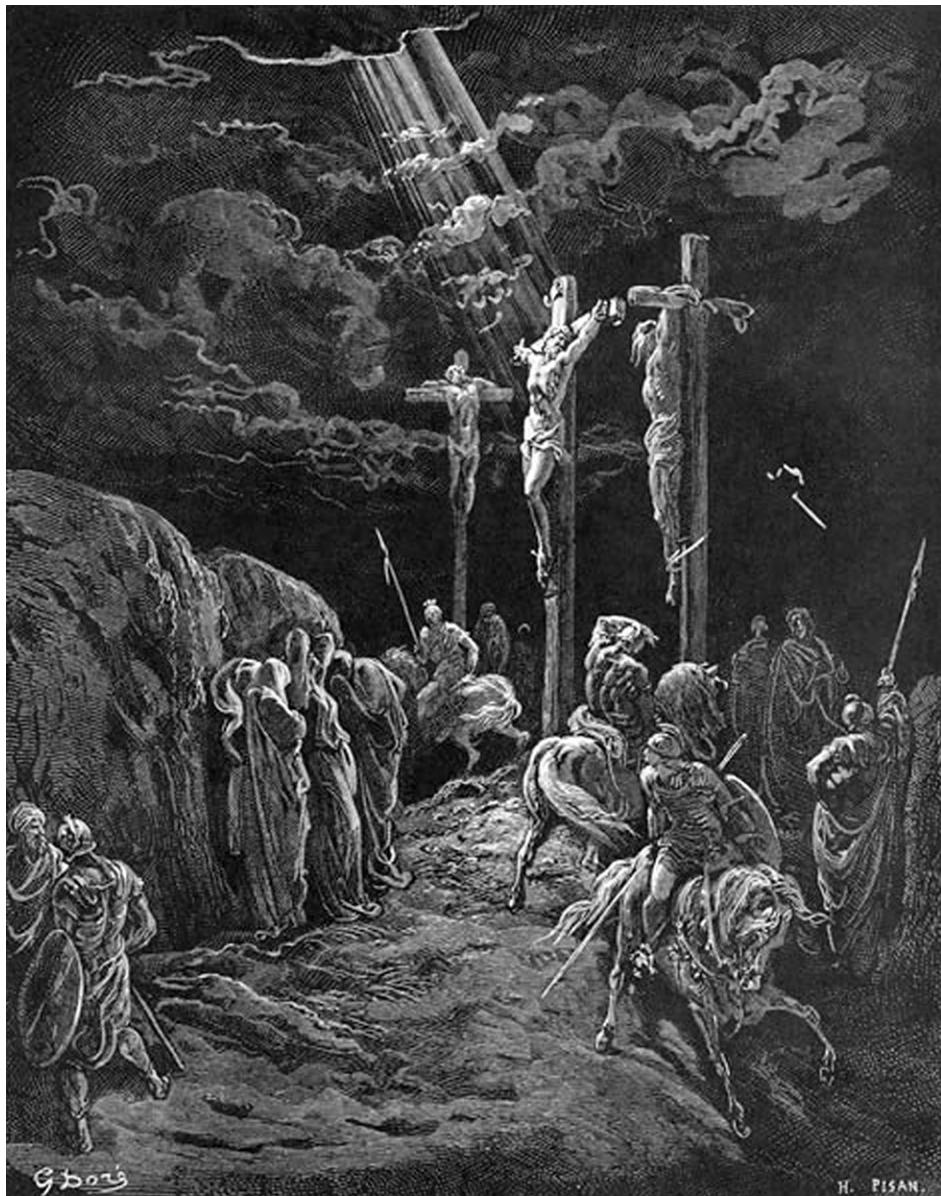
Glossary

Maps

Destiny

Illustrations, Doré

NEW TESTAMENT

uYesu akam'bula, "Nhaata uvasaghile ulwakuva sino vivomba navasitaghinie."

voope vakatova ulusudolekughava amenda ghake.

Luuka 23:34

Mataayi

1 Agha ghe matavua agha kikoko kya Yesu kilisite um huma mu kisina kya ntwa uDavidi, ikisina kya Abulahimu. **2** Uabulahamu akampaapa ulsaka, ulsaka akampaapa una uYakovo, UYakovo akampaapa uYuuda na vanine. **3** UYuda akampaapa uPelesi nu Sela mwa Tamali, uPelesi akampaapa uHesiloni, Hesiloni akampaapa uAlamu. **4** UAlamu akampaapa UAminadabu, uAminadabu akampaapa uNasoni, uNasoni akampaapa uSalimoni. **5** USalimoni akampaapa uBohasi mwa Lahavu, UBohasi akampaapa UObedi mwa Luti, uObedi akampaapa uYese, **6** ghwope UYese akampaapa Untwa uDavidi. uDavidi akampaapa uSolomoni mwa mukijuua jun oalyale n'dala ghwa Ulia. **7** USolomoi akampaapa uLehoboamu, ULehoboamu akampaapa uAbia, uAbia akampaapa uAsa. **8** uAsa akampaapa uYehoshafati, UYehoshafati akampaapa uYolamu, uYolamu akampaapa uUsia. **9** UUsia akampaapa uYotamu, uYotamu akampaapa uAhasi, UAhasi akampaapa uUhesekia. **10** uHEsekia akampaapa uMnase, uManase akampaapa uAmoni, ghwope uAmoni akampaapa uYosia. **11** uYosia akampaapa uYekonia na vanine unsiki ghuno aVaisilaeli ye vatwalilue ku vuhesia, ku Babeli. **12** Ye vatwalilue ku vuhesia ku Babeli, uYekonia akampaapa uSalatieli, uSalatieli akampaapal uSelubabeli. **13** uSelubabeli akampaapa uAbihudi, uAbihudi akampaapa uEliakimu, uEliakimu akampaapa uAsoli. **14** uAsoli akampaapa uSadoki, uSadoki akampaapa uAkimu, uAkimu akampaapa uEliudi. **15** uEliudi akampaapa uElieseli, uElieseli akampaapa uMatani, ghwope uMatani akampaapa uYakovo. **16** uYkovo akampaapa Yosefu umughoosi ghwa Maliya. UMaliya ghwe jun o akampapile uYesu jun o ghwe Kilisite. **17** Lino, kuhuma kwa Abulahamu kufika kwa ntwa uDavidi kwefilyale ifisina kijigho na fine. Kange, kuhuma pa Davidi kufila unsiki ghuno aVaisilaeli vitwalua ku vuhesia ku Babeli, kwefilyale ifisina ifingi kijigho na fine. **18** Kuholua kwa Yesu Kilisite kulyale ndiiki. Unguna jonop ilitavua lyake ghwe Maliya, alyalimilue nu Yosefu. Neke ye akyale kutolua alyavonike kuuti ali nu vukunue ku ngufu sa Mhepo uMwimike. **19** Ulwakuva uYosefu jun o alyamulimiile uMaliya alyale mugholofu pamsao gha Nguluve, naakalondagha kuuti ankosie isoni uMaliya. Pe akalamula pikumuleka kisyefu. **20** Ye alamwile uluo, unyamhola ghwa mtwa uNguluve akam'bonekela mu njosi, akam'buula akati, "Ghwe Yosefu, ghwe mhuma mu kisina iky a ntwa uDavidi, uleke pikwoghopa

pikuntoola uMaliya, uLwakuva uvukunue vuno ali navvo, apelilue mu ngufu sa Mhepo uMwimike. **21** Neke ipaapa umwana un'diimi, ukumpeela ilitavua ili Yesu, ulwakuva ilikuvapokagha avaanhу vaake mu nyivi saave." **22** Sooni isio siliyavombiike enendikio kukwilanisia ilisio lino uMutwa alyajovile kulkilila um'bili ghwake kuuti, " **23** Lolagh! Umhinja jun o naammanyile umughoosi, iiva nu vukunue, ipaapa umwana un'diimi! pe vikumpeela umwana ujoo ilitavua ili Manuels." Umuluvo ghwa litavua ilio kwekuti, "UNguluve ali palikimo nusue." **24** Yosefu akasisimuka, akavomba ndavule unyamhola ghwa Mutwa vule am'buli, akantoolu uMaliya kuuvu n'dala ghwake. **25** Looli naakaghelile kughona naghwo kuhanga usinki ghuno uMaliya ipaapa umwana un'diimi. Pe uYosefu akampeela umwana ujoo ilitavua ili Yesu.

2 UYesu alyaholilue mu likaaja ilya Betelehemu, mu kighavo iky a Yudea, unsiki ghuno alyatemile umtwa uHelode. UYesu ye aholilue, avakaguzi va nhondue kuhuma kuvudibulo vakafika mu likaaja ilya Yelusalemu, **2** vakava viposi viti, "Ali kuughi jun o aholilue, uNtwa ghwa Vayahudi? Tujaghile inhondue jino jihufia kuholua kwa mwene jihumile kuvudibulo, fye nambe twisile kukumwimika. **3** Untwa uHelode ye apuliike isio, akapumuka mu mwojo ghwake. Nava vaanhу vooni ava mu likaaja ilya Yelusalemu voope vakapumuka. **4** Pepano akakong'hania avavaha va vatekesi vooni palikimo na vavulanisi va ndaghilo akavaposisi akati, "Ukilisite iholua kuughi?" **5** Aveene vakamwamula vakati, "Iholua mu likaaja ilya Betelehemu, mu kighavo iky a Yudea. Tukagwile isio ulwakuva se sino alyalembile um'bili kuuti, **6** Na juuve ghwe likaaja lya a betelehemu, ghwe jun o uli mu kighavo iky a Yudea, Nuli n'debe, mu makaaja agha mu Yudea! Ulwakuva mulyuve mwe muno ihuma umulongosi, jun o iiva n'diimi ghwa vaanhу vango aVaisilaeli." **7** Pe uhelode akavakemeela ku vusyefu avakaguzi vala ava nhondue, kuuti vam'buule vunono unsinki ghuno vajaghile inhondue jila. **8** Pe akavasuug'ha ku Betelehemu, akavavuula akati, "Lutagha, muposelesie vunofu vvimila umwana ujoo. Mungamwalghe, mwisaghe ng'haning'haani mumbuule, neke na juune nilute kuskumwimika." **9** Avakagusi vala ava nhondue ye vapuliike amasio gha ntwa, vakavuuka viluta. Lolagh, inhondue jila jino vakajaghile kuvudibulo, jikavalongolela, voope vakava vikujivingilila kuhanga jikafika na kukwima pano pwealyale umwana, **10** Ye vajaghile kange inhondue jila, vakahovoka kyongo. **11** Pe vakingila mu nyumba, vakamwagha umwana palikimo nu ng'in a uMaliya, vakafughama, vakamwimika. Vakavopola inyambe saave, vakambonola umwana, vakahumia: isahabu, uvufumba ni manemane ghao mafuta amanya lunuusi ulunono.

12 Unguluve akavapavila mu njosi kuuti, navangakililaghe kange kwa Helode. Pe vakakilila isila ijingi kugomoka ku likaaja lyave. 13 Avakagusi va nhondue ye valutile, unyamhola ghwa Mutwa akam'bonekela uYosefu mu njosi, akam'buula akati, "Sisimuka! Untoole umwana nu ng'ina, m'kimbilile ku iisi ija Misili, ulwakuva uHelode ikumulonda umwana ujuo kuuti am'bude. Mukalaghe kula kuhanga unsiki ghuno kyanikuvavuula kuuti mugomoke." 14 Ikilo jila jila uYosefu akasisimuka, akantoola umwana nu ng'ina, akakimbulila ku Misili. 15 Vakikala kula kuhanga kufika unsiki ghuno uHelode ifua. Uluo lulyavombiike kukwilanisia ilisio lino uMutwa alyajovile kukilila um'bili ghwake kuuti, "Nikankemelile umwanango kuhuma ku Misili." 16 UHelode akakagula kuuti, avakagusi va nhondue vala vansyangile, akakalala fijo. pe akavasuung'ha avaanhу ku Betelehemu na mu makaaja ghano ghalyale mulubale, kuuti vavabude avaana avadiimi vooni, kutegulila avafyele kufika avanya maaka ghavili. Akavomba uluo kuling'hana nu unsiki ghuno alyaposisie ku vakagusi va nhondue. 17 Uluo lulyavombiike kukwilanisia ilisio lino uMutwa alyajovile kukilila um'bili ghwake uYelemia kuuti. 18 "Ilisio lipulikiike mu likaaja ilya Lama, avaanhу vikoola na kulila fijo. Lisiso ilya Laheli, ikuvalilila avaana vaake, 19 Pambele uHelode akafua. uYosefu ye ajiighe ku Misili, unyamhola ghwa Mutwa akam'bonekela kange mu njosi. 20 Akam'buula akati, "Sisimuka! Untoole umwana nu ng'ina, ugomoke mu iisi ija Isilaeli, ulwakuva vano valondagha kukum'buda umwana, vafwile." 21 Pepono uYosefu akasisimuka, akantoola umwana nu ng'ina, vakagomoka mu iisi ija Isilaeli. 22 Neke ye apuliike kuuti uAlikelao ghwe junu ahalilie pa viise uHelode kutema ikighavo ikyu Yudea, akoghopa piluta kula. Akapavilua mu njosi kuuti nangalutaghe ukuo, pe akaluta ku kighavo ikyu Galilaya. 23 Ukuo, akikala mu mu kikaaja ikyu Nasaleti. Uluo, lulyavombiike kukwilanisia ilisio lino uMutwa alyajovile kukilila avavili kuuti, Itambulwagha Munasalete."

3 Amaaka minga ghakakila. Pambele akahumila umuunhu jumonga junu akatambulwagha Yohani Mwofungi. Umuunhu ujuoalyale ku lihaka ku Yudea ipulisia, iiti, 2 Mulataghe inyivi siinu ulwakuva uvutwa uvwa kukyanya vuli piipi. 3 Yohani ujuo ghwe junu um'bili uYesaya alyajovile kuuti, "Ilisio ilya muunhu lipulikiika kuhuma ku lihaka liiti, 'Munnosekesyaghe uMutwa uNguluve isila, na kuling'hania muno kyaikilila.'" 4 UYohani akafalaghа umwenda ghuno ghwatendilue nu lwaghe lwa ngamila, akipinyagha nu lukova ulwa ng'hwembe mu nsana. Kulihaka ukuo, akalisagha imhaasi nu vvuki. 5 Avaanhу kuhuma mu likaaja ilya

Yelusalemu na mu kighavo kyoni ikyu Yudea ni mbale sooni isa kikogha ikyu Yolidani, vakava viluta kwa mwene 6 na kulaata inyivi saave. Neke uYohani akavofughaghа mu kikoghaikya Yolidani. 7 UYohani ye awwene aVafalisayi na Masadukayi viluta kwa mwene kuuti vofughue, akavavuula akati, "Umue mwe kisina kya njoka! Ghwe veeni jono avapaviile kuuti m'kimbile ing'halaasi ja Nguluve jino jikwisa? 8 Lino amaghendele ghahufuyaghe ululaato lwinu. 9 Mulekaghe kusaagha kuuti, "tukulwike ulwakuva usue tuli kisina kya Abulahamu! Kyang'haani nikivavuula, nNguluve anoghiile kuhambusia amavue agha kuuva avaana va Abulahamu! 10 UNguluve angiike inhemо, kuuti umpiki ghuno naghukoma ifipeke ifinofu, aghudumule na kunyaanya pa mwoto. 11 Une nikuvofughagha na malenga, kuvonia kuuti mulatile inyivi siinu. Neke junu ikwisa mumbele mulyune ali ni ngufu kukila une. Nanino ghile nambe kuuva m'banda ughwa kukola ifilatu fyake. 12 Umwene ikuvofughaghа nu Mhepo uMwimike nu mwoto. Umwene ilibaghulania avimike na vahosi, ndavule umuunhu pano ikwelusia ingano pa luvunga, ikong'hania ingano na kuvika mu kihenge, neke ilyelelo inyanya nu mwoto ghuno naghusima." 13 Unsiki ughuo, uYesu kuhuma ku Galilaya, akafika ku kikogha ikyu Yolidani kuuti ofughue nu Yolidani. 14 Neke uYohani akakaana, akati, "Une nilondua kukwofughua nuuve. Iwandaani ghukwisa kulyune?" 15 UYesu akamwamula akati "Uve itika kuvomba uluo lino, ulwakuva lunoghiile kukwikanisia sooni sino uNguluve ilonda." Pe uyohani akitika, akamwofughagha. 16 UYesu ye ofughue, unsiki ghughuo akahuma mu malenga. Uvulanga vukadinduka, akamwagha uMhepo ghwa Nguluve ikwika hwene ng'hunda, jikwisa pakyanya pa mwene! 17 Pe ilisio kuhuma kukyanya likati, "Uju ghwe mwanango umughanike, ninkeliile."

4 Pepano uYesu akalongosovua nu Mhepo uMwimike kuluta ku lihaka, kuuti aghelue nu Setano. 2 Ukuo uYesu akavuhila kulia mulwa kufuunya ifighono fijigho fine pakilo n a pamwisi. Pambel, e jikam'bava injala. 3 Pe uSetano akamwilsa kukumughela akati, "Nave uve uli Mwana ghwa Nguluve, ghavuule amavue agha ghahambuke ghaave makate." 4 uYesu akamuka akati, "Lilembilue mu Malembe aMimike kuuti, 'Ikyakulia kyene nakikum'biika umuunhu kuuva mwumi, looli iiva mwumi vvimila amasio ghooni ghano ijova Nguluve." 5 Pe uSetano akantwala uYesu mu likaaja inyimike ilya Yelusalemu. Akam'biika pakyanya fijo apa nyumba inyimike ija kufunyila, 6 akam'buula akati, "Nave uve uli mwana ghwa Nguluve, ghujughuje paasi, ulwakuva mu avanyamhola vaake kulyuve vakwang'e mu

mavoko ghaave kuuti aleke pighua pa livue na kulemela.”” 7 uYesu akamwamula kange akati, “Mu Malembe aMwimike ililambilue kuuti, “Nungamughelaghe uMutwa, uNguluve ghwako.” 8 Kange uSetano akamtewala uYesu pakyanya pa kidunda ikitali, pe akansoona iisi sooni palikimo nu vuvaha vvake. 9 akam’buula akati, “Nave ghufughamha na na kukunyimika une, nikukupeela ifi fyon.” 10 Pepano uYesu akati, “vuuka apa, Setano! Ulwakuva mu Malembe aMimike lilembile ndiki, ‘Umwimikaghe uMutwa, uNguluve Ghwako, kange um, bombelaghe jujuo mwene.’ 11 Pepano uSetano akamuleka uYesu. Nakalingi, avanyamhola va Nguluve vakiisa, vakantengelela. 12 Unsiki ghula uYohani uMwofughi alyadindilue mu ndinde. UYesu ye apuliike imhola ijuo akalutga ku Galilaya. 13 Ukuo, akavuuka mu kikaaja ikyu Nasaleti akaluta kukukala mu likaaja ilya Kapenaumu. Ilikaaja ilio lilyale mulubale mu lisube ilya Galilaya, imbale isa iisi ija Sabuloni ni ja Naftali. 14 Uluo lulyavombiike kukwilanisia ilisio lino uMutwa alyajovile kukilila um’bili ghwake uYesaya kuuti, 15 Ilise ija Sabuloni ni ja Naftali, mu sila jino jiluta ku sumbe, imambo ja kikohka ikyu Yolidani, iisi ija Galilaya, kwe kuno vikukala avaanthu vano na Vayahudi. 16 Avaanthu vala vano vikukakala mu ng’hiisi, valwaghile ulumuli uluvaha; voonpe vano vikukala mu ng’hiisi ija vufue, ulumuli luvamuliike.” 17 Kuhuma unsiki ghula, uYesu akatengula kupulisia itti, “Mulataghe inyivi siinu ulwakuva uvutwa vvwa kukyanya vuli piipi.” 18 UYesu ye ighenda mulubale mu lisumbe ilya Galilaya, akavaagha avaanthu vavili vanamuunhu, juonga ghwe Simoni junu ilitavua ilingi akatambulwagha Peteli, nu Ndeleeyaa. Avaanthu ava valyale valovi, vakava nu nyaafu vilova isamaki mu lisumbe. 19 UYesu akavavuula akati, Mumbingililaghe! Une nikuvaviika kuuva valovi va vaanthu.” 20 Unsiki ghughuo vakasileka inyaafu saave, vakam’bingiliila. 21 UYesu akaluta pavulongolo padebe, akavaagha avanamuunhu vavili uYakovo nu Yohani avakina Sebedaayi. Avuo, valyale mu ngalava palikimo nu viise uSebedaayi, vakava viling’hania inyaafu saave, voope akavakemeela. 22 Pala pala avanamuunhu vala vakamuleka ubviise ni ngalava, vakam’bingiliila uYesu. 23 UYesu akava ighenda mu kighavo kyoni ikyu Galilaya. Akava ikwingila mu masinagogi ghaave, ivulanisia na kupulisia iMhola iNofu ija vutwa vwaNguluve, kange akavasosyaghe avatamu inhamu saave sooni. 24 Imhola saake sikkakwila fijo kuhanga kufika mu kighavo kyoni ikyu Silia. Avaanthu pe vakavatwalagha avatamu vooni vano valyale ni nhumu sino silyale papringa. Mu avuo, mwevalyale vano valyale na mapepo amalamafu, na vanya kivafi na vanya liteela. UYesu akavasosyagha avuo vooni. 25 Amapugha agha vaanthu kuhuma ku Galilaya, ku

Dekapoli, ku Yelusalemu, ku Yudea ni mwambo ija kikogha ikyu Yolidani ghakava ghikum’bili.

5 UYesu ye aghavwene amapungha ghala, akatogha pa kidunda, akikala. Avavulanisa vaake vakaluta pa mwene. 2 pe akategula kukuvalanisia, akati, 3 “Vafunyilue vano vikumlonda uNguluvi kukila ifingi fyon ulwakuva vilikwupila uluvonolo Iwane ku vutwa vvwa kunyanya. 4 Vafunyilue vano vali nu lusukunalo, ulwakuva uNguluve ilikuvanyamasia. 5 Vafunyilue avakoola, ulwakuva uNguluve ilivapeela uvuhaasi vvwa iisi. 6 Vafunyilue vano visyukua kuvomba sino ikeela uNGuluve, ulwakuva uNguluve ilikuvapeela fyon. 7 Vafunyilue vano vali nu lusungu, ulwakuva uNguluve ilikuvasungukila. 8 Vafunyilue vano vali nu mwojo um’balafu, ulwakuva vilikumwagha uNguluve. 9 Vafunyilue vano vikusambania avaanthu, ulwakuava vitambulwagha vana va Nguluve. 10 Vafunyilue vano vipumusivua vvimiila kuvomba sino ikeela uNguluve, ulwakuva uvutwa vwa kukyanya vvane. 11 Mufunyilue umue, avaanthu pano vikuvaligha, vikuvalimusia na kuvavajova fivi mu nyunga vvimiila une. 12 Muhovokaghe fijo na kuuva nu lukeelo, ulwakuva uluvonolo Iwinu kukyanya, lugome. Enendiiki nava vavili vano valyalongwile fye valyapumusivue. 13 Umue muli mwinyo ku vaanthu va mu iisi. Neke umwinyo ghungasupuke Iwoni, ndepoonu ghuviiika kiki kugomosia ulunoneesi? Umwinyo ughuo, naghunoghiile nambe padebe, looli ghuuva ghwa kutaghua, ghukanyweghe na vaanthu. 14 “Umue muli lumuli ku vaanthu va mu iisi. Ilikaaja lino lijengilue pakyanya pa kidunda, nalingifise. 15 Kange, vaanthu navikunga itaaala na kukupikila ni liteneka, looli viviika pa kyimilo kuuti jivamulikaghe vooni vano vali mu nyumba. 16 Fye enendiiki, ulumuli Iwinu lumulikaghe, kuuti avaanthu valolaghe imbombo siinu inofu, mu uluo vamughiniaghe, uNhaataa ghwinu junu ali kukyanya. 17 “Mulekaghe kusaagha kuuti nisile kuvusia indeaghilo sa Moose, nambe imbulanisio isa vavilu, jeeje? Looli nisile kukwilanisia. 18 Kyang’haani nikuvavuula kuuti, uvulanga ni iisi pano fikyale kusovanika, nakwekale nambe akakelo kamo aka ndaghilo kano ndepoonu kivusivua, kuhanga fyon fino uNguluve alyalaghile, fivombeke. 19 Lino umuuunhu ghweni junu ideenyia ululaghilo, nambe luno musaagha kuuti lulaghilo ludebe kukila sooni, kange ivulanisia avange kuvomba uluo, ujoo iiva n’debe fijo mu nutwa vwa kukyanya. Neke umuuunhu ghweni junu ivingilila indaghilo na kuvulanisia avange kuuti vasivingililaghe, ujoo iiva m’bahaa mu vutwa vwa kukyanya. 20 Lino, nikuvavuula kuuti, nave uvugholofu vwinu navukika uvugholofu vvwa Vafalisayi nu vwa vavulanisi va ngaghilo,

namulingila lusiku mu vutwa vva kukyanya. 21 "Mupuliike vule avakuulu viinu valyavulilue kuuti, 'Nungabudaghe, umuunhu ghweni juno ibuda un'jaake, anoghiile kuhighua,' 22 Neke une nikuvavuula kuuti umuunhu ghweni juno kalalila un, jaake, anoghile kuhighua. Kange, umuunhu ghweni juno iligha un, jaake kuuti n, jasu, anoghile kuhighua pa kipugha kya valongosi. Umuunhu ghweni juno iligha un'jaake kuuti mululute, anoghiile kutaghua ku lupumuko lwa mwoto ghuno naghusima lusiku. (Geenna g1067) 23 "Lino, nave uletile ilitekelo lyako pa kitekelelo kukuntavulila uNguluve, neke ghukumbuka kuuti un, jaako ali ni lisio nuuve. 24 Lileke ilitekelo ilio pa kitekelelo, neke ulute asambane taasi nu n'jaako, pe ghwise utavule ilitekelo lyako ilio. 25 "Kange, nave umuunhu jumonga ikukutwala kwa mhichi, unsuum ng'haning'haani kuuti musambane vul, e mujiighe. mu sila. Nave naghuvomba uluo, ikukuvika mu mavoko gha mhichi. Ghwope umhighi ikukutwala kwa masinjala kuuti akudindile mu ndinde. 26 Kyang'haani nikuvavuula, nungahume munkate umuo kuhanga uhombe fyon fono ghusighilua. 27 "Mupuliike vule avaanhу valyavulilue kuuti, 'Nungawafukaghe.' 28 Neke une nikuvavuula kuuti, umuunhu ghweni juno ikumulola umukijuua mukwa kunnoghelua, iiva awwafwiye naghwo mu mwojo ghwake. 29 Lino, iliiso lyako lingakwambusie, ng'omotola, utaaghe ku vutali. Yekuba kusofia ikilungo kimo m'bili, ghwonи kutaghua ku lupumuko lwa mwoto ghuno naghusima lusiku. (Geenna g1067) 30 Kange, uluvoko Iwako lungakwambusie dumula attaghe ku vutali. Ulwakuva yekuba kusofia ikilungo kimo mu m'bili, kukila um'bili ghwonи kutaghua ku lupumuko lwa mwoto ghuno naghusima lusiku. (Geenna g1067) 31 "Kange, lilyajovilue kuuti, 'Umuunhu juno ikuntavula un'dala ghwake, ampelaghe ikalata ija kuntavula.' 32 Neke une nikuvavuula kuuti, umuunhu ghweni juno itavula un'dala ghwake, nave un'dala ujoo nam'bwapu, ikumpelela kuuva m'bwapu. Kange, umuunhu angatoole un'dala juno umughoosi antawvil, e, ghwope ivva iwwafuka. 33 "Kange, mupuliike vule avakuulu viinu valyavulilue kuuti, ulekaghe kuijigha isa vudesi, 'Looli pano ujighile, uvombaghe sooni sino ujighile,' 34 Neke une nikuvavuula kuuti, namungajighaghe nambe pedebe. Namungajighaghe mulwa kutambula kukyanya, ulwakuva kye kitengo ikyu vutwa ikyu Nguluve, 35 Nambe kuijisha mulwa kutambula iisi ulwakuva pepano uNguluve iviika amaghulu ghaake; nambe kuijigha mulwa kutambula ilikaaja iya Yelusalemu, ulwakuva lye likaaja iya Ntwa um'baha. 36 Kange, namungajighaghe mulwa kutambula amatu ghiinu, ulwakuva namungadule nambe ulunyele lomo kuuva luvalafu nambe kuuva lutii. 37 Lino, nave mukwitika, mutisaghe, 'Eena,' nave mukaana mutisaghe,

'Ndali', ulwakuva sooni sino ikwangelela mu isio, sihuma kwa Mhosи uSetano. 38 "Mupulike vule lilyajovilue kuuti, 'Umuunhu angakung'omotole iliiso, na juuve ng'omotola iyake, angakukuule iliino, na juuve kuula iyake.' 39 neke une nikakuvuula kuuti, umuunhu juno akuvombiile uvuviivi, nungavangilaghe. Umuunhu angakusevula uvudili uwwa kundio, unsyetukisie nu vva kung'highi. 40 Nave umuunhu ikukutwala pa vuhighi kuhighua mu vufumbue uwwa kutoola ighwandi jaako, mulekele atoole nali likooti. 41 Nave umuunhu ikukwumilisia kupinda unsigho ghwake mu lughendo ulwa kavalilo kamo, uve ulghendaghe ifivalilo fivili. 42 Kange, umuunhu angakusumе kimonga, mpeelee. Nav e umuunhu ilinda kukopa kulyuve, nungankanaghe. 43 Mupuliike vule lilyajovilue kuuti, Umughanaghe unnino, na kukunkalatila umulugu ghwako.' 44 Neke une nikuvavuula kuuti, muvaghanaghe avalugu viinu, kange muvasumilaghe kwa Nuluve vano ali vikuva pumusia. 45 Apuo pe muuva vaana va Nhaata ghwinu juno ali kukyanya, ulwakuva umwene ikuvapeela ulujiva avaanhу avanofu na vavivi. Kange, ilikuvapeela ifula avagholofu na vano navagholofu. 46 Mungavaghane va vano vikuvaghana umue, muuva nu luvumbililo luki? Ongo voope avasongesia songo vivomba vulekul, e. 47 Kange, nave mukuvahungila va vajiuu muvomba kiki ikinofu kukila avange? Ongo voope avapanji vihingilana vule vule. 48 Lino, muvisaghe vagholofu ndavule uNhaata ghwinu juno ali kukyanya vule mugholofu.

6 "Mulolaghe! Namungavombaghe inofu pamaaso gha vaanhу kuuti vavaghiniie. Ulwakuva mungavombe uluo, namungupile uluvonolo kuhuma kwa Nhaata ghwinu juno ali kukyanya. 2 Lino, pano mukuvantanga avakatofu namungakwisyaghe imhola isio ku vaanhу ndavule vivomba avake dusi mu masinagogi na mu sila, kuuti avaanhу vavaghiniie. Kyang'haani nikuvavuula, viivi vamalie pikwupila uluhombo Iwave. 3 Neke uve pano ukuvatanga avakotofu, uvatanhanghe kisyefu kuuti nambe ummanyaani ghwako alekaghe pikagula. 4 Ulutango Iwako luvombekaghe kisyefu, ulwakuva uNhaata gwako juno ilola sino sili ku vusyefu, ilikukuhomba 5 "Pano mukufuunya kwa Nguluve, namungavisaghe ndavule avakedusi, ulwakuva aveene pano vikufuunya vilonda kukwima mu masinagogi na mu silamalekano kukuonia ku vaanhу. Kyang'haani nikuvavuula, avuo vamalie pikwupila uluhombo Iwave. 6 Looli uve pano ghukufuunya kwa Nguluve, ghwingilaghe kukate na kudinda umulyango. Pe ghufunyaghe kwa Nhaata ghwako juno naivoneka na maaso. UNhaata ghwako juno ilola sino sivombeka ku vusyefu, ilikukuhomba." " 7 Kange,

pano mukufuunya kwa Nguluve, mulekaghe kukeela kujova amasio aminga amasila mulovo ndavule vivomba vano navikumwitika uNguluve. Ulwakuva aveene visaagha kuuti uNguluve ghwave ikuvapulika vwinila amasio ghaave aminga. 8 Lino, namungifunyaghe ndavule vivomba aveene, ulwakuva uNhaata ghwinu akaghwile sino mulonda nambe ye mukyale kukunsuuma. 9 Umue pano mukufuunya kwa Nguluve, mutisaghe, 'Gwe Nhaata uve uli kukyanya, ilitavua lyako lyimikwaghe. 10 Uvutwa vvako vvisaghe. Sino ukeliile sivimbekaghe pa iisi apa, ndavule sivombeka kukyanya ukuo. 11 Utupelaghe umusyughu ifyakulia fiit. 12 Utupyaninilaghe uvuuvuhosi vvitu, ndavule na jusue vule tukuvapyanila vano vatuhokile. 13 Nungatulekaghe kuuva mu ngelo, looli utupokaghe kwa mhosi jula. Ulwakuva uvutwa vvako, ingufu saako nu vuvaha vvako vuli fighono fyoni! Amina' 14 "Ulwakuva nave mukuvyapyanila avange vano vavahokile, ghwope unhaata ghwinu junu ali kukyanya, ikuvapyanila uvuhosi vwinu. 15 Looli, nave namukuvapyanila vano vavahokile, naju Nhaata ghwinu ughwa kukyanya naikuvapyanila uvuhosi vwinu. 16 "Pano muvuhiila kulia mulwa kufuunya, mulekaghe kusukunala ndavule vivomba avakedusi, ulwakuva aveene visukunala kuvonia avaantu kuuti vavuhilile kulia mulwa kufuunya. Kyang'haani nikuvavuula, avuo vamalile pikupila uluhombo lwave. 17 Looli uve nave uvuhimle kulia mulwa kufuunya, ghwoghhaghe ku maaso na kupakala amafuta. 18 Kuuti uleke kuvoneka ku vaantu, looli kwa Nhaata ghwako mwene junu naivoneka na maaso. Ghwope uNhaata junu ikusaagha sino ku vusyefu, ilikukuhomba." 19 "Namungavutaghe ifii mu iisi iji, muno umhehe ni ng'husa nafinangania, kange avaahiji navimatula nambe kuhijja. 20 Looli muvataghe ifii kuki yanya kuno umhehe ni ng'husa nafinangania, kange avaahiji navimatula nambe kuhijja. 21 Ulwakuva pano uvutile ifii fyako, pepano naghu mwojo ghwako ghuuva bahapuo. 22 Amaaso ghaako taala ja m'bili ghwako ghwoni ghuuva mu mu lumuli. 23 Neke nave iliiso lyako libofu, um'bili ghwako ghwoni ghuuva mu ng'hiisi. Lino, nave ikinu kino kiveele kinoghiile kuuva lumuli, nakimulika, pe ing'hiisi ijiyo jiiva mbaha kyongo!" 24 "nakwale umuuuhu junu iiva m' banda ghwa vatwa vavili. Ulwakuva pano ikumughana na kukum'bombelaa vunofu untwa uju, pepano ikukalalila na kukum'beda utwa ujunge. Ikyuma kingakutema nungam'bombele uNguluve! 25 "Lino nikuvavuula niiti, mulekaghe kuhangaika vwinila uvwumi vwinu kuuti kyande mulia kiki, nambe mufwala kiki. Asia, uvwumi navwe vuvaha kukila ikyakulia? Naghu m'bili naghwe m'baha kukila amenda? 26 Mulolaghe injuni Nasivyala, nasipeta nambe kuvuta mu kihenge, neke

uNhaata ghwinu ughwa kukyanya, ikusiwila. Asi, umue namunoghiile kukila injuni isio 27 Ghwe veeni mulyumue junu ndepoonu ihangajika, kuuti ongelesie uvwumi vwake nambe akavaliko kamo? "kiki musaagha vwinila ifya kufwala? 28 Lolagha amaluva ndavule ghikula, naghivomba imbombo nambe kuhona amenda ghaake agha kufwala. 29 Neke nikuvavuula kuuti, nambe uSolomon mu vuvaha vwake vwonu, naalyaghelile kufwalilila neke anoghele ndavule ililuva limonga! 30 Nave uNguluve ikughafwasia enendiiki amamele agha mu lihaka ghano ghinofia unsiki n'debe vuvule neke nakalinga ghijoghotoka na kutaghua pa mwoto, lino nakyauvafwasia umue na kukila, umue mwe vavya lwtiklo ludebe? 31 "Lino, mulekaghe kutungumala kuuti, "Tulia kiki, tunyuu kiki, nambe tufwala kiki," 32 ulwakuva ifio fyoni vihangajikila vano navammanyile uNguluve. UNhaata ghwinu junu ali kukyanya akaghwile vunofu kuuti mulonda sooni isio. 33 Looli mulondaghe taasi uvutwa vva Nguluve na kuvomba sino ikeela umwene, neke ifio fyoni ikuvongelesia". 34 "Lino, namungasaghaghe vwinila ifya pakilaavo, ulwakuva ifya pakilaavo pweffli vwinila ikighono ikio. Kila kighono kili na mahangaiko ghaake.

7 "Namungavahighaghe avange kuuti jumue muleke
kuhighua nu Nguluve, 2 ulwakuva vule mukuvahigha
avange, na jumue mulihighua vule vule. Ikighelelo kino
mughelela avange, kye kino uNguluve ilikuvaghelela na
jumue. 3 "Kiki ghughimba kukola akameng'enyu aka mbavo
kano kali mu liiso ilya n'jaako neke naghulola ikipiki kino kili
mu liiso lyake? 4 Kange, lwardaanu ukum'buula un'jaako
kuuti "Leka nikuvusie akameng'enyu aka mbavo kano
kali mu liiso lyako,' pano mu liiso lyako juuve mwele
ikipiki? 5 Ghwe nkedusi uve! Vusia taasi ikipiki kino kili
mu liiso lyako. Apuo pe ukukaagha vunofu na kuvusia
amengenyo aka mbavo kano kali mu liiso iya n'jaako!" 6
"Namungasipelaghe imbua ifii ifyimike, ulwakuva ndepoonu
sikuvagalukila na kukuvang'enya; nambe kokusijughujila
ingube ifii ifya ndalamu nyina fino filengadika, ulwakuva
ndepoonu sikufinyania mu matope." 7 "Musumaghe, uNguluvi
ikuvapeela; uNguluve ikuvavonekesia; MUhonesyaghe,
uNguluve ikuvadindulila. 8 Ulwakuva umuuuhu ghweni
junu isuma, ipelu; junu ilonda ikufyagha; ghwope junu
idodesia, idindulilia." 9 "Asia, ghwe veene mulyumue,
junu umwanaake angansuumee unkate, ikumpeela ilivue?
10 Nambbe angansuumee isamaki ikumpeela injoka? 11
Nave umue, mwe vahosi mukaghwile kuvapeela avaana
viini ifii ifinofu, lino uNhaata ghwinu ughwa kukyanya,
nakaivomba vunofu, kukila, kuvapeela ifii ifinofu vano

vikunsumma?" 12 "Lino, muvavombelaghe avange ndavule na jumue vule mukeela vavavombelaghe. Ulwakuva isio se ndaghilo sa Moose ni mbulanisio sa vavili. 13 "Mwingilaghe kukilila umulyango umfinye, ulwakuva umulyango ughwa kwingilila kuvutipulo mweleefu, naji sila ija kulutila ukuo nyeleefu. Kange, avaanhу vano vikilila ukuo, vinga. 14 Looli umulyango ughwa kwingilila ku vwumi mfinye, naji sila jino jiluta ku vwumi finye, kange avaanhу vano vikujaagha, vadebe". 15 "Muvisaghe maaso na vavili ava vudesi, ulwakuva aveene pano vikwisa kulyume, pa maaso vivonaka hwene ng'holo, neke nkate mu moojo ghaave, ng'hekeeva ng'hali. 16 Avaanhу avuo, mukuvakagula vwimila imbombo saave, Avaanhу navidonola isabu mu matunguliisa, nambe kudonola amafyulisi mu mavajula. 17 Kwekuti, umpiki unnono ghukoma ifipeke ifinono, umpiki um'biivi ghukoma ifipeke ifiivi. 18 Nakweghule umpiki unnono ghuno ghukoma ifipeke ifiivi, nambe umpiki um'biivi ghuno ghukoma ifipeke ifinono, 19 Kange, umpiki ghuno naghukoma ifipeke ifinono, ghudumulua na kutaghua pa mwoto. 20 Lino, avavili avuo ava vudesi, mukuvakagula vwimila imbombo saave." 21 "Nakwekuti umuunhu ghwenu juno iiti, 'Mutwa, Mutwa,' ilikwingila mu vutwa vwa kukyanya, looli juno ivomba uvughane vwa Nhaata ghwango juno ali kukyanya. 22 Ikhonoh ikyu vuhighi kiliiva kifikile, vingavilikumbuula viiti, 'Mutwa, Mutwa! Ongo twapulisyagha imhola kuhuma kulyuve na kudaga amapepo amalamafu na kuvomba ifidegho finga mu litavua lyako!' 23 Apuo nilikuavuula kisila kufisa, niliiti, 'Nanivamanyile umue nambe padabe! Vuuka apa, umue mwe vano muvomba uvuhosi!'" 24 "Lino, umuunhu juno ipulika amasio ghango agha na kukughavingilila, iiva ndavule umuunhu unya luhalu juno alyajengile inyumba jaake pa linhalavu. 25 Ifula jikatoonya, nasi ndenga sikamema. Imhepo imbaa jikagugula na kusukania inyumba jila. Neke inyumba jila najikaghua ulwakuva ulwalo lwake lulyajengilue pa linhalavu. 26 Neke umuunhu ghweni juno ipulika amasio ghango agha, neke naikughavingilila, ujoo iiva ndavule umuunhu un'jasu juno alyajengile inyumba jaake pa lihangu. 27 Ifula jikatoonya, nasi ndenga sikamema. Imhepo imbaa jikagugula na kusukania inyumba jila, nakalingi jikaghua nu mughindi um'bah! 28 UYesu ye amalike kujova amasio aghuo, ilipuga lila likadegha kyongo vwimila imbulanisio saake, 29 ulwakuva alyale ivulanisia hwene muunhu nya tutavulilua, naakavulanisiasyagha ndavule avavulanisi vaane ava ndaghilo.

8 UYesu akiika kuhuma ku kidunda, ilipuga lya vaanhу likam, bingilila. 2 Pe umuunhu jumonga unya buuba

akiisa na kufughama pa Yesu, akam'buula akati, "Ghwe Mutwa, nave ukeliile kukumbalasia nisuma umbalasie!" 3 UYesu akgholosia uluvoko, akamwabasia, akati, Nikeela, valala!" Unsiki ghughuo umuuuhu jula, akavalala. 4 Pe UYesu akam'buula akati, "Nungam'bulaghe nambe muunhu imhola isi! Ulwene uluta ghuhufie kwa ntekesi, ukahumie ilitekelo ndavule ayalaghiile uMoose, neke vuuve wvolesi ku vaanhу vooni kuuti avalasivue." 5 UYesu akaluta mu likaja iya Kapelenamu. Ye ikwingila mu likaja illi, um'bahа jumonga ughwa vasikali ava kilooma akiisa, 6 akampelepesia akati, "Ghwe Mutwa, um'bombi ghwango ighona ku kaaja, ali ni nhamu ija liteela, ivava kyongo," 7 UYesu akam'buula akati, "Nikwisa, ninsosie." 8 Neke um'bahа jula akamula, akati, "Ghwe Ntwa, uleke kukwingila mu nyumba jango ulwakuva une naninoghiile. Uve ujove li lisio lyene, um'bombi ghwango isooka. 9 Nijova enendiiki ulwakuva, na juune nipulika ku vavaha vango, kange nili na vasikali vano vipulika kulyune. Ningam'buule jumonga niiti, 'Luta!' Iluta. Ujunge, ningati, 'Isa!' Ikwisa. Naju m'bombi ghwango ningam'buule kuuti, 'vomba ndiiiki,' ivomba." 10 UYesu ye apulike amasio aghuo, akadegha, akavavuula vano valyale vikum'bingilila, akati, "Kyang'haani nikuvavuula kuuti mu Vaisilaeli vooni nanimwaghile umuunhu unya lvitiko ulukome ndavule uju! 11 Nikuvavuula kuuti avaanhу vinga kuhuma imbalu sooni isa iisivilkwisa na kukukala pa kikulukulu nu lukeelo palikimo na vakulu viitu uAbulahamu, nu Isaka, nu Yakovo mu vutwa vwa kukyanya. 12 Looli aVayahudi vano vakanoghiile kuuva mu vutwa uvuo vilitaghua kunji ku ng'hiisi, ukuo vilililagha na kugwegwenula amiino ulwakuva vali mu vuvafi uvukome." 13 Pe uYesu akam'buula um'bahа jula akati, "Vujagha! Sivombeke kulyuve ndavule lulivuo ulvitiko lwako." Unsiki ghula ghula, um'bombi ghwa m'bahа jula akasooka. 14 Pambele uYesu akingila mu nyumba ja Peteli, umuo akamwagha unkwiwe ghwa Peteli kwekuti ung'ina ghwa n'dala ali ni mhungu, aghonile pa kitala. 15 Pe uYesu akamwabasia uluvoko, akasooka, akiima akategula kukuvatengelela. 16 Ye vwimile, vakamuletela uYesu avaanhу vinga avanya mapepo. Pe akaghadaga amapepo ghala ku ngufu sa lisio lyake. Kange akavasosia avatamu vooni. 17 Isio sikavombiike kukwilanisia sino silyajovilue nu m'bili uYesaya kuuti, "Akavusia inhamu siitu, akatusosia" 18 ilipuga lya vaanhу likansyungutila uYesu. UYesu ye aluvwene uluo, akavavuula avavulanisivua vaake kuuti valovoke valute imwambo jila. 19 Pe um'bulanisi jumonga ughwa ndaghilo sa Moose akaluta pa Yesu, akam'buula akati, "Gwe M'bulanisi, nilonda kuuva m'bingilili ghwako, nikukuvilingilagha kwoni kuno ghuluta." 20 UYesu

akati, "Ing'heve sili ni mhanga, injuni sili ni fiwwasu, neke ne Mwana ghwa Muunhu nili nsila nambe apa kughona!" 21 Pambele, jumonga mu vavulanisivua vaake akam'buula akati, Ghwe Mutwa, un havule nulute taasi ninsyle unhaata ghwango." 22 Neke uYesu akam'buula akati, "Umbingililaghe! Valeke avafue vavasyile avafue avaave." 23 Pe uYesu akingila mu ngalava, voope avavunisiauvua vaake vakingila mula, vakavuuka viluta. 24 Ye vali mu lisumbe, nakalingi imhepo imbaha jikagugula, amavingo amavaha ghakatengula kukupikila ingalava jila. Unsiki ughuo UYesu akaghoneliile. 25 Avavulanisivua vaake vakaluta pa mwene vakansisimula, vakati, Mutwa, utopoke! Tufual!" 26 UYesu akavamula akati, "kiki muli voghozi, mwe vanya Iwitiko Iudebe umue? Pe akiima, akajidalikila imhepo nilisumbe, kukanitamalwoni. 27 Avavulanisivua vaake vakadegha kyongo vakati, "Uju ghwe veeni juno imhepo na mavingo fikumpulika?" 28 Pambele ye valowwiye vali imwambo ija Vagelasi, uYesu akatang'hana na vaanhу vavili avanya mapepo, vahumile kuno vikukala ku mbiipa. Avaanhu avuo valyale vakali kyongo, nakwealyale umuunhu juno akaghelagha kukila isila jila. 29 Avaanhu avuo vakakoola fijo vakati, "Ghwe Mwana ghwa Nguluve, tuli vuki nuuve? Ghwisile kuno kukturupumsia pano unsiki ghwitu ghukyale?" 30 Pa vutali padebe pwelilyale ilipugha ilya ngube, lidimua. 31 Pe amapepo ghala ghakampelesia uYesu, ghakati, "Nave ukutudaga, utwitikisie tulute, twingle mu lipugha lila ilya ngube. 32 UYesu akati, "Lutagha!" pe ghakahuma mu vaanhу vala, ghakingila mu lipugha lila ilya ngube. Nakalingi ilipugha lilalyoni likiika luvilo, likaselebukila mu lisumbe, ingube sooni sikafua. 33 Avadiimi va ngube vakakimbila luvilo, vakaluta mu likaaja, vakapanga sooni sino sivombiike, palikimo na sino sihumiile ku vanya mapepo vala. 34 Avaanhu vooi ava likaaja ilio vakahuma, vakuluta kwa Yesu. Ye vamwaghile, vakampelesia avuuke mu iisi jaave.

9 UYesu akapanda ingalava, akalovoka ilisumbe ilya Galilaya, akagomoka mu likaaja lyake Kapelenamu. 2 Pe avaanhу vamonga vakamuletela umuunhu unya nhamu ija liteela, aghonile pa keteefu. UYesu ye aluvwene ulwiltikko Iwave kwa mwene, akati kwa ntamu, Mwanango, ghukangasie! Upyanilue inyivi saako." 3 Pe aqvavulanisi va ndaghilo vamonga vakasaagha mu moojo ghaave vakati, "Umuunhu uju ikumulingha kyongo uNguluve!" 4 Neke uYesu akasitang'hania sino vakva visaagha, akavaposia akati, "Kiki musaagha imbiivi mu moojo ghiinu? 5 Lino luhuugu luliku? Kukumbuula unya liteela kuuti, Upyanilue inyivi saako; nambe kuuti, Ima, ughendaghe?" 6 Lino

pe mukagule kuuti une ne Mwana ghwa Muunhu nili nu vutavulilua uvwa kupyanila inyivi mu iisi muno" Pe akam'buula unya liteela akati, "Ima, veghela iliteefu lyako, vujagha." 7 Umuunhu jula akiima, akavuuka ivuja. 8 Avaanhu mu lipugha ye vasivwene isio, lukavakola uludwesi, vakamughinia uNGuluve juno avapelliye avaanhу uvutavulilua ndavule uvuo. 9 UYesu akavuuka pala. Ye ighenda iluta, akamwagha umuunhu jumonga, ilitavua lyake ghwe Mataayi, ikalile pano isongekesia isongo. UYesu akam'buula akati, "Umbingililaghe." Pe akavuuka, akamb'bingilila. 10 Pe uYesu akaluta kulia ikyakulia kwa Mataayi. Ye vali mu nyumba jila, vakingila avasongesi songo vinga na vahosi, vakikala vuhangha ikyakulia nu Yesu palikimo n a vavulanisivua vaake vakati. 11 AVafalisayi ye vasivwene isio, vakavaposia avavulllanisivua vaake vakati, "Kiki um'bulanisi ghwini ihagha ikyakulia na vasongesia songo na vahosi?" 12 Neke uYesu ye apuliike isio avavuula akati, "Avakafu navifumbua kuluta kwa mughanga, looli avatamu! 13 Lino, lutagha mkananyile umulivo ghwa masio agha, 'Nilonda umuunhu avisaghe nya lusungu kukila kuhumia ilitekelo; ulwakuva une nanilyakisie kukuvakemeela vano vikuvona vagholofu, looli vano vitang'hinia kuuva vahosi." 14 Pambele avavulanisivua va Yohani uMwofughi vakaluta kwa Yesu, vakamposia vakati, "Usue na Vafalisayi twatuvuhilla kulia mulwa kufuunya, ongo avavulanisivua vaako navivingilila ulwiho uluo?" 15 UYesu akavamula akati, "Vano vaghongolilue pa vutolani vali nu ntolan'dala, Iwakiki vasukanalaghe? Looli filikwisa ifighono, pano untolan'dala ilivusivua. Apuo pepano viliwuhiila kulia mulwa kufuunya. 16 Nakwale umuunhu juno ihonela ikigamba ikipia mu mwenda unkuulu, ulwakuva ikigamba ikio kidemule umwenda unkuulu ughuo, pe uvudemule vukwongelela kyoko. 17 Kange, avaanhу naviviika uluhuuje uluuje ulupia mu nyambe ing'huu, nave fye vavombe uluo, inyambe sipusuka, uluhuuje kukung'hika nasi nyambe sinangika. Looli viviika uluhuuje ulupia mu nyambe imia, pe inyambe nu luhuuje fijigha vunofu!" 18 UYesu ye ikavavuula amasio aghuo, akiisa umulongosi jumonga, aka fughama pa mwene, akam'buula, akati, "Umwali vango awfile unsiki ghughuughu, sivuo tuvuuke uluvoko Iwako pa mwene, neke aave mwinu." 19 Pe uYesu akavvka palikimo na vavulanisivua vaake, akam'bingilila umulongosi jula. 20 Pwealyale umukijuua jumonga juno alyale ni nhanu ija kuhuma idanda. Inhamu iijo jilyammwisie ammaka kijigho na ghavili. Umukijuua ujuo akiisa kunsana kwa Yesu, akabasia uluvilo ulwa mwenda gwake. 21 Akavomba uluo ulwakuva akasaghagha kuuti, "Ningabasie ghu mwenda ghwake, nisooka. 22 Ye abasisie, uYesu akasyetuka, akamwagha,

akam'buula akati, "Mwalivango, kangala! Usokile vvimila ulwitiko Iwako!" Unsiki ghula, umukijuua jula akasooka. **23** Uyesu ye afikile mu nyumba ija mulongosi jula, akavaagha avaanhу vingа vakong'hanile, vilila nu lusukunalo ulukome, vamonga vikuva ifilongilongi. **24** uYesu akavavuula akati, "Muvuuve! Ulwakuva umhija uju naafwiile, loli aghoneliile! Avaanhу vala vakanseka kyoyo. **25** Umwene akavahumia kunji avaanhу vala, pe akingila kukate kwa mhinjajula, akankola uluvoko, umhinja jula akiima. **26** Imhola isio sikakwila mu iisi jooni. **27** UYesu akavuuka pa kaaja ja mulongosi jula. Ye avukile pala pavabofu amaaso vavili, vakam'bingilila kumo vikemeela fijjo viiti, "Ghwe Mwana ghwa Davidi, utusungukile! **28** UYesu akingila mu nyumbba, voope avabofu vala vakingila. Pe akavaposia akati, "Asia, mukwitika kuuti une nili ni ngufu isa kuvasosia?" Aveene vakawamula vakati, Eena, Mutwa! Tukwitika." **29** Pe uYesu akavabasia amaaso ghaave, akavavuula akati, "Sivombeke kulyumue ndavule lulivuo ulwitiko Iwinu. **30** Amaaso ghaave ghakadinduka. Pe uYesu akavavuula akati, "Namungam'bulaghe nambe muunhu imhola isi!" **31** Neke aveene vakavuuka, vakakwsia imhola saake mu iisi jila jooni. **32** Avaanhу vavili avuo ye vavukile pala, avaanhу vamonga vakamuletela uYesu muunhu juno alyale ni lipepo. Ilipepo ilio lilyampelelii kuuva kinuunu. **33** Pe uYesu akalidaga ilipeco lil, unsiki ghughuo muunhu jula akateghula kovoja kange. Avaanhу vano pwepalyale pala vakadegha kyongo, vakat, "Ilsi nasighelile kuvoneka nambe padabe mu iisi jooni ija Isilaeli." **34** Neke aVafalisayi vakatisagha, "Umuunhu uju idaga amapepo mu ngufu isa livaha lya mapepo! **35** Pe uYesu akava iluta mu makaaja ghooni na mu fikaj. Akava ikwingila mu masinagogi ghaave ivulania na kupulisia iMhola iNofu ija vutwa vwa Nguluve, kange akavasyagha avatamu inhamu saave sooni. **36** Ye ikulivona ilipugha ilya vaanhу, akavavonela ikisa, ulwakuva valyale vihangajika, navalyale nu ghwa kuvatanga, valyale hwene ng'holo isila n'diimi. **37** Pe akavavuula avavulanisivua vaake kijigho va vavili, akavapeela uvutavulilua uvwa kudaga amapepo amalamafu, kusosia inhamu sooni nu vuvotevote vuno vuli papringa. **2** Amatavua gha vasung'hua avuo kijijo na vavili ghe agha: ughwa kwanda ghwe Simoni, juno itambulua Peteli, nu Ndeleeya unnuuna, avakina Sebedaayi uYakovo nu Yohani unnuuna, **3** uFilipo, uBatolomaayo, uTomasi, uMataayi

unsongesia songo, uYakovo unkina Alifaayo, uTadaayo **4** uSimoni uKananayo nu Yuuda Isikalioti, juno pambele akamwohela uYesu. **5** UYesu akavasuung'ha avuo kijigho na vavili, akavalaghila akati, "Namungalutaghe ku vaanhu vano namungingilaghe mu makaaja ghooni agha Vasamalia. **6** Looli mulutaghe ku Vaisilaeli vano vali ndavule ing'holo sino sisovile. **7** Pano muluta, mupulisyaghe mutisaghe, 'Uvutwa uvwa kukyanya vufikile.' **8** Musosyaghe avatamu na vyanya buuba, musyusyaghe avafue, na kudaga amapepo. Mupelilue vuvule uvutavulilua uvvo, na vumue muvatangaghe avaanhу vuvule. **9** Namangagadaghe isahabu nambe indalama, nambe kudaga isilinge, **10** nambe inyambe, nambe umwenda ughwa kwandula, nambe ifilatu ifya kwandula, nambe ulukwegho, ulwakuva um'bombi anoghiile kupelua fyoni fino ilonda. **11** "Mu, likaaja nambe mu kikaaja muno kyamukwingila, mulindagheumuo muunhu unnofu ughwa kuvupila. Mukalaghe kwa mwene kuhanja unsiki ghuno muvuuka. **12** Pano mukwingila mu nyumba, muvahungilaghe avanya nyumba. **13** Lino, nave avanya nyumba vapuliile muvasumilaghe kwa Nguluve kuuti avapelaghe ulutengaano. Looli vane navavupiile ulutengaano lujigha numue. **14** Nave muunhu naikuvupila nambe kukuvapulikisia, pano muhum mu nyumba nambe mu likaaja ilio mukung'unaghe ulung'hunde luno luli mu maghulu ghiini. **15** Kyang'haani nikuvaaula, pa kighono ikya vuhighi, ulupumuko Iwave luliiva lukome kukila ulwa vanhu ava likaaja ilya Sodoma ni ilya Gomola! **16** "Lolagha, nikuvasuung'ha hwene ng'holo pakate pa ng'hekeeva. **17** Muvisaghe vasufu ndavule injoka, kange muvisaghe vahuuugu ndavule ing'unda. Muvisaghe maaso, ulwakuva avaanhу vilikuvatwala pa vuhighi, na kukuvatova mu masinagogi ghaave. **18** Kange vilikuvatwala pa vajagila na pa vatwa, ulwakuva mukumbingila une. Ughuo ghuuu ghwe nsiki ughwa kwoleka ulwitiko Iwinu ku veene na ku vano na Vayahudi. **19** Neke pano vikuvatala pa vuhighi, namungasaghaghe kuuti kyamujova kiki, ulwakuva uNguluve ikuvapeela unsiki ughuo isa kujova. **20** Amasio ghano kyamujova naghihuma kunyumue, loli ghihuma kwa Mhepo ghwa Nguluve uNhaata ghwini, juno kyajova kukilila umue. **21** "Umuunhu ikumwohelagha unnine ku valugu kuuti abudue. Uviise iumwohelagha umwanaake, voope avaana vikuvagalukilagha avapaafi kuuti vabudue. **22** Avaanhу vooni vilikuvakalalilagha ulwakuva mukumbingilila une. Looli juno ikuguda kuhanja kufika kuvusililo, ujuo ghwe alakuluka. **23** Avaanhу vangavapumusie mu likaaja ili, mukimbililaghe mu likaaja ilingi. Kyang'haani nikuvavuula, namungamale kughenda amakaaja ghooni agha Isilaeli une ne Mwana gha Muunhu ye nikyale pikwsa. **24** "Um'bulanisivua nangankile

um'bulanisi ghwake, nambe unkami nanganinkile untwa ghwake. 25 Looli lukwila um'bulanisivua kuuva ndavule um'bulanisi ghwake, ghope unkami kuuva ndavule untwa ghwke. Nave vikuntambula um'baha ghwya nyumba kuuti ghwe Belisebuli, asi, avaanhу ava mu nyumba jaake navangavatambule amatavua amaviyi kukila?" 26 Lino, namungavoghopaghe avaanhу avuo, ulwakuva sooni sino sili ku vusyefusilaava pa vuvalafu, kange sooni sino sifisiime silakagulika. 27 Sino nikavavuula ku ng'hiisi, mujovaghe pa vuvalafu Kange sino nikuvapwepela, mupulisyaghe ku vaanhу vinga. 28 Namungavoghopaghe vano vibuda um'bili ghwene, looli mumwoghopashe uNguluve juno itipula lwoni. Itipula nu mwoto ghuno naghusima lusiku. (Geenna g1067) 29

Asia, utujuni tuvili natughusivua ku ndalama indebe kyongo? Napano natughusivua ku ndalama nyinya, nakwekale nambe kamo kano kighua paasi kisila vughane vwa Nguluve, uNhaata ghwini. 30 Umue, uNguluve avalile nali linyele ilya ku matu ghiinu. 31 Lino, namungavopashe, ulwakuva umue lumbulilo lukome pamaaso gha Nguluve kukila utujuni utwinga. 32 Umuunhu ghweni juno ikwitika pamaaso gha vaanhу kuuti ikumbilila une, na juune nilikwitika pamaaso gha Nhaata ghwango juno ali kyanya. 34 "Mulekaghe kusaagha kuuti nisile kuleeta ulutengaano mu issi. Jeeje, narisile kuleeta ulutengaano, looli kupela amabaatu. 35 Kwekuti nisile kusulania uswambe nu viise, umwalive nu ng'ina, umuunhu nu nkwise. 36 Kange, avalugu va muunhu ve va mu nyumba jaake. 37 Umuunhu juno amghanile uviiise nambe ung'ina kukila kukungana une, naanoghiile kuuva m'bingilili ghwango. Kange, umuunhu ghweni juno amughanile unswambe, nambe umwalive, kukila kukungana une, ghwope naanoghiile kuuva m'bilingilili ghwango. 38 Umuunhu ghweni itavulaghe kukumbilila une na kupumusivua, nambe kuuve kwe kufua. Nave naivomba uluo naanghiille kuuva m'bingilili ghwako. 39 Umuunhu juno ilonda uluo kupoka uvwumi vwake, ujoo ikwambusia, neke umuunhu juno ikwambusia uvwumi vwake vwiila une, ujoo iliiva nu vvumi uwva kuvisika kusila." juno 40 "Umuunhu juno ikuvupila umue, ikunyupila une, juno ikunyupila une, ikumwupila juno asung'hile une. 41 Umuunhu juno ikumwupila umuunhu ulwakuva m, bili, uNhuluve ilikumpeela uluvonolo luno vipelua avavili. Kange, umuunhu juno ikumwupila umuunhu ulwakuva mugholofu, uNguluve ilikumpeela uluvonolo luno vipelua avagolofu. 42 Kyang'haanio nikuvavuula kuuti, umuunhu ghweni juno ikumpeela umo mu vano navatambulika nambe utulenga

utusuvusu ulwakuva m'bulanisivua ghwango, uNguluve nangaleke kukumpeela uluvonolo.

11 UYesu ye amalile kukuavuula avavulanisvua vaake kijigo na vavili sino vanoghiile kuvomba, akavuuta pala, akaluta mu makaaja gha kighavo ikyu Galilaya kupulisia na kuvulanisia avaanhу ilisio lya uNguluve. 2 UYohani alyadindilue mu ndinde. Ye ali mu ndinde, akapulika imbombo sino uKilisite akava ivomba. Pe akasuung'ha avavulanisvua vaake. 3 vamposie uYesu kuuti, Uve veeve Killisite junu avavili valyavilile kuuti ilikwisa? Nave naveeve, tuhuvilaghe ujunge? 4 UYesu akavamula akati, "Mulute mum'buule uYohani sooni sino musiwene na kupulika. 5 Avabofu viola, avalema vighenda, avanya buuba vivalal, avanya mapula vipulika, avafue visyuka. Kange, avakotofu vipulisia iMhola iNofu. 6 Avafunyilue umuunhu juno ikunyitika une kisila nganighani" 7 Avavulanisvua va Yohani ye vavukile, UYesu akatengula kukulivuula ilipugha lila imhola isa Yohani, akati, 'Mukalutile ku lihaka kulola ikiki? Mwahuvilagha kukumwagha umuunhu juno ikeela kwitika ndavule ilitete lino likeela kudepa nui mhepo? Jeeje! 8 Pe mukalutile kukola umuunhu juno ali ndaani? Asi, mukalutile kukola umuunhu juno afwaille amenda agha ndalama nyinya? Pulikisia, vaanhу vano vifwala amenda agha ndalama nyinya vikukala mu nyumba isa vatwa 9 Lino pe mukalutile kulola umuunhu juno ali ndaani? Mukalutile kukumulola um'bili? Se seene! Nikuvavuula kuuti ujoo nam'bili lwene, looli ujoo m'baha kukila um'bili. 10 Ujoo ghwe juno imhola saake silembilue mu Malembe aMimike kuuti, 'Lolagha, nikusuung'ha unyamhola ghwango akulongolele. Ujoo ghwe ikukuling'hanikisyagha isila jaako.' 11 "Kyang'haani nikuvavuula kuuti, ku vaanhу vooni naaghelile kuvoneka umuunhu um'baha kukila uYohani uMwofugi. Neke juno n'debe mu vutwa vwa kukyanya, m'baha kukila Yohani. 12 Kuhuma ifighono fino uYohani uMwofugi ipulisia kuhanga kufika umusyughu, uvutwa vwa kukyanya vulondua ku ngufu, ve vano vighela pikwingila mu vutwa uvuo. 13 Avavili vooni ni ndaghilo sa Moose filungika sino silivoneka kufika unsiki ughwa Yohani. 14 Lino, nave mukwitika uvuvili vwave, uYohani ghwe Eliya jula juno alyajovilue kuuti ikwiisa. 15 Unya kupulika, apulikaghe. 16 "Asi, nihwanikisie ni kiki avaanhу ava kisina iki? Vahwaniniine na vaana vano vineena ku lighulilo, neke vikuvavuula avajanave, viiti, 17 "Tuvakuvile ifilongilongi ifya lukeelo, namusejile! Tuvimbiile ulwimbo ulwa lusukunalo, namulilile! 18 Fye lulivuo na jumue! UYOhani alisile, naalisagha nambekunyuua, avaanhу vakati, 'Ali ni Ipepo.' 19 Neke une ne Mwana wa Muunhu nisile, nilia na kunyua, aveene viiti, "Uju

nyamwojo, mughaasi! kange mmanyaani ghwa vasongesia songo, na vahosi! Neke uvukagusi vwa Nguluve, uuvoneka vwa kyang'haani mu mbombo saake." 20 Pepano uYesu akatengula pikughadalikila amakaaja muno akavombile ifidegho finga, ulwakuva avaanhу mu makaaja aghuo navalatalatilе inyivi saave. Akavavuula, akati, 21 'Iga mwe vaanhу va likaaja lya Kolasini! Iga mwe vaanhу va likaaja lya Betisaida! Ulwakuva ifidegho fino nivombile kulyumue, fyale fivombeke ku likaaja lya Tiilo ni lya Sidoni, avaanhу mu makaaja aghuo ngale valyalatile, Vaale vifwala amagunila na kupakala ilipembo kuhufia ululaato lwave. 22 Lino likuvavuula kuuti, ikighono ikyя vuhighi ulupumuko lwinu luliiva lukome, kukila ulwa vaanhу ava ku Tiilo na ku Sidoni. 23 Na jumue mwe vaanhу mu likaaja lya Kapelenamu, mukuvona kuuti mulifika kukyanya kwa Nguluve? Jeeje, nafye luliiva! Looli likuvataagha paasi kuvuu. Ulwakuva ifidegho fino fivombike kulyumue fyale fivombeke ku Sodoma, ilikaaaja ilio ngale kwelili nambe umusyughi. (Hadес g86) 24 Lino nikuvavuula kuuti, ikighono ikyя vuhighi ulupumuko lwinu luliiva lukome kukila ulwa likaaja lya Sodoma." 25 Unsiki ughuo uYesu akajova akati, "Ghwe Nhaata, ghwe junо utemile kukyanya na paasi, nikuhongesia ulwakuva imhola isi uvafisile avimbi na vakagusi, neke uvahufisie avaanhу vano vikujisia hweene vaana vadebe. 26 Eena Nhaata, ulwakuva uluo lwe luno ukeliile." 27 "UNhaata ghwango anhavulile fyonи. Neke na kwale junо ankagwile uMwana, looli ju Nhaata mwene. Kange, nakwale junо ankagwile uNhaata, looli uMwana, nu muunhu ghweni junо uMwana ilonda kukumhu 28 "Mwisaghe kuklyune mweni mwe vano mupumusivua na na kulemua na masigho gha ndaghilo, une ikuvapeela kupuma. 29 Mukundaghe kulongosivua nuune, ndavule ing'ombe vule silongosivua ni joki. Mumanyilaghe kulyune, ulwakuva une nili nkoola kange nili nu lujisio. Apuo pe muuva nu lutengaano mu moojo ghiinu. 30 Iljoki lyango nalilemasia, kange unsigho ghwango mpepe.

12 Ikighono kimoga ikyя Sabati, Uyesu na vavalanisivua vaake vakava vikila mu maghunda gha ngano. Avavulanisivua vaake jikavava injala, pe vakatengula kudeenya amasoojo, gha ngano, visoghojola na kulia. 2 AVafalisayi ye vasiwwene isio, vakam'buula uYesu vakati, "Lolagha, avavulanisivua vaako vivomba sino nasinoghiile kuvomba mu kighono ikyя Sabati!" 3 UYesu akavamula akati, "Asi, namuvalile mu Malembe aMimike, ndavule alyavombile uDavidi ye jivavile injala umwene palikimo na vanine? 4 Akingila mu nyumba ja Nguluve, neke akapelua amakate gha pa kitekelelo, ghano ghaale gha

mbombo inyimike, akalia akavapeela na vanine. Amakate aghuo navakitikisivwagha avaanhу avange kulia, ulwene va vatekesi veene. 5 Kange namwimbile mu ndaghilo sa Moose, kuuti avatekesi mu nyumba inyimike ija Nguluve videenya ululaghilo ulwa kighono ikyя Sabati, neke uNGuluve naikuvavila kuuti vivomba inyivi? 6 Lino nikuvavuula kuuti, apa pwale um'baa kukila inyumba inyimike ija kufunyila. 7 Mwale mukagulaghe umulovo ghwa Masio aMimike ghano ghiiti, 'Nilondda umuunhu avasaghe nya lusungu kukila kuhumia ilitekelo,' ngale namukuvahigha avaanhу avasila nkole. 8 Ulwakuva une ne Mwana ghwa Muunhu nili m'baha ku Sabati. 9 UYesu akavuuka pala, akaluta na kukwingila mu sinagogi jino jaale mu kikaaja ikio. 10 Mu sinagogi mula, mwealyale umuunhu jumonga unya luvoko luno lifwile. AVafalisayi vano valyale mula vakava lilonda ikiteghe ikyя kumhighila uYesu, pe vakaposia vakati, "Asi, indighilo isa Moose va vilonda sikkwitisia kukunsosia umuunhu ikighono ikyя Sabati?" 11 Uyesu akamula akati, "Ghwe veeni mulyumue junо ing'holo jaake jingaghwillе mu liina ikighono ikyя Sabati ileka kukujuhumi? 12 Pulikisia, uvwumi vwa muunhu vukome kukila uvwumi vwa ng'holo. Mu uluo, lunoghiile kuvomba inofu ikighono ikyя Sabati." 13 Pepano uYesu akam'buula umuunhu jula akati, "Gholosia uluvoko lwave." Umuunhu jula akagholsia, uluvoko lwave lukasooka, lukava ndavule ulunge. 14 Neke aVafalisayi vala vakahuma kunji, vakapuling'hana vule kyavikum'buda uYesu. 15 Uyesu akakagula imhola jino aVafalisayi vakava vipuling'hana. Pepano akavuuka pala, vaanhу vinga vakam'bingilila. Apuo akavasosia avatamu vooni. 16 neke akavasimilisia kuuti navangampulisyaghe ku vaanhу. 17 UYesu alyajovile asio aghuo kukwilanisia sino alyajovile um'bili UYesaya kuuti, 18 "Lolagh, uju ghwe m'bombi ghwango junо ninsalwile, umughanike ghwano junо nkeliile. Nilivii mwa mwene uMhepo ghwango, apulisyaghe mu iisis sooni kuuti nilikuvaghighe avaanhу mu vwakyang'haani. 19 Nailikaning'hanagha na vaanhу nambe kukwova, nambe kupulikika ilisio lyake mu mapuulo. 20 Iilitete lino lingondile, naideenya, nambe ulumuli luno lusuuka, naisimia, kuhanga aviike uvuhighi vwango uwua kyang'haani vuteme. 21 Kange, vano na Vayahudi vulukumhuiila umwene." 22 pepeno avaanhу vamonga vakamuletele uYesu umuunhu juo ali ni lipepo. Ilipepo ilio lilyampeleliile kuuva m'bofu na kuuva kinuuni. UYesu akansosia umuunhu jula, akatengula kujova na kulola. 23 Avaanhу vooni mu lipugha lila vakava videgha viiti, "Asi, uju ndeepo nu iiva ghwe mwana ghwa Davidi?" 24 Neke aVafalisayi ye vapulike isio vakati, "Umuunhu uju idaga amapepo mu ngufu is Belisebuli, ilivaha lya

mapepo. 25 UYesu akakgula sino visagha, akavavuula akati, "Avaanhu va vutwa vumo vangagalung'hane, uvutwa uvu vuunangika. Lyope ilikaajkaaja nambe avaanhу va mu nyumba jimo vangagalung'hane, inyumba iijo jinangike na kupalasana. 26 Lino, nave uSetano idaga, uvutwa vwake vuuva vugalung'hiine, kange vuuva vasililie. 27 Nave une nidaga amapepo mu ngufu sa Belisebuli, avavingilili viinu vilikuvahighakuuti muli vasovi. 28 Neke nave une nidaga amapepo mu ngufu sa Mhepo ghw Nguluve vvisile kunyume. 29 Umuunhu ghweni naangingile mu nyumba mu nyumba ja muunhu unya ngufu kuhoma ifiinu fyake, looli taasi ankole unya nyumba ankunge, neke aghome ifiinu fyake fyon. 30 "Umuunhu juno naali lubela lwango, ujuo mulugu gwango. Kange juno naikong'hania avaanhу avaanhу palikimo nuune. ujuo ipalasnia. 31 Mu uluo nikuvavuula kuuti, UNGuluvi ndeponu ipyanila umuunhu inyivi saake sooni na maligho ghaake ghooni, neke umuuughu juno ikumuligha uMhepo uMwimike, ujuo naalapyanilua. 32 Kange umuunhu juno ikunjova fivi une ne Mwana ghw Muunhu, ipyanilua. Neke, juno ikun'jova fivi uMuhepo uMwimike, ujuo naalapyanilua mu iisi muno nambe ku vvumi uwakuvusila kusila." (aiōn g165) 33 "Avaanhu vikughutang'hania umpiki vvimala ifipeke fyake. Ulwakuva umpiki unnofu ghukoma ifipeke ifinofu, umpike um, biivi ghukoma ifipeke ifiviivi. 34 Mwe kisina kya njoka umue! Ndeponu luuva ndaani umue kujova amasio amanofu pano muli vahosi? Ulwakuva sino umuunhu ijova, se sino simemile mu mwojo ghwake. 35 Umuunhu unnofu ihumia inofu kuhuma mu mwojo ghwake ughwa vulosi. 36 Lino nikuvavuula kuuti, IKighono ikyu vuighi, nujunge ilikwoleka mwene vvumila amasio ghooni ghano naghanoghiile, ghano ajovaghа. 37 Ulwakuva amasio ghaako amanofu ghilikukupelela uvalililue kuuva mugholofu, kange amasio ghaako amaviivi ghilikukupelela kuhighua. 38 Pepano vamonga mu Vafalisayi na mu vavulanisi va ndaghilo isa Moose vakam'bulla uYesu vakati, "Ghwe m'bulanisi, tulonda utuhufie ikivalilo kino kivonia kuuti asung'hilue nu Nguluve." 39 UYesu akavamula akati, "Avaanhu va kisina iki ikihosи, vano navikum'bikila mwojo uNGuluve vilonda ikivalilo! Looli navalapelua ikivalilo, ulwene ikivalilo kino uNguluve alyahufisie vvimala um'bili uYoona. 40 Ulwakuva ndavule uYoona vule alikalile ifighono fitatu mu lileme lya samaki imbaha, pakilo na pamwisi; fye lulivuo na juune ne Mwana ghw Muunhu, nikukala ifighono fitatu mu mbiipa, pakilo nna pamwisi. 41 "Ikighono ikyu vuighi, avaanhу ava Ninaawi, vilikwima kukuvaghiga umue mwe vaanhу va kisina iki kuuti muli vahosi. Ulwakuva uYoona ye apulisia ilisio ilya Nguluve ku veene, valyalatile inyivi saave. Lino, apa pwale

um'bahа kukila uYoona. 42 Kange ikighono ikyu vuighi, umalikia ughwa ku Seba ilikwima kukuvaghiga umue, mwe vaanhу va kisina iki kuuti muli vahosi. Ulwakuva umwene alyakyulile kuhuma ku iisi ija ku vutali, akiisa kupulika amasio gha luhaha Iwa Solomoni. Lino, apa pwale um'bahа kukila uSolomoni." 43 UYesu akafijivagha, "Ilipepo ililamafu pano li huma mwa muunhu, ililuta ku lukuve lilonda apa kupuuma. Nave nalikupaagha, 44 apuo pe liiti, 'Nigomoka kula kula ku nyumba jongo.' Neke lingafike, livone inyumba jila jili vuvule, jipyaghilue, na kuling'hanisivua vunofu. 45 Pe ililuta kukoova amapepo aghange lekelalubale, amahosi kukila ilyene. Pe ilyene na gchangeaghuo ghikwingila mwa muunhu ujuo, ghikukala. Apuo umuunhu ujuo iiva nu lupumuko ulukome kukila ulutasi. Enendiiki fye luliva ku vaanhу ava kisina iki ikihosи. 46 UYesu ye ajiighe ijova ni lipugha lya vaanhу, ng'ina na vanine va Yesu vakiisa, vakiima panji, vilonda kujova naghwo. 47 Pe umuunhu jumonga akam'buula akati, "Umama ghwako na vanunaavo vali panji, vilonda pijova nuuve." 48 Neke uYesu akamwamula akati, "Umama ghwako ghwe veeni? Avanunavango ve vaveeni? 49 Pe akaghoholias uluvoko ku vavulanisivua vaake akati, "Lolaghа, avaanhу vooni ava ghwe mama ghwango, na vanunavango. 50 Ulwakuva umuunhu ghweni juno ivomba isa vughane vwa Nhaata ghwango. ughwa kukyanya, ujuo ghwe nnunavango, ghwe lumbulyango, ghwe mama ghwango."

13 Ikighono kila kila, uYesu akahuma mu nyumba jila, akaluta, akikala mulubale mu lisumbe. 2 Avaanhу vinga amapugha na mapugha vakaluta, vakakong'haana pa mwene, kuhanga akalamula pikwingila mu ngalava iki kala. Avaanhу vala vakiima kunji ku lisumbe. 3 Pepano akavavuula si nyining mu fihwanikisio akati, 'Unkesambeju jumonga ayalutile kukesu imbeju. 4 Ye ikesa, Imbeju jimonga jikaghua pa sila, injuni sikiisa, sikahola. 5 Ijingi jikaghua pa linhalavue, jikamela ng'haning'haani. ulwakuva ilihanga lyale lidebe. 6 ye jimelele ulujuba lukanyaanya, jikuuma, ulwakuva indela sikakunua kukwika paasi. 7 Ijingi jikaghua pa malela gha madasia, jikamela, neke amadasia ye ghakafweta. 8 Ijingi jikaghua pa lihanga ilinofu, jikamele, jukakula na kukoma vunono, jimo ifipeke kilundo, ijingi fijigho ntanda, ijingi fijigho filatu. 9 Unya kupulika, apulikaghe!" 10 Pepano avavulanisivua vaake vakaluata vakamposia vakati, "Kiki ghujova na vaanhу mu fihwanikisio? 11 UYesu akavamula akati, 'Umue uNguluve avapeliile kukagula isa vusyefu uvwa vutwa vwa kukyanya, looli aveene navapelilue uluo. 12 Ulwakuva umuunhu ghweni juno ali nu vakagusi vvimala uvutwa vwa Nguluve, ujuo ikwongelesivua. Looli juno nsila

vakagusi uvuo, nambe uvukagusi uvudebe vuno ali navwo, ikunyu. 13 Uluo lwe luno lukumhelela kujova navo mu fihwanikisio, ulwakuva vilola neke navikusivona, vipulikisia neke navipulika nambe kukusitang'hania. 14 Isi sivombeka ku veene kukwlanisia sino um'bili uYesaya alyalembile kuuti, Kupulika, mupulikaghha neke namukusitang'haniaghha. Kulola, mulolaghha neke namukusivonaghha. 15 Ulwakuva avaantu ava, vasiiti kukwitika. Vadindile imbulughutu saave, vadindile amasio ghaave. Vaale valeke uluo, amasio ghaave ghaale ghilolaghha, imbulughutu saave saale sipulikaghe, naghoo moojo ghaave ghaale ghikulutang'haniaghha. Mu uluo vaale vikusyetukila une, na juune naale nikuvapoka.' 16 "Looli mufunyilue umue, ulwakuva amaso ghiinu ghilola nasi mbulughutu siinu sipulika. 17 Kyang'haani nikuvavuula kuuti kwevalyale avavili na vagholofu vinga vano valyale vilonda kukusivona sino mukusivona umue, neke navalyasivwene. Kange valyale vilonda kupulika sino mupulika umue, neke navalyasipuliika." 18 "Lino, mupulikisie umuluvo ghwa kihwanikisio ikyo nkesambeju, 19 Pa sila pano imbeju jilyaghwile, ghwe muunhu juno ipuluka ilisio lya vutwa vwa Nguluve neke naikulitang'hania, uMhosu uSetano ikwisa na kutoola kino kiyatalilue ghwe munkate mu mwojo ghwake. 20 Pa linhalavue, pano imbeju jilyaghwile ghwe muunhu juno ipuluka ilisio lya Nguluve, insiki ughuo ikulyupila nu lukeelo. 21 Neke ulwakuva ilisio lila lisila ndela mu mwojo ghwake, igadilila unsiki n'debe, lungavoneke ulutalamu lumonga, nambe isa kumpumusia vvimila ilisio lya Nguluve, neke nakikomaifipeke. unsiki ghughuo ye ikululekagha ulwitiko. 22 Pa madasia pano imbeju jilyaghwile ghwe muunhu juno ipulika ilisio lya Nguluve, neke imbombo sa mu iisi, kuyasuka vvimila uvukavi vwa kyuma ffweta ilisio, neke nalikoma ifipeke, (aiōn g165) 23 Looli pa lihangi ilinofu pano imbeju jilyaghwile, ghwe muunhu juno ipulika ilisio lya Nguluve na kukulitang'hania. Ujoo ghwe juno ikoma ifipeke kilundo, ujunge fijigho ntanda, ujunge fijigho filatu" 24 UYesu akavavuula ikihwanikisio ikingi akati, "uvutwa vwa kukyanya vuhwaniine nu muunhu juno alyavyalile ingano mu mughunda ghwake. 25 Neke pakila avaantu vooni ye vighoni, umulugu ghwake akiisa akavyala ilisoli mu ngano, akavuuka iluta. 26 Pambele fyonii fikamel. Ingano yajipongola, ilisoli likatengula pikuvonesia. 27 Avavombi va muunhu jula unya mughunda vakaluta kukumposia vakati, 'Ghwe ntwa, tukaghwile kuuti ukanyalile ingano mu mughunda ghwako, lino ilisio lila lihumile kuughi?' 28 Umwene akavamula akati, "Umulugu ghwe juno avombie uluo. Avavombi vaake vakamposia vakati, 'Ghulonda tulute tukakulule ilisio ilio/ 29 Umwene akati, 'ndali namungakululaghe, ulwakuva pano mukulula

ilisoli ndepoonu mukulula naji ngano. 30 Muleke fyonii fikulaghe palikimo kuhanga unsiki ghwa kubena. Unsiki ughuo, nilikuvavuula vano vibena kuuti vakong'haniaghha taasi ilisoli na kupinya ifinyagha kuuti finyanyue. Neke ingano vakong'hanie na kuvuta mu kihenge kyango. 31 UYesu akavavuula kihwanikisio ikingi akati, 'Uvutwa uvwa kukyanya vuhwaniine n mbeju indebe fijo, jino umuuuhu jumonga alyatolile na kuvyla mu mughunda ghwake. 32 Napano imbeju ijo ndebe kukila sooni, jingamele, ghuuva mmela nkome kukila amamela ghooni agha nyafu. Ghukula ghuuva mpiki, nasi njuni sitenga ifiwwasu mu nhaafi saake." 33 UYesu akavavuula ikihwanikisio ikingi akati, 'Uvutwa uvwa kukyanya vuhwaniine ni kilule kino umukijuua jumonga alyatolile, akakandila ilikandua ilya mateneka ghatatu agha vutine. Ye akandile, ikilule kia kikalusia ilikandua lyoni.' 34 UYesu alyavavulile avaantu isio sooni mu fihwanikisio. Naakajovaghha kimonga ku veene kisila kihwanikisio. 35 Akavombagha uluo kukwlanisia ilisio lino alyajovile um'bili kuuti, "Nijovaghha na vaantu mu fihwanikisio. nikuvavulaghha sino sisifiime kuhuma Nguluve ipela iisi." 36 pambele uYesu akahwesia ilipugha lila, akingila mu nyumba. Avavulanisivua vaake vakaluta pa mwene, vakajova vakati, 'Utuvuule umuluvo ghwa kihwanikisio kila ikyo lisoli mu mughunda ghwa ngano.' 37 UYesu akavamula akati, "Unyakukesa ingano ghwe Mwana ghwa Muunhu. 38 Umughunda je iisi, ingano ve vaantu vano vali mu vutwawwa Nguluve, neke ilisoli ve vaantu ava Mhosu jula. 39 Umulugu juno akavaliale ilisoli, ghwe setano. Unsiki ughwa kubena kye kighono kya vusililo vwa iisi, vano vibena ve vanyamhola. (aiōn g165) 40 Lino, ndavule ilisoli vule likong'hansivua na kunyanyua pa mwoto, fye luliiva ikighono ikyo vusililo vwa iisi. (aiōn g165) 41 Une ne Mwana ghwa Muunhu nilisuuung'ha avanyamhola vango. vavakong'hanie avaantu vooni mu vutwa vwango vano vipelela avange kuvomba uvuhosi na vano vivomba uvuhosi. 42 Avanyamhola vilililaghha avaantu avuo mu mwoto ghuno naghusima lusiku. Ukuo kwe villilaghha na kugwegwenula aminio ulwakuva vali mu vuvasi uvukome. 43 Pe avagholofu vilivalatikaghha mu vutwa vwa Nhaata ghwave ndavule ilijuva. Unya kupulika, apulikaghe. 44 "Uvutwa uvwa kukyanya vuli ndavule ikiinu ikyo ndalamna nyanga kino kilyafisilue mu mughunda. Neke umuuuhu jumonga akakyagha, akafisa vunono. pepano akaluta nu lukeelo kughusia ifiinu fyonii fino alyale nafyo, akaghula umughunda ghula. 45 Kange, uvutwa uvwa kukyanya vuli ndavule umughusia fiinu jumonga juno akalondagha ilulu jino jaale ja ndalamna nyangi. 46 Ye ajaghile ilulu ijo, akaluta kughusia ifiinu fyonii fino alyale nafyo fino alyale nafyo,

akaghula. 47 "Kange, uvutwa uwu kukyanya vuli ndavule ulwafu luno avalovi va samaki vakisise mu nyanja. Mu lwafu uvu sikaghilila isamaki sino sili papringa. 48 Neke ulwafu ye lumemile, avalovi vakakwesela kunji ku nyanja. Pe vakikala paasi, vakakong'hania, isamaki inofu sino vavilia, vakaviika mu fisene, neke isamaki sino navavilia, vakataagha. 49 Fye luliiya ikighono ikyu vusililo vwa iisi. Avanyamhola va Nguluve vilikwisa, vilikuvabaghula, avahosi viliiva paajo na vagholofu. (aiōn g165) 50 Avanyamhola avuo vilikuvataagha avahosi ku mwoto ghuno naghusima lusiku. Ukuo kwe vilililagha na kugwegwenula amiino ulwakuva vali mu vuvali uvukome." 51 pepano uyesu akavaposia avavulanisivua vaake akati, 'Asi, musitang'hinie sooni isio sino nivavulile? Aveeni vakamule vakati, "Enena, tusitang'hini." 52 Pe akavavuula akati, "Lino, um'bulanisi ghwa ndaghilo sa moose juno m'bulanisivua mu vutwawwa kunkanya, ali ndavule unya nyumba juno ivutula mu kihenge kyake ifiinu ifipia ni fikuulu." 53 Uyesu ye amalile kujova ifihwanikisio ifio, akavuuka pala, 54 akaluta ku kikaaja kyake. Ukuo akitengula kuvulanisia avaanhу mu sinagogi jaave. Avaanhу vala vakadekha, vakaposania viiti, "Umuunhu uju avvaghile kuughi uvukagusi uvu ni ngufu isa kuvomba ifidegho ifi? 55 Asi, uju naghwe mwana ghwa mpululambavo? Ung'ina naghwe juno itambulua Maliya? Nava vanuuna vaake naghwe Yakovo, u Yosefu, u Simoni nu Yuuda? 56 Asi, avalumbu nave vano tukukalania pa kikaaja apa? Lino, umwene asaghile kuughi sooni isi?" 57 Mu uluo vakakaana kukumwitika. Pe uYesu akavavuula akati, "Um'bili mwoghopua imbale sooni, ulwene naikwoghopua na vaanhу ava mu kikaaja kyake na mu nyumba jaake." 58 Ulwakuva avaanhу vala navalya mwitiike, uYesu naakavomba ifidegho finga kula.

14 Unsiki ghula untwa UHelode alyapuliike imhola sa Yesu.
2 Pe akavavuula avavombi vaake akati, "Ujuo ghwe Yohani uMwfughi, asyukile kuhuma ku vafue, fye nambe ali ni ngufu isa kuvomba ifidegho." 3 UHelode alyajovile enendiiki ulwakuva alyankolile uYohani, akankunga na kukun'dindila mu ndinde. UYohani alyadindilue mu vwinila uHelodia un'dala ghwa Filipo, unnuuna ghwa Helode. 4 Alyadindilue mu ndinde ulwakuva alyam'bulile luno nalunoghiile mu ndaghilo sa Nguluve." 5 UHelode ujuo akalondagha kukum'buda uYohani neke akoghopagha avaanhу ulwakuva valyankagwile uYohani kuuti m'bili. 6 Lino, pa kikulukulu ikyu kukumbuka kuholua untwa uHelode, umwalive ghwa Helodia akaseeja pamaso gha vahesia. Umhinja ujuo akamhovosia fiijo UHelode, 7 Kuhanga akajigha kukumpela kino ilonda kusuma. 8 Neke umhinja jula akahongua nu ng'ina ikyu

kusuma, akam'buula uHelode akati, "Nilonda umheele lino lino umutu ghwa Yohani uMwfughi mu lisinia." 9 Untwa uHelode akasukunala kyongo. Neke ulwakuva akajighe pamaaso gha vahesia vala, akalaghila kuuti umhinja jula apelue. 10 Pe akasuung'ha umuuunhu alute mu ndinde adumule umutu ghwa Yohani. 11 Umutu ghwa Yohani ghukaletua mu lisinia, akapelua umhunjia jula, ghwope akampeela ung'ina. 12 Pepano avavulanisivua va Yohani vakaluta, vakatoola um'bili ghwa Yohani, vakaghuvika mu mbiiipa. Pe vakaluta kukum'buula uYesu imhola jila. 13 UYesu ye apuliike imhola ijio, akavuuka pala ni ngalava na kuluta pamonga pa vusyefu. Neke avaanhу ye vapuliike kuuti uYesu avukile pala, vakahuma mu makaaja ghaave, vakaghenda lughulu, vikum'bingilila uYesu kuno alutile. 14 UYesu ye ikwika mu ngalava, akalivona ilipugha ilivaha ilya vaanhу, akavavonela ikisa, akavasosia avatamu vaave. 15 Ye vvilile, avavulanisivua vaake vakaluta pa mwene vakam'buula vakati, "apa tukalile pe lunyika pasila kimonga, kange vvimile uvatavule avaanhу ava valutaghe mu fikaaja kuuti vakaghule ifyakulia." 16 UYesu akavamula akati, "Nakwekuti umpsaka aveene avavuuke, muvapeele umue ikyakulia." 17 Aveene vakamula vakati, "Natuli ni kimonga apa, looli ghali gha makate ghahaano ni samaki ivili." 18 UYesu akavavuula akati, "Muleete apa" 19 Pepano akavavuula avaanhу kuuti vikale pa lisoli. Pe akatoolaa amakate ghala ghahaano ni samaki sila ivili, akalolla kuyanya, akamhongesia uNguluve. Pe akamenyulania amakate ghala, akavapeela avavulanisivua vaake, voope vakavaghavilaavaanhу. 20 Avaanhу vakalia, vakikuta. Avavulanisivua vaake vakakong'hania ifisighasi, sikamema indiilo kijigho ni vili. 21 Avaanhу vano valyaliile, avakinhaata veene valyale imbilima ihaano, kisila kuvala avakijuua na vaana. 22 Unsiki ghughuo, UYesu akavavuula avavulanisivua vaake kuuti vingile mu ngalava, valongole kuluta imwambo ijingi, pano umwene itavula ilipugha lya vaanhу kuuti valutaghe. 23 Ye avatawile, akaluta mwene ku kilunda kukufunya. Ing'hiisi jikatengula, ajiighe mwene ku kidunda. 24 Unsiki ughuo ingalava jila jikava jififikle pakate pa lisumbe, jitovua na mavingo, ulwakuva imhepo imbaha jikasighagha kuno viluta. 25 Ye kutaphenga, uYesu akaluta ku vavulanisivua vaake, ighenda pakyanya pa malenga. 26 Neke avavulanisivua vaake ye vikumwagha ighenda pakyanya pa malenga, vakoghopa kyongo, vakakoola vakati, "Ilisyuka". 27 Unsiki ghughuo uYesu akavavuula akati, "Kangala, neene, namungoghopaghe" 28 Pe uPeteli akam'buula akati, "Ghwe Mutwa, nave lwei veeve, umbuule niise palyuve nighende pakyanya pa malenga." 29 UYesu akamwamula akati, "Isa" pe uPeteli akiikkka mu ngalava

jila, akatengula pighenda pakyanya pa malenga, iluta kwa Yesu. 30 Neke ye ivona imhepo imbaha jigugula, akaghopa kyongo, akatengulakundwiila. Pe akakoola akati, "Ghwe Mutwa, umhooke!" 31 Nakalingi, UYesu akaghilosia uluvoko lwake, akankola, akam'buula akati, "Ghwe nya Iwitiko ludebe uve, kiki uli ni nganighani? 32 Pepano uYesu nu uPeteli vakingila mu ngalava, imhepo jila jikalitima. 33 avavulanisivua vano valyale mu ngalava, vakamwimika uYesu vakati, "kyang'haani, uve uli Mwana ghwa Nguluve!" 34 UYesu na vavulanisivua vaake vakalovoka ilisumbe ilya Galilaya, vakafika mu iisi ija Genesaleti. 35 Avaanhu ava pala ye vakagwila kuuti ghwe Yesu, vakatwala imhola imbale sooni. Pepano avaanhu vakavatwala avatamu vooni kwa Yesu, 36 Vakansuma avitikisie avatamu vabasie lu luvilo lwa mwenda ghwake. Avatamu vooni vano vakabasyagha, vakasokagha.

15 Avafalisayi vamonga na vavulanisi va ndaghilo kuhuma ku Yelusalemu, vakaluta kw Yesu, vakamposia vakati, 2 "Kiki avavulaunisivua vaako navivingilila inyihio isaa vakuuli viiti? Ulwakuva vilia ikyakulia kisila kwogha amavoko ndavule lunoghiile!" 3 Uyesu akavamula akati, "Kiki na jumue mudenya indaghilo sa nguluve Vwimila kuvungilila inyihio siinu? 4 UNguluve alyatile, 'Umwoghopaghe uvaaso nu mamaajo' Kange, alyatile, 'Umuunhu junu ikumuligha uviise nambe ung'ina, anoghiile kubudua' 5 Neke umue muvulanisia kuuti, umuunhu ndeponuu ikum'buula uviise nambe ung'ina kuuti, 'Kino niveele ninoghiile kukukutanga, nihumisie, litekelo kwa Nguluve' 6 Mu uluo, muuva mwiti, umuunhu nangamwoghopaghe uviise nambe ung'ina. Ukuo kwe kubenapula ilisio lya Nguluve vvimila kuvungilila inyihio siinu. Mwe vakedusi umue! UYesaya alyavilile se seeene vvimila umue kuuti, 7 Mwe vakedusi umue! UYesaya alyavilile se seeene vvimila umue kuuti, 8 Avaanhu ava vikunginia pa pa mulomo neke amoojo ghaave ghali kutali nuune. 9 Vickunyimika neke ulwimiko lwave lusila luvumbulilo, ulwakuva vivulanisia indaghilo sa vaanhу. 10 Pepano uYesu akalikemeela ilipugha lya vaanhу, akavavuula akati, 'Mupulikisie vunofu, mulutang'harie! 11 Ifiinu fino umuunhu itwala mu mulomo, nafye fino fikum'biika kuuva mulamafu. Looli, fino fihumu mu mulomo, fye fino fikum'biika umuunhu kuuva mulamafu. 12 Pambele avavulanisivua vaake vakanlula pa mwene vakam'buula vakati, 'Ukagwile kuuti aVafalisayi ye vapuliile amasio ghano ujovile, vakaliile kyongo?' 13 UYesu akamula akati, 'Amamela ghooni ghano uNhaata ughwa kukyanya naalyavalile umwene, ikulula. 14 Muvaleke, avuo valongosi vibofu. Nave um'bofu un'jaake, vooni ve vavili vighwilila mu liina! 15 Pe uPeteli akam'buula akati,

"Utghanulile ikihwanikisio ikio" 16 UYesu akavamula akati, "Asi na jumue namukulutang'hania? 17 Namukagula kuuti kino umuunhu itwala mulomo, kiluta mu lileme na kuhuma kunji? 18 looli fino fihuma pa mulomo, fihuma mu mwojo, ifio fye fino fikum'biika umuunhu kuuva malamafu. 19 Nijova enendiiki ulwakuva mu mwojo mwe muno ghihuma amasaagh amavii, uvubudi, uvuvwafu, uvughendamwalu, uvuhiji, uvwolesi vwa vudesi na maligho. 20 Isio, se sino sikum'biika umuunhu kuuva mulamafu. 21 Pambele uYesu akavuuka pala, akaluta imbale isa likaaja ilya Tiilo ni lya Sidoni. 22 Ukuo umukijuua jumonga uMkananayo juno alyale ikukala imbale isio, akiisa kwa Yesu, akakemeela fijo akayt, Ghwe Mutwa, Mwana ghwa Davidi, usungukile! Umwalivango ipumuka kyongo ni lipepo.' 23 Neke UYesu naakamula kimonga. Avavulanisivua vaake vakaluta pa mwene vakam'buula vakati, "Um'buule alutaghe, ulwakuva ikutusingula." 24 UYesu akamwamula umukijuua jula akati, UNguluve asung'hile une kukuwapoka aVaisilaeli vano vali ndavule ing'holo sino sisovile." 25 Neke umukujuua jula akaveela pa Yesu, akafughama, akansuma akati "Ghwe Mutwa, nisuma unhangе! 26 UYesu akamwamula akati, "Nalunono kutoola ikyakulia ikyvaana na kukusitosekesia imbuua." 27 Umukijuua jula akati, "se seeene Mutwa, neke nasi mbua sasilia ifimenyukila fino fisanguka paasi pa meesa s vatwa vaake." 28 UYesu akamwamula akati, Ghwe mukijuua uve, ulwitiko lwako luvaha! Luvombeke kulyuve ndavule għulonda." Unsuiķi ghughuo, umhinja jula akasooka. 29 Uyesu akavuuka pala, akaluta akakila mulubale mu lisumbe ilya Galilaya. Pe akatogha pa kidunda, akikala. 30 Amapugha għa vaanhу vakaluta pamwene, vitwala avalema, avabofu amaaso, avakinuun na vatamu avange vinga, vakavaviika avatamuvala pa magħħulu għaake, umwene akavasosia. 31 Avaanhu mu lipugha lila vakadegħha kyongo kuvona avakinuun vijova, avalema amaghħulu vighenda, avabofu amaaso vilola na valema avange visooka. Pe vakamughinna uNguluve ughha Vaisilaeli. 32 pepano uYesu akavakeela akavavulanivua vaake, akavavuula akati, 'Nikuvavonela ikisa avaanhu ava, ulwakuva vikalile nuune ifighono fitatu, l-oно vasila kyakulia. Nanilonda pikuvatavula valutagħe ni njala, ulwakuva kyavitenga mu sila.' 33 Avavulanisivua vaake vakam'buula vakati, "Kuno tuli kwe lunyika, kusila kimonga, ndeponu tukugħhaahja kuughi amakate aghha kukwiла avaanhu vooni ava? 34 UYesu akavaposia akati, "Muli na makate ghalingi? Vakamwamula vakati, 'Għali lekelelubale nu tusaamaki tudebe.' 35 UYesu akavavuula avaanhu kuuti vikale paasi. 36 Pe akatoolha amakate ghala lekelalubale nu tusamaki tula, akamhongesia uNguluve,

akamenyulania, akavapeela avavulanisivua vaake, neke voope vakavaghavila avaanhу vala. 37 Avaanhу vooni vakalia, vakikuta. Avavulanisivua vakakong'hania ifisighasi, fikameme indiilo lekelabale. 38 Avaanhу vano valyaliile, valyale avakinhaata veene imbilima ine, kisila kuvala avakijuva na vaana. 39 Pepano uYesu akavatavula avaanhу vala kuuti valutaghe, umwene akapanda ingalava, akaluta imbalisa isa likaaja ilya Magadani.

16 AVafalisayi na Vasadukayi vamonga vakaluka kumughela uYesu, vakasuma kuuti ahufie ikivalilo kino kivonia kuuti asung'hilue nu Nguluve 2 UYesu akavamula akati, "Pano jififikile iwwilile mwiti, "Pakilaavo kukia vunofu, ulwakuva kukyanya kuvalafu. 3 Palwakilo mwiti, 'uMusyughu ifula imbeta jitoonya, ilwakuva kulimafunde kange kughuvile." Mwe vakedusi umue, mukagwile kuluvulania ifivalilo ifya kukyanya ku palanga, Iwandaani mukunua kukufitang'hania ifivalilo fino fivombeka lino kuuti fili nu muluvo muki! 4 Avaanhу va kisina iki ikhosi, vano navikum'bikila mwojo uNguluve, vilonda ikivalilo. Looli navalapelue ikivalilo, ulwene ikivalilo kino uNguluve alyahufisie vvimila uYoona." Pepano uYesu akavaleka, akavuuka, iluta. 5 Avavulanisivua va Yesu ye vilovoka inyanja, vakasyemua kutoola amakate. 6 UYesu akavavuula akati, "Muvisaghe maaso ni kilule ikyi Vafalisayi na Vasadukayi." 7 Avavulanisivua vala vakanigula piposania veene viiti, "Ijova enendiiki ulwakuva natugadile amakate! 8 UYesu akasikagula sino vaka vijova, akavavuula akati, Mwe vanya Iwitiko ludebe umue! kiki mukaning'haniajumue mwitu muli vasila makate? 9 Mujiighe namukulutang'hania, nambe kukumbuka amakate ghala ghahaano ghano vakaliile avaanhу vala imbilima ihaano. asi, ifisighasi mukamemisie indiilo ilingi? 10 Nambe amakate ghala lekelalubale ku vaanhу vala imbilima ine, asi, mukakong'hanisie ifisighasi indiilo ilingi? 11 Iwandaani namukulutang'hania kuuti imhola sino nijova numue nasa makate? Une nijova kuuti, muvisaghe maaso ni kilule ikyi Vafalisayi na Vasadukayi." 12 Apuo avavulanisivua vaake vakalutang'hania kuuti naaveele ijova imbulanisio imbiivi isa Vafalisayi na Vasadukayi. 13 Pepano uYesu akaluta imbalisa ku Kaisalia-Filipi. Ye afikile akavaposia avavulanisivua vaake akati, Avaanhу viiti une ne Mwana ghwa Muunhu, neene veen? 14 Vakamwamula vakati, "Vamo viiti veeve Yohani Mwfughi, vamonga viiti veeve Eliya, avange viiti veeve Yelemia, nambe kuuti uve uli umo mu vavili." 15 UYesu akavaposia kange akati, "Neke umue mwiti neene veeni? 16 uSimoni Peteli akawmwalulila akati, "uve veeve Kilisite, Mwana ghwa Nguluve junu mwimi." 17 UYesu akam'buula akati, "Simoni mwana ghwa Yoona ufunyilue,

ulwakuva nakwale umuunhu junu akuhufisie isio, looli uNhaata ghwango junu alikukyanya. 18 Lino nikuvuula kuuti, veeve Peteli, kwekuti linhalavue. Pakyanya pa linhaalavue ili nijenga inyumba jango jino kye kipugha kya vikit, ingufu isa kuvufie nasingajilema lusiku. (Hadès g86) 19 Nikukupeela ifuunguluo isa vutwa vwa kukyanya, sooni sino ukani nu iisi iji, ghwope UNguluve iiva akanile kukyanya. Kange, sooni sino ghwitikisie mu iisi iji, naju Nguluve iiva itikisie kukyanya. 20 Pe UYesu akavakaana avavulanisivua vaake vala kuuti, navangam'bulaghe muunhu kuuti umwene ghwe Kilisite. 21 Kutengula unsiki ughuo, uYesu akava ikuvavuula pa vuvalafu avavulanisivua vaake kuuti, lunoghiile umwene kuluta ku Yelusalemu na kuuva ni mhumuko nyinga kuhuma ku vagojo, ku vavaha va vatekesi na ku vavulanis va ndaghilo isa Moosi, na kubudua. Neke ikighono ikyi vutatu isyuka. 22 Pe uPeteli akaluta naghwope palubale, akatengula kukun'dalikila akati, "Luleke pivombeka uluo Mutwa! Isio nasingakwaghe! 23 Neke UYesu akansyetukila uPeteli, akam'buula akati, 'Vuuka apa ghwe Setano uve! Ghulonda kukusigha une kuvomba uvughane vwa Nguluve ulwene masaagha gha vaantha. 24 Pe akavavuula avavulanisivua vaake akati, "Umuunhu junu ulonda kukumbilia une, avuleke uvughane vwake, itavule ambingililaghe nambe kuuve kwe kufua. 25 Ulwakuva umuunhu junu ilonda kupoka uvwumi vwake, ujuo alambusia, looli umuunhu junu ikwambusia uvwumi vwake, ujuo alambusia, looli umuunhu junu ikwambusia uvwumi vwake vvimila une, ujuo iliiva nu vvumi uvwa kuvusila kusila. 26 Lino, umuunhu ndepoonu ivumbulila kiki kuuva nu vumofu vvoni uvwa iisi, neke ambusie uvwumi vwake? nambe umuunhu ahumie kiki apyanisia pa vvumi vwake? 27 Ulwakuva une ne Mwana ghwa Muunhu nilikwisa na vanyamhola vango mu vuvaha vwa Nhaata ghwango. pe nilikumhomba nujunge kuling'hana ni mbombo saake, 28 kyang'haani nikuvavuula, vamonga nkate mulyumue mwe vano muli apa, navalafua kuhanga pano vikunyaagha ne Mwana ghwa Muunhu nilaava nikwisa mu vutwa vvango.

17 ifighono ntanda ye fikilile, Uyesu akavatoola UPeteli, uYakovo nu Yohani unuuna. Akaluta navoope ku kudunda ikitali, vakijekela. 2 Ye vali pala, UYesu akanduka pamaaso ghaave. Ku maaso akava ivalatika hwene lijuva nagha menda ghaake ghakava mavalafu fiijo hwene lumuli. 3 Unsiki ghughuo, vakasetuka avavili avalongosi uMoose nu Eliya, vijova nu Yesu. 4 Pe uPeteli akam'buula uYesu akati, 'Ghwe Mutwa, Iunono usue tukalaghe bahaapa! Nave ukeliile, nijenda ifyeve fitatu. Kimo kiive kyako,

kimonga kya Moose, ikingi kiive kya Eliya.' 5 UPeteli ye ajiighe ijova, lolagha, ilifunde lino livalatika likisa, likavapulikila. Pe likapulikika ilisio kuhuma mu lifunde liiti. 'Uju ghwe Mwanango umughanike ghwango juno inkeliile, mupulikisyaghe umwene!' 6 Avakuvulanisivua vala ye vapuliike isio, vakoghopa kyongo, vakakupama. 7 UYesu akaveela pa veene, akavabasia, akavavuula akati, "Ima, muleke pikwoghopa! 8 Ye vikwimamka, vilola, navakwamwagha umuunhu ujunge, looli ju Yesu mwene. 9 Ye vali mu kidunda vikwika, uYesu akavavuula akati, "Namungampangilaghe muunhu sino musivwene, kuhanga unsiki ghuno une ne Mwana ghwa Muunhu nisyuka kuhuma ku vafue. 10 avavulanisivua vaake vakamposia vakati, "Ongo avavulanusi va ndaghilo sa Moose viiti, aliisa taasi uEliya, uKilisite ye akyale kukwisa. 11 UYesu akavamula, akati, 'se seene, aliisa taasi uEliya, kuuti anosie sooni. 12 Neke nikuvavuula niiti, uEliya alisile, avaantu navakankagwile, vakam'bombela sino vakighanile aveene. Enendiiki, na juune ne Mwana ghwa Mulunhu fye kyavikumusia." Pepano avavulanisivua vala vakankagwile, vakam'bombela sino vakighanile aveene. Enendiiki, na juune ne Mwana ghwa Muunhu fye kyavikumhumusia." 13 pepano avavulanisivua vala vakalutang'haria kuuti uYesu aveele ijova imhola sa Yohani uMwofughi. 14 Yevafikila mukipugha kya vaanhу, umuunhu jumo akamulutila, akafughama pavulongolo pa mwene, na pikumbula, 15 "Mutwa, unsanhile umwanango, ulwakuva alinikivasi na pipumuka kyongo. Ulwakuva kakinga ighwela pamwoto nambe mumalenga. 16 Nimuletile kuvavulanisivua vako, looli navaghwesise pikunsosia. 17 u Yesu akamula akati, "Umue kikolo kinonakikumwitika kange kinokinangike, nikukala palikimo numue mpaka liighi? nikugudilanila numue mpaka lighi? mumulete apa kulyune." 18 U Yesu akadalikila, ni lipepo likamuma. usoloka akasosevua kuhuma unsiki ghula. 19 Pa uluo avavulanisivua vakamwisila u Yesu khu vusyefu na kukumposia, "Na kiiki tukakunilue kukudagh?" 20 U Yesu akavavuula, "Ulwakuva ulwitiko Iwinu luudebe. Kyang'haani nikuvavula, ndavule muva nhu Iwitiko nambe ludebe heene meeke sa mbeju isa haradali, muwesia pikukivula ikidunda iki, vuuka kuhuma apa ulute kuula, nhi kyene kiivuka kange na piiva nhi khinu kyekyoni kiila ikyu kusiting'ana kulyumue. Gadilila: Amasio agakidebe ughwa 21 21 "Looli, lipepo illi naliingahume, looli khu nyifunyo na kudinda"naghivoneka mhu nakala inofu isa kali). 22 Unsiki ghunovajighe khu Galilaya, u Yesu akavavuula Avavulanisivua va mwene,"u Mwana ghwa Adamu ivikua mumavoko gha vaanu. 23 Kange vikumbuda, nhi kighono ikyu vutatu isyuka."Avavulanisivua vakasukunile fijo. 24 Na

veene yevafilkile khu Kapenaumu, avaantu vanovikong'ania ikodi ija kivalilo shekeli vakamulutila u Petro na kuuti,"Vuuli m'bulanisi ghwinu ihomba ikodi ija kivalilo shekeli?" 25 Akati, "Ena" Looli u Petro ye ingle munkate mhu nyumba, u Yesu akajova nhu Petro ulwakwasia na kuuti, "Ghusagha kiiki Simon? Avautua va iisi, vikwupila ikodi nambe uvushuru kuhuma uveni? Khu vaala kuhuma kuvaghesia? 26 Nhu nsiki u Petro akati, "Kuhuma khu vaghesia "u Yesu akam'bula, pa uluo avatemi vavusivue mhu vuombaji. 27 Ulwene kyande tulavapelela avasongesia songo vahoke amkole, luta kulisumbe, utosie indovano, isamaki jino kyande jiiva nhasi kulovua utoole. Isamaki iijo ung'amalule umulomo ghwake, ghukuaagha indalama jimo. Indalama iijo utoole uvapeele avasongesia songo uhombele isongo une nuuve.

18 Unsiki ghulaghula avavulanisivua vakisa kwa Yesu na kumk'bulu,"Ghwe veeni juuno m'baa mhu vutwa uvwa kukyanya?" 2 U Yesu akakemela umwana un'debe, akam'bika pakati na katu pa vanave, 3 na kuti,"kyang'haani nikuvavuula, mungabuhile kulata na kuuva heene vaana vadebe namunganoghele kukwingila mhu vutua vwa Nguluve. 4 Pa uluo umuunhu ghweni juuno ikuviika heene mwaana n'debe, umunhu ndavule ujoo ghwe mbaha mhu vutua uvwa kukyanya. 5 Kange umuunhu ghweni juuno ikumwupila umwaana u'debe mhu litavua lyango ikunyupila uune. 6 Looli ghweni juno ipelepesia jumo pakati pa vadebe ava vano vikunyitika kugaluka, luuva lunono kwa muunhu ujoo ilivue ilivaha iyla kuhavulila likungua kusingo kwa mwene, kange kudwivilila mhu kyogho mhu nyanja. 7 liga khu iisi ulwakuva unsiki ughwa kukalasia! ulwakuva nalunofu khu masiki aghuo kukwisa, looli iiga kwa juula umuunhu juula amasiki ghalaa ghikwisa vvimiila umwene! 8 Heene uluvoko Iwako nambe ulughulu Iwako lukukupelepesia kukalala, udumule kange utaghe kuvatali nhu nuve. Lunofu kyongo kulyuve juuve kukwingila khuvwumi kuuva nsila luvoko nambe uvulemavu, kuliko kutaghua khu mwooto ughwa kusila na kusila ghuva na mavoko ghooni nambe amaghulu ghooni. (aiōnios g166) 9 Heene iliso lyako likukukalasia, kuula kange ultiaghe kuvatali nuvee. Lunofu kyongo kulyuve juuve ghwingile kuvwumi nhi liiso limo, kuliko kutaghua khu mwooto aghwa kusila na kusila ghuva nha maaso ghooni. (Geenna g1067) 10 Lolagha kuuti mulisa kusyojola juumo ughwa vadebe ava. Ulwakuva nikuvavuula kuuti kukyanya kulisanyamola vavanave ifighono fyonu vilola uwveni vwa Nhaata ghwango juuno alikukyanya. 11 (Gadilila: Amasio ghanoghivoneka heene gha kidebe kya 11, "Ulwakuva u mwaana ghwa Adamu akisile kukutupoka kiila kinokikasovile"naghakavonike mhu nakala innofu isa kali). 12 Musagha kiiki? Pano umunhu alining'olo kijigho

kimo, jimo musene isova, vuuli naikuvaleka ifijigho tanda ifya kufidunda na kuluta kukumulonda juumo juuno asovile? 13 Kange angamwaghe, kyang'haani nikuvavuula, ikunkela kuliko vaala kijigho kimo nhu tanda vanonavisova. 14 Pa uluo navvevvighane vwa Nhaata ghwina ughwa kukyanya kuuti juumo mhu vadobe ava valemale. 15 Heene unyalukolo ghwako angakukosele, luuta, ukansone ilidoa pakate palyuve nhu mwene pano iiva mwene jujuuo. Ndavule ikukupulikisia, ghuva ugomsisie unyalukolo ghwako. 16 Looli nave naikupulikisia, ntoole unyalukolo juumo nambe vavili kyongo palikimo nuuve, Ulwakuuva mumalomo agha volesi vavili nambe vatatu kiila lisio linoghile kukagulua. 17 Nave ibeda kuvampulikisia, livule ilikong'ano ilisio ilio, nave ibeda vulevule kupulikisia ilikong'ano, looli avisaghe heene muunhu ughwa vapanji usonga songo. 18 Kyang'haani nikuvavuula kyekyoni kiila kinomuliva mudinda mhu iisi na kukyanya kidindua. kange kyekyoni kinomudindula mhu iisi na kukyanya kidindulivua. 19 Kange nikuvavuula kuuti nave avaanhу vavili pakati palyumue vangiting'ane vvimila vwa lisio lyelyoni pa iisi linovisuma, illio u Nhaata ghwango ughwa kukyanya ivomba. 20 Ulwakuuva vavili nambe vatatu vangakong'ane palikimo khu litavua lyango, une nili pakatenakate naveene. 21 Pepano u Petro akisa na pikum'bula u Yesu,"ghwe Mutwa, na kalingi unyalukolo ghwango ifikuhoka une nisaghile? Nifikusaghilagha kuhanga kufika lekela lubale?" 22 U Yesu akam'bula,"Naniiti kufika lekela lubale, looli usaghilaghe fijigho lekela lubale. 23 Ulwakuuva ulu uvutwa vwa kukyanya vuling'ine ni kihwanikisio ikyu ntwa jumonga junu akalondagha kuvala fino kuhuma kuvavombi vaake. Untwa ujoo ye atengwile 24 kuvala fino ikuvasaghila, um'bombi jumo alyale isighilua italanta imbilima kijigho. 25 Um'bombi ujoo ulwakuuva alyakunilue kuhomba, untwa ghwina mwene alyaghile aghusivue, un'dala ghwake palikimo na vaana vaake ni fiinu fyoni fino alyale nafyo, neke ahombe fyoni. 26 Pe um'bombi jula akaghua, akafughama pavulongolo pa mwene, akati,'Mutwa, uve nhu lugudo palikimo nune, ifinu fyako fyoni nihomba.' 27 Pe untwa ughwa jula um'bombi, ulwakuuva akasukumivue kyongo nhu lusungu, akantavula na kukusaghila fyoni fino isighilia 28 Looli um'bombi jula ye avukile pala akatang'ana nu mbombi ujaake, junu alyale ikunsaghila idinali kilundo. Akankola, akantaka kusingo, akam'bula, 'Uhombe fyoni fino nikukusaghila.' 29 Looli um'bombi ujaake jula akafughama pa maaso ghaake, akampelepesia, akati,'Nisuma unguule padebe ifinu fyako fyoni fino isighilua nihomba.' 30 Neke um'bombi jula akakaana. pe, akaluta kukundindila ujaake mudinde, kuhanga pano ihomba ifinu fyoni fino isighilia.

31 Avavombi avajaake ye vasivwene isio. Vakalemala kyongo. Valkaluta na kukum'bula untwa ghuvanave sooni sino sivombike. 32 Pepano untwa akankemela um'bombi jula, akam'bula akati,'Ghwe m'bombi uve uli mbivi, uve ye unisumile une nakusaghila fyoni fino nakusaghilagha. 33 Asi! nuveele unoghilie kukunsungukila umbombi un'jaako, ndavule une niveele nikunsungukile une? 34 Untwa jula akakalala kyongo pe akalaghila atvalue mu ndinde kupumusivua kuhanga pano ihomba ifinu fyoni fino isighilua. Enendiiki na ju Nhaata 35 ghwango ughwa kukyanya fye ilikuvhomba, na jumue nave namunkusaghila nhu mwoojo um'balafu unyalukolo."

19 U Yesu ye amalile amasio aghuo, akavuuka mhu Galilaya, akaluta kukighavo ikyu Yudea imwambo ija kikogha ikyu Jordani. 2 Avaanhu viinga vakam'bilingila, ukuo akavasosia. 3 Avafarisayi vamonga vakaluta kukumughela, vakamposia,"Asi lukwitisivua mu ndaghilo siitu umuunu kukuntavula un'dala ghwina mwene mhu nongua sooni?" 4 U Yesu akavamula akati,"Namwimbile mumalembe amimike kuuti kuhuma kuvutengulilo u Nguluve alyapelile umughoosi nhu n'dala? 5 U Nguluve akati,'Mhu uluo umughoosi ikumuleka uviise nhu ng'ina ghwina mwene neke ivisagha nu n'dala ghwina ke, vevavili ava viiva m'bili ghumo?' 6 Apuo na viiva vavili kange, looli viiva m'bili ghumo. Lino, kino u Nguluve alungile, umuunhu nangalekanisyaghe." 7 Avafalisayi vala vakamposia kange vakati,"Nave fyleliviluo u Moose mu ndaghilo saake alyajovile kuuti umughoosi anoghilie kukumpeela un'dala ghwake ikalatai ija kuntavula na kukumuleka?" 8 Akavavula,"u Moose alyavikitikies kutavula avadala viinu, ulwakuuva namupulika mu sino mululanisivua neke kuhuma kuvutengulilo nafye lulyale. 9 Lino nikuvavula, kuuti umuunhu ghweni junu itavula un'dala ghwake, nave un'dala ujoo nam'bwaifu neke itoola ujunge, iiva iwwafuka. 10 Pe avavulanisivua vaake vakam'bula u Yesu,"Nave fye liviluo vvimila umughoosi nu n'dala, ye kuba kubuhilla kutoola." 11 Looli u Yesu akavavula,"Nakwekuti avaanhу vooni ndeponu vikwipila imbulanisivuo isi, looli va vano u Unguluve avapeliile uvukagusi uvwa kwipila imhola iiji. 12 Nikuvavula isio ulwakuuva kwevale vano navitoola ulwakuuva vaholilue vaghumba. Kwe vale vano vavitoola ulwakuuva avaanhу avange vavavobile kuuva vaghumba. Vamonga navitoola vvimila kukum'bombela u untwa ghwina kukyanya. Umuunhu junu ikwipila imhola iiji upilaghe." 13 Avaanhu vamonga vakamuletela u Yesu avaana avadebe kuuti aviike amavoko ghaake pa veene, avavulanisivua vaake vakavadalikila avaanhу vaala. 14 Neke u Yesu

akavavula akati,"Muvaleke avaana avadebe, visaghe kulyune namungavasighaghe, ulwakuva uvutwa vwa kukyanya vwa vaanhu vano valindavule avaana ava. 15 U Yesu akaviika amavoko ghaake pa veene, pe akavuka pala. 16 Unsoleka jumonga akaluta kwa Yesu akaposia akati,"Ghwe M'bulanisia, nivombe kiiki ikinofu neke nikave uvwumi vwa kusila kusila?" (aiōnios g166) 17 U Yesu akamwamula akati,"Kiiki ukumhosia une vwimila uvunofu? U Nguluve mwene ghwe nofu, Nave għulonda kukwingila ku vwumi vwa kusila kusila, uvingililagħe indaghilo sa Nguluve." 18 Unsoleka jula akaposia akati,"Indaghilo siliku?"u Yesu akamwamula akati,"Nungabudagħe, nungawfukagħe, nungahijagħe, nungolekagħe isa vuðesi, 19 Umwogħopagħe uvaasoo nhu mamajo, na kükumugħana unino ndavule ghukugħana juuves." 20 Umuunhu jula akati,"Isio sooni nisigadilile. Kiinu kiiki ikkinge kino nagħilue?" 21 "U Yesu akam'bula akati,"Nave għulonda kuuva mugholofu, ulute, ukaghħusie fyoni fino ulinafyo, neke uvapeeħe avakotofu, apu pe għuuvu ni kyuma kukyanya. Pepano għwisagħe umbingililagħe." 22 Unsoleka jula ye apulike isio akavuka pala asukunile, ulwakuva alyale ni kyuma kinga. 23 U Yesu akavavula avavulanisvua vaake akati,"Kyang'haani nikuvavuula, latalaamu kyongo kwa muunhu ummofu kukwingila mu vutwa vwa kukyanya. 24 Nikuvavula kange kuuti, kihuugu fijo ingamila pikila pa kalyoli kya sindano, kukila ummofu kukwingila mu vutwa vwa Nguluve." 25 Avavulanisvua vaake ye vapulik amasio aghuo, vakadegħa kyongo vakapossia vakati,"Pe veeni lino juno anoghile kupokua?" 26 Yesu akavalola akavavula akati,"Ku vaanhu ulu latalamu, neke kwa Nguluve sooni sivombeka." 27 Pe pano u Peteli akam'buula akati,"Lolagħa, Usue tufilekile fyoni tukukwingililla uve. Pe tuvumbulila kiiki? 28 U Yesu akavavula,"Kyang'haani nikuvavula kuuti, une ne mwana ghwa muunhu niliiva nikalile pa kitengo kyango ikya vuvaha mu iisi imia na jumie mwe vaano mukumbingi lilla lino mulikukala mu fitengo kijigho na fivili ifya Isilaeli. 29 Umuunhu ghweni juno ajilekile inyumba jaake, nambe avanine, nambe avalumbu, nambe uviise, nambe ung'ina, nambe avaana vaake, nambe amaghħunda għaake vwimila une, ikwupila finga fijo kukila fino afilekile na kukwupila uvwumi vwa kuvusila kusila. (aiōnios g166) 30 Neke vinga vano va kwanda, valaava va vusililo, ava vusililo valaava va kwanda.

20 Ulwakuva uvutwa vwa kukyanya vuli ndavule umuunhu unya mughħunda, juno alyalavile fijo kuluta kulonda avaanthu ava kuvomba imbombo mu mughħunda ghwake ughwa sabibu. 2 Ye avawwene akiting'ana navo kukuvarombha uluhombo ulwa kighħono kimo nujunge idinali, akavasuugħha

khu mughħunda ghwake. 3 Akavalilo aka vutatu palwakilo akahuma kange akavagħha avange vali pa lighlil vasila mbombo. 4 Akavavula akati,'Na jumue lutagħha kuvomba imbombo mu mughħunda għwango ughwa sabibu, une kyanikuva homba mwenti uluhombo luno lunogħile. 5 Voope vakaluta iļluuva ye lilipamutu akavalilo aka ntanda kange akavombie vulevle. 6 Ye vvilie akavalilo aka kijigho na kamo akahuma kange akavagħha avange vimile pa lighlil. Akavapossia akati,'Kiiki mwimile apa ikighħo kyon kisila mbombo?' 7 Aveene vakamwamula vakati, Ulwakuva nakwale umuunhu juno atupeliile imbombo. Ummene akavavula akati,'Na jumue lutagħha kuvomba imbombo mu mughħunda għwango ughwa sabibu.' 8 Iļluu ye litetemela, unyamugħunda jula akam'bula umwimili ghwa mbombo jaake akati,'Vakemele avavombambombo vooni kuuti uvahombe uluhombo lwave, Pano għukuvahomba utengħe avavombi vano vaveele visile ulwa vusililo na kumalikisia avavombi vano vaveele va kwanda kufika.' 9 Pe avavombi vano vasilile pakivwilie akavalilo aka kijigho na kamo vakiisa vakahombua nujunge idinali. 10 Avavombi vano vaale va kwanda, ye viluta kwa jumo ikuva homba vakaħuviila kuhombua nyinga kukila avange. Neke voope vakahombua nujunge idinali jimo jino lwave luhombo lwa kighħo kimo. 11 Ye vupile uluhombo lwave, vakinġengħu pikung'hulasia kwa nyamugħunda. 12 Viġi,'Avaanhu avuo vavombie imbombo akavalilo kamo keene, l-wandani utpelilie uluhombo luno liling'hinena veene? Ongħi usse tuvombie imbombo nhu l-pumukko ulukome nu lujuvu imwisi jooni.' 13 Unyamugħunda jula akamwamula jumonga mu vavombi vala akati,'Nyalukolo, nanikusoveleng'hinie nambe kukuhijila kimonga. Natuveele twitting'in idinali jimo? 14 Upila uluhombo l-wako vuuka ulutagħe. Une nilamwile kukuhomba umuunhu uju ughwa vusililo uluhombo luno liling'iine nu luhombo lwave. 15 Asi! Nalukwitikisvua kuvomba ndavule nighanile vwimila ikyuma kyango? Uli ni kivini ulwakuva une nili nkoola kukuva peela ifiuu avange? 16 U Yesu akajova kange akati, fye enendiki ava vusililo valaava va kwanda ava kwanda valavavva vusililo. 17 U Yesu ye alimusila iluta ku Yelusalemu, akavakemela palubale avavulanisvua vaake kijigho na vavili, akavavula akati, 18 "Lolagħa tuluta ku Yelusalemu, ukuo Mwana ghwa Adamu niluta kukwoħelua ku vavaha va vatekesi na vavulanisi va ndaghilo. Aveene kyavikuhiga kuuti nibudue. 19 Kange kyavikunhwala ku vaanhu vano nava Yahudi kuuti vanyovelele, vang'hope ni mijeledi na kukung'homelela pa kikovekano. Neke ikighħo ikya vutatu nisyuka." 20 Pepano un'dala ghwa Sebedaayi akaluta kwa Yesu palikimo na vanaake. Akafugħama pa mwene akasuma lumonga

kuhuma kwa mwene. 21 U Yesu akam'bula,"Ghulonda nikuvombele kiiki? Umwene akawamwala akati,"Nisuma uitikisie avanango ava vavili, kuuti mu vutwa vwako jumonga ikale ulubale lwako ulwa kundio ujunge ikale ulubale ulwa kung'highi." 22 U Yesu akamula akati,"Namukagwile luno musuma. Asi! ndeponu mutawwile kupumuka ulupumuko luno nipumuka?"vakamwala,"Tutawwile." 23 U Yesu akavavula akati,"Lweli kyamupumuka ukupumuko luno niluta pipumuka. Neke imhola ija kukala ulubale lwango lwa kundio nambe ulwa kung'highi navutavulilua vwango looli u Nhaata ghwango ghwe juno alavapeela vano avaling'hankisie ng'haani. 24 Avavulanisivua avange vala kijigho ye vapulike isio, vakavakalalila avanamuunhu vala vavili. 25 Pepano u Yesu akavakemela vooni palikimo akavavula akati,"Mukagwile kuuti avautwa va iisi vitema avaanhу vaave ni ngufu. Kange vihufia ingufu isa vutavulilua vwave ku vavanda neke vavakundaghe mu sooni. 26 Neke kulyumue nafye lungafisaghe. Looli umuunhu ghwensi junu ilonda kuuva m'baha mulyumue avisaghem'bombighwinu. 27 Kange umuunhu junu ilonda kuuva mulongosi avisaghe m'bombi ghwinu. 28 Ndadule vule u Mwana ghwa Adamu alisile kuvombela, looli alisile kukuvalombela, avange na kuhumia uwumi vvango kuuti nivavange vinga." 29 Unsiki ghuno vakaluta mu likaaja iya Yeriko, lipugha lya vaanhу likava likum'bingilila. 30 Lolaghа avabofu amaaso vavili valikalile mulubale musila. Ye va pulike kuuti u Yesu ikila isila jila, vakakemeela fijo,"Ghwe Mutwa, ghwe Mwana ghwa David utusungukile." 31 Lipugha lila likavadalikila kuuti vajiike kimihe. Neke aveene vakaghina kukemeela fijo viiti, Ghwe Mutwa, Mwana ghwa David, utusungukile." 32 Pepeno u Yesu akiima akavakemeela avabofu vala akavaposia akati,"Mulonda nivavombele kiiki?" 33 Aveene vakamwala vakati,"Ghwe Mutwa tulonda amaaso ghiitu ghalolaghe." 34 U Yesu, akavavonela ikisa akavabasia amaaso ghaave, nakalingi amaaso ghakasooka vakatengula kulola kange pevakam'bingilila u Yesu.

21 U Yesu na vavulanisivua vaake ye valipipi kufika ku Yelusalemu vakafika mu likaaja iya Betifage, pa idunda ikyi Miseituni, U Yesu akavasuung'ha avavulanisivua vavili, 2 akavavula akati,"Mulute mu kikaaja kino kilikuvulongolo kulyumue, mukujaagha idogovi jikungilue, jilininyaake mwavule mundetele. 3 Nave umuunhu ikuvaposia, mutisaghe, u Mutwa alinuvufumbue naso.'ghwope pe kyaikuvitikisiakukwisa naso" 4 Isi silyavombike kukwilanisia iliso lino lilyajovilue nu m'bilikuuti, 5 vavuule avaanhу ava mulikaaja iya Syoni, kuuti Lolaghа, UNtwa ghwinu

ikwisa, Nkoola ikwisa angaliile idogovi, pakyanya pa dogovi, inyaanavija dogovi. 6 Avavulanisivua vakaluta vakavomba ndavule u Yesu aveele avalaghile. 7 Vakaleta idogovi jila palikimo ni nyanaake, vakatandika amenda ghaave pakyanya pa dogovi, u Yesu akangalila. 8 Avaanhу vinga mu lipugha lila vakava vitandika amenda ghaave musila. 9 Lipugha lya vaanhу vano valyalongwile na vano valyale mumbele mwa Yesu vakaava ni njehelo, ija lukelo viiti,"Aghinwaghe u Mwana ghwa David! Afunyilue junu ikwisa mu litavua lya Mutwa u Nguluve. Aghinwaghe u Nguluve junu alikukyanya!" 10 U Yesu ye ikwingila mu likaaja iya Yelusalemu, avaanhу ava mulikaaja ilio vakadegha kyongo, Vakava vipsoria viiti,"Uji ghwe veeni? 11 "Avaanhу mu lipugha lila vakavamula vakati,"Uji ghwe m'bili u Yesu, kuhuma mulikaaja iya Galilaya." 12 U Yesu ye alimulikaaja iya Yelusalemu akingila mu luvika ulwa nyumba inyimike ija kufunyila akavadagha vooni vano vakaghusiagha na kughula ifiinu. Akabilivandulaimeesa isa vano vananiagha indalama ni fitengo ifya vaghusia ng'hunda. 13 U Yesu akavavula akati,"Lilembilue mu malembe a Mimike kuuti,'Nyumba jango jitambuluagha nyumba ja kufunyila,'Neke umue muhambwile kuuva mhanga ja valyasi." 14 U Yesu ye ali mu luvika lwa nyumba inyimike ija kufunyila, avabofu amaaso na valema amaghulu vakaluta pa mwene akavasosia. 15 Avavaha va vatekesi na vavulanisiva ndaghilo vakafyagha ifidegho fino avobile u Yesu, na kupulika vuule avaana vikumughinia mu nyumba inyimike ija kufunyila viiti,"Aghinwaghe u Mwana ghwa David,"mu uluo vakakalala kyongo. 16 Vakamposia u Yesu vakati,"Ghulupulika sino avaana ava vijova? u Yesu akavamula akati,"Eena niplulika! Namwimbile mumalembe aMimike amasio ghano ghiiti,'Mu masio agha vaana avadebe na vafyele mwe muno uling'hanisie amalumbo?" 17 U Yesu akaleka avaanhу vaala akavuka mu Yelusalemu akaluta ku kikaaja ikyi Betania akava ukuo ikilo jooni. 18 Palwakilo u Yesu ye igomoka ku Yelusalemu, injala jikam'bava. 19 Pe akaghwagha umpiki untini ghumonga piipi ni sila. Akaveela, akavona nsila fipeke nambe kimo looli ghalimatundu gheene. Pe akaghuvuula umpiki ghula akati,"Kuhuma umusyughu naghukomagha ifipeke nambe padabe."Na kalingi umpiki ghula ghukuumma. (aión g165) 20 Avavulanisivua va Yesu ye vasivwene isio vakadegha kyongo vakamposia vakati,"Lwandani umpiki untini ughu ye ghwumile lino lino?" 21 U Yesu akamula akati,"Kyang'hani nikuvavulamungave nu Iwitiko kisila kuuva ni nganinanib, na jumue munoghile kuvomba sino nivombile ku mpiki ughu, Na kwekuuti ndepoonya muvomba sisiosis seene, looli nambe mungakivuule ikidunda iki kuuti,'kumuka ghutaaghe mu nyanja,'livombeka. 22 Mungave

nu Iwitiko, fyonu fino musuma kwa Nguluve, huvilagha kuuti mupelua." 23 U Yesu akingila kange mu nyumba inyimike ija kufunyla, ye ivulanisia avaanhу avavaha va vatekesi na vagoyo va Vayahudi vakaluta pa mwene vakamposia vakati,"Ghuvomba isi mu vutavulilua vwani? Ghwe veeni juno akupeliile uvutavulilua uvuo? 24 U Yesu akamula akati,"Na juune nikuvaposia lumonga munganyamule pe na juune nikuvavuula nivomba isi mu vutavulilua vwani. 25 Asi, uvutavulilua vwa Yohani uwua kwofugha avaanhу vulyahumile kwani? Vulyahumile kwa Nguluve ku vaanhu? Pe vakenengula kuposania viiti, tungati vulyahumile kwa Nguluve kyaikutumposia iiti,'Ongo namulyamwitike?' 26 Kange tungati, vulyahumile ku vaanhu tukwoghopa ilipugha ili, ulwakuua vooni vatang'hinie uYohani kuuti m'bili." 27 Pe vakamwamula uYesu vakati, "Natukagwile." Ghwoope u Yesu akavamula akati,"Na juune nanikuvavuula kuno vuhumu uvutavulilua vwa kuvomba isi." 28 U Yesu akavavuula kange akati, muvona ndani imhola jji? Kwe alyale umuunhu jumonga juno alyale na vaana vavili. Akaluta kwa mwana ghwa kwanda,'akam'bulaakatiMwanango, umusyughu ulute kuvomba imbombo ku mughunda ghwa sabibu. 29 U mwana jula akamwamula akati,'Baali, nanilutaPambele akandula amasaghe ghaake akaluta kuvomba imbombo. 30 Umuunhu jula akaluta kwa mwana ughwa uvibili akam'bula ndavule aveele am'bule ughwa kwanda. Akamwamula akati,'Eena niluta, Neke naakaluta. 31 Mu vaana vavili vala ghwe veeni juno alyavombele uvughane vwa viise? Vakamwamula vakati,"Ughwa kwanda."u Yesu akavavula akati, Kyang'hani nikuvavuula avasongesia songo na vaghendamwalu vilikuvalongolela kukwingila ku vutwavwa Nguluve. 32 Ulwakuua vwa Yohani alisile kulyumue kuuti avalungiye isila ija vugholofu, looli avasongesia songo na vaghendamwalu valyamwitike, nambe ye musiwewene sooni isio namulyatilie inyivi siinu na kukwupila imhola jaake. 33 Pulikisia nivavuule ikihwaniakisio ikingi. Pwealyale umuunhu jumonga alyalimile umughunda akavyala isabibu, Akajenga uluvigho kusyuta umughunda ghwoni, munkate akajenga apa kuhujila isabibu, kange akajenga pa vvimo apa kulolelelela umughunda, akaviika avavombi mu mughunda ghula neke umwene akakyula. 34 Unsiki ughwa kupeta ye ghufikile, akasung'ha avakami vaake ku vavombi vaala kuuti vantolele ilighavo lyake ilya mpeto. 35 Neke avavombi vala vakavakola avakami vala vano vasung'hilue, jumo vakantova, ujunge vankam'buda, jumonga vakantova na mavue. 36 Unyamughunda juula akavasung'ha kange avakami avange vinga kukila vano alyavasung'hile ulwa kwanda, Avavombi vala vakavavomba avakami avuo ndavule

ava kwanda. 37 Kuvusililo akavasung'ha umwanaake jujuo, akasagha akati,'Uwanango uju kyavikumwoghopagh.' 38 Neke avavombi vala ye vamwaghile umwana ghwa nya mughunda, vakapuling'hana vakati,'Uju ghwe nya vuhaasi, ghwa mughunda ughu tum'bude neke tutoole uvuhaasi vvake. 39 Vakankola, vakankwesela kunji ku mughunda ughwa sabibu vakam'buda. 40 U Yesu akavaposia akati, lino unyamughunda jula kyande ikwisa kyaikuvavova kiki avavombi vala? 41 Aveene vakamwamula vakati,"Ikuvam'buda kisila kukuvavonela ikisa avahosi vala kange umughunda ghwake ikuvaviika avavombi avange vano vikumpelagha ilighavo lyake ilya mpeto unsiki ghuno ghunoghile. 42 U Yesu akavavuula kange akati,"Namwimbile mumalembe aMimike kuuti,'Ilivue lino avajengi valyalikanile lye livue ilivaha ilya panguto u Mutwa u Nguluve ghwe mwene avombie ili kange lya kugegha pamaaso ghitu?" 43 Mu uluo nikuvavuula kuuti, u Nguluve ivusia uvutwa vvake kulyumue na kukuvapeela avaanhу va iisi isingi vano vivomba isa vughane vvake. 44 Umuunhu angaghue pa livue ilio idenyeng'hana, kange umuunhu ghweni lingamughwile, likudinyania Iwoni." 45 Avavaha va vatekesi na vafalisyi ye vapulike ifihwanikisio fya Yesu vakakagula kuuti ikuvajoova aveene. 46 Pepeno vakalondagha kukunkola neke vakoghopa ilipugha, ulwakuua avaanhу valyantang'hinie u Yesu kuuti m'bili.

22 U Yesu akavavuula kange avavaha va vatekesi na vagoyo va Vayahudi ifihwanikisio, ifingi akati, 2 "Uvutwa vwa kukyanya vuhwaniine nu ntwa jumonga juno alyaling'hanisie uvutolani vwa mwanaake. 3 Untwa jula akavasung'ha avavombi vaake kukuvakemeela vano alyakutile kuuti viise kuvutolani, neke aveene vakakaana kuluta. 4 Untwa juula pe akasung'ha kange avavombi avange akavavuula akati,"Lutagha ku vano nikakutile uvutolani muvavuule kuuti, Lolagha, Niling'hanisie ifiinu fyonu ifya vutolani. Nibudile ing'hambako ni ndama sango sino sineniipe fijo. Mwise kuvutolani." 5 Neke aveene navakavikila mwojo. vakaluta ku mbombo saave, jumonga akaluta kumughunga ghwake, ujunge akaluta kughusia ifiinu fyake. 6 Avange vano valyakemelilue vakavakola avavombi vala vakavatova kyongo na kukuvabuda. 7 Untwa jula ye apulike sino sivombike ku vavombi vaake akakalala, Akasung'ha avasikalii vaake kuluta kukuvabuda avabudi vala na kunyaanya Iwoni ilikaaja lyave. 8 Pe akavavuula avavombi vaake akati,"Uluo lwa vutolani luling'hanisivue, neke vano nikakutile uvutolani navanoghiile kange kukwisa ku vutolani. 9 Lino lutagha mu mapulo, muvavuule avaanhу vooni vano mutang'hana

navo kuuti viise ku vutolani." 10 Avavombi vala vakaluta mu masevo na mu mapuulo vakavakemeela na kukuvaleeta avaanhу vooni vano vakava vitan'ghana, navo avanofu na vahosi, Avaanhу vingа vakiisa vakamema mu nyumba ija vutolani. 11 Neke untwa jula ye ikwingila mu nyumba jila kuuti, aloe avahesia, vaake akamwaghа umuunhu jumonga naafwalile umwenda ghuno ghunoghole mu vutolani! 12 Akamposia akati,"Nyalukolo, Iwandani ghwingile muno kisila kuuva nu mwenda ghuno ghunoghole mu vutolani? Umuunhu jula akakunua ikya kujova. 13 Pepeno untwa jula akavavuula avavombi vaake akati,"Nkunge umuunhu uju amaghulu na mavoko montaaghe kunji ku ng'hiisi, ukoo ililaghа na kugwegwenula amiino vvimila uvuvafi uvukome vuno alinavvo. 14 U Yesu pe akavuula akati, Vano vakemelilue, nu Nguluve kukwingila mu vutwa vwake vingа neke avasalulua vadebe." 15 Pambele a Vafalisayi vakavuuka pala vakaluta kupuling'hana vvimila ikiteghe ikya kunkola u Yesu mu masio ghaake. 16 Pe akasung'ha kwa Yesu avavulanisivua vaave palikimobna vavingilili va ntwa u Herode. Avavulanisivua vala vakamposia vakati,"Ghwe Mb'ulanisi, tukagwile kuuti uve ulimuunhu ghwa kyang'haani ghuvulanisia mu vvakyang'haani sino ilonda u Nguluve. Kange naghukwoghopa nambe muunhu vvimila uvuvaha vwaake. 17 Lino tuvuule, ghuvona ndaani indaghilo sa Moose sikwitikisia kusonga isongo kwa Kaisali?" 18 Neke u Yesu akakagula amasaghe ghaave amaviyi akavamula akati,"Mwe vakedusi umue kiki mukungela? 19 Muhufie ihela jino mwa musonga isongo."Vakamuletela idinali jimo. 20 Akavaposia akati,"Ikihwani nu vulembe fino fili mu hela jji fyani?" 21 Vakamwamula vakati,"Fya Kaisali."Pepano u Yesu akavavuula akati,"Ifya Kaisali mumpelaghe uKaisali ifya Nguluve mumpelaghe u Nguluve." 22 Ye vapulike ulwamulo lwa Yesu vakadegha kyongo. Vakamuleka pala vakavuuka viluta. 23 Ikighono kilakila aVasadukayi vamonga vakaluta kwa Yesu, A Vasadukayi kye kipugha mu Iwitiko lwa Kiyahudi vano viiti nakwelule ulusyukolwa vafue. Vakamposia vakati, 24 Ghwe Mb'ulanisi, u Moose alyalembile ululaghilo kuuti nave umuunhu awfile kisila mwana, unniine anoghole kuhaala umfwile jula kuuti ampapile avaana anyakusila. 25 Lino kwevalyale avanamuunhu lekelalubale. Ughwa kwanda akatoolaa un'dala akafua kisila kuleka mwana. Ughwa vuvili akamhaala umfwile jula. 26 Ghwoope akafua kisila kuleka mwana. Ghwoope ughwa vutatu lukavombeka vulevule kuhanga kufika ughwa lekela lubale. 27 Pambele, ghwoope un'dala umfwile jula akafua. 28 Lino ikighono ikyu kusyuka avaanhу vooni umfwile jula iliiva n'dala ghwanu mu vala lekelalubale? Ulwakuua vooni valyantolile." 29 U Yesu

akamula akati,"Musova, ulwakuua namukagwile aMalembe aMimike nambe ingufu sa Nguluve. 30 Ulwakuua avafue valaava visyuka, nakwekulaava kutoola nambe kutolua. viliiva ndavule avanyamola ava kukyanya. 31 Neke vvimila kusyuka avafue namwimbile mu Malembe aMimike sino u Nguluve alyavavulile avakuulu viinu kuuti, 32 Une neene Nguluve ghwa Abulahamu, Nguluve ghwa Isaka, Nguluve ghwa Yakovo? u Yesu akavavuula kange kuuti u Nguluve na Nguluve ghwa vafue looli Nguluve ghwa vuumi." 33 Avaanhу mu mapugha ghalu ye apulike imbulanisio saake vakadegha kyongo. 34 A Vafalisayi ye vapulike kuuti u Yesu avamwile a Vasadukayi, kuhanga vakunilue ikyu kujova vakakong'haana palikimo vakaluta kwa Yesu. 35 Um'bulanisi jumonga ughwa ndaghilo sa Moose mu Vafalisayi vala akamughela u Yesu akamposia akati. 36 "Ghwe M'bulanisi ululaghilo luliku luno luvalaha kukila indaghilo sooni?" 37 U Yesu akamwamula akati,"Umughanaghe u Mutwa u Nguluve ghwako nu mwojo ghwako, ghwoni ni ngufu saako sooni nu luhalu Iwako Iwoni. 38 Ulu lwe lulaghilo uluvaha kange lwe lwa kwanda. 39 Ululaghilo ulwa vuvili luno luling'hiine nu lwa kwanda lwe ulu, Umughanaghe unnino ndavule ghukughana juuve. 40 Indaghilo sooni isa Moose ni mbulanisio isa vavili sihuma mu ndaghilo isi ivili." 41 A Vafalisayi ye vajighe vakong'hanile palikimo u Yesu akavaposia akati. 42 Asi, mwiti kiki vvimila u Kilisite? Mwiti mwana ghwani? Vakamwamula vakati,"Mwana ghwa David." 43 U Yesu akavaposia akati,"Nave fye luliuo Iwandani u Davidi ye alongosivue nu Mhepo ghwaNguluve ikuntambula u Kilisite Mutwa Pano iiti, 44 'U Mutwa u Nguluve alyam'bulile u Mutwa ghwangi,"Juve nubvutavulilua palikimo nune kuhanga niikutange avaleme avalugu vaako uvateme."?" 45 Lino nave u Davidi ikuntambula u Kilisite iiti, "Mutwa, Iwandani uKilisite iiva mwanaake?" 46 Nakwealyale umuunhu junu akaghela kukwamula ilisio, kuhuma unsiki ughuo nalyangiile kukumposia kange.

23 Pe u Yesu akalivuula ilipugha lila palikimo na vavulanisivua vaake. Akati, 2 "Avavulanisi va ndaghilo sa Moose na Vafalisayi vali nu vutavulilua uvwa kuavulanisia avaanhу indaghilo sa Moose. 3 Lino mugadililaghe na kuvomba sino nikuvavula, Neke namungavingililaghe amaghendele ghaave, ulwakuua sino vivulanisia nase sino vivomba. 4 Aveene vipinya amasigho amasitona kukuwatwika avange neke aveene navighela nambe padabe kutanga kupinda. 5 Imbombo sooni sino vivomba, vivomba mulwa kuhufia pamaaso gha vaantu. Vipinya pa vveni na mu mavoko ififuko ifya ng'hwembe ifikome kukila ifya vange kange vikwongelesia uvutali uvwa filundo ifya salavua mu menda

ghaave. 6 Mu fikulukulu vilonda kukukala ku fitengo ifya voghopua na mu masinagogi vilonda kukukala kuvulongolo, 7 Kange vilonda avaantu vavahungilaghe nu vvoghofi mu mapuulo, Vihovoka fijjo pano avaantu vikuvatambula viiti,"M'bulanisi." 8 Neke umue namungatambuluaghe "M'bulanisi," Ulwakuva u M'bulanisi ghwini alijumo mwene umue mweni mulivavingilili. 9 Kange namungatambulaghe umuunhu mu iisi Nhaata ulwakuuuva uNhaata ghwini, alijumo mwene, alikukyanya. 10 Kange namungatambulwaghe 'Valongosi ulwakuuuva umulongosi ghwini alijumo mwene ghwebKilisite. 11 Umuunhu ghwensi juno ilonda kuuva m'baha ghwini avisaghe m'bombi ghwini. 12 Ulwakuva umuunhu ghwensi juno ikughinia u Nguluve alamwisila. Neke umuunhu juno ikujisia u Nguluve alamughinia. 13 Iga umue mwe vavulanisi va ndaghilo sa Moose na jumue mwe Vafalisayi, muli vakedusi! Mukuvasigha avaantu kukagula isila ija kwingila mu vutwa uvwa kukyanya. Jumue mwe veene namukwingila kange vano vilonda kukwingila namukuvitikisia. 14 (Iga umue mwe vavulanisi va ndaghilo isa Moose na jumue mwe Vafalisayi muli vakedusi! Mukufumba avafwile ifiinu fyave neke mukufuunyo inyifunyo inhali pamaaso gha vaantu kuuti mvoneke mulivagholofu! Ikighono ikya vuhighi mulupila ulukwegho lwa Nguluve. 15 Iga umue mwe vavulanisi va ndaghilo isa Moose na jumue mwe Vafalisayi, mulivakedusi! Musyuta syuta mu iisi na kuloka inyanja neke mum'bangule nambe umuunhu jumo juno na Muyahudi kuuti aave Muyahudi. Neke kyande avangwike kuuva ghwini mukumb'iika upile kavili kukila umue ulupumuko ulwa mwooto ghuno naghusima lusiku. (Geenna g1067) 16 Iga umue mwe valongosi mwe vabofu amaaso, mukuvavulanisia avaantu mwiiti. Umuunhu angajjighe vvimila inyumba inyimike ija Nguluve, nalutalamu. Looli umuunhu angajjighe vvimila isahabu jino jili mu nyumba inyimike ija Nguluve ujuo ilondua kuvomba ndavule ajighile. 17 Umue mulivajasu, kange muli vabofu amaaso kiliku ikivaha kukila? Asi, isaabu au inyumba inyimike ija Nguluve jino jipelela isahabu kuuva nyimike? 18 Kange muvulanisia avaantu mwiti, Umuunhu angajjighe vvimila ikitekelelo nalutalamu. Looli angajjighe vvimila ilitekelo lino vavikile pa kitekelelo ujuo ilondua kuvomba ndavule ajighile. 19 Umue muli vabofu, kiluki ikivaha kukila, iliteko au ikitekelelo kino kipelela ilitekelo liive lyimike? 20 Umuunhu juno ijigha vvimila ikitekelelo iiva ijigha vvimila ikitekelelo ni fiinu fyonu fino fivikua pa kyene. 21 Kange umuunhu ghwensi juno ijigha vvimila inyumba inyimike, ija Nguluve iiva ijigha vvimila inyumba ijo na kwa Nguluve juno ikukala mu nyumba ijo. 22 Ghwope juno ijigha vvimila kukyanya ijigha vvimila ikitengo kya Nguluve na kwa Nguluve

juno ikukala pa kitengo ikio. 23 Iga umue, mwe vavulanisi va ndaghilo sa Moose, najumue mwe Vafalisayi, muli vakedusi! Mughina kukuntavuila u Nguluve ilitekelo iya saka mu fiinu ifya ndalama indebe ndavule inyungu ni filungo ifingi ifya kyakulia. Neke namuvikila mwojo kuvomba imbaa sino silungikua mu ndaghilo ndavule kuuva mu vvakyang'haani, kuuva vanyalusungu na kuuva nu lwitiko. Isio se munoghile kuvomba, palikimo na madebe aghuo ghano muvomba. 24 Umue mwe valongosi vabofu amaaso! Muuhuja ifiinu ifidebe mu fino munuya neke mugulubika ingamil! 25 Iga umue, mwe vavulanisi na Vafalisayi, mulivakedusi! Mukuviika vagholofu pamaaso gha vaantu neke ifiinu fino muli nafyo fya vulyasi nu vugholofu Mulindavule umuunhu juno isuka ikikombe ni sahani, kunji kwene neke ileka munkate muno munyalile uvynali vuno vuli papringa. 26 Uve ghwe Mfalisayi ghwe m'bofu amaaso, valasia taasi uvuhosi vuno mwevule munkate mulyuve neke imbombo jaako jiivanofu. 27 Iga umue, mwe va vulanisi na Vafalisayi, muli vakedusi! Muli ndavule imbiipa sino vimata ilikeej, sivoneka nofu, kunji neke munkate simemile amafupa gha vafue nu vunyali uvunge. 28 Fye luliuvo na jumue kunji muvoneka muli vagholofu neke nkate mu moojo ghini mumemile uvukedusi nu vuhos. 29 Iga umue, mwe vavulanisi na Vasalisayi, muli vakedusi! Ulwkuuuva mujenga imbiipa isa vavili va Nguluve na kulava imbiipa isa vagholofu. 30 Pe mujova mwiiti, Pwetusavisagha amasiki gha vakuulu viitu, natwale tukuvatanga kukuvaluda avavili va Nguluve. 31 Mu njovele ijiomuvonia kuuti umue mulivahosi ndavule avakuulu viinu vano valyavabudile avavili va Nguluve. 32 Lino, mukwilanisie uvuhosi vuno avakuulu viinu valyatengwile. 33 Umue mwe kisina ikihosi, mulindavule injoka, inyasumu ing'haali, Nde pobu mupunga ndaani uvuhighi vwa Nguluve uvwa kuvataanga ku lupumuko lwa mwoto ghunobnaghussima lusiku? (Geenna g1067) 34 Pulikisia, lino, nikuvasung'ha kulyumue avavili, na vaantu avanya luhala, na vavulanisi vandaghilo sa Moose neke umue mulikuvabuda ni mijoledi mu masinagogi ghiinu na kukuvadagha kuhuma ilikaaja ni likaaja. 35 Mu uluo u Nguluve ilikuvahigha umue vvimila kuvabuda avaantu vooon avagholofu, kuhuma ibudua u Abeli juno nalyahokile kiinu kuhanga ibudua u Sakalia unkina Balakia, juno alyabudilue pakate pa nyumba inyimike ija Nguluve na pa kitekelelo. 36 Kyang'haani nikuvavuula avaantu ava kisina iki valupila ulukwegho lwa Nguluve vvimila uvuhosi uvuo vwoni. 37 Pe pano u Yesu akati, Yelusalemu, Yelusalemu! Ghubuda avavili na vaantu vanovvisung'hua kulyuve ukuvatova na mavue! kekinga nilondile kukuvakong'hania avaantu vaako ndavule ing'uku vule jikong'hania na kughumbatila ifyanaake

neke namukunda! **38** Lolagha! u Nguluve ikujeleka inyumba jinu kuuva mahaame. **39** Kyang'haani nikuvavuula kuuti, kutengulila lino namunganyaaghe, kange kuhanga unsiki pano muliiti,'Afunyilue juno ikwisa mulitavua lya Mutwa u Nguluve."

24 UYesu akahuma mu nyumba inyimike ija kufunyila.

Ye iluta avavulanisivua avaake vakaluta pa mwene, vakansoona uvujenge uvwa nyumba inyimike ija kufunyila. **2** Neke uYesu akavavuula akati, "Se sene, mulola uvujenge vvoni uvu vule vujengilue! Kyang'haani nikuvavuula kuuti, nalilasighala nambe livue lino lilighelama pa livue ilingi, ghooni ghilihemula?" **3** UYesu akaluta pa kidunda ikya Miseituni, aikala. Avavulanisivua vaake vakaluta pa mwene, vakijekela, vakamposia vakati, "Tusuma utuvuule, isio sino utuvulile silivombeka liighi? kange kivalilo ikya kutuhufia kuuti unsiki ughwa kwisa uve nu vusililo vwa iisi ghufikile?" (aiōn g165)

4 UYesu akavamula akati, "Muvisaghe maaso, umuumhu nangavasyangaghe! **5** Ulwakuva vinga vilikwisa mu litavua lyago, nujunge itisatha, Neene kilisite.' Avaanhu avuo vikikuvasanya vinga. **6** Mulaava mupulika uvulugu ni mhuli isa vulugu, mulekaghe ughwa, mulekaghe pikkwoghopa. Ndavule ndaani isio silivoneka taasi, neke unsiki ughwene ughwa vusililo ghuuva ghukyale." **7** Ifighino ifio iisi jilwisgha ni iisi ijingi, kange uvutwa kulua nu vutwa uvunge. Imbale ni mbale kwejilliva injalani fiseneyeena. **8** Isio sooni vuuva vutengulilo, ndavule uvuvafi uvwa mukijuuva, pano unsiki ughwa kupaapa umwana ghufikile. **9** "Unsiki ughuo, mulikolu na mpumusivua na kubudua. Avaanhu imbale sooni vilikuvakalalilagh ulwakuva mukumbigilila une. **10** Pepano avaanhu vinga vilivuhila kukumbigilila une. Vilikwohelanagh ku valugu na kukalalilagh ku valugu na kukakalilila. **11** kange, avavili vinga ava vudesi vilihumila nakukuvasofia avaanhu vinga. **12** Avaanhu vinga vliiva vahosi. Mu uluo avaanhu vinga vilivuhila kukuaghana avange. **13** Neke juno ikuguda kuhanga kufikika kuvusililo, ujuo ghwe alakuluka. **14** IMhola iNofu ija vutwa vwa Nguluve jilipulisivua mu iisi sooni kuuti vuve vwolesi ku vaanhoo vooni, pepano uvusililo vwa iisi vukwisa. **15** "Unsiki ughuno mulavona ' Ikiinu kino kipelela uvulamafu inyumba inyimike ija kufunyila, kyimile pavwimike, ndavule alyajovile um'bili uDanieli. juno ikwimba amasio agha alutang'aniaghe. **16** Apuo pepano vano vali mu Yudea, vakimbiliaghe ku fidunda, **17** juno ali pa kituvili, naangngikaghe kutoola fimonga mu nyumba. **18** Nambe juno ali ku mmughunda. naangagomokaghe ku kaaja kutoola ilikooti lyake. **19** Iga avakijuua vano viliiiva vakunue na vano vilikwong'helesyagha ifigono ifio! **20** Musumaghe

kwa Nguluve kuuti unsiki ughuo ughwa kukimbila ghuleke piiva nsiki ghwa fula ni mhepo nambe ikighono ikya Sabati. **21** Ulwakuva ifighono ifio, kweluliiwa ulupumuko ulukome luno nalughelile kuvoneka kuhuma uNguluve ipela iisi, kuhanga kufika umusyughu. Kange nalulavoneka lusiku. **22** UNguluve ale aleke kukepusia ifighono ifio, nakwale ughwa kukuluka. Neke vvimiла avasulua vaake, ilikepusia ifighono ifio. **23** "Unsiki ughuno, umuunhu angati, 'Lola, ukilisite ali apa,' nambe Ali kula,' namungitikaghe. **24** Ulwakuva valisa avaanhу vano vikutambulaghа nujunge iiti ghwe 'Kilisite,' avange viila vivili vavudesi. Avuo vihufyagha ifivalilo ifivaha ni fidegho kuuti vavasofie avaanhу, nambe avasallullua va Nguluve. **25** Muvisaghe maaso ulwakuva nivavuliile ng'haani pano sikyale pikwisa. **26** Lino vangavavuule kuuti, 'Lola, uMuesiya ali ku lunyika! Namungalutaghe. Nambe angati, Lola, ali kukate,' namungitikaghe. **27** Ulwakuva ndavule ulumili lwa fula vule lulumilika na kuvoneka imbale sooni, fye luliiva niliiva nikwisa ne Mwana ghwa Muunhu, Kulivoneka imbale sooni. **28** Kuno kwelili ilikanu ilifue kwe kuno amatumbusi ghikong'haana. **29** "Ifighono ifio ifya lupunko filiiva fisilile, 'ing'hiisi jilakupika ilijuva, naghu mwesi naghulavala, inhondue silasanguka kuhuma kukyanya, ni fiinu fyon ifya kukyanya filasukanika.' **30** "Pepano avaanhu vilikufyagha ifivalilo kukanya fino fihufia kuuti ne Mwana ghwa Muunhu nikwisa. Avaanhu ava fisiha fyon vilitengula kulila nu lundwesi. Valambona ne Mwana ghwa Muunhu nikwisa mu mafunde kuhuma kukyanya. Nikwisa ni ngufu nyina nu vuvaha. **31** Pe nilikuvasuung'ha avanyamhola vango kumo lukuuta ulukelemo kuuti vavakong'hanie avasulua vooni ava Nguluve kuhuma imbale sooni isa iisi, Kutengulila ulubale lumo ulwa vusililo vwa iisi kufika ulunge ulwa vusililo vwa iisi." **32** "MUmanyilaghe ikihwanikkiso ikya mpiki untini. Pano inhaafi saake silemba na kuuva na matundu, mukagulaghe kuuti amasaki gha fula ghali piipi. **33** Fye lulaava, muliiva makusivona sooni isi sino nivoliike sivombeka, mukagulaghe kuuti nili piipi kukwisa. **34** Kyang'haani nikuvavuula niiti, ikisina iki nakilakila kuhanga isi sooni sivombeke. **35** Uvulanga ni iisi filakila, looli amasio ghango naghala kila nambe pedebe. **36** "Neke ikighono nu nsiki ughwa kwisa un ne Mwana ghwa Muunhu, nakwale juno akagwile nambe avanyamhola kukyanya, nambe juune ne Mwano, looli ju Nhaata mwene. **37** Ulwakuva niliiva nikwisa ne Mwana ghwa Muunhu luliiva ndavule lulyale ifighono ifya Nwaka. **38** Ifighono ifio ye lukyale kukwisa ulutalamu ulwa ghalika, avaanhу valyale vilia na kunyua, vitoola na kutolua kuhanga ikighono kila pano uNwaka ikwingila mu safina. **39** Avaanhu avuo navalyakangwile kimonga kuhanga pano ighalika

jikwisa, vakufua voooni. Enendikiiki fye lulaava niliiva nikwisa ne Mwana ghwa Muunhu. **40** Ifighono ifio avaantu huvili viliiva pa mughunda, ujunge nikuntoola kuuva palikimo nuune, ujunge nikumuleka. **41** Avakijuua vavili viliiva pihavula, ujunge nikuntoola kuuva palikimo nuune, ujunge nikumuleka." **42** Lino, muvisaghe maaso, ulwakuva namukagwile ikighono kino uMutwa ghwiniu ikwisa. **43** Looli mukagulaghe kuuti, unya ale akagule unsiki ghuno umulyasi ikwisa, ale ikukala maaso, naale ileka umulyasi amemule inyumba jaake. **44** Lino, na jumue muvisaghe muling'hanisie, ulwakuva ne Mwana ghwa Muunhu nilikwisa ghuno namuhuviila." **45** UYesu akavosia akati," Ghwe veeni um'bombi unnofu, unya luhalal? Um'bombi junu untwa ghwake amb'bikile kuuva mwimilili ghwa vavombi avange mu nyumba jaake, kuuti avapelaghe ikyskulia unsiki ghuno ghunoghiile. **46** Kuba um'bombi ujoo junu untwa ghwake iliiiva igomoka, ikumwanga ivomba sino akamulaghiile. **47** Kyang'haani nikuvavuula kuuti, ikum'biika um'bombi jula, imililaghe ifiinu fyake fyon. **48** Neke um'bombi um'biivi avgasaaghe mu mwojo ghwake kuuti, 'Untwa ghwango idiila kugomoka,' **49** Pe atengule kutova avavombi avajaake, alisaghe na kunuya palikimo na vaghaasi, **50** utwa ghwake angagomoke ikighono nu nsiki ghno um'bombi jula nahihuviila, **51** Kyaikuntemania na Kukum'biikkku ku lupumuko palikimo na vavudesi. Ukuo kwe vilililagha na kugwegwenula amiino vwimila uvuvafi uvukome vuno vali navwo."

25 Pe uYesu akafikuavulagha avavulanisivua vaake akatisagha, "unsiki ughuo uvutwa uvwa kukyanya vuwananisivua na vahinja kijigho vano valyatolila itaala saave, vakaluta kukumwupila intalan'dala. **2** Avahinja vahaano mu veene valyale vajasu, vavange vahaano valyale vanya luhalal. **3** Avajasu vala, valyagadile itaala saave kisila kuganda amafuta agha kwongelesia' **4** Looli avanya luhalal vala valyagadile itaala palikimo na mafuta agha Kwongelesia mu taala. **5** Ulwakuva untola'ndala akadiila pikwisa, avahinja vala voooni sikavakola itulu, vakaghonenela. Mu kilo nkate, avahinja vola voooni sikavakola itulu, vakaghonelela. **6** Mu kilo nkate, vakapulika avaantu vijegheela viiti, 'vaya, vaya! Untolan'dala afiike, muhume tulute kukumwambilila.' **7** Nakalingi avahinja vala voooni vakasisimuka, vakaling'hania itaala saave. **8** "Pe avahinja avajasu vala vakavasuma avanya luhalal vahati, 'Tusuma mututange amafuta madebe, itaala situ sisima.' **9** Neke avanya luhalal vala vakavamula vakati, 'Ndili! Natungavapeele, ulwakuva amafuta ghano tili nagho, naghangatukwile usue palikimo numue. Lunofu mulute kuno vighusia, mukaghule jumue. **10** Avajasu vala ye

viluta kughula amafuta, untolan'dala akafika. Avahinja avange vala vano valiling'hanisie, Vakingila palikimo mu vutolani, umulyago ghudindua. **11** Pambele avajasu vala vakafika vakavona umulyango ghudindilue pe vakati, 'ghwe ntwa! Ghwe ntwa! Tusuma utudindulile umulyango!' **12** Neke untolan'dala akavamula akati, 'Kyang'haani nikuvavuula, nanivamanyile! **13** Pepano uYesu akavavuula avavulanisivua vaake akati, Lino, muvisaghe maaso, ulwakuva namukagwile ikighono nambe unsiki ghuno ne Mwana ghwa Muunhu niligomoka." **14** UYesu akafijovagha akatisagha, "kange, uvutwa vwa kukyanya vuwananisivua nu muunhu juno alyakyulile. Ye akyale kukyula, akavakemeela avavombi vaake, **15** Akavapeelaa ikyuma kyake kuuti nujunge afulusyaghe. Akavapeela ikyuma kyake nujunge afulusyaghe. Akavaoeela nujunge kuling'hana ni ngufu saake. Jumo akampeela italanta ihaano, junge italanta ivili, ujunge italanta jimo, pe umwene akyulya. **16** "Unsiki ghuoghuo um'bombi junu akapelilue italanta ihaano, akaluta kufulusia, akakava italanta isingi ihaano. **17** Naju m'bombi junu akapelilue italanta ivili, akafulusia italanta isingi ivili. **18** Neke junu akapelilue italanta jimo, akaluta kugima umwina, akasyila italanta jila. **19** "Ifighono finga ye fikilile, untwa ghwave akagomoka. Pe akavakemeela avavombi vaake vala kuuti nujunge ahufie kino afulwisie vvimila ikyuma kyake. **20** Um'bombi junu alyupiile italanta ihaano, akiisa ni talanta isingi ihaano. Akam'buula untwa ghwake akati, 'Ghwe ntwa ghwake, ukamhelile italanta ihaano, lino nifulwise italanta isingi ihaano. **21** Untwa ghwake aka'buula akati, 'Uvombie vunofu. Uve uli m'bombi nnofu, kange mhuvilua! Uvombie vunofu pa mbombo indebe, lino nikukuvika kuuva mwimilili ghwa kyma kinga. Ghwise tuhovoke palikimo.' **22** "um'bombi junu alyupiile italanta ivili, ghwope akiisa ni talanta isingi ivili. Akam'buula untwa ghwake akati, "Ghwe ntwa, ukamhelile italanta ivili, lino nifulwise italanta isingi ivili. **23** untwa ghwake akam'buula akati, 'Uvombie vunofu. Uve uli m'bombi nnofu, kange mhuvilua! Uvombie vunofu pa mbombo indebe, lino nikukuvika kuuva mwimilili ghwa kyumakinga Ghwise tuhovoke palikimo.' **24** "Pe akiisa um'bombi junu alyupiile italanta jimo, akam'buula untwa ghwake akati, 'Ghwe ntwa, nikakagwile kuuti uve uli mwumu, ghupeta pano nunyalile, ghukong'hania pano nukesile. **25** Mu uluo, noghopa kusofia italanta jaako, pe nasyila mu mwima. Lino koogho italanta jaako jj. **26** ntwa ghwake akamwamula akati, 'Uve uli m'bombi mbiivi, vange uli mwolo! Ukakagwile kuuti une nipeta pano naniyalile, nikong'hania pano nanikesile, **27** lino kiki naghwaviika indalam sango ku vano vifulusia, neke nitole palikimo nasino sifulwiike? **28** Pepano untwa jula akalsghila

akati, 'Mupoke italanta iijo, mumpeele um'bombi jula juno ali ni talanta kijigho. 29 Ulwakuva umuunhu ghweni juno ali nafyo ipelua ifingi, neke iiva nafyo finga. Looli juno nsila kimonga, nambe ikidebe kino ali nakyo, ikunyu. 30 Um'bombi uju unsila luvumbulilo, muttaaghe kunji ku ng'hiisi, ukuo kwe ililagha na kugwegwenula amiino vwiimila uvuваfi uvukome vuno iiva navvo.' 31 UYesu akafikuvavulagha avavulanisivua vaake itti, 'Une ne Mwana ghwa Muunhu niliiva nisile mu vuvaha vwango palikimo na vanyamhola vooni, nilikukala pa kitengo kyango ikyo vuvaha. 32 Avaanhu kuhuma iisi sooni vilikog'haana palyune. Na juune nilikuvabaghula avaanhnu ndavule un'diimi vule ibaghula ing'holo kuuva paajo ni mhene. 33 Iksiviika ing'holo ulubale lwake ulwa kundio, imhene ulubale lwake ulwa kun'hingi. 34 "Pepano une ne Ntwa nilikuvavuula avanhuu vala vano vali lubela ulwa kundio, 'Mwise umue mwe vano mufyunilue nu Nhaata ghwango, mwingle mu vutwa vuno uNguluve avaling'hanikise ng'haani kuhuma ye ipela iisi. 35 Ulwakuva ye nili njala, mukamheliile ikyakulia; ye nili ni kyumilua, mukamheliile amalenga; ye nili mugheesi, mukanhengeliile mu nyumba siinu. 36 Kange ye nighajile, mukamheliile amenda; ye nili ntamu mukisile kukumbuvusia; ye nili mu ndinde, mukisile kukundola. 37 Pe avaghlofu viliiti, 'Ghwe Mutwa, unsiki ghuliku ghuno tukakwaghile uli ni njala tukakupeela ikyakulia, nambe ye uli kyumilua, tukakupeela amalenga? 38 Kange, unsikighuliku ghuno ye uli mugheesi tukakutengeela mu nyumba siitu, nambe ye unghajile tukakupeela amenda? 39 unsiki ghiku ghuno ye uli ntamu tukakuvuvusia, nambe ye uli mu ndinde tukiisa kukukulola? 40 Une ne Ntwa nilikuvamula miiti, 'Kyang'haani nikuvavuula, sooni sino mukaale mukum'bombela umuunhu juno nantambulike mu vaanhnu vango ava, mukambombiile une.' 41 "Pe nilikuvavuula vano vali lubale lwango ulwa kung'hingi nilitii, 'Vuuka apa umue mwe vano uNguluve avaghunile! Lutagha ku lupumuko lwa mwoto ghuno naghusima lusiku, kuno uNguluve amuling'hanikisie na vanyamhola vaake. (aiōnios g166) 42 Ulwakuva ye nili ni njala, namukamheleliile ikyakulia: ye nili kyumilua, namukamheliile amalenga; ye nili mugheesi, namukanhengeliile mu nyumba siinu; ye nighajile namukamheliile amenda. Kange, 43 ye nili ntamu, namukisile kukumbuvusia; nili mu ndimde, namukisile kukundola.' 44 Pepano voope viliiti, 'Ghwe Mutwa, liighi pano tukakwaghile uli ni njala, nambe ikyumilua, nambe ye uli mugheesi, nambe ye uli mughaju, nambe ye uli ntamu, nambe ye uli mugheesi, nambe ye uli mughaju, nambe ye uli ntamu, nambe ye uli mu ndinde, neke usue nakutakutengeliile? 45 Na juune nilikuvamula niiti, 'Kyang'haani nikuvavuula,

namukambombiile une. 46 Pepano avahosi vililuta ku lupumuko luno nalusila lusiku. Looli avaghlofu vilikwingila ku vvumi uvwa kuvusila kusila." (aiōnios g166)

26 UYesu ye amalile kujova amasio aghuo ghooni, akavavuanisivua vaake akati, " 2 Mukagwile kuuti fikyale ifighono fivili, kuuva kyimike kyapasaka. Une ne Mwana ghwa Muunhu nitapivikua mu mavoko gha valugu kuuti nibudue pa kikovekano." 3 Unsiki ughuo, avavaha va vatekesi na vagojo valyakong'hanilemu nyumbaja ntekiesi um'baha junu akatambulwagha kayafa. 4 Vakapuling'hana kukunkola uYesu kisyefu kuuti vam'bude. 5 Pe vakapuling'hana vakati, "Tuleke pivomba uluo ikighono ikyo Pasaka, avaahnu kyande vileeta ambaatu." 6 Pepano uYesu akaluta mu kikaaja ikyo Betania, akikala mu nyumba ja Simoni juno, neke alyale ni buuba. 7 Ye ikalile ali pilia, akingila umukijuua jumonga akolile isupa ija livu inya mafuta amanofu agha Kupakala agha ndalama nytinga. Pe akaveela pa Yesu, akakung'hilila amafuta ghwa Yesu. 8 Avavulanisivua vaake ye vasivwene isio, vakakalala kyongo mu moojo ghaave vakati, "Kiki umukijuua uju inangania amafuta enendiiki? 9 Amafuta agha ghaale ghighusivua ku ndalama nytinga, neke indalama isio saale sikuvatanga avakotofu!" 10 UYesu akakagula sino vijova, akavavuula akati, "Sino vijona, akkavavuula akati, "Kiki mukun'gasia umukijuua uju? Ambombiile imbombo inofu. 11 ULwakuva avakotofu muli navo ifighono fyon, neke une naniiva numue ifighono fyon. 12 uju ang'hung'hiliile amafuta mulwa kunding'hania kusiyula. 13 Kyang'haani nikuvavuula niiti, pano iMhola iNofu jipulisivua mu iisi sooni, naji mbombo jino avombie uju jijovwaghwa, mu uluo vikunkumbukagha umukijuua uju." 14 Pe uYuuda Isikalioti, umo mu vasung'hua vala kijigho na vavili, akaluta Ku vavaha va vateseki, 15 akavavuula akati, "Kyande mukumheela kiki nave nikumwohela iYesu kuuti aave mu mavoko ghiinu?" Pe vakampeela indalama fijigho fitatu. 16 Kuhuma unsiki ughuo, uYuuda akatengula kulonda isila ija kumwohela uYesu. 17 Ikihogono ikyo kwanda ikyo kyimike kya makate ghano naghavikilue ikilule, "avavulanisivua vakamposia uYesu vakati, "Ghulonda tukuling'hanikisie kuushi ukwa kuliila ikyimike ikyo pasaka?" 18 Umwene akavamula akati, "Mulute mu likaaja ilya Yelusalemu kwa muunhu jumonga, mum'buule kuuti, 'Um'bulanisi iiti, unsiki ghwango ghuli piipi. Une na vavulanisivua vangho kyande tulia ikyimike ikyo Pasaka mu nyumba jaako." 19 Avavulanisivua vala vakaluta, vakavomba ndavule uYesu aveele alaghiiile, vakavomba ndavule uYesu aveele alaghiiile, vakaling'hania ikyo kyimmike ikyo pasaka. 20 Ye vvilile, uYesu akikala kulia ikyakulua

palikimo na vavulanisivua vaake kijigho na vavili. 21 Ye vali pilia, u'Yesu akavavuula akati, "Kyang'haani nikuvavuula, jumnga mulyumue itapikunyohela. 22 "Avavulasisivua vaake vakasukunala, kyongo, nujunge akatengula kukumposia u'Yesu iti? Ghwe Mutwa, neene?" 23 U'Yesu akamula akati, "Umuunhu juno isasa palikimo muune mu kivughana, ujuo ghwe mwene kyaikunyohela. 24 Une ne Mwana ghwa Muunhu nifua ndavule lilembilue mu Malembe aMimike. Neke iga, umuunhu ujo juno ikunyohela ne Mwana ghwa Muunhu! Kiba umuunhu ujuo, ngale naaholwagha." 25 Pe u'Yuuda juno ilonda kukumwohela akaposia akati, "Ghwe M'bulanisi, veene?" U'Yesu akamwamula akati, "Uve ujovile." 26 Ye valipilia, u Yesu akatoola unkate, akahongesia kwa Nguluve, akamenyulania. Akavapeela avavulanisivua vaake akati, "Koogho mulisaghe, ughu ghwe m'bili ghwango." 27 Pe akatoola ikitombé ikyu luhuuje akahingesia, kwa Nguluve akavapeela akati, "Mwunywisaghe mweni. 28 Ulwakuva iji je danda jango ija lufingo Iwa Nguluve na vaanhу vaake jino jikung'hiika vvimiila avaanhу vinga kupyaniluainyivi saave. 29 Neke nikuvavuula, niiti une nalinanyua kange uluhuje, kuhanga pano niliiva ninyua palikimo numue, uluhuje ulupia ku vutwa vwa Nhaata ghwango." 30 Pepeno vakimba ulwimbo, pe vakavuuka vihuma kunji viluta ku kidunda ikyu Miseituni. 31 Pe u Yesu akavula avavulanisivua vaake akati, "Ikilo ija musyunghu umue mweni kyamukung'hibmila ulwakuva lilembilue mu Malembe aMimike, Nikuntova un'dimi ikipuga ikyu ng'olo kipalasana. 32 Neke niliva nisyukile, nilikuvalongolela kuluta ku Galilaya." 33 U Peteli akam'buula akati, "Nambe avange vooni vakuleke une naningakuleke nambe padebe." 34 U Yesu akamwamula akati, "Kyang'haani nikuvavuula ikilo jjiji ing'hongove ye jikyale kuvika, uve ghuuva ung'hanile katatu." 35 U Peteli akamwamula akati, "Une nanikukuleka lusiku nambe kuuve kwe kufua palikimo nuuve, Nava vavulanisivua avange vooni vakajova vulevule. 36 Pepano u Yesu akaluta na vavulanisivua vaake pamonga pano pakatambuluaghа Getisemanı akavula akati, "Mukalaghe bahaapa pano une niluta pala pikufuunya." 37 Pe akatoola u Peteli na vaana vavili avakina Sebedaayi akatengula kusukunala na kuhangajika mu mwojo ghwake. 38 Akavavuula akati, "Umwojo ghwango ghuli nu lusukunalo ulukome, ghunoghanogha mulwa kufua. Mukale bahaapa muvisaghe maaso palikimo nuuene." 39 Pe pano akaluta pavulonゴゴロ padebe akakupama paasi akifuunya akati, "Ghwe Nhaata ghwango, nave lunoghile, ikitombé ikyu lupumuko kileke kukunyagha. Neke na kwekuuti uvombe mu vughane vvango, looli muvughane vvako." 40 Pe akagomoka pa vavulanisivua vaake akavona vaghonelile, pe akam'buula u

Peteli akati, "Asi, mukuniluebkuua maaso palikimo nuune nambe kavalilo kamo? 41 Muuve maaso mufunyaghe kuuti ingelo sileke kukuvalema. Umwojo ghutawile, neke um'bili n'dwesi." 42 Akaluta kange ulwa uvuvi akifuunya akati, "Ghwe Nhaata, nave ulupumuko ulu nalunoghile kuvusivua kulyune luvombeke mu vughane vvako." 43 Pe akagomoka kange, akavona vaghonelile ulwakuva vaale ni tulu nyunga. 44 Apou pe akavaleka akaluta kange, kukufuunya ulwa vutatu ye ikufunya akajova amasio ghalaghala. 45 Pepano akagomoka ku vavulanisivua vaake akavavuula akati, "Mujiighe mufighona na kupuma? Lolagha, unsiki ghufikile, ghuno une ne Mwana ghwa Muunhu nivikua mu mavoko gha vahosi. 46 Ima, tulutaghe. Lolagha unya kunyohela ali piipi." 47 U Yesu ye ajighe ijova, navo u Yuda umo mu vavulanisivua vaake kijigho na vavili, akafika ni lipugha ilivaha vakolile ibamba ni mbuda. Avaanhu avuo valyasung'hilue na vavaha va vatekesi na vagoyo. 48 U Yuda umwolesi alyavavulile ng'hani avaanhu vala ikivalilo ikyu kummanya u Yesu akati, 'Juno kyanikunnonela, ujuo iiva ghwe mwene. munkolaghe. 49 Ye vafikile u Yuda akaluta pa Yesu akajova akati, "M'bulanisi, ughonile Pe aknlonela. 50 U Yesu akam'bula akati, "Ny'alukolo, vomba sino ukisisie." Pe avaanhu vala vakamkola u Yesu na kukumpinya. 51 Umuunhu jumonga mu vano valyale lumo nu Yesu, akasomola ibamba, akantova unkami ughwa ntekesi um'baha, akan'dumula imbughulutu. Neke u Yesu akam'bula 52 akati, Gomosia ibamba jaako mu nyambe jaake, ulwakuva umuunhu ghweni juno ilwila ibamba ibudua ni bamba. 53 Asi musagha kuuti une nikunilue kusuma ulutango kwa Nhaata ghwango neke umwene asuung'he avanyamola vaake avasikali unsiki ghughuo amapugha kukila kijigho na ghavili? 54 Lino, nave nivombe uluo aMalembe aMimike ghano ghalembilue kuuti isi sinoghile kuvombeka mu sila iji ghaale ghikwilanisivua ndaani? 55 Pe akavavuula avaanhu vala vano visile kukunkola akati, "Mwisile ni bamba ni mbunda kukung'ola une hwene nili mhijim'budi? Ong'o jaatu navisagha numue nivulanisia mu nyumba inyimike ija kufunyila namwang'olaghа! 56 Isi sooni sihumila kukwilanisia sino silyajovilue na vavili mu Malembe aMimike." Pe avavulanisivua vaake vooni vakamuleka u Yesu vakakimbila. 57 Pepano ilipugha lila likankola u Yesu likantwala kwa ntekesi um'baha u Kayafa, Ukuo kwe kuno valyakong'hanile avavulanisi va ndaghilo isa Moose na vagoyo. 58 U peteli akava ikum'bingilila u Yesu pa vutali kuhanga akafika pa luvika ulwa nyumba ija ntekesi um'baha. Pe akingila munkate akikala palikimo na vasikali avaloleli kuuti alole kino kihumila kwa Yesu. 59 Pepano avavaha va vatekesi ni kipugha kya valongosi va Vayahudi

vakava vilonda uvwolesi uvwa vudesi vvimila u Yesu kuuti vam'bude. **60** Napano avaantu vinga, vakalutile kukwoleka isa vudesi neke navakaluvona lumonga luno lukwiting'hana. Pambele vakiisa avolesi vavili vakati. **61** Umuunhu uju alyatitile,"Une niliningfu isa kumemula inyumba inyimike ija Nguluve na kujenga kange mu fighono fitatu." **62** Pepano untekesi um'baha akiima akam'buula uYesu akati,"Kiki naghukwamula nambe lisio? Avaantu ava vikwoleka kiki vvimila uve?" **63** Umwene akajika. Pe untekesi um'baha jula akam'bula kange akati,"Nikukuvuula mu litavua lya Nguluve junu mwumi utuvuule nave veee Kilisite, uMwana ghwa Nguluve." **64** U Yesu akamwamula akati,"Uve ujovile. Nekennikuuvuula kuuti kutengulila lino mulambona ne Mwana ghwa Muunhu nitemile palikimo nhu Nguluve unya ngufu nikwisa mu mafunde kuhuma kukyanya. **65** Untekesi um'baha ye apulike amasio aghuo akakalala akademula umwenda ghwake itti,"Ikumuligha kyongo u Nguluve! Lino pe mulonda vvakiki uvwolesi uvunge? Mupulike vule ikumuligha u Nguluve. **66** Mwiiti ndani umuunhu uju? Aveene vakati,"Anoghile kubudua." **67** Pe vakanengula kukumfunyila amati ku maaso vikuntova ni mbuli. Avange vakava vitova na mapu. **68** Kumo viiti,"Ghwe Kilisite, vila ghwe veeni junu akutovile?" **69** Unsik ughuo u Peteli alikalile kunji ku luviika, pe um'bombi jumonga umhinja akaveela pa Peteli akam'buula akati,"Na juuve uveele lomo nu Yesu ughwa ku Gallilaya." **70** U Peteli akakaana pamaaso gha vala voooni akati, Nanikagwile sino ghujova." **71** Pe akavuuka pala akaluta kunji ku mulyango ughwa luviika,"Um'bombi ujunge umhinja akamwagha akavavuula avaantu vano pwevalyale pala akati,"Umuunhu uhu aveele lomo nu Yesu ughwa ku Nasaleti." **72** U Peteli akakaana kange akajiigha akati,"Nijiigha kuuti nanimanyile umuunhu ujuo." **73** Unsiki n'debe vuvule avaantu vano vakimile pala vakam'belelela u Peteli vakam'buula vakati,"Kyang, hani uve uli umo nu vala ulwakuva nambe injovele jaako jvoneka kuuti uli ghwa ku Galilaya." **74** Peteli akakaana akajiigha akati,"Nave njovile uvudesi nighunwaghe,"Nanimanyile umuunhu ujuo,"Unsiki ghughuo ing'hongove jikavika. **75** Apuo u Peteli akakumbuka ilisio lino u Yesu am'buula kuuti,"Ing'hongove ye jikyale kuvika ghuuva ung'hanile katatu,"Pe akahuma kunji akatengula pilila kyongo.

27 Palwakilo ye kukiile avavaha voooni ava vatekesi na vagoyo vakapuling'hana vule kya vikum'buda u Yesu. **2** Vakankunga, vakaluta naghwope kwa Pilato, untwa ghwave uMulooma. **3** U Yuda umwolesi ye awwene uYesu ahigilue kuuti abudue akipiika vvimila sino avombie.

Pe akavagomokesia avavaha va vatekesi na vagoyo indalamu sila fijigho fitatu. **4** Akavavuula akati,"Nivombie inyivi kukumwohela umuunhu unsila nkole."Neke aveene vakati,"Inongua iijo jaako juuve usue nakwetule." **5** Pe umwene akasitagha indalamu sila muluviika lwa nyumba inyimike ijakufuniya akaluta kukukunga. **6** Avavaha va vatekesi vakatoola indalamu sila vakati,"Nalunoghile kuviika indalamu isi munyumba inyimike ija Nguluve, ulwakuuva siveele sihombilue kukuung'a idanda ja muunhu." **7** Pe vakapuling'hana, vakatoola indalamu sila vakaghula umughunda ughwa m'bumba fijigha kuuti mwe vanyisilaghe avahesia. **8** Fye nambe umughunda ughuo nambe lino,"ghutambulua mughunda ghwa Danda." **9** Mu uluo likava likwlanisivue ilisio lino um'bili uYeremia alyalembile kuuti,"Valyatolile indalamu ifijigho fitatu, sino a Vaisilaeli valyiting'hiine kuuti indalamu isio sikwililine kughulila umuunhu ujuo. **10** Vakaghulila umughunda ghwa m'bumba fivigha ndavule alyandaghiile u Mutwa. **11** Pepano u Yesu akiima pa vuhighi pa ntwa u Pilato. Untwa akamposia akati,"Asi, uve veee ntwa ghwa Vayahudi?"U Yesu akamwamula akati,"Uve ujovile." **12** Pe avavaha va vatekesi na vagoyo vakanengula kujova si nyanga isa kumpelela u Yesu ahighe neke umwene naakamula kimonga. **13** Pepano untwa akamposia akati,"Ghwe naghupulika isi sooni sino vikwoleka kuuti uhokile?" **14** U Yesu naalyamwamwile kimonga. Apuo untwa u Pilato akadegha kyongo. **15** Lwale Iwiho kwa ntwa pa kyimike ikya Pasaka kukun'dindulila unkungua jumo junu avaantu vilonda kuuti ahume. **16** Unsiki ughuo mu ndinde mwe alyale unkungua jumonga junu akatambuluagha Balaba. Unkungua ujuo alyakagulike fijo vvimila uvuhosi vvake. **17** Lino avaantu ye vakong'haniile, u Pilato akavamposia akati,"Asi, mu vakungua vavili ava, u Balaba nu Yesu junu viiti ghwe Kilisite mulonda nivadindulile veeni?" **18** U Pilato alyavaposisie uluo ulwakuuva alyakagwile kuutiavavaha va Vayahudi valyale ni kivini nu Yesu, fye nambe valyantwallie kwa mwene kuuti ahighe. **19** U Pilato ye ikalile pa kitengo kyake ikya vuhighi, un'dala ghwake akasung'ha imholaa kwa mwene akati,"Nungam'bombelaghe uluvivi lumonga umuunhu ujuo umugholofu, ulwakuva pakilo nihangaijike kyongo mu njosii vvimila umwene." **20** Neke avavaha va vatekesi na vagoyo vakavahonga avaantu kuuti vansuumu u Pilato an'dindule u Balaba na kukumhigha u Yesu kuuti abadue. **21** U Pilato akavamposia kange akati,"Ghwe veeni junu mulonda nin'dindulile mu vakungua vavili ava?"Vakamwamula vakati,"UBalaba." **22** U Pilato akavamposiakange akati, Pe nim'bombe kiki u Yesu junu viiti ghwe Kilisite?"Avaantu voooni vakoova

vakati,"Unkomelele pa kikivekano" 23 U Pilato akavamposia kange akati,"Umuunhu uju avombile luviiibluki?" Aveene vakaghina kukwova viuti,"Unkomelele pa kikovekano." 24 U Pilato ye akagwile kuuti naangandule uvulamusi vwa vaanhу kange vatengwile, iyo vo akatoola amalenga akoogha amavokonghaake pamaaso gha vaanhу, vooni kuvonia kuuti umwene namwale mu nkole ughuo. Akavavula akati,"Une nili nsila nkole vvimila kufua kwa umuunhu uju. Uluo lwinu jumue." 25 Avaanhu voonivakamwamula vakati,"Unkole ughwa kum'buda umuunhu ujoo ghuvisaghe ghwitu na vaana viitu." 26 Pe pano u Pilato akan'dindulila uBalaba, neke akalaghila kuuti u Yesu akopue ni mijeledi na kukomelelula pa kikovekano. 27 Pepano avasikalı va ntwa u Pilato vakatwala u Yesu mu luvika lwa nyumba ja ntwa, pe ikipuga kyoni ikyo vasikali kikakong'hona, kikansyungutila u Yesu. 28 Vakamfuula amenda ghaake, vakafwasia isopeka indangali, ndavule ija kitwa. 29 Pe vakatenda ingeela ija mifua, vakafwasia ku mutu, neke vakaviika ulukwegho mu luvoko lwake ulwa ndio avonekaghe hwene ntwa. Pepano vakafughama pamaaso ghaake vikum'benapula na kukunnenela viiti,"Kamwene ghwe Ntwa ghwa Vayahudi?" 30 Pe vakafuunyla amati, Vakatoola ulukwegho lula mu luvoko lwake, vakantova ku mutu. 31 Ye vannennile, vakamfuula isopeka jila, vakafwasia amenda ghaake. Pepano vakantwala kukunkomelela pa kikovekano. 32 Ye vali mu sila viluta, vakatang'hana nu muunhu jumonga junu akatambuluagha Simoni, umhuma mu likaaja iya Kileene. Avasikali vakamwumilisia kupinda ikikovekano kya Yesu. 33 Ye vafikile pano pakatambuluagha Golgota, kwe kuuti,"Ling'ala lya Mutu," 34 Vakampeela uluhuuje uluhasing'hanie nu nkota ughwa kusilisia uvuafi. Neke ye avonjile, akaana kunyua. 35 Vakankomelela pa kikovekano, pe vakaviika ulusodolelo kuuti amenda gha Yesu atoole veeni. Likavombeka enendiki neke likwilanisivue ilisio lino lilyajovilue nu m'bili kuuti, Vaghaviine amenda ghango, vasadolile mulwa kutoola isopeka jango." 36 Pe vakikala palapala kuuti vamulolelelaghe. 37 Pa kikovekano ku mutu ghwake vakakomelela,"UJU GHWE YESU, UNTWA GHWA VAYAHUDI." 38 Unsiki ghughuo avaanhu avange vavili vano valyale vahijivabudi vakakomelelula palikimo nu Yesu, jumonga akava ulubale lwake ulwa kundio, ujunge kung'highi. 39 Avaanhu vano vakava vikila pala vakasukaniagha amatu ghaake, vikumuligha viiti, 40 Uve ghwe junu ghwatisagha ghulimemula inyumba inyimike ija Nguluve neke ghujenga ifighono fitatu, nave uli Mwana ghwa Nguluve, Ghupoke, ghwke pa kikovekano!" 41 Voope avavaha va vatekesi na vavulanisi va ndaghilo isa Moose palikimo na vagoyo

avange vakamwovelelagha vakatisagha," 42 Avapokaghava avange, lino ikunua kukupoka jujuo! Asi, naghwe ntwa ghwa Vaisilaeli, lino iike pa kikovekano, neke na jusue tumwitike. 43 U mwene ikumhuviila ubNguluve, iiti Mwana ghwa Nguluve, lino nave u Nguluve amughanile, ampoke." 44 Nava vahijivabudi vanovvakomelilue palikimo nu Yesu, voope vakamuligha. 45 Kutenguala akavalilo aka ntanda pamwisi, ing'his ijkakupiika iisi jooni kuhangha kufika akavalilo aka budika lubale. 46 Unsiki ughwa kavalilo aka budika lubale ndiiki u Yesu akakoola fijo akati, Eloi, Eloi, lamacsabakitani? kwe kuuti,"Nguluve ghwango, Nguluve ghwango ongo undekile?" 47 Avaanhu vamonga vano valyimile pala ye vapulike u Yesu ijova amasio aghuo vakati,"Uju ikunkemeela um'bili u Eliya." 48 Unsiki ghuoghuo umuunhu jumonga mu veene akaluta luvilo akatoola ikyenda, akasuvika mu luhuje ulukali akakiviika mu lulaasi akam'besekesia u Yesubpa mulomo kuuti amiime. 49 Neke avange vala vakati,"Uleke kukumpeela tulole nave u Eliya ikwisa kukumpoka," 50 Pe u Yesu akakoola fijo kange, akakunguka. 51 Nakalingi, umwenda ghuno ghulyaghavilue pavili inyumba inyimike ija Nguluve, ghukademuka pavili kuhuma kukyanya kiufika paasi. Iisi jikasukanika na manhalavue ghakabajuka. 52 Imbiipa sikasyiluka, avimike vinga vano valyafwile vakasyuka. 53 Pa mbele u Yesu ye asyukile, avimike avuo vakingila mu likaaja iylimike iya Yelusalemu, vakavoneka ku vaanhу vinga. 54 Pe um'baa ughwa vasikali palikimo na vala vano valyale vikumulollelula u Yesu ye vavwene iisi jisukanika ni singi sino sikahumiile pala, vakoghopa kyongo, vakati,"Kyang'hani umuunhu uju akaale Mwana ghwa Nguluve. 55 "Ye siombike isi sooni, pwevalyale avakijuua vinga vano valyimile patali padabe vilola. Avakijuua avuo ve vano vakam'bingilile u Yesu kuhuma ku Galilaya na kukutengelela. 56 Mu vakijuua avuo, mwealyale uMaliya umhuma mu likaaja iya Magidala, uMaliya ung'hina ghwa Yakovo nu Yosefu palikimo nu un'dala ghwa Sebedaayi. 57 Ye jifikile iwwile, akiisa umuunhu jumonga ummofu, ilitavua lyake alyale ghwe Yosefu, umhuma mu likaaja iya Alimataya. Umuunhu ujoo alyale m'bulanisivua ghwa Yesu. 58 U Yosefu akaluta kwa Pilato kusuma umfimba ghwa Yesu. U Pilato akavavuula avasikalı vaake liiuti vampeeble umfimba ghula 59 Pepano u Yosefu akaluta akatoola umfimba ghwa Yesu akaghuniingelela nu mwenda ughwa kusyilila, um'balafu. 60 Pe akaghuviiika mu mbiipa jaake imia jino alyabughwile mu linhalavue, akabilukisia ilivee ilikome pa mulyango ghwa mbiipa akavuka iluta. 61 Unsiki ughuo u Maliya umhuma mu likaaja iya Magidala nu Maliya ujunge valikalile pala valungiime ku mbiipa. 62 Ikhigono ikyo vuvili kino kyale kya sabati, avavaha va

vatekesi na vafalisayi vakakong'hana kwa Pilato. **63** Pe vakam'bula vakati,"Ghwe ntwa, tukumbuka kuuti unsyangi jula ye mwumi, akajovile kuuti, Fingakile ifighono fitatu kuhuma nifua nisyuka.' **64** Lino, tusuma avavuule avasikali vaako valolelelaghe imbiipa kuhanga ikighono ikya vutatu, tungaleke kuvomba ulu, avavulanisivua vaake ndepoonus viluta kuhijja um'bili ghwake neke vavasyange avaantu kuuti asyukile. Nave luvermeke uluo, uvudesi uvuo vuuva vuviivi kukila uwva kwanda. **65** U Pilato akavamula akati,"Mutoole avasikali. Mulute mulolelelaghe imbiipa ku ngufu siinu sooni." **66** Pepano vakaluta ku mbiipa, vakaviika ikivalilo pa livue kuuti napwengavisaghe umunhu ughwa kuvungulusia. Pe vakavaleka pala avasikali kuuti valolelelaghe.

28 Ikighono ikya Sabati kikakila. Lino ye kuhenga, ikighono ikya kwasia mu mulungu, u Maliya umhuma mu likaaja ilya Magidala palikimo nu Maliya ujunge vakaluta kulola imbiipa. **2** Nakalingi, kikahumila ikinsenyeena ikivaha, Unyamhola ghwa Mutwa akiika kuhuma kukyanya, akaveela pa mbiipa akabilukisia ilive lila kulubale, akitakila. **3** Unyamhola ujuo alyale ivalatika hwene lumuli lwa fula, amenda ghaake ghalyale mavalafu ghivalatika fijo. **4** Avasikali vano vakalolelelagha imbiipa, vakoghopa na kutetema kyongo kuhanga vakava hwene vafwile. **5** Neke unyamhola jula akavavuula avakijuua vala akati,"Muleke pikwoghopa nikagwile kuuti mukumulonda uYesu junu vakankomelile pa kikovekeno. Napwale apa, asyukile **6** ndavule alyale ikuvavuula. Mwise mulole pano vakam'bikile. **7** Lino mulute ng'aning'hani muvavuule avavulanisivua vaake kuuti,'Asyukile kuhuma ku vafue. Kange alongwile ku Galilaya, ukuo muluta mukum'bona.'Mukumbukaghe sino nivavulile." **8** Avakijuua vala vakavuuka ng'aning'hani pa mbipi pa la, vajjighe nu ludwesi kumo vali nu lukeelo ulukome. Vakava viluta luvilo kukuavuula avavulanisivua va Yesu imhola jila. **9** Ye viluta, nakalingi u Yesu akatang'hana navo, akati,"Mwe! Mughonile!"Pe avakijuua vala vakaveela kwa Yesu vakafughama, vakankola amaghulu ghaake vakamwimika. **10** Pe u Yesu akavavuula akati,"Muleke pikwoghopa. Mulute muvavuule avavulanisivua vango valute ku Galilaya, ukuo kwe kuno vikumbona. **11** Avakijuua vala ye vali mu sila viluta, avasikali vamonga mu vano vakalolelelagha imbiipa, vakaluta kuvavaha va vatekesi mu likaaja ilya Yelusalemu, vakavavuula sooni sino sivombike. **12** Pepano avavaha va vatekesi vala palikimo na vagoyo avange vakakong'hana. Vakapuling'hana na kukuafunda avasikali vala vakavapeela indalama nyingga. **13** Vakavavula vakati,"Umue mutisaghe,'Avavulanisivua vaake visile pakilo,

vahijile umfimba ghwa Yesu usue ye tughonelile.' **14** U Pilato angapulike imhola iijo usue tujova nu mwene kuhanga luvoneke kuuti namuli nu nkole." **15** Pe avasikali vala vakupila indalama sila na kujova ku vaantu ndavule vavulilue na vavahaha vala. Imhola isio sikakwila imbale sooni isa Vayahudi, kange vajjighe vipanga nambe lino. **16** Pambele avavulanisivua va Yesu kijigo na jumo vakaluta ku Galilaya, pa kidunda kino u Yesu alyavalaghile. **17** Ye vamwaghile, vakamwimika, neke avavulanisivua vamonga vakava ni nganiningani kuuti ghwe Yesu. **18** Pepano u Yesu akaveela, akavavuula akati,"U Nguluve amheliile uvutavulilua vwonni, kukyanya na pa iisi. **19** Lino, mulutaghe muvalungikaghe avaantu mu iisi sooni, vaave vavulanisivua vango, muvofughaghe mu litavua ilya Nhaata, ni lya Mwanaake ni lya Nhepo u Mwimike. **20** Muvavulanisaghe kuvengilila sooni sino nivavulile umue. Une niiva palikimo numue ifighono fyoni, kuhanga uvusililo vwa iisi." (aiōn g165)

Malika

1 Imhola inofu ija Yesu kilisite, uMwana ghwa Nguluve.

2 Ndavule lilembilue mukitabu kya m'bili u Isaya, "Lolagha nikunsuung'ha unyamhola ghwango akulongole, ujoo ghwe ikuling'anisiaghha isila." 3 Ilio iya muunhu nipiilikika kuhuma ku lihaka liiti, munnoseyesaghe u Mutwa u Nguluve isila na kuling'hania muno kya ilila". 4 Pepano u Yohana u mwofughi akatengula ku pilisia ku lihaka, kuuti avaanhу valataghe inyivi save nakuwofughua. 5 Avaanhu kuhuma mulikaja iya Yerusalem na mukighavo kyoni ikyu Yudea, vakalutagha kwa Yohana, vakalutagha inyivi save. 6 UYohana akafwalagha umwenda ghuno ghtendilie nulwaghe lwa ngamia akipinyagha nulukova munsana, na kulia imhaasi nu vvuki. 7 Akapulisaygha akatisagha, kwale jumo ikwisa mumbele mulyune unya ngufu kukila une, junu naninoghile nambe kuva m'banda ughwa kuhudula utukova twa filatu twake. 8 Une nikuvo fughaga na malenga, neke umwene ikuvo fughaga nu Mhepo u Mwimike." 9 Lulya humile mu fighono ifio ulwakuuti u Yesu Kilisite alisile kuhuma ku Nazaret ija ku Galilaya, akaluka kwa Yohanani na kuko fuga nu mwene mukikogha ikyu Yolidani. 10 Ye ofughue unsiki ghughuo akahuma mumalenga, akavona uvulanga vudinduka, na ju Mhepo hwene ng'hunda akiika pa mwene. 11 Pe ilioso likahuma kukyanya likati, "Uve veve mwanango mughanike. Nikukelile fijo uve." 12 Kange nakalingi u Mhepo akamulongosia u Yesu kuluta kulihaka. 13 Akikalagha ifighono fijigho fine, agheluagha nu setano. Alyale nifikantu ifnge ifya mulisoli, navanyamhola vakan'tangagha. 14 pa mbele u Yohani ye akolilue, u Yesu akalika ku galilaya ipulisia imhola inofu ija Nguluve, 15 akatisagha, "Unsiki ghwa ghufikile, kange uvu twa vwa Nguluve vulipipi. Mulataghe na kukwitika inyivi siiu mu livangili". 16 Yeakilila mulubale mu lisumba iya Galilaya, akabona u Simoni nu ANdeleeya vitagha inyavu save mulisumba, ulwakuva valyale valovaji. 17 U Yesu akavavula, "Mwise, mumbingililaghe, nikuvavika kuva valovi va vaanhu." 18 Unsiki ghughuo vakasileka inyavu save vakam'bingilila. 19 Unsiki u Yesu ye aghendile akasiki padabe, akam'bona u Yakobo mwawa ghwa Zebedayo nhu Yohani vanyalukolo vase; valyale mu ngalava vitenda inyavu. 20 Voope akavakemela vakamuleka uvise ghwave u Sebedayi mun'akte mu ngalava palikimo navavombi vaake, vakam'bingilila. 21 Ye vafikile ku Kapelaumu, ikighono kya Sabati, vakingila mu sinagogi na kuvulanisia. 22 Vakadegha imbulanisio ja mwene, ulwakuva alyale ivulanisia hwene muunhu nya vutavulilua nakavulanisia gha ndavule avalembi. 23 Unsinki ghughuo umuunhu alyale mu sinagogi

jivanave alyale nilipepo ililamafu, akakoola, 24 akati, "Tulini kikibikya kuvomba nuve, Yesu ghwa Nasaleti? Ghewisile kukututipula? Tukagule uliveni? Uve ulimwimike ghewmewene ghwa Nguluve!" 25 U Yesu akalihwtukila ili pepo ililamafu akati, "kimihe huma mun'kate mwamuunhu uju!" 26 Nili pepo ililamafu likamughwisia pasi na kuhuma mun'kate mwamwene unsiki ghuno akakolala kulisio ilivaha. 27 Avaanhu vooni vakadegha, kange vakaposesania vene, "Senyiki isi? Isi se mbulanisio imia inyavutavulilua? Idagha amapepo ghope ghikunda!" 28 Imhola sa Yesu sikakwila ng'hani ng'hani mukighavo kyoni ikyu Galilaya. 29 Ng'haning'hani ye vahumile kunji mu sinagogi, vakingile mu nyumba ija Simoni nu ndeleeya Vyalyale u Yakobo nu Yohani. 30 Lino un'kwive ghwa Simoni alyaghonelile alyale n'tamu ghwa homa, ng'haning'ani vakam'bula u Yesu imhola sa mwene. 31 Ye afikile, akan'ko lo nuluvoko, akamwinula, ihoma jikabuka kwa mwene, akategula kukuvalentegelela. 32 Vwilile unsiki ilijuva ye lisemile, vakamuletela avatamu vooni vano valyale vivavua, na vanya mapepo. 33 Ilikaja lyoni valyakong'anile palikimo pa mulyango. 34 Alya vasosisie vinga vano valyale ninamu avanyanamu sino sili papringa na pidagha amapepo minga, looli nakaghalekelagha amapepo ghajove ulwakuva ghallya manyile. 35 Alyasimuike kujighe kuhenga, unsiki ghuno ghukakyale kuhenga; akaluta pamonga pasyefu pe akifunya kukuo. 36 U Simoni navanine vakatengula kuku mulonda. 37 Ye vamwaghile vakam'bula vakati, "Avaanhu vooni vikukulonda" 38 Akavamula akati, "Tuvuke kufisina ifinge, mu fikaja fino fisunguta, kwope nipilisie kange. Ulwakuva lvelino nisile apa." 39 Akaluta imbale sooni isa mukighavo ikyu Galilaya, ipilisia mu masinagogi na kudaga amapepo. 40 Unyabuba jumonga akisa kwa mwene. Akampelepesia; akafughama akati, "Nave ukelile kukumbalasia, nisuma umbalasia. 41 Vwimila vwa lusungu, u Yesu akaghholosia uluvoko lwmwene aka mwabasia, akati, "Nikeela, Uvalale." 42 Unsiki ghughuo ibuba jikabuka mu m'bili ghwake, pe akavalasivua. 43 U Yesu akan'kaana akaati lutagha ng'hani ng'hani, 44 Akam'bula akaati, "Nungam'bulaghe nambe muunhu imola isi, ulwene ulute ghuhufie kwa n'tekesi, uhumi ilitekelo ndavule alyalaghile u Moose, vuve vwolesi kuvanave." 45 Looli akaluta na pikum'bula kila muunhu na pipulisia ilioso kukila u Yesu lukampela u Yesu kunkua kukwingila mu makaja pa vuvalafu. Akavisagha kunji ku makaja kuvusyefu kuvusila vaanhu kwope ukuo avaanhу ifipuga fyooni kuhuma imbale soni vakalutagha kwa mwene.

2 Ye agomuike ku Kaperinaumu ye fikilie ifighono fidebe, lukapulikika kuuti alyale kukaja. 2 Avaanhu viinga

vakakong'hana pala napapakava apakukila kange, najila jino jilyale pa mulyango u Yesuvakajova ilisio kuvanave. 3 Kange avaanhubvamo valisile kwa mwene vano vamuletile umuunhu unya liteela; avaanhу vane vampindile. 4 Unsiki yevakunilue kukuntwala vwila vva lipugha lya vaanhу, pe vakatuvula vakantosia kukyanya ku dari ye vatuvuile, vakikisia ikitanda kino umuunhu untamu juno liteela alakighonile. 5 Ya aluwvene ulwitiko Iwave, u Yesu akati kwa ntamu, "Mwanango, upyanilue inyivi saako." 6 Looli mu valembi vamo vano vakikalile pala vakiposiaghа munumbula saave, 7 "Anoghile ndani kujova anala? Ipyanila! Ghwe veeni kupyanila inyivi nakwale ujunge kukila u Nguluve mwene?" 8 Kange u Yesu akakagula mu numbula sa mwene kino akale isagha muvamo va vanave. Akavavula, "Nakiki musagha mu numbula sinu? 9 Luhugu luliku kukum'buula unya liteela, upyanilue inyivi sako' nambe kuuti, 'Ima, veghala ikitanda kyako, ulutaghe?' 10 Lino mukagule kuuti umwana ghwa Adamu alinuvutavulilua uvwa kupyanila inyivi mu iisi, pe alwa m'bulile unya liteela jula, 11 "Nikukuvula juve, ima, tola ilitefu lyako, vujagha." 12 Unsiki ghughuo akima akaveghala ilitefu lyake akavuka ivuja avaanhу vano pevalyale vaka degha kyongo, kange vakamughiniaghа u Nguluve, vakaati "isi se natusivwene lusiku." 13 Akaluta kange mulubale mulisumbe, ilipugha lya vaanhу likalutagha kwa mwene, pe akavavulanisiaghа. 14 Ye ighenfa akamwagha u lawi nswambe ghwa Alfayo ikalile pano isongekesia isongo akambula akati "Um'bingililaghe." Akima na pikum'bingilila 15 Pambele u Yesu ye vilavuka ikyakulia munyuma ja lawi, avasongesia songo vinga na vahosi valikalile vivanga nu Yesu palikimo navavulanisivua vake, ulwakuva valyale vinga voope vakam'bingilila. 16 Unsiki avalembi, vano valyale Vafalisayo, yevamwaghile u Yesu ihanga navaaanhuwava nyanyivi nava songesia songo, vaka vavula ava vulanisivua vake vakaati, "Nakiki ihanga nava songesia songo na vaanhу ava nyanyivi?" 17 U Yesu ye apulike akavavula akati, "Avaanhу avanya vvumi mum'bili navufumbua kuluta kwa mughanga; looli avatamu vevano va mfumbilue. Namilyakisise kukuvakemela vano vikuvona vagholofu, looli vano vitang'hinie kuuu vahosi." 18 Avavulanisivua va Yohani nAva Farisayo valyale nu Iwho ulwa kuvuhila kulia. Pe avaanhу vamonga vakisaghа kwa mwene ni pikum'buula, "Kiki avavulanisivua vaako navivingilila ulwiho ulwa kuvuhila kulia, ndavule avavulanisivua va Yohan nava Farisayo? 19 U Yesu akavamula, vano vaghongolilue pavutolani vulu vali nu n'tola n'dala navangavuhile kulia mu lwakufunya? Pa uluo nave untola n'dala alipalikimo numue namughanilue kubuhila kulia." 20 Looli filiva fikisa ifighono fino untolan'dala ilivusivua, apuo pepano vilivuhila kulia

mulwa kufunya. 21 Nakwale umuunhu juno ihona ikigamba ikipia mu mwenda unkuulu, nave avombe uluo ikigamba kilekeng'ana nu mwenda, ikipia kibanduka mukikuulu, pe uvudemule vukwongeleta kyongo. 22 Nakwale umuunhu juno ivika uluhije ulupia mu nyambe ing'huliu, nave fye vavombe uluo, uluhije lupusula inyambe kange fyonii fivili uluhije ni nyambe visova. Looli vika uluhije ulupia mu nyambe imia." 23 Mukighonobikya sabati uyesu alyakilile mumaghunga ghamo, navavulanisivua vamo vakatolagha amasoje gha ngano. 24 Avafalisyо vakam'bulagha, "Lolagha, kiki vivomba lunonalunoghile mundaghiло isa mukighono ikyabSabati?" 25 Akavamula, "Namwembila ndavule u Daudi vule alyavombile ye alimuvunoghelua vva njala umwene palikimo na vaanhу vano alyale navope? 26 Ndavule alyalutile mu nyumba ija Nguluve unsiki ghuno u Abiathari alyale n'tekesi m'baha akalia unkate ghuno ghulyale pavulongolo ghuno naghukanoghile mundaghiло sa muunhu ghweni kuli ulwene vatekesi vene kange akavapela vaamo vano valyale palikimo nu mwene?" 27 U Yesu akajova, "isabati jivililue kuku n'tanga umuunhu, jeeje umuunhu kuva n'kami ghwa Sabati. 28 Kwekuuti, Mwana ghwa Adamu ghwe Mutwa, naku sabati."

3 Kange akingila munkate mu sinagogi mula mwe alyale umuunhu juno uluvoko lulyafwile. 2 Mwevalyale vamo valyale vikumwuvila kuuti nave kya ikunsosia umuunhu jula mu kighino kya Sabati vantwale pa vuhighi. 3 U Yesu akam'bula unyaluvoko luno lufwile akati, "Ima pakate palipugha ili." 4 Pe akavavula avaanhу, "Asi, luliku luno lunoghile mukighono ikyab Sabatinambe ku vomba imbibivim; kupoka u vvumi nambe ku buda?" Looli navakamula kimonga. 5 Akavalola ni ng'halasi, akasukunala vvimiла vva vusiiki vva numbula save, kange akam'buula umuunhu jula, "Gholosia uluvoko Iwako" Akaghholosia u Yesu akansosia uluvoko Iwa mwene. 6 Ava Farisayo vakahuma kunji pe vakava vipiling'ana nhu Herode vule kya vikum'buda. 7 Pe u Yesu, navavulanisivua vaake, vakaluta ku lisumbe, nililigha ilivaha lya vaanhу vukam'bingilila kuhuma ku Yerusalem na kuvuyahudi 8 kuhuma ku Yerusalem na kuhuma ku Idumaya na kuvulongolo ku Yorodani na kumbale isa ku Tiro ni Sidoni, ilipugja likome, pono alyapulika ifiinu fyooni fino alya ivomba, valisile kwa mwene. 9 Pe akavavula avavulanisivua vaake kuuti vavegehelesie ingalava indebe vvimiла vva mwene Iwakuuti ilipugha lya vaanhу, ulwakuuti navangampitaghe. 10 Ulwakuva alyahosisie vinga, ulwakuuti umuunhu ghweni unya mumuko alyale nuvunoghelua vva kum'bona neke awmabasie. 11 pooni imhepo indamafu pano vakamwaghaghа, vakaghwisaka pasi na pilila pamaghulu

gha mwene, vakatisagha, "uve uli Mwana ghwa Nguluve".
12 Akaghadalikilaghā kuuti naghangampulisiaghe akagulike.
13 Akatogha pakyanya pa kidunda, akavakemela vano alighanile, vakaluta kwa mwene. 14 Akavasalula kijigho na vavili (akovatambula vasung'ua), ulwakuuti vave palikimo nu mwene alwakuti avomole kupulisia, 15 kuuti uvutavulilua uvwa kudaga amapepo. 16 Akavasalula kange kijigho na vavili: U Simono juno akantambulaghā Petro, 17 U Yakobo nswambe ghwa Zebedayo, nu Yohani nyalukolo ghwa Yakobo, alkapeelilue ilitavua lya Bonagesi, avuo ve, vaana va lugulomo, 18 nu Ndeleeya, Filipo, Bartholomayo, Mathayo, tomaso Yakobo mwana ghwa Alfayo, Thadayo, SimoniMukananayo, 19 nhu Yuda Iskariote, juno alya mwohiile. 20 Pe akaluta ku nyumba, nilipugha lya vaanhū vakisa palikimo kange, vakakunua nakulia u nkate. 21 Ikikolo kya mwene yevapulike imholo iijo, vakaluta kukun'kola, vakaati, "Ahasiling'ine uluhala" 22 Voope avalembi vano valisile kuhuma ku Yerusalem vakatisagha, "U Yesu ali nili pepo lywa Beelzebul," ilipepo ili lylelino likumpeela ingufu isakudaga amapepo". 23 Uyesu akavakemelile kwamwene nakujova navope kuhwanikiso, "ndaponi usetano idaghw kwa setano? 24 Nave uvutura vughavana vwene uvutwa uvuo navu ngime. 25 Nave inyumba jingaghaving'hane jeene, inyumba iijo najiwesia jiime. 26 Nave usetano angagalung'hane mwene na kughavinga'ana, nangawwesie kukwima, iva afikile kuvusililo vwake. 27 Looli nakwale nambe umiuunhughweni nangingile munyumba ja muunhu unyangufu kughoma ifiini fyake looli tasi ankunge unyanyumba, neke aghome ifiinu fyake fyooni. 28 Kyang'haani ni kuavavula, inyivi sooni isa vaanha va vaanhu nalavasaghila, namaligho ghave ghoni, 29 looli umiuunhu juno ikumuligha u Mhepo u Mwimike ujuo u Nguluve nalansaghila lusiku, ujuo iiva nu nkole ughwa kuvusila kusila". (aiōn g165, aiōnios g166) 30 U Yesu akajova ilio ulwakuva akatile, "Alinilipepo ililamafu". 31 Kange u ng'ina navanyalukolo va mwene vakisa na vakiima panji. Vakansung'haa umiuunhu, kuku nkemela. 32 Nikipugha kya vaanhu vano vakkalile pipi naghwope vakam'buula, "umama ghwako navanunavo valipanji, vikukulonda uve". 33 Akavamula akati, "Umama navanuna vaango ve vaveeni?" 34 Akavasyetukila avaanhū voooni vano valikalile vakansungutile, akaati, "Lolagha ava ghwe mama navanuna vaango! 35 Umuunhu ghweni juno ivomba isa vughane vwa Nguluve, umiuunhu ujuo ghwe nuna kange kwe lumbu ghwango ghwango, nu mama ghwango".

4 Kange alya tengula ku vulanisia mulubale palubale pa lisumbe. Nilipugha ilivaha likakong'ana pikunsungutila

umwene, akalamula pikwingila mu ngalama na akitaka. ilipugha lyoni likava mulubale kunji mulisumbe. 2 Pe akavavulanisia sinyinga mufuhwanikiso, pe akajova kuvanave ni mbulansio sake. 3 Pulikisia, unkesambeju ayalutile kukesa imbeju. 4 Ye ikesa imbeju jimonga jikaghua musila, injuni sikisa sikahola. Ijinge jikaghua palinalavue, pano ilihanga lilyale lidebe. 5 Nakalingi sikuuma, ulwakuva nasilyale palihanga ilyakukwilana. 6 Looli ilijuva lika nyaanya, jikuuma, ulwakuva nasilyale ni ndela, sikuuma. Ijinge jikaghua pa malela gha madasia. 7 Neke amadasia yeghalembile ghaka fweta, sikakunua kukoma ifipeke vunufu 8 Ijinge jikaghua pa lihanga ilinofu jikamela nakukoma vunono, jimo ifijigho fitatu, ijinge ifijigho ntanda, ijinge kilundo". 9 Pe akati, "Unyakupulika, apulike!" 10 U Yesu unsiki ghuno akale mwene, vala vano valyale pipi na vala kijigho na vavili vakamposia kufihwanikiso. 11 Akavamula muvanave, "Mupelilue isa vusyefu uvwa vutwa vwa Nguluve. Neke vano valikunjififonyi fihwanikiso, 12 neke vangalole, ena vilola, lolii navangalole, kupulika vipulike neke navangasitang'anie, lolii vasasyetuka nu Ngulu ngale avasaghile." 13 Pe akajova muvanave, "Namukukitang'ania ikihwanikiso iki? Pe kyamukufitang'ania ndani ifihwanikiso ifinga? 14 Unkesambeju akesa ilisio. 15 Vamonga vevano vaghwile mulubale mu sila, pano ilisio likesilue. Pano valyapulike, nakalinge usetano akisa na pivusia ilisi lino likale mu moojo ghave. 16 Vamonga vevala vano vakakesilue pakyanya pa linalavue, vano, vikulipulika ilisio, vikulyupila ng'aning'ani nulukelo. 17 Vasila ndela sesoni mu mojo ghava, lolii valyale nu lugudo ludebe. Looli inalaamu ni mumuko pano fikwisa vvimiila vwa lisio, unsiki ghughuo vikuvala. 18 Avange vevala vano vakakesilue mumifui, vikulipulika ilisio, 19 neke imumuko sa mu iisi, uvuyasu vvimiila vwa kyuma, nuvunoghelua vwa mbombo isinge, fikuvungila pe fifweta ilisio, pelikunua ku koma imeke. (aiōn g165) 20 Looli vano vavyalilue mulihanga ilinofu. vikulipulika ilisio na kukulyupila neke vikoma ifipeke: jumo ifipeke ifijigho fitatu ujunge ifijigho ntanda, ujunge kilindo kimo." 21 U Yesu akavavula, "Ulumuli luletua munkate mu nyumba na pikulubika pa ndilo, nambe pasi pa fungo? Jeeje luvikua pa kimilo. 22 Ulwakuva nakwekile kyekyoni kino kifisime kino nakilikagulika, sope isa vusyefu silivikua pa vwelefū. 23 Unya kupulika apilike!" 24 Akavavula, "muve maaso kukino mukukipulika, ulwakuva ikipimo kino mipimila, kyekino milipimivua, kange kilikwongegele kulyumue. 25 Ulwakuva umwene juno alinakyope, ilikyupila kukila, jula juno nsila, kuhuma kwa mwene ilipokua nambe fila fini alinayope." 26 Pe akajova, "Uvutwa vwa Nguluve vulindavule ikihwaanikiso

kya muunhu unkesa mbeju mumughunda. 27 Umwene akaghona na kusismuka, imbeju jika lemba nakukula, kisila kukagula muno jimelela. 28 lisi jihumia jijio; ghitala amatundu, neke amasoje, kange imeke sino selile. 29 Unsiki ghuno imbeju jiva jelile itwalaghya uvumego, ulwakuva unsiki ghwa kubena ghufikile." 30 Pe akajova, "tu hwananie uvutwa vwa Nguluve ni kinu kinge, nambe utumile ikihwani ikinge ku kwolelela? 31 Vuhwani vwa mbeju indebe kukila soni, nambe pano jilya vyalilue jilyale ndebe kyongo kukila imbeju soni mu iisi. 32 Nambe, unsiki ghuno jikavyalilue, jimela na kukula ghuva mela nkope kukila amamele ghoni agha mubusitani, inhaafi saake siva mbaha, nasinjuni sa kuvulanga sitendaghya ifiwasu mumuo. 33 Akavavulanisiagha avaanhу ilisio lyake mufihwanikiso finga na kujova mu vanave, kavavulanisiagha ndavule vanoghile kujova, 34 na akalovagha kimonga kisila kuhwanikiso. Looli unsiki ghuno lyale mwne, akavaghanulilaghya sooni avavulanisivua vaake. 35 Mufighono ifio, ye jifikile ivwiliile, akajova muvanave, "Tulovoke imwambo jila". 36 Pa uluo vakalileka ilipugha, vakantola u Yesu, unsiki ughuo ye alimunkate mungalava. Ingala isinge silyale palikimo nu mwene. 37 Imhepo inyangufu jikaguguma na mavingo ghakavingilaghya munkate mu ngalava ingala wejilya memile. 38 Looli u Yesu alyale mu shtri, alyaghonile pa kisagu. Vakansisimula, vakati, "Ghwe m'bulaniisi, uve kulyuve ghuvona na kiinu usue pano tufua?" 39 Pe akasimuka akajidalikila imhepo na pikujivila inyanja, "Litama, ulughano". Imhepo jikalitama, kukava mye. 40 Akaajova muveene, "Lwakiki muli voghofi?" 41 Valya memile uludwesi luvala, vakajovesania, vakati, "Uju ghwe veeni, junu imhepo namavingo fikumpulika?".

5 Vakafika umwambojinge ija lisumbe, mulikaja lya Gerasi 2

Nakalingi u Yesu ye ihuma mu ngalama, akisa kwa mwene umuunhu jumonga unyalipepo lilamafu akahumile ku mbiipa. 3 U muumhu uu akikalagha ku mbiipa. Nakwalyale uwakunkola nabe kukundindila, nambe kukunkunga ni minyololo. 4 kekinga akapinywaghya ni pingu na manyololo. akadumulagha amanyololo ni pingu akadenyaghya. Nakwaliyale unyangufu ghwa kumulefia. 5 Pakilo na pamwisi akikalagha ku mbiipa na kufidunda, akakolagha na kukutemate me namavue amajodofu. 6 Ye am'bwenе u Yesu pavutaali, akankimbilila na kufughama pa mwene. 7 Akakola ni lisiso ilivaha, "Lunoghile nivombe kiki, Yesu, Mwana ghwa Nguluve junu alikukyanya fijo? Nikukusuma multavua lya Nguluve, uleke pikumumusia." 8 Ulwakuva yumbulile, "Ghwe lipepo lichafu uve, huma mwa muunhu uju." 9 Gwoope akamposia akati, "Ilitavua lyako veeve veeni?" Ghwope akamwamula, "Ilitavua

lyango nene Ligioni, ul. wakuva tuliviinga." 10 Akampelepesia kange leka pikughadaga mu iisi jila. 11 Ilipugha ilivaha lya ngube lilyale pakyana pakidunda silyale sidimua, 12 ghoope ghokampelepesia, sikati, "Utusung'e mu ngube, mwetwingile munkate mu sene." 13 Akaghatavula; amapepo amalamafu ghakahuma mwa muunhu na pikwingila mu ngube, sope sikakimbilila pasi pa kidunda na pikwingila mulisumbe, neke ilipugha lya ngube imbilima ivili sikadwivila mulisumbe 14 Navadima ngube vakakimbila vakaluta mulikaja na mufikaja kuhumia imhola kusino sihumile na pivombeka mu likaja na mukisina. Pepano avaanhу vinga vakahuma kuta kulola kino kikahumile. 15 Pepano vakisa kwa Yesu pe vakamwagha umuunhun junu ahasingling'e na mapepo alyale nu nsikali ikalile pasi, afwasivue, ali nuluhala lunofu, voope va koghopa. 16 Vala vano vakasivwene sino sivombike kwa muunhu junu alyahassiling'e na mapepo vakakimbila kino kikahumile kwa mwene kange vwi mila ingube. 17 Voope vakampelepesia kuuti avuuke mu iisi jave. 18 U Yesu ye ikwingila mu ngalava, umuunhu junu alyahassiling'e na mapepo akampelepesiaa kuuti alutaghe palikimo nu mwene. 19 U Yesu akankana, akati, "Lutagha kukaja na kuva nyalukolo vako, uvavule akuvombie u Mtwa, nulusungu luno akupelile." 20 Pepano akavuka na kuluta kupulisia imbaa sino am'bombili u Yesu mu Dekapoli, imhola isio sikava kidegho ku vooni 21 Pano u Yesu alyalowwike kange imwambo ijinge, mu ngalava, ilipugha ilivaha lika kong'anu kukunsungutila, pano alyale mulubale mulisumbe. 22 Umbaha jumo ughwa va sinagogi, akatambuluaghya Yairo, akisa, ye amwaghile, akaghua pa maghulu gha mwene. 23 Akampelepesia fijo kange fijo, akati, "Mwalivango n'debe ghukova pifua. Nikusuma ghwise uvike uluvoko lwako pakyanya pa mwene ulwakuuti usoke akupele uvwumi ughendelete pikukala." 24 Apunakavuka palikimo nu mwene, nalilipugha ilivaha lika m'bingililaa vaka mpitagha kukunsungutila. 25 Pwe alyale umumama jumonga junu alyale ihuma idanda inaaaamu iijo jilya mpumwisia amaka kijjigo na gha viili. 26 Alya pumuike yongo kuva ghanga vinga alya vombiile ikyuma kyoni kino alyale nakyo. Neke nalyasokile nambe padabe, looli inamu jikava jifikwongelela. 27 Akapulika imola isa Yesu. Pe akatengula kukwisa kughenda mumbele muno mwa mwene pano alyale ighenda pakate palipugha. ghwope akagusa umwenda ghwa mwene. 28 wakuva akajovile, Nane ninga guse ghamenda ghake ni soka, niva mwumi." 29 Ye agusile, idanda jikabuhilapihuma, akivoona mumbili ghwake asokile kuhuma munamu jila. 30 Unsiki ghughuo u Yesu akivona mu m'bili ghwake sihumile ingufu. Akyasyetuka imbale soni mulipugha pe akaposia, "Ghwe veeni junu

abasisie u mwenda ghwango?" 31 Avavulanisivua vaake vaka mwamula, "Ulivwene ilipuga illi likikupita lisungutile, najuve ghuti, gheweene juno ikukwabasia? 32 Looli u Yesu akava ifilolesia ulwakuuti ankagule juno amwabasisie. 33 Umukijuua, akagula lunoluhumile kwa mwene, akoghopa na pihilila. Akalukagula pe akaghua pasi pamwene akolelela sooni sino sivombike. 34 Akajova kwa mwene, "Mwalivango usokile vvimila ulwitiko Iwako. Ultaghe nulutangano inamu jako jisoke Iwoni 35 Pano alyale ijova, valisile avaanhu vamo kuhuma kwa ngoyo wa Sinagogi, vakaati, "Umwalivo afuile. Kiki ghuku n'gasia um'bulanisi?" 36 Looli u Yesu ye akipulike kino valyajovile, akambula um'baha ghwa sinagogi, "Uloghopaga. Itikatha." 37 Akavakana vooni kulutania naghwope, looli akantoola u Petro, Yakobo, nu Yohana navanyalukolo va Yakobo. 38 Vakisilepakaja pa m'baha ghwa va sinagogi ghwope akalivona ili batu, kukola na kulila. 39 Ye ingile mu nyuma, akavaposia akati, "Kiki musukunile kange kiki mulila? Umwana nahwile looli ighona." 40 Vakanseka, looli umwene akavahumia vooni kunji, akavatola ava pafi nava vulanisivua vala, kingila munikaate muno mwealyale u mwana. 41 Akankola uluvoko lwa mwana akati, "Talitha coum," kwekuuti, "Ggwe minja uve nikukuvula, simuka." 42 Unsiki ghughuo umwana jula akasimuka na na pighenda (ulwakuva alyale na maka kijigo na ghavii). nakalinga vakakoluo ni nganighani na nuludegho luvaha. 43 Akavakana ku ngufu kuuti nalunoghile umuunhu ghweni akagule imbombo jino jivombika apa. Akavavuula kuuti vampele uminja jula ikyakulia.

6 Pe akabuka apuo kuluta mulikaja lya mwene, na vavulanisivua va mwene vaka mbingilila. 2 Isabati ye jifikile, akatengula kuvulanisi mu sinagogi. Avaanhu vinga vakampulikisia na pidegha. vakaati, "Atolie kughi imbulnisio isi?" Vukagusi vui vuno apelilue?" kange fidegho fiki fino fivombeka mu ngufu saake?" 3 "Uju naghwe mpulula mbavo, mwana ghwa Mariamu nyalukolo ghuva Yakobo, Yose, Yuda nu Simoni? Nava lumbu nave vuno tukukala palilikimo nusue?" Navakakelile nu Yesu. 4 U Yesu akavavula, "Um'biili naikosa uvwoghopua, ulwene naikwoghopua mulikaja lyake na vanyaluolo vamo avamunyumba ja mwene." 5 Naakovomba nambe kidegho kimonga apuo, looli akavabiikila amavoko avatamu vadebe akavasosia. 6 Akadegha kyongo ulwakuva navalyamwitike. kange pe akaghendela ifikaja ifya pavupipi kuvulanisia 7 Akavakemela avavulanisivua vala kijigo navavilli akatengula piku vomhola vavili vavili. Akavapela uvu tavullila vwa kudaga amapepo imilamafu, 8 akavavula ulwakuti navalha tolaagha kyakwoni pano viluta ulwene lulukongoja lwene. Navangagadaghe unkate, nambe

inyambe, nambe indalama; 9 looli mufwalaghe ifilato, ulwene mulafwalagha isopeka ivili. 10 Kange akavavula, "Inyumba jejoni jino kwande mukwingila, mukalaghemumuo kuhanga pano muvuka mulikaja ilio. 11 Kange ilikaja lino navikuvupilila nambe kukuvalikisia, muhumaghe muvanave, mukung'unaghe ulung'unde mumaghulu ghinu, kive kivalilo muvanave 12 vakavuuka viluta vipulisia valate na kukusileka inyivi save. 13 vakadagha amapepo minga, kanke vakaghapakaga avatamu amafuta vakasoka. 14 Utwa u Herode ye aghapulike aghuo, ulwakuva ilitavua lya Yesu lika kagulike kyongo. Vamonga vakatisagha, "U Yohano umwofughua asyukile kuhuma kuvalae vvimila vwa ilio, iji ngufu ja fidegho ivombela imbombo munkate mwa mwene." 15 Avaange vakatisagha, "Uju ghee Eliya," Kange avange vakatisagha, "Uju ghwe m'bili, ndavule ava viili vamo ava pakale." 16 Ne uHerode ye apuluke agha akati, "U Yohana, junu nilya n'dumwile umutu asyukile." 17 Ulwakuva u Herode jujuo akalaghile kuuti u Yohana akolue na kukundindila mu ndinde vvimila uHerode (un'dala ghwa nuna Filipo) vvimila umwene ulwakuti alya n'tolile. 18 Ulwakuva u Yohani alya m'bulile u Herode, "Nalunoghile mundaghilo kun'tola un'dala ghwa nunavo." 19 Peoano uHerode akan'kalalilaghna kumuwivila ulwakuti am'bude, neke akakunuagha, 20 ulwakuva uHerodr akamwoghopaga uYohani; ayalutang'inie kuuti muunhu mugholofu kange mwimike, pe akamuleka pavutavike. Kange akavisagha nulukelo lwa kumpulikisia akasukunalagha fijo, looli alyan'kelile kuku mpulikisia. 21 Ye kifikile ikighono ikya kikuluklu ikya kukumbuka kuholua uHerode akavaling'ania avavaha va vasikari va mwene ululilo, navasikali na vatambulike avange ava Galilaya. 22 Pepano umwalivo ghwa Herodia akingila na seeja pavulongolo pa veene, akamhovosia uHelode navaghesi vano valikalile unsiki ughwa kyakulia kya pakivvilile. Pe pano untwa u Herode akam'bula uminja jula, "Suma kino għulonda nikukupele." 23 Akajiigha akati, kyokyonu kino ghukunisuma, nikukupela, nambe vuve vwe vutwa vwango." 24 Akahuma kunji kukumposia ung'ina, "Nisuume kiki?" akati, "Umutu ghwa Yohani u mwofughua." 25 Akingila ng'aning'an iwa ntwa akatengula kusuma, "Nilonda umele mulisinia, umutu ghwa Yohani u mwofughua." 26 Untwa akasukunala kyongo, looli ulwakuva akijighile na kuvalhesisa, vakakunua pikun'kana kino asumile. 27 Pepano, untwa akansung'a avasikari vamo muvaloleli va mwene kuuti vakamuletele umutu ghwa Yohani. Unsikari akaluta kun'dumula umutu ye alimundinde. 28 Akalaeta umutu ghwa mwene mulisinia na pikumpela uminja, uminja uakampela ung'ina. 29 Navavulanisivua va mwene ye vapulike isio, vakaluta

kutoola umbili vakaghuviiika mu mbipa 30 Ava sung'hua, vakakong'ana palikimo pavulongolo pa Yesu, vakamwolele soni sino vakavombie nisino vakavulanisie. 31 Ghwope akavavula mwise mwenvanya kyuma kuvusyefu tu puume padebe." Avaantu viinga vakisagha na pibuka, vakakuunua piva nunsiki ughwa kulia. 32 Pe vakapanda ingalava kuluta kuvusyefu veene. 33 Looli ye vivuuka avaantu vinga vakavagha, vakaluta luvilo palikimo kuhuma mumalenga, pe vakatala aveene kufika. 34 Yevafikile mulubale mu lisumbe, akalivona ilipuga lya vaantu akavavonela ikisa, ulwakuva valyahwene ng'olo isila n'diimi. Pe akatengula pikuvavulanisia si nyanga. 35 Unsiki ye kuseghelile fijo, avavulanisivua vakamwisila vakam'bula, "Apa pe pasyefu unsiki ghulutile. 36 Utavule valutaghe mu fikaja fino fili pipi valutaghe vakaghule ifyakulia." 37 Looli aka vamula akati, "Muvapele umue ikyu kulia. Vakam'bula, "Ndeponu tuluta kukava amakate aghanya latalama lwa dinali filundo fivili na pikuvapela valie?" 38 Akavavula," Muli namakate ghalingi? Lutagha mukalaoe." ye vakavile vakam'buula, "Tuli namakate ghahano ni samaki ivili." 39 akavatavula avaantu vikale fighavo fighavo palisoli ilyololo. 40 Vakavakasia fighavo fighavo; fimonga avaantu kilundo, ifingi fijigho fihano. 41 Pe akatoola amakate ghahano ni samaki ivili, akalola ku kyanya, akahongesia pe akavapeela avavulanisivua vabike pavulongolo pa lipuga. Kange nasisamaki ivili akaghavania kuaantu vooni. 42 Vooni vakalia vakikuta napigombolela. 43 Vakakong'ania ifisighasi fya makate ni samaki, fikamema indilo kijigho na fivili, kange na fifisighasi fya samaki. 44 Avaki nhaata valyale imbilima ihano vano valyalile amakate. 45 Kange akavalaghila vapande ingalava valute imwambo ijingi, ku Bethsaida, pono uwene ihwesia ilipuga. 46 Yevavukile, akaluta kukidunda kukufunya. 47 Ye vvilile, ni ngalava save silyale pakate pa nyanja, ghwope alyle mwene kufidunda. 48 Akavagha pano vitata kughendasia ingalava ulwakuva imhepo jikavagomosiagha ku mbele. Ye kuta pihenga akavalutila, akaghenda pakyanya pa malenga, akalondagha pikuvakiling'hania. 49 Looli ye vam'bwene ighenda pakyanya pa malenga, lukavingila uludwesi vakti lisyuka pe vakajeghela ni ngolo. 50 Ulwakuva valyamwaghile lukamema uludwesi. akavavula, "Muve kangala! nene! namungoghpaghe." 51 Pe akingila mu ngalava, imhepo jika litama, vope vakandegha kyongo. 52 Ulwakuva navalyavutang'iniea uvufumbue uwwa makate. ulwakuva uluhala lave lulyale nuvwelefu vudebe. 53 Yevalowrike imwambo jingi, vakafika iisi ija Genesareti ingalava jikava pa vvimo. 54 Yevahumile kunji mu ngalava, pe vakank'agula. 55 Vakaluta ng'aning'ani kupulisia mu iisi

jila jooni vakatangula kuvaleta avatamu mufitala, mwoni munovapulikagha kuti ikwisa 56 kwoni kuno akalutagha mufighavo, nambe mu makaja, nambe mu iisi, vakavavikagha avatamu pa lighulilo, vakampelepesiagha kuti avalekaghe avatamu vabasyaghe nambe ulu vilu lwa mwenda ghwake. Vooni vano vakabasyagha vakasoka.

7 Pambele, avafalisayi na vavulanisi va ndaghilo vamonga kuhuma ku Yelusalemu vakakong'haana pa Yesu. 2 Vakavaagha avavulanisivua vamonga vilia na mavoko amalamafu, kwekuti kisila kwogha amavoko mu Iwiho. 3 Ulwakuva aVyahudi vooni, kyongo aVafalisayi, nakalisagha kisila kwogha amavoko ndavule Iwale Iwiho lwa vakuulu vaave. 4 Kange umuunhu pano amumile ku lighulilo, naalyanoghiile kulia kisila kwogha amavoko. Nisingi nyanga sino valyupiile, ndavule isa kusuka ifikombe, ifivugaana ni fingi 5 Pepano aVafalisayi na vavulanisi va ndaghilo vakamposia uYesu vakati, "Kiki avavulanisivua vaako navivingilila inyihio isa vakuulu viitu, pano vilia na mavoko amalamafu?" 6 UYesu akavamula, akati, "Umue mwe vakedus! Unguluve kukilila um'bili uYesaya alyajovile se sene vvimila umue, ndavule lilembilue, 'Avaantu ava vikunginai'a pa pa mulomo, neke amojo ghaave ghali kutali nuune. 7 Vifikunyimika neke ulwimiko lwave lusila luvumbulilo, ulwakuva vivulanisia indaghilo isa Nguluve, neke mugadilila inyihio isa vaantu." 8 "Sa kyang'haani, umue musilekile indaghilo isa Nguluve, neke mugadilila inyihio isa vaantu." 9 UYesu akavavuula kange akati, "Umue muvona lunono kukusileka indaghilo sa Nguluve, neke muvingililaghe inyihio siuu! 10 Ulwakuva uNguluve kukilila kwa Moose alyatiile, 'Umwoghopaghe uvaaso nu mamaajo, kanviise nambe un'ina kuge alyatiile, 'Umuunhu juno bikumuligha uviise nambe ung'ina anoghiile kubudua.' 11 Neke ume muvulanisia kuuti, umuunhu ndepoony ikum'buula uviise nambe ung'ina kuuti, 'Kino niveele ninoghiile kukutanga, nihumisie, litekelo kwa Nguluve.' 12 APuo, mukum'biika umuunhu ujo aleke kukvantanga avapaafi vaake, ulkuwakuva mwiti ahumisie kwa Nguluve. 13 Mu uluo mubenapula ilisio lya Nguluve, pano mugadilila inyihio siuu sino mukwuping'hana. Kange muli ni nyihio inyanga ndavule isio sino nashuma kwa Nguluve." 14 UYesu akakemeela kange ilipuga lya vaantu akavavuula, akati, "Mumhulikisyaghe mwene, kange musitang'haniaghe sino nijova. 15 Nakwekili ikiini kino ilia umuunhu kino kikumpelela kuuva mlamafu, looli fino fihuma munkate mwa mwene. 16 Unya kupulika, apulikaghe!" 17 UYesu na vavulanisivua vaake vakalikela ilipuga, vakingila mu nyumba. Pe avavulanisia vaake vakamposia imhola ija

kihwanikisio kila. 18 UYesu akavavula avavulanisivua vaake akati, "Na jumue nakumkulutang'hania? Namukagula kuuti, nakwekili ikiinu kino ilia umuunhu kino kikum'biika kuuva mulamafu? 19 Ulwakuva nakiluta mu mwojo, looli kiluta mu lileme, neke pambele kihuma kunji." Enendilikili, alyavusisie umwiko mu fyakulia fyon. 20 Kange uYesu akajova akati, "Ikiinu kino kihuma mu mwojo, kye kino kikumpelela umuunhu kuuva mulamafu. 21 Ulwakuva mu mwojo, kye kino kikumpelela umuuuhu kuuva mulamafu. Ulwakuva mu mwojo ghwa muunhu mwe muno sihuma: inyisaghilo imbiivi, uvughendamwalu, uvuhiiji, uvubudi, 22 uvuvwafu, umwojo, uvvijji, uvusyangi, amasaka, ikivini, amaligho, amatuupa na kupunia. 23 Inyivi sooni isi sihuma nkate mwa muunhu, isio se sino sikum'biika kuuva mulamafu." 24 UYesu akavuuka pala, akaluta mu makaaja gha Tiilo. Ukuo akingila mu nyumba ja muunhu jumonga, neke naakalondagha avaantu vakagule. 25 Looli unsiki ghughuo umukijuua, junu umwana ghwa mwene n'debe alyale ni lipepo lilamafu, akapulika imhola sake, akisa, akaghua pasi pa maghulu ghamwene. 26 Unkijuua ujuo akisile Muyunani, ghwa kikolo kya Kifoeniki akansuma juue adage ilipepo kuhuma mwa mwalive 27 Neke uYesu akam'buula akati, "Uleke taasi avaana valie vikute, ulwakuve nalunono kutoola ikyaa vaan na kukusitosekasai imbua." 28 Neke umukijuua jula aka akamwamula uYesu akati." Ghwa Nhaaata, ujovile se seen, poope nasi mbua sasilia ifimenyikila fino vasangwisie avaana paasi pa meesa." 29 UYesu akam'buula akati, "UYesu akam'busia umuunhu jula mu kipugha ikyaa vaantu, akaseghukha naghwope pa vusyefu, akingisia ifyove fyaka mu mbulughutu, akafuuna amati na kukumwabasia ulumili. 30 Pepano uYesu akalola kukyanya, akasukunala, akam'buula, akati, "Efata,"Kwekuti, "Dinduka." 31 Palapala imbulughutu saake sikandinduka nalu lumili lukavopoka, pe akatengula kujova vunono. 32 UYesu akavakaana avaantu vala kuuti, navangm'bulaghe nambe muunhu sino avombile. Napano akavakanagha, aveene vakafikwisyagha imhola ku vaantu vooni. 33 Avaantu vakadegha kyongo vakati, "Imbombo sooni sino avombile nofu! Avanya mapule avapeliile kupulika na vakinuunu avapeliile kujova."

8 Ikingono ikingi, ilipugha lya vaantu likakong'haana kange. Avaantu avuo ye vikalile nu Yesu ifighono fitatu, vakava vasila kyakulia. Pepano uYesu akavakemeela avavulanisivua vaake akati, 2 "Nikuvavonela ikisa avaantu ava, ulkuwakuva vikalile nuune ifighono fitatu, lino vasila kyakulia. 3 Ningavatavule kuuti vavujaghe kisila kulia, kyavitegha mu sila, kange vomonga vihuma kutali." 4 Avavulanisivua vaake akati, "Ghihuma kuughi amakate pa lunyika apa pavulisila kimonga, neke vakwile avaantu vooni!" 5 UYesu akavaposia akati, "Muli na makate ghalingi?" Vakamwamula vakati, "Ghali lekelalubale." 6 Pepano uYesu akavavuula avanuuu kuuti vikale paasi. Akamenyulania, pe akava ikuveela avavulanisivua vaake, neke voope vakava vikuvaghavila avaantu vooni. 7 Kange vaale ni usamaki udebe. UYesu akafifuunya, akavavuula avavulanisivua, vaake kuuti lyope vavaghavile avaantu. 8 Avaantu vakalia, valikuta. Avavulanivua vakakon'hania ifisighasi, fikamema indiilo lekelalubale. 9 Avaantu vano valyaliile valyafe imbilima inendilikili. UYesu akavahwesia, 10 akavavuuka akapanda ingalava palikimo na vavulanisivua vaake, akaluta imbaale isa ku Dalumanuta. 11 Ye vafikile ukuo, aVafalisayi vakamulutila uYesu, vakenengula kukumposia kukumughela kuuti, avahufie ikivakilo kino kivonia kuuti asung'hile nu Nguluve. 12 UYesu akasukunala, pe akajova akati, "Kiki avaantu va kisina iki vilonda ikivalilo? Kyang'ahhani nikuvauula, nakilapelua ikivalilo." 13 Akavaleka, akapanda kange ingalava, akatengula kulovoka mu lisumbe iluta imwambo ijingi. 14 Ye vilovoka, avavulanisivua vaake vakasyemua kutoola amakate, looli mweghulyale unkate ghumo mu ngalaav. 15 UYesu akavapavla akati, "Nikuvavuula kuuti mughelaghe ni kilule ikyaa Vafalisayi ni kya ntwa uHelode." 16 Avavulanisivua vaake vakenengula piposania veene piiti, uYesu ijoba ndilili ulwakuva vasila makate. 17 UYesu akasikagula sino vakava vijova akati, "Kiki mukaning'hana jumue mwiti muli vasila makate? Mujiinge namukulutang'hania kiki namuli vangufi kukwitika mu moojo ghiinu? 18 Muli na maaso neke namulola? Kange muli ni mbulughutu neke nampulika? Namukumbuka, 19 unsiki ghula ye nimenyulania amakate ghahaano, vakalia avaantu imbilima inhaano, mukakong'hania ifisighasi indiilo ilingi?" Vakati, "Indiilo kijigho ni vili." 20 "Nambe ye nimenyulania amakate lekelalubale, vakalia avaantu imbilima ine, mukakong'hania ifisighasi indiilo ilingi?" vakati, "Lekelalubale." 21 Akavaposia akati, "Mujiighe namukulutang'hania?" 22 UYesu na vavulanisivua vaake vakafika ku Betisaida, pepano avaantu vakuunulela umuunhu um'bofu, maaso, vakenengula amwabasie neke asooke. 23 UYesu akankola uluvoko um'bofu jula,

akahuma naghwope mu kikaaja kila. Akamfunyila amati mu maaso, neke akaviika mavoko ghaake pa mwene, akamposia akati, "Ukukyaga kimonga?" 24 Um'bofufu jula akalola, akati, "Nikuvaagha avaanhу, neke vivoneke hwene mapiki ghighehenda!" 25 UYesu akagomokela kuviika amavoko ghaake pa maaso gha m'bofu. vunofu ifiu nyoni. 26 UYesu ye ikuntavula avujaghe akati, "Ulekaghe kugomamoka ku Betisaida." 27 UYesu na vavulanisivua vaake, vakavuuka viluta mu fikaajo fino filyle piipi ni likaaja lya Kaisalia-Filipi. Ye vali mu sila akavaposia akati, "Avaanhу viiti une neene veeni?" 28 Vakamwamula vakati, "Vamo viiti veeve Yohani uMwfughи, vamonga viiti veeve m'bili uEliya, avange viiti umo muvavili avalongosi." 29 Akavaposia akati, "Umue mwiti neene veeni?" Upeteli akamwamula akati, "Uve veeve Kilisite." 30 UYesu akavavuula kuuti navangam'bulaghe muunhu imhola iji. 31 Pepano akatengula kukuavulanisia avavulanisivua vaake kuuti, "Lunoghiile une Mwana ghwa Muunhu kuuva ni mhumuko nyinga na kukunua na vagojo na vatekesi na vavulanisi va ndaghilo na kubudua, neke ikighono ikyu yutatu nisyuka." 32 Uyesu akajova amasio aghuo kisila kufisa. Pepano uPeteli akaluta naghwope palubale, akatengula kukun'dalikila kuuti isio nasingawaghe. 33 Apuo uYesu akasyetuka, akavalola avavulanisivua vaake, pe akan'dalikila uPeteli akati, "Vuuka apa ghwe setano uve, amasaaghe ghaako nagha Nguluve ulwene masaaghe gha vaanhу." 34 UYesu akakemeela ilipuga iya vaanhу na vavulanisivua vaake, akavavuula akati "Umeenhu junu ilonda kukumbingilila une, avuleke uvughane vwake, itavule ambingilaghe nambe kuuve kwe kufua. 35 ULwakuva umuunhu junu ilonda kupoka uwumi vwake, ujuo ikwambusia, looli junu ikwambusia uwumi vwake vvimila une ni Mhola iNofu, ujuo ikuvupoka. 36 Lino, umuunhu ndepoonyu ivumbulila kiki kuuva nu vumofu vwonu uvwa iisi, neke ambusie uwumi vwake? 37 Nambe umuunhu ahumie kikim apyanisie pa vwumi vwake? 38 Umuunhu ghweni anang'haane une ni mbulanisio sango pa vaanhу va kisina iki ikihosia kino nakikum'bikila mwojo uNguluve, na juune ne Mwana ghwa Muunhu, nilaava nikwisa mu vuvaha vwa Nhaata palikimo na vanyamhola avimike, nilankaana umuunhu ujuo."

9 UYesu akajova akati, "Kyang'haani nikuvavuula, vamonga nkate mulyumue mwe vano muli apa, navalafua kuhanga pano vikuvwagha uvutwa vwa Nguluve vvisisle ni ngufu." 2 Ye fikilile ifighono ntanda, uYesu akavatoola uPeteli, uYakovo nu Yohani. Akaluta navoope ku kidunda ikitali, vakijekela, vakava veene. Ye vali pala, uYesu akanduka pamaaso ghaave, 3

nagha menda ghaake ghivalatika, mavalafu kyongo, nakwale unsukamenda pa iisi apa, junu ndepoonyu ivalasia endendiiki. 4 Pe vakasetuka avavili avalongosi uEliya nu Moose, vijova nu Yesu. 5 Pepano uPeteli akam'buula u Yesu akati, "M'bulanisi, linono usue tukalaghe bahaapa. Lino, tujenge ifyeve fitatu: kimo kiive kyako, kimonga kya Moose, ikingi kiive kya Eliya" 6 UPeteli nalyalutang'hinie ajove kiki, ulwakuva umwene na vanine vaale nu ludwesi. 7 Pepano likisa ilifunde likavakupikila, likapulikika ilisio kuhuma mu lifunde liiti, "Uju ghwe Mwanango umughanike, mumpulikilasyaghe umwene!" 8 Nakalingi vakolola kuno kuno na kuno navakamwagha umuunhu ujunge, looli ju Yesu mwene. 9 Ye vali mu kidunda vikwika, uYesu akavakaana avavulanisivua vaake vala kuuti, navangampangilaghe nambe muunhu sino vasiwene, kuhanga umwene uMwana ghwa Muunhu alaava asyukile kuhuma ku vafue. 10 Aveene vakaligada ilisio linoajovileuyaesa, kumo vakiposaniagha veene viiti, "Kusyuka ukuo kwekuti kiki?" 11 Pepano vakamposia uYesu vakati, "Ongo avavulanisi va ndaghilo sa Moose viiti aliisa taasi uEliya, uKilisite ye akyale kuwkisa?" 12 UYesu akavamula akati, "Se seene, aliisa taasi uEliya, kuuti aling'hanie vunono sooni. Kange nalilebilue mu Malembe aMimike kuuti, une ne Mwana ghwa Muunhu nilapmusivua kyongo na kubedua? 13 Lino nikuvavuula niiti, uEliya alisile, neke avaanhу vakam'bomba sino vakighanile aveene, ndavule lilebilue vvimila umwene." 14 ye vifikasi, vakavaagha avavulanisivua avange vikaning'hana na vavulanisi va ndaghilo, vasyungutilue ni lipuga iya vaanhу. 15 Avaanhу vala ye vikum'bona uYesu vakadegha kyongo, vakaguuna kwa mwene, vakamhungila. 16 Uyesu akavaposia akati, "Mukaning'hana kiki" 17 Jumonga nkate mu Kipugha, akamula akati, "Ghwe M'bulanisi, nimuletile umwanango kulyuve, ali lipepo lino likumpelela kuuva kinuunu. 18 Jaatu pano lim'bwene likumughwisa paasilikumpelela ahumyaghe ilitotofulo mu mulomo na kughwenula amiino, neke um'bili ghuswatuka. Navasuma avavulanisivua vaako valihumie, vakunua." 19 Neke uYesu akavavuula akati, "Mwe kisina ikisina ikisila Iwitiko! Nikalile numue unsiki ghwoni ughu, mukyale kukunhang'aria? Nikale ndaani numue? Muleete kulyune!" 20 Vakam'besia kwa Yesu. Pe ilipepo lila likamughwisia paasi unsoleka jula, akasaghatalattha na kuhumia ilitotofulo mu mulomo. 21 Pepano uYesu akamposia uviise akati, "Ulu lulyamwandile lighi?" Akamwamula akati, "Kuhuma pa vwana. 22 Kekinga lintupiike pa mwoto, pamonga likuntaangha mu malenga, Uvufumbue vwake lim'bude. ghwe Yesu, lino nave uli ngufu kuvomba lumonga, sivuo utusungukile, ututange. 23 "UYesu akamwamula akati,

"Ghwire nave nili ni ghufu kuvoma lumonga! Sooni sivobeka kwa muunhu unya Iwitiko." 24 Apuo unya mwana jula akajova fijjo." 25 UYesu ye ilola ilipugha ivona avaanhу vifikwongelela, pepano akalidilikila ilipepo iliamafu akati, "Ghwe lipepo ghw ukumpelela umwana uju kuuva kinuuuna na mapule, nikukuvuula niiti, huma mwa muunhu uju nungamwingilaghe kange! 26 Neke ilipepo ilio likakoola, likansukania kyongo, pe likahuma. Unsleke jula akahwana mfimba, vamona vakanati, "Afwile!" 27 Pepano uYesu akankola uluvoko, akamwinula unsokela jula, akiima. 28 UYesu akingingila mu nyumba, avavulanisivua avaake ye vijkeeile naghwope, vakamposia vakanati, "Ongo usue tuveele tukunilue kulkulidaga ilipepo lila?" 29 UYesuakavamula akati, "Amapeo ndavule agha naghihuma vule vule, looli lulufuunyo lwene." 30 UYesu na vavulanisivua v, ulwakuva akavavulanisia aake, vakavuuka viluta kukilila ku Galilaya. Neke uYesu anakalagha umunhuu ujunge akagule pano pwale, 31 ulwakuva akava ikuvavulanisia avavulanisivua vaake kuuti, "Une ne Mwana għwa Muuunhu nitapivkua mu mavoko għa vaanhu vano kyavikumbuda, neke ikighono ikya vutatu nisyuka." 32 Avavulanisivua vaake navakalutang'hania luno ijova, vakoghopa kukumposia. 33 UYesu na vavulanisivua vaake ye vali mu sila, avavulanisivua vakava vikaning'hana. Vakafika mu likaaja ilya Kapelenamu. Ye vingiile mu nyumba, Yesu akavvaposia akati, "Muveele mukaning'hana kiki ye muli mu sila? 34 Aveene vakajika kihie, ulwakuva vakakaning'hanaghha kuuti ghwe veeni vakajika kimihe, ulwakuva vakakaning'hanaghha kuuti ghwe veeni um'baha nkate mu veene. 35 UYesu ye ikallile, akavakemeela vala kijigho na vavili akavavuula akati "Umuunhu juno ilonda kuuva ghwa kwanda avisagħe ghwa vusililo, kange m'bombi ghwa vooni." 36 Pepano akantoola umwana un'debe, akam'biika pakate, akamughumbatila, neke akavavuula akati, 37 "Umuunhu juno ikumwupila umwana ndavule uju mu vughane veagħo, ikunyupila une. Kange juno ikunyupila une, naiiva anyupiile, looli iħxa amwupiile naju Nħaata juno asung'hile." 38 jumonga idagħha amapeo mu litavua lyako, neke usue twankaana ulwakuva nagħwa kipugħha kiit." 39 UYesu akati "Namungankanagħe, ulwakuva nakwale jun ivomba ifidego mu litavua lyango, neke kange anjove fiv une. 40 Umuunhu ghweni juno namulugu għwitu, ali lubale Iwtu. 41 Kange Umuunhu ghweni juno kuvapeela nambe utulenga, ulwakuva muli vaanhu va Kilisite, kyang'hāani nikuvuvavuula, uNguluve nangaleke kukumpeela. 42 UYesu akajova kange akati, "Umuunhu juno ikumwambusia kuvomba inyivi jumonga mu vadebe ava vano vikunyitka une, Iwale luuva kuba kwa muunhu ujju kupinylisivua ulwa ku singo na kutaghha

pa kyogħo munyanja. 43 Uluvoko Iwako lungakwambusie, dumula. Yekuba kukwingila ku vvumi ni Lukovo lumo kukila kujigha na mavoko għe ghavili neke ulete ku lupumuko lwa mwoto ghuno nagħusima lusiku. (Geenna g1067) 44 Muno amang'onyo għaake nagħifua, nambe umwoto nagħusima. 45 Nalu lughlu lukakwambusie, dumula. Yekuba kukwingilia ku vvumi uli mulema kukila kujigha na magħlu għe ghavili neke utaghħue ku lupumuko lwa mwoto ghuno nagħusima lusiku. (Geenna g1067) 46 Muno amango'hyo għaake nagħifua, nambe nagħumwoto nagħusima. 47 Kange iħlisio lyako lingakwambusie, ng'omotola, utaagħe. Yekuba kukwingilia ku vutwa wwa Nguluve ni liiso limo kukila kujigha na maaso għe ghavili neke utaghħue ku lupumuko lwa mwoto ghuno nagħusima lusiku, (Geenna g1067) 48 Muno 'amang'onyo għaake nagħifua, nambe nagħumwoto nagħusima. 49 "Avaanhу vooni vilvalasivua nu mwoto, ndavule ilitekelo vule livalasivua nu mwinyo. 50 Umwinyo mnofu, leelo nave għusupuke Iwoni, uviķe kiki neke ghukole? Muvisagħe nu mwinyo nkate mulyumue, mukalagħe nu lutrngaano."

10 UYesu akavuuka iluta ku kighavo ikya Yudea, kukilila imwambo ija kikogħha kya Yolidani. Amapugħa għa vaanhu ghakava ghiluta kange kwa mwene, pe akavavulanisyagħha ndavule Iwale Iwiho Iwake. 2 Pepano aVafalisiyamongħa vamonga vakaluta kukumughela, vakamposia vakanati, "Asi, lukwitatikisivua mu ndaghilo siu umugħoosi kukuntavula un'dala ghwake?" 3 UYesu akavvaposia akati, "UMoose alyavalaghilike kiki?" 4 Vakamwamula vakanati, "UMoose alyitikisie kulemba ikalata ija kutavula un'dala na kukumuleka 5 UYesu akavavuula akati, "UMoose alyavalembi ululaghilo uluo, ulwakuva namupulika mu sino muvulanisivua. 6 Kuhuma uNguluve ipela iħsi, "Alyapelile umugħoosi nu n'dala." 7 Mu uluo umuunhu ikumuleka uviise nu ng'inna, neke ivisagħa nu n'dala ghwake, 8 vavili ava viiva m'bili ghumo.' Apuo naviixa vavili kange, looli viiva m'bili ghumo. 9 Lino, kino uNguluve alungile, umuunhu nangalekanisagyagħe." 10 Ye vingiile kange mu nyumba, avavulanisivua vaake vakamposia imħola ija lissio ilio. 11 UYesu akavamula akati, "Umuunhu ghweni juno itavula un'dala na kutoola ujunge, iħxa m'bawfu amħokile un'dala ghwake untasi. 12 Ghwoppe un'dala angamuleke umugħoosi na kutolua kwa junġe, ghwoppe iħxa m'bawfu." 13 Avaanhу vakamuletela uYesu avaana avadbe avabasie kuuti avafuunye, neke avavulanisivua vaake vakavadalikila avaanhу vala. 14 UYesu ye aluwwene uluo, akakalala, akavavuula avavulanisivua vaake akati, "Muvaleke avaana avadbe visagħe kulyune. namungavasighaqhe' ulwakuva

uvutwa vwa Nguluve vwa vaanhу vano vali ndavule avaana ava. 15 Kyang'haani nikuvavuula niiti, umuunhu ghweni juno naikumwitika uNguluve ndavule umwana un'debe, naalingila mu vutwa vwa Nguluve." 16 Pe akava ikuvaghumbatila avaana vala, akaviika amavoko ghaake pa veene kukuvaafuunya. 17 UYesu ye ivuuka iluta, umuunhu jumonga akiisa luvilo, akafughama pa mwene Yesu, akamposia akati, "Ghwe M'bulanisi ghwe nnofu, nivombe kiki neke niive nu vvumi uvwa kuvusila kusila?" (aiōnios g166) 18 UYesu akamwamula akati, "Kki kukanhambula kuuti nili nnofu? Nakwale unnofu, loli ju Nguluve mwene. 19 Usimanyile indaghilo isa Nguluve." Nungabudaghe, nungawfukaghe, nungahijaghe, nungolekaghe isa vudesi, nungasyangaghe, umwoghopaghe, umwoghopaghe uvaaso nu mamaajo." 20 Umuunhu jula akamwamula akati" M'bulanisi, isio sooni nsigadiliile kuhuma uvwana vwango." 21 UYesu akamulola, akamughana, akam'buula akati, "Ghwaghilue ikiinu kimo. Ulute ughusie fyoni fino uli nafyo, neke indalamu sino upatile uvapeele avakotofu. Apuo pe ghuuva ni kyuma kukanya. Pepan ghwisaghe umbingililaghe." 22 Umuunhu jula ye apuliike isio, akluka ku maaso, akavuuka asukuniile, ulwakuva akasaghagha ulwa kutavula ikyuma kyake kino kyale kinga. 23 UYesu akalola imbaile sooni, akavavuula avavulanisivua vaake akati, "L'utalamu kyongo avanya kyuma kukwingila mu vutwa vwa Nguluve!" 24 Avavulanisivua vakadegha amasioghaake. UYesu akavavuula kange akati, "Vanango, latalamu kyongo kukwingilila ku vutwa vwa Nguluve! 25 Kihuugu ingamila pikila pa kalyoli ka honelo, Kkila ummofu kukwingila mu vutwa vwa Nguluve" 26 Avavulanisivua vaake vakadegha kyogo, vakiposania vakati, "Pe veeni lino juno anoghiile kupokua? 27 UYesu akavalola akati, "Ku vaannhu latalamu, neke kwa Nguluve sooni sivombeka." 28 Upeteli akam'buula akati, "loola, usue tufilekile fyoni, tutukuvilingila uve." 29 UYesu akati, Kyang'haani nikuvavuula, umuunhu juno ajilekile inyumba, nambe avanine, nambe avalumbu, nambe ung'ina, nambe uviiise, nambe avaana, nambe amaghunda vvimila une ni Mhola iNofu, 30 ujudo mu masiki agha pelua figha kukila fino afilekile. pelua inyumba, avanine, na valumbu, nu ng'ina na vaana na maghunda. Nasi mhumuko sikumwaghagha. Kange unsiki ghuno ghukwisa alapelua uvwumi uvwa kuvusila kusila. (aiōn g165, aiōnios g166) 31 Neke vinga vano va kwanda valaaava va vusililo, ava vusililo valaava vakwanda. 32 UYesu na vavulanisivua vaake valyale mu sila vifiluta ku Yelusalemu. UYesu akava ikuvalongolela. Avavulanisua vaake vakadegha, nava vaanhу vano vakavigisaniaghа vakoghopa. Pepano UYesu akavatoola kange vala kjigho na

vavili, akaluta navoope palubale, akatengula pikuvavuula sino kyaivombela. 33 Akati, "Lolagh! Taluta ku Yelusalemu, ukuo une ne Mwa ghwa Muunhu niluta Kukwohehelua ku vavaha va vatekesi na vavulanisi na ndaghilo. Aveene kyavikuhigha kuuti nibudidue. kange kyavikumbiika mu mavoko gha vano na Vayahidii, 34 voope vikunyovelegha, vikufunyilaghа amati, vikung'hopagha ni mijoledi na kukumbunda. neke ikighono ikyu vutatu nisyuka. 35 Pepano avakina Sebedaayi uYakovo nu Yohani, vakaluta kwa yesu vakati, "m'bulanisi, tusuuma utuvombele luno tulodonda." 36 UYesu akavaposia akati, "Mulonda nivavombele kiki? 37 Vakamwamula vakati, "Ghuliiva ghetema mu vuvala vvako, tusuuma na jusue tuvisaghe nuuvu, jumo ilake ulubale Iwako ilwa kundio, ujunge ulwa kung'highi." 38 UYesu akavavuula akati, "Namukagwile luno musuuma. Ndepoonu mutavwile ulwa vufue luno nikwofughua une?" 39 Vakamwamula vakati, "Eena, tunoghilliile." UYesu akavavuula akati, "Isila ija lupumuko jino nikilila une. 40 Neke kukuvapeela kuuva nuune mu vuvala vvago, jumo kundio jughe kung'highi kulyune, navutavulilua vwango. Looli uNhaata ghwang'o ghwe juno alavapeela vano avaling'haniksie ng'haani." 41 Avavulanisivua avange kijigho ye vapuliike iso, vatatengula kukunkalalila uYakovo nu Yohani. 42 Pepano u Yesu akavakemeela vooni, akavavuula akati, "Mukagwile kuuti avatwa va iisi vitema avaanhу vaave ni ngufu. kange vihufia ingufu isa vutavulilua vwave ku vavanda neke vavundaghe mu sooni. 43 Neke kulyumue nafye lungavisaghe. loli umuunhu juno ilonda kuuva m'baha ujuo avisaghe m'bombi ghwinu. 44 Naju muunhu juno ilonda kuuva mulongosi, avisaghe nkami ghwa vooni. 45 Na juune ne Mwana ghwa Muunhu nanilisile kuvombela, loli nilisile kukuvalombela avange na kuhumia uvwumi vwango kuuti nivavange vinga." 46 Pepano uYesu na vavulanisivua vaake vakafika mu likaaja ilya Yeliko Pambele ye vihuma palikimo ni lipugha ilya vaanhу mu likaaja ilio, vakamwaghа um'bofu ujuo akasumagha ifiinu. Ikighono iko, alikallie palubale pa sila. 47 Ye apuliike kuuti ghwe Yesu uMunasaleti ikila mu sila jila, akatengula pikemeela fijo akati, "Ghwe Yesu Mwana ghwa David, usungukile!" 48 Avaanhу vinga vakava vikun'dalikila na kukum'buula kuuti ajike, neke umwene akaghina kukemeela fijo akati, "Ghwe mwana ghwa Divedi, usungukile!" 49 UYesu akiima akati, "Munkemeela um'bofu jula vakati, "Ghukangasasyaghe, ima, ikukukemeela." 50 Pepano akataagha umwenda ghwake, akiimang'haning'haani iluta kwa Yesu. 51 UYesu akamposia akati, "Ghulonda nikuvombele kiki? Um'bofu jula akati, "M'bulanisi, nililonda nilolaghe." 52 UYesu akam'buula akati, "Lutagha, usokile

vwimila ulwitiko lwako." Unsiki ghunghuo um'bofu jula akalolagha, kama'bngilila uYesu mu sila.

11 UYesu na vavulanisivua vaake vakava piipi kufika ku likaaja ilya Yelusalemu, ulubale ulwa kikaaja ikyia Betifage ni kya Betania, piipi ni kidunda ikyia Miseituni. Pepano akavasuung'ha vavili nkate mu vavulanisivua vaake, 2 akati, "Mulute mu Kikaaja kino kili kuvulongolo Kulyumue. Kyamukwingila mu kikaaja ikio, mukujaagha inyaana ja dogovi jikungilue. Idogovi ijio, nambe muunhu naangalile kukujangangalila. Ijio mwavule muleete. 3 Umuunhu angavaposie kuutu kiki muvomba uluo, mutisaghe, uMutwa ali nu vufumbue najo, igomosia unsiki n'debe vuvule." 4 Avavulanisivua vala vakajaagha inyaana ija dogovi, jikungilue pa nyumba jino jaale mulubale mu nsevo, pe vakajavula. 5 Avaanhu vamonga vano valyale piipi vakavaposia vakati, "Kiki mukujavula inyaana ja dogovi?" 6 Pepano avavulanisivua vakamula ndavule eavele avalaghiile uYesu. Avaanhu vala vakavaleka viluta najoope. 7 Vakantwalila uYesu inyaana ja dogovi, pe vakanandika amenda ghaave pa dogovi, neke uYesu aakngalila. 8 Avaanhusinga vakava vitandika amenda ghaave mu nsevo, vamonga vakanandikagha amataafi ghano vadenyle mu mapiki ghano ghaale mu maghunda. 9 Avaanhu vooni vano valyalongwile na vano valyale mumbele vakava ni njegheelo ija lukeelo viiti, "Aghinwaghe! Afunyilue junio ikwisa mu litavua lya Mutwa uNguluve! 10 Vfunyilue uvutwa vuno vukwisa, ndavule vvale uvutwa vwa nhaata ghwitu uDavidi! Aghinwaghe uNguluve kukyanya! 11 uYesu akafika mu likaaja ilya Yelusalemu, akingila mu nyumba inyimike ija kufunyila. Pe akolola vunofu iffimu fyon. Ulwakuva jilyale vwilile, akaluta ku Betania palikimo na vavulanisivua vaake kijigho na vavili. 12 Palwakilo ye vahumile ku Betania viluta ku Yelusalemu, uYesu jikam'bava injala. 13 Akaghuvona umpiki untini pa vutali ghuli na matundu minga. Akaveela kuuti pamo alakivona ikipeke, mu mpiki ghula. Neke ye afikile, nakakyagha nambe kipeke, akavona ghali gha matundu gheene, ulwakuva naghwale nsiki ghwa kukoma ifipeke. 14 uYesu akaghuvuula almpiki ghula akati, "Kuhuma umusyughu umuuunhu ghweni naalalia lusiku ikipeke mulyuve." Avavulanisivua vaake vakapulika sino ajovile. (aiōn g165) 15 Ye vafikile mu Yelusalemu, uYesu akingila mu luvilla ulwa nyumba inyimike ija kufunyila, akatengula kukuvadaga vano vananiagha indalamo ni fitego ifya vaghusia ng'hunda. 16 Nakamwitikisyagha nambe jumo lukila ni kitwalo mu nyumba inyimike ija kufunyila. 17 Pe akavavulanisayagha avaahu akatisagha, "Nalilembilue kuuti, 'Inyumba jango jitambulwagha nyumba ja kufunyila ifisina fyon? Neke umue

muhambwile 'Mhanga ja valyasi!'" 18 Avavaha vatekesi na vavulanisi va ndaghilo, ye vapuliike imhola isio, vakanengula kulonda isila ija kum'buda, ulwakuva vakamwoghopagha pano avaantu viga vakakelagha imbulanisio saake. 19 Ye vwilile, uYesu na vavulanisivua vaake vakahuma mu likaaja ilya ilya Yulusalemu' 20 Palwkilo, ye kukille, avakille, vakakilila pa mpiki untini ghula, vakavona ghwumile ghwoni kuhuma pa kisikina. 21 UPeteli akakumbuka isa mpiki untini, pe akati, "Mbulanisi, lola umpiki ghuno ghwaghuna, 22 ghwumile!" UYesu akati, "Mumwitikaghe uNguluve. 23 Kyang'haani nikuvuvavuula' umununhu ghweni angati ku kidunda iki, 'kumuka, ghutaaghe mu nyanja,' angave nu Iwtiko ulusila nganighani mu mwojo ghwake, na kuhuvilla kuuti sino ajovile sijovile sivombeka, ulufunyo Iwake lukwupilua. 24 "Mu uluo nikuvuvuula kuuti, fyon fono musuuma pano mukufuunya, muhuvilaghe kuuti mupelilue, ifio fivisagha fiinu. 25 Pano mukufuunya, muvusaghilaghe vano vahokile, pe na jumue uNhaataa ghwini ughwa kukyanya ikuvapyanilagha uvuhosi vwinu. 26 Nave namukuvatasaghila avange vano vikuvahoka, naju Nhaataa ghwini ughwa kukyanya naikuvapyanilagha amakole ghiinu." 27 UYesu na vavulanisivua vaake vakafika kange ku Yelusalemu, vakingila mu nyumba inyimike ija kufunyila. Uyesu ye ighendaghenda mula, avavahava vatekesi na vavulanisi va ndaghilo palikimo na vagoko vakamulutila. 28 Vakamposia vakati, "Ghuvomba isi mu vutavulilua vwan?" 29 UYesu akavavuula akati, "Na juune nikuvaposia lumonga, munganyamule, pe na juune nikuvuvuula kuno vuhuma uvutavulilua vuno nivombela isi. 30 uvutavulilua vwa Yohani uwva kwofugha vulyahumile kwani? Vulyahumile kwa Nguluve, ku vaanh? Munyamule." 31 Pe vakiposaniagha veene viiti, "Tungati, 'Vulyahumile kwa Nguluve,' kyaiti, 'Ongo naamulyamwitiike?' 32 Kange tungati, 'vulyahumile kwa Nguluve,' avaantu navangitike." Vakoghopa ilipugha ilya vaanh ulwakuva vooni valyantang'hinie u Yohani kuuti m'bili gwa Nguluve. 33 Pe vakawamamula uYesu vakati, "Natukagwile." Gwhope uYesu akavamula akati, "Na juune nanikuvuvuula kuno vuhuma uvutavulilua vuno nivombela isi."

12 UYesu akatengula kujova na valangosi va Vayahudi mu fiwanikiso akati, "Umuunhu jumonga alyalimile umughuda, akavyala isabibu. Akajenga uluvigho kusyuta umughuda ghwoni. Munkate, akajenga apa kuhujila isabibu. Kange akajenga pa vvimo apa kulolelelela umughunda. Akakodesia ku vaanh umughuda ghula, neke umwene akakyula. 2 Ye ghifikile unsiki ughwa kudonola isabibu, akansuung'ha um'bombi ghwake ku vano akakodisie kuuti

antolele ilighavo lyake ilya mpeto. 3 Ye afikile um'bombi jula, avaanhу vala vakantova na kukumhumia kunji kisila kumpeela kiinu. 4 Akansuung'ha mu'bombi ujunge, ujuo ghwope vakantova, vakamulemasia ku mutu na kukum'bombela sino nasinoghiile. 5 Unyamughunda jula akansuung'ha kange um'bombi ujunge, ujo ghwe vakam'buda. Alyavasung'ha ile na vange vinga, vamo vakanatova, avange vakabudua. 6 "Kuvusililo, unya mughuda akasighala nu mwanaake umughahanike. Pe akansuung'ha jujuo akati, 'Umwanganu uju, kyavikumwoghopa.' 7 Neke avaanhу vala ye vamwaghile, vakapulling'hana vakati, 'Uju ghwe unya vuhaasi ghwa mughuda ughu, tum'bude neke avuhaasi uvu vua vvitul' 8 Vakankola, vakam'buda, pe vakankwesela kunji kuhuma mu mughunda ghula ughwa sabibu. 9 "Lino, ndepoonu unya mughunda jula kyaivomba kiki? Ikwisa ikuvabuda avaanhу vala, neke ikodesia ku vaanhу avange umughunda ghula. 10 Namuvalile ilisio ili? Lilembilue mu Malembe aMimike kuuti, "Ilivue lino avajengi valyalikanile, lye livue ilivaha ilya pa nguto. 11 UMutwa Nguluve ghwe mwene avomble ili, kange lya kudegha pamaaso ghiitu." 12 Avavaha va vetekesi, avavulanisi va ndaghilo na vavaha va vaanhу, valyakagwile kuuti mukihwanikiso iko akaava ikio akava ikuvajova aveene, pe vakalondagha isila ija kunkola. Neke ulwakuva vakaghopaghа lya vaanhу, vakamuleka, vakavuuka viluta. 13 Pembele avalongosi vala, vakavasuung'ha vamonga mu kipugha ikyя Vafalisayi na vavingilili va ntwa uHelode, kuuti valute vamwuvile uYesu mu masio ghano ijova. 14 Vakamulutila vakati, "Ghwe M'bulanisi, tukagwile kuti uve uli muunhu ghwa kyang'hani mu vvakyang'haani sino ilonda uNguluve. Asi, indaghilo sa Moose sikwitikisia kusonga isongo kwa kaisali?" 15 Neke uYesu akakagula uvukedusi vwave, akavavuula akati, "Kiki mukungela? Mundetele ihela nijilole? 16 Vakampeela. Akavoposia akati 'Ikihwani nu vulembe fino fili mu hela iji fyani? Vakamwamula vakati, 'Fya kaisali.' 17 Apuo uYesu akavauula akati, 'Ifya kaisali, mumpelaghe uKaisali, ifya Nguluve, uNguluve.' Pe vakan'degha kyongo. 18 Pambele aVayahudi ava kipugha kya Vasadukayi," vano vaktisaghа nakwekule kusyuka avfue, vakaluta kwa Yesu vakamposia vakati, 19 "Gwhe M'bulanisi, uMoose alyatulembiile ululaghilo kuuti, nave muunhu awfile neke amulekile un'dala kisila mwana, unnie anoghile kuhaala un'dala umwifile kuuti amrapile avaana unyakusila. 20 Lino, kwevvalyale avavamuunhu lekelalubale. 21 ughwa kwandaakatoola un'dala, akafua kisila kuleka mwana. Ghwope ughwa vatatu, akafua vule. 22 Kuvusililo vooni lekelalubale vakafuakisilakuleka mwana. Pambele ghwope n'dala umwfile, akafua. 23 Lino, ikighono ikyя

kusyuka avaanhу vooni, umwifile jula iliiva n'dala ghwani mu vala lekelalubale? Ulwakuva vooni valyantolile." 24 UYesu akavamula akati, "Umue musovile, namukagwile aMalembe aMimike, nambe ingifu sa Nguluv. 25 Avafue valaava visyuka, nakwekulaava kutoola nambe kutolua, viliila ndavule avanyamhola ava kukyanya. 26 Nguluve ghwa vafue, looli Nguluve ghwa vuumi. Umue musovile kyongo." Muhola ija kusyuka avafue, namuvalile mu kitabu ikyя Moose, pala ikhanji ye kiviika? Amaaka minga ye ghakiile kuhuma kufua kwa Abulahamu nu isaka nu Yakovo, uNguluve alyambulile uMoose akati, "Une neene Nguluve ghwa Abulahamu, Nguluve ghwa Isaka, Nguluve kwa Yakovo." 27 Umwene naNguluve ghwa vafue, looli Nguluve ghwa vuumi. Umue musovile kyongo." 28 Um'bulanisi jumonga ughwa ndaghilo akafika, akavaagha aVasadukayi vikaning'hana nu Yesu. Ye awwene uYesu ikuvamula vunofu, ghwope akamposia akati, "Mu ndaghilo sooni, ilwe luliku ululaghilo uluvaha?" 29 UYesu akamwamula akati, "Ululaghilo uluvaha mu sooni lwe ulu, 'Pulikagha ghwe Isilaeli, uMutwa uNguluve ghwiit ghwe Mutwa jumo mwene. 30 umughanaghe uMutwa uNguluve ghwako nu mwonjo ghwako ghwoni, nu luhalu lwako lwoni, ni ngifusako sooni. 31 Ululaghilo ulwa vuvili lwe ulu, 'Umughanaghe unniino ndavule ghukughana juuve. nakwelule ululaghilo ulunge kukila indaghilo. 32 Pepano um'bulanisi jula ghwa ndaghilo akati, "Lweli M'bulanisi! Ujovile se seene kuuti, uNguluve ali jumo mwene, nakwale ujunge looli ghwe jujuo. 33 lunoghiile kukumughana umwene nu mwojo ghwoni, nu luhalu lwoni, ni ngufu sooni na kukumunagha unuino ndavule ghukughanga juuve. Ullo lwe luvalha kukila ilitekelo lyoni lino litavulua kwa Nguluve." 34 UYesu ye awwene um'bulanisi ughwa ndaghilo amwamwile luhalu, akam'buula akati, "Nuli patali kukwingila mu vutwa vva Nguluve," Kuhuma unsiki ughuo, nalyandiile muunhu kukumposia mulwa kuhuma unsiki ughuo, nalyandiile muunhu kukumposia mulwa kumughela. 35 Uyesu ye ivulanisia ilipugha lya vaanhу mu nyumba inyimike ija Kukufunyila, akavoposia akati, "Lwandaani avavulanisi va ndaghilo viti ulkilisite kina Dvidi? 36 Ongo uDavidi jujuo vvimila kulongsivua nu Mhepo uMwimike, alyatiile. 'UMutwa uNguluve alyam'bulile uMutwa ghwango, "Uuve nu vutavulilua palikimo nuune, kuhanga nikutange uvaleme avaako, uvateme." 37 Uyesu akafijovogha akatisagha, "UDavidi jujuo ikuntambula uKilisite iiti, 'Mutwa.' Lino, pe uKilisite ivisagha mwanaake ndaan?" Ilipugha lya vaanhу kikampulikisyagha nu lukeelo. 38 UYesu mu luvulaniso lwake akati, "Mughelaghe na vavulanisi va ndaghilo vano viiva nu lukeelo kughenda vafwallie isopeka inhali, kuuti avaanhу vavahungilaghe nu vvoghozi mu

mapuulo. 39 Pano vali mu masinagogi, vilonda kukukala ku fitengo ifya voghopua. 40 Vikuvafumba avafwile ifiinu fyave, neke mu vukedusi vwave vikufuunyia inhi kuuti vavoneke vagholofu, Avuo, uNguluve ilikuvapeela ulupumuko alukome." 41 UYesu ye ali mu nyumba inyimike ija kufuniila, alikalile alungiime ku kyombo ikyia kusopela ilitekelo. Apuo akava ilola avaanhу vinga vano vakava vitavula ilitekelo. Avamofu vinga vatakulangha indalamu nyinga. 42 Unsiki ughuo akiisa umukijuua umfwile kange nkotofu, akatavula isendi ivili. 43 Pepano uYesu akavakemeela avavulanisivua vaake, akavavuula akati, "KYang'haani nikuvavuula, umukijuua umfwile uju umkotofu atavwile kukila avange vooni vanovasopile. 44 Ulwakuva avange vooni vatavwile fidebe mu finga fino vali nafyo. Looli umukijuua uju mu vukotofu vwake, atawwile fyonu fino fya kuntanga mu vwumi vwake,

13 Yesu ye ihuma mu nyumba inyimike ija kufuniila, "M'bulanisivua ghwake jumonga akam`buula akati, "M'bulanisi, lola amavue na majumba agha vule ghalivuo!" 2 U Yesu akawamamula akati, "Nikuvavuula niiti, ndavule mukughavona amajumba amakome agha, nalilasighala nambe livue lino lilighelama pa livue ilangi, ulwakuva ghooni ghilihemulua." 3 U yesu akaluta pa kidunda ikyia Miseituni, akikala alungiime ku nyumba inyimike ija kufuniila. Apuo uPeteli, u Yakovo, u Yohani nu Ndeleeya, ye vijkeeile, vakamposia u Yesu vakati, 4 "Tusumma utuvuule, isio sino utuvulile silivombeka liighi? kivalilo kiki ikyia ktuhufia kuuti unsiki uhgwa kuvombeka isi sooni ghuli piipi?" 5 Pepano u Yesu akavavuula akati, "Muvisaghe maaso, umuunhu nangavasyangaghe, 6 ulwakuva vinga vilikwisa mu litavua lyango, nujunge itisagha, 'Neene kilisite.' avaanhу avuo vilikuvasyannga vinga. 7 Umue mulaava mupulika uvulugu ni njovo saake, mulekaghe pikwoghopa. Ndaluve ndaanu isio silavoneka taasi, neke unsiki ughwene ughwa vusililo ghuuva ghukyale. 8 Ifighono ifio iisi iisi jilallwisagha ni iisi ijingi, kange uvutwa kulua nu vutwa kulua nu vutwa uvunge. Imbale ni mbale kfewiliiva ifisenyeena, kwejiliiva injala. Isio sooni vuuva vutengulilo, Ndavule uvuvasi uvwa mukijuua, pano unsiki ugwa kupaapa umwana ghufikile. 9 Neke umue muvisaghe maaso, ulwakuva vilikuvutwala pa vuhighi na mu masinagogi, vilikuvatova. Kange vilikuvatwala pa varnagila na pa vatwa, ulkwakuva mukumbingilila une. Ughuo ghuuva ghwe nsiki ughwa kwoleka ulwitiko lwinu ku veene. 10 Imhola inofu umpaka jipulisisive mu iisi sooni, uvusilio ye vukyale kufika. 11 "Pano viliiua vavakolile na kukuwatwala pa vuhingi, namungasaghaghe

kuuti kyamujova kiki, umue mujovaghe kino mupelua unsikki ughuo. Ulwakuva namwmue muuva mujova, looli iiva ghwe uMwimike. 12 Umuunhu ikumwohelagha unnine ku vanya vutavulilua kuuti abudue. Uviise ikumwohegha, voope avaana vikuvagalukilagha avapaafi vaave kuuti vabudue. 13 Avaanhу vooni vilikuvakalilagha ulwakuva mukumbingilila une. Neke juno ikuguda kuhanga kufika kuvusililo, ujoo ghwe alakuluka." 14 "Neke mulaava muvvwene ikiini kino kipelela uvulamafu inyumba inyimike ija kufuniila, kyimile pawwimike pano nakinakinoghile kuuvaa, 15 juno ikwimba amasio agha alutang`haniaghe, apuo pepano vano vali mu Yudea vakimbililaghe ku fidunda. Juno ali pa kituvili, naangikaghe kutoola kimonga mu nyumba jaake. 16 Ghwope juno ali ku mughunda, naangagomokaghe ku kaaja kutoola umwenda ghwake. 17 Iga avakijuua vano viliiva vakunue na vano vilikwong`helesyagha ifighono ifio! 18 Lino, mufunyaghe kuuti isio sileke pikwisa amasiki agha ulusiku. Lino, mufunyaghe kuuti isio sileke pikwisa amasiki agha fula ni mhepo. 19 Kwelulilua ulupumuko luno nalugheile kuvoneka kuhuma uNguluve ipela iisi, kuhanga kufika umusyughu. Kane nalulavoneka lusiku. 20 Nave uMutwa uNguluve naikepusia ifighono, ifio nakwale ughwa kukuluka. Neke vvimila avasalulua vaake, ilikepusia ifighono ifio. 21 "Unsiki ughuo umuunhu angati, 'Lola! Ukilisite ali apa.' nambe 'Ali kula,' namungikitaghe. 22 Ulwakuva vavili va vudesi. Avuo vihufyagha ifivalilo ni fidegho kuuti vavasofie avaanhу nambe avasalulua va Nguluve. Lino, ume muvisaghe maaso. 23 ulwakuva nivavulile sooni, ye sikyale pikwisa." 24 Neke ifighio siliiva sikilile imhumuko isio, 'ing'hiisi jilakupikila ilijuva, naghu mwesi naghulavalua. 25 Inhondue silasanguka kuhuma,' ni fiinu fyonu ifya kukyanya filasukanika. 26 "Pepano valambona une ne Mwana ghwaa Muunhu nikwisa mu mafunde ni ngufu nyanga nu vuvaha. 27 Neke nilavasuuung'gha avanyamhola vango, vavakong`hanie avasalulua vango, kuhuma imbale sooni isa iisi. 28 Mumanyilaghe ikihwanakisio ikyia mpiiki untini. Pano inhaafi saake silemba na kuuva na matundu, makagulaghe kuuti amasiki gha fula għali piipi. 29 Fye lulaava, muliiva mukusivona sino nollike sivombeka, mukagulaghe kuuti nili piipi kulkwisa. 30 Kyang'haani nikuvavuula niiti, iksina iki nakilakila kuhanga isi sooni sivombeke. 31 Uvulanga ni iisi filakila, looli amasio għano nagħalakila. 32 Neke ikighono nu nsiki ughwa kwisa une ne Mwana għwa Muunhu, nakwale junu akagwile ambe avanyamhola kukyanya, nambe juune ne Mwana, looli ju Nhaata. 33 Muling`haniaghe, kange muvisaghe maaso, (ulkakuva namukagwile: unsiki ughuo ghuliva liighi). 34 Lulaava ndavule umuunhu juno ikyula, ikujileke ikaaja jaake mu mavoko għa vavombi vaaka na

kukuvapeela nujunge imbombo jaake. kange ikum'buula junu ilolelela pa mulyango kuuti avisaghe maaso. 35 Lino, umue mmuvisaghe maaso, ulwakuva namughukagwile unsiki ughwa kugomoka unya nyumba, pamo aliisa vwilile nambe kilo nkate, pamo pano kuhenga nambe lwakilo. 36 Muvisaghe maaso kuuti alavang'hulania mughoneliile. 37 Sino nikuvavuula umue, nikuvavuula vooni. Muvisaghe maaso!"

14 Filyakyale ifighono fivili kuuva kyimikke kya pasaka na makete ghano naghavikilue ikilule, avanaha va vatekesi na vavulanisi va ndaghilo, vakava vifilonda isila ija kunkola uYesu kisyefu kuuti vam' bude. 2 Vakijovasyagha veene vakatisagha, "Nave tuuti tunkole ikighono ikyimike, avanhoo kyande vileeta amabaatu." 3 Uyesu alyale mu likaaja ilya Betania, mu nyumba ja Simoni juno ulutasi alyale ni buuba. Ye ikalile mu nyumba iijo ali pilia, akingila umukijuua jumonga, akolile isupa ija livue inya mafuta amanofu agha kupakala agha ndalamda nyinga. Akadindula isupa, pe akakung'hilila pa mutu ghwa Yesu kukumwimika. 4 Avaanhu vamo vano pwevalyale vakakalala, vakijovasyagha vakatisagha, "Lwaki kunangania amafuta amanofu agha? 5 Ulwakuwa ghaale ghighisivua indinali filundo fitatu na kukila, neke indalama isio saaale sikuwatanga avakotofu." Pe vakan' dalikila umukijuua jula. 6 UYesu akati, "Muleke, kiki mukun'gasia umukijuua uju? Ambombiile imbombo inofu. 7 Avakotofu muli navoope jaatu, munoghiile kukuvatanga unsiki ghwoni. Neke une, nanili numue ifighono fyoni. 8 Umekijuua uju ambombiile vunofu mu fino aveele nafyo, apakile amafuta um' bili ghwano kukughuling' hania kusyilua. 9 Kyang'haani nikuvavuula niiti, pano iMhola iNofu jipulisia mu iisi, naji mbombo jino avombile umukijuua uju" jijovwaghga. Mu uluo vikunkumbukagha umukijuua uju." 10 Pepano uYuuda Isikalioti, umo mu vasung' hua vala kijigho na vavili, akaluta ku vanah va vatekesi kuuti amwohele uYesu ku veene. 11 Voope ye vapuliike, vakahovoka kyongo, vakamulagha kukumpela indalama. Pepano uYuuda Isikalioti akatengula kulonda unsiki unno ughwa kumwohela uYesu. 12 Ikighono ikyo kwanda ikyo kyimike kya makate ghano naghavikilue ikilule, pano vakabudagha ing' holu ija kyimike kya pasaka, avavulanisivua va Yesu vakamposia vakati, "Ghulonda tukuling'hankise kuughi ukwa kuliila ikyimike ikyo pasaka?" 13 Pepano uYesu akavomola vavili nkate mu vavulanisivua vaake akati, "Mulute ku likaaja ilivaha ilya Yelusalemu, mu sila mutang'hana umukinshaata itwikile ulusaajji lwa malenga. Ujuo ghwe mum'bingililaghe. 14 Kuhanga inyumba jino kyaikwingila. Apuo, mum'buule unya

nyumba kuuti, 'UM'bulanisi iiti, kili kughi ikyumba ikyo vahesia, pano panoghiile aliile ikyimike ikyo Pasaka, palikimo na vavulanisivua vaake?" 15 Umweene ikuvasoona ikyumba ikyo ku ghloofa, ikyeleefu kino kinosivue. Mutuliang'hankisie umuo." 16 Avavulanisivua vala vakavuuka viluta ku likaaja ilio. Ye vafikile, vakasivonaa sooni ndaule uYesu aveele avavulile. Pe vakaling'hania ikyimike ikyo pasaka. 17 Ye jifikile ivviline, uYesu na vavulanisivua vaake kijigho na vavili vakafika mu nyumba jila. 18 Ye vali pilia, Yesu akati, "Nikuvavuula isa kyang'haaani, jumonnga mulyumue, ghwope ilia palikimo nuune, itapikunyohela." 19 Avavulanisivua vaake vakasukunala, nujunge akatengula kukumposia uYesu iiti, "Asi, neene?" 20 UYesu akati, "Umuunhu ujuo, ghwa mu kipugha kiinu umue kijigho na vavili mwe vano musaasa nuune unkate mu kivugaana. 21 Une ne Mwana ghwa Muunhu nifua, ndavule lilembilue mu Malembe aMlmiike. Neke iga, umuunhu ujuo juno ikunyohela ne Mwana ghwa Muunhu! kiba umuunhu ujuo, ngale naaholwaghya." 22 Ye vali pilia, uYesu akatoola unkate akahongesia kwa Nguluve, akamenyulania, akavapeela avavulanisivua vaake akati, "Koogho, ughu ghwe m'bili ghwano. 23 Pe akatoola ikikombe ikyo luhuuje, akahongesia kwa Nguluve, akavapeela, vakunyuva vooni. 24 Akavavuula akati, "Iji je danda jango ija lufigo lwa Nguluve na vaanhoo vaake, jino jikung'hika vvimiila avaanhoo vinga. 25 Kyang'haani nikuvavuula niiti, une nanilanyua kange uluhuujje ulu, kuhanga pano niliiva ninuya uluhuujje ulupilia ku vutwa vwa Nguluve." 26 Pepano vakimba ulwimbo, pekavuuka viluta ku kidunda ikyo Miseiyuni. 27 Apuo uYesu akavavuula avavulanisivua vaake akati, "Ikilo ija musyughu umue mweni kyamukung'himbila, ulwakuva lilembilue mu Malembe aMlmiike, 'Nikuntova un'diimi, nasi ng'holo sipalasana.' 28 Akajova kange akati, "Neke niliiva nisiskyukile nilikuvalongolela kuluta ku Galilaya." 29 Upeteli akam'buula akati, "Nambe avange vooni vakuleke, une nanikukuleka!" 30 UYesu akamwamula akati, "Kyang'haani nikukuvuula, ikilo jijiji ing'hongove ye jikya kuvika ulwa uvilili, uve ghuuva ung'hanile katatu." 31 UPeteli akajova akakangasia akati, "une nanikukuleka lisiku, nambe kuuve kwe kufua palikimo nuve." Voope avavulanisivua avange voope vakajova vule vule. 32 UYesu na vavulanisivua vaake vafafika pamonga, panno pakatambulwaghya Getisemani. Pe akavavuula avavulanisivua vaake akati, "Mukalaghe apa, pano une nikufunya." 33 Pe akantoola uPeteli, uYavovo nu Yohani, akaluta navoope pavulongolo padebe. Akatengula kusukunala kyongo na kutelateela. 34 Akavavuula akati, "Umwojo ghwano ghuli nu lusukunalo ulukome, ghunghanogha mulwa kufua. Mukale bahaapa, muvisaghe

maaso." 35 Umwene akaluta pavulongolo padebe, akapupama paasi, akifuunya kwa Nhaata kuuti, nave lunoghile, unsiki ughwa lupumuko ghuleke kukumwagha. 36 Akati, "Ghwe Nhaata, uve nakikutolile kimonga. NIlsruuma umbusikisie ikikombe ikyu lupumuko. Neke nakwekuti uvombe mu vughane vvango, looli mu vughane vvako." 37 Ye ifunyile, akagomoka ku vavulanisivua vala, akavona vaghoneleiile. Pe akam'buula uPeteli akati, "Simoni, ughoneleiile? Ukuilue kuuva maaso nambe akavalilo kamo?" 38 Pe akavavuula akati, "Muuve maaso, mufunyaghe kuuti ingelo sileke kukuvalema. Umwondo ghutawile, neke um'bili n'dwesi." 39 UYesu akaluta kukufuunyu kange, akajova amasio ghalo. 40 Ye ifunyile, akagomoka kange, akavona vaghoneleiile, ulwakuwa vaale ni tulu nyanga. Vakakunua ikyu kujova. 41 Akaluta ulwa vatatu kukufuunyu. Ye agomwike, akavavuula akati, "Mujiighe mufighona na kupuuma? Lukwilile lino! Unsiki ghufikile ghuno une ne Mwana ghwa Muunhu nivikua mu mavoko gha vahosi. 42 Ima tulutaghe! Lolagha unya kunyohela ali piipi." 43 UYesu ye ajiighe ijova navo, uYuuda jumo nkate mu vavulanisivua kijigho na vavili, akafika ni kipugha kya vaanhu vakolile ibamba ni mbunda. Avaanhu avuo valyasung'hile na vavaha va vatekesi, avavulanisi va ndaghilo na vagojo. 44 UYuuda umwohesi alyavavuuliile ng'haani avaanhu vala ikivalilo ikyu kummanyia uYesu akati, "Juno kyanikunnonela, ujoo iiva ghwe mwene, munkolaghe, mulutaghe naghwo mu vuloleeli." 45 UYuuda ye afikile uYesu akati, "M'bulnsni." Akannonela. 46 Pe avaanhu vala vakankola uYesu. 47 Neke jumonga mu vano valyimile pala, akasomola ibamba, akankotova unkami ughwa ntekiesi um'baha, akan'dumula imbulughutu. 48 UYesu akavaposia avaanhu vala akati, "Mwisile ni bamba ni mbunda kukung'holo une hwene nili mhijim'budi! 49 Oongo jaatu navisagha numue nivulanisia mu nyumba inyimike ija kufunyila, namwang'holagha! Lino isi sihumila kukwlanisia sooni sino silembilue mu Malembe aMimike." 50 Peano avavulanisivua vaake vooni vakamuleke, vakakimbilia. 51 Neke unsoleka jumonga juno alitosisie isopeka akava ifikum'bingilila uYesu. Avalungu vala vakankola, 52 umwene akapukunyaaka ghuleka umwenda ghwake, akakimbila vuvuula. 53 Pe vakantwala uYesu kwantkesi um'baha. Uko kwe vakakong'haana avavaha va vatekesi vooni, avagojo palikimo na vavulanisi va ndaghilo. 54 UPeteliakava ium'bingilila uYesu pa vtli. Pambel ghwopeakngila mu luviika ulwa nyumba ija ntekiesi um'baha, akikala ikwota umwotolikimo na vasikali avalolelel. 55 Ppano avavaha va vateksi ni kipungha kya valogosi va Vayahudi vakava vilonda uvwolesi uvwa kumhingila uYesu kuuti vam'bude, neke navakaluvona

lumonga. 56 Avaanhu vinga vakolekagha isa vudesi vvimila umwene, neke uvwolesi vwave navukiting'hanagha. 57 Vamo vakiima, vakoleka isa vudesi vakati, 58 "Usue tukampuliike umuunhu uji iiti, inyimike ija Nguluve jino jijengilue na vaanhu, neke mu fighono fitatu njenga ijingi jin najijengua na vaanhu". 59 Vwope uvwolesi uvvo navukiting'hanagha. 60 Pepano untekesi um'baha akiima pakate pa vaanhu' akamposia uYesu akati, "Naghukwamula nambe lisio? Avaanhu ava vikwoleka kiki vvimila uve?" 61 Umwene uYesu akajikala kimhihe, naakamula nambe lisio. Untekesi um'haba akamposia kange akati!" Uve veeve kili kilisite, Mwana ghwa Nguluve uMwimikua?" 62 UYesu akamula akati, "Eena, neene. kange mulambona ne Mwana ghwa Muuhunitemile palikimo nu Nguluve unya ngufu, nikwisa mu mafunde kuhuma kukyanya." 63 Untekesi um'baha ye apuliike amasio aghuo akakalala' akademula umwenda ghwake iiti, "Lino pe tulonda vvakiki uvwolesi uvunge?" 64 Mupuliike ndavule ikuviika hwene Nguluve, ikumuligha kyongo uNguluve! Mwiti ndaani umuunhu uju?" Vooni vakamhigha kuuti anoghiile kubudua. 65 Avange vakategungula kukumfunyila amati, vakan'dinda ku maaso, vakantova ni mbuli, vakamposia vakati, "Vila, veeni junu akutovile!" voope avasikalavaloleleli vakantoola, vakantova na mapi. 66 UYesu ye ali munkate, uPeteli akajiighe pa luvika. Pepano akiisa umhinja um'bombi ghwa ntekiesi um'baha. 67 Akamwagha uPeteli ikwota umwoto, akamulola akati, "Na juuve uveele lumo nu Yesu uMunasaleti!" 68 UPeteli akaakaana akati, "Nanikagwile, kange nanisitang'hine sino ghujovala!" Akahuma kunji ku luvika. Ing'hongove jikavika! 69 Um'bombi jula akamwagha kange uPeteli, pe akavavuula vano pwevalyale pala akati, "Uju ghwe umo mu vala." 70 UPeteli akaakaana kange. Unsiki n'debe vuvule, avaanhu vano pwevalyale pala vakam'buula kange uPeteli vakati, "kyang'haani uve uli umo mu vala, ulwakuwa uve uli N'galilaya." 71 Upeteli akaava ifikaana, akajiigha akati, "Kyang'haani umuunhu ujoo junu mujova, nanimmanyile!" 72 Unsiki ghughuo ing'hongove jikavika ulwa vuvili. Apuo upeteli akakumbuka ilisio lino uYesu am'buula kuuti, "Ing'hongove ye jikyale kuvika ulwa vuvili, ghuuva ughuua ung'hanile kataatu." Ye akumbwike uluo, akatengula pilila kyongo.

15 Palwakilo ye kukiile, avavaha vateseki, avavulanisi va ndaghilo palikimo na vagojo, vakapuling'hana. Vakankunga uYesu, vakantwala kwa ntwa uPilato kuuti ahighe. 2 Upilato akamposia uYesu akati, "Asi, uve veeve Ntwa ghwa Vayahundi?" UYesu akamwamula akati, "Uve ujovile." 3 Avavaha va vatekesi vakava vifikwoleka

si nyina isa kumpelela uYesu ahigheue. 4 UPilato pe akamposia kange akati, "Kiki naghukwamula lumonga? Lolagha avaanhу ava vule vijova si nyina isa kukuhigha." 5 UYesu naalyamwile kimonga. Apuo uPilato akadegha. 6 Lwale Iwiho kwa ntwa pa kyimike iky Pasaka, kukun'dindululla uknkungua jumo juno avaanhу vasumile. 7 Kwealyale unkungua jumonga juno akatambulwaghа Balaba. Umuunhu ujo alyakungilue palikimo na vaanhу avange, ulwakuva valyavombile uvugalusi na kubuda. 8 Avaanhу vano valyakong'hanile vakava viluta kwa pilato kusuma kuuti, avavombele ndavule lwale Iwiho lwake pa kyimike iky Pasaka. 9 UPilato akavoposia akati, "Mulonda nivadindulile untwa ghwa vayahudi?" 10 UPilato alyavaposisie uluo ulwakuva alyakagwile kuuti, avavaha va vatekesi valyale ni kivini nu Yesu, Fye nambe valyantwalile kwa mwene ahigheue. 11 Neke avavaha va vatekesi valyavafundile avaaanhу vooni kuuti, vansuume uPilato avadindulile uBalaba. 12 Avaanhу vala ye vansumile, uPilato akavoposia kange akati, "Umuunhu uju juno mwiti ghwentwa ghwa Vayahudi, nim'bombe kiki? 13 Avaanhу vooni vakoova vakati, "Unkomelele pa kikovekano!" 14 UPilato akavoposia kange akati, "Umuunhu uju avombele luviivi luki?" Aveene vakavoposia kukwowa viiti, "Unkomelele pa kikovekano!" 15 UPilato akan'dindulila uBalaba, ulwakuva akalondagha pikulihovosia iipugha ilya vaanhу. pe akalaghaghia kuuti uYesu atovue ni mijeledi, ye atovilue, akavasikili vakankomelele pa kikovekano. 16 Avasikali vakantwala uYesu mu luviika lwa nyumba ja ntwa, pe avasikali vooni vakakong'haana. 17 Vakamfwasia isopeka indangaji ija kitwa, vakatenda ingeela ija mifua neke vakamfwika ku mutu. 18 Vakatengula kukumhungila ni mbedo viiti, "Kamwne ghwa Vayahudi!" 19 Vakava vikuntova ku mutu ni lilaasi na kukumfunyila amati. Kange vakafughamagha pa yesu na kukumwinamilia ni mbedo. 20 Ye vam'bedile na kukunnenela, Vakamfuula isopeka jila, vakamfwasia amenda ghaake, pe vakamhumia kunji, viluta kukunkomelala pa kikovekano. 21 Ye vali mu sila, vakatang'hana nu muunhu jumonga juno akatambulwaghа simoni, umhuna mu likaaja ilya Kileeni, ikwingila mu Yelusalemu. Usimoni ujou alyaye viise ghwa Alekisanda nu lupo. Avasikali vakamwumilisia kupinda ikikovekano iky Yesu. 22 Pe vakantwala uYesu pano pakatambulwaghа Goligota, kwekuti, "Ling'ala lya mutu." Ye 23 vafikile, vakampeela uluhuuje uluhasing'hanie nu nkota kusilisia uvuvafi, umwene akasiita kunuya. 24 Apuo vakankomelela uYesu, pa kikovekano, pe vakaghaana amenda ghaake mu sila js lusodolelo, kuuti nujunge atooe ghuliku. 25 Ye vikunkomelela uYesu, ghwale nsiki ghwa kavalilo kya yutatu palwakilo. 26 Pakyanya pa kikovekano

vakakomelela ikitapa kino valyalembile amasio gha, "ghwe ntwa ghwa vayahudi," kuvonia unkole ghuno valyam'baile. 27 Palikimo nu mwene, valyavakomeliile avaanhу avange vavili vano valye vahijivabudi, jumonga akava ulubale ulwa kundio, ujunge kung'highi. 28 Apuo silyavoniike sino silembilue mu malambe aMlmiike kuuti, "Alyavalilue palikimo na vahosi." 29 Avaanhу vano vakava vikila nakukumwaghа uYesu pa kikovekano, vakasukaniaghа amatu ghaave vikumuligha, viiti, "Uwe juno ghwatisagha ghulimemula inyumba inyimike ija Nguluve na kujenga mu fighino fitatu, 30 ika lino pa kikovekano ghupoke! "UYesu pakikovekano! 31 Voope avavaha va veteke na ndaghilo vakamwovelagha vatatisagha, "avapokaghа avange, neke ikunua kukupoka mwene. 32 Nave ghwe Kilesite, untwaghwa vaisilaeli, lino iike pa kikovekano, tulole neke twitike." Voope vano vakakomelilue palikimo nu mwene vakava vikumuligha. 33 Ye ghufikile unsiki ghwa kavalilo aka ntanda pamwisi, ing'hiisi jikakupikila iisi jooni kuanga kufika akavalilo aka budikalubale. 34 Unsiki ugwa kavalilo aka budikalubale, uYesu akakoola fijo akati, "Eloi Eloi, lama sabakitani?" Kwetuti, "Nguluve ghwango, Nguluve ghwango, ongo undekile? 35 Vamo nkate mu vano pwevalyale pala, ye vapuliike uluo vakati, "Pulisikia! Ikunkemeela um'bili uEliya! 36 Umuunhu mumonga akaluta luvilo, akasuvika ikyenda mu luuhuje ulukali, akakiviika mu lulaasi, akam'besekesia uYesu pa mulomo kuuti amiime, akati, "Leka tulole, nave uEliya ikwisa kukumwisia pa kikivekano!" 37 UYesu akakoola fijo, akakunguka. 38 Unsiki ghughuo umwenda ghuno ghulyaghavinie pavili inyumba inyimike ija Nguluve, ghukademuka pavili kuhuma kukyana kufika paasi. 39 Um'ba ughwa vasikali juno alyimile kilunge nu Yesu, ye am'bwene pano ikunguka akajova akati, "Kyang'haani umuunhu uju akaale mwana Mwana ghwa Nguluve!" 40 Ye svombeka isi sooni, pwevalyale avakijuva vano valyimile petali padabe vilola. Mu vakijuva avuo mwealyale uMaliya umhuma mu likaaja ilya Magidala, uSalome nu Maliya ung'ina ghwa yoose nu Yakovo un'debe. 41 Ava vakam'bingililagha na pikum'bombela uYesu ye ali ku Galilaya. Kwevalanye na vakijuva avange vinga vano valyalutile nu Yesu Ku Yelusalemu. 42 Isi sooni savombiike ikighono iky kuling'hania isabati. Ye vwilile, iSabati. jikyale pitengula, 43 akiisa uYosefu ughwa ku ALimataya, alyale mwoghopua mu kipugha ikyah vahingi. Ghwope akaghululagha kukwisa uvutwa vwa Nguluve. Ujou akikangasia, akaluta kwa pilato, akasuma um'bili ghwa Yesu. 44 UPilato ye apuliike kuuti u Yesu afwile, akadegha kyongo. Akankemeela um'ba ughwa vasikili, akamposia kuutu uYesu ndaveele afwile kali. 45 Ye apuliike uluo, akantavulila

u Yosefu um'bili ghwa Yesu. 46 UYosefu akaghula umwenda ughwa kunsylila u Yesu. Akisia um'bili pa kikovekano, akaghuniengelela nu mwenda ghula. Pe akaghuviika mu mbiipa jino jabughulilue mu linhalavue, akabilukisia ilivue ilikome pa mulyango ghwa mbiipa. 47 UMaliya umhuma mu likaaja ilya Magidala nu Maliya ung'ina ghwa Yoose, vakapaagha pano ghuvililue um'bili ghwa Yesu. Vibilusisia ilivue pa mulyango ghwa mbiipa.

16 Pakivwilile yejisilile iSabahati, umhuma mu likaaja ilya

Magidila, uSalome nu Maliya ung'ina ghwa Yakovo, vakaghula amafuta amanono kuuti vakaghupake um'bili ghwa yesu. 2 Ikhonoko ikyu kwasia mu mulungu, palwakilo ilijuva ye lidibula, vakaluta ku mbiipa. 3 Ye vali mu sila vakijovasyagha veene viiti, "Veeni junu kyaikutuvusikisia ilivue lila pa mulyango ghwa mbiipa? 4 Ilivue lyale likome kyongo. Ye afikile, vakavona ilivue libilusivue. 5 Vakingila mu mbiipa, umuo vakamwagha unsoleka afwalile umwenda um'blafu, ikalile ulubale lwa kundio, pe vakakenyemuka kyongo. 6 Umwene unsokela ujuo akavavuula akati, "Namungakenyemukaghe. Mukumulnda uYesu ughwa ku Nasaleti junu akomelilupa kikovekano? Asyukile, na pwale apa! Lola pano vakam'bikile. 7 Mulute muvavuule avavulanisivua vaaake, kyongo uPeteli kuuti, alongwile ku Galilaya. Uko muluta mukum'bona ndavule alyavavulile." 8 Ye vapuliike isio, vakadegha na kutetema, vakahuma kunji, vakavuuka pa mbiipa vikimbila. Navakapanga kwa munhuunulwakuva vakava vikwoghopa. 9 (note: The most reliable and earliest manuscripts do not include Mark 16:9-20.) UYesu ye asyukile palwakilo ikighono ikyu kwasia mu mulungu, akihufia taasi kwa Maliya umhuma mu likaaja ilya Magidala, junu alyam'busisie amapepo lekelalubale. 10 UMaliya akaluta kukuwapangila vano vakam'bingililagha uYesu, unsiki ughuno vakajiighe vasukuniile, vilila ifiu. Ye 11 vapuliike kwa Maliya kuuti uYesu mwumi, kange am'bwene, navakitika' 12 Pambele, uYesu akihufia ku vavulanisivua vavili mu kihwani ikingi. Avavulanisivua avuo valyahumil ku Yelusalemu, vakalutagha ku kikaaja ikyu pa vupiipi. 13 Voope vakaluta vakavapangila avajanave, pooope navakitika. 14 Kange, uYesu akihufia ku vavulanisivua kijigho na jumo, unsiki ughuno vakava vilia. Akavadalikila ulwakuva valyale kukwitika uwwolesi vwa vano valyam'bwene ye asyukile. 15 Pepano uYesu akavalaghila avavulanisivua vaake akati, "Mulutaghe muiisi jooni mupulisayaghe iMhola iNofu ku vaanhoo vooni. 16 Juno ikwitika na kukwofughua, ujuo alakuluka. Neke junu naikwitika, alahighua. 17 Kange vanoviitike, vivombagha ifidegho ifi: mu litavua lyano vidagagha amapepo, kange

vijovagha mu njovole imhia. 18 Vangakole injoka, nambe vanganyue inyambikila, navangafue. kange vivikagha amavoko ghaave pa vatamu, avatamu visokagha." 19 UMutwa uYesu ye ajovile navo, pe akatolua kuluta kukyana, akava nuvutavulilua palikimo nu Nguluve. 20 Pepano avavulanisivua vaake vakalutagha kupulisia kwoni iMhola iNofu. UMutwa akavombagha imbombo palikimo na veene, akavapelagha ingifu isa kuvomba ifidegho fino fyale fivalilo kuhufia kuuti iMhola iNofu jino vipulisia ja kyang'haani.

Luuka

1 kulyuve mwoghopua Tiofilo avaanhу vingа valembile imhola isa Yesu Kilisite ndavule silyavombike kulyusue. **2** valembile imhola isi ndavule tulyapangilue na vano valyololile na maaso ghave, navano valyasipulise kuhuma vuvutengulilo vvake. **3** ulwakuva nilondile vunono uwkwyang'haani vwa mhola sa Yesu vu huma vuvutengulilo lino najune niwene lunono kukulembela isi sooni muvutavike. **4** neke ulukagule ulwakyang'haani lwa mbombo sino ukavulanisivue. **5** mu fighono fya Helode untwa ghwa Yudea, pweahale untekesi jumonga junо alyale ikemelua Sakalia ughwa lukolo lwa Abia un'dala ghwake alyahumile muvaliive va Haluni, ni litavua lyake alyale ikemelua Elisabeti. **6** voni van valyale vagholofu pa maaso gha Nguluve amaghendele ghale ghasita kukuvapika mundaghilo sooni munjovele ja Mutwa. **7** neke navalyale nu mwana ulwakuva uElisabeti alyale mughumba na kukavalilo akuo voni vale vaghoholofijo. **8** lino lulyahumile kuuti uSakalia alyale nu Mhepo umwimike kuvutavike vwa Nguluve. akalutile nuvutavike vwa vutekesi kuhumila mu vutavike vwa ludimo lwake. **9** kwevulyale uvutavike uvwa kuvomba mu nyumba ja Nguluve veni umuunhu untekesi, veni idalikila akasalulua ikipugha akingila mu nhumba ja Mutwa akanyanya uvufumba. **10** ilipugha lyoni lya vaanhу vakava vikufunya kunji ye vinyanya uvusumba. **11** unyaMhola ghwa Mutwa akamwumila na kukuimа ulubale lwa luvoko lwa ndia kufitekelelo kuno vinyanyila uvusumba. **12** uSakalia akoghopa ye alwaghile ulutetemo lulyamughwila. **13** neke unyaMhola akam'bula kuuti, ulekaghe pikwoghopa Sakalia ulwakuva ulufunyo lwako lupulikike. undala ghwako uElisabeti ikukuholela umwana ilitavua lyake ghukun'kemela Yohani. **14** ghuliva nu lukelo na kuhovoka, na vingа viku hovokela kuholua kwa mwene. **15** ulwakuva iliva nu vuvaha kuhuma kwa Mutwa ujoo nanganyisaghe nambe kimonga kino kighasia. looli ingufu sa Mhepo umwimike siiva nu mwene kuhuma pano ali mulileme lwa ng'iina. **16** na vaanhу vingа ava Silaeli ilikuvagomosiagha kwa Nguluve uMutwa ghwave. **17** ujoo ilikumulongolela uMutwa mu ngufu nu mwojo ndavule alyale uEliya kusambaria mu ngufu sa Mhepo uMwimike neve vano navikumwoghopa vighendagha muluhala lwa vano valwelii. ikuvavombela ndiki kuku vavika kwa Mutwa avaanhу vano vaghelanisivue vvimila jake. **18** uSakalia akam'bula unyaMhola, "niwesia ndani kukagula ili? ulwakuva une nili nsehe nu n'dala ghwango na maka ghake ghali minga kyongo". **19** unyaMhola akamwamula na kumb'ula, une nene Gabilie, nejuno nikwima pavulongolo pa Nguluve. nisung'ilue kukuvuula, kukuletela iMhola inofu iji.

20 kange lolagha, nungajove kinu ghuva kimie nungawesie kujova ku hanga ikighono kila pano isi siva sihumile. ulu lwe ulwakuva ukakunilue kukwitika amasio ghango ghano mu nsiki ghiva ghavombike. **21** lino avaanhу valyale vikumughula uSakalia. valyadeghile kuuti alyale itumila unsiki mwinka ku nyumba inyimike ja kufunyila. **22** neke ye ahumile kunji, akakunilue kujova navo. pe aveene vakakagula kuuti, luvinike lumonga mu nyuma inyimike neke umwene akava ihufia lumonga na mavoko. akajigha kinunu. **23** ye fisilie ifighono fyakuvomba imbombo jakilekesi ayavukile kugomoka kunyumba jake. **24** pambele uSakalia akavuja kukaja kuhuma ku mbombo sake sakitekesi un'dala ghwake akava n'kunue, akifisa amesi ghahaano akajova. **25** "ulwakuva lwe luno uMutwa ambombile une ye andolile kulughano lwni kukumbusikisia isoni pa maaso gha vaanhу" **26** ye ghufikile umwesi ghwa n'tanda pavukunue vwa Elisabeti uNguluve akatuma unyaMhola uGabilie kuluta mu iisi ja Galilaya ilitavua ilinge Nasaleti, **27** kwa mhnja junо akatambulwaghа Maliya. kwa mhnja junо alyatunilue nu mughosи ilitavua lyake ghwe Yosefu. umuholua mukikolo kya Davidi nilitavua lya mhnja akakemeluaghа ghwe Maliya. **28** unyaMhola ye afikile akati, "nikukuhungila uve ghwe junо usungukilue nu Mutwa, uMutwa alinuve; **29** amasio ghanyaMhola ghaka mangajisia kyongo mu mwojo ghwake na alyaghamanyile kiki unyaMhola ihungila hungila iji kidegho. **30** unyaMhola akam'bula "nungoghpaghe Maliya ulwakuva uNguluve akusungukile. **31** lolagha ghuva nu vukunue, ghupapaghа umwana neke ghukun'kemelagha ilitavua ghwe Yesu. **32** iliva m'baha ikemeluaghа mwana ghwa junо alikukyanya kyongo, uMutwa uNguluve neke ikumpelagha ikitengo kya vutwa kya Davidi uvuse. **33** itemagha uvutwa mu lukolo lwa Yakovo uvusila nakusila lusiku. (aiōn g165) **34** uMaliya akam'bula unyaMhola ili, iva ndani ulwakuva une nanighile kuvwafuka nu mughosи ghwoghwoni? **35** unyamhola akamwamula akam'bula "uMhepo uMwimike ikwisa kulyuve. ni ngufu sa junо alikukyanya kyongo sikwisa kulyuve. pe lino umwimike junо iholua ikemeluaghа mwana ghwa Nguluve. **36** lolagha ulukololuo uElisabeti alinuuunue vwa mwana mufighono fyake fya vughoholo, ughu ghwe mwesi ghwa n'tanda junо valyatilе mughumba. **37** ulwakuva kwa Nguluve nakwekili kino kimuulemile" **38** uMaliya akajova akati, une nilim'baanda ghwa Mutwa neke luuleke luve luve kulyune ndavule ujovile" pe pano unyaMhola akavuka iluta. **39** ye fikikile ifighono nde filingi uMaliya avuka ng'hanning'habi na kuluta ku iisi jimonga jino jale nyafidunda, ija Yudea. **40** ukuo akingila mu nyumba ija Sakalia na kumwungila uElisabeti, **41** lino pe lulyahumile kuuti," uElisabeti ye apulike uluhungilo lwa Maliya. umwana

mu lileme akaomoka tomoka, neke uElisabeti ingufu isa Mhepo uMwimike sikamwisila. 42 pe akatengula pijova kungufu akati, "ufunyilue uve mukighavo kya vakijuua najumwana juno alimulileme lyako afunyilue. 43 neke lulindani kulyune ungiina ghwa Mutwa lunoghile pikwisa kulyune? 44 ulwakuva lolagha ye lupulikike mu mbughulutu sango ilisio lya kuhungila kulyuve umwana mulileme lyango atomwike nu lukelo. 45 neke afunyilue umukijuva jula juno alyitiike kuuti vulyahumila uyya kyang'haani vwa sino alyavulilue kuhuma kwa Mutwa". 46 uMaliya akati, inimbula jango jikunfunya uMutwa, 47 naghmuwojo ghwango ghuvovwike mwa Nguluve umpoki ghwango. 48 ulwakuva avulolile uvukotofu vwa m'banda ghwake umhinja. lolagha kuhuma mu fisina fyon i vikughonelagha nilifunyu. 49 ulwakuva umwene unya sooni avombie sino mbaha kylyune. ni litavua lyake iyimike. 50 uvukola vvake kuhuma ikisina ni kisina ku vano vikumwopa umwene. 51 avonisie ingufu mu luvoko lyake avapalanisie vala vano vakighiniagh mu masaghe gha mooja ghave. 52 avisies paasi avana va vatwa kuhuma mutifengo fyave ifya vutwa na kukuvasiosia kukyanya vano vakotofu. 53 alyavapelie avanya njala ifinu ifi nono looli avamofu avadagile na mavoko gheene. 54 ahumisie uvutangilisi kwa Isilaeli um'bombi ghake, neke akumuke kuvonesia uvuhugu. 55 (ndavule alyajovile kuvanhaata vitu) kwa Abulahamu ni fisina fyake kuvusila na kusila" (aiōn g165) 56 uMalia alikalile nu Elisabeti hwene mesi ghatatu pepano akagomoka ku nyumba ja mwene. 57 lino unsiki ghulyafikile ughwa Elisabeti kupaapa umwana un'dimi. 58 avabading'ani vake na vanyalukolo vake valyapulike ndavule uMutwa atupelanisie mu vuvgugu vvake, kange vakahovoka palikimo nu mwene. 59 lino kilyahumile ikighono kya lekela kwoni valisile kukivungo najumwana lulyanoghile vampele ilitavua lyake ghwe Sakalia kulwiho lwa vise. 60 looli ung'ina akamula akati, "ndali" ikemelia ghwe Yohani" 61 vakam'bula napwale nambe jumo mulukolo juno itambulia ku litavua ili" 62 pe vakam'bombela ikimanyilo uvise kuuti, umwene iti ilitavua akemelue veni. 63 uvise akalonda ikisegho akalemba "ilitavua ghwe Yohani" voni vakadegha ku ili 64 ku kenyemukila umulomo ghake ghukadinduka nu lumili lwave lukava vuleka akajova na kukumughinia uNguluve 65 uludwesi lukavisila voni vano valikalile pipi navoimbombo isio sikakwilana mu iisi jooni ja fidunda fya Yudea, 66 na voni vano valyaghapulike vakaghagadilila mu mwoojo ghave, vakati umwana uju ghwa ndani ndani?" ulwakuva uluvoko lwa Mutwa lulyale palikimo naghwo. 67 ivise ghwa Sakalia akapeluuula ingufu nu Mhepo uMwimike akatengula kuhumia uvuvili akatisagha, 68 aghinwaghe uMutwa, uNguluve ghwa Isilaeli, ulwakuva atangile kange na

kukuvavanga avaanhу vake. 69 atupelile uvupoki kuhuma mu nyumba ja nyambombo ghwake u Davidi, kuhuma mukikolo kya m'bombi ghwake uDavidi. 70 ndavule alyajovile mumulomo ghwa vavili vake vano kwevalyale kuhuma kuvukuulu. (aiōn g165) 71 alatupoka kuhuma kuvalugu viitu na kuhuma mumavoko ghavaanhу vooni vano vikutukalalila. 72 alavomba ndiki kuvonesia ulusungu kuvanhaata vitu na kukumbuka ululaghilo lwave ulwimike. 73 ulujigho luno alyajovile kwa Abulahamu unhaata ghwtu. 74 alyajighile na kunkangasia kuuti lunoghile pikum'bombela umwene kisila vwoghofi pano tupokilue pihuma mumavoko ghavalugu viitu. 75 muvwiimike na muvaghoholofu uvwakyang'haani pa maaso ghake ni fighono fyake fyon. 76 Ena, najuve mwana ghukemeluaghya uli mb'ili ghw ajuno ali kukyanya fijo ulwakuva alyaghendelelagha ku maaso ghwa Mutwa kuuti ikuvavonesia isila. neke kukunosekesia isila avaanhу pano ikwisagha umwene. 77 kukuvavula avaanhу vake kuuti valapyanilwaghya valavuvunaghya uvupoki kusila kusila ja vupoki vwa nyfi saave. 78 ili lilyahumile ulwakuva ja lusungu lwa Nguluve ghwtu ulwakuva ilijuva kuhuma kukyanya likutwisila. 79 kukutumulikila ku vano vikalile mu ng'isi nu lumwighighi ghwa vafue alavomba ndiki kulongosia amaghulu ghitu kusila ja lutengano." 80 lino umwana jula akakula na kuva nyangufu mwa Mhepo uMwimike. alikalile kulihaka kuhanga unsiki ghuno akavonekagha ku vaSilaeli.

2 lino mu fighono ifyo, jilyahumile kuuti, uKaisali Agusito akahumisie ululaghilo kuuti, vatoole uluvaliloh Iwa vaanhу vooni vanovikukala mu iisi. 2 ulu lulyale lwe luvaliloh Iwa kwanda luno lulyavombike unsiki ghuno uKileoli alyale m'baha gha Silia. 3 neke umuunhu ghweni akaluta kumpulo ghake kukulembekesia uluvaluloh. 4 ghwope uYosefu alyavukile mu mpulo ghwa Nasaleti ukuo ku Galilaya na kukyulalila ku Yudea ku mpulo ghwa Betelemu, ghuno ghukagulika hwene mpulo ghwa Davidi, ulwakuva jikahumile mu lukolo lwa Davidi. 5 akaluta kula na kujilembekesia nu Maliya, juno alyale antuunile kange alyale ihuvila umwana. 6 lino jilyahumile kuuti, ye valyale kula unsiki ughwa kuhola ghukafika. 7 akahola umwana un'dimi, umuholua ghwake ughwa kwanda, akamun'yegelela umwana namenda neke kunsigha ni mhepo. pe akam'bika mikivaghya kya kulisikisia ifidiuma, ulwakuva napwelukale ulubale lwa kum'bika mu numba ja vaghesi. 8 ku lubale uluo kwevalyale avalongosi vano valyale vikukala mu maghunda kulolelela amapugha gha ng'olo ave pakilo. 9 kukenyemukila unyaMhola va Mutwa akavahumila nu vvimike va Mutwa vulyang'alile kuvasungutila, pe valyale nu vwoghofi kyongo. 10 pepano unyaMhola akavavula,

"namungoghopaghe, ulwakuva nikuvapela iMhola inofu isa lukelo uluvahaku vaanhу vooni. 11 umusyughu umpsiki ghwinu aholilue vvimila jinu mu mpulo gha Davidi! umwene ghwe Kilisite Mutwa! 12 iki kye kivalilo kino mupelua, mukumwagha umwana vampinyile umwenda aghonile mu luvagha lwa kulisikisia ifidimua. 13 kukenyemukila kukava ni lipugha livaha lwa va sikali kuhuma kukyanya likalungine nunyaMhola ujuo kukumughinia uNguluve vakatisagha, 14 "uvutwa vwa nguluve junu ali kukyanya fijo nu lutengano lue mu iisi ku vaanhу voni vano anoghilue navo." 15 lulyale kuuti avanyaMhola ye vavukile na luluta kukyanya, avalongosi vakajofesania vavuo ku vavuo, "tuvuke lino ku Betelemu kula tukalole kiki kino kihumile, kino uMutwa atumanyisie". 16 vakaluta ng'hani ng'hani kula, neke vakamwagha uMaliya nu Yosefu, kange vakamwagha umwana aghonile mu luvagha lwa kulisikisia ifidimua. 17 ye vawwene ndiki, vakavamanyisia avaanhу vala vano vakavulilue imhola sa mwana ghwa muunhu 18 voni vakadegha ye vapulike imhola isi ni kila kuno kikajovilue vadalkili. 19 neke uMaliya akaghendelela kusagha soni sino alyapulike, akaghavika mu mwoojo ghwake. 20 avadalikili vakagomoka na kumwimika na kumpaala uNguluve wimila umuunhu ghweni kukino valyapulike na kukyayaga, ndavule jilyajovilue kuveene. 21 kyati kifikile ikighono kya lekela kwoni ghulyale ghwe nsiki ghwa kun'dumula umwana, vakankemela ilitavua ghwe Yesu; ilitavua lino alyapelilue nu nyaMhola jula ye na vuvukunue vukyale kutungwa mu lileme. 22 kuling'ana ni ndaghilo ja Moose, uYosefu nu Maliya akantwala kyunumba inyimike ja kufunyla ku Yelusalemu na kum'bika pavulongo pa Mutwa. 23 ndavule jilyalembilue mu ndaghilo ja Mutwa. "umukinhaata ghweni junu idindula ilileme ilikemela junu avusikisivue uvuvaha kwa Mutwa". 24 vope vulevule vakisile kuhumia ilitekelo kuling'hana na kila kinokijovua ku ndaghilo ja Mutwa," vahumyaghe injiva ivili nambe inyaana ivili isa ng'unda". 25 lola, palyaale nu muunhu ku Yelusalemu junu ilitavua lyake ikemelia ghwe Simoni. umuunhu uju alyale nya kyang'haani na kumwitika uNguluve. umwene alyale idalikila vvimila umuhvilua ghwa Isilaeli, nu uMhepo uMwimike alyale nkyanya ja mwene. 26 jilyavonike kwa mwene kukilila uMhepo uMwimike kuuti umwene naale ifua ye akyale kumwagha uKilisite ghwa Mutwa. 27 ikighono kimonga akingile mu nyumba inyimike ja H, akalongosive nu Mhepo umwimike. pano avapafi vakamuletile umwana, uYesu ikum'bomba sino simunoghile jaatu mu ndaghilo, 28 pepano uSimoni akamwupila mu mavoko ghake na kumpaala uNguluve na kuuti, 29 "lino nikum'bula untemi ghwako alute nu lutengano lwa Mutwa, kuling'hana ni lisio lyako. 30 ulwakuva amaaso ghango

ghavuvwene uvupoki vvako, 31 vuno vuvonike ku vaanhу voni. 32 umwene ghwe lumuli vvimila uvusyetulilo vwa iisi nu vvimike vwa vaanhу va Isilaeli. 33 ubaba nu mama va mwana vakadegha ku sino sijovua kwa mwana ghwa vanave. 34 pepano uSimoni akavafunyila na akati kwa Maliya ung'ina ghwa mwene, "pulikisia vonono! umwana uju iiva vufumbue kwa kusova nambe kukwitika ku vaanhу vinga va ku Isilaeli kane ke kivalilo kino avaanhу vinga vilijkijana. 35 kange lwe lubamba lunolulinya umwooj o ghako juve, neke kuuti amasaghe gha moojo gha vinga ghavoneke" 36 un'dala um'bili junu akemeluagha Ana kwealyale kyunumba inyimike ja kufunyla. umwene alyale mwalive gha Fanueli kuhuma kulukolo lwa Asheli. alyale na maka minga kyongo. akikala nu mughosи ghwake ku maka lekela lubale ye vatoline, 37 pepano akava mfwile ku maka fijigho lekela kwaoni na ghaane. nakaghelile kuvuka mu nyumba inyimike ija kufunyla alyale ighendeleta kudinda na kunsuma uNguluve pakilo na pamwisi. 38 nu nsiki ughuo, akisa pala panovalyale akatengula kumuhongesia uNguluve. akajova isa vaanhу voni vano vaghulagha uvupoki vwa Yelusalemu. 39 ye vamanilie avaanhу voni vakanoghile kuvomba kuling'ana ni ndaghilo ja Mutwa, vakagomoka ku Galilaya umpsulo ghwave, Nasaleti. 40 umwana akakula, akava ni ngufu akongelela mu vukoola, nu vumosi vwa Nguluve vulyale pa kyanya jake. 41 avapafi vake amaka ghoni vakalutagha ku Yelusalemu vvimila ikikulukulu kya Pasaka. 42 ya ale na maka kijigho na ghavili, kange vakisile mu nsiki ghuno ghunoghile ndavule uvutavike vwa kikulukulu. 43 ye vajighe ifighono fyonu vvimila ikikulukulu vakinengula kugomoka kyunumba. neke un'dimi u Yesu akajighe kunsana ku Yelusalemu kisila avapafi vake kukagula ili. 44 vakasaghile kuuti valilumo mulipugha lya vano vakyulagha lomo, pe vakakyula ulukyusi lwa kighino pepano vakinengula kukumulonda mu vanyalukolo na vamanyani vave. 45 ye vakunilue kumwagha, vakagomoka kuYelusalemu na kutengula kumulonda umuo. 46 jilyahumile kuuti mu fighono fitatu valamwagha mu nyumba inyimike ja kufunyla, akkali pakate pa vavulanisi akavapulikisia na kukuvaposia. 47 voni vano vale vikumpulikisia vakadegha ku vukagusi vwake nu Iwamulo Iwake. 48 vati vamwaghile, vakadegha ungl'iina akam'bula, "mwanago kiki utuvombile ndiki? pulikisia une nu baba ghwako tulya tukulonda ku vwoghoi uvukome". 49 akavaposia, "kiki mulyale mukunilonda? namukakagwile kuuti lunoghile kulyune kuva mu nyumba ja baba ghwango? 50 neke navakakagwile uluvumbulilo lwa masio aghuo. 51 pepano akaluta palikimo na veene kukaja ku Nasaleti, kange alyale mwitiki kuveene. ungl'iina alyavikile sooni mu mwoojo ghwake. 52 neke uYesu alyaghendelile kukula mu vukoola

ni vugoyo nakughina kuva mughanike kwa Nguluve na vaanhу.

3 lino mu mwaka ghwa kijigo na ghahaano mu vutavulua vwa kaisali Tibelia, unsiki ghuno uPontio Pilato alyale ghavana ghwa vaYahudi, uHelode alyale m'baha ghwa vughavo a vwa Galilaya, nu Filipo unyalukola ghwake alyale m'baha ghwa vughavo vwa Itulea ni kya Tulakoniti, nu Lisania alyale m'baha ghwa vughavo vwa Abilene. 2 nu n'siki ghwa gha vutekesi uvukulu vwa Anasi nuKayafa, iliso lya Nguluve likamwisila uYohani umwana ghwa Sakalia ku lihaka. 3 akakyulile mu vughavo vvoni kusyuta ikikogha Yoldani, akidalilikila ulwfugho lwa kulata vvimila ulusaghilo lwa vuhosи. 4 ndavule jilembilue mu kilembe kya masio gha m'bili Yesaya kuuti," iliso lwa muunhu juno ali kulihaka" muvombaghe vunono mu sila ja Mutwa, muvombaghe vunono mu maghendele amaghofolu. 5 ifivonde fyoni filimemesevua, ifidunda fililimua, amasevo ghano ghabindile ghigholosivua, ni sila sino sili na manina sisylua. 6 avaanthu voni vilukuvwagha uvuvangi vwa Nguluve" 7 pe uYohani akalivuula ilipugha ilikome lwa vaanhу vano vakisile neke vofughue nu mwene, mwe vaholua mu kisina kya njoka isinya miino makali, ghwe veni juno avasyovile kujikimbila ing'alasi jino jikwisa. 8 muholaghe imheeke inofu, kange namungajovaghe mu numbula sinu kuuti,' tulinaghwo uAbulahamu juno ghwe baba ghwitу, uNguluve iwersia kukumwimikisia uAbulahamu avaanthu nambe kuhumilanila na mavue agha. 9 tayale inemo jivkilue pa lilela lya mpiki. pe amapiki ghoni ghano naghihola imheke inono, lidumulivua na kutaghua ku mwoto, 10 pe avaanthu mu lipugha vakamposia vakati, "lino lunoghile tuvombe ndani?" 11 akavamula akati, "ndeve umuunhu ali ni kanju ivili anoghile afule jimo kwa junge juno nsila namne jimo, na juno alinikyakulia ghwope avombe vule vule" 12 pepano avasongesia songo vamonga vakisile vope kukufughua, vakam'bula vakati, "m'bulanisi, lunoghile tuvombe ndani?" akavavula, "namugakong'aniaghe indalamu fijjo kukila kino kinoghile kukong'ania. 14 avasikali vamonga vope vakamposia vakatisagha, "pe nusue? tunoghile tuvombe ndani?" akavavula akati," namungatolaghe indalamu kwa muunhu ghweni ku ngufu, namungahighaghe umuunhu ghweni ku vudesi. mukwilanaghe nu luhombo lwinu" 15 lino, ulwakuva avaanthu valyale nu lunoghelua ulwa kumughula uKilisite juno ikwisa, kila muunhu isagha mu mwojo ghwake kuva ndeve uYohani ghwe Kilisite. 16 uYohani akavamula vooni akati, "une nikuvofuga umue na malenga, neke kwale jumo juno ikwisa ali ni ngufu kukila une, kange naninoghile nambe kupinya ingoji sa filatu fyake. ikuvofuga umue ku

mwoto ghwa Mhepo uMwimike. 17 ilihelo lyake lili muluvoko lwake neke kupeeta vunono amasanji gha ngano na kujikong'ania vunono mu kihenge kyamwene. neke inyanya amasanji ku mwoto ghuno nambe naghusimika. 18 mu mbulanisio isingi nyanga alyadalikile imhola inofu ku vaanhу. 19 uYohani alyadalikile uHelode um'baha ghwa vughavo kwa kukuntoola uHelodia un'dala ghwa nyalukolo ghwake na kuvuhosi uvunge vwinga vuno uHelode alyavombile. 20 neke pambele kange uHelode alyavombile uvuhosi uvunge uvuvivi kyongo. akan'dindila uYohani mu ndinde. 21 pe lukahumile kang kuuti, unsiki avaanthu vooni valyale vikwofughua nu Yohani, ghwope uYesu kange akofughue. unsiki ghuno akale ikufunya ikyanya jikadinduka. 22 uMhepo uMwimike akika n'kyanya jaake ku kihwani kya m'bili hwene king'undy, nu n'siki ghughughuo iliso likisa kuhuma kukyanya likatisagha, "uve veve n'swambango mughanike, uninoghiile kyongo une. 23 lino uYesu jujuo at atengwile kuvulanisia, alyale na maka fijigho fitatu, alyale ghwe mwana[ndavule lukaghanilue] ghwa Yosefu, mwana ghwa Eli, 24 mwana ghwa Matati, mwana ghwa Lawi, mwana ghwa Meliki, mwana ghwa Yana, mwana ghwa Yosefu, 25 mwana ghwa Matatia, mwana ghwa Amosi, mwana ghwa Nahumu, mwana ghwa Esili, mwana ghwa Nagai, 26 mwana ghwa Maati, mwana ghwa Semeni, mwana ghwa Yosefu, mwana ghwa Yuda, 27 mwana ghwa Yonani, mwana ghwa Resa, mwana ghwa Selubabeli, mwana ghwa Seatieli, mwana ghwa Neli, 28 mwana ghwa Meleki, mwana ghwa Adi mwana ghwa Kosamu, mwana ghwa Elimadamu, mwana ghwa Eli, 29 mwana ghwa Yoshua, mwana ghwa Lieseli, mwana ghwa Yorimu, mwana ghwa Matai, mwana ghwa Lawi, 30 mwana ghwa simoni, mwana ghwa Yuda, mwana ghwa Yosefu, mwana ghwa Yonamu, mwana ghwa Eliakimu, 31 mwana ghwa Melela, mwana ghwa Meena, mwana ghwa matai, mwana ghwa Natani, mwana ghwa Devidi, 32 mwana ghwa Yesе, mwana ghwa Obedi, mwana ghwa Boasi, mwana ghwa Solomonи, mwana ghwa Nashoni. 33 mwana ghwa Aminadabу, mwana ghwa Alamu, mwana ghwa Hesiloni, mwana ghwa Pelesi, mwana ghwa Yuda, 34 mwana ghwa Yakovo, mwana ghwa Isaki, mwana ghwa Abulahamu, mwana ghwa Tela, mwana ghwa Nahori, 35 mwana ghwa Selugi, mwana ghwa Ragau, mwana ghwa Pelegi, mwana ghwa Abeli, mwana ghwa Sala. 36 mwana ghwa Kenani, mwana ghwa Alifikasidi, mwana ghwa Shemu, mwana ghwa Lmeki, 37 mwana ghwa Metusela, mwana ghwa Kenani, 38 mwana ghwa Enoki, mwana ghwa Seti, mwana ghwa Adamu, mwana ghwa Nguluve.

4 uYesu ye amemilue nu uMhepo uMimike, akagomwike kuhuma kukikogha ikyo Jolidani, na Mhepo akamulongosia ku lihaka 2 ku fighono fijigho fine, ukuo akagheluagha nu Setano. un'siki ughua nakalile kyokyon, nu vusililo vwa n'siki ughuo injala jikatengula. 3 uSetano akam'bula akati," ndeve uve uli mwana ghwa Nguluve, livule ilivue ili live nkate". 4 uYesu akamwamula akati, "jilembilue; "umuunhu naiva nu vvumi kulia un'kate ghwene. 5 pe pano uSetano akamulongosia kukyanya kuvusililo vwa kidunda, na kunkunsona uvutwa vvoni vwa iisi ku n'siki n'debe. 6 uSetano akambula akati." nikupela uvutavulilwa vwa vutwa vvoni palikimo nu vunofu vvake". niwesia kuvomba ndikio ulwakuva fyonitavulilwa kulyune, neke une nikumpela ghwoghwoni junon nighanile kukumpela. 7 pe lino, ndeve ungaughame na kunkunyimika, ifinu ifi fyooni fiiva fyako". 8 neke uYesu akamwamula akati, "jilembilue kuuti, umwimikaghe uMutwa uNguluve ghwako, kange um'bombelaghe umwene mwene". 9 pambele uSetano akamulongosia uYesu kuhanga ku Yelusalemu na kukum'bika ulubale ulwa pakyanya fijo pa nyumba inyimike ija kufunyila na kukum'bula, "ndeve uve uli mwana ghwa Nguluve, ghujitaghé paasi kuhuma apa. 10 ulwakuva jilembilue, "ikuvalaghikisia avanyaMhola vaake vakusunge na kulkulolela, 11 kange vikukutosia ku kyanya mu mavoko ghave neke kuuti, nungalemiasiaghe amaghulu ghako mu livue. 12 uYesu akamwamula akati, "jijovilue, nungamughelaghe uMutwa Nguluve ghwako". 13 uSetano ye amalile kukumughesia uYesu, akamuleka alutaghe kuhanga un'siki ughunge. 14 pe pano uYesu akagomoka ku Galilaya ku ngufu sa Mhepo, ni mhola inofu sa mwene sikaluta na kupalasana mu fighavo iya vupipi fyon. 15 akavulanisie mu nyumba saave isa kufunyila na vooni vakamughinia. 16 ikighono kimonga akalutile ku Nasaleti, umpedulo ghuno akusungilue na kulkulolela. ndavule vulyale uvuutavike, akingila mu nyumba ija kufunyila. ikighono kya Sabati, akimile na kukwimba amalembe amimike. 17 akapelua ikitabu kya m'bili Yesaya, pe akadindulila ikitabu na kulonda pano palembilue, 18 uMhepo ghwa Mutwa ali palikimo nune, ulwakuva akamakile amauta kudalikila iMola inou ku vakotofu anhumile kupulisia uwawuke ku vano vali mundinde, nakukuvavomba vano naviloola vawesie kulola kange. kuvavika vvavuke vano vadidikilue, 19 kukughulupisia u mwaka ghuno uMutwa ilivonesia ulusungu lwake. 20 pe baho akadinda ikitabu, akan'gomokesia umulongosi ghwa nyumba ja kukufinyla, akikala paasi. amaaso gha vaanhoo vooni ghalyale pavulongolo ghikumulola umwene. 21 akatengula pijova navo akati, "umusyughu ililembe ili lifikile mu mbughulutu sinu". 22 muunhu ghweni pala akapulike

kila kino akajovile uYesu, na vinga mu vanave vakadegha amasio gha vukoola ghano ghakahumagha mu mulomo ghwake. vakale viiti, "uju na ghwe n'swambe lwene ghwa Yosefu, na uluo?" 23 uYesu akavavula akati, "kyang'haani mulijova ulujovo ulu kulyune," mughanga, ghusosie juve. kyokyon kino kino ghwavombagha ku Kapelinaumu tupulike, vomba na pakikaja kyako". 24 kange akati, "kyang'haani nikuvavula umue, nakwale um'bili junu vikumwitiha ku isi jake" 25 neke nikuvavula umue ikyang'haani kuuti, kwevalyale avafwile vinga ku Silaeli mu n'siki ghwa Eliya pano kukyanya kukadindilue nakungavisaghe ni ula ku maka ghatatu na mesi ntanda, unsiki ghuno kulyane ni njala ing'ome mu isi jooni. 26 neke uEliya nakasung'ilue kwa muunhu ghweni, neke kwa mfwile jumo juno ikalagha ku Sarepapi nu mpulo ghwa Sidoni. 27 kangekulyale na vakoma mufighono fya m'bili Elisha Isilaeli neke nakwealyale nambe jumo mu vanave juno akasosilue, looli u Naamani muunhu ghwa ku Silia. 28 avaanhoo voni vano valyale mu nyumba ija kufunyila ye vapulike aghuo vakava ni ng'alasi. 29 vakiima na kukumwumia kunji kulikaaja lyave, nakukumulongosia kuhanga kuvusililo vwa kidunda kya likaaja pano umpedulo ghujengilue nkyanya jake, 30 neke vantaghe paasi. neke akakila vunono pakate pavo na kuluta. 31 pambele akikagha ku Kapenaumu, mulikaaja ilya Galilaya. Isabati jimonga jilyale jivulanisia avaanhoo mu nyumba ija kufunyila. 32 vakadegha imbulanisio sake, ulwakuva akavulanisie kuvutavulua. 33 lino ikighono ikio mun'kate mu nyumba ija kufunyila, kulyale nu muunhu juno alyale ni lipepo ililamafu, akakoola kyongo, 34 tuli ni kiki nuve? ghwe Yesu mu Nasaleti? ghwisile kukututipula? nikagula uve veve veni! uve veve mwimike ghwa Nguluve" 35 uYesu akalidalikila ilipepo akati," jigha kimie, na uhume kwa muunhu uju!" ilipepo lila lyati lin'taghile muunhu jula pasi pakate javo, likahuma kwa muunhu jula kisila kumulemasia. 36 avaanhoo vooni vakadegha na kughendelela kuku n'jovela ku ilio. vakatisagha," ghe masio maki agha? akughadaga amapepo amalamafu ku vutavulua ni ngufu ghope ghivuka? 37 pe lino imhola inofu isa Yesu sikaghenda imbale sooni sino sisuyunguta mukighavo ikio. 38 uYesu akavuka mulikaaja ilio pe akingila ku nyumba ja Simoni. lino un'kwivv gha Simoni akale ivavua imungu kyongo, vakampelesia uYesu ansosie. 39 peeano uYesu akam'belelela akajidalikila imungu jila jikamulekesia, akima na kutengula kuvatengelela. 40 ilijuva ye lisema, avaanhoo voni valyale na vatamu avanga anmu sinosilipinga vakan'twalilagha uYesu. akavikagha amavoko pa kyanya pave, akavasosia voni. 41 kange amapepo ghakavahuma, vinga vakalilagha ku lisio na kuuti, "uve veve mwana ghwa

Nguluve". uYesu alyaghadalikila amapepo ghaleke pivoja. ulwakuva vakakagwile kuuti, umwene alyale ghwe Kilisite. 42 unsiki ghuno ye kukile, akaluta ulubale luno lisila vaanhу, ilipugha lya vaanhу valyale vikumulonda vakisa ku lubale luno pweakale umwene. vakaghela kukunsigha nangalutaghe kutali na vene. 43 neke akavavula akati," lunoghile kange kudalikila imhola inofu sa vutwa vwa Nguluve mu makaaja aghange aminga. ulyakuva uluo lwe lwene nikasungilue apa. 44 pe pano akaghendelela kudalikila mun'kate mu nyumba ijakufunyila ku vaYahudi voni.

5 pe jilyahumile unsiki ghuno avaanthu vakan'kong'anikila na kun'syuta na kupulikisia ilisio lya Nguluve, pano alyale imile ulubale lwa kikogha kya Genesaleti. 2 akavona ifyombo fivili fifikile mulubale na malenga. vano visuvula vala valyahumile valyale visuka indovele save. 3 uYesu akingila mu kyobo kimonga kino kilyale kya Simoni akansuma atwale mu malenga kutali padabe ni iisi indaghafu. pe ikala na kum'bulanisia kuhumila mu kyombo kila. 4 kujova akam'bula uSimoni akati, twala ikyombo kyako kuhanga mukilindi kya malenga na kukwisia indovelu sako neke kusuvua iswi" 5 uSimoni akamwamula akati," Mutwa tuvombile imbombo ikilo jooni, natukolile kyokyonи, neke kulisio lyako, nikisisia indovelu. 6 vati vavombie nahele vakakong'anisie iswi nyingga na sindovelu save sikatengula kudemuka. 7 pe vakavakemhela avajanave neke viise kukuwatanga. vakisa vakamemia ifyombo fyave fyonи fyope fikatengula kusovelela. 8 neke uSimoni Peteli ati awwene ndikio, akaghua pamafundu gha Yesu akati, "Mutwa vuuka palyune, ulwakuva une nilinisambi" 9 ulwakuva alyadeghisivue na voni vanovalyale palikimo nu mwene kuvusuvi vwa swi vuno vakavuvombie. 10 ili likavakong'anisie uYakovo nu Yohani avaantha va Sebedayo, vano valyale vakong'aniki va Simoni. uYesu akam'bula u Simoni akati, "nungoghpaghe, ulwakuva kutengulila lino nakughendelela ghtengula kusuvula avaanthu" 11 vati vahumisie ifyombo fyave ku iisi indaghafu vakofileka na kumbingilila umwene. 12 jilyahumile kuuti ye alyafikile mu mpulo ghumonga, umuunhu junu alyale amemile uvukoma alyale ukuo. ati amwaghile uYesu, akasula misia umutu ghake paasi na kuvunyua akati," Mutwa nave ghunoghua, ghuwesia kunivalasia". 13 pe pano uYesu akaghholosia uluvoko lwave na kun'kola, akati," nilonda kuvalasivua" nu n'siki ghula ghula uvukoma vukamuleka. 14 akamulaghisia nangam'bulaghe umuunhu ghweni, neke akam'bula kuuti, "lутагха juve ghwe mwene ukajivonesie kuvatekesi na kuhumia ilitekelo lwa kuvalasuvua, palikimo na kila kino uMoose akuvuli ku vujovi vwako. 15 neke

imhola inofu sikaghenda kutali kyongo, ni lipugha likome ilya vaanhu likisa palikimo kumpulikisia ye ivulanisia na kusosia inhamu savo. 16 neke ke kinga ikukala kuvusyefu kukufunya. 17 kikahumile ikighono kimonga mu fighono fino alyale ivulanisia, pwevalyale avaFalisayi na vavulanisi vwa ndaghilo vano vakikalile apuo vano vakisile kuhumila mu fikaaja ifingi mu vughavo vwa Galilaya na ku Yudea kange kuhumila mu mpulo ghwa Yelusalemu. ingufu sa Nguluve silyale palikimo nave kunsosia. 18 avaanthu vamonga vakisile vampindile mu kitefu umuunhu junu v, pe vakalonda isila ja kumwingisia mun'kate neke kumughonia pavulogolo pa Yesu. 19 navaka jaghile isila ja kumwingisia mun'kate ulwakuva ilipugha lya vaanhu lilyale likome. pe vakatogha pakyanya pa lipaala lya nyumba na kumwisia umuunhu jula paasi kukilia mu figai pe vakavika pakate pa vaanhu pavulogolo pa Yesu. 20 lolagha ulwitiko Iwako, uYesu akati, "nyalukolo usaghilue isambi sako" 21 avavulanisi na vaFarisayi vataktengula kuposia ilio. akaati uju ghwe veni junu ijova imbivi? ghwe veni junu isaghila isambi neke ghwe Nguluve mwene? 22 neke uYesu, akakagwile kiki vakale visagha, akavamula na kukuvalava," 23 kiki mukuposesania mu mooja ghinu? kiliku kye kihugu kujova, 'isambi sako sisaghilue' au kuuti 'ghenda ulute?' 24 neke mukagule kuuti umwana ghwa muunhu ali nu vutavulua vwa kusaghila isambi mu iisi. nukukuvula uve, 'sisimuka utole ilitefu lyako ulutaghe ku nyumba jako 25 unsiki ghughuo akasisimuka pa vulongolo pa veeve, akatola ilitefu lwave ghuno akaghonile. pe akagomoka kwa mwene na kukumughinia uNguluve. 26 avaanthu voni vakadeghisivue na kumwimika uNguluve. vakamemilue nu vvoghoi vakatisagha,"tusaghile sino nasajaatu umusyughu" 27 pe lino ye ghahumile aghuo, uYesu alyahumile ukuo kuhuma ukuo na kukumwagha unsongesia songo junu akemeluagha Lawi ikalile ulubale lwa kusongekesia isongo, akavavula akati, "mbingilile" 28 pe uLawi akima na kumbingilila, akafileka ifinu fyonи kunsana. 29 pe uLawi akavika ku nyumba ja mwene ikikulukulu ikikome wimila Yesu. pe valyale avasonesia songo vinga na vaanhu avange vinga vakikalile pamesa na pilia palikimo na veene. 30 neke avaFarisayi na valembi vaave valyale vikuvasukunalila avavulanisivua, vakati, "kiki mulia na pinyua na vasongesia songo palikimo na vaanhu avange avanya samb?" 31 uYesu akavamula akati, "avaanthu vano va nu vvumi uvunono navanoghile kumulonda umughanga, neke vala veene vano vatamu vevene vikumulonda umughanga. 32 nanikisile kuvakemhela avanya kyang'anii neke valate, looli kuvakemela avanya sambipate kulaata" 33 vakam'bula vakati, "avavulanisivua va Yohani ke kinga vitogha kukidunda

na kusuma, avavulanisivua na vafarisayi vope vivomba vule vule. neke avavulanisivua vako vilia na kunyu" 34 uYesu akavavula akati, "jiweskana umuunhu ghweni kudinda uvutolani kuvano vaghongolilue unsiki ghuno unyavutolani ajighe navo? 35 neke ifighono filikwisa unsiki ghuno unyavutolani vikum'busia ku veene, pepano mu fighono ifio ilidinda. 36 pe uYesu akajova navo kange ku kihwani akati,"nakwale umuunhu juno idemula ulubale lwa mwenda kuhuma mu mwenda umpya na kuhonela mu mwenda un'kulu. nave ivomba nahele, idemula umwenda umpya nu lubale lwa mwenda umpya nakwale kinoghela kuhonela mu mwenda un'kulu. 37 kange nakwale umuunhu juno ivika uluhuje ulupia mu supa ing'ulu, ndeve ivomba ndikio, uluhuje ulupia lwale lubajula isupa jila, nu lujuje lwale lukung'ika ni supa sale sibajuka. 38 neke uluhuje uupia lunoghile kuvika mu supa imia. 39 kange nakwale umuunhu juno alekile pinyua uluhuje ulupia neke anyue ulukulu, ulwakuva viiti ulwapakali lwe lunono kukila"

6 lino pa kighono kimonga ikyu Sabati uYesu ava ikila pakate na pakate pamaghunda gha ngano neke avavulanisivua vake vakava videenya amasoojo gha ngano. 2 pepano avafalisayi vamonga vakamposia vakati "kiki muvomba ikinu kino nakinono ku ndaghilo kuvomba pakighono ikyu Sabati?" 3 uY akavavula akati" namughelile pikwimba sino alyavomble uDavidi pano alyale ni njala. umwene nava kibaba vano valyale palikimo nave? 4 alyalutile kunyumba ja nguluve. akatola amakate amimike napilia ghamonga na nakuhumia kuvaanhу vano alile navoilisio nambe sale sesene kuvatekesi kulia. 5 neke uYesu akavavula kange umwana ghwa muunhu um'baha ghwe mwana ghwa Sabati. 6 ikighono ikinge ikyu Sabati akingila mu nyumba ija kufunyila na kukuavulanisia avaanhу palyale umuunhu juno uluvoko lwake ulwa kundio lwale lufue. 7 avavulanisi na vafalisayi vakava vikumuwila valole ndeponu ikum'buvusia umuunhu ikighono ikyu Sabati. neke vapate ikipaghe kyakumuhigha uvusovi. 8 alyaghamanyile kuuti kinu kiki kino visagha napijova kwa muunhu juno alyawfile uluvoko. "sisimuka ghwime apa pakate na pakate pakila muunhu "akinuka na pikwima pala. 9 uYesu akajova navo "nikuvaposya umue kuvomba indamafu pakighono ikyu Sabati? nambe tuuti kupoka uvwumi nambe kunangania? neke akavalola voni napikum'bula muunhu, 10 gholosia uluvoko lwako, akavomba ndikio, nu luvoko lwake lukava luponile. 11 neke valyale ni ng'alasi neke vakapwepelanila vavuo ku vavuo kiki kino vavombe kwa Yesu. 12 lulyahumile pa kighono alyalutile kukidunda kuufunya, akifunya pakilo na

akifunya ikilo jooni kukufunya kwa Nguluve. 13 ye jifikile ilyakilo pe akavakemhela avavulanisivua vake kwa mwene akavasalula kijigho na vavili munkate mumuo avapeela ilitavua" vasung'ua" 14 amatavua gha vasung'ua alyale ghwe Simoni juno ilinge ghwe Peteli nu ndeleya unyalukolo ghwa Yakovo, nu Yohani, nu Filipo, nu Batulumayo. 15 Matai, Tomasi nu Yakovo umwana gha aluayo, uSimoni jono akatambuluaghа nsaloti, 16 Yuda unkina ghwa Yakovo nu Yuda isikalioti juno alyamwahile uYesu 17 pe pano uYesu akikile navo kuhuma kukidunda na pikwima paluvindi ikipugha kya vavulanisivua vake kwevalyale ukuo palikimo imbalilo imbahta ja vaanu kuhuma kuvu Yahudi na kuYelusalemu mulisumbe ilya Tilo ni Sidomi. 18 valisile kukumpulikisia na kusosivua vutamu vwake. avaanhу vakava vipumusivua na mapepo amalamafu. valasosivue voope. 19 umuunhu ghwo ghwni kulukong'ano uluo vakamwabasia ulwakuva ingufu sa vupoki sikahumile kwa mwene alyavavusisie vooni. 20 pe pano avalola avavulanisivua vake akati, "mulivafunyu umue mwevakolofu ulwakuva uvutwa vwa Nguluve vwinu. 21 mulinulufunyo mwevano muli ni njaala lino, ulwakuva muliiseka. 22 mufunyilue umue mwevano avaanhу vikuvalkalila na pikuvasula na pikuvaligha umue kuuti, mulivahosi; ulwakuva mukumwitika u mwana ghwa muunhu. 23 muhovokaghe ku kighono ikio na kukima mu lukelo. ulwakuva sakyang'haani muliiva nuluhombo ulukome kukyanya, ulwakuva avavise vavo valyavavombiile vule vule avavili. 24 neke iga mwevano mulivamofu! lino ulwakuva uluhuvilo lwinu mumalile kukwupila. 25 iga umue mwevano mukwite lino! ulwakuva mulivani njala. iga mwevano museka lino! ulwakuva mulipelepesi na kulila. 26 iga pano vikuvalpalu avaanhу voni! ulwakuva avavise vave valyavavombiile avavili vule vule avavili vavudesi. 27 neke nijova kulyumue mwevano mukumulikisia, muvaghanaghe avalugu viinu na pikuvavombela inono vano vikuvalkalila. 28 kange muvasumilaghe vano vikuvalghuna umue muvasumilaghe navano vikuvalonela. 29 kwa juno ikukutova uvudili ulubale ulwa kundio mulekela nu lubale ulwa kung'ighi nave umuunhu akupokile igwanda umpele najikanju. 30 umpedlaghe juno ikukusuma. ndeve umuunhu angakukunye ikinu kino ukavile juve ulekaghe kuuti akugomokesie. 31 ndeve mukela avaanhу vavombele, najumue muvavombelaghe vule vule. 32 ndeve mukuvaghana avaanhу vano vavaghanile umue mupelua uluvumbulilo luki kulyumue? ulwakuva na vavahosi vavaghanile vano vavaghanile. 33 ndeve mukuvavombela inofu vala vano vikuvalghuna umue amanofu. uluo luvumbulilo luki kulyumue? ulwakuva na vavahosi vikusivomba sisioso.

34 neke ndee mukuvakopesia ifinu kuvaanhу vano muhuvilla kuuti vikuvgomokesia, uluo lulu nu luvumbulilo luki kulyumue? nambe avahosi vikuvgomokesia avahosi vajavo vihuila kukwupila kila kila kange. 35 looli umue muvaghanaghe avalugu vinu kange muvavombelaghe inofu namungoghpaghe kuuti navikuvagomokesia, uluvumbulilo lwinu luuva luvaha neke muva vaanha va juno alikukyanya, ulwakuva jujuo muhugu ku vaanhu vano vasila luhongesio kange vahosi. 36 muvisaghe nu lusungu ndavule uNhaata ghwini vule ikuvasungukila avaavnhu vooon. 37 namungahighaghe, najumue namulihighua. mulekaghe pighuna, najumue namulighunua. muvasaghilaghe avange najumue alavasaghila. 38 muvapelaghe avange najumue muliplua ikighelelo kya vupees - kino kiking'iine, nakuseleleka - kikung'iika mumafundo ghinu ulwakuva ikighelelo kyokyonu kino mughelela kye kino mulagheleluaghа najumue." 39 pepano akavavula kukighwani,"kange umuuuhu um'bofu amaaso ndeponu ikumulongsya um'bofu nine? nave fyesilivuo pe voni valevighwili mu lina, 40 um'bulanisivua nangankile um'bulanisivua ghwake. neke juno amalile kuvulanisivua sooni iva ndavule um'bulanisi ghwake. 41 kiki ghulola ikibandi kino kili muliso lwa n'jako, ikipiki kino kili muliso lyako naghulola? 42 Iwandani kukumb'uла un'jako, nyalukolo nisuma nikuvusie akabandi kano kalimuliso lyako; najuve naghulola ikipiki kino kili muliso lyako? ghwe n'kedusi uve! vusia tasi ikipiki kino kili muliso lwako neke pe ukukyagha vunofu ikibandi kino kili muliso lya n'jako. 43 ulwakuva nakweghule um'piki unofu ghukoma imheke imbivi kange nakweghule um'piki um'bivi ghuno ghukoma imheke inofu. 44 ulwakuva um'piki ghwoghwoni ghukagulika ifipeke fyake. navavanhu navidonola itini kumifua kange na vidonola isabibu kuhuma kulihanji lya mifua. 45 fye lulivuo umuuuhu unofu ijova inono, kuhuma mu mwojo ghwake unono. najumuunhu um'bivi ijova imb'ivi sino sihuma mu mwojo ghwake. ulwakuva umulomo ghwake ghujova sino sili mu mwojo ghwake. 46 kiki mukung'emela, "Mutwa, Mutwa ongo namuvomba ghanonijova? 47 umuuuhu ghweni juno ikwisa kylyune nakupulika amasio ghango napikughavombela, nikuvasona vule alivuo. 48 iling'anu nu muunhu juno ajengile inyumba jake igima paasi fijo napijenga, peakala uvvalo vwa nyumba jake pawvalo uvukangafu. ifula ye jitonyile ilikavaga lya malenga ghakatonyela neke najikaghwile. ulwakuva alyajengile vunono. 49 neke umuuuhu juno ipulika ilisio lyango kange naikulivingilila ikighwani kyake alindavule umuuuhu juno ajengile inyumba palihanga pano pasila vwaalo ululenga lungapongole kukuhuta kwa ngufu inyumba jila jijughua jughua ooni.

7 pe baho uYesu ye amalile kila kinu kino akale ijova kuvaanhу vano vakampulikisiaghа, akingilaghа ku kapenaumu. 2 um'bombi jumonga ghwa Akida akale ghwa ndalamu nyinga kyongo, alyale n'tamu kyongoakale pipi pifua. 3 neke ye apulike imhola sa Yesu uAkida jula akan'sunga umulongosi ghwa kiYahudi, kun'suuma ise kumpoka um'bombi ghwake aleke pifua. 4 vakati vafikile pipi nu Yesu, vakampelepesiaghа vakatisaghа, "anoghile kum'bombela ndiki umwene, 5 ulwakuva aijghanile iisi jitu, ghwe mweene akajengile inyumba jitu ija kufunyila. 6 uYesu akaghendelelagha nu vukyusi vvake palikimo na vope. akatile alutile patali ni nyumba jila, um'bha juno akavasung'a avamanyani vake kujova nu mwene kuuti,"Ntwa uleke kujikatalila ghwemwene, ulwakuva une naninoghile uve kukwingila mu nyumba jango. 7 ulwakuva nambe june nisaghile ne mwene kuuti, naninoghile kukwisa kulyuve ujove ilisio lyene um'bombi ghwango ye isokagha. 8 ulwakuva na june nili muunhu juno ipulika ululaghilo lwa vavaha vango, najune nili navasikali vango. ningam'bule uju "luta" nu jjunge "ghwise" ikwisa naju m'bombi ghwango 'vomba iki ghwope ibomba" 9 uYesu ye apulike aghuo akadegha, pe akalisyetukila ilipugha lino likam'bingilile akati," nikuvavula nambe mu va silaeli nanimwaghile umuuuhu unya Iwtikoi lukome ndavule uju. 10 peepano vala vano vakasung'ilue vakagomoka kukaaja na kukumwaghа um'bombi n'kafu. 11 pambele aghakatilе ghamumile agha uYesu akava ikyulila iliakaaja lino likemhelua Naini. navavulanisivua vake vakalutagha palikimonu mwene vakahasing'anaghа nilipugha lya vaanhu. 12 ye alipipi nu mulyango ghwa mpulo un'kome lola, umuuuhu juno afwile akava apindilue, umwana ujou alyale mwene kwa mukijuuva jula, juno alyale mfwile. ilipugha likome kuhuma mumpulo ghula valyale palokimo numue. 13 akatile amwaghile uMutwa akam'belelela nu lusungu lukome akam'bula akati," uleke pilila" 14 pe akalivelelela ilivokosi lino likapindile umfimba, akalyabasia, vano valyapindile vakiima akati, "ghwe nsoleka niti sisimuka" 15 umfue akasisimula na kukukala pasi nakutengula pijova. Peepano uYesu akampeela ung'iina umwanake 16 neke vooni vakamwoghopa vakaghendelela kukumughinia uNguluve viti, "Um'bili um'bahа isile kulyusue" kange uNguluve avalolile avaanhу vake. 17 imhola isa inono isa Yesu sikakwilne imbale sooni isa Yudea na mu fighavo ifya pa vupipi. 18 uYohani akavulwaghа na vavulanisivua ghoni agha. 19 pe uYohani akavakemhela avavulanisivua vake vavili, akavasung'a kwa Mutwa akati, "veve uve ghukwisa, neke kwale ujunge juno tumuhuvilaghe? 20 ye vafikile pipi nu Yesu ava vakati," uYohani umwofughi atusung'ile kulyuve atile,'uve

veve ghukwisa, neke kwale ujunge tumuhuvilaghe? 21 unsiki ghula ghula akavasoria avaanhу vingа kuhuma mu nhaamu ni mhumhuko, kuhuma ku mapepo amalamafu, na kuaanhu vano navilola akavapelagha kulola. 22 pe uYesu akavamula avene akati," kumwande muva mulutile kuno muhumile mum'buulaghe uYohani sino musaghile na kupulika, avabofu vikwupilakulola, avakilemela vighenda, avanya buba vivalala, avanya mapule vipulika, avafue visyuka, na kuva vwumi. kange, avakotofuviviluua imhola inofu. 23 nu miunhu juno nabuhila kukunyitika une vvimila mumaghendele ghango afunyilue. 24 pambele ye vagomwike vala vano vakasung'ilue nu Yohani kuno vahumile, uYesu akatengula kujova isa Yohani ku lipugha akati,"muvele mulutile kunji kulola kiki, ililasi pano imhepojisukania ililasi? 25 neke muvele kunji kulola kiki, umuunhu juno afwalile vunono? loola vala vano vifwala amhenda amanono agha vutwa na kukukala mu vwumi vwa lukelo, vali muvulugu vwa vutwa. 26 neke muluta kunji kulola kiki, m'bili? Ena, nijova numue kyongo kukila um'bili. 27 uju ghwe juno vakamulembile, 'Lolal, nukunsung'a umwomolua ghwango pavulongola pa maaso ghinu, juno itenda isila vvimila jango, 28 nijova kulyumue kuuti, "ku vala vano vaholilue nu n'dala, kusila m'baha ndavule uYohani, neke umuunhu juno asila vufumbue juno ilikukala nu Nguluve ulubale luno pwale, iiliya mb'aha kukilla uYohani" 29 avaanhу voni palikimo navasongesia songo, vakati vapulike aghuo vakapulisyagha kuuti, "uNGuluve ghwe nya kyang'haani. pwevakale vano vakofughue ku lwofugho lwa Yohani. 30 neka avafalisayi na vavulanisi va ndaghilo sa kiYahudi, vano navofughue nu mwene vakasitile ulusungu lwa Nguluve vvimila javo veene. 31 kange ndeponu ihwananisia ni kiki avaanhу ava kisina kiki? vali ndavule vali ndani? 32 wahwanine na vaanha vano vinena kulighuliko, vanovikukala na kukemelana jumo nu junge vijova, 'tuvalupile ifilongilongi vwinaka namulilimila jinu, neke namusejile tusukunile neke namunenile. 33 uYohani umwofughi alisile na akalisagha unkate nambe kunyua uluhuje na mukati, "ali nilipepo. 34 umwana ghwa Muunhu alisile mulia kyongo kange mughasi mwiti," manyani ghwa vasongesia songo kange vanya sambi. 35 neke uvukola vukagulike kuva vuli ni kyang'ani ku vaanha vase voni. 36 umufarisayi jumonga alyansumile uYesu alute kulia palikimo numwene. pe uYesu ye ungle mu nyumba ja Falisayi, akeghamilia imesa jila neke alie. 37 lola kwealyale un'dala jumonga mulikaaja ilio juno alyale muhos. akamanya kuuti ikalile kwa Falisayi, akaleta isupa ja mafuta amanono ghano ghinukilila. 38 akima nsana jake pipi na maghulu ghake kuno ilila. kange akatengula kunyopesia amaghulu ghake na masosi, na kupulisia ni

linyele lwa mutu ghwake, kuno inonela amaghulu ghake na kupaka amafuta ghala ghano ghinukilila. 39 umfalisayi jula huno alyale amughongolile uYesu ati awwene ndikio, akasagha jujuo akati, "nave umuunhu uju asavisagha m'bili, ale ikagula uju ghwe veni kange ghwe n'dala ghwa ndani juno ikumwabasia, kuuti ghwe nya sambi. 40 uYesu akamwamula na kukum'bula, "simoni nili ni kinu kwa kukuvula, "akati, kijove mbulanisi" 41 uYesu akaati, "kwevalyale avaanhу vavili vano valyale visighilua ihela kwa jumonga juno alyavakopile. jumo asighiluaghа idinali ifilundo fihaano nu ghwa vuvili asighiluaghа idinali fijigho fihaano. 42 avaanhу ava ye va kulinue kuhomba, juno alyavakopile akavasaghila. lino mu avuo vano vano vakasaghilwagha, "aliku kya ikumughana kyongo? 43 uSimoni akamwamula akati, "nivona juno asaghilue kyongo". uYesu akambula kuuti, "uhighile sesene". 44 uYeu akansyetukila umukijuva na kujova kwa Simoni, "ghukumwagha umukijuva uju. ye ningile mu nyumba jako. numelile amalenga vvimila amaghulu ghango, neke uju, ku masosi ghake, ofwighe amaghulu ghango na kupulisia ni linyele lyake. 45 nukaninonile, neke umwene, kuhuma ikwingila muno nakalekile kukughanola amaghulu ghango. 46 nukapakile amafuta mu maghulu ghango, neke apakie amaghulu ghango amafuta amanono ghano ghinukila. 47 ku ulu nikukuvula kuuti alyale nu vuhoi vwinga kange asaghilue kukila, kange akanoghile kyongo. neke juno asaghilue padebe, ighana padebe lwene." 48 pe pano uYesu akam'bula umukijuva jula akati, "upyanilue infivi saako". 49 neke vala vano vakikalile pa mesa palikimo nu mwnene vakanengula kukuposesania vavuo ku vavuo, "uju ghweveni kuhanga ipyanilua inyivi? 50 apuo uYesu akam'bula kange umukujuva jula akati, "ulwitiko lwako lukupokile. ulutaghe nu lutengano".

8 jilyahumile unsiki ndebe pambele kuuti, uYesu alyatengwile kukyula ku mapulo ni fikaaja inga, akidalikila na kupulisia imhola inofu isa vutwa vwa Ngulue na vala kijigho na vavili vakaluta palikimo naghwo, 2 vule vule na vavadala avange vano vakasosilue kuhuma mumapepo amalamafu ni namu nyunga. valyale ghwe maliya juno akemeluaghа Magadalena juno vamwumisie amapepo lekela lubale. 3 uYoana un'dala ghwa Kusa nu m'baha ghwa Helode uSusana na vadala avange vingа, vano valyahmisie ikyuma javo vavuo. 4 ye ilipugha lya vaanhu likong'anile palikimo, mwevalyale avaanhу vano vakisile kuhuma mumapulo minga akajova navo kwa kutumila ifihwani. 5 unyamughunda akalutile kuyvyla imbeju kumughunda, pano akale iwwala imbej jimonga mu isio sikaghwila mu lubale lwa sila avaanhу

vakakanya na maghulu, ni njuni sa kukyanya sikalia. 6 imbeju isinge sikaghwila mu lihanga ilyumu sati simelile nakuva mamela ghakaola ulwakuva nakulyale nu vunyefunyefu. 7 imbeju isinge sikaghila mu mapiki gha manfua, ghope amapiki gha manfua ghakakula palikimo ni mbeju sila sikamelelanila. 8 neke imbeju isinge sikaghwila mulihanga lino likanoghile kuhola imeto kijigho kukila. pe baho uYesu ye ajovile isio, akajova ilisio, "ghweni juno ali ni mbughulutu isa kupulika na apulike" 9 kange avavulanisivua vakamposia uvufumbue vwa kihwani ikio. 10 uYesu akavamula aakti, Mupelilue uughanike kukila kukagula ulufiso lwa vutwa vwa Ngulue, neke avaanhу avange vilivilanisivua kukihwani kwene, neke kuuti, 'vangelole navangalolaghe kange vangapulike navangakagulaghe'. 11 nu vu vwe vufumbue vwa kihwani iki. imbeju lwe lisio lya Nguluve. 12 imbeju sila sikaghwila mu lubale lwa sila ava ve vaanhу vano vipulika ilisio, neke pambele umuhosi uSetano itola kutli kuhuma mumwoojo, neke kuuti navangitkilaghe nambe kukagula. 13 kange na sila sinosikaghwila mu lihanga ilyumu ve vaanhу vala vano ikulipulika ilisio na kukulyupila ku lukelo neke vasila malela ghogħoni, vikwitika lwene ku nsiki n'debe nu n'siki ghwa ngelo vighua. 14 ni mbeju sila sinosikaghwila mu manfua ve vaavhu vano vikulipulika ilisio, neke pano vighenelela kukula vikong'ana ni mbombele nu vumofu nu vunono vwa vvumi uvu neke navihola imheeke. 15 neke imbeju sila sino sikaghwila mu lihanga ilinono ve vaanhу vala vano ilutila kuvukoola na moojo ghave manono, pano vapulike ilisio vigadilila kange liva panono na kuhola imheeke sa lugudo. 16 lino nakwale nabe jumo juno ikinga itala na kukujupikila ni bakuli nambe kukujivika paasi pa kitanda. kisila kuvika itala pakyanya neke kuuti unuubhu ghweni juno ikwingila apate kukujagħha. 17 ulwakuva nakwekili kino kikujifisa nakingakagulike, nambe kyokyon ikin kiliimulufiso kino nakilikagulika kingave mulumuli. 18 pe lino uvisagħe maaso pano għuva ghupulikisja. ulwakuva juno ali nakyo, kwamwene ikwongelesewa kukila, neke juno nsila nambe kidebe kila kino alinakyo kilipokua". 19 pambele ung'iina ghwa Yesu na vanyalukolo vakisa kwa mwene navakavelelela ulwakuva ja lipugħha lya vaanhу. 20 vakampela imħola kuuti "umama għwako na vanyalukolo vako ali panji pala vilonda kukukwagħha uve" 21 neke uYesu kavamula akati, "umama għwango na vanyalukoo vango ve vala vano vikulipulika ilisio lya Nguluve na kukulyitika". 22 jikahumile mu kighona kimonga mu fighona fila fino uYesu na vavulanisivua vaake akatogħa u kyombo, akavavula, "tulovoke ku mwambo ja vuvi ja malenga lisiva/malenga" vakaling'anisia ikyombo kwave. 23 neke vakatengula kuvuka, uYesu akaghħona tuulu,

imhepo imbaħha jikatengula na kuvika amavingo amavaagħha mu lisumbe. amalenga ghakatengula kumema mu kyombo, vakava mu lutalamu ulwa kudwidivala kyongo. 24 pepano avavulanisivua vake vakisa kwamwene na kukunsisimula, vakatisagħha, "Mutwa m'bha! Mutwa m'baha! tuli pipi pifua! akasisimuka na akajidalkila imhepo na mavingo għa malenga fikajjha kukava kimie. 25 kange akavavula, "ulvitko lyinu lulikugħi?" vakogħopa na kudegħha, vakajofesania umuunhu ghwieni nu junge, "uji ghwe veeni, juno idalkila na jimhepo na nagħha malenga fyope fikun'kunda?" 26 vakafika kumpulo ghwa ghuno vaGelasi ulubale ulwa kunsana ghwa Galilaya. 27 uYesu ati ikile na kukanya pa lihanga, umuunhu jumonga kuhuma mu mpulo akatang'ana nagħwo, nu muunhu uji alayale ni ngufu sa mapepo amalamafu. ifigho finga naakale kifyala amenda, kange akale naikukala mu nyumba, neke ikala ku mbiipa. 28 ati amwaghile uYesu akalila ku lisio na kughha paasi pavulongolo jake. kulisio ilikome akati, nivombile kiki kulyuve, uYesu mwana ghwa Nguluve juno alikuyx? nikusuma nungamħumhusiagħe une" 29 uYesu akaaghħavula amapepo amalamafu ghahume kwa muunhu jula, ulwakuva ke kinga ghakampumusiagħha nambe kwe kuuti alyale ikungua ni nyololo na kubanua na kuvikua pavulolelesi, akadumulagħha ifipinitya na kutwalua na mapepo amalamafu kuhanga kulihaka. 30 uYesu akamposia, "ilitavua lyako veve veeni? akamula akati, "Legioni" ulwakuva amapepo minga ghingle kwa mwene. 31 vakaghħendelela kukunsuma nangatuvulagħe kuuti tulute kulina. (Abysos g12) 32 ilipugħha lya ngħube lilyale lidimua kukyanya kükidunda, amapepo ghala ghakansuma aghavule ghingine mu ngħu sila, akaghħavula kuvomba ndikio. pe 33 lino amapepo ghala ghakaghuma kwa muunhu jula na kukwingila mu ngħu sila, ni lipugħha lila likakimbila ku kidunda kino kitogħi kuhanga mulisumbe na kusovelela umuo. 34 avaanhу vala vano vadimagħha ingħube sila vati valolile kino kihumile, vakakimbila na kuhmia imħola sila pa mpulo na kufikaaja fya kunji fino fikuvasyuta. 35 avaanhу ye vapulike isio vakaluta kulola kino kihumile, pe vakisa kwa Yesu vakamwagħha umuunhu juno amapepo amalamafu għamħumħumile. awfaliye vunofu kange alinluhha lwoni, ikalile pa magħħulu għa Yesu pe vakogħopa. 36 pepano jumonga mu veene juno akalolile kino kihumile akatengula kukuvarapangila avange ndave umuunhu uji juno alyale ilongosivua na mapepo amalamafu vule asosilue. 37 avaanhу voni ava mu kighavo kya vagħelsi ni mbale sino sikuvasyuta vakansuma uYesu avuke kuveene ulwakuva valyale nu vwogħofi kyongo. pe akingila mu kyombo ivuka iluta. 38 umuunhu jula juno alyahumilue na mapepo amalamafu ghala akansuma uYesu

kuluta naghwope, neke uYesu akam'bulu kuuti, 'alute na kujova, " 39 gomoka ku nyumba jaako na kuvala ghoni għala ghano uNguluve akuvombile" umuunhu uju akavuka, na kупulisia mu mpulo għwoni ghoni għala ghano uYesu alyavombile vwimila jake. 40 pe uYesu akalutagħha, ilipugħa likamwipula, ulwakuva voni valyale vikumughulila. 41 lola akisa umuunhu jumonga ikemelua ghwe Yailo ghwe jumo mu valongosi mu nyumba inyimike ja kufuniya. uYailo akaghha paasi pa magħħulu għa Yesu na kunkunsuma alute ku nyumba jake, 42 ulwakuva alyale nu mwana u minja jumo mwene, unya maaka kijjoho na ghavili, alyale mu lwa kufua. ye iluta ilipugħa likakong'anagħha kwa mwene. 43 umukkujuva junu idanda jilyahumagħha ku maka kijjoho na ghavili pwe alyale pala alyatumile indalam soni ku vagħħanga, neke nakwale junu alyasosie nambe jumo, 44 akisile kunsana kwa Yesu akabasia uluvilo lwa mwenda ghwake, kukenyemukila idanda jikaleka kuhuma. 45 uYesu akapossia, "veni junu anayabasisie?" vati vakanile vooni, uPeteli akati, ghwe Ntwa ilipugħa lwa vaanhu vinga kyongo vakusyngutile, vikukupita". 46 neke uYesu akati, "umuunhu juma anyabasisie, lwa kuhu nivele nikagħwile ingu fu siħumile kulyune". 47 umukkujuva ati awwene kuuti nangawesie kufisa kino avombie, akatengula kukwoghopa, akafugħama paasi pa magħħulu għa Yesu akapulisia pa maaso għa vaanhu voni kino kintwalile umwene kumwabasia na fino asosilue mu lwa kukenyemukila. 48 pe pano akati kwammwene, "mwalivango usokile vvimila ulvitiko lwa. ulutagħe nulutengano! 49 uYesu ye ġihendelela kujova isio, umuunhu jumonga iisa kuhuma kunyumba ja mulolelesi ghwa nyumba inyimike ja kufuniya, akati, "umwalivako awfile. nunga ng'asiagħe um'bulanisi". 50 neke uYesu ye apulike ndikio, akamwamula akati, "nungogħopaqhe' l-wene għitħaqiegħi umwalivo isooka. 51 neke ye ingile mu nyumba ijjio, nakam'buli umuunhu ghweni kukwingila palikimo nu mwene looli ju Peteli, uYohani nu Yakovo, uviise ghwa minja nu ng'iina ghwa mina. 52 lino avaanhу voooni vano pwevalyale pala vakava vilila na kuhumia amasio vvimila jaake, neke uYesu akavavula akati? namungajovagħe ilisio, naafwile neke aghħonekk l-wene" 53 neke vakanseka kwa kukumbenapula vakakagħwie kuuti awfile. 54 uYesu akar'ola uluvoko umija jula akankemeela fijo akati, "ghwe mwana ima!" 55 uvvumi vwake vukan'gomokela pe akima għu nsiki għiġi għiġi. akavalaghha akati vampele ikinu ikyakulia. 56 avapafi vake vakadegħha, neke akavalaghha kuuti navangam'bulagħe nambe muunhu kino kilyahumile.

9 akavakemhela avavvulanisivu kijjoho na vavili palikimo. akavapela uvutavulilua uvwa kudaga amapepo amalama fu-

mu vvakusosia inhamu. 2 akavasung'a valute kupulisia iMħola isa Vutwa vwa Nguluve napikuvasosia avatamu. 3 akavavuula akati, mulekagħe pipinda kimonga nambe ulukwegħo nambe inyambe nambe unkate nambe indalam nambe umwenda ughwa kukwandula. 4 inyumba jino kyande mukwingila mukalagħe mumuo kuhanga pano muvuka mulikaha ilio. 5 neke kuvano navamwupile, pano muhuma mulikaja ilio muhumagħe napikung'uana ulung'unde mu magħħulu ghinu kuva kivallo kuvanave. 6 vakavuka nakuluta mumakaja kukilila mumakaja, napikilila iMħola inofu napisosia avatamu poni pano vakalutagħha. 7 lino uHelode untemi akapulike ghoni ghano ghalyale għiġumila alyapumwiċċe kyongo, ulwakuva jilyajovilue na vaanhu vamonga kuuti, uYohani mwofughi asyukile kuhuma kuva fu. 8 na għamonga kuuti, uElia ahumiile nakuvange kwiċċi għwejżumo na vavili avakuulu kange aħumila kuva fu. 9 uHelode akati, "une nilyan'dumwile uYohani, neke ujuo ghwe veni junu nipulika imħola ja mwene? naju Helode akalonda isila ija kumwagħha uYesu. 10 ye vakagħomwiċċe avasung'ua, vakampangila sino valyavombile akavatola akaluta palikimo na vene. akaluta mwene mu likaaja lya Betsaida. 11 neke avaanhу vinga yevapi like imħola iji vakam'bingi, akavupila akajova navo imħola ja Vutwa vwa Nguluve, kange avasosia vano vakalondagħha kusooka. 12 ye vvilileavavulanisivua vaake kijjoho na vavili vakaluta kwa mwene vakati, uvvatavule avaanhу valute mumakaaja ghano għalippi nu mpulo vakalonde ikyakulia, napa kughona ulwakuva apa tuli palunyika. 13 neke akavavula, "umue muvapelha ikyakulia." vakati tulivasa kinu ikyakulia pamo amakate ghahano ni swi iviili pamo lwa tħalli tħallu kughħula kumpulo kuhanaga nu vwinga vwa vaanhu." 14 pwevalyale na vagħosi imbilma iħananopala. akavavula avavvulanisivua vake akati, "muvakasie paasi mifipugħha fipugħa vave ifi jidher fiha. 15 pe vakavomba ndikio na vaanhu vakikala paasi. 16 akatola amakate ghaha no ni swi iviili pe akalola kukyanya akagħasumila akamenyulania akavapela avavvulanisivua vaake kuuti, vavike kuvulongolo kulipugħha lya vaanhu. 17 voooni vakalia vakikuta ni fimenyulila fya makate fino fisighiie nakħolana na kukufiġiha mu ndilo sikamema kijjoho ni fivili. 18 neke lulyale kuti, uYesu alyale kuvusyefu ye ikufuna mwene. avavvulanisivua vake valyale palikimo nu mwene, akavapossia akati, "avaanhу vii une nene veni? 19 vakamwamula vakati, "Yohani umwofughi. neke avange vati Elia na vange vii veve jumo mwene na vavili avakuulu asyukile kange". 20 akavavula," neke umue muti nene veni? akamula uPeteli akati, "Kilisite kuhuma kwa Nguluve". 21 neke uYesu akavavula akati,

namungam'bulaghe umuunhu ghweni ku ulu, 22 uYesu akati, umwana ghw nyamuunhu lunoghiile kupumusivua kughano minga nakukanua na vaanhу avagojo na vatekesi avavaha na vavulanisi vandaghilo nakubudua nikighono kya vutatu isyuka. 23 akavavula vooni, "akajova umuunhu" ghweni juno ilonda pikum'bingilila. avuleke uvugho no vwake neke itwike ikikovekano kyake, neke am'bingilile. 24 ghweni juno ighela pikuluusia uwumi vwake isofia. neke ghweni juno isofia uwumi vwake vwinila une ujuo alakulusia. 25 pe ivumbulila kiki umuunhu, nave ipelua iisi jooni, neke akasofia nambe am'busie uwumi vwake? 26 ghweni juno ikum'bonela soni une na masio ghango, kwa mwene jujuo umwana ghwa muunhu alam'bonela isoni pano alava pa vwinike vwake nu vwinike vwa Nhhata na vanyaMhola avimike. 27 neke nijova isakyang'haani kwevale mukipugha kinu vano vimile apa navalalola uvufue kuhanga vavuvone uvutwa vwa Nguluve". 28 ye fifikile ifighono lekela kwooni kuhuma uYesu ijova amasio aghuo kuuti, avatoola palikimo nu mwene Peteli, uYohani nu Yakovo vakanoga kukidunda kukufunya. 29 ye alikukufunya uluvonesio ku maaso ghake lukanduka, naghambenda ghake ghakava mavalafu ghumulika. 30 pevalyale avakinhaata vavili vakajovagha naghwo valyale uMoose nu Elia, 31 valyavonike kuvvimikeye valyajovile isa kuvuka kwa mwene alyale pipi kughelanisia kuYelusalemu. 32 lino uPeteli navala vano valyale palikimo nu mwene valyale vanyatulu inyinga. neke ye vasisimwike, valyavuvwene uvvimikeye vwake navakibaba vavili vano valyimile nu mwene. 33 lulyahumile kuuti, ye vivuuka kwa Yesu, uPeteli akam'bula," Mutwa, lunofu kulyusue kukukala baha pa kange lunoghile tujenge ifyeye fitatu kino kive kyako, kimo kive kya Moose, ni kingi kimo kive kya Eliya", nalyagwile kio ijova. 34 ye ijova aghuo, likisa ilifunde likavakupikila. vakoghopa ye vawwene ilifunde livasyungutile. 35 ilisio likapulikika lihuma mumafunde liiti, "uju ghwe mwanango umwimikua. mumpulikisiaghe umwene". 36 ilisio ye lijkile uYesu alyale mwene. vaki kallie kimie, na fiighono ifio navalyam'bulile nambe jumo lyolyoni mughano valyaghawene. 37 ikighono ikyu vuvili, ye ahumile kukidunda ilipugha lya vaanhу viinga vakanang'anu naghwo. 38 lolagh! umukinhaata kuhuma mulipugha alyakolile fijo, akati, "ghwe m'bulanisi nisuma usoosie umwango. ulwakuva ghwe mwanango jujuo. 39 ghulola amapepo amalamafu ghikun'kola, kange yee ikolagha kange ghikumpelela kuhasing'anu na pihumia ilitotofulo mumulomo lyope lyope lihuma kuvuvafi fijo lyelimpelilie uvuvafi. 40 nivasuumile avavulanisivua vake vope vakunilue". 41 uYesu akamula akati, umue mwekisikina ikisila lwitiko kange kino kili nu vuhos, nilikukala numue

un'siki ghuliku neke musikagule mulete umwanako apa. 42 unsoleka ye ikwisa amapepo amalamafu ghakamughwisia paasi napikunsukania na kugiila neke uYesu akalidalikila ilipepo ililamafu, akansoosia unsoleka. napikuntwala kwa viise. 43 vooni valyadeghile nu vuvaha vwa Nguluve. neke ye videgha ku għano ghalyahumile għano alyavombile, akati kuvavulanisi vake. 44 amasio aghha mugħakole fijo mumbughħulutu siinu, ulwakuva umwana ghwa muunhu itavuulua mumavoko għa vaanhу. 45 neke navalyasitaghinie ulukangasio lwa masio aghuo, kange alyaghvisile pa maaso ghave, neke valeke pikusikagula. vakooghopa pikumposia vwinila ilisio ilio. 46 bahuo vakanġengula kulwaana vavuo veni juno ave m'baħha. 47 neke uYesu ye akagwile sino vposesania munumbula saave. akantola umwana un'debe na kukum'bika ulubale lwa mwene. 48 pe akajova,"nđeve umuunhu ghwogħwoni angawwipile umwana un'debe ndavule uju mu multavua lyango, ujvo kange iiva anyupile une, kange ghweni anganyupile une kange iiva amwupile juno anisung'ile, ulwakuva juno nđebe kulyumue mweni ghwejuno m'baħha. 49 uYohani akamwamula akati, Mutwa tukam'wene umuunhu akaleidaga amapepo kulitavua lyako neke tun'kanile, ulwakuva nan'jiitu". 50 neke uYesu akam'bula akati, "muleka pikun'kana, juno ali ulubale lwinu ujvo ghwinu. 51 lulyahumile kuuti, kulingana ni fighono fifikile ifya kutogħa kukyanya, kulukangasio alyalungime amaaso ghake kuluta kuYelusalemu. 52 akavasung'a avaanhу kuluta mu likaaja lya vasamalia neke vanosekesie pamonga. 53 neke avaanhу kula navakamwipila ulwakuva alyalungime amaaso ghake ku Yelusalemu. 54 avavulanisivua vaake uYakovo nu Yohani ye valivwene ili vakati, "Mutwa ghulonda tusukulile umwoto ghwiha paasi kuhuma kukyanya ghuvamalisie? 55 neke akavasyetukila akavadalikila. 56 neke vakaluta kulikaaja ilinge. 57 ye viluta vighenda musila umuunhu jumo akam'bula akati," nikukuvengħilila kwoni kuno ghuluta. 58 uYesu akam'bula akati, "ing'heve sili namiina, injuni isa kukyanya sili ni fiwwasu neke umwana ghwa muunhu nsila napakuvika umutu ghwake? 59 pe pano akam'bula umuunhu ujunge akati, "um'bingililagħe" neke umwene akati "Mutwa unavule taasi nilute ninsyile ubaba ghwangħo." 60 neke umwene akam'bula akati, "valeke avae vavasylle avafue vaave, looli uve ulute kupulisia uvutwa vwa Nguluve pooni 61 kange umuunhu ujunge akati, "nikukuvengħila, Mutwa lino nisuma unavule taasi nikavalagħe muvano vali munyumba jango". 62 neke uYesu akam'bula akati "nakwale muunhu juno itawwie amavooko ghake kulima nakulola kumbele ghwe anogħile kuvutwa vwa Nguluve.

10 pambele uMutwa akatavula fijigho lekela lubale navange, navasung'ua vavili vavili vamulongolele mumakaja għoni għano alayhuviile kuluta. 2 akavavula akati, "ifinu fimo twike, neke avanyambombo vadebe. lino munsume uMutwa unyamote, neke kuuti avasung'e ng'aning'ani avavombi mu mote jake. 3 mulutagħe mumakaaja. lolaghha nikuvasung'ha hwene ng'hollo pakate pa ng'hekeva. 4 namungapindagħe inyambe ija ndalama, nambe isa vanyavukyusi, nambe ifilu, nambe namungawmungilagħe umuunhu hweni musila. 5 mu nyumba jojoni jino kyande mukwingila. mutalagħe kwit, ulutengano luu ġunyumba iji. 6 ndeve pwale umuunhu ghwa lutengano pala, ulutengano lwinu lusighħala kwa mwene. 7 neke mujighagħe munyumba iji, mulisagħe napinyua kino kyande vihumia, ulwakuva um'bombi anoghile uluhombo lwake. namungahumagħe mu nyumba iji nakuluta ku nyumba ijingħe. 8 ilikaaja lyolyoni lino kya mukwingila, na kukuvupila, lisagħha kyokyonī kino kivikilue pa maaso għinu, 9 muvasosyagħe avatamu vano vali umuo, muvavulagħe kuuti, "uvutwa vwa Nguluve vvisile pipi kulyume. 10 neke mulikaaja lyolyoni lino kyale mukwingila, na kuleka kukuvupila, mulutagħe kunji pa nsevo pe muvavule, 11 naliling'unde mulikaaja liiu lino likolile mu magħlu għiцу tukung'una pa maaso għinu! neke mukagħule kuuti, uvutwa vwa Nguluve vuli pipi. 12 nikuvalu kuuti ikighħono ikya vuhighi kiliwa kya lugħodo kukila kwa Sodoma kuliko ilikaaja ilio. 13 iga uve Kolasini, iga uve Betisa! nave imbomba imħbalha sinisivombike mun'kate mun'kate jako, sale sivombike ku Tiro na ku Sidoni, ndevalatilie katali kyongo, vavikukala mu n'kate mu mhenda aghha magunila na mapembo. 14 neke kwaki kyongo ikighħono kya vuhighi kwa Tiro nu Sidoni kukila umue. 15 uve Karelinau, għusagħha kuuti vilikukutiossa kukyanya kwa Nguluve? nambe vilikukwisia paasi kuhanga kuvulungu. (Hadex għ86) 16 junu kyande ikuvali kisla umue ikumulikisja une, għwoppe junu ikuvakana, ikung'hana une, na ghweni junu ikung'hana une ikun'kana junu anisung'ile. 17 vala kijigho lekela lubale vakagħomoka vahowwie, vakaati, "Mutwa għope amapepo amalamafu ghikutkunka militavua lyako. 18 uYesu akavavula akati," numwaghile usetano pano ighħua kuhuma kukyanya hwene lumuli lwa fula? 19 loola! nivapeli uvutavalu uwwa kukanya injoka ni fing'omilevuli, ni ngufu sooni sa valugu, kange kusila kyokyonī ku sila jojoni ikyakuvaliemas. 20 nambe lino namungahovokagħe lwene mu ili, kuuti innumbula sikvitika, neke muhovokagħe kukila kuuti, amatavua għinu ghalembilue kukyanya. 21 mu n'siki ghula ghula akahovokagħha kyongo mwa Mhepo uMwimike na kuuti, "nikukugħinna uve, Nhaata, Mutwa ghwa kukyanya ni iisi, ulwakuva ughaisile amasio aghha kuhuma

kwa nya vukoola na vanya luħala, nakukugħafunula ku vala vano navavulanisivue, ndavule avaanha avadbe. Ena, Nhaata kwa kuva lukakelile pa maaso ghako. 22 ifinu fyoni fitavulilue ku lyune nu Nhaata għwango, nakwale juno ikagħla umwana ghwe veeni, looli u Nhaata, kange nakwale juno ikagħla uNhaata ghwe veni loli u mwana. nu muuħu ghweni juno umwana inogħelua kukujvonesia kwa mwene. 23 akavasyetukila avavulanisivua, akati kuvusyefu, vafunyilue vala vano vikusagħa sino najumue mukusagħa. 24 nikuvavula umue. kuuti avavili vinga na vatwa vakanogħilu kusagħha sino mukusagħa, neke navakasaghile, na kupulika pulika sino mupulika neke navakapulike. 25 loola! um'bulanisi jumonga ughwa ndaghilo isa vaYahudi akimile na kkumugħela akati, "m'bulanisi, nivombe kiki nikave uwwumi uwwa kusila nakusila?" (aiōnios għ166) 26 uYesu akamwamula akati, "kilem bilue kiki mu ndaghilo? ghukkijimba ndani? 27 akamwamula akati, "ghulukumughana uMutwa għwako ku mwojo għwako għwoni, na kunumbula jako jooni, na kungfu sako sooni, nakuluhħala l-wako l-woni, nu nino ndavule ghukkijimba ghwe mwene. 28 uYesu akati, "ghwamwile vunono. vombagħha ndiki pe għhuu nu vrumi. 29 neke um'bulanisi ndeve inogħelua kukujjalilika ikyang'hħani juju, akam'bulagħha u'Yesu," nu n'jargo ghwe veni? 30 uYesu akamwamula akati, "umuunhu jumonga akale ikwika kuhuma ku Yelusalemu kuluta ku Yeliko. akaghha pakate pa vakunji vakankunka ikyuma kyake, na kukunova na kukumuleka pipi pifua. 31 honġelha untekesi jumonga akale ikwika mu sila iji, ati amwaghile akakila ulubale ulunge. 32 naju Mulawi akakila vulevule, ati afikile pala na kukumwagħha akakila ulubale ulunge. 33 neke un'koola jumonga, pano akale ikyula, akakila pala pano akale umuunhu uju. ati amwaghile akaveela kulusungu. 34 akam'belelela na kukumpinna ifikong'o fyake, na kukumpaka amafuta mu fikong'o fyake. akantosia pa nkyanya ja kidimua kyake, na kukuntwala ku nyumba ja vagħesi na kum'buvusia. 35 ikighħono kinokkikwisa akatola idinari iċċi, na kukumpela unyanyumba jiġi ija vagħesi na kukum'bula, 'm'buvusie kyokyonī ikya kwongeħla nikukuhomba kyande nigmwike. 36 għusagħha kuuti, ghweveni mu ava vatatu, junu alyale pipi na jula junu alyaghwiile pakate pa vakunji? 37 um'bulanisi akati, "ghwe jula junu akavonisie ulusungu kwa jula junu akaghwi". uYesu akam'bula akati lutagħha na juu ukavombagħe vule vule. 38 lino ye vati vikyula, vakingila mu likaaja limonga, nu mukjuuva jumonga ilitavual lwake ghwe Malita akankalibisja mu nyumba jaake. 39 alyale nu nuna junu akakħemħeluagħha Maliya, junu akikalagħha pamaghlu għha Mutwa na kukumpulikisja amasio ghake.

40 neke uMaliya akava ni mbombo nyinga isa kuteleka ikyakulua. akaluta kwa Yesu na kuti, "Mutwa, naghusagha kuuti u nuna vango anilekile nivombaghe ne mwene? pe lino um'bule anangaghe". **41** neke uMutwa akamwamula na kukum'bula kuuti," Malita Malita, ghupumhuka mu nyinga, **42** neke kye kinu kimo kyene ikyakuvomba. uMaliya atavwile kino kinono, kino nakilivuka kuhuma kwa mwene.

11 jilyahumile ikighono kino, uYesu alyale ikufunya pamonga, um'bulanisivua ghwake jumo akam'bulagha kuuti," Mutwa, utuvulanisie najusue kukufunya ndavule uYohani alyavulanisie avavulanisivua vake" **2** uYesu akamwamula pano mukufunya mutisaghe, "Mutwa ilitavua lyako lyimikwaghe, uwimike vwako vvisaghe. **3** utupelaghe ifyakulua fiitu ifya jaatu. **4** utusaghilaghe inyivi siitu, ndavule najusue tukuvasaghila voni vano vatuhokile. nungalulongosiaghe munngelo" **5** uYesu akavavula akati, "ghwe veeni mu lyumue umanyani juno ikumulutila pakilo pe ikum'bula, manyani nisumua amakate ghatatu. **6** ulwakuva umanyani ghwango anyisile si sala sisisi kuhuma muvukyusi, najune nilinsila ikyu kun'tengelela. nu **7** ghwa mun'kate akamwamulagha akati uleke kunya gajisia, na june tughonile pa vulili. naningasisimuke nikupeele uve amakate. **8** nikuvavula nambe naisisimuka kukumpela amakate ndavule umanyani ghwake, ulwakuva ijigha idindusia kisita soni isisimuka na kukumpela amakate minga ndavule vuno ilonda. **9** najune nikuvavula musumaghe najumue mulapelua, mulondaaghe najumue mulafivona, muhodesyaghe najumue mulyadindulivua. **10** ulwakuva ummuunhu ghweni juno isumua alyupila, nu muunhu ghweni juno ilonda ikufyagha. nu munhu ghweni juno ihodesia umulyango iidindulivua. **11** ghwe baba juliku mu lyumue juno umwanake angasume iswi ikumpela injoka? **12** kange nave angasume ilikang'a ikumpela iking'omelivuli? **13** nave umue mwe vahosi mukimanyile kuvapela avaantha vinu ifinu ifinofu, lino uNhaata ghwinu ughwa kukyanya nakaikuvapela uMhepo uMwimike ku vano vikunsuma? **14** pambele uYesu alyale idaga ilipepo, umuunhu ynya lipepo alyale kinunu. ilipepo ye lihumile umuunhu jula akatengula kujova. **15** neke avaanhua vakanati, "uju ivusia amapepo mwa Belisebuli, ili vaha lya mapepo. **16** avange vakamughelagha kuuti avasone ikivalilo kuhuma kukyanya. **17** neke uYesu akakagula amasaghe ghave akavavulagha, uvutwa vwwwoni vuno muligalung'ana vuliva vuvili, nu muunhu unya nyumba jino jigalungiine jilihua. **18** nave uSetan iiva agalung'iine uvutwa vwake vukwimila ndani? ulwakuva mwiti nihumia amapepo mwa Belisebuli. **19** neke une nihumia amapepo mwa Belisebuli,

pe avajinu vihumia amapepo kusila nyiki? mu uluo, avene vilikuvahigha umue. **20** nave kange nihumia amapepo ni kyove ikyu Nguluve, lino uvutwa vwa Nguluve vuvisile. **21** umuunhu umunya ngufu pano alinifilwilo ilolela inyumba jake, ifinu fyake viiva pavunofu. **22** neke amwalukile umuunhu unya ngufu kyongo, umuunhu jula unya ngufu ilikunya ifilwilo fyake pe itola ifiinu fyake fyooni. **23** umwene juno na lubale Iwango alikinsana nune, na juno naikong'ania palikimo nune ipalasania. **24** ilipepo ililamafu likahuma kwa muunhu, iluta kulonda uvukalo uvusila malenga apuo apume. neke napakavonike, ijoba iti, nigomoka kuno nikahumile. **25** angagomoke nene ivoona inyumba jifyaghililue pejikale vunofu. **26** apuo peliluta kulonda amapepo likale lubale ghano mahosi kukila ilyene neke likuvaleta vise vikale pala apuo umuunhu ujuo ilemua kyongo kukila ulutasi. **27** jilyahumile kuuti alyatile ijoba amasio aghuo, un'dala jumonga akajova fijo kukila vooni mulipugha lya vaanhua na kujova, "lifunyilue ilileme lino likuholile na mavele ghano ghwong'ile" **28** neke umwene akati, vafunyilue vala vano vjupulika ilisio lya Nguluve na kukulivombela. **29** unsiki ilipugha lya vaanhua ye likong'aana na kukwongeleta uYesu akatengula kujova, "ikisina iki kye kisina kya vuhosi. vilonda ikivalilo, na kusila kivalilo kino vjipelia kukila ikivalilo kila ikyu Yoona. **30** ulwakuva ndavule u Yoona alyale kivalilo ku vaanhua na Ninaawi enendikio nu mwana ghwa Muunhu fye iliva kivalilo kya kisina iki. **31** uMalikia ughwa ku seba ilikwima ikighono kya vuhighi na vaanhua na kisina iki na kukuvahigha aveene, ulwakuva umwene alyahumile mu vusililo vwa iisi neke iise apulikisie uvukoola vwa solomoni, napa pwale juno m'baha kukila uSolomoni. **32** avaanhua na kuNinawi vilikwima ku highua palikimo na vaanhua na kisina iki ikighono kya vuhighi vili kukihiha, ulwakuva aveene valyalatile ku madalikili gha Yoona, pe lola apa pwale juno m'baha kukila uYoona. **33** nakwale umuunhu ghweni juno ikunga itaala na kuvika ku lubale lwa paasi lwa ng'iisi jino najivoneka nambe paasi pa ndilo, neke kukunga na kuvika pakyanya pa kinu neke kuuti umuunhu ghweni juno ikwingila alyahaghe ulumuli. **34** iliso lyako je taala ja m'bili. iliso lyako lingave linono pe umb'ilii gwaki ghwoni ghuve mulumuli. neke iliso lyako lingave livivi pe naghubili ghwako ghwoni ghuva ghunya ng'iisi. **35** pe lino mujilolelelaghe nu lumuli luno luli n'kate jinu nalungaponekesiaghe ing'iisi **36** pe lino, ndeve um'bili ghwako ghwoni ghuli mu lumuli kange nakwelule ulubale luno luli mung'iisi, pe um'bili ghwako ghuva ndavule itaala jino jiviika na kuhumia ulumuli kulyumue". **37** ye ati amalile pijova, uFalisayi akamughongola akalie ikyakulua ku nyumba jaake, uYesu akingila mu n'kate na kuuva palikimo navope.

na 38 vasalisayi vakadegha ndavule nakanawile taasi ye kikyale ikyakulia ikyapakivwile. 39 neke UMTwa akavavula, "umue vaFarisayi musuka kunji ifikombe ni bakuli, neke nkate jinu mumemile inoghelua nu vuhos. 40 mwe vaanhu mwe vasila vukagusi, pe umwene juno alyavumbile kunji nalyavumbile mun'kate kange? 41 muvapelaghe avakotofu fino fili mun'kate, ni mbombo sooni siivanofu kulyumue. 42 iga umue mwe vafalisayi, ulwakuva namuvikila umwoojo kukuavombela avange inofu na kuku mughana uNguluve. Iwe lunono fijo kuvomba isa kyang'haani na kukumughana uNguluve, kisila kuvuhila kuvomba aghuo na ghange kange. 43 iga umue Mafalisayi, ulwakuva munoghelua kukukala mu fitengo ifya kuvulongolo mu nyumba inyimike ja kufunyila na kuhungilua ni nyungililo isa vukoola kuno vighusikisia na kughulila. 44 iga umue, ulwakuva muling'ana ni mbiipa sino sisila fivalilo fino avaanhnu vighenda mimbipa isio kisila kukagula. 45 umb'ulanisi jumonga ghwa ndaghilo sa Kiyahudi akamwamula na kukumb'ula, "m'bulanisi, kino ghujova kikutukalasia kange usue". 46 uYesu akati, "iga umue, vavulanisi va ndaghilo! kiki mukuvapela avaanhnu amasigo amakome ghano naviwesia kupinda, neke umue namukola amasigho aghuo nambe ku kyove kimo mu fyove fiinu. 47 iga umue, ulwakuva mujenga na kuvika ikumbukumbu mu mbiipa sa vavili' vano vakabudilue na vaghoholo vinu. 48 neke umue mukufunyila na kukwiting'ana ni mbombo sino valyavombile avaghoholo vinu, ulwakuva kyang'ani valyavabudile avavili vano mujenga ikumbukumbu mumbiipa saave. 49 mu uluo kange, uvokoola vwa Nguluve vwti, 'nikuvasung'ila avavili na vasung'ua vope vilikuvapumusia na kuvabuda vamonga. 50 ikisina iki kilihombela idanda ja vavili vano vabudilue kuhuma mututengululo vwa iisi, 51 kuhuma idanda ja Abeli kuhanga idanda ja Sakalia, juno alyabudilue pakate pa vwinime. Ena nikuvavula umue, ikisina iki kilhombela. 52 iga umue vavulanisi va ndaghilo sa vayahudi, ulwakuva mutolile ifungulo sa vukagusi; kange jumue namukwingila, ku vala vano vilonda kukwingila mukuvasigha. 53 pe baho uYesu akavuka pala, avalembi na vafalisayi vakampinga na kujofesania nu mwene mu nyinga. 54 vakaghela kukuntanga ku masio ghake.

12 ku nsiki ughuo ilipugha likome lya vaanhu lilyakong'hanile palikimo, na pitengula pikanyana, akatengula pijova na vavulanisivua vake taasi," mulolelelaghe ni kulele kya vasarisayi kino kye kitule" 2 na piliva nu sino sifisime sino nasilikagulika, nambe ilisio lino lifisime lino nalilikagulika. 3 lyolyoni lino mukajovile mu ng'isi lilipulikika pawwelu. soni sino mwawepagha mu mbughulutu nkate

ja fyumba finu ifya munkate fino fidindilue ghilipulisivua munkanya mu mapala gha nyumba. 4 nikuvavula vamanyani vango, namungavoghopaghe vala vano vibuda um'bili neke vasila kimonga ikinge ikyakuvomba, 5 neke nikuvavula juno munoghile kukumwoghopa, mumwoghopaghe jula juno kyale abudile ali nuvutavulua vwa kuvatagha kulina lya mwoto. Ena nikuvavula umue, mumwoghopaghe ujuo. (Geenna g1067) 6 asi! utujuni tuhaano natughusivua ku ndalamu ivili? nambe ndikio nakwale nambe jumo mu veene juno ili shemuula pa vulongo pa Nguluve, 7 neke mukagule kuuti, ilinyele lya matu ghinu silivavilua, namungoghopaghe. umue muli va latalama lukome kukila utujuni twinga. 8 nikuvavula ghweni juno ikunyupila pavulongolo pa vaanhu, umwana ghwa muunhu ikumwupila pavullongolo pa vanyaMhola vv Nguluve. 9 neke ghweni juno ikung'ana une pa vulongola pa vaanhu ghwope ikanwa pa vulongolo pa vanyaMhola va Nguluve. 10 ghweni juno ijovelu imbivi mwa mwana ghwa muunhu, ilisaghilua, neke ghweni juno ikumuligha uMhepo uMwimike nalisaghilua. 11 kyande vikuvatwala kuvulongolo pa vavaha va nyumba inyimike ja kufunyila, avatemi na vanya vutavulua, namungoghopaghe mulakujivavila nambe ndavule kino kyalnde mujova, 12 ulwakuva uMhepo uMwimike ikuvavulanisia vule kya mujova ku nsiki ughuo" 13 umuunhu jumonga mulipugha akam'bula akati, "m'bulanisi, m'bule unyalukolo ghwango anighavile ulubale lwa vuhaasi vvango. 14 uYesu akamwamula akati, "ghweveni juno am'bikile kuva mulamusia na kusambania mu lyumue?" 15 pe pano akavavula, mujilolelelaghe ni fyon ifya vunoghelua, ulwakuva uvwumi vwa muunhu na vuli muwinga vwa finu fino alinafyo. 16 uYesu akavavula ikihwani akati, umughunda hwa mofu jumonga ghulyaholile fijo, 17 akiposia jujuo mu mwoojo ghwake akati, nivomba ndani ulwakuva nilinsila apakuvika imeto jango? 18 akati, nivomba ndiki. nidenya ifihenge fyango ifidebe njenga ikikome. nivika imeto jango joni ni finu ifinge. 19 nikujivila inumbula jango, Numbula ghujivikile ifinu finka ku maka minga. puma ulie, unyue na kuhovokela" 20 neke uNguluve akavavula akati, ghwe muunhu mpumbafu, ikilo ja musyughu vilonda inumbula kuhuma kulyuve. ni finu fyon finoghuling'anisie fiiva fyan? 21 fye luliiva kwa muunhu ghweni juno ikujivikila ikyuma kisila kukuling'ania vvimiila Mutwa. 22 uYesu akavavula avavulanisivua vaake, pe lino nikuvavula namungasaghaghe mu vvumi vvini - kuva mulisagha kiki mumavili ghinu - kuva mufwalagha kiki. 23 ulwakuva uvwumi vwe kukila ikyakulia, nu m'bili ghwe kukila amenda 24 lolagha injuni isa kukyanya, nasilima nambe nasipeta. sisila nyumba nambe ifihenge ifya kuvikila. neke ubaba ghwinu ikusilisia. umue namuli kukila injuni!

25 ghwe veni kulyumue junio ikujipumusia kukwongelesia idhiraa jimo mu vwumi vvake? 26 pe namuvesia kuvomba ikinu ikidbe ikio kino kuhugu, pe kiki lino kuhangajikila isinge isio? 27 lolagha amaluva - finoghikula. naghivomba imbombo nambe kuhona amenda ghake agha kufwala. neke nikuvavula, nambe uSolomoni mu vvimiike vvake vwonni nakafwalile ndavule jumonga mu agha, 28 nave uNguluve ikughafwasia vunono amatundu gha mufivonde, ghano kweghale umusyungu nu Iwakilavo ghitaghua ku mwoto. pe nakukila ikuvafwasia umue? umue mwe vanya Iwitiko ludebel! 29 namungajihangajisiaghe kwiti mulia kiki nambe munuya kiki, nambe namungavisaghe nu vwoghofi. 30 ulwakuva iisi sooni sihangajikila aghuo. nu Nhaata ghwinu ikagula sino munoghile isio. 31 neke mulondaghe uvutwa vvake taasi, na ghange aghuo mukwongelesevua, 32 namungoghopaghe, mwe lipugha lidebe, ulwakuva UNhaata ghwinu ihovokela kukuvapela umue uvutwa uvuo. 33 musghusiaghe ifyuma fiinu na kukuvapela avakotofu, mujivikile amafuko ghano naghisila - uvutile vwa kokyanya vuno navusila, ulubale luno alyayasi navangavele nambe inondo nasingawesie kunangania. 34 ulwakuva pano pwevule uvutile vvako, pepene najinumbula jako pwejiliwa. 35 amenda għinu amatali ghavisagħe għaphinyilue na makanda, ni taala sinu sīghendelelagħe kuuva siviika, 36 kange muvisagħe hwene vaanhu vano vikumuħuvila uMutwa ghuvanave kuhuma ku kikulukulu kya vutolani, neke kuuti angise na kuhodesia, van'dindulile umulyango ng'ani ng'ani. 37 vafunilue avavombi vala vano uMutwa ukuvagħa vali maaso. kyang'haani ilipinka umwenda ghwake untali nu nkanda, pepano ikuvakalisa paasi ku kyakulia, kange kukuvavombela inofu. 38 nave uMutwa ikwisa ku lwa vuvili vwa vulolelesi vwa pakilo, nambe uvulolelesi uvwa kilo ja vutatu, na kukuvagħha viling'inie jiiva je kiiva ku vavombi avuo. 39 kukila aghuo, mukagħile ili, nave untwa unya nyumba asakagħa unsiki ghuno umulyasi ale ikwisa, naale ikwitika inyumba jaake jidenyue. 40 muvisagħe muling'anisie ulwakuva namukagħula ghwe nsiki muuki umwana ghwa muunhu igomoka. 41 uPeteli akati, "Mutwa ghukutuvula jusue isi ku kihwanikisio au ghukum'bula umuunhu ghweni? 42 uMutwa akavavula, "ghwe nsung'ua veni umugholofu nambe unya vukoola junu untwa ghwake ikum'bika pa kyanya pa vavombombi avange, neke avaghħavile ikyakulia kyave ku nsiki ghuno ghunogħi? 43 afunyilue um'bombi jula, junu untwa ghwake angiise ikumwagħha ivomba sila sino alaghisivue. 44 kyang'haani nikuvavula umue kuuti ikum'bika pakyanya pa kyuma kyake kyoni. 45 neke um'bombi jula akatisagħha mu mwoojo ghwake, untwa ghwango idila kugomoka, pe akatengula

kukuvatova avavombi avakinħaata vala na vakijuva, pe baho akatengula kulia, konya na kughala, 46 untwa ghwa m'bombi jula ikwisa ku kighona kino naakagħwile nisala jino naikujikagħala, ghwope ilikun'dumulania na kukum'bika palikimo na vano navagħolofu. 47 um'bombi junio ikagula ulaghano lwa ntwa ghwake, ghwope naikulung'hania nambe kuvomba sino sinoghile mu lungano lwa ntwa ghwake ikopua ing'wego nytinga. 48 neke um'bombi junio naasikagħwile sino sinoghile ku lugħano lwa ntwa ghwake, neke ivomba sino sinoghile ujuo ipelua finga, finga idajivua kuhuma kwa mwene, ghwope junio akeelilue ku finga, kwa mwene fidajivua finga kukila. 49 nisile kukunga umwoto pa iisi, kange ninogħelu kuuti għuva għuviġi, 50 neke nili nu Iwofugħo luno nikuvofua, kange nili nulusukualo kuhanga pano luva luvombike! 51 pe musagħa kuuti nisile nu lutengano mu iisi? Ndali, nikuvavula, pepano nisile kuleta uvvusulani. 52 kutengula lino na kughendelela kuliva na vaanhu vahaano vasuline mu nyumba jimo, na vatatu 53 visulanagħha na vavili, vope vavili visulanagħha na vatafu. visulana ubaba nu, nswambe, umwana nu viise, umama nu mwalive, umwalive nu ng'iina, unkamwana naipuligħanagħha nu nkawmawna n'jake. 54 uYesu akava ikulivula kange ilipugħa, kyande muvona amafund ġħikongħan, mwiti amasiki għa fula għalipipi; fye luuva, 55 kange mungavone imhepo jipula kuhuma kumavemba mwiti litapiiwa lifuke Iweli fye luuva. 56 umue mwe vakedusi, mukagħwile kuluvulania amasiki! lino! kiki mukunua kukugħutang'ania umuluvo ghwa sino sivombeka ifi? 57 kiki umuunhu ghweni mu lyumue naikagħula lino linono kuvomba kwa mwene unsiki ghuno ndeali ni nafasi ija kuvomba isio? 58 ulwakuva mungalute nu muhixi ghwako pavulongolo pa muhixi, jitange kusambana na junno ikukuhiga nambe pano muli musila alwakutwala kwa muhixi, nu muhixi alakutwala kwa m'baha, nu m'baha alakutagħha kundinde. 59 nikukuvula nulahuma ukuo kuhanga uhombile nambe i ndalama ja vusililo.

13 ku nsiki ughuo, kulyale na vaanhu vamonga valyampelile imħola savaGalatia vano u Pilato alyavabudile na kuhasing'ani a ni danda sa vanave. 2 uYesu akavavula akavavula, "pe musagħa kuuti avagħililaya avuo valyale ni sambi kukila avagħililaya avange voni fyenambe ghavagħile amavivi aghuo? 3 Nambe, nikuvavula neke nave namulata najumue mulibudha vule vule. 4 nambe avaanhу vala kijigho nu ntanda ku Siloam vanogħukaghha na kuvabuda, musagħa aveene valyale vanya sambi kukila avaanhу avange ku Yelusalemu? 5 Nambe, une niti, neke nave namulata najumue mweni mufua. 6 uYesu akavavula

ikihwani iki," umuunhu jumonga layale nu mpiki ghuvyalilue mu mughunda ghwa mwene, akaluta kulonda imheeke mu mpiki ghula neke nakaghaghile. 7 akam'bula junio ilolelela umughunda ghula, "lola mu maka ghatatu nisile na kughela kulonda imheeke mumpiki ughu neke nanopatilie. udumule ulwakuva ghunangaria ilihanga. 8 junio ilolelela umughunda akati, "ughuleke umwaka ughu neke nipile na kukuvikila imbolela. 9 nave ghihola imheeke umwaka ghuno ghukwisa ke kanono, neke nave naghuholia nikughudumula. 10 lino uYesu alyale ivulanisia mu nyumba jumonga ija kufunyila unsiki ghwa Sabati. 11 lola, pwe alyale umukimama jumonga junio ku maka kijigho nu ntanda alyale ni lipepo ililamafu lwa vuvotevote, umwene alyale mughogholo naalyale ijesia kukwima na kugholoka. 12 uYesu ati amwaghile an'kemheela akam'bula, "mama uvikilue vvavuke kuhuma mu vuvotevote vvako." 13 akavika amavoko ghake pa kyanya jake, pe um'bili ghwake ghukaghholoka ghwope akamughinia uNguluve. 14 neke um'bahia ghwa nyumba jila ja kufunyila akakalala ulwakuva uYesu alye nsosisie ikighono kya Sabati. pe untavulua akamwamula akalivula ilipuga,"kuli ni fighono, fino luvaghile kuvoma imbombo. mwise kusosia himbe, nakwekuti kikighono kya sabati kyene. 15 uMutwa akamwamula akati, "vaktite! nakwale nambe junio kulyumue junio idindulila idogovi nambe ing'ombe jako kuhuma muluvagha na kukuvalongosia kuluta kunuya ikighono kya Sabati? 16 pe lino umhinja ghwa Ibulahamu, junio uSetano an'dindile ku maka kijigho nu ntanda, pe nalukamunoghile umhinja jula kusosivua ikighono kya Sabati. 17 pano alyale ijova amasio aghuo, voni vala vano valyale vikumpinga vakavona soni, pe ilipuga ilikome lya vange vakalulutila vvimila sino sinoavombie. 18 uYesu akati, "uvvimiike vwa Nguluve vuwananine ni kiki, kange nijesia kuling'anisia ni kiki? 19 ji ghwene mbeju jino umuunhu atolile na kuluta kuvyala ku mughunda ghwake, jikalela na kuva mpiki n'kome, ni njuni sa kukanya sikitenda ifiwwasu fyave mu matafi ghake. 20 kange akati, "niviling'anisia ni kiki uvvimiike vwa Nguluve? 21 ki kwene kilule kino un'dala itola na kuhasing'ania jujuo ifipimilo fitatu fya vutine nambe kughumuka" 22 uYesu alyaghendile mu mapulo ni fikaaja kuluta ku Yelusalemu na kuavulanisia. 23 umuunhu jumonga akaposia akati, "Mutwa, ve vaanhу vadebe vano vilipokua". pe lino akavavula akati, "24 mujilolelelaghe kukilila umulyango unsekele, ulwakuva vinga vighela na kukunua kukwingila. 25 pambele unyanyumba atti imile na pidinda umulyango, pe mulikwima panji na kuhodesia na kuuti, Mutwa, Mutwa, tudindulile umwene ikuvamula na kwiti, 'nanivamanyile umue nambe kuno muhuma' 26 pe muliti,

'tukalile na pinyua pavulungolo pako nuve ukatuvulanisie mu fikaaja fitu' 27 neke umwene ikitavamula, nikuvavula nanivamanye kuno muhuma, vuka palyune umue mwe vavomba vuhozi. 28 kwe kuliva na kulisila kisila vusililo unsiki ghuno mulikuvagha uAbulahamu, Isaka nu Yakovo na vavili voni ku vvimiike vwa Nguluve, neke umue jumue mutaghilue kunji. 29 vikwisa kuhuma imbale sooni, nakupuma pa mesa ja kyakulia kya pakivwili mu vutwa vwa Nguluve. 30 kagula ili kuuti, ughwa vusililo ghwe ghwa kwanda nu ghwawanda iiva ghwa vusililo". 31 unsiki undebe pambele, avafalisayi vamonga valisile na kukum'bula kuuti, "luta na kuvuka apa ulwakuva uHelode ilonda kukubuda". 32 uYesu akati, "mulute mukakivule ikikanu, kila, lola nikughadagha amapepo na kusosia umusyughu nu lyakilavo, ni kighono kya vutatu nitekelesia uvfumbue vvango. 33 ku lwolwoni lunoghile vvimila jango kughedelela umusyughu, ulwakilavo ni fighono fino fikwisa, ulwakuva najikwiting'ana kum'buda m'bili kutali ni Yelusalemu. 34 Yelusalemu, Yelusalemu ghwe veni junio ikitavabuda avavili na kuvuvatova amavue vala vano vasung'ilue kulyumue. ke kalingi ninoghilue kuvakong'ania avaanha vinu ndavule ing'uku vule jikong'ania ifayana fyake mumbavatilo sake. neke ili namukalighanile. 35 lola ujilekile inyumba jako. najune nukivavula, namungawesie kukunyagha nambe mungati, 'afunyilue ujuo junio ikwisa ku litavua lya mutwa".

14 lulyahumile ikighono ikya Sabati. yeiluta kukaja ja jumo junio aale n'gooyo ghwa Vafalisayi kulia un'kate, vope vakale vivaanda pipi na pipi. 2 pavulungolo pa mwene pwealyale umuunhu junio alyale ni nhaamu ja kufimba. 3 uYesu akavaposia avaagula ndaghilo isa vayahudi na vafarisayi. "ndaani, lunono kusosia umuunhu pakighono kya Sabaati, asi vuli?" 4 neke avene vakava kimie, pe, uYesu akan'koola. akan'sosia na pikunt'avula alutaghe. 5 ghwope akavavuula akati, "ghweveni mukipuga kiinu junio ali nu mwana nambe ing'ombe jingaghwiile muliina ku kighono kya Sabati naikujisuuvula ng'hani ng'hani?" 6 aveene valyale vasila ngufu isakwamula ghano ghano vavaposisie. 7 un'siki ghuno uYesu alyakagwile kwiti vala vano valyaghoghohilue kwiti vasalwile ifitengo vvoghopua. avavula ikihwani akati, " 8 ye mughongolua nu muunhu uya vutolani, nungikalaghe mufitengo fya vavaha. ulwakuva nukagwile kuti, 9 pano aghongolilue umuunhu junio ghwe mwoghopua kyongo kukila uve. un'siki ghughuo umuunhu junio avaghongolile 10 neke uve ungaghongolue, usalulaghe uvukalo vwa kuvusililo, kuaanga neke kyande ikiwiisa junio akungongolile ghwemwene atisaghe uve manyani, kila

ghukale kuvulongolo. apuo ghuuva mwoghopua ku vano valipalikimo nuuve pamesa. 11 ulwakuva juno ikughinia uNguluve alyamwisia, juno ikujisia ghwe ighinisivua. 12 Yesu kange akam'bulu umuunhu juno umughongolile, 'pano ghukumpela ikyakulia kya pamwisi nambe ikyapakiwwilile, ulekaghe pighongola avamanyani vaako nambe avanyalukolo vaako, nambe avanyakisina vaako, nambe avabading'hani vaako avamofu neke kwiti avene valeke pikukughongola uve uhombe. 13 neke lino pano ghuvomba ikikulukulu, vaghongolaghe avamofu, avalema, na vavoofu, 14 najuve ghufunyu, ulwakuva navinesia kuhomba. ulwakuva ghuhombua muvusyukua vwa vanya kyang'haani. 15 un'siki huno jumonga mu vala vano vakikalile pamesa palikimo nu Yesu ati apulike aghuo, ghwope akavavula akati," afunyilue jula juno ilia un'kate mu vutwa vwa Nguluve". 16 neke uYesu akavavula akati," umuunhu jumonga akavombie ikikulukulu ikikome, akaghongola avaanhу vinga, 17 un'siki ghuno ikikulukulu kifikile, akansung'ile um'bombi ghwake kukuavavula vano avaghongolilue, 'mwise, ulwakuva ifinu fyonifivikilue tayale 18 vooni vakatengula kukunsuuma avasungukile ughwa kwanda akati 'nighulile umughunda nilonda nilute nikaghulole. sivuo usaghile, 19 ghwope ujunga akati, 'nighulile ing'ombe ihaano najune nilute kughela. sivuo usaghile. 20 na ju muunhu ujunge akati, 'nihumile pitoola un'dala pe lino naniwesia pikwisa. 21 um'bombi akagomoka na kukum'bulu um'baha ghwake aghuo. unyanyumba jula akakalile akam'bulu um'bombi ghwake, luta ng'hani ng'hani mumpulo na mufisila fino filuta mufikaaja fya vaanhу ukavalete apa avakotofu, avalema. vano navilola na vabofu". 22 um'bombi ghwake akati, ntwa aghuo ghano unilaghisia ghavombike, nambe lino ikyakulia kisighiile. 23 untwa akam'bulu um'bombi akati, luta kusila ijansevo na mufisila fino filuta mumakaaja gha vaanhу ukavapelepesie avaanhу vingile neke inyumba jango jimeme. 24 ulwakuva nikuvavula, mu vala vano vaghongolilue ulwa kwanda nakwale juno ilivonja ikikulukulu kyango. 25 lino ulukong'ano ulukume valyale viluta naghwo. ghwope akadyetuka akavavula kuuti, 26 ndeve umuunhu ikwisa kulyune ghwope naikunkalalila ubaba ghwa ghwake, ungiina ghwake, avaanha vaake, avanyalukolo vaake avaghosi na vadala Ena, na vu vvumi vwake kange navunesia kuva vavulanisivua vango. 27 umuunhu nave naitoola ikikovekano kyake na kukwisa kunsana jango naiwesia kuva m'bulanisivua ghwango. 28 ulwakuva ghwe veni mu lyumue, juno ilonda kujenga kujenga aikela kutengula kiisatala iling'hanie taasi arole indalamu neke arole kukughenia aghuo. 29 nave naiovomba aghuo neke kyande ijenga uvwalo angakunue pimalisia. vooni

vano vilola vitengula piseka, 30 vitisagha, umuunhu uju akatengwile kujenga, akunilue kumalikisia. 31 neke ghwe Ntwa muki, jno ilonda kuluta kutovana nu Ntwa ujunge mu vviite, juno naikukala paasi taasi neke asaghe nave akwiline kutovana, palikimo na vaanhу imbilima kijigho kimo kutovana nu junge juno ikwisa kwa mwene na vaanhу imbilima fijigho fivili? 32 ndeve evuo ililugu lya vange pano lijighe lilikuvutali, likunsung'a untwa kusuma ulwiho lya lutengano. 33 kwekuti lino, juno nailonda kukuflaka fyooni fino alinafyo. nangawesie kuva m'bulanisivua ghwango. 34 umwinyo nnono, neke nave ghunangike ghuvombela kiki neke ghube mwinyo kange? 35 naghuva mwinyo ghwa kulunga nambe kuva mbolela. kange kutaghua kuvutali. umwene unya mbughulutu aghakupulika na apulikaghe".

15 lino avasongesia songo na vahosi avange vakisa kwa Yesu na kukumpulikisia uYesu. 2 avaFarisayi vooni navalembi vakajing'ulasia viiti," umuunhu uju ikuvupila avanya sambi nambe kulia navo. 3 uYesu akajova ikighwani iki kuvanave akati, 4 "ghweveni kulyumue, ndeve ali ning'olo kilundo neke jimonga jisova, ikusileka isingi sila fijigho budikalubale na budika lubale na kuluta kulonda jino jisovile kuhanga ajaghe? 5 ghwope kya ajaghile akujipinda pamavegha kumo ahownike. 6 angafike pakaja, ikuvakemhela avamanyani na vabadingani vake pe ikuvavula kuuti, hovokagha palikimo nune, ulwakuva ing'olo jango jino jikasovile njaghile. 7 vule vule nikuvavula kuuti luliiva lukelo kukyanya pano umuhosi jumo ilaata inyivi, kukila vvimiila avaanhу fijigho budikalubale na budika lubale, avagholofu avasila vufumbue vwa kulaata. 8 nambe kwale umukijuua veni juno ali ni ndalamu kijigho, neke angasovelue nu latalama lumo, kya ikunga itaala nakufiyaghila inyumba na kulonda kungufu sooni kuhanga ikulwagha? 9 kyande alyaghile ikuvakemhela avamanyani na vabading'ani vake na kukuvavula hovokagha palikimo nune, ulwakuva ulatalama lwango luno lukasovile nilwaghile. 10 nambe ndikio nikuvavula," pwelule ulukelo pa vulongolo pa vanyaMhola va Nguluve vvimiila unyasambi jumo juno ilaata. 11 na ju Yesu akati," umuunhu jumonga alyale na v vaaswambe vavili, 12 un'debe jula akam'bua uvise ghwake akati, baba umhele uvuhesi vvango neke akaghava ikyuma kyake kuveene. 13 ifighono nafinga, un'debe jula akakong'ania foni fino finoghile akaluta ku iisi ija kuvutali, ukuo akalia fivi indalamu sa mwene, akaghulila ni finu fino nailonda, akavombela fivi indalamu samwene kunyivi. 14 ghwope ye amalile fyonifivilajala likingila mu isi jila pe umwene akatengula kuva mulondi. 15 akaluta kwa muunhu jumonga ghwa mu iisi jila, ghwope akan'twala kumughunda ghwake ku suvila

ingube. 16 akava inoghelia kulia amabandu ghano ingube salisaghia ulwakuva nakwale umuuuhu juno akampelile ikinu kyokyonu alie. 17 pe un'debe jula akasaghia mu mwojo ghwake akati, ava vombi valingi ava baba ghwango vilia filingi ifyakukwilana najune pwenile apa nifua ni n'jala! 18 nivuka niluta kwa baba ghwango na kukumbula," Baba nihokile kwa Nguluve na pa maaso ghako. 19 naninoghile kukemhelua n'swambo kange, um'bike nive mumo muvavombi vako. 20 pepano akaluta kwa viise ghwake. ye akyale kutali uviise ghwake akamwagha akam'bonela ikisa akaluta luvilo akamuyayila na kumunonela. 21 u mwana jula akam'bula akati," Baba nihole kukyanya kwa Nguluve na pa vulongolo pa maaso ghako, naninoghile kukemhelua n'swambo. 22 uviise jula akavavula avavombi vake; mulete ng'hani ng'ahi umwenda unono kyongo mun'fwasie. Mun'fwasie ni pele mu kyove ni filatu mumaghulu. 23 kange mulete ing'ombe jino jinonile muhinje tulie na kuhovoka. 24 ulwakuva umwanango alyale awfile mwope mwumi. alyasovile ghwope avonike vakatengula kululutila. 25 pe baho umwanake um'baha jula alyale kumughunda. akatile ikwisa alipipi ni nyumba akapulika ilisio ilya nyimbo na kuseja. 26 akan'kemhela um'bombi jumonga akam'posia agha kwe kuti kiki? 27 um'bombi akam'bula akati," ununavo isile ubaba ghako amuhijile ing'ombe jino jinonile ulwakuva agomwika n'kafu. 28 un'swambe um'baha akakalala akasita kukwingila mun'kate pe uviise akahuma kunjikumpelepesia. 29 neke akamwamula iviise ghwake akati," lola une nikuvombie amaka minga nambe nanipunisive indaghiro sako, neke numhelile nambe kapene kuuti, nihovoke navamanyani vango. 30 neke atile isile un'swambo uju juno alile fivi ikyuma kyako palikimo na vaghenda mwalu umuhinjile ing'ombe jino jinonile. 31 uviise akam'bula akati," n'swambango, ulipalikimo nune ifighono fyoni, ni fyoni fino nilinafyo fye fyako. 32 lino lunoghile kulyusue kuvomba ikikulukulu na kuhovoka, unyalukolo ghwako uju hwene akafwile na lino mwumi; akasovile ghwope avonike.

16 uYesu akavavula avavulanisiva vake, "palyale nu muunhu jumonga m'mofu alyale nu m'baha mu mbombo jake, 2 pe vakampela umm imhola sa m'baha jula kuuti, um'bombi ghwako um'baha itaghania ifyuma fyako. pe ummo akan'kemela akam'bula akati, "kwe kiliku ulyuve kino niplulika? humia imhola ija vuvala vwako, ulwakuva nungave m'baha kange mu mbombo jango. 3 um'baha jula akijovela mu mwoojo ghwake, nivombe kiki, ulwakuva untwa ghwango ikunivusia mu mbombo jango ija vuvala? nisila ngufu sa kulima, na kusuma nivona soni. 4 nikagula

lino kyale nivomba kyande vanivusisie mu mbombo jango ja kwimilila avaanhу vanypile mu nyuma save. 5 pe pano umweimilili jula akavakemhela voni vano visighilua nu ntwa ghwake akam'bula ughwa kwanda, 'ghusighilua ilingi nu ntwa ghwango?' 6 akati, 'fighelelo kilundo fya mafuta akam'bula,' tola ilikalataasi lyako ng'anii ng'anii lemba ifijigho fihaano, 7 pe akam'bula ujunge najuve ghusighilua ilingi? akati, 'ifighelelo kilundo kimo ifya vutine vwa ngano'. tola ilikalataasi lyako, lemba ifijigho lekela kwoni'. 8 untwa jula akamughinia um'baha jula ulakuva alyavombie nu vukagusi. ulwakuva avaanha va pa iisi jiji vali nuvukagusi vyinga kukila avaanha va Nguluve. (aiōn g165) 9 lino une nikuvavula kuuti, muvatangaghe avajinu ni kyuma kino mulinakyu, neke kyande kisilile, mwupilue ku vukalo vwa kusila na kusila. (aiōnios g166) 10 juno mugholofu mu lidebe kyongo iva mugholofu na mulikome. ghwope juno namugholofu mu lidebe naiva mugholofu na mulikome kange. 11 nave umue namulyale vagholofu mu kyuma kino na kyakyangani pe gheweene juno ikuvitika ku kyuma ikyu lwei? 12 kange nave namulyale vagholofu kutumila ikyuma kya muunhu junge, gheweene juno ikuvapela sino sinu jumue? 13 nakwale um'bombi juno ikuvavombela avatwa vavili, ulwakuva ghukunkalalilagha jumo na kumughana ujunge, nambe kukolana nuju na kum'benapula uju. nungawesie kukum'bombela uNguluve ni kyuma. 14 pe avafarisayi, vano valyale vinoghua indalama ye vapulike aghuo ghoni vakam'benafula. 15 kange akavavula, "umue mwemwemu mukuvona hwene vanya kyang'anii pa maaso gha vaanhу, neke uNguluve akagwile amojo ghinu. ulwakuva lino lyimike kwa muunhu liva ng'alasi pa maaso ghwape Nguluve. 16 indaghiro na vavili pwefilyale kuhanga uYohani panoa akisile. kuhuma unsiki ughuo, imhola inofu ja vutwa vwa Nguluve jikapulisive, nu muunhu ghweni ighela kukwingila ku ngufu. 17 neke kihugu ku kyanya ni iisi fivuke kuliko ililembe limo lya ndaghilo likosekane. 18 ghweni juno ikumuleka un'dala ghwake na kun'toola un'dala ujunge iwafuka, ghwope juno ikun'toola juno alekilue numughosi ghwake iwafuka. 19 palyale nu mmofu jumonga alyafwalile amhenda aghanya sambalau na gha ndalama akale ihovokela uvumofu vwake uvukome. 20 nu nkotofu jumonga ilitavua lyake Lasali vakam'biki pa mulyango ghwape kunji kwa mofu jula, alyale ni fikongo. 21 ghwope akinoghelia kulia ikyakulia kino kikaghwisagha pasi pa mofu jula nasi mbua sikisa sikamumyanga ifikong'o fyake. 22 jikava unkotofu jula akafua, avanyaMhola vakantola kuhanga pakifuva pa Abulahamu. ummofu jula ghwope akafua akasyula. 23 ye alyale mumuko kuvulungu kula akadindula amaaso ghake akamwagha uAbulahamu kuvutali

ali nu Lasali pakifuva kyake. (Hadës g86) 24 akalila akati, 'baba Abulahamu, nisaghile un'sung'e u Lasali asase ulwove Iwake mumalenga, alunoghelesie ululimi Iwango; ulwakuva nipumusivua mu mwoto ughu. 25 neke uAbulahamu akati, 'mwanago kumbuka kuuti mu vvumi vwako ukupile isako sino nono, nu Lasali vule vule alyapatile inyivi. neke lino alyapa uhuvilisivua, najuve ghupumusivua. 26 na kukila aghuo, kuvikilie ilina ilikome pakate jitu kuuti vano vilonda kuluta kulyumue vakunuaghe na vaanhу va kulyumue navangalovokaghe kukwisa kulyusue' 27 umofu jula akati, 'nisuma baba Abulahamu kuuti unsung'e ku nyumba kwa baba ghwango. 28 ulwakuva nili navanyalukolo vahano neke avavunge na veene ku vvoghoi piti vope vilikwisa pa mhumhuko apa. 29 neke uAbulahamu akati, 'kwale uMoose na vavili, valeke vavapulikisie vavuo. 30 umofu jula akati, 'Ndali, baba Abulamahu, neke nave angalute umuunhu juno ahumile kuvaafue vilaata, 31 neke uAbulahamu akam'bula akati, 'ndeve navikuvalikisia uMoose na vavili navangampulikisie nambe umuunhu angasyuke kuhuma kuvaafue.

17 uYesu akavavula avavulanisivua vase, "imbombo sino sikuwatwalila avaanhу kuromba uvuhosi sinoghile kuhumila, neke iga umuunhu ghweni juno itengulisia! 2 jale jiva je kiba umuunhu ujoo kumpinyila mu singo ilivue ilisito lya kuhavulila na kutaghuva mu malenga, kuliko kumuleka umuunhu jumo mu vadebe ava atendaghe isambi. 3 mujilolelelaghe, nave unyalukolo ghwako akuhokole umuvungaghe, ghwope angalate unsahilaghe. 4 nave akuhokila mara lekela lubale ku kighono kimo ni kighono kikikio ikwisa nakuti, 'nilaata' nisaghile unsaghilaghe" 5 avasung'ua vase vakam'bula uMutwa kuuti, "utwongelesie ulvitiko Iwitu" 6 uMutwa akati, "nave muve nu Iwitiko lukome, mwale mukughuvula unkuj ughu, kuluka na kumela kumalenga, ghwope ghukuvitika. 7 neke ghweveni mu lyumue juno umbombi juno ilima umughunda nambe juno idima ing'olo, ikum'bula pano igomoka kumughunda, ghwise ng'ani ng'ani ghukale neke ulie ikyakulia? 8 pe nangam'bule unendele ikyakulia nilie, kange uminye ikihudiko unovombele kuhanga ningamale kulia na kunyua. pe pano najuve kya ghulia na pinyua? 9 nangamuhongesie um'bombi ujoo ulwakuva avombie ghanoavulilue? 10 vule vule najumue mangamale kuromba sino vavalaghisie mutisaghe, 'usue tulivavombi twevano natunoghire. tuvombile ghene ghano vatulaghisie' 11 jikahimile kuuti pano alyale ikyula kuluta ku Yelusalemu, akakilile mu maka ja Samalia na ku Galilaya. 12 ati ikwingila mu kikaaja kimonga, ukuo akatang'ana na

vaanhу kijigho avanya buba. vakima patali, 13 vakajova ilisio vakati, "Yesu, Mutwa tuvonele lusungu" 14 ati avaghile akavavula, "lutagha mukajivonesie ku vatekesi". vope ye viluta vakavalasivua. 15 jumonga ati avwene asokile, akagomoka ikufunyila uNguluve. 16 akafughama pa maghulu gha Yesu kumuhongesia. umwene alyale muuhugu. 17 uYesu akawamala akati, "pe navakavalasike voni kijigho? valikughi avange vala? budika lubale 18 napwale nambe jumo juno avonike kugomoka neke kumwika uNguluve, looli umughesi uju?" 19 akam'bula, "ghwime ulutaghe ulvitiko Iwako lukusosisie" 20 avafalisayi ye vikumposia uvutwa vwa Nguluve vulikwisa lighi, uYesu akavamala akati, uvutwa vwa Nguluve na kiinu kinokivoneka. 21 nambe avaanhу navilijova, 'lola apa! nambe 'lola kula!' ulwakuva uvutwa vwa Nguluve vuli n'kate jinu" 22 uYesu akavavula avavulanisivua vase, "unsiki ghukwisa ghuno mulinoghela kukuyagha ikighono kimo kya mwana ghwa muunhu, neke namulikukyagha. 23 vilikuvavula, 'lola kula!, lola apa! neke namungalutagha nambe kuvalingilia, 24 hwene mwoto ghwa fula ghuno ghumulika kukyanya kutengulila ulubale lomo kuhanga ulunge. lino nambe umwana ghwa muunhu iliva ndikio mu kighono kyake. 25 neke taasi lukumunoghela kupumuka mu isio nyinga na kukanua ni kisina iki. 26 ndavule lulyale mufighono fya Nuhu, fye luliva mu fighono fya mwana ghwa muunhu. 27 vakalia, vakanya, vakatoola na kutoolana kuhanga ikighono kino uNuhu akingilaa mu kyombo pe amalenga minga ghakisa na kuvalabuda vooni. 28 fylelulyale mufighono fya Luti, vakalia, kunyua, vakaghula na kughusia, kulima na kujenga. 29 neke ikighono kila uLuti alyavikile kuSodoma, jikatonya ifula ja mwoto ni kibiriti kuhuma kukyanya jikavabuda vooni. 30 lino fylelulyale mu kighono kila ikya mwana ghwa muunhu pano ilisyetulivua. 31 ikighono ikyo nungamwitikaghe juno alikunyumba kukyanya iike kutola fimonga munkate munyumba. nungam'bulagha juno ali kumughunda kugomoka kukaaja. 32 munkumbukaghe un'dala ghwa Loti. 33 ghweni juno ighela kulkulisia uvwumi vavili alambusia, neke kange ghweni juno alambusia uvwumi vavili ujoo alakulusia. 34 nikukuvula, ikighono ikio avaaanhу vavili viliiva vaghonile pa kitala kimo. jumo itolu ujunge 35 ilekua. kwe kuliiva na vakijuua vavili vihavula amayembele palikimo, jumo itolu nu june ilekua. 36 avakinhaata vavili viliiva pivomba imbombo pa mughunda, neke jumo itolu, ujunge ilekua". 37 vakamposia, "kughi, uNguluve?" akavavula, "pala pano pweghule um'bili ghwa kikanu kino kifwile, pepano amatumbusi ghiking'ana palikimo".

18

neke akavavula ikihwanikisio ndavule lunoghile kukufunja jaatu, kisila kukatala. 2 akatisaha kwealyale umhighi mu likaja limonga, juno naalayle ikumwoghopa uNguluve kange naavikilagha mu mwoojo kukuvalanga avaanh. 3 mwealyale umfwile jumonga mulikaaja ilio, ghwope akamulutila kekinga akati, "nange unighilile un'koleumulugu gwango aleke kutoola ifyango. 4 ku nsiki ntali naale ipinyile kuuti antange, neke ye ghukilile unsiki akasagha mu mwoojo ghiae. pope une nikumwoghopa UNguluve nambe kukuvalanga avaanh. 5 pope ulwakuva umfwile uju ikung'atasia nikuntanga akave ikighavo kyake neke aleke kukung'atasia kange". 6 neke uMutwa akajova akati, 'pulikisia fino ajoyile umhighi umhosu uju. 7 pe uNguluve ghwope naileta ikyang'haani ku vimike vake vano viku mulilila pamwisi na pakilo? pe umwene naiiva nulugudo kuveene? 8 nikuvavula kuuti, ikwisa ni kyang'haani kuveene ng'ani ng'ani. neke unsiki ghono umwana gwa muunhu ikwisa ilikulgahwa ulwitiko lwa iisi?' 9 pepano akavavula ikihwani iki pwevalyale avaanh vamonga vano vikuvoona kuuti aveene kuva vagholofu na kuvapenapula avange, 10 avaanh vavili vakaluta kunyumba inyimike ja kufunyla: jumo aale mFalisyi nu junge n'songesia songo. 11 umFalisyi akima na akifunya ndiki mu mwoojo ghwake, 'nikukuhongesia Nguluve vule une nanili ndavule avaanh avange vano vakuni, avaanh vano vahoka makole, avawafu nambe ndavule uju unsongesia songo. 12 une ku nywabaha nibuhila kulia kavili kange nitavula ilitekelo mu meto soni sino nikava. 13 neke unsongesia songo, alyimile pavutali looli nalyaghelile nambe kukwinamula amaaaso ghake kukyanya. akatovatova pakifuva kya mwene akati, 'Nguluve unsaghile une ne muhos' 14 nikuvavula, umuunhu ndavule uju alyagomwike kukaja apyanilue inyivi saake sooni kukila ujunge jula ulwakuva gheni juno ikughinia uNguluve alyamusia, ghwope juno ikujisia uNguluve alyantosia. 15 avaanh vakatwalila avaanh avadebe kuuti vamwabasie, neke avavulanisivua vake ye vawwene aghu, vakavasigha. 16 neke uYesu akavakemela kwa mwene akatisagh, 'valeke avaanh avadebe vise kulyine nambe namungavasigha. ulwakuva uvutwa vwa Nguluve vwe va vaanh ndavule avuo. 17 kyang'ani nikuvavula, umuunhu ghweni juno naikvupila uvutwa vwa Nguluve hwene mwana sesene nailikwingila'. 18 um'baha jumonga akam'posia akati, 'm'bulanisi nono, nivombé kiki neke pambele nive nu vwumi vwa kusila na kusila?' (aiōnios g166) 19 uYesu akamwamul akati, 'kiki ghukung'emela nnono? nakwale umuunhu juno nnono, loli ju Nguluve mwene. 20 usikagwile indaghilo nunga wafukaghe, nungabudaghe, nungahijaghe, nunglekaghe

uvudesi, umwoghopaghe uvaaso nu mamajo. 21 um'baha jula akati, 'isio sooni nigadilile kuhuma ye nili nsoleka'. 22 uYesu ye asipulike isio akam'bula, "upeelile ikinu kimonga. lunoghile ughusie ifinu fyoni fino ulinafyo neke uvaghavile avakotofu, najuve ghuliva ni kyuma ku kyanya - kange ghwise umbingilile'. 23 neke umofu ye apulike aghuo, akasukunile kyongo ulwakuva alyale ni kyuma kinga. 24 pe pano uYesu, akam'bona vule asukunile kyongo akati, 'latalamu kyongo avanya kyuma kukwingila ku vutwa vwa Nguluve! 25 lwakuva kihugu kyongo ingamila kukilila pa kilioli kya sindano, kuliko kwa mmofu kukwingila ku vutwa vwa Nguluve. 26 vala vano valyapulike aghuo vakati, pe ghweveni lino juno ndepoonu ipokua?' 27 uYesu akamula akati, 'sino avaanh vikunua kuvomba ku ngufu saave neke kwa Nguluve sivombeka'. 28 uPeteli akati, 'Ena, usue tufilekile ifinu fyoni tukuingilile uve.' 29 pe pano uYesu akavavula, kyang'haani nikuvavula kuuti, nakwale umuunhu juno ajilekile inyumba, nambe un'dala nambe unyalukolo nambe avapafi nambe avaanh vvimiila uvutwa vwa Nguluve, 30 juno naikwupila minga kukila mu iisi iji, na mu iisi jino jikwisa uvwumi vwa kusila na kusila. (aiōnios g165, aiōnios g166) 31 pe baho ye vakong'anisie vala kijigio na vavili, akavavula, 'lola, tutogha kuluta kuYelusalemu, na masio ghoni ghano ghalembilue na vavili kujova isa mwana ghwa Muunhu kuuti ghikwilana. 32 ulwakuva iiva mumavoko gha vaanh avaYahudi vikum'bedagha na pikumuligha na pikumfunyla amate. 33 kange vikun'kopagha ni fijeledi na kukum'buda neke pakighono ikyu vutatu isyuuka.' 34 navalyasikagwile sino ijova isi. nalisio ili lifisilue kuveene, navalyasitang'inie sino sijovilue 35 pe lukava uYesu pano alipipi ku Yeliko, umuunhu jumonga um'bofu alikalile palubale lwa nsevo akaumagha vantange, 36 ye apulike ilipugha lwa vaanh likuling'ania akaposia kiki kihumila. 37 vakam'bula kuuti uYesu ghwa Nasaleti ikila. 38 pe um'bofu jula akalila fiijo akati, 'Yesu, mwana ghwa Davidi, unisaghile'. 39 vala vano valyale vighenda vakan'dalikila um'bofu jula, vakam'bula ujike. neke umwene akaghina kulila fiijo, 'mwana ghwa Davidi, usanighile. 40 uYesu akima akasumma umuunhu jula vamulete kwa mwene. pe um'bofu jula ye amuvelelile, uYesu akamposia, 41 ghulonda nikuvombele kiki? akati, 'Mutwa, nilonda kulola'. 42 uYesu akam'bula, 'lino ulolaghe, ulwitiko lwako lukusosisie'. 43 ku nsiki ghughuo akavisagh ilola, akam'bingilila uYesu na kukumughiniauNguluve. vati valyaghile ili, avaanh vooni vakamughinia uNguluve.

19

uYesu akingila na kukila pakate pa Yeliko. 2 apuo pealyale umuunhu juno atambuluagha Sakayi. juno alyale m'baha ghwa vasongesia songo kange muunhu

ghwa vumofu. 3 alyale ighela kukumwagha uYesu kuuti mwana ghwa ndani, neke akakunua kukumwagha ulwakuva alyale mfupi kange pe likale ilipugha lwa vaanhu. 4 pepano akalongola luvilo kuvulongo ku vaanhu, akatogha kukyanya mu n'kuju kuuti amwaghe, ulwakuva uYesu alyale pipi pikila isila iijo 5 un'siki ghuno uYesu afikile pala, akalola kukyanya akam'bula akati, "Sakay ika ng'haani ng'haani, ulwakuva umusyughu lunoghile kulinda ku nyumba jako" 6 akavomba ng'haani ng'haani, akika na kumwambilia ku lukeelo. 7 avaanhу voooni vakatile vaghaghile aghuo vaking'ulasya vakati, 'alutile kukumughendela umuunhu unya sambi. 8 uSa'kayi akimile akam'bula uMutwa kuuti, 'loola lubale lwa kyuma kyango nikuvapela avakotofu, kange nave umuunhu ghweni nin'kunyile ikinu, nikun'gomokesia kane'. 9 uYesu akam'bula akati, 'umusyughu uvupoki vufikile mu nyumba iji, ulwakuva umwene kange ghwe mwana ghwa Abulahamu. 10 Iwakuva umwana ghwa muunhu isile kulonda na kupoka avaanhу vano vasovile. 11 ye apulike aghuo, akaghendelile kujova na kuhumia ikihwani, ulwakuva akale pipi na kuYelusalemu, voope vakasaghile kuuti uvutwa vwa Nguluve vulyale pipi kuvoneka ku Iwakwasia. 12 pepano akavavula akati, uNtwa jumonga akalutile ku iisi ija kuvutali kuuti pile uvutwa neke agomoke. 13 akavakemhela avavombi vake kijigo, akavapela filundo kijigo akavavula akati, "muvombaghe imbombo ija kufulusia kuhanga pano niligomoka" 14 neke avaanhу vake vakan'kalalilaghа pe pano vakavasung'a avomolua valute vamfuate na kukum'bula kuuti, "natulonda umuunhu uju atulongosie" 15 akatile agomwike ye apelilue uVutwa, akavakemhela avavomvi vala vano akavalekile indalama vakemhelue vake, neke akagule vafulwisie ndani. 16 ughwa kwanda akisa akati, "Mutwa ikipupa kyako kino ukamhelile kifulyisie ifighavo kijigo, 17 UNtwa jula akam'bula, uvombie vunofu uve uli mb'ombi n'nofu, ulwakuva ghwa kolopalile mu fidebe, nikupela kutema amapulo kijigo. 18 ughwa vuvili akisa akati, 'Ntwa, ikipupa kyako kifulyisie ifipupa fihaano. 19 UNtwa ujuo akam'bula akati, 'najuve tola uteme amapulo ghahaano. 20 nu junga akisa akati, Ntwa iji apa indalama jako, jino nikapinyile vunono mu kyenda, 21 ulwakuva nikoghwipe kuuti uve uli muunhu n'kali. ghuvusia kino nu vikile na kupeta kino nukawwalile. 22 uNtwa ujuo akam'bula, 'ku masio ghako juve nikukuhiga, uve uli m'bombi m'bivi. ulyakagwile kuuti une nili muunhu m'bivi nitola kino nanivikile na kupeta kino nanikawwalile. 23 pe, ongo nikavikile indalama jango ku vano vifulusia, nneke kyande nigomwike nitole palikimo na sino sifilwike? 24 uNtwa akam'bula avaanhу valyale vimile apuo, 'mun'kunye ikipupa ikio na kukumpela jula unya fipupa

kijigo. 25 vakam'bula kuuti Ntwa, umwene ali ni filundo kijigo. 26 nikuvavula, umuunhu ghweni juno alinakyo ipelua kukila, neke juno nsila, kyope kino alinakyo kilipokua. 27 neke avalugu vango ava, vano navakanoghilue nive mutwa ghwa vanave, mu valete pavulongola apa neke muvabude. 28 akatile ajovile isio, akaghendelelagha kuluta kuvulongo akatogha na kuluta ku Yelusalemu. 29 akatile avelele pa Betigage, pipi nikidunda kya miseituni, akavasung'a avavulanisivua vake vavili. 30 akajova akati, 'mulutaghe pakikaaja kya pavupipi. mungingile mukujagha inyana ja dogovi najighelile kujangalilwa taasi, mujavulile mujilete kulyune. 31 nave umuunhu ikuvaposia, 'kiki mukujavula?' mutisaghe, "uNguluve ali nuvufumbue najo. 32 vala vano akavasung'ile vakaluta vakajagha inyana ja dogovi, ndavule uYesu vuno akavavulile. 33 ye vikujavula inyana ja dogovi, avanyanajo vakav aposia "kiki mukujavula inyana ja dogovi iji? 34 vakavamula vakati," uMutwa ali nuvufumbue najo" 35 pe vakan'twalila uYesu, vakatandika amheenda ghave pakyanya pa nyana ja dogovi, neke vakan'tosia uYesu pakyanya. 36 uYesu ye iluta avaanhу valyale vitandika amheenda ghave mu nsevo. 37 akatile ikwika ikidunda kya miseituni ni kipuga kyoni ikyu vavulanisivua, vakanengula kukumpaalа uNguluve ni lisio ilikome vwiimila ifidego vuno valyavombilue. 38 vakajova, 'aaghinwaghe u Ntwa juno ikwisa mulitavua lya Mutwa! ulutengano kukyanya, nu vwiimike kukyanya. 39 avafarisayi vamonga mu kipuga vakam'bula vakati, m'bulanisi, vajikisie avavulanisivua vako, 40 uYesu akavamula akati, 'nikuvavula ndeve ava vijigha kimie amavue ghilijova amasio. 41 UYesu ye alipipi nu mpulo akaghulilila, 42 akati, nave ghwale ukagule nambe juve, mu kighono iki sino unoghile kuvoma neke uve nulutengano! neke sifisilue pa maaso ghako. 43 ulwakuva ifighono fikwisa fino avalugu vako vijenga illugu pipi nuve, na kukusuta na kukughindilikisia ky huma mu mbale sooni. 44 vikukughwisia paasi uve na vaantha vako. navikulekesia nambe mu livue limo pakyanya ja linge, ulwakuva nukakagwile unsiki ghuno uNguluve alyale ighela kukupoka. 45 uYesu akingila mu nyumba ija kufunyila, akatengula kuvadaga vala vano vakale vighusia, 46 akavavula," jilembilue, inyumba jango jiliva nyumba ja kufunyila, neke umue musyetulinie kuva lipango lya vakunyi". 47 pe lino uYesu alyale ivulanisia ifighono fyonu ku nyumba ja kufunyila. aatekesi na vavulanisi va ndaghilo na valongosi vavaanhу valyalondile kukum'buda, 48 neke navakakunua kujagha isila ja kuvomba ndikio, ulwakuva avaanhу voni valyale vikumpulikisia vunono.

20 kiliva kighono kimo, UYesu ye alyale ivulanisia avaanhу ku nyumba iniyimike ja kufunyila na kudalikila ilivangili, avatekesi avavaa na vavulanisi va ndaghilo vakamulutila palikimo na vaghogholo. 2 vakajova, vakam'bula, 'tuvule kwe kuvutavulua vuliku ghuvumba agha? nambe ghwe veeni ujо junо akupelile uvutavulua uvu?' 3 ghwope akamula akati, 'hajune kange nikuvaposia. munivule 4 ulwofugho lwa Yonani pe lukahumile ku kyanya au kuvaahuu?' 5 neke vakajofesania vavuo ku vavuo, vakatisagha, 'tungati, 'lukahumile kukyanya akutuposia, 'ongo pe namukamwitikile? 6 kange tungati; lukahumile ku vaahu; avaanhу vooni apa kya vikutotava na mavue, lwakuva vooni vikwitika kuuti uYoani alyale m'bili. 7 pe vakamwamula lwa kuva navakagwile kuno lulyahumile. 8 uYesu akavavula, "najune nanikuvavula umue kwe kuvutavulua vuki nivomba agha." 9 alyavavulile avaanhу ikihwani iki, "umuunhu jumonga alyavyalile umughunda ghwa misabibu, akaluta iisi ijinge ku nsiki ntali. 10 ku nsiki ghuno ghunoghole, akansung'ile um'bombi kuvalimi va misabibu, neke avalimi va misabibu vakantova, vakan'gomosia mavoko ghene. 11 pe akansung'a kange um'bombi ujunge ghwope vakantova, na kum'bombela inyivi, na kukun'gomosia mavoko ghene. 12 akansung'a kange ughwa vutatu ghwope vakamuleasia na kukuntagha kunji. 13 lino untwa ghwa mughunda akati, 'kya nivomba kiki? nikunsung'a umwanango umughanike. pamo valamwitika. 14 neke avalimi va sabibu vati vamwaghile, vakajofesania vavuo ku vavuo vakatisagha, 'uju ghwe nya kyuma. tum'bude neke ikyuma kyake kive kitu. 15 vakamwumia kunji ku mughunda ghwa misabibu na kukum'buda. pe unyamughunda kwale ikuvavomba kiki? 16 ikwisa kukuvaluba avalimi va misabibu, na kukuvalipa avange umughunda ughuo". vope ye vapulike aghuo, vakati, 'uNguluve akanile'. 17 neke uYesu akavalola akavaposia, akati, "pe amalembe agha ghali nuvufumbue vuki? ilivue lino avajengi valyalikanile, lino lye livue lya npanguto? 18 umuunhu ghweni junо ighua pa kyanya pa livue ilio, idenyeng'anа kyongo. neke jula junо lingamughwile, liku'ndijania kyongo" 19 lino avalembi na vavaha va vatekesi valyalondole isila ja kukun'kola mu nsiki ghughughuo, valyakagwile kuuti alyajovile ikihwani iki kuveene. neke vakavoghwiye avaanhу. 20 vakamulola vunono, vakasung'a vano vposelesia vano vikuvona kuva vaanhу va kyang'haani, neke vavwaghe uvuhosi ku malembe ghake, neke kun'twala ku vatemi na vanya vutavulua. 21 vope vakamposia, vakati, "m'bulanisi tukagula kuuti ghujova na kuvulanisia isa lwei kisila kusyangua nu muunhu ghwoghwoni, neke uve ghuvulanisia ilweli kujova isa Nguluve. 22 pe lunoghole kulyusue kuhomba isongo kwa Kaisali au nambe?" 23 neke UYesu alyakagwile ulutegho lwavo, akavavula, 24 munisone ihela idinali. ikihwani ni litavaa lyani fili kyanya jaake?" vakan, "Iya Kaisali". 25 ughwope uYesu akavavula akati, 'pe mumpele uKaisali ifya kaisali, nu Nguluve ghano gha Nguluve; 26 avalembi na vavaha va vatekesi vakakunilue kukagula kila kino alyajovagha pavulongolo pa vaanhу. vakandegħha ulwamulo lwake navakajova kyokyon. 27 avasadukayi vamonga vakamulutila, vala vano vijova kuuti avafue navalasyuka, 28 vakamposia vakan, "m'bulanisi uMoose alyatulembile kuuti nave umuunhu angafwilue nu nyalukolo unya n'dala junо nsila mwana pe anoghile kukuntola un'dala ghwa nyalukolo ghwake na kuhola nagħwo vvimila ulumbulie. 29 kulyale na vanyalukolo lekela lubale, ughwa kwasia akatola akafua kisila kuleka umwana, 30 nughwa vuvili ghwope. 31 ughwa vutatu akantola vulevule, enendikio ughwa lekela lubale naakalekile avaanhа akafua. 32 pambele un'dala jula ghwope akafua. 33 lino nave kwelule ulusyuko iiva nd'alā ghawni? ulwakuva vooni lekela lubale valyantolile". 34 uYesu akavavula, "vaanha va iisi iji vitola na kutolua. (aiōn g165) 35 neke vala vano vanogħile kukwupila uvusyuko vwa vafue na kukwingila mu vvumi vwa kusila na kusila navitola nambe kutolua. (aiōn g165) 36 nambe navalha fua kange, ulwakuva viiva palikimo na vanyaMhola ve vaanha va Nguluve, vaanha va vusyuko. 37 naju Moose alyajovile kuuti avavue vilisyuka. alyajovile uluo mu malembe mu lwa kihinja kino kilyale kivvika, alyatiile u Mutwa ndavule uNguluve, ghwe Nguluve ghwa Abulahamu, ghwe Nguluve ghwa Isaka, kange ghwe Nguluve ghwa Yakovo". 38 lino umwene nagħwe Nguluve ghwa vafue, looli avvumi ulwakuva vooni vikukala kwa mwene". 39 pe avavulanisi vamonga ava ndaghilo vakamwamula, vakan, m'bulanisi għwamwile vunono. 40 kutengulila apu vakava vikwogħopa kukumposia. 41 uYesu akavaposia akati, "asi lwa ndani avaanhу viitħu Kilisite mwana ghwa Ntwa Davidi? 42 ulwakuva uDavidi juju alyatulembile mu kitabu kya sabuli alyatile, uMutwa alyam'bile umutwa għwango ghukale uluvoko lwa kundio, 43 kuhanga nikutange uvaleme avalugu vaako paasi pa magħħulu ghako, 44 uDavidi ikunkemela Kilisite 'Mutwa' pe iiva ndani mwana ghwa Davidi"? 45 avaanhу vooni ye valyale vikumpulikisja akavavula avavulanisivua vaake akati, 46 mujilolelelagħe na valembi, vano vilonda kughenda kuno vafwalile amenda amatali, na kunogħua kuuti avaanhу vavħingilagħe nu vvogħofi mumapuulo. pano vali mu nyumba isa kufunyila vilonda kukukala ku fitengo ifya kuvulongolo na mu fikulukku vikukala mu fitengo fya vogħopua. 47 avaanhу ava vikuunja ifinu ifya vafwile! neke muvukedusi vwa vikufunja inyifunyo inhaali, kuuti

avaaanhu vatisaghe vagholofu. mu uluo uNguluve ikuvapeela ulupumuko ulukome kukila.

21 uYesu akalila akavagha avakinhaata vamofu valyale

vivika amatekelo ghave muvitile 2 akamwagha unfwile jumonga nkotofu ivika isenti sake ivili. pe 3 akati,"kyang'haani nikuvavula unfwile uju unkotofu ivikile indalamu nyanga kukila avange vooni. 4 ava vooni vahumisie ilitekelo ili kuhuma mufinga fino valinafyo. neke unfwile uju mu vukotofu vwake ahumisie indalamasooni sino avele naso vvimiila uvwumi vvake" 5 ye avange valyale vijova isa nyumba inyimike ja kufunyla, ndavule jilyavikilue na mavue amanono na matekelo, akati, 6 mu mhola isa mbombo sino mukusaghha, ifighono fikwisa fino nakwekuliva nilivue limo lino lililekua nkyanya ja live ilinge lino naililighua. 7 pe vakamposia vakati, Mbulanisi isi sooni silihumila lighi? kwe kiliku kino kiliva kye kivalilo kuuti agha ghalipipi kuhumila? 8 uYesu akamwamula, "muvisaghe maaso kuuti namungasyanguaghe. ulwakuva vingi vikwisa ku litavua lyango viti,"une nene, nu nsiki ghalipipi. namungavavingililaghe. 9 mungapulike ivuluguvulugu namungoghwopaghe, ulwakuva isi sooni sinoghile sihumile taasi. neke uvusililo navulihimila ng'hani ng'hani" 10 pe pano akavavula," iisi jilikwima na kutovana ni jinge, uvutwa ku vutwa uvunge. 11 kuliva ni finsenyena ifikome, injala ni nhamu isa kwambukila siliva papringa. kwe kuliva ni finu fya kwoghofia ni fivalilo fya kwoghofia kuhuma kukanya. 12 neke isio sooni ye sikyale kuhumila, tiko avaanhу vilikuvakoola umue na kukuvalimusia. vilikuvawala kukuahigha mu nyumba isa kufunyla, na kukuvalindila mu ndinde. kange mulitwalua ku vatwa na ku vanya vutavulilua kuuti muhighue ulwakuva umue muli vavvulanisivua vango. 13 neke kulyumue aghuo ghuva ghwe nsiki ghwa kwoleka ulwitiko lwinu. 14 pe lino mwamulaghe mu moojo ghinu ku ling'ania avimilisi viinu ye lukyale. 15 ulwakuva nikuvapela amasio agha vukoola vuno avalugu viinu voni vikunuagha kusigha na kukujiana. 16 neke mulikanwa na vapafi vinu, avanyalukolo vinu, avapipi vinu na vamanyani vinu, kange vilikuvabuda vamonga mu lyumue, 17 vilikunkalalila umuunu ghweni ku litavua lyango. 18 neke nakwelule nambe ulunyele lomo lwa matu ghinu luno lulisova. 19 ku lugudo mukusisoria inumbula sinu. 20 kyale muvoona ilikaaja lya Yelusalemu lisyungutilue navalua lilugu pe mukagulaghe kuuti unsiki ughwa kutipulua ghuli pipi. 21 apuo vano vali ku Yudea vakimbililaghe ku fidunda, na vala vano vali pakate pa mpulo vavukaghe, kange namungavalekaghe vano vali kufikaaja kukwingila. 22 ulwakuva ifi fye fighono fya kuhombekesia, neke kuuti ghooni għano ghalembilue għiise kuvombeka. 23 iga ku vala vano

vali nuvukunue na vala vano vikwong'lesia ku fighono ifio! ulwakuva kuliiva nulupumuko lukome mu iisi, ni ng'halasi ku vaaanthu ava. 24 avaanhу avange vilibudua ni bambaavange vilitwalua ku vukamiku iisi isinge, ni Yelusalemu jilikanyua na vaanhu va iisi kuhanga unsiki ghwa vaanhu va iisi pano għuuvu ghufifik. 25 fili vineka ifivalilo ku lijuva, umwesi ni nhondue, neke pa iisi apa inyanja siliva na mavingo amavaha amanya mughindi, uluo lulipelela avaanhу ava fisina fyoni uva nulupumuko nu ludwesi. 26 isi sooni siliva sikwisa mu iisi, avaanhу ghulifua umwoojvvimila kukwogħopa kyongo. vilisaghagħha kuuti lukwisa ultalamu ulukome, ulwakuva ifinu ifya kukyanya filisukanisvua, 27 pepano vilikumwagħha umwana ghwa muunhu ikwisa kuhuma mumafundu ku ngufu nu vvimike uvuvalha. 28 neke isio sooni silava sitengula kuhumila, mwimagħe, inulagħha amatu għinu, ulwakuva uvvpok iwinu vuvelelile pavupi. 29 uYesu akavavula ku kihwanikisio akati, lolagħha umeppi ghwa tini na mapiki għoni. 30 pano muvona amapiki għatengwile kulemba, mukujjolela jumue na kukagħla kuuti amasiki għa lufuke għalipipi. 31 vule vule pano muvona agha għihumila umue kagħulagħha kuuti, uvutwa vva Nguluve vulipipi. 32 kyang'haani nikuvavula, ikisina iki nakilikila, kuhanga isi sooni sihumile. 33 uvulanga ni iisi silikila, neke amasio għango loli nagħilikila. 34 neke mujjolelelagħe jumue, neke kuuti, amoojo għinu nagħhangalemusaqhe nu vuhojofu, uvugħasi, nuvukaming'anilua vwa iisi ijj. ulwakuva ikighoñi ikio kilavilisa mu lwa ng'enyemukila hwene lutegħo. 35 ulwakuva jiiva kwa muunhu ghweni juno ikukala pa maaso għa iisi jooni. 36 lino muvisagħe maaso unsiki għwoni, mur'sumagħe uNguluve kuuti muva lukħangafu lwa kukwilana kukugħasegħuka agha għoni għano kyale għiħumila, na kukwima pavulongolo pa mwana ghwa Muunhu". 37 mu fighono ifio pamwisi, uYesu alyale ivulanisja avaanhу mu luvika ulwa nyumba inyimike ja kufunyla. pakilo akalutagħha kughona ku kidunda ikya Miseituni. 38 neke jaatu avaanhу voni vakasisimukagħha lulwakilo na kuluta mu nyumba inyimike ja kufunyla kuuti vampulikisie.

22 pe baho ikyimike ikya makate ghano nagħavikilue iklile

ye kilipipi, kino kikakmelu ħażżeġ pasaka. avavaha na 2 vatekesi palikimo na vavulanis iż-żgħiex wa'ndagħi, vakapulinq'hana kulonda isila ija kum'buda uYesu. ulwakuva vakogħopagħha avaanhу. 3 uSetano akingila kwa Yuda isikalioti, juno alyale m'bulanisivua kuvala vano vaale kijigho na vavili. 4 uYuda akaluta kupulinq'hana na vavaha vavatekesi ku sila ja kukotola uYesu kuveene. 5 vakahovoka, na kupulinq'ana vampeelee indalamu. 6 umwene akitika, pe akalonda unsiki għwa kunkotola uYesu kuveene pano pasila lipugħha

lya vaanhу. 7 ikighono kya makate ghano naghavikilue iklile lulyafikile kuuti," ing'olo ja pasaka umpaka jibudue. 8 pe uYesu avasung'ha uPeteli nu Yohani, aaula," luta mukatuling'anikisie ikyakulia kya Pasaka neke twise tulie" 9 akavaposia," poki pano għulonda tukapaling'anisie? 10 akavamula, "pulikisia kyamuvveene mwiegħile mulikaaja lino umukibaba apindile ulusajj iwa malenga kumwaitang'anila nu mue mumbingililagħe kuhanga kufiika kunyumba jino ikwingiġia. 11 apuo, mum'bule unyanyumba 'ntwa ghwa nyumba, um'bulanisi ikukuposia kilikugħi ikyumba kya vahesiapano nilila ipasaka na vavulanisivua vango?" 12 ikuvasona ikyumba ika ikyapakxanya kino kiling'anisivue mweumalile ulupinyo uluo. 13 pe vakaluta, vakavaghile avaanhу voni vavombile ndavule vavulanisivue. pepano vkalining'anisiea ikyakulia kya Pasaka. 14 unsiki ye ghufikile akikalile na vasung'ua. 15 pepano akavavula, "nilinuvusykue luvalha fijo lwa kulia ikyimike kya Pasaka. numue yenkyale piluta mulupumuko lwango. 16 ulwakuva nikuvavula, nani lia kange kuhanga kyalukwisa lujobue kuvutwa vwa Nguluve" 17 pebaho uYesu akatola ikikombe, akahongesia akati, "kogħo iiki, mughavane jumue na jumue. 18 ulwakuva nikuvavula nani lanyu kange uluhuje lwa misabibu, kuhanga uvutwa vwa Nguluve vulava vukwisa. 19 pebaho akatola unkate ye ahongisie, akamenyulania akavapeela akati," ughu ghwe m'bili għwango ghuno ghukavulilue vvimila umue. fyemvombagħe vulevule kukung'umbuka une." 20 akatola ikikombe vulevule ye valile ikyakulia kya pakilo akti, "ikikombe iki lwe lupiġo lwango ulupya mu danda jango. lino jikung'ike vvimila jinu. 21 looli mulumanyagħe umuunhu juno ikunyohela ali bahapa tuli lumo na pilia. 22 ulwakuva umwana ghwa nyamuunhu sakyang'an iluta jujuo ndavule lwa jovilue looli iga kwa muunhu jula juno kuhumila umwene umwana ghwa nyamuunu ikwobelua!" neke 23 vakinġula kuposesanġa vavuo ku vavuo veeni mu lipugħha lya vanave juno asivombile isio. 24 neke lukahumila kukaning'hana mulipugħha lya vanave kwitħi ghweġi mulipugħha litu juno vikunsagħha kwiti ghwe m'baha kukiġi voo. 25 akavavula, "avatemi va vaanhу avamuiisi valinuvutwa ku veene, na vano vali nu vułamusi vwaavevitambula vogħopua. 26 neke nalulondivua kyongo kulyumue umue pamo kange, muleke juno m'baha kulyumue, ave ndebe. na jula juno ghwe ilondua fijo ave ndavule unyambombo kwa munhu. 27 ulwakuva veeni um'baha juno ikukala pilia kange ikuvavombela? najune nikkyle nighwanine nilindavule jumue ndavule juno ikuvavombela. 28 looli umue mwemue mujigha kuva nune mungelo sango. 29 nikuvapela umue uvutemi. ndavule uNhaata alyamelile une uvutemi. 30 kuuti mupevve Kulia

nakunyu pavulilo vwango pa vutwa vango neke mukukala pa fitengo fya vvimike pano mukufihigha ifisina kijigho na fivili ifya Isilaeli. 31 Simoni, Simoni ulukagulagħe kwiċċi, uSetano asuumile neke avepeete hwene ngano. 32 neke nikufunyile, kuuti ulwitiko lwako nalungakunuagħe. pano kyale ugħomwike kange, vakangasiagħe avanyalukolo vako" 33 uPeteli akam'bula, "Mutwa, linitayale kuluta nuve kundinde nambe mu vufue". 34 uYesu akawmamula akati, nikukuvula Peteli, ing'ongove ye jikyale kuvika umusyugħu, ukung'ana katatukwiti naung'agħwie" 35 pebaho uYesu akavavula, "ye nivvatwalile umue vusita kifuko, nambe indiilo ija fyakulia, nambe ifilatu, pe kinu kiki kilyapelele?" vakawmamula kuuti, "nakwale" 36 pepano akavavula, "neke lino umuunhu ghweni juno alinikfuko, atole palikimo ni ndilo ja fyakulia. na juno nsila nambe vubamba lumunogħile aghħusie umwenda ghake neke aghħule ghumo. 37 ulwakuva nikuvavula, sooni sino silembilue vvimila uune lunogħile sivombeke, 'na kutolua ndavule umuunhu juno vikun'kola għwene n'denja ndaghilo. ulwakuva kila kino aavavili valyajovile vvimila uunekukwisa. 38 neke vakajova kuuti, Mutwa, lola isi apa ibamba īvili" pe akavavula "lukwilie" 39 ye valile ikyakulia kya pakilo. uYesu akavuuka ndavule fino akasivombagħha jaaatu. akaluta kukidunda kya Miseituni. voope avavulanisivua vake vakkam'bingil. 40 ye vafikile akavavula, "musuumagħe neke muleke kukwingila mungelo. 41 akaluta patali navo hwene livue vajughwi pe akafugħama akifunja. 42 akati, Nhaata nave lunogħile umbusikisiee ikikombe iki. neke nakwekuti ndavule nilonda une looli sivombeke ndavule ghughanieju juuve." 43 neke pebaho avanyaMħola kuhuma kukyanya akamwisila, akampeela ingu. 44 ye alimuvuvaifi, akasuma kulukangasio fijo, najinwing'a jikadomola paasi nyinga hwene danda. 45 ye akifunyile akima kuhuma kulufuñu lwake akaluta kuva vulanisivua vaake akavona vagħonelile ulwakuva valyale nuluskunalo. 46 akavaposia, kiki mughonelile? musisimuke mfuunye, tuleke pikwingila mungeli" 47 ye akyale pijova pe ilipugħha lya vaanhу vinga likisa naju Yuda juno aale m'bulanisi ghake ghwe jumo na vala kijigho na vavili akavalongola kwa Yesu neke anonele. 48 neke uYesu akambula, "Yuda ghukumwoħħela umwana ghwa nyamuunhu ghwa na pikunonela? 49 pe avavulanisivua va Yesu ye valipipi nagħwo yevakawwene aghħuo ghano ghivombekha vakati," Mutwa ndaani tuvatove nu m'bamba? 50 neke jumo mu veene akantova nu m'bamba ukami ghwa ntekesi. um'baha akadumula imbugħulutu ijakundio. 51 uYesu akajova akati, ulu lukwilie. akatola imbugħulutu akabadika. 52 uYesu akajova kwa ntekesi um'baha na kuvavaha va nyumba inyimike na kuvagħo vano valisile

vusila kukagula". ndaani mukwisa hwene muli nilibaatu kange hwene mhiji. ifivuunda, nasi bamba? 53 ye nili numue ifighono fyooni munyumba inyimike namwavikagh amavoko nkyanya jango. neke ughu ghwe nsiki ghwako nu vutemi vwa ng'isi" 54 vakankola vakamulongosia, vakamuleta ku nyumba ja ntekesi. um'baha neke uPeteli akava ivingilila pavatali. 55 pepano ye vavwene vapembile umwoto munyumba. munkate ye vikalile paasi palikimo, uPeteli akikala pakate paveene. 56 unkami jumonga umwanahinjaka akam'bona uPeteli pano ikalile palumuli luno lukahumila mu mwoto, akamulola akam'bula umuunhu uju avele palikimo naghwo." 57 neke uPeteli akaana akati, "ghwe n'dala uve uvee une nanimanyile" 58 unsiki ndebe, umuunhu akamwagha akati, "uve najuve mulivevamo" neke uPeteli akamwamula, "nemukibaba une jeje" 59 ye ghukilile unsiki ghwa kavalilo kamo ndiiki, umughosi jumonga akankangasia akati, "lweli fijo umuunhu uju avele luumo naghwo, ulwakuva kihwani kya vaGalilaya" 60 neke upeteli akati, "ghwe mughos, nanisikaghwile sino ghujova" pebaho unsiki ghughuo yeijova, ing'hongove jivika. 61 akasyetuka umutwa akamulola uPeteli najuPeteli akakumbuka ilisio lino alyam'bulile uMutwa ye jikyle ing'hove pivika umusyughu, ghukung'hana une katatu. 62 akaluta kunji, uPeteli akatengula pilila kulusukunalo fijo. 63 pepano avakinhaata vano vakamulolelagha uYesu, vakambenafulagha na pikumtova. 64 ye vakamughimbika kumaaso vakamposia vakati, "iviile! ghweveni junu akutovile?" 65 vakajova nynganyinaga kukum'benapula uYesu na kumuligha. 66 ye kukile palyakilo. avaghogholo kuvoni vakakong'ana palikimo, na vavaha vavatekesi na vavulanisi va ndaghilo, vakantwala kuvuhighi, 67 vakatisaghah 'ndeve uve veve mwana ghwa Kilisite, tuvuule" neke umwene akavavula "nambe ningavavule, namunganyitike, 68 kange ningavaposie namunganyamule". 69 looli kutengulila lino na kulutilila, umwana ghwa nyamuunhu ikukala ku luvoko Iwa kundio Iwa Nguluve. ulunya ngufu ja Nguluve. 70 vooon vavati, kwekuti uve ulimwana ghwa Nguluve? neke uYesu akavavula, "umue mujovile kuuti une nene mwana ghwa Mutwa! 71 vavati, "kiki tukyale kange tulonda uvwoles? ulwakuva jusue tupulike amasio kuhuma mu mulomo ghwake"

23 ilipuga lyoni vakima vakantwala uYesu pavulongolo pa Pilato. 2 vakanengula kukumuligha viti, tumwaghile umuunhu uju ikujisofia iisi jitu, ikutukana kuhumia isongo kwa Kaisali, kange ijova kuuti umwene ghwe Kilisite uNtwa. 3 uPilato akamposia akati, "vuli uve veve Ntwa ghwa vayahidi? uYesu akamwamula akati, "veve ghujova ndikio?" 4 UPilato akam'bula um'baha ghwa vatekesi nilipugha, "nanikughwagha

unkole ghwa muunhu uju". 5 avele ihovelesia avaanh uvalanisie muvuyahudi mwoni, atengulile ku Galilaya lino pwale kuno". 6 uPilato ye apulike agha, akaposia nave umuunhu uju ghwa kuGalilaya? 7 ye akagwile kuuti kuuti ali mu vutwa vwa Helode, akantwala u Yesu kwa Helode, ulwakuva ifighono ifio. 8 uHelode ati amwaghile uYesu, akahovoka kyongo ulwakuva ifighono finga akalondagha kukum'bona. akapulika imola sako akahuvilagha kulola ikidegho kimo kino kivombelua nu mwene. 9 uHelode akamposia uYesu amasio minga neke uYesu nakavamula kyokyoni. 10 avavaha vavatekesi na vavulanisi va ndaghilo vakima ni ng'alasi kukumuligha. 11 uHelode palikimo na vasikali vake, vakamuligha na kumbenafula, vakamfasia amenda amanono, pepano akan'gmosia uYesu kwa Pilato. 12 uHelode nu Pilato vakavisaghavamanyani kutengulila ikighono iki [ulwakwasia valyale valugu]. 13 uPilato akavakemela palikimo avavatekesi na avavaha na ni lipugha lya vaanhu, 14 akavavula akati, "muniletile umuunhu uju ndavule umuunhu junu ilongosia avaanh ukuomba imbihi, lolagha nitile nimposie pavulongolo pa maaso ghini nanighwaghile un'cole kwa muunhu uju ku ghoni ghano umue mukumuhigha umwene. 15 ndali, ghwope uHelode ulwakuva alyan'gomwisie kulyusue, loola nakwekili kimonga kino avombie, kino kikumpelela afue. 16 pe lino nikun'kopa na kukumulekesia. 18 neke vooon palikimo vakova vakati, "m'busie ujoo un'dindulile uBalaba 19 uBalaba alyale muunhu junu avikilue mu ndinde ulwakuva alyavombie uvuhosi vumonga mu lipulo na kwa kubuda. 20 uPilato akavavula kange nilonda kumulekesia uYesu. 21 neke aveene vakajeghelagha viti, unkomelele, unkomelele". 22 akavaposia ulwa vutatu, neke umuunhu uju avombie uvuhosi vuki?" nanikughwagha unkole ghuno ghukun'twalila abudue. lino ningamale kun'tova nikumulekesia. 23 neke vakaghina kukwov, vilonda kuuti, akomelelue. neke iyovo lyake likamwitikisia uPilato. 24 pepano uPilato akalamula kuomba ndafu muvufumbue vwake. 25 akamulekesia junu valyaneeilie junu alyadindilue mulywa kupela ilibaatu na kubuda. neke akantvula uYesu ndavule mundondele saake. 26 ye vikuntwala vakankola umuunhu jumo itambulua ghwe Simoni junu akahuma mu iisi ija Kilene, vakam'beghasia ikikovekano neke ipinde kumbingilila uYesu. 27 ilipuga lya vaanhu navakijuva vano valyale vilila na kusukunala vvimila vwake navabmingililagha. 28 neke akansyetukila, uYesu akavavula, "avahinja va muyelusalemumulekaghe kundilila uneloli mulilaghe vvimila mu lyumue na vvimila mu vaanha vinu. 29 lola ifighono fikwisa fino viliti, "vafunyilue vano vaghumba na maleme ghano naghapapile, na mavele ghano

naghong'ilisie" 30 pepano vatengula kufivula ifidunda kuuti, "tughile ni fidunda mutukupike" ulwakuva 31 nave vivomba agha ku umwighu, pe luliva ndani ku ghuno ghumile?" 32 avaghosi avange avahosi vavili vakantwalagha palikimo nu mwene neke vabudue. 33 ye vafikile pano vatambuluagha Lung'ala lwa muunhu, pepano pepano vakavakomelela palikimo na vahosi vala. jumo ulubale lwa kundio nujunge ulubale ulwa kung'ighi. 34 uYesu akam'bula, "Nhaata uvasaghile ulwakuva sino vivomba navasitaghie". voope vakatova ulusudolekughava amenda ghake. 35 avaanhу vakima kumo vikuvalola avavaha vuno vikumuhigha, na kuti, "alyavapokile avange na lino ipoke jujuo nave umwene ghwe Kiliste ghwa Nguluve Mwimike". 36 avasikali voope vakam'benapula, vakam'belelela na kukumpela, isiki, 37 vakatisgha, "nave uve uli Ntwa ghwa vaYahudi ipoke juve ghwemwene" 38 kwekulyale kange ni kivalilo kwa mwene kino kilembilue "UJU GHWE MUTWA GHWA VAYAHUDI". 39 umuhosi jumo juno akakemelilue akamuligha akati," uve na veve Kilisite? ghupoke juve neke najusue" 40 neke ujunge jula akamwamula, akan'dalikila akati, "ghwe, uve naghukumwoghopa uNguluve, najuve uli muluhighilo luliku? 41 usue pwetule bahapa musakilweli, ulwakuva usue twukupila kinokinoghile ku maghendele ghitu. neke umuunhu uju naavombie ikivivi kyokyoni. 42 pe akongelesia kuuti, "Yesu ung'umbukaghe kyale ghukwingila mu vutwa vwako". 43 uYesu akam'bula, kyang'haani nikukuvula, umusughu ghuva nune ku Paladis". 44 apuo jikale pipi nu n'tanda pa mwisi ing'isi jikisa jikakupikila iisi jooni kufikila ikivalilo iky busika lubale" 45 ulumuli lwa lijuva lukasimile, pe baho umwenda ughwa nyumba inyimike ja kufunyla ghukademuka pakate kutengulila kukyanya. 46 pe uYesu akalila fijo akati," ghwe Nhaata nivika umwoojo ghwango mumavoko ghako" ye ajobile aghuo akafua. 47 uAkida ye asiwvrene sino sivombike akamughinia uNguluve akati, "kyang'haani umuunhu uju akale mugholofu." 48 unsiki ilipugha ilya vaanhу vano vakisile sino sivombeka vakti vasivwene, vakagomoka kuno vikutovatova pafifuba fyave. 49 neke avamanyani vake navakijuva vano valyale vikumbingiliha kuhuma ku Galilaya, valyimile patali vilola sino sivombeka. 50 lola, kwealyale umuunhu juno ghwope muli balasa akatambulwagha Yosefu juno alyale ghwope muli balasa, umuunhu unono nu nya kyang'haani. 51 akale naiting'inie na masaghe na maghendele ghave], kuhuma ku Alimataya, umpsulo ghwa kiYahudi ghuno ghulyale ghughulila uvutwa vwa Nguluve. 52 umuunhu uju akam'belelela uPilato akansuma am'pele um'bili ghwa Yesu. 53 akamwisia na kunsungukisia umwenda um'blafu akam'ka mumbipa jini jilyabughulike muli nalavue lino nakwale juno

aghele kusyulua. 54 kilyale kighono kya kuling'ania ni sabati jilyale pipi. 55 avakijuva vano vakisile navope kuhuma ku Galilaya, vakalongosinie, vakajagha imbipta ghwene um'bili ghwake vaghughonisie. 56 vakagomoka na kutengula kutengelela amafuta gano ghinikilila, neke pakighono iky Sabati vakapuma ndavule uvutavike vwa ndaghilo.

24 palwakilo kyongo ikighono kya kwasia valisile kumbipa, kuleta ifinu fino finukilila fino valyatendile. 2 vakavona ilivue livungulwie kutali ni mbipa. 3 vakingila mu'nkate, neke navakaghwagha um'bili ghwa Mutwa Yesu. 4 jilyahumile kuuti, unsiki ghuno vakachanganyikivue, mu ilio kukenyemukila, avanhhу vamonga vavili vakimile pakate pavanave vafwalile amheenda amavalafu. 5 avadala valyale vamemile uwvoghofi na kusulamisia amaaso ghave paasi, vakavavula avadala, "kiki mukumulonda umwumi mu vafue? 6 apa napwale, neke asyukile! mukumbukaghe fino alyajovile kulyumue ye ali ku Galilaya, alyatile ndiki, " 7 umwana ghwa muunhu anoghile kuvuka mu mavoko gha vaanhу avanya sambi na kupumusivua ni kighono kya vutatu asyuke kange." 8 avadala vala vakakumbuka amasio ghake, 9 vakagomoka kange kumbipa na kum'bula isio sooni vala kijigho na jumo na vange vooni. 10 pe uMaliya Magadalena, uJohana, uMaliya mama ghwa Yakovo, na vadala avange palikimo vakahumia imhola isi isa vusun'gua. 11 neke imhola isi sikavoneka hwene sa mbedo kuva sung'ua, kange nakavitikile avadala vala. 12 nambe lino uPeteli akasimuka, akakimbila na kuluta ku mbipa, akahungila na kulola mu'nkate akaghwagha umwenda um'balafu ghwene. pe aPeteli akavuka na kuluta ku nyumba jake, akale idegha kiki kino kihumile. 13 pe degha, vavili mu vanave valyale viluta ikighono kikikyo mu kikaaja kimonga kikemelia Emmaus, kino klyale nu vutali vwa, kuhuma ku Yelusalemu. 14 vakajofesania vavuo ku vavuo ku sooni sino sihumile. 15 jilyahumile luuti, unsiki ghuno valyale vijofesania na kuposiesania, uYesu akavalelela pa vupipi akakolana nave. 16 neke amaaso ghave ghakasighilue kukun'kagula umwene. 17 uYesu akavavula, akati, "umue mwe vavili muvela mujovela kiki un'siki ghuno ye mughenda?" vakima pala neke vakavonike ghwene vaanhу avanya lusukunalo. 18 jumonga mu vanave ilitavua lyake ghwe Cleopa akamwamula akati, pe uve uli muunhu ghwemwene pa Yelusalemu apa, juno naukagwile sino sihumile ukuo ifighono ifi?" 19 uYesu akam'bula akati, "se nyiki?" vakamwamula, "sooni sino sa Yesu Munasaleti, juno alyale m'bili unya ngufu mu maghendele na masio pa maaso gha Nguluve na vaanhу vooni. 20 na fino avatekesi na valongosi vitu valyamwumisie kuhighua kufua

na kupumhusivua. 21 neke tulyahuvilile kuuti umwene ghwe junu ikuvavika avaanhу huru ava Silaeli. Ena, kutali naghuo lino kighono kya vutatu kuhuma isi sihumile. 22 kange pepano avadala vamonga kuhuma mulipugha litu vakanatudeghisie ye vali pa mbipa ni lyakilo joni. 23 vati navaghwaghile um'bili ghwake vakisa na kujova kuuti, vakalolile amavonelo gha vanyaMhola ghti mwumi. 24 pe avaghosi vamonga vano valyale palikimo nusue kakaluta ku mbipa vakavona hwene vadala fino vimile. neke navakamwaghile umwene" 25 uYesu akavavula umue mwe vaanhу vajaasu mwevanya moojo ghano naghikwitika ku sooni sino avavili vijova! 26 pe na lukamunoghile uYesu kupumhuka mu agha, na kukwingila mu vvimike vvake?" 27 pe kutengulila kwa Moose na vavili vooni, uYesu akavavulanisiagha sino sikun'jova umwene mu malembe ghake ghoni. 28 ye vali pipi ni likaaja lila kuno valyale viluta, UYesu akahwana ighendelela kuvulongolo. 29 neke vakan'kwesa vakatisagha, "ikale palikimo nusue, ulwakuva ivwilile ni kilo hwene fisilile" pe uYesu akingila na kukukala navo. 30 jikahumile kuuti, ikalie pilia navo, akatola un'kate na kughufunyila, akaghumentulania na kuvuvapela. 31 vakadindula amaaso ghave vakan'kagula pe akasovanika ghafula pa maaso ghave. 32 vakijofesania vavuo ku vavuo,"pe lino amoojo ghitu naghalyale mu n'kate jiit, unsiki ghuno ijova nusue mu sila ye adindulivue amalembe. 33 akimile unsiki ghughuo, na kugomoka ku Yelusalemu. vakavagha vala kijigho nu jumo vakong'anile palikimo na vala vano valyale lumo. 34 vakatisagha," kyang'ani uMutwa asyukile amwumile uSimoni". 35 pe musila vakampangila sino sihumile, kange na fino avonike kuvnave ye ienyula un'kate. 36 ye vijova isio uYesu jujuo akimile pakate jave na kukuvala, "ulutengano luvisaghe numue". 37 neke vakoghopa a kusagha kuuti vakajaghile inumbula. 38 uYesu akavavula, kiki musukulana? kiki mukuposia mu moojo ghini? 39 lola amavoko ghango na maghulu ghango, kuuti nene june. munyabasie mulole. ulwakuva inumbula jisila nyama na mafupa, ndavule fino mukunyagha une." 40 ati amalile kujova ndiki, akavasona amavoko na maghulu ghake. 41 ye vali nulukelo luno luhasing'ine na kisila vvitiki na kudhegha, uYesu akavavula kuuti, "pe muli ni kinu kyokyonu kulia? 42 pe vakampela ikipande kya swi kino kinyanyilue. 43 uYesu akatoola na kulia pa maaso ghavanave. 44 akavaavula, "ye nilyale numue nikavavulagha kuuti sooni sino silembilue mu ndaghilo sa Moose na vavili ni Sabuli sinoghole kuhumila" 45 pe akavapela kukaguala amalembe. 46 akavavula, akati," jilembilue, uKilisite anoghile kupumhuka na kusyuluka kange kuhuma ku vafue ikighono kya vutatu. 47 uvulato nu lusaghilo lwa sambi lunoghile kudalikivua ku

litavua lyake ku iisi sooni kutengulila ku Yelusalemu. 48 umue muli vasaidi va isi sooni, 49 lolagha, nikuvatwalila ulufingo lwa baba ghwango kulyumue neke mughule mu mpulo ughu, kuhanga mufyala ingufu kuhuma kukyanya kwa mwene. 50 pepano u yesu akavalongosia kunji kuhanga pano valyale pipi na ku Betania. akatosia amavoko ghake kukyanya, na kuvalunyila. 51 jikahumila kuuti, unsiki ye ikuvafunyila akapindilue n'kyanya kuluta na kuvualeka. 52 pe vakamfunya nu lukelo ulukome, na kugomoka ku Yelusalemu. 53 vakaghendela kumughinia uNguluve mu nyumba inyimike ja kufunyila.

Yohani

1 Kuvutengulilo kwe alyale ulisio, ulisio ujoo alyale palikimo nu Nguluve, kange ulisio alyale ghuse, Nguluve. **2** Kuhuma kuvute ngulilo, ulisio ujoo alyale palikimo nu Nguluve. **3** UNgulve alyapelile ifini fyoni kukilila umwene. Nakwekili nambe kimo kino alyapelile kisila kukilila kwa mwene ujoo. **4** Mwa mwene mwevulyale uvusumi, uvusumi uvuo vukava lumuli ku vaanhу vooni. **5** Ulumuli uluo lumulika mu nighiisi, ingiisi jikunilue kukululema. **6** UNgulve alyansung'hile umuunhu jumonga junu akatambukagha Yohani. **7** UYohani ujoo, alisile kukwoleka imhola isa lumuli uluo, kuuti avaanhу vooni vitike kukilila umwene. **8** UYohani ujoo naalyale ghwe lumuli uluo, looli alisile kukwoleka ulumuli. **9** Ulumuli uluo ulwa kyang'haani, luno lukava lukwisa muiisi, uluo lukavamulikila avaanhу vooni. Ulumuli uluo. **10** Ulisio mwe alyale mu iisi, naji iisi jooni jilyapeliue kukilila umwene, neke avaanhу navalyanwagiile. **11** Alisile kuaanhу vaake, aveene navalyanwupiile. Neke avaanhу vooni vano valyamwupiile na kukumwitika, akavaviika kuuva vaana va Nguluve. **12** Neke avaanhу vooni vano valya valyamwupiile na kukumwitika, akavaviika kuuva vaana va Nguluve. **13** Nakwekuti vaana va Nguluve vwinila ifisina fyave, nambemulwa kuholua nu mughosu nu ndala, nambe muvughane vwa muunhu, looli UNguluve jujuo ghwe junu avavikile kuuva vanaake. **14** Ulisio ujoo akava muunhu, akitaka palikimo nusue, najusue tukuvuvona uvuvaha vwake, uvuvaha vuno vuhufia kuuti ghwe mwana jumo mwene ghwa Nguluve uNhaata. Umwene ali nu lusungu fijo nu vwakyang'haani vvoni. **15** UYohani akavoleka avaanhу imhola isa muunhu ujoo, akajova fijo akati, "Uju ghwe junu najovagha kuuti, 'Juno ikwisa kumbele kulyune, m'baha kukila une, ulwakuva kwealyale une ye nikyale kuholua." **16** Usue tweni muvukwilanifu vwake, twupiile ulusungu lwave, kange ifikutusungukilagha jaatu. **17** Ulwakuva indaghilo saake alyatupeliile kukilila uMose, ulusungu nu vwakyang'haani atupeliile kukilila uYesu kilisite. **18** Nakwale umuunhu junu aghelile kukumwagha uNguluve, ali palikimo nu Nguluve uNhaata. Ujoo ghwe mwene atuhufisie uNguluve. **19** Avalongosi va Vayahudi valyavasung'hile avatekesi na Valeevi kukumposia uYohani kuuti ghwe veeni. **20** Umwene akavoleka kisila kufisa, akati, "Une naneene Kiliste." **21** Vakamposi kange vakati, "Lino uve veeni? Asi, veeve m'bili Eliya? UYohani akavamula akati, "Ndali, na neene Eliya." Vakamposia kange vakati, Veeve m'bili?" Akavamula akati, "Ndali na neene." **22** Vakamposi kange vakati, "Lino uve veeve veeve veeve? Ghukutambula veeve veeni? Tulonda

tugomosie ulwamulo ku vano vatusung'hile?" **23** UYohani akavamula akati, Une neene lisio lya muunhu junu ikemeela ku'lkuve iiti, munnosekesyaghe uMutwa isila." Ndvavule alyajovile um'bili uYesaya." **24** Pepano avaananu vala vano valyasung'hilue na Vafalisayo vakampos kange vakati, **25** "Nave naveeve Kilisite, nambe naveeve Eliya nambe na uli m'bili, ongo ghukwofugha?" **26** UYohani akavamula akati, "Une nikwofungha na malenga, neke nkate mulyumue pwale junu umue namunkagwile. **27** Ujoo ghwe junu ikwisa kumbele kulyune. Une naninoghiile nambe kuhudula utukova utwa filatu tyake. **28** Isio silyavombiike mu kikaaja kya ikya Betania, imwambo ja Yolidani, ukuo kwe kuno uYohani alyale ikwifugha avaanhу. **29** Ikigho ikivingilili, uYohani akamwagha uYesu ikwisa kwa mwene. Pe akavavuula avaanhу akati, "Lolaghа, uju ghwe kakolo ghwa nguluvve, ghwe mwene ivusia uvuhosi vwa vaanhу vooni. **30** Uju ghwe junu navagha kuuti, "Juno ikwisa kumbele kulyune, m'baha kukila une, ulwakuva kwe alyale une ye nikyale kuholua." **31** Najune nanikaakagwile kuuti ghwe kakolo, looli une nilisile kukwofungha avaananu na malenga, kuuti aVaisilaeli vankagule." **32** Kange uYohani akavavula akati, "Nimwaghile uMhepo uMwimike ikwika kuhuma kuyanya hwene ng'unda na kukwima pa mwene. **33** Une nanivele nikagwile, neke UNguluve junu asung'hile kukwofugha avaanhу na malenga ambulile kuuti, 'Umuunhu junu kyaukumwagha uMhepo ikwika na kukwima pa mwene ujoo ghwe junu ikwofugaghа nu Mhepo uMwimike." **34** UYohani akafijovagha akatisaga, "Une nisiwene isio na maaso ghango, kange nijova isa kyang'haani, kuuti uju ghwe mwana ghwa Nguluve." **35** Ikighono ikya vuvili, **36** kange, ikighono ikivingilili, uYohani uMwofughi akava imile palikimo na vavulanisivua vaake vavili, vakamwagha UYesu ikila, pe uYohani akati, "Lolaghа, ukakologhwa Nguluve!" **37** Avavulanisivua vavili vala, ye vampuliike uYohani ijova amasio aghuo, vaka m'bingilila uYesu. **38** Pe uYesu akasyetuka, akavona vikum'bingilila, akavaposia akati, mulonda kiki? "Aveene vakamwamula vakati, "Rabi, (kwe kuti m'bulanisi) ghukukala kuughi?" **39** UYesu akati, "Mwise, mukupaagha." Pe vakam'bingilila. Pakiwiilile, akavalilo aka kijigo, vakafika pano ikalagha, vakava lomo ikighono kila. **40** Umo mu vavulanisivua vavili vala vano vakapuliike amasio gha Yohani na kukum'bingilila uYesu, alyale ghwe Ndeleya unnuuna ghwa Simoni Peteli. **41** Undeleya akamwagha unkulu ghwake uSimoni, akam'buula akati, "Tumwaghile uMesiya" (Mesiya kwe kuti Kiliste). **42** Pe akantwala uSimoni kwa Yesu. UYesu akamulola uSimoni, akam'buula akati, Uve veeve Simoni mwana ghwa Yohani, lino ghutambulwaga Keefa," (Kwe kuti' Peteli). **43** Ikighono ikivingilili, uYesu ye

ilonda pivuuka kuluta ku kighavo ikyo Galilaya, akamwagha uFilipo, akambuuula akati "Umbingililaghe." 44 UFilipo alyale mhuma mu likaaja ilya Betisaida. Ghwope uNdeleya nu Peteli vakahumagha mulikaaja ilio. 45 UFilipo akamwagha uNatanaeli, akambuuula akati, "Tumwaghile umuunhu juno imhola saake silyalembilue nu Moose mu kitabu ikyo Ndaghilo, na mufitabu ifya vavili. Ujoo ghwe Yesu mwana ghwa Yosefu umhuma ku Nasaleti. 46 UNatanaeli akamposia uFilipo akati, "Ikiinu ikinono ndepoonu kihuma ku Nasaleti? "UFilipo akamwamula akati, "Ghwise, ulole!" 47 UYesu ye amwaghile uNatanaeli ikwisa kwa mwene, akajova akati, "Lolaga, ujoo ghwe Muisilaeli ghwa kyang'haani, nsila vukedusi nkate mwa mwene." 48 UNatanaeli akamposia uYesu akati, "Ghwe Mutwa, ung'hagwile ndaan?" UYesu akamwamula na kukum'bula akati, "Nambe uFilipo ye akyale pikukukemeela, une niveele nikwaghile, ghukalile paasi pa mpiki untini." 49 Pe uNatanaeli akamwamula akati, "Ghwe Mbulanisi, lino nikagwile kuuti, uli mwana ghwa Nguluve! Uli Ntwa ghwa Isilaeli!" 50 UYesu akamposia akati, "Ghukwitika ulwakuva nikuvuvulile kuuti niveele nikuvuwene ye ghukalile pa mpiki untini? Lino ghukusivona isingi imbaha kukila isi. 51 UYesu akavavuula akati, kyang'haani nikuvavuula, mulikuvuvona uvulanga vudinduka na vanyamola va Nguluve vitogha na kukwika palyune ne Mwana ghwa Muunhu."

2 Ye fikilile ifighono fidatu, kwe vulyale uvitolani ku kikaaja ikyo Kana mukighavo ikyo Galilaya ghwope ung'hina ghwa Yesu pwealyale pa vutolani uvuo. 2 U Yesu na vavulanisivua vaake voope pwealyale pa vutolani uvuo ulwakuva valyakutilue. 3 Unsiki ye vamalile uluhuuje, ung'hina ghwa Yesu akambuuula uYesu akati, "Vasila luhuuje". 4 U Yesu akamwamula ung'hina akati, "Mama, kiki ukumbuula isio? Unsiki ughwa kuvomba imbombo jango ghukyale" 5 Pe ung'hina akavavuula avavombi akati, "Kino kyaikuvavuula, muvombaghe." 6 Pa vutolani pala pwesilyale isaaji ntanda isa mavue. Isaaji isio silyale sa malenga agha kusogha, muliva kuvalasia ndavule Iwale Iwiho ku Vayahudi, ulusaji lumo lukamemagha amalenga amateneka ghavili nambe ghatatu. 7 UYesu akavavuula avavombi vala akati, "Mumemie amalenga mu saaji isio." Avavombi vala vakamemia. 8 Pe akavavuula avavombi vala akati, "Negha amalenga ghamonga mu saaji, muntwalile um'bahaa ughwa kikulukulu."

Vakavomba ndavule avalaghile. 9 Umbaha jula akavonja amalenga ghalo ghano ghahambwiye kuuya luhuuje, neke naalyakagwile kuno luuimile (looli avavombi vano valyaneghile amalenga, valyakagwile kuno luhumile). Pe akankemeela untoola n'dala 10 akamb'buula akati, "Umuunhu ghweni taasi

ihumia ihumi uluhuuje ulunono, neke kyande avanu vanywile vakwilile, pe ihumia uluhuuje luno nalunono. Neke uve uvele ujiighe uvikile uluhuuje ulunono kuhanga kuvusililo" 11 UYesu alyavombie ikidegho iki ku Kana kukighavo ikyo Galilaya, ikidegho ikio kyale kivalilo kya kwanda kuhufia uvuvaha vvake, mu uluo avavulanisivua vaake vakaghina kukumwitika. 12 Ikikulukulu kya vutolani yekisilile, uYesu palikimo nu ng'hina na vanuuna na vavulani sivua vaake vakalata ku likaaja ilya Kapelnaum ukuo vakikala ifighono fidebe. 13 Unsiki ughwa kyimike ikyo Pasaka ikyo Vayahudi ye ghuli piipi, uYesu akaluta ku Yelusalemu. 14 Ye afikile kula, akingila mu nyumba inyimike ija kufunyila, akavaagha avaanhу vighusia ing'ombe, ing'holo ni ng'unda kange avange vakananiagha indalama. 15 UYesu akatenda un'jeledi ughwa ngoji, akatengula kukuvadaga vooni mu nyumba mula palikimo ni ng'ombe ni ng'holo saave. Akabilivandula imeesa isa vano vakananiagha indalama na kukung'ha indalama saave. 16 Avaghusia ing'unda akavavuula akati, "'Vusia ing'unda apa, namungavikaghe inyumba ja Nhata ghwango kuuva lighulilo." 17 Avavulanisivua vaake vakakumbuka amasio ghano ghalembilue mu malembe amimike kuuti, "Ulughano Iwango vvimiila inyumba jaako lukumbuda." 18 Pe avalongosi va Vayahudi vakamposia vakati, Ghuhufia ikivalilo kiki kuvonia kuuti, uli nu vutavulilua uvwa kuvomba isi?" 19 UYesu akavamula akati, memula inyumba inyimike iji ija kufunyila, une nijenga kange mu fighono fidatu." 20 Pe avalongosi va Vayahudi vakati, "Inyumba inyimike ija kufunyila jilyajengilue amaaka fijigho fine ni ntanda lino lwa ndaani uve ghujenga mu fighono fidatu?" 21 UYesu naakava ijova inyumba inyimike ija kufunyila, ulwene akava ijova vvimiila um'bili ghwake. 22 Lino ye asyusivue kuhuma ku vafue, avavulanisivua vaake vakakumbuka amasio aghuo ghano alyajovile, vikitika amasio ghano ghalembilue mu malembe amimike na ghano alyajovile uYesu. 23 UYesu ye ali ku Yelusalemu ku kyimike ikyo Pasaka, avaanhу vinga valyamwitike, ulwakuva valyayaghile ifivalilo vvimiila ifidegho fino alyale ivomba. 24 Neke uYesu naalyavatang'hinje avaanhу vooni vule valivuo. 25 Kange nakwevulyale uvufumbue muunhu kukum'buula sino avaanhу vakava visaagha ulwakuva alyasikagwile sooni isa mu moojo ghaave.

3 Kwe alyale um'bahaa jumonga ughwa Vayahudi, ughwa mukipugha kya Vafalisayi, akatambulwagha Nikodemo. 2 Umuunhu ujoo ayalutile pakilo kwa Yesu akam'buula akati, "Ghwe m'balanisi, tukagwile kuuti uli m'bulanisi juno asung'hilue nu Nguluve, ulwakuva nakwale umuunhu juno

ndepoony ihufia ifivalilo ifi fino ghuvomba, nave uNguluve naali palikimo nu mwene." 3 UYesu akamwamula akati, "Kyang'haani nikukuvuula, nakwale umuunhu juno ndepoony ikwingila mu vutwa vwa Nguluve, naaholilue ulwa vuvili." 4 UNikodemo akamposia uYesu akati, "Umuunhu ung'oyo iholua ndaani? Ndepoony ikwingila mulileme lya ng'ina neke aholue ulwa vuvili?" 5 UYesu akamwamula akati, "Kyang'haani nikukuvuula, nakwale umuunhu juno ndepoony ikwingila mu Vutwa vwa Nguluve, nave naaholilue na malenga nu mhepo ghwa Nguluve. 6 Umuunhu iholua kim'bili na vapaafi, neke juno iholua nu mhepo ghwa Nguluve ali nu vvumi kusila kusila. 7 Nungadeghaghe ulwakuva nikuvuulile kuuti, 'lulondua kuholua ulwa vuvili.' 8 Imhepo jigugula kulungama kuno jilonda, ghupulika pano jigugula, neke nungakagule kuno jihuma na kuno jiluta. Fye lulivuo nakwa muunhu juno aholilue nu mhepo ghwa Nguluve. 9 UNikodemu akamposia akati, "Umuunhu iholua ndaani nu mhepo?" 10 UYesu akamwamula akati, "Uve uli m'bulanisi ghwa Vaisilaeli, Iwa ndaani nusikagwile isi? 11 Kyang'haani nikuvavuula, usue tujova sino tusikagwile, kange tukwoleka sino tusivwene, neke umue namukwupila uvwolesi vwitu. 12 Nave namukwitika pano nikuvavuula isa mu iisi muno, pe kyande mukwitika ndaani pano nikuvavuula isa kukyanya? 13 Ulwakuva nakwale umuunhu juno aghelile kutogha kukyanya, looli une ne, Mwana ghwa Adamu ne juno nisile kuhuma kukyanya. 14 Ndavule uMose pano alyatosisie munkyanya ikihwani kya njoka, fye enendiiki umwana ghwa Adamu ilondua kutosivvua, 15 kuuti avaanhoo vooni vano vikumwitika vaave nu vvumi uvwa kuvusila kusila. (aiōnios g166) 16 UNguluve avaghanile fijo avanu va muiisi muno, fye nambe akantavula umwanaake juno ali jumo mwene kuuti umuunhu ghweni juno ikumwitika aleke pisova looli aave nu vvumi uvwa kuvusila kusila. (aiōnios g166) 17 Ulwakuva uNguluve naalyans'hile umwanake mu iisi kukuvaligha avaanhoo, ulwene alyansung'hile kukuvalapoka. 18 Juno ikumwitika umwene, naihighua, Juno naikumwitika ahigilue ulwakuva naikumwitika umwana ghwa Nguluve juno ali jumo mwene. 19 Uvuighi uvvo vwe uvu, ulumuli lwisile mu iisi muno, neke avaau vajighanile ing'hiisi kukila ulumuli, ulwakuva imbombo saave mbiivi. 20 Umuunhu ghweni juno imbombo saake mbiivi, ikulukalalila ulumuli, naikwisa ku lumuli ulwakuva nailonda imbombo saake imbivi sivoneke pa vuvalafu. 21 Looli umuunhu juno ivomba isa kyang'haani, ikwisa ku lumuli, kuuti imbombo saake sivoneke sivombilue mu ngufu sa Nguluve. 22 Pambele uYesu na vavulanisiva vaake vakaluta kughavo ikyu Yudea. Ukuo akitaka ifighono ndafilingi palikimo na veene, akava ikwofugha avaanhoo. 23

Unsiki ughuo ghwope uYohana umwofughi alyale ikwafugha kukikaaja ikyu Ainea piipi ni likaaja ikyu Salim ulwakuva ukuo kwe ghalyale amalenga minga, avaanhoo vakalutagha kwa mwene kuuti avofughe, 24 unsiki ughuo uYohana alyakyale kudindilua mu ndiinde. 25 Ikighono kimonga avavulanisiva vamonga va Yohana valyale vikaning'hana nu Muyahudi jumonga vvimiila ulwiho ulwa kuvalasia. 26 Pe vakaluta kwa Yohana vakambuula vakati, Ghwe mbulanisi, umuunhu jula juno aava nuuve imwambo ija kikogha kya Yorodani, juno ghwolekagha imhola saake, lino ghwope ikwofugha avaanhoo, kange avaanhoo vinga viluta kwa mwene." 27 UYohana akavamula akati umuunhu naangave ni kimonga nave uNguluve naampeliile. 28 Umue mwemue muli volesi vango mu isio sino nikajovile kuuti, 'Une naneene Kilisite', ulwene uNguluve asunghile une kuuti nimulongelele uKilisite. 29 Umhinja juno itolu muunhu ghwa ntola n'dala. Une ne juno nili ndavule ummanyaani ghwa ntola n'dala nimile palubale pa ntola n'dala, nihovokapano nipulika ilisio lyake. Kyang'haani nihowlike fijo. 30 Luoghiile umwene ave mbaha fijo, une niive ndebe fijo. 31 Umwene juno ihuma kukyanya mbaha kukila avaanhoo vooni. Juno ihuma mu iisi, ghwa mu iisi ijova isa mu iisi. Neke juno ahumile kukyanya m'baha kukila avaanhoo vooni. 32 Sino asiwene na kupulika se sino ikwoleka, neke nakwale umuunhu juno ikwupila juno ikwupila uvwolesi vwake. 33 Umuunhu juno ikwupila uvwolesi vwake, ihufia kuuti sino ijova uNguluve sa kyang'haani. 34 Ulwakuva juno asung'hilue nu Nguluve ijova amasio gha Nguluve. Ulwakuva uNguluve ampeliile ingufu sooni isa mhepo umwimike. 35 UNguluve uNhaata amughanile umwanaake, kange avikile fyoni mu mavoko ghaake. 36 Umuunhu juno ikumwitika umwana ghwa Nguluve, ali nu vvumi uvwa kuvusila kuvusila kusila, neke umuunhu juno naikumwitika, naali nu vvumi uvvo ulwene ali mu vuighi vwa Nguluve. (aiōnios g166)

4 Lino aVafalisayi vakapulika imhola sa Yesu kuuti ikwofugha na kuuba na vavulanisiva vinga kukila uYohana umwofughi, 2 (neke uYesu jujuo naakava ikwofugha, looli avavulanisiva vaake ve vano valyale vikwofugha), 3 UYesu ye akagwile kuuti imhola saake sipulikiike, akavuuka mukighavo ikyu Yudea akagomoka ku kighavo ikyu Galilaya. 4 Ye vigomoka ku Samalia lukavoneka kuuti kwevule uvufumbue uvwa kulkilila mu kighavo ikyu Samalia, pe vakakilila isila iijo. 5 Pe vakafika mu likaaja ikyu Sikali lino lyale mukighavo ikyu Samalia, ilikaaja ilio lilyale piipi nu mughunda ghuno u Yakobo alyampeliile umwanake u Yosefu. 6 Apuo pwewkilyale ikitimu kya Yakobo. UYesu akikala palubale pa

kitimu ikio kuuti apuume, ulwakuva alyakatiile nu lughendo. Unsiki ughuo ghwale kavalilo aka ntanda pamwisi. 7 Pe akiisa umukijuua jumomonga uNsamalia kunegha amalenga pa kitimu kila, uYesu akam'buula akati, "Nisuma amalenga ninyue." 8 Ulwakuva avavulanisivu vaake vakava valutile kughula ikyakulia. 9 Umukijuua jula uNsamalia akamwamula akati, "Uve uli Muyahudi, une nilinsamalia, Iwandaani ghusuma amalenga kulyune?" Alyajovile enendiki ulwakuva aVayahudi navalyale nu vuhangilanisi na Vasamalia. 10 UYesu akamwamula akati, "Ghwale ukagulaghe sino uNguluve ilonda kukukupeela na kuuti nene veeni ne junu nikukusuma amalenga, ngale usumile une, une naale nikukupeela amalenga ghano ghikuvapeela avaanhnu uvwumi." 11 Umukijuua jula akamwamula uYesu akati, "Ghwe Ntwa uve nuli ni ndoovo ija kuneghela, kyope ikitimu kitali. Lino ukughaagha kuughi amalenga gha vvumi? 12 Unkuulu ghwitu uYakobo alyatupeliile ikitimu iki, umwene na vanaake vanywile amalenga agha kitimu ulim'baha kukila uYakovo?" 13 UYesu akamwamula akati, "Umuunhu ghweni junu inyua amalenga agha kitimu iki, ikwumilua kange, 14 neke umuunhu junu inyua amalenga ghano nikumpeela ghiiva nkate mwa mwene, kiiva kindiwivu kya malenga ghikumpeelagha uvwumi vuno navusila lusiku." (aiōn g165, aiōnios g166) 15 Pe umukijuua jula akansuma uYesu akati, "Ghwe Ntwa, umeele amalenga aghuo, nileke pikwumilua, kange nileke pikwisa apa kunegha amalenga." 16 UYesu akambuula akati, "Lutagha, unkemele umughosu ghwako, ghwise naghwo apa." 17 Umukijuua jula akamwamula akati, "Une nili nsila mughosu." UYesu akambuula akati, "Ujovile seseene kuuti, 'ulinsila mughosu,' 18 Ulwakuva ulyatolilue na vaghosu vahano, ghwope junu ghukukala naghwo lino, naghwako. Mu ulu ujovile isa kyang'haani!" 19 Umukijuua jula akamwamula akati, "Ghwe Ntwa, nivona uve uli m'bili. 20 Avakuulu viitu valyale vikumwimika uNguluve pa kidunda iki, neke umue mwiti ku Yelusalemu kwe kuno kunoghiile kukumwimika uNguluve." 21 UYesu akam'buula akati, "Ghwe mukijuva uve, ghwitikaghe sino nijova, ghukwisa unsiki ghuno namukumwimikagha uNguluve uNaata pa kidunda iki nambe ku Yelusalemu. 22 Umue mu kumwimika uNguluve junu namunkagwile, neke usue tukumwimika uNguluve junu tankagwile, ulwakuva uNguluve ikuvapokea avaanhnu kukiila ku Vayahudi." 23 Lino unsiki ghukwisa, kange ghufikile, pano avaanhnu vano vikumwitika uNguluve uNhaata mu vvakyanghaani, vikumwimikagha mutwa kulongsivua nu mhepo ghwake na vule vulungika uvwakyang'haani vvake. 24 UNguluve ghwe mhepo, avaanhnu vano vikumwimika umwene, vanoghiile kukumwimika mu

ngufu isa mhepo ghwake na mu vvakyang'haani." 25 Umulijuua jula akamwamula akati, "Nikagwile kuuti uMesiya, (juno ghwe Kilisite). Ikwisa iliva isile, ujoo ilikutuvuula sooni. 26 UYesu akam'buula akati, "Une ne junu nijova nuuve, neene Mesiya." 27 Unsiki ughuo avavulanisivu vaake vakagomoka, vakadegha kyongo kuvona uYesu ijova nu mukijuua, neke nakwealyale junu alyaghelile kukumposia kuuti, "Ghulonda kiki?" nambe kuuti "Kiki ghujova naghwo?" 28 Umukijuua jula akaluleka pala pala ulusaji lwake ulwa malenga akaluta kukikaaja, akavavuula, avanu akati, 29 "Mwise mulole umuunhu junu ambulile sooni sino nivombile. Asi umuunhu ujoo ndepoonu iiva ghwe Kilisite?" 30 Avaanu yepulike isio vakaluta kuno kwale uYesu. 31 Unsiki ughwa pamwisi avavulanisivu vaake vakam'buula uYesu vakati, "Ghwe m'bulanisi ulie ikyakulia." 32 Umwene akavavuula akati, "Une nili ni kyakulia kino umue namukikagwile." 33 Avavulanisivu vaake vakinengula kuposania viiti, 'Asi, kuli muunhu isile vwa Nhaata, junu kukumuletela ikyakulia?' 34 UYesu akavamula akati, "Ikyakulia kyango une, kwe kuvomba isa vughane vwa Nhaata junu asung'hulile nimale imbombo jaake. 35 Asi, namwamujova kuuti, "Gasighile ameesi ghahaano kupeta?" Neke une nikuvavuula niiti, lola amaghunda vule ghalivuo pano lukwililine kupeta! 36 Ghwope junu ipeta ikwupila uluhombo lwake, umpedto ve vaanhnu vano vikwupila uvwumi uvwa kuvusila kusila, apuo junu ivyala na junu ipeta vooni vivisagh nu lukeelo palikimo. (aiōnios g166) 37 Kwelule ulujovo luno luuti, 'Jumonga ivyala ujunge ipeta ulujovo uluo lwa kyang'haani.' 38 Une nivasunghile umue kupeta fino namuhangajikile, Avange vakavombile imbombo inalamu, umue mupeta vvimila imbombo jaave." 39 AVasamalia vinga ava mulikaaja lila ilya sikali vakamwitika uYesu ulwakuva valyapuliike sino alyajovile umukijuua jula kuuti, "Umuunhu ujoo ambulile sooni sino nivombile." 40 Pe aVasamalia vala vakafika pano pwale uYesu vakampelepesia kuuti ikale palikimo na veene, pe akikala mu likaaja ilio ifighono fivili. 41 Avaanhu vinga fiijo vakamwitika uYesu vvimila ilisio lyake. 42 Vakam'buula umukijuua jula vakati, "Lino nakwekuti tumwitiki umuunhu uju vvimila si sino utuvulile uve, looli tumwitike ulwakuva tupulike sino ajovile, kange tukagwile kuuti kyang'haani umuunhu uju ghwe mpoki ghwa vaanhnu vooni." 43 Ifighono fivili ye fikilile, akavuuka kiluta ku Galilaya. 44 UYesu alyoliike kuuti um'bili naikwoghopua na vaanhnu ava mu kikaaja kyake. 45 Avaanhu ava ku Galilaya valyamwupiile uYesu, ulwakuva valyasiwene sooni sino alyavombie ku kyimike iky Pasaka ku Yelusalemu, kukyimike ukuo voope kwevalyale. 46 UYesu akaluta kange ku kikaaja iky Kana mu kighavo iky Galilaya. Kukikaaja ikio kwe kuno alyahambwisie

amatenga kuuva luhuujje kwe alyale umulongosi jumonga ughwa selikali ku Kapelnaumu, umulongosi ujjuo umwanaake alyale ntamu. 47 Ye apulike kuuti uYesu isile kange ku Galilaya kuhuma ku Yudea akaluta kukumpelepesia uYesu kuuti alute ku Kapelenamu, ansosi umwanaake ulwakuva umwanaake ujjuo ghulyale ghukova. 48 UYesu akamwamula akati, "Umue namunganyitike kisila kufyagha ifivalilo ni fidegho. 49 Umulongosi jula akamwamula akati, "Ghwe Mutwa nikukusuma luvuke unsosie umwanango pano akyale pifua." 50 UYesu akam'buula akati, "Vujagha, umwanaako asokile." Akitika amasio gha Yesu akavuuka ivuja. 51 Umulongosi jula ye ali mu sila ivuja, akatang'hana na vavombi vaake vakambuula vakati umwanaako asokile nkafu. 52 Pe akavaposia akati. Asokile unsiki għuliku, "Aveene vakamwamula vakati, asooka pamihe pamwisi akavalilo aka lekela lubale." 53 Uviise ghwa mwana jula akakagula kuuti asooka unsiki ghula ghuno uYesu ajova kuuti, "Umwanaako asookile." Pe umwene palikimo na vaanhu vooni ava munyumba jaake vakamwitika uYesu. 54 Ikidegho ikio kyale kivalilo kya vuvi kino alyavombile uYesu ku Galilaya ye ahumile ku Yudea.

5 Pambele uYesu akaluta kulikaaja ilya Yelusalemu ku kikulukulu ikyā Vayahudi. 2 Mu likaaja ilio pwegħulye umulyango um'baha ghuno ghukatambuluaghha, mulyango ghwa ng'holo, piipi nu mulyango ughuo pwelijale ililamba lino munjovele ija Kiebulania likatambulwagħha Bethzatha, mulubale mulilamba ilio pweſflyale ifibalasa fiħano ifyeleefu. 3 Mu lusulua ulwa fibalasa ifio valyaghonile avatamu vinga, avabofu amaaso, avalema amaghulu, na vanya liteela. (Vingilija: Amasio aghha kadebe aka 3 nagħivoneka mu malembe amanofu amakuu. "Vakaghulagħa amalenga għatimbusivue.") 4 Mu ulu, juno akavisagħha ghwa kwasia kukwingila pano amalenga għatimbiwie, alyale isooka inhamu jaake. 5 Lino palilamba pala pwealyale umuunhu jumonga juno alyale ntamu amaaka fijjigho fitatu na lekelakwoni. 6 UYesu akamwagħha umuunhu ujju aghonile pala alyakagħwile kuuti umuunhu ujju inhamu jaake ja maaka minga, akamposia akati, "Asi ghulonda kusooka?" 7 Untamu jula akamwamula akati, "Għwe Ntwa, amalenga ghengatimbusivue, nkware umuunhu ughwa kumbiika mu lilamba. Pano nilonda kukwingila mu lilamba ye nivonaghha umuunhu ujunge anħħaliile pikwingila." 8 Pe pano uYesu akam'buula akati, "Ima vegħala iliteefu lyako vujagħha." 9 Pala pala umuunhu jula akasooka, akavegħħala iliteefu lyake, akavuuka iluta. Ikighono ikio jaale Sabato. 10 Pe aVayahudi vakam'buula umuunhu jula juno asokile vakati,

"Umusyugħu kighono kya Sabato, indaghilo na sikkritikisa kupiinda iliteefu." 11 Neke umuunhu jula akavamula akati, "Umuunhu juno asoosisie ghwe mwene ambulile kuuti, 'Vegħala iliteefu lyako vujagħha.' 12 Vakamposia kange vakati, "Għwe veeni juno akuvulile kuuti 'Vegħala iliteefu lyako vujagħha?" 13 Neke umuunhu jula naalyammanyile juno ansosseis ulwakuva uYesu alyavukile kisyefu. Ulwakuva avaanu valyale vinga. 14 Pambele uYesu akamwagħha umuunhu jula munyumba inyimike ija kufunyila, akambuula akati, "Lolagħa lino usokile! 'Nungavombagħe inyivi kange nave għuvombu lukukwagħha ulutalamu ulukome kukila ulwa kwanda." 15 Umuunhu jula akavuuka pala akaluta kukuvavuula aVayahudi kuuti juno ansosseis ghwe Yesu. 16 Pepano, v威mila amasio aghuo aVayahudi vakampumwisie uYesu, ulwakuva alyavombile isio mu kighono ikyā Sabati, kange ijoba kuuti, uNguluve ghwe viise, kange ikuvuuka kuuti alingħiine nu Nguluve. 19 UYesu akavavuula akati, "Kyang'haani nikuvavuula une ne mwanaake nanivomba lumonga v威mila amasaagħe ghango, loli nivomba si sino nikumwagħha uNhaata ivomba, nijova ulu, ulwakuva sino ivomba uNhaata se sino najune ne mwanaake nivoomba. 20 UNhaata anganile une ne mwanaake, ikuhofia sooni sino ivomba umwene, kange ilikuhufia une imbombo sino ilonda nivombe, imbombo imħażu kukila isio, kuuti pe mudegħe fijo. 21 Ndavule uNhaata vule ikuvasyusia avafue na kukvapeela uvvumi, fye enendi kien jaune nikuvapeela uvvumi, vano nilonda kukvapeela. 22 Ulwakuva uNhaata naiħiha muunhu, loli ampeliile umwanake uvvataviluwa uvwa kuhīha, 23 Kuuti avaanhu vooni vamwogħopagħe ndavule vikumwogħopha umwene. Umuunhu juno naikumwogħopha umwanake naikumwogħopha uNħata juno ansung'hile. 24 Kyang'haani nikuvavuula, umuunhu juno ipulika amasio ghango na kumkwitika uNguluve juno asung'hile ali nu vvumi uvwa figho fyon. Kange nailiħiġħua. Loli ujju akilile uvfue na kukwingila ku vvumi uvwa kuvusila kusila. (aiōnios għiex) 25 Kyang'haani nikuvavuula, unsiki ghukwisa, kange ghufikile, avafue vilipulika, viliiva nu vvumi uvwa kuvusila kusila. 26 Nijo ulu ulwakuva ndavule uNhaata vule ali ni ngufu isa kumpeela umuunhu uvvumi uvwa kuvusila kusila, najuune amħeliile ingufu isa kuvapeela avaanhu uvvumi uvvo. 27 Kange, amħeliile uvtaviluwa uvwa kuhīha avaanhu, ulwakuva une nili, Mwana ghwa

Muunhu. 28 Namungadeghaghe amasio aghuo, ulwakuva ghukwisa unsiki ghuno avafue vooni vilipulika ing'hemeelo jaango. 29 Avafue vilisyuka: vano vavombagha inofu viiva nu vvumi uvwa fighono fyoni, vano vavombagha uvuhosi vilighua. 30 UYesu akafijovagha akati une nanivomba kimonga vvimila amasaaghe ghango, une nihigha avaanhу ndavule ikumbuula uNhata. Nihigha mu vwakyang'haani, ulwakuva nanivomba muvughane vwango, looli mu vughane wwa Nguluve junu asung'hile. 31 Nave une nikujoleka juune, uwwolesi vwango navwale vuuva vwa kyang'haani. 32 Looli kwale ujunge junu ikwoleka imhola sango na juune nikagwile kuuti sino ikwoleka vvimila une sa kyang'haani. 33 Umue mulyasung'hile avaanhу kwa Yohani umwofughi, ghwope alyavoliike isa kyang'haani vvimila une. 34 Neke une nanihuviila sino vikwoleka avaanhу, ulwene nijova isi kuuti mukave uvupoki. 35 UYohani umwofughi alyahufisie uvwakyang'haani kulyumue, ndavule itaala vule jiviika na kumulika mung'hiisi, umue mulyahowlike vvimila uluo ku nsiki ndebe. 36 Neke une nili ni mhola sino sikunyoleka fijo kukila sino alyoliike uYohani, ulwakuva imbombo sino nivomba, sino alyamheliile uNhaata kuuti nivombe, se sino sikunyoleka kuuti uNhaata junu asung'hile. 37 Ghope uNhaata junu asunghile une, ikwoleka imhola sango. Umue namughelile nambe lusiku kupulika ilisio lyake, kukumwagha vule alivuo unsiki ghwoni. 38 Kange imbulanisio saake nasili nkate mlyumue ulwakuva namukumwitika junu asung'hilue kulyumue. 39 Mughimba kuleshia mu malembe amimike, ulwakuva musagha kuti nkate umuo mukava uvwumi uvwa kuvusila kusila, amalembe aghu ghikunyoleka une. (aōnios g166) 40 Neke umue namulonda kukwisa kulyune, kuuti mu pelue uvwumi uvwumi uvwa kuvusila kusila. 41 Une nanihuviila avaanhу vanginie, 42 neke nikagwile kuuti nkate mlyumue namuli nu lughano lwa Nguluve. 43 Une nisile mu vutavulilua uvwa Nhaata ghwango, umue namukunyupila. Neke ujunge angiise mu vutavulilua vwake jujuo, mwale mukumwupila. 44 Lino ndepoony mukunyitika ndaani umue mwe vano mulonda kughinisivua na vaanhу, namulonda kughinisivua nu Nguluve junu ali jumo mwene? 45 Mulekaghe piiti ue nilikuvatwala kwa Nhaata avahighe. UMoose ghwe junu ilikuvatwala muhighue ulwakuva ghwe junu mukumhuviila. 46 Musava mukumwitika uMoose, ngale mukunyitika na juune, ulwakuva alyalembile imhola sango. 47 Neke nave namukwitika amasio ghano alyalembile uMoose, ndepoony mukwitika ndaani amasio ghango?

6 Pambele uYesu akalovoka ilisumbe ilya Galilaya, ilisumbe ilio ilitavua ilingi likatambulwagha Tibelia. 2 Avaanhу

vinga vakam'bingilila uYesu, ulwakuva valyale vikufyagha ifivalilo kukilila ifidegho fino avombagha mulwa kusosia avatamu. 3 Pe uYesu na vavulanisivua vaake vakanogha ku kidunda, vakikala ukuo. 4 (Unsiki ughuo, ikyimike kya Pasaka kilyale piipi). 5 UYesu akalivona ilipugha lya vaanhу likwisa kwa mwene, pe akamposia uFilipo akati, "Ndepoony tughula kuughi amakate, kuuti avaanu avaavie?" 6 (UYesu akamposia enendiki kukumughela, ulwakuva umwene alyakagwile kino iluta pivomba). 7 UFilipo akamwamula akati, "Nambe twale tuuve ni ndalamu nyina idinali filundo fivili kughula amakate, amakate aghuo naghaale ghikwila kukumpeela nu junge akamenyule akadebe." 8 Pe u Andleya, umo mu vavulanisivua vaake, unnuuna ghwa Simoni u petelo, akam'buula uYesu akati, 9 "Pwale apa umwana jumonga ali na makate ghahaano agha ngongilue ni samaki ivili. Neke ifyakulia ifi fitanga kiki ku vaanhу avinga ava?" 10 UYesu akavavuula avavulanisivua vaake akati, "Muvakasie avaanhу" (Pe avaanhу vala vakikala apoonu pala pano valikalile) palyale pe lusoli, mulipugha lila avakinhaata veene valyale imbilima ihaano. 11 Pe uYesu akatoola amakate ghala, akamhongesia uNguluve, akavaghavila avaanhу vooni vano pwevale pala. Akatoola isamaki akavomba vule vule, Nu junge akapelua ndavule avele ilonda. 12 Avaanhу vooni yevikwite, uYesu akavavuula avavulanisivua vaake akati, "Mukong'hanie ifisighasi fyoni, kileke kusova kimonga." 13 Pe vakakong'hanie ifisighasi ifya makate ghala agha ngongilue, vakamemba indiilo kijigho ni vili. 14 Avaanhу vala ye vakyaghile ikidegho kino avombie uYesu vakati, "Kyang'haani umuuunhu uju ghwe mbili junu twahuvilagha kuuti ikwisa mu iisi muno." 15 UYesu akakagula kuuti vilonda kukumwumilisia aave ntwa ghwave akavuuka pala, akaluta kange kukidunda, ukuo akava mwene. 16 Ye vvilile, avavulanisivua vaake vakiika vakaluta ku lisumbe. 17 Vakingila mu Ngalava vakanengula kulovoka ilisumbe kuluta ku Kapelenauku. (Unsiki ughuo jilyale ng'iisi neke uYesu alyakiale kufika pa veene). 18 Ilisumbe likatengula kusambaluka ulwakuva imhepo imbaha jikava jigugula. 19 Avavulanisivua va Yesu ye vaghendisie ingalava ikiomita ihanu nambe ntanda ndiiki, vakamwagha uYesu ighenda pakyanya pa malenga alipiipi ni ngalava vakoghopa kyongo. 20 UYesu akavavuula akati, "Namungoghopaghe, neene!" 21 Pe aveene vakalondagha kuuti ingle mu ngalava, nakalingi ingalava jikafika imwambo jino vakava viluta. 22 Ikhingono ikivingilili, avaanhу vinga vano valyajighe imwambo ijingi ija lisumbe, vakajaagha pala ingalava jimo jeene. Kange vakakagwile kuuti uYesu naavuka na vavulanisivua vaake ye viluta ni ngalava ulwakuva avavulanisivua vaake vakalutile

veene. 23 (Pe avaanhу aange vakiisa ni ngalava isingi kuhuma kulikaaja iya Tibelia vakafika pano avaanhу vakaliile amakate uYesu ye amhongisie uNguluve). 24 Avaanhу vala ye vakagwile kuuti uYesu na pwale pala nambe avavulanisvua vaake, vakingila mu ngalava sila vakaluta ku Kapelenamu kukumulonda uYesu. 25 Avaanu vala ye vafikile imwambo ija lisumbe vakamwagha uYesu vakamposia vakati, "Ghwe m'bulanisi ghwisalighi kuno?" 26 UYesu akavamula akati, kyang'haani nikuvavuula, nakwekuti mukundonda ulwakuva mwafyagha ifivalilo kukilila ifidegho fino navomba, ulwene mukundonda ulwakuva mwalia amakate mukuta. 27 Namungatungumalilaghe ikyakulia kino kinangika, looli ikyakulia kino nakinangika, kino kikukupeela uvwumi uvwa kuvusila kusila, ikyakulia ikio kyekino une ne mwana ghwa muunhu nikuvapeela, ulwakuva uNguluve uNhata ahufisie kyang'haani kuuti une neene ghwa kuvomba imbombo ijio." (aiōnios g166) 28 Pe aveene vakamposia vakati, "Tukite kiki neke tuvombe imbombo sino ikeela uNguluve?" 29 UYesu akavamula akati, "Imbombo jino ikela uNguluve je iji: Munnyitikaghe une ne junu nisunghilue nu mwene." 30 Vakam'buula vakati, "Ghuhufia ikivalilo kiki tukyaghe neke twitiike? Lino ghuhufia ikivalilo kiki?" 31 Avakuulu viitu ye vali ku luke, valyaliile imana, ndavule lilembilue mu malembe amimike kuuti, "Alyavapeliile amakate kuhuma kukyanya." 32 UYesu akavavuula akati, "Kyang'haani nikuvavuula, uMoose naghwe junu alyavapeliile amakate kuhuma kukyanya, looli ghwe Nhaata junu lino ikuvapeela amakate agha kyang'haani ghano ghihuma kukyanya. 33 Nijova uluo ulwakuva unkate ughwa kyang'haani neene ne junu uNguluve asung'hile kuhuma kukyanya kukuvapeela avaanhу uvwumi uvwa kuvusila kusila." 34 Pekambuula vakati, "Ghwe Mutwa, tusuma utulaghe jaatu unkate ughuo." 35 UYesu akavavuula akati, "Une neene nkate ghuno ghukuvapeela avaanhу uvwumi, umuunhu junu ikwisa kulyune, injala najilam'bava lusiku junu ikunyitika, ikyumilua nakilamwagha lusiku." 36 Neke nivavuulile kuuti napano munyaghile, mujighe namukunyitika. 37 Avaanhу voooni vano uNhaata ikumeela, vikwisa kulyune na kukunyitika, junu ikwisa kulyune nanilantaagha lusiku. 38 Nijova uluo ulwakuva une nisilie kuhuma kukyanya kuuti nivombage isa vughane vwa Nhaata junu asung'hile, nanisile kuvomba isa vughane vwango. 39 Uvughane vwa Nhaata junu asung'hile vwe uvu, nileke kusofia nambe jumo mu vano amheliile, looli nivasyusie ikighono ikyu vusililo. 40 UNhaata ghwango ilonda kuuti, umuunhu junu akagwile kuuti une nili mwanaake na kukunyitika upile uvwumi uvwa kuvusila kusila: Na juune nilikunsyusia ikighono ikyu vusililo. (aiōnios g166) 41 Pe

aVayahudi vakanengula kukung'hulasia ulwakuva uYesu ajovile kuuti, "Une neene nkate ghuno uNguluve aletile kuhuma kukyanya." 42 Vakiposania veene viiti, "Asi umuunhu uju naghwe Yesu umwana ghwa Yosefu, avapaafi vaake tuvamanyile? Lino Iwandaani iti ahumile kukyanya?" 43 UYesu akavamula, akati, "Muleke pikung'hulasia. 44 Nakwale umuunhu junu ndepoonu ikwisa kulyune, nave uNhata junu asung'hile une naamulongwisia, na juune nilikunsyusia umuunhu ujou ikighono ikyu vusililo. 45 Um'bili jumonga alyalembile mu malembe amimike kuuti, 'Vilivilanisvua nu Nguluve.' Umuunhu junu ikumpulikisia uNhaata na kumanyila kwa mwene, ikwisa kulyune. 46 Nakwale umuunhu junu amwaghile uNhaata, looli une neene nimwaghile ulwakuva nihumile kwa mwene. 47 Kyang'haani nikuvavuula, umuunhu junu ikunyitika une, ali nu vvumi uvwa kuvusila kusila. (aiōnios g166) 48 Une neene nkate ghuno ghukuvapeela avaanhу uvwumi. 49 Avakuulu viiu nambe valyaliile imana ku luke, valyafwile. 50 Neke apa pweghule unkate ghuno ghuhumile kukyanya, umuunhu angalie, naifu. 51 Une neene nkate ghuno ghuhumile kukyanya. Umuunhu junu ilia unkate ughu, iiva nu uvwa uvwa kuvusila kusila. Unkate ughuo ghwe m'bili ghwango ghuno nitavula kuuti avaanu voooni vavasaghe nu vvumi uvwa kuvusila kusila. (aiōnios g165) 52 Avayahudi vakanengula kukang'hana na kuposania veene viiti, "Asi umuunhu uju ikutupeela ndaani um'bili ghwake tulie?" 53 UYesu akavavuula akati, "Kyang'haani nikuvavuula, nave namulia um'bili ghwango ne mwana ghwa muunhu, na kunuya idanda jango, namuuva nu vvumi uvwa kuvusila kusila. 54 Umuunhu junu ilia um'bili ghwango na kunuya idanda jango, ali nu vvumi uvwa kuvusila kusila, na juune nilikunsyusia ikighono ikyu vusililo. (aiōnios g166) 55 Nijova uluo ulwakuva um'bili ghwango kye kyakulia ikyu kyang'haani, naji danda jango jivusia ikyumilua kyang'haani. 56 Juno ilia um'bili ghwango na kunuya idanda jango ujou ikukala mulyune, na juune nikukala mwa mwene. 57 Ndavule uNhaata junu asung'hile vule mwumi, na june nili mwumi mu ngufu saake, fye enendiiki kwa muunhu junu ilia um'bili ghwango, iiva mwumi mu ngufu sango. 58 Une nili nkate ghuno ghuhumile ghuhumile kukyanya, naghuli ndavule unkate ghuno avakuulu viiu valyaliile, vakafua. Umuunhu junu ilia unkate ughu iiva nu vvumi uvwa kuvusila kusila. (aiōnios g165) 59 UYesu alyajovile amasio aghuo ye ali pivulanisia mu sinagogi, ku Kapelenamu. 60 Avaanhу vinga mu vavingilili vaake ye vapuliike isio, vakajova vakati, "Imbulanisio isi nhalamu kyongo, ghwe veeni junu ndepoonu ikwupila imbulanisio isio?" 61 UYesu ye alutang'hinie kuuti avavingilili vaake vikung'hulasia vvimiila imbulanisio isio,

akavaposia akati, asi ilisio ili likuvakuvasia? 62 Pe luliiva ndaani mliiva mukunyaagha ne mwana ghwa muunhu nitogha kuluta kukyanya kuno nilyale ulutasi? 63 Umhepo ghwa Nguluve ghwe juno ikuvapeela avaanhu uvwumi uwva fighono fyoni. Ingufu sa muunhu nasingampeele umuunhu uvwumi. Amasio ghano nivavulile ghikuvapeela umue kuuva nu mhepo ghwa Nguluve, ghwope ikuvapeela uvwumi. 64 Neke pwevale vamonga pakate palumue vano navikunyitika." Ulwakuva alyakagwile kuhuma kuvutengulilo ve va veeni vano navikumwitika, kange ghwe veeni juno ilikumwohela. 65 Pe akafijovaghya akatisagha, fye nambe nivavulile kuuti, nakwale umuunhu juno ndepoony ikwisa kulyune nave uNhaata naamulongwisie." 66 Kuhuma unsiki ughuo vinga mu vavingilili vaake vakamuleka vakavuhiila kukum'bingilila. 67 Pe uYesu akavaposia avavulanisivua vala kijigo na vavili akati, "Asi najumue mulonda pikundeka?" 68 USimonu uPeteli akamwamula akati, "Ghwe mutwa, tukuleke tulute kwani uve uli na masio ghano ghikutupeela uvwumi uwva kuvusila kusila. (aiōnios g166) 69 Usue tukwitika kange tukagwile kuuti uve veeve mwimike kuhuma kwa Nguluve." 70 Pe pano uYesu akavavuula akati, "Asi nanivasalwile umue, kange jumonga pakate palyumue ilongosivua nu Setano? 71 Apuso uYesu alyale ikunjova uYuda umwana ghwa Simonu ultikaloti, ulwakuva napano alyale umo mu vavulanisivua kijigo na vavili, ghwe juno ilikumwohela.

7 Pambele uYesu atakaluta mufikaaja ifya mu kighavo ikyo Galilaya, naakalondagha kuluta kukighavo ikyo Yudea, u'wakuva aVayahudi vakalondagha kukum'buda. 2 Unsiki ughwa kikulukulu ikyo Vayahudi ikyo fyeve, ghulyale piipi kufika. 3 Avanuuna va Yesu vakam'buula uYesu vakati, "Lino uvuuke apa, ulute kukighavo ikyo Yudea kuuti avavingilili vaako vafyaghe ifidegho fyako fino ghuvomba. 4 Umuunhu juno ilonda kukagulika, naivomba imbombo saake kuvusyefu, lino ulwakuva ghuvomba isi sooni, ghuhufie kuvaanhoo vooni." 5 Avanuuna valyajovile enendii, ulwakuva voope navalayamwitiike. 6 Pe uYesu akavavuula akati, "Unsiki ghwango ghukyale pifika, looli umue ndepoony muluta amasiki ghooni. 7 Avaanhu ava mu iisi muno navangavakalalile umue, looli vikung'halalila une, ulwakuva nikuvaavuula kuuti, sino vivoomba mbiivi. 8 Umue lutaghi kukikulukulu ikio; une naniiluta ulwakuvaunsiki ghwango ghukyale pifika. 9 U Yesu ye ajovile aghuo akajigha mu kighavo ikyo Galilaya. 10 Neke avanuuna ye valutife ku kikulukulu, ghwope u Yesu akaluta, neke akaluta kisyefu, kisila kuhufia kuvaanhoo. Kukikulukulu ukuo, 11 aVayahudi vakava vikumulonda u Yesu viposia kuvaanhoo

vitii, "Alikuugh?" 12 Avaanhu vinga mulipugha lila. Vakava vikujovasia, vamo vitii, "Umuunhu ujoo nnofu." Avange vitii, "Ndali, umuunhu ujoo isofia avaanhu." 13 Neke nakwealyale umuunhu juno alyale ijova imhola saake pa vuvalafu, ulwakuva vakoghopaghya aVayahudi. 14 Pakate pa fighono ifya kikulukulu u Yesu akingila mu luvika ulwa nyumba inyimike ija kufunyila, akatengula kuvulanisia avaanhu. 15 Avayahudi vakava videgha vitii, "Umuunhu ujoo akaghwile ndaani isi, kisila kwimba? 16 Pe pano U Yesu akavamula akati, "Imbulanisio soni nivulanisia na sango, looli sihumile kwa juno asung'hile. 17 Umuunhu juno ilonda kuvomba isa vughane vusa Nguluve, ikagula kuuti imbulanisio isi sihumile Nguluve, nambe kuuti nijova muvutavulilua vwango juune. 18 Umuunhu juno ijova muvutavulilya vwake jujuo, ilonda avaanhoo vamug'hiniaghe. Neke umuunhu juno ilonda vamughiniaghe juno ansunghile, ujoo ijova isa kyang'haani, nijova isa vudesi. 19 U Moose naalyavapeliile umue indaghilo? Neke nakwalemambe jumo pakate palyumue juno ivingilila indaghilo isio. Lino kiki milonda pikumbuda?" 20 Avaantu mu lipuga lila vakamwamula vakati, "Uli ni lipepo uve. Ghwe veeni juno ilonda pikukubuda?" 21 U Yesu akavamula akati, "Une nikavombile ikidegho kimo, umue mweni mukakenyemuka. 22 U Moose ayalaghii kuvomba ikivungo ikyo kudumula ingola ija kidiimi avaana viinu. Ululaghilo uluo nalulyahumile kwa Moose, looli lulyahumile kuvakuulu viinu. Umue muvomba uluo nambe nambe kive kighono kya Sabati. 23 Lino nave lukwitikisivua umwana kuvombelua ikivungo ikio mukighono ikyo Sabati kuuti muleke kudeenya ululaghilo ulwa Moose, kiki mukung'halalila une. Kukunsosia umuunhu mu kighono ikyo Sabati? 24 Mulekaghe kuhiga umuunhu mulwa kulola pamaaso, looli muhighaghe mu vvakyang'haani. 25 Avaanhu vamonga ava mu liakaaja ilya Yelusalemu vakava viposania vitii, Asi, umuunhu ujoo naghwe juno avalongosi va Vayahudi vilonda kukumbuda? 26 Lolagha ijova pa vuvalafu, neke avene nijova kimonga! Pamo aveene avolongosi vitii umuunhu ujoo lweli ghwe Kilisite! 27 Ukilisite iliiva ikwisa nakwale nambe muunhu juno ilikagula kuno ihumila! Umuunhu ujoo kuno ihumatukagwile. 28 U Yesu ye ajhighe ivulanisia mu luvika ulwa nyumba inyimike ija kufunyila, akajova ifijo akati, "Lweli umue mweni mung'haghwile une, kange mukaghwile kuno nihuma. Nambe mwiti mukagwile uluo, 29 une naniilise mu vutavulilua vwango, ulwene juno asung'hile une ghwa kyang'haani, umue namunkagwile. 30 Une ninkagwile ulwakuva nihumile kwa mwene, kange ghwe juno asung'hile. Pepano vakava vilonda kukunkola, neke nakwealyale umuunhu juno akaghela kukunkola,

ulwakuva unsiki ghwake ughwa kukolua ghulyakyale kufika. 31 Avaanhu vinga mu lipuga lila vakamwitika. Vakava vijova viiti, "Illiwa ikwisa uKiliste ilivomba ifidegħo kukila fino avombile uju?" 32 Avafalisayi vakapulika ilipuga lya vaanhu vipwepa vvimila imħola sa Yesu, pe avavaha va vatekesi na Vafalisayi vakasunungħha avasikali kuuti vankole. 33 Pepano uYesu ajajova akati, "Niiva numue unsiki n'debe vuvule, neke pambele nigomoka kwa junu asun'ghile. 34 Mulikundoonda, neke namulikunyaagħha, kange kuno niliiva, umue namungafike." 35 Pe aVayahudi vakava vipsosania viiti, "Umuunhu uju iluta kuuġi kuno usue natunga mwagħie? Asi, iluya ku vano Vapalasiine vano nkate mu vaYunani na kukuvalanisia avaYunani? 36 Asi, kwe kuti kiki pano iiti, 'Mulikundonda, neke namulikunyaagħha, kange kuno niliiva umue namungafike?' 37 Ikgħono ikya vusililo ikya kikulukulu kya fyeve, kino kilyale kighoñi kivaha, uYesu akiima akajova ffigħi akati, "Umuunhu nave ali ni kyuminlu, iise kulyune anyue. 38 Umuunhu juno ikunyitka une, iiva ndavule ghijova amalembe amimike kuuti, isaasa isa malenga amanya vvumi sidwivuka mu mwojo ghwake. 39 Alyajovile uluo mu mhola ija mhepo uMwimike, juno avaanhu vano vikumwitika vilikumwupila pambele, unsiki ughuo, uNguluve alyakyale kunkusungħha umhepo ghwake, ulwakuva alyakyale kuhufia kuvaanu uvuvaha vwa Yesu. 40 Avaanhu vamonga mu lipuga lila ye vapuliķe amasio aghuo, vakati, "Kyংhaani, umuunhu uju m'bili." 41 Vamonga vakati, "Umuunhu uju ghwe Kilisite." Neke avange vakati, "Ndali, uKilisit ne depoona iħuma ku Galilaya? 42 Asi amalembe amimike nagħiit uKilisit iħumha mu kikolo ikya ntwa u Daudi ku kika ja ħixx Betelehemu, kika ja ħixx kina alyale ikukukala untwa uDaudi? 43 Pepano avaanhu vakalekengħħana vivimila uYesu. 44 Avaanu vamonga mu lipuga lila vakava vilonda kuku nkola, neke nakwealyale umuunhu juno akaghela kuku nkola. 45 Avasikali vala vakagħomka ku vavaha va vatekesi na kuVafalisayi, kisila kunkola uYesu. Avavaha vala vakavaposia vakati, "Kiki namunkolile na kukumuleeta?" 46 Avasikali vala vakamula vakati, "Naagħelile kuhumila umuunhu juno ijova ndavule umuunhu jula. 47 Avafalisayi vakavaposia vakati, "Kwekuti najumue musyangilue? 48 Asi ghwe veeni mu valongosi viitu nambe mu Vafalisayi juno amwitiike? 49 Ulwene avanu avuo avuo navasikagħwile indaghilo sa moose, avuo vagħniilue." 50 Pepano uNikodemu (umo mu valongosi va Vafalisayi, juno ikighoñi kimonga alyalutile kwa Yesu pakilo), akavaposia akati, 51 "Asi indaghilo siitu sikkritikisja kukumhigha umuunhu kisila kumpulikisja na kukusitangħħania sino avombile?" 52 Aveene vakamwamula vakati, "Neke najuuve uhumile ku Galilaya? Londagħa

muMalembe amimike pekyaghukagħula kuuti nakwale umbili junu ahumile ku Galilaya."

8 U Yesu akaluta ku kidunda ikya Miseituni. 2 Palwakilo ye kukiile akagħomoka kange mu nyumba inyimike ija kufunyila. Avaanu vinga vakaluta pa mwene, pe akikala, akatengula kukuvalanisia. 3 Ye ivulanisia, avavulanisi va ndaghilo na Vafalisayi, vakamuleta kwa mwene umukkujuva jumonga juno akolilue iwrafuka, Vakambiika pakate pa lipuga lya vaanhu. 4 Pepano vakambuula uYesu vakati, "Għwe M'bulanisi, umukkujuva uju akolilue iwrafuka. 5 Lino, uMoose mu ndaghilo saake, alyatulaghile kuuti umukkujuva ndavule uju, atovvagħe na mavue, uve għwiti ndaani?" 6 Valyajovile isio kukumughela, kuuti vaave ni kitegħe ikya kumhighila. Neke uYesu akinama, akalemba ni kovye kyake pa lihanga. 7 Ye vajjigħe vififikomposia, akinamuka, akavamula akati, "Unsila nkole pakate palyumue, ave ghwa kwanda kukuntova ni livue umukkujuva uju." 8 Pe akinama kange, akalemba pa lihanga. 9 Ye vapuliķe uluo, vakatengula pivuuka jumo jumo, kutengulila aavalugħo kuhanga un'debe. Akajighha ju Yesu nu mukkujuva jula juno alyale pakate pa veene. 10 U Yesu ye ikwinamuka akamposia akati, "Mukkujuva, valikuughi vano vikukuhiga? Nakwale nambe jumo juno ikukuhiga? 11 Umukkujuva jula akawmamula akati, "Għwe Mutwa, nakwale nambe jumo. Pepano uYesu akam'buu akati, "Na juunej nanikukuhiga. Lutagħa, loli kuhuma unsiki ughu, nungavombagħe inyivi kange." 12 U Yesu akatengula pijova kange na vaanhu vala akati, "Une nili lumuli lwa iisi, umuunhu juno ikumbingilila une naqħħendagħha mungħiis iħoli iħxa nu lumuli luno lukumulongosia ku vvumi uvwa kuvusila kusila. 13 Avafalisayi vakam'būu u Yesu vakati, "Uvwolesi vvako navwa kyangħhaani, ulwakuva ghukwoleka juuve imħola saako." 14 UYesu akavamula akati, "Nambe nikwoleka juunej imħola sango, uvwolesi vvango vwa kyangħhaani, ulwakuva nikagħwile kuho nihumile, na kuno niluta. Umue namukagħwile kuno nihumile nambe kuno niluta. 15 Umue muhīgha kulingħana na masaagħe għiinu, neke une nanihīha muunhu. 16 Poope nambe nihighe, uvuħiġi vvango vwa kyangħhaani, ulwakuva nanihīha ne mwene, looli nu Nħaata juno asung'hile une. 17 Mu ndaghilo siinu lilebilue kuuti, uvwolesi vwa vaanhu vavili, vwa kyangħhaani. 18 Mu uluo, une nikujoleka, naju Nħaata juno asung'hile ikwoleka kuuti une neene veeni." 19 Vakamposia vakati, uNħaata għwako ali kuuġi? UYesu akavamula akati, "Umue namun'għagħwile, ghwope uNħaata namunkagħwile. Mwale mungħagħu une, naju Nħaata mwale mukunkagħula." 20 uYesu alyajovile amasio aghuo ye ivulanisia piipi ni

kyumba kino kikatambulwagha kyumba kya kuvika indalamu munyumba inyimike ija kufunyila. Neke nakwealyale nambe muunhu ughwa kuhkola, ulwakuva unsiki ghwake ughwa kukolua ghulyakyale kufika. 21 Akavavuula kange akati, Une niluta, umue mulikundonda, neke mulifua mu vwinu. Kange kuno niluta une, umue namungafike. 22 Avayahudi vakaposania vakanati, "kwe kuti ilonda pikubuda? Ongo iti kuno iluta natungafike?" 23 U Yesu akavavuula akati, "Umue muhumile mu iisi iji, une nihumile kukyanya. Umue muli va mu isi iji, une nanili ghwa mu iisi iji. 24 Fye nambe nivavuulile kuuti mulifua mu vuhos vwinu. Nave namukwitika kuuti UNE NEENE, mulifua mu vuhos vwinu. 25 Pe vakamposia uYesu vakanati, "Tuvuule, uve veeve veeni?" UYesu akavavuula akati, "kuhuma ulutasi nivavuulite kuuti neene veeni. 26 Nili ni nyina isa kujova na kukuvaligha umue. Juno asung'hile ghwa kyang'haani, une nikuvavuula avaanhmu iisi muno, sino nipliike kwa mwene. 27 Aveene navalayalutang'hinie kuuti ijova navo imhola isa Nhaata ghwake. 28 Pepano uYesu akavavuula akati, "Mungamwimike uMwana ghwa Muunhu, pepano kya mukagula kuuti UNE NEENE, kange mulikagula kuuti sooni sino nivomba, nanivomba muvughane vvango, looli nijova sino uNhaata ambulanisie. 29 Juno asung'hile une alipalikimo nuune, naandekile ne mwene, ulwakuva ifighono fyonu nivomba isa vughane vwake. 30 UYesu ye ijova isio, avaanhmu vinga vakamwitika. 31 Pe pano u Yesu akavavuula aVayahudi vala, vano vamwitike akati, "Nave mugadilila imbulanisio sango, muuva vavulanisivua vaango kyang'haani, 32 apuo mukuvukagula uwakyang'haani, uwakang'haani uvuo, vukuvaliika kuuya vaavuke. 33 Aveene vakam'buula vakanati, "Usue tuli va kisina kya Abulahamu. Natughelile kuuya vakami va muunhu nambe lusiku! Lwandaani ghwiti usue tukua vaavuke?" 34 UYesu akavamula akati, "Kyang'haani nikuvavuula, umuunhu ghweni juno ivomba inyivi nkami ghwa nyivi. 35 Unkami naikukala munyumba ja ntwa ghwake ifighono fyonu, looli umwana ghwa ntwa ikukala ifighono fyonu. (aiōn g165) 36 Mu uluo, uMwana angavapoke muuve vaavuke, muuva vaavuke kyang'haani." 37 Nikagwile kuuti umue muli va kisina kya Abulahamu, neke mulonda pikum'buda ulwakuva namukwitika imbulanisio sango. 38 Une nikuvavuula sino nisiwene nu Nhaata ghwango, neke umue muvomba sino mupuliike kwa nhaata ghwinu." 39 Aveene vakamwamula uYesu vakanati, "Usue tuli vaana va Abulahamu. "UYesu akavavuula akati, "Mwale muuve vaana va Abulahamu mwale muvombagha sino alyale ivomba uAbulahamu. 40 Une nivavuulile uwakyang'haani vuno nipliike kuhuma kwa Nguluve, umue mulonda isila ija kumbuda! uAbulahamu naalyavombie ndavule isio. 41

Umue muvomba imbomba sino unhaata ghwinu ivomba." Avayahudi vala vakamwamula vakanati, "Usue natuli vaana va mulisoli, uNhaata ghwitu ali jumo mwene, ghwe Nguluve." 42 UYesu akavavuula akati, "UNguluve ale ave Nhaata ghwinu, mwale mukungana une, ulwakuva nihumile kwa mwene. Une nanisile muvutavulilua vvango, looli uNguluve ghwe junu asung'hile. 43 Kiki namukusitang'hania sino nijova? Namukusitanghania ulwakuva namulonda kukwupila imbulanisio sango. 44 Umue unhaata ghwinu ghwe Setano, mulonda kuvomba sino umwene. Kuhuma m'bukuulu uSetano m'budi, nailonda uwakyanghaani, ulwakuva mwa mwene uwakyang'haani namwevule. Kujova uvudesi Iwiho Iwake, ulwakuva umwene n'desi, kange ghwe nhaata ghwa vadesi vooni. 45 Lino ulwakuva une nikuvavuula isa kyang'haani, fye nambe namukunyitika. 46 Asi, ghwe veeni pakate palyumue junu ndepoonu ikwoleka kyang'haani kuuti une nili mhosi? Nave sino nikuvavuulasa kyang'haani, kiki namukunyitika? 47 Umuunhu ghwa Nguluve ivingilila sino ijova uNguluve. Umue namuvilingilila sino ijova uNguluve ulwakuva namuli vaanhu vaake." 48 Avayahudi vakambuuula uYesu vakanati, "Asi, nase seene pano twiti uve uli Nsamalia, kange uli ni lipepo ililamafu?" 49 UYesu akavamula akati, "Une nanili ni lipepo ililamafu. Une nikumwoghopa uNhaata ghwango, neke umue namukunyoghopa. 50 Une nanilonda avaanhmu vanginie; looli kwale unyakunginia, umwene ghwe mhigi ghwa kyang'haani. 51 Kyang'haani nikuvavuula, umuunu juno ivingilila, sino nivulanisia, uvufue navulamwagha lusiku." (aiōn g165) 52 Pepano aVayahudi vakam'buula uYesu vakanati, "Lino tukagwile kuuti uli ni lipepo ililamafu! UAbulahamu alyafwile, voope avavili valyafwile, iwandaani uveghwiti, "Umuunhu juno ivingilila sino nivulanisia uvufue navulamwagha lusiku?" (aiōn g165) 53 Kwe kuti uve uli mbaha kukila unkuulu ghwitu uAbulahamu? UAbulahamu alyafwile, avavili voope valyafwile. Neke uve ghukuviiika veeve veeni?" 54 UYesu akavamula akati, "Ningihinie juune, ulughinio lwango luva lusila mbombo, uNhaata ghwango juno umue mwiti ghwe Nguluve ghwinu, ghwe mwene ikunginia une. 55 Umue namunkagwile uNguluve, une ninkagwile. Ningati naninkagwile uNguluve, niiva ndesi ndavule umue. Une ninkagwile uNguluve, kange sino ijova nikunda. 56 Unkuulu ghwinu uAbulahamu alyahovwike fijjo ye akagwile kuuti une nilikwisa, ye anyaghile, akava nu lukeelo fijjo." 57 Pepano aVayahudi vakamposia uYesu vakanati, "Uve nufikisie nambe amaaka fijjigo fihaano, uAbulahamu ummanyile ndaani?" 58 uYesu akavamula akati, "Kyang'haani nikuvavuula niiti, uAbulahamu ye akyale kuholua UNE KWENILI." 59 aVayahudi ye vapuliike isio, vakahola amavue kuuti vantove vabude.

Neke umwene akifisa, akahuma muluvika ulwa nyumba inyimike ija kufunyila.

9 Ikighono kimonga uYesu ye ighenda, ali na vavulanisivua vaake, akamwagha umuunhu jumonga umbofu amaaso kuhuma iholua. **2** Avavulanisivua vala vakamposia uYesu vakati, "Ghwe m'bulanisi, umuunhu uju alyaholilue m'bofu vvimila inyivi saani? Vwimila inyivi saake nambe vvimila inyivi sa vapaafi vaake?" **3** UYesu akavamula akati, "Umuunhu uju naalyaholilue m'bofu vvimila inyivi saka, nambe vvimila inyivi sa vapaafi vaake. Ulwene alyaholilue mbofu, neke ingufu sa Nguluve sivoneke kukilila umwene. **4** Tulondua kuvomba imbbombo ija Nguluve junu asung'hile, pano jjighe mwisi. Ikilo jikwsa pano umuunhu nangavombe imbbombo jji. **5** Pano nijighe mu iisi, nili lumuli ku vaanhу voooni. **6** UYesu ye ajovile isio, akafuunya amati paasi, akakanda akatope na mati ghala, akapaka amaaso gha m'bofu jula. **7** Akambuuula akati, "Lutagha ghwoghe ku maaso mu lilamba ilya Siloamu (ilitavua ili Siloamu kwe kuti junu asunghile). Pepano akaluta kukwogha ku maaso, akagomoka ilola. **8** Avabading'hani vaake na vange vooni vano valyale vikumwagha ulutasi isuuma ifiiinu, vakava vikuposania viiti, "Asi, umuunhu uju naghwe junu ikalagha pamonga isuuma ifiiinu?" **9** Vamonga vakati, "Ghwe mwene. "Avange vakati, "Naghwe mwene looli ahwaniihe fijo nu mwene. "Neke umwene akavavuula akati, "Neenel!" **10** Pe vakamposia vakati, "Luveele ndaani kuhanga amaaso ghaako ghilola?" **11** Umwene akavamula akati, "Umuunhu junu itambulua Yesu, avele akandile akatope, amhakile amaaso, pe ambulile atile, 'Lutagha ghwoghe mu lilamba ilya Siloamu.' Naluta, noogha, ye navonaghа ilola." **12** Avaanhu vala vakamposia, vakati, "Umuunhu ujuo alikughi?" Umwene akavamula akati, "Nwisi." **13** Pe avaanhu vala vakantwala ku Vafalisayi umuunhu jula junu alyale m'bofu. **14** Ikighono kino uYesu alyakandile akarope na kukunsosia um'bofu jula, kilyale kighono kya Sabati. **15** Pe aVafalisayi vakamposia umuunhu jula vakati, "Asi, usokile ndaani uvubofu vwako?" Akavamula akati, "Umuunhu jumonga amhaka akatope amaaso, neke noogha, lino nilola." **16** Pepano aVafalisayi vamonga vakati, "Umuunhu junu avombile uluo, naahumile kwa Nguluve, ulwakuva ivomba mukighono ikya Sabati luno nalukwitiakisivua mu ndaghilo. "Neke avange vakati, "Umuunhu umhosи ndepoony ivomba ifidegho fino fihufia ifivalilo ndavule ifi?" Mu uluo vakalekeng'hana. **17** Pe aVafalisayi vakamposi kange umuunhu jula vakati, "Asi, uve ghwiti ndaani vvimila umuunhu junu akusosisie amaaso?" Umwene akavamula akati, "Une niiti umuunhu jula m'bili

ghwa Nguluve." **18** Avalongosi va Vayahudi vala navalyyitiike kuuti umuunhu jula alyaholilue m'bofu neke lino asokile ilola, kuhanga vakavakemela avapaafi vaake. **19** Vakavaposia avapaafi avakati, "Asi, umuunhu uju junu mwiti aholilue m'bofu, mwana ghwini? Asokile ndaani uvubofu vwake?" **20** Avapaafi vaake vakavamula vakati, "Usue tukagwile kuuti, uju ghwe mwana ghwit, alyaholilue m'bofu. **21** Neke natukagwile atengwile ndaani kulola. Kange naju muunhu junu ansosisie amaaso, natummanyile. Mumposie, muunhu n'goyo, ikuvavuula jujuo." **22** Avapaafi vaake valyajovile uluo, ulwakuva valyale vikwoghopa avalongosi va Vayahudi. Avalongosi avuo valyiting'hiine kuuti umuunhu junu iktwita kuuti uYesu ghwe Kilisite, vikun'daga mumasinagogi ghaave. **23** Fye nambe avapaafi vala valyatiale, "Umwene muunhu n'goyo, mumposie jujuo." **24** Avalongosi va Vayahudi vakankemeela ulwa vuivili umuunhu jula junu alyale m'bofu, vakam'buula vakati, "Jova isa kyang'haani pamaaso gha Nguluve! Usue tukagwile kuuti umuunhu ujuo junu akusosisie, mhosi." **25** Umwene akavamula akati, "kuuti umuunhu ujuo mhosi, une nanikagwile, looli nikagwile kuuti nilyle m'bofu, lino nilola. **26** Vakamposia kange vakati, "Asi, umuunhu ujuo avombie kiki kukukusosia amaaso ghaako?" **27** Umwene akavamula akati, "Une nivavulile, umue namulonda kukumhulika, kiki mulonda nivavuule kange? NeKe najumue mulonda kuuba vavulanisivua vaake?" **28** Pe vakam'beplanula vakanjova vakati, "Uve veeve m'bulanisivua ghwake! Usue tulivavulanisivua va Moose. **29** Tukagwile kuuti uNguluve alyajovile nu Moose, neke umuunhu ujuo, natunkagwile na kuno ahumile. **30** Umwene akavamula akati, "Isi sa kudegha! Namunkagwile kuno ahumile umuunhu junu asosisie amaaso ghaango! **31** Tukagwile kuuti uNguluve naipulika inyifunyo isa vahosi looli ikumpulika umuunhu junu ikumwoghopa nakuvomba isa vughane vwake. **32** Kuhuma uNguluve ipela iisi, natughelile kupulika nambe lusiku kuuti umuunhu jumonga ansosisie umuunhu junu aholilue m'bofu. (aiōn g165) **33** Umuunhu ujuo aale aave naahumile kwa Nguluve, naale ivomba isi." **34** Avene vakamwamula vakati, "Uve ulyaholilue mu vuhosi, ghulonda pikutuvulanisia useue? Pe vakan'daga mu sinagogi. **35** UYesu akapulika kuuti umuunhu jula van'dagile mu sinagogi. Pe akalondagha kutang'hana naghwo. Ye amwaghile, akamposia akati, "Uve, ghukumwitika uMwana ghwa Muunhu? **36** Umuunhu jula akamwamula akati, "Gwe Mutwa, ghwe veeni uMwana ghwa Muunhu, nimwitike?" **37** UYesu akamwamula akati, "Umwaghile, umuunhu ujuo ghwe junu ijova nuuve lino." **38** Umuunhu jula akati, "Nikwitika! "Pe akamwimika uYesu. **39** UYesu akati, "Une nisile mu isi kuhiga avaanhu, kuuti

avabofu amaaso valolaghe, vano vikuvona vilola, vave vabofu amaaso." 40 Avafalisyi vamonga vano pwevalyale pala, ye vapuliike imhola isio, vakamposia vakati, Asi, kwe kuti usue tulivabofu? 41 UYesu akavamula akati, "Mwale muuve vabofu, namwale muuuva vahosi. Neke ulwakuva mwiti mulola, mujigha nu vuhosи vwinu."

10 Kyang'haani nikuvavuula, umuunhu juno ikwingila muluvagha lwa ng'holo kisila kukilila pa mulyango, neke ikilila pavunge, ujoo mhiji kange mhijim'budi. 2 Looli juno ikilila pa mulyango, ujoo ghwe ndiimi ghwa ng'holo. 3 Umuloleleli ghwa luvagha ikun'dindulila umulyango, nasi ng'holo sipulika ilisio ilya n'diimi ujoo. Ghwope ikusikemeela ing'holo saake nijingi nilitavua lyake na kukusihumia kunji. 4 Kyande asihumisie ing'holo saake sooni, umwene ilongola, iseene sikum'bingilila, ulwakuva silikagwile ilisio lyake. 5 Ing'holo nasingam'bingilile umuunhu umhesia, ulwene sikunkimbila ulwakuva nasilimanyile ilisio lyake." 6 UYesu alyavavulile aveene ikihwanikisio iki, neke aveene navalyasitanghinie sino ikuvavuula. 7 Pe u Yesu akavavuula kange akati. Kyang'haani nikuvavuula, une nene mulyango ghwa luvagha pano sikwingilila ing'holo. 8 Avaanhu vooni vano valyatallile kulyune kuuva vaduumi va ng'holo, valyale vahiji kange vahijijivabudi, nasing'holo nasikavapulikagha. 9 Une neene mulyango, umuunhu juno ikwingila kukilila une ipokua. Kukilila une ikwingilagha na kuhuma na kuuva ni kyakulia. 10 Umhiji ikwisa nu vufumbue vwa kuhija, kubuda na kunangania. Une nisile kuuti avaanhu vave nu vvumi, vave navwo ifighono fyon. 11 Une nili ndiimi nnofu. Undiimi unnofu, anoghile kufua vvimila ing'holo saake. 12 Umuunhu juno idiuma ing'holo vvimila uluhombo, ujoo na ndiimi ghwa ng'holo, kange ing'holo nasaake, angavone ing'hekeeva jikwisa, ikimbila na kkusileka ing'holo seene. Pe ing'hekeeva jikwalukila ing'holo na kupalanisia. 13 Umuunhu ujoo ikimbila ulwakuva uvufumbue vwake lwe luhombo, ing'holo na kiinu kwa mwene. 14 Une nili n'diimi nnofu. Ing'holo sango nisikagwile, soope sing'hagwile. 15 n'davule uNhaata vule ang'hagwile une, na juune vule ninkagwile umwene. Une nitavula uvwumi vvanga vvimila ing'holo. 16 Nili ni ng'holo isingi sino nasili muluvagha ulu. Soope isio nilonda kkusileeta, soope sikumhulikagha. Apuo kiiva kipugha kimo, nu ndiimi jumo. 17 Ulu, fyenambe uNhaata angamile: Nitawile kufua, neke niiva mwumi kange. 18 Nakwale umuunhu juno ndepoouu ivusia uvwumi vvango, looli une nitawile june kufua. Une nilinuvutavulilua uvwa kuvusia uvwumi vvango, kange nili nu vutavulilua uvwa kuvugomosia. Nuupile ululaghilo ulu kuhuma kwa Nhaata." 19 Amasio aghuo ghakapelela

aVayahudi kulekeng'hana. 20 Vinga mu veene vakati, "Uju ali ni lipepo, kange apelwike. Lwakiki kukumpulikisia?" 21 Avange vakava viiti, "Amasio aghuo naghihuma mwa muunhu unya lipepo. Asi, ilipepo ndepoouu likumpelela um'bofu amaaso kulola?" 22 Pe ghukafika unsiki ughwa kikulukulu ikyu kwimika ku Yelusalemu. 23 Pe pano aVayahudi vamonga Unsiki ughuo ghulyale ghwa mhepo, uYesu alyale mu nyumba inyimike ija kufunyila, ighenda ghenda mu luviika luno lukatambulwagha, "Luvika lwa Solomoni." 24 Pe pano aVayahudi vamonga vakankong'hanila, vakam'buula vakati, "Ghukutuvika mu nganighani mpaka liighi? Nave veeve Kilisite tuvuule pa vuvalafu!" 25 UYesu akavamula akati, "Une nivavulile kuuti neene veeni, neke umue namukwitika. Sino nivomba mu litavua lya Nhaata, sihufia kuuti neene veeni. 26 Neke umue namukwitika ulwakuva namuli ng'holo sango. 27 Ing'holo sango sipulika ilisio lyango, na juune nisikagwile, soope sikumbingilila. 28 Nispelilie uvwumi uvwa kuvusila kusila, nasisasova Iusiku. Kange nakwale umuunhu ughwa kusivusia mumavoko ghango. (aiōn g165, aiōnios g166) 29 UNhaata ghwango juno amheliile ing'holo isio, m'baha kukila vooni, kange nakwale umuunhu juno ndepoouu ikusivusia mu mavoko ghaake. 30 Une nu Nhaata tuli vumo." 31 Ye vapuliike isio, vakahola kange amavue kuuti vantove. 32 Neke uYesu akavavuula akati, "Nivombile imbombo nyina inofu pamaaso ghiinu. Imbombo isio nivombie ku ngufu sa Nhaata. Lino, mu sino nivombie, lukilu luno lukuvaapelela kukunhova na mavue?" 33 AVayahudi vakamwamula bakati, "Natulonda kukukutova na mavue vvimila imbombo inofu sino uvombie, ulwene tukukutova ulwakuva ghukumuligha uNguluve. Ghukuvika uli Nguluve napano uli muunhu ndavule avaanhu avange!" 34 UYesu akavamula akati, "Nalilembilue mutifatu fiinu ifya ndaghilo kuuti, 'Umue muli manguluve'?" 35 Nave alyavatambwile manguluve, avaanu vano valyapuliike ilisio lyake (kange aMalembe aMimike ifighono fyon ghijoba isa kyang'haani), 36 lino mujova kwa juno uNhaata alyantawile akansung'ha mu iisi mwiti, 'nikumaligha u Nguluve,' pano niiti 'Une nili Mwana ghwa Nguluve?' 37 Nave nanivomba imbombo isa Nhaata, namunganyiti kange. 38 Neke nave nivomba, nambe namukunyitika, mwitikaghe vvimila imbombo isio neke mukagule na kukulutanghania kuuti uNhaata ali mulyune, najuune nili mwa Nhaata." 39 Neke vakava vilonda pikunkola kange, neke uYesu akavatyegha. 40 U Yesu akaluta kange imwambo ija ikyu Yolidani, pano uYohani alyale ikwofugha avaanhu, akava ukuo ifighono fidebe. 41 Ye ali kula, avaanhu vinga vakaluta kwa mwene viiti, "UYohani naalyavombie nambe ikivalilo kimo, neke imhola sooni sino alyajovile

vwimila umuunhu uju, sa kyang'haani. 42 Ukuo avaanhу vingа vakamwitika uYesu.

11 Kwe alyale umuunhu jumonga akatambulwaghа Lasali.

Umwene palikimo na valumbu, uMaliya nu Malita vakikalaghа mukikaaja ikya Betania. Umuunu uju alyale ntamu. 2 UMaliya ujuo ghwe junо alyampakile u UMaliya ujuo, ulumbu ghwa Lasali junо alyale ntamu, ghwe junо alyampakile amafuta uMutwa uYesu mumaghulu, na kukumpulusia ni linyele lyake. 3 Avalumbu avuo vakasuung'ha imhola kwa Yesu kuuti, Mutwa umanyani ghwako uLasali ntamu." 4 UYesu ye apulike imola iijo akati, "Inhamu iijo najikum'buda, looli jimwaghile kuuti avaanhу vavuvone uvuvaha vwa Nguluve, neke uMwana ghwa Nguluve aghinisivu kukilila inhamu iijo." 5 UYesu alyamughanile uLasali palikimo na valumbu uMalita nu Maliya. 6 Neke ye apulike kiuuti uLasali ntamu, umwene akajigho ifighono fivi ikalile kukuo. 7 Pambele akavavuula avavulanisivua vaake akati, "Tuvuuke tugomoke kukighavo ikya Yudea." 8 Avavulanisivu vakambuula vakati, "Ghwe mbulanisi, imihe pahapa aVayahudi valondagha pikukutova na mavue, uve ghulonda kange pigomoka ukuo?" 9 UYesu akavamula akati, "Asi, imwisi najili ni fivalilo kijjigo na fivil? Umuunhu angaghende parnwisi, naangakuvalе ulwakuva ulumuli lukumulikila, ikufiyagha fyonи. 10 Neke angaghende pakilo ikuvala, ulwakuva nsila lumulinkate mwa mwene." 11 UYesu ye amalile kujova isio, akavavuula avavulanisivua vaake akati, "Ummyaani ghwitu uLasali aghonelile, neke niluta kuuti ninsisimule. 12 Pe avavulanisivua vaake vakambuula vakati, "Ghwe Mutwa, nave aghonelile, isisimuka. 13 UYesu alyale ijova imhola ija kufua kwa Lasali, neke avavulanisivua vaake valyale visaagha kuuti ijova imhola ija kughonelela itulo. 14 Pe uYesu akavavuula pa vuvalafu akati, "ULasali afwile." 15 Neke une nihovoka vwimila umue ulwakuva nakwenivee kula uLasali ye ifua, kuuti umue munyitikaghe. Lino tuvuuke kwa Lasali. 16 Pe uTomasi junо itambulua, "Mung'hungu" akavavuula avavulanisivua avajaake akati, "Najusue tuvuuke, tulute tufue palikimo nu Yesu. 17 Unsiki uYesu ye ifika mu kikaaja ikya Betania, akavona uLasali ali ni fighono fine mu mbiipa. 18 Ikaaja ikya Betania kilyale piipi ni likaaja ilya Yelusalemu ikilomita itatu ndiiki. 19 Avaanhу vingа mu Vayahudi vakiisa kukuvalungila uMalita nu Maliya, ulwakuva valyafwile nu lumbu. 20 Pepano uMalita akapulika kuuti uYesu afiike, akaluta kukumwupilila neke uMaliya akajigha mu nyumba. 21 Pe uMalita akam'buula uYesu akati, "Mutwa, pe usava, ulumbulyango ngale naafwile. 22 Neke nambe lino nikagwile kuuti ungansuumе uNguluve kimonga,

ikukupeela." 23 UYesu akam'buula akati, "Ulumbulio isyuka."

24 UMalita akati, "Nikagwile kuuti ilisyuka ikighono ikya vusililo kino avaanhу vooni vilisyuka." 25 UYesu akambuula akati, "Une nene nikuvasyusia avaanhу na kukuvapeela uvwumi. Juno ikunyitika une, nambe afue iiva mwumi; 26 ghwope umwumi, junо ikunyitika une, naangafue. Ghukwitika isio?" (aiōn g165) 27 UMalita akawamula akati, "Eene Mutwa, nikwitika kuuti uve veeve Kilisite, Mwana ghwa Nguluve, junо veeve Twahulaghа kuuti ghulikwisa mu iisi." 28 UMalita ye ajovile isio, akaluta kukunkemeeла unnuuna maliamu uMaliya akam'buula kuvuseyfu akati, "Um'bulanisi isile, ikukukemeela." Pe uMaliya. 29 Umaliamu ye apulike isio, akavuuka ng'haing'haani na kuluta kwa Yesu. 30 Unsiki ughuo uYesu alyakyale kukwingila mu kikaaja ikio, alyale pala pala pano uMalita akalutile kukumwambilila. 31 Pepano aVayahudi vano valyale munyumba nu Maliamu palikimo na vaanhу vano vakalutile kukuvahungilila, ye vamwaghile ivuuka ng'haning'haani ihuma kunji, vakam'bingilila ulwakuva vakava visaagha kuuti iluta kulila kumbiipa. 32 Pepano uMaliamu akafika pa Yesu, akafughama, akambuula akati, "Mutwa, peusava ulumbu lyango ngale naafwile." 33 UYesu ye awwene illilia, vope vano vakaale vikum'bingilila vilila, akalemala na kupumuka mu mwojo ghwake; 34 akajova akati, "Mumughonisie kugh?" Vakamwamula vakati, "Ghwe Mutwa, ghwise ulole." 35 UYesu akalila. 36 Pepano avaYahudi vakajova vakati, "Lolagha vule akamughanile uLasall!" 37 Neke vamonga vakati, "Asi, uju naghwe junо akansosisie um'bofu amaaso, lino kiki naavombile kimonga kwa Lasali kuuti aleke pifua?" 38 Pepano uYesu ye ajiighe ipumuka mu mwojo ghwake, akafika pa mbiipa. Imbiipa iijo, jilyabughulilе na kudindua ni livue ilikome. 39 UYesu akavavuula akati, "Vusia ilivue ilio. "UMalita ulumbu ghwa Lasali umfue, akati, "Ghwe Mutwa, umbili ghuuva ghuvolile, ulwakuva fikilile ifighono fine kuhuma ifua. 40 UYesu akambuula akati, "Nanivele nikuvulile kuuti ungitike, ghukuvuvona uvuvaha vwa Nguluve?" 41 Pe vakavusia ilivue lila. UYesu akalola kukyanya akati, "Ghwe Nhata, nikukuhongesia ulwakuva ghupulika inyifunyo sango. 42 Nikagwile kuuti ghukumulika ifighono fyonи, neke njova isi vwimila ilipugha lya vaanhу ava, neke viyike kuuti uve veeve usung'hile." 43 UYesu ye ajovile isio, akalila fiijo akati, "Lasali huma kunji kuno!" 44 Pe umfue, akuhuma kunji, amaghulu na mavoko ghaake ghaniengelilе ni sanda, kumaaso apinyilue ni kitambala. UYesu akavavuula akati, "Mumhudule, mumuleke alutaghe. 45 Pepano aVayahudi vingа vano vakisile kukumhungila uMaliamu, ye vasivwene sino avombie uYesu, vakamwitika; 46 neke vamo mu veene

vakaluta ku Vafalisayi kukuavuula sino avombile uYesu. **47** Pe avavaha va vatekesi na Vafalisayi vakakong'haana, vakaposania vakati, "Tuvombe kiki? Ulwakuva umuunhu uju ivomba ifidegho finga. **48** Nave tukumuleka anala mwene, avaanhу vooni kyande vikumwitika, aValooma vikwisa vitoola fyonи poope palyusue na ji iisi jitu. **49** Pe umo muveene, junо akatambulwaghа Kayafa, alyale ghwe ntekесi um'baha umwaka ughuo, akavavuula akati, "Umue namukagwile kimonga! **50** Namusaагha kuuti vvimila umue, lunoghiile umuunhu jumo afue vvimila avaanhу vooni, neke iisi jooni jileke kutipulua. **51** Amasio gha ntekесi ujuo naghaale masaaghe ghaake. Ulweene ulwakuva alyale ntekесi m'baha umwaka ughuo, alyaviile kuuti uYesu ifua vvima iisi; **52** nakwekuti ifua vvimila iisi jeene, loli u Yesu palikimo na kukuvakong'hania avaana va Nguluve vano vapalasiine neke vaave palikimo. **53** Kuhuma ikighono ikio, avalongosi va Vayahudi, vakanengula kulonda isila ija kum'buda uYesu. **54** Mu uluo, uYesu akaleka kughenda pa vuvalafu ku Vayahudi. Pepano akavuuka pala akaluta ku kikaaja kimonga kino kikatambuluaghа. Efulahimu. Ikkajaaja ikio kilyale piipi ni lihaka, akikala ukuo palikimo na vavulanisivua vaake. **55** Ikyimike iky Pasaka ija Vayahudi kilyale piipi. Avaanhу vinga kuhuma mu fikaaja vakaluta ku Yelusalemu kuuti vivalasie ye kikyale pifika ikyimike ikio. **56** Pe vakava vikumulonda uYesu. Ye vali mu nyumba inyimike ija kufunyila, vakiima vilosania viiti, "Mwiti ndaani, umuunhu uju, neke naikwesa ku kyimike?" **57** Unsiki ughu, avavaha va vatekesi na Vafalisayi valyavavuulile avaanhу kuuti, umuunhu ghweni angakagule pano pwale u Yesu, alutaghe kukuavuula neke vankole.

12 Ifighono ntanda ye kikyale kufika ikyimike iky Pasaka, uYesu akaluta kange ku kikaaja iky Betania. Uku kwe kuno akikalaghа uLasali, junо uYesu alyansyusisie kuhuma kuvaфue. **2** Pe vakamuling'hanikisia ikyakulia iky pakivwilie. UMalita ghwe junо akava ikuvatengelela. ULasali alyale umo ghwa vano vakikalile nu Yesu vilia ikyakulia. **3** Pe uMaliamu akaloota isupa ija mafuta amanofu agha ndalamu nyanga, akampaka uYesu mumaghulu nakukumpulusia ni lenyele lyake. Ulunuusi lwa mafuta aghuo, lukamema nyumba jooni. **4** Neke uYuda Isikalioti, umo muvavulanisivua vaYesu unya kumwohela, akati, **5** "Kiki amafuta amafuta aghuo naghangaghuisivue, "Kiki amafuta aghuo, na ghale ghighusivua indalamu idinali ifilundo fitatu, neke vapelue avakotofu? **6** UYuda ye ijova isio, nakwekuti alyale ikuvavonela ikisa avakotofu, loli ulwakuva alyale mhiji. Umwene ghwe junо alalye ikola inyambe ja ndalamu, akahijaghа indalamu mu nyambe iijo. **7**

UYesu akati, "Mumuleke, ulwakuva amhakile kuling'hania um'bili ghwangо vvimila ikighono iky kusyilua. **8** Avakotofu muuva navo ifighono fyonи neke namuuva nuune ifighono fyonи." **9** Avayahudi vinga vakapulika kuuti uYesu aliku Betania, pe vakaluta ukuo. Navalayalutile kukumulola ju Yesu mwene, loli valondagha vamwaghe nu Laasi junо uYesu akansyusisie kuhuma ku vafue. **10** Pe avavaha va vatekesi vakapuling'hania kukum'buda ghwope uLasali, **11** ulwakuva vvimila kusyuka kwa mwene, aVayahudi vinga valyavalekile avalongosi vaave, vakamwitika uYesu. **12** Ikighono iky vuвili. avaanhу viингa vakiisa ku kyimike ye vapuliike kuuti uYesu ali musila ikwisa ku Yelusalemu, **13** pe vakatoola amataifa agha mapiki gha matende, vakahuma kukumwambiliла kumo viiti, "Hosana! Afunyilue junо ikwisa mu litavua lya Mutwa, Ntwa ghwa Vaisilaeli." **14** UYesu akajaагha inyana ja dogovi akajangalila; ndavule, " **15** Lilembilue mu malembe aMimike kuuti, "Nungoghopaghe, mwalive Syoni, lolaghа, Untwa ghwinu ikwisa, angalile inyana ja dogovi." **16** Ulutasi avavilanisivua va Yesu navalayasikagwile isio; neke uYesu ye aghinisivue, pe vakakumbuka kuuti isio silyalembilue vvimila umwene na kuuti isi vam'bombile umwene. **17** Awanu vano valyaale palikimo nu Yesu ye ikunkemeela uLasali kuhuma mu mbiipa na kukunsyusia, vavakava vikuvoleka avange imhola iijo. **18** Mu uluo avaanhу vinga vakaluta kukumwambiliла, ulwakuva valyapuliike kuuti avombie ikidegho ikio. **19** Neke aVafalisayi vakavulana vakati, "Mulola? Lino natunoghile kuvomba kimonga, lolaghа, avaanhу vooni vikum'bingilila umwene. **20** Mu vaanhу vano valyalutile kukumwimika uNguluve. ku Yelusalemu ikighono iky kyimike iky Pasaka, mwevalyale aVayunani vamonga. **21** Avuo vakaluta kwa Filipo umhuma mu likaaja lya Betisaida mukighavo iky Galilaya, vakati. "Tusuma tutang'hane nu Yesu." **22** UFilipo akaluta kukum'buula uNdeleya imhola iijo; pe vooni ve vavili vakaluta kukum'buula uYesu. **23** UYesu akavamula akati, "Unsiki ughwa kughinisivua une ne mwana ne Mwana ghwa Muunhu ghufikile. **24** Kyanghaani nikuvavuvuula, imbeju nave najisyililue mu lihanga na kuvola. jijigha jijo jeene. Loli jingasyilue na kuvola jimela na kukoma ifipeke fiinga. **25** Umuunhu junо ilonda kupoka uvwumi vvake, ujuo ikwambusia, junо ikwambusia uvwumi vvake mu iisi iji, ikuvupoka kuhanga kufika ku vvumi uvwa kuvusila kusila. (aiōnios 9:16) **26** Umuunhu ghweni junо ilonda pikumbombela une, ambingililaghe, pano pwenili naju m'boombi ghwangо pwe ivisagha. Kange umuunhu angambombele une, uNhaata ikumughinia. **27** Lino umwojo ghwangо ghupumuka; nisivombe kiki? Ninsume uNhaata amhoke mu lutalamu luno luta pikunyaagha? Neke, lelo

nifikasiile unsiki ughu vvimila kukwupila ulutalamu uluo. **28** Ghwe Nhaata, uhufie uvuvaha vwa litavua lyako." Pe likapulikika ilisio kuhuma kukyanya likati, "Nihufisie uvuvaha vwa litavua lyango, kange nifihufiaghha." **29** Ilipugha lya vaanhu vano pwevalyale pala vakapulika ilisio ilio vamonga vakati, "Fula jigulwime! Avange vakati, "Nyamola ajovile naghwo!" **30** Neke uYesu akavavuula akati, Ilisio ilio nalipulikiike mulwa kunhanga une, looli mulwa kuvatanga umue. **31** Lino ghufikile unsiki ughwa Nguluve kuhigha avaanhmu mu iisi iji, na kukun'daga uSetano umbaha ghwa iisi iji. **32** Neke ningatosivue kukyanya kuhuma mu iisi iji, nikuvapelela vooni kukwisa kulyune. **33** Alyajovile uluo kuvonia kuuti ilifua vufue vuki. **34** Avaanhnu vala vakamwamula vakati, "Usue tupuliike mu ndaghilo kuuti uKilisite iiva mwumi ifighono fyon Lino lwa ndaani ghwiti uMwana ghwa Adamu ilondua kutosivua kukyanya? UMwana ghwa Muunhu ghwe veeni?" (aiōn g165) **35** UYesu akawamula akati, "Ulumuli lulipalikimo numue unsiki n'debe Mughendaghe mulumili uluo vule lujiighe pwelule, nekeing'hiisi jileke kukuvalema, ulwakuva junu ighenda mung'hiisi naakagwile kuno iluta. **36** Lino muli nujuo ghwe lumuli, mumwitikaghe neke muuve vaana va lumuli. "Ye amalile kujova isio, akavuuka, akifisa kuuti valeke kukumwagha. **37** Nambe uYesu alyavombile ifidegho finka pamaaso ghaave navalyamwitiike **38** mu uluo ghakava ghakwilanisivue amasio ghano alyajovile um'bili u Yesaya kuuti, "Mutwa ghwe veeni junu itike imhola siit? Kange ghwe veeni junu umhufisie ingufu saako?" **39** Sino silyavapeleeliile valeke kukwitiika, se sino alyajovile um'bili u Yesaya kange kuuti, **40** "Avabofwile amaso ghaave, kange aghavikile amojo ghaave kuuva masiiti kukwitiika; kuuti valalola na maaso ghaave kange vakagule mu moojo ghaave pe vavanguke najuve nivapoke." **41** UYesaya alyajovile isio ulwakuva alyavuvvwene uvuvaha vwa Yesu, akajova imhola saake. **42** Neke lelo, vope avolongosi vinga valyamwitiike uYesu, neke navalyale vikuhufia pa vuvalafu kuuti vikumwitiika, ulwakuva valyale vikwoghopa kuuti, aVafalisayi kyande vikuvadaga, mu masinagogi. **43** Valyale vilonda kughinisivua na vaanhu, kukila kughinisivua nu Nguluve. **44** U Yesu akati, "Juno ikunyitika une, naikunyitika juune, looli ikumwitiika na junu asung'hile une, **45** ghwope junu anyaghile une, amwaghile na junu asung'hile. **46** Un'e nili lumihu, nisile mu iisi kuuti umuunhu ghweni junu ikunyitika une aleke mu ng'hiisi. **47** Umuunhu junu ipulika amasio ghango, neke naigadilila, une nanikumhigha, ulwakuva nanilisile mu iisi kukuvahigha avaanhnu, looli kukuvapoka. **48** Neke junu ikung'haana une, kange naikwupila amasio ghango, amasio ghano nijova ghe ghano ghilikumigha

ikighono ikyu vusililo. **49** Ulwakuva nanijovile muvutavulilua vvango juune ne mwene. Looli uNhaata junu asung'hile une ghwe junu andaghille isa kujova. **50** Kange nikagwile kuuti, ululaghilo lwake lukuvapeela avaanhnu uwvumi uvwa kuvusila kusila. Mu uluo sooni sino nijova se sino uNhaata andaghille kuuti nijove." (aiōnios g166)

13 Ye kikyale kufika ikyimike ikyu Pasaka, uYesu alyakagwile kuuti unsiki ghwake ughwa kuvuuka mu iisi, kuluta kwa Viise ghufikile, alyavaghanile avaanhnu vaake ifighono fyon, ahufisie ulughono lwake kufika kuvusililo vwa vvumi vvake mu iisi muno. **2** USetano akava ampeliile uYuda umwana ghwa Simoni Iskalioti amsaaghe agha kumwohela uYesu. **3** UYesu alyakagwile kuuti uNhaata ampeliile uvatavulilua wvoni, na kuuti alyahumile kwa mwene kange igomoka kwa mwene. **4** Ye vali mu kyakulia, akiima, akafuula isopeka jaake akatandika paasi, pe akatoolaa ikitambala, akidenga. **5** Akaviika amalenga mu likalai akatengula kukuvo fugha amaghulu avavulanisivua vaake na kupulusia ni kitambala kino idingile. **6** Pe akafika pa Simoni uPeteli, pe uPeteli akati, "Ghwe Mutwa, ghulonda pikunyofugha une amaghulu?" **7** UYesu akawamula akati, "Luno nivomba, uve naghukulutang'hania lino, looli kyaghukuluta ng'hania pambele." **8** UPeteli akambuuula akati, "Uve nung'anyafughe une amaghulu nambe padabe." UYesu akawamula akati, "Nave nanikukwofugha, naghuuva nu vuhangilanisi nuune." (aiōn g165) **9** USimoni Peteli akati, "Ghwe Mutwa, navefeyelulivua uleke pikunyafugha gha maghulu, looli unyafughe nagha mavoko naghu mutu." **10** UYesu akawamula akati, "Umuunhu junu oghile um'bili, anoghiile kukwogha gha maghulu gheene, ulwakuva um'bili ghwni ghuvaliile, najumue muvaliile, neke jumonga mulyumue mulyumue naavalilie." **11** UYesu alyankagwile junu kyande ikumwohela, fye nambe alyatiile, "Jumonga mulyumue naavalilie. **12** UYesu ye amalile kukuvo fugha amaghulu avavulanisivua vaake, akafwala isopeka jaake, akagomoka pano akitakile, pe akavaposia avavulanisivua vaake akati, "Asi, Mulutang'hinia luno nivombie kulyumue?" **13** Umue mukunhambula mwti, 'Mbulanisi, kange mwiti Ntwa, Mujova seseene, ulwakuva nili m'bulanisi, kange nili Ntwa. **14** Lino nave une ne junu nili m'bulanisi, kange nili Ntwa nivofwighe amaghulu, enendiiki na jumue fye muvombelanilaghe. **15** Nivahufisie ikihwani kisio iki, kuuti najumue muvavombelaghe avajinu ndavule nivavombiile umue. **16** Kyang'haani nikuvavuula, unkami nam'baha kukila untwa ghwake, nambe unsung'hua na m'bahaa kukila junu ansung'hile. **17** Lino, ndave ughatang'hinia amasio agha,

ufunyle nave ghuvomba isio. 18 Nanijova isi kulyumue mweni, ulwakuva vano nivasalwile nivakagwile, neke nijova kukwilanisia aMalembe aMimike ghano ghiiti, "Umuunhu juno tuhangile kulia, angalukiile. 19 Nikuvavuula isi lino pano sikyale pivoneka, neke kya sivoniike mwitike kuuti une NEENE. 20 "Kyang'haani nikuvavuula, juno ikumwupila umuunhu juno ninsung'hile, ikunyupila une, ghwope juno ikunyupila une ikumwupila juno asung'hile une. 21 ye ajovile isio, akapumuka mu mwojo, akavavuula avavulanisivua vaake akati, "Kyang'haani nikuvavuula, jumonga mulyumue itapikunyohela." 22 Avavulanisivua vaake vakava violane, navakakagula kuuti ikun'jova veeni. 23 Umo muvavulanisivua va Yesu juno uYesu alyamughanile fijo, alikalile piipi nu Yesu. 24 USimoni uPeteli akamposia um'bulanisivua ujuo akati, "Tuvuule ghwe veeni juno ikunjova." 25 Pe um'bulanisivua jula juno eghiime pa kifuva kya Yesu akamposi akati, "Mutwa, ghwe veeni?" 26 UYesu akamula akati, "Juno nikumpeela ikinkate kino nitapisaasa, ghwe mwene. "Pe akasaasa ikinkate, akampeela uYuuda umwana ghwa Simoni Isikalioti. 27 UYuda ye upiile ikinkate kila, uSetano akamwingila. Apuo uYesu akambuuula akati, "Sino ghalonda kuvomba, vomba ng'haning'hani!" 28 Neke vooni vano valyale vilia pala, nakwealyale nambe jumo juno alyakagwile kuuti kiki uYesu am'bulile u Yuuda enendikio. 29 Neke ulwakuva uYuda ghwe juno alyale ikola indalama, vamonga vakati uvone uYesu am'bulile kuuti akaghule ifinu fino filondua pa kikulukulu, avange vakatisaga uvone ansung'hile akaghule fimonga ifya kuvapeela avakotofu. 30 UYuda ye upiile ikinkate kila, akahuma kunji ng'haninghaani. Unsiki ughuo jilyale kilo. 31 UYuda ye ahumile kunji, uYesu akati, "Lino uNguluve ahufisie uvuvaha vwango ne Mwana ghwa Muunhu, ghwope uNguluve uvuvaha vwake uvuvonike kukilila une. 32 Nave Unguluve uvuvaha vwake uvuvonike kukilila une, ghwope uNguluve kyaihufia uvuvaha vwango kisila kudiila. 33 "Mwe vanango, nili numue unsiki n'debe vuvule, kyamukundonda, neke lino nikuvavuula ndavule nikavavulile aVayahudi kuuti, "Une kuno niluta umue namungafike. "Lino nikuvavuula na jumue. 34 Lino nikuvapeela ululaghilo ulupia kuuti, 'Mughananaghe, ndavule une vule nivaghanile umue najumue mughananaghe. 35 Nave mughanana, avaanhу vooni vikagula kuuti umue muli vavulanisivua vango." 36 USimoni uPeteli akamposia akati, "Ghwe Mutwa, ghuluta kuughi?" UYesu akamwamula akati, "Kuno niluta nungam'bingilile lino, looli ghalikumbingilila pambele. 37 UPeteli akati, "Ghwe Mutwa, kiki naningakuvingilile lino? Une nitavwile vvimila uve, nambe kuuve kwe kufua." 38 UYesu akamwamula akati, "Ghutawile vvimila une, nambe

kuuve kwe kufua? Kyang'haani nikukuvuula, ing'hongove ye jikyale kuvika, ghuuva ung'hanile katatu.

14 Namungapumukaghe mu moojo ghiinu, Mukumwitika uNguluve, munyitikaghe na juune. 2 Uvukalo kwa Nhaata ghwango vweleefu, vwale vuleke kuuva vweleefu, nanaale nikuvavuula kuuti niluta kukuva ling'hanikisia uvukalo. 3 Ningalute kukuvaling'hanikisia uvukalo, nigmoka kukuvatoola, neke pano pwenili une na jumue pwemuvisaghe. 4 Kuno niluta, isila mujikagwile." 5 U Tomasi akati kwa Yesu, "Ghwe Mutwa, usue natukagwile kuno ghuluta. Lino ndepoony tukujikagula ndaani isila? 6 UYesu akamwamula akati, "Une neene sila, nene vwakyang'haani, kange nene vvumi. Nakwale juno ifika kwa Nhaata kisila kukilila kulyune. 7 Mwale mung'bagule une, mwale mukunkagula na juNhaata. Kuhuma lino munkagwile, kange mumwaghile." 8 UFilipo akati, "Ghwe Mutwa, utusoone uNhaata. Ungatusoone luuva lukwiline. 9 UYesu akamwamula akati, "Filipo, nikalile numue ifighono fyonu ifi, nunhaghwile? Umuunhu juno anyaghile une, amwaghile uNhaata. Lina ghwiti, 'Utusoone uNhaata'? 10 Asi, namukwitika une nili nkate mwa Nhaata, ghwope uNhaata ali nkate mulyune? Amasio ghano nikuvavuula, nanijova muvutavulilia vwango, looli uNhaata juno ali nkate mulyune juno ivomba imbombo saake isi. 11 Munyitike une, kuuti nili nkate mwa Nhaata, ghwope uNhaata ali nkate mulyune. Munyitike une vvimila imbombo sino nivomba. 12 Kyang'haani nikuvavuula, juno ikunyitika une; ivombagha imbombo sino nivomba une, kange ivombagha imbahaa kukila isi, ulwakuva niluta kwa Nhaata. 13 Mungasuumee kimonga mu litavua lyango, nivomba neke uvuvaha vwa Nhaata uvuvoneke kukilila une. 14 Mungasuumee kimonga mu litavua lyango nivomba. 15 Nave munganile, musingililagha indaghilo sango. 16 Pe najune nikunsuuma uNhaata, ghwope ikuvapeela untangili ujunge ikalaghe numue ifighono fyonu. (aiōn g165) 17 Untangili ujuo ghwe Mhepo juno ihufia uvwakyang'haani. Neke avanu vano navikumwitika uNguluve navangamwupile, ulwakuva navikumwagha kange navankagwile. Looli umue munkagwile ulwakuva ikukala numue kange ali nkate mulyumue. 18 Naningaveleke mwe veene; Nikwisa kange kulyumue. 19 Ghusighiile unsiki ndebe avaanhу vano navikumwitika uNguluve, navanganyaaghe kange, Looli umue mulikunyaagha kange, ulwakuva une nili mwumi na jumue muuva vuumi. 20 Ikighono ikio mulikagula kuuti une nili nkate mwa Nhaata, najume muli nkate mulyune, najune nili nkate mulyumue. 21 Umuunhu juno ikwupila indaghilo na kukusivingilila, ujuo ghwe juno anganile. Juno anganile, ghwope uNhaata ikumughana

umwene, na juune nikumughana na kukuhufia kwa mwene.” 22 U Yuuda(uju naghwe Yuuda u Isikalioti) akamposia uYesu akati, “Ghwe Mutwa, lwa ndaani ghulikuhufia kulyusue, neke naghulikuhufia ku vaanhу avange?” 23 UYesu akamwamula akati, “Umuunhu juno anganile ivomba sino nikum'buula, ghwope uNhaata ikumughana umwene sino nikum'buula, ghwope uNhaata ikumughana umwene, Une nu Nhaata tukwiisa kwa mwene, na kukukala palikimo kwa mwene. 24 Neke juno naanganile, naivomba sino nikumbuula. Kange sino nikumbuula nasango, looli sa Nhaata juno asung'hile. 25 Nivavulile sooni isio pano njiighe palikimo numue. 26 Neke Untangili ujuo, uMhepo uMwimike juno uNhaata ikunsuung'ha mu litavua lyango, ghwe ikuvavulanisyanga na kukuvakumbusia sooni sooni sino nivavulile. 27 Nikuvapeela ulutengano lwango. Ulutengano uluo luno nikuvapeela, naluli ndavule luno luhuma ku vaanu ava mu iisi. Namungapumukaghe mu moojo ghiinu, nambe kukwoghopa kimonga. 28 Mukamhulike ye nijova kuuti, 'Niluta, neke nigomoka kange kulyumue. 'Nave munganile kyang'haani, mwale muhovoka kuuti niluta kwa Nhaata, ulwakuva. uNhaata ghwe m'baha kukila une. 29 Nivavulile isi lino pano sikyaale kuvoneka, neke kyande sivonike mwitike. 30 Naningajove numue kange amasio minga, ulwakuva uSetano umbaha ghwa iisi iji ikwisa. Neke nsila ngufu kulyune, 31 Nivomba ndavule andaghile uNhaata, neke avaanhу ava mu iisi vakagule kuuti nimughanile. Lino mwimetulutaghe.

15 UYesu akati, “Une neene nsabibu ghwa kyang'haani, uNhaata ghwe nya mughunda. 2 Ilitaafi mulyune lino nalikoma isabubu, uNhaata ikulivusia. Looli lino likoma, ikulinosisa vunofu kuuti likome fijo. 3 Umue munosivue, ulwakuva mwitiilke sino nivavulile. 4 Mukalaghe nkate mulyune, najuune nikukalagha nkate mulyumue. Ilitaafi nalingakome isabibu nave nalili mu nsabibu, fye lulivuo, na jumue namungavombe sino ilonda uNguluve, nave namuli nkate mulyune. 5 Une nili nsabibu, umue muli matafi. Juno ikukala nkate mulyune, najume mwa mwene; ujuo ivombagha sino ilonda u Nguluve, ulwakuva kisila kuuva nkate mulyune, namungavombe kimonga. 6 Umuunhu juno naikukala nkate mulyune itaghua, ndavule ilitaafi lino nalikoma vule litaghua na kukwuma, avaanhу vihola na kunyanya. 7 Nave mujigha mukukala nkate mulyumue na masio ghango ghikale mulyumue, musumaghe kwa Nhaata kino mulonda, ghwope ikuvapeela. 8 Pano mukoma fijo ifipeke, muuva vavulanisivua vango kyang'haani. Mu uluo uNhaata ghwango ighinisivua fijo. 9 Ndavule uNhaata vule

anganile une, enendiiki najuune nivaghanile umue. Lino mukalaghe mu lughano lwango. 10 Nave muvingilila sino nikuvalaghila, apuo mukukala mu lughano lwango, ndavule une vule nikusivingilila sino uNhaata andaghile na kukukala mu lughano lwake. 11 Nivavulile isi kuuti muuve nu lukeelo ndavule une, kange muuve nu lukeelo uluvaha fijo. 12 Lino nikuvalaghila kuuti mughananghe ndavule une vule nivaghanile umue. 13 Nakwale umuunhu unya lughano kukila ulu, ulwa kuuti, itavule uvwumi vwake vvimila umanyaani ghwake. 14 Nave muvomba sino nivalaghile, muuva vamanyani vango. 15 Lino nanikutambula vakami vango, ulwakuva unkami naivomba sino ivomba untwa ghwake. Looli nikuvatambula umue kuuti muli vamanyaani vango, ulwakuva nivavulile sooni sino nipulike kuhuma kwa Nhaata. 16 Umue namulyasalwile une, looli une nilyavasalwile umue na kukuvasuung'ha kuvomba sino ilonda uNguluve, kuuti, kino mukunsuma umwene mu litavua lyango avapelaghe. 17 Lino nikuvalaghila umue kuuti mughananaghe. 18 Nave avaanhу ava mu iisi muno, vikuvakalalila umue mukagulaghe kuuti valyatilile kukung'halalila une. 19 Mwale muuve vaanhу va mu iisi muno, avaanhу avuo vaale vikuvaghana, ulwakuva muli vaanhу vaave. Neke umue nivasalwile kuhuma mu iisi muno, lino umue namuli va mu iisi. Mu uluo avaanhу ava mu iisi vikuvakalalila. 20 Mukumbukaghe ilisio lino nilyavavulile kuuti, Unkami nam'baha kukila untwa ghwake.' Lino, nave vakamhumwisie une, najumue vikuvapumusyagha, nave vaktiike imbulanisio sango, nasi siinu vikwitikagha. 21 Vikuavombelagha isio sooni vvimila vwa kukumbingilila une ulwakuva navammanyile juno asung'hile une. 22 Naale nileke kukwisa kukuvavuula, navaale viiva vahosi, neke lino navangakaane vvimila uvuhosi vvwave. 23 Umuunhu juno ikung'halalila une, ikunkalalila na ju Nhaata. 24 Nivombile ifidegho ifivaha, fino nambe muunhu na aghelile kuvomba, vaale valeke kukufyagha, ngale vasila makole. Nambe vafyaghile fyonu nivombile, vajjighe vikung'halalila une naju Nhaata. 25 Isio sivombeka mulwa kukwilanisia aMalembe aMimike ghano ghiiti, 'Vakang'halalilie vuvule.' 26 Nikunsuung'ha kulyumue uNtangili kuhuma kwa Nhaata. Untangili ujuo ghwe Mhepo juno ihufia uvwakyang'aani, umwene ikwolekagha imhola sango. 27 Najumue mukwolekagha imhola sango, ulwakuva muli palikimo nuune kuhuma ye nitengula imbombo.

16 Nivavulile isio kuuti namungalulekaghe ulwitiko lwinu. 2 Avaanhу vikuvalagha mu masinagogi ghaave, kange ghukwisa unsiki pano umuunhu angavabude umue itsagha ikum'bombela uNguluve. 3 Vilikuavombela isio, ulwakuva navankagwile uNhaata, kange navang'hagwile une. 4

Nivavulile isi kuuti unsiki ughuo ghungafike, mukumbukaghe kuuti nilyavavulile. Naniyavavulile isi ulutasi, ulwakuva nilyale palikimo numue. Sikuwaambia kuhusu mambo haya tangu mwanzo kwa sababu nilikuwa pamoja nanyi. 5 Poope nambe lino niluta kwa juno alyasung'hile une kulyumue, neke napwale nambe jumo pakate palyumue juno ikumhosia kuuti, "Ghuluta kugh?" 6 Neke ulwakuva nivavulile isio, musukunile fijo. 7 Nikavavuula isa kyang'haani kuuti, luuva lunofu kulyumue une nivuuke, ulwakuva ningaleke pivuuka uNtangili naangise. Looli ningalute nikunsuang'ha kulyumue. 8 Untangili ujuo angiise, ikuvahufyaghya avaanhу ava mu iisi uvuhosi vwave, uvugholofu nu vuhighi vwa Nguluve. 9 Ihufiaghya uvuhosi vwave, ulwakuva navikunyitika une. 10 Ikuvahufiaghya uvugholofu vwango ulwakuva niluta kwa Nhaata, namulikunyaagha kange. 11 Ikuvahufyaghya uvuhighi vwa Nguluve ulwakuva uNguluve amalile kukumhigha uSetano umbaha ghwa iisi jji. 12 Napano nijighe naso nyinga isa kuavavuula, neke nanikuvavuula, ulwakuva unsiki ughu namungasitang'hanie. 13 Looli uMhepo ughwa kyang'haani ujuo angiise, ikuvalongosiaghya kuvengilila uvwakyang'haani; ulwakuva naijovaghya muvuta vulilua vwake jujuo, looli ijovaghya sino apuliike na kukuvavuula sino sikwisa. 14 Umwene ihufiaghya uvuvaha vwango, ulwakuva ikuvavulaghа sino upiile kulyune. 15 Fyonи fino alinafyo uNhaata, fyango, fye nambe nivavulile kuuti, uMhepo ujuo ikuvavulaghа sino upiile kuhuma kulyune. 16 Ghusighile unsiki n'debe namukunyaagha kange, neke pambele unsiki n'debe kange mukunyaagha. 17 Vamo mu vavulanisива vaake vakava vidosania viiti, "Asi, kwe kuti kiki pano iiti, 'Ghusighile nsiki n'debe namukunyaagha, neke pambele unsiki n'debe mukunyaagha? Na pano iiti ulwakuva niluta kwa Nhaata?" 18 Vakava vidosania viiti, "Kwekuti kiki pano iiti, "Ghusighile unsiki n'debe?" Natusitang'hinie isi sino ijova." 19 UYesu akakagula kuuti vilonda kukumposia sino ajovile, pe akati, "Muposania sino nijovile kuuti, "Ghusighile unsiki n'debe mukunyaagha, neke pambele unsiki n'debe mukunyaagha?" 20 Kyang'haani nikuvavuula, umue muliilila na kusukunala neke avaanhу ava mu iisi vilihovoka. Mulisukunala, neke pambele ulisukunalo lwinu luluhambuka lukeelo. 21 Umukijuua pano ipaapa, iiva nu lusukunalo ulwakuva ali nu vuvafi. Neke angapaape, maikumbuka kange uvu vafi uvuo, ulwakuva iiva nu lukeelo ulwa kuuva nu mwana. 22 Najumue muli nu lusukunalo lino, neke nilikwisa kange kulyumue neke muliiva nu lukeelo. Nakwale juno anoghiile kuvusia ulukeelo uluo kulyumue. 23 Kange unsiki ughuo ghungafike, namulikumhosia kimonga. Kyanghaani nikuvavuula, mungansuumе kimonga uNhaata mu litavua

lyango, ikuvapeela. 24 Nambe lino namunsumile kimonga mu litavua lyango. Musumaghe mupelua, neke ulukeelo lwinu lukwilane. 25 Nijovile isio numue mufihwanikisio, neke ghukwisa unsiki ghuno nanijovaghya numue kange mu fihwanikisio. Looli nijovaghya numue pa vuvalafu imhola sa Nhaata. 26 Unsiki ughuo musumagha mu litavua lyango, naniiti une nikuvasumilagha kwa Nhaata, jeeje! 27 Unaata jujuo avaghanile umue ulwakuva munganile une, kange mukwitika kuuti nihumile kwa Nguluve. 28 Nilyahumile kwa Nhaata, nikiisa mu iisi muno; kange nivuuka mu iisi muno, nigomoka kwa Nhaata. 29 Avavulanisiva vaake vakati, "Ulolile, lino ghujova pavuvalafu, naghujova mu fihwanikisio. 30 Lino, tukagwile kuuti uve usikagwile sooni, naghulonda umuunhu ghweni akuposiaghe lumonga. Mu uluo tukwitika kuuti ulyahumile kwa Nguluve. 31 UYesu akavaposia akati, "Lino mukwitika? 32 Lolagha, unsiki ghuli piipi, lwei kange seseene ghufikile, pano umue mupalasana nujunge iluta kwa mwene na kukundeka ne mwene. Neke une nanili ne mwene ulwakuva uNhaata ali palikimo nuuwe. 33 Nikuvavuula isi kuuti muve nu lutengaano, ulwakuva muli nkate mulyune. Pa iisi apa muli ni mhumhuko, neke namungoghopaghe ulwakuva une nijilefisie iisi."

17 UYesu ye amalile kujova isio, akalola kukyanya akati, "Nhaata, akavalilo kafikile; umughinie umwanaako, neke - 2 ghwope umwanako akughinie uve ndavule vule umpeliiile uvutavulilua uvwa kuvalongosia avaanhу vooni, neke avapeele uvwumi uvwa kuvusila kusila. (aiōnios g166) 3 Uvwumi uvwa kuvusila kusila vwe uvu: vakukagule uve ghwe Nguluvuve ghwa kyang'haani, ghwe juno uli jumo ghwe mwene, kange vang'hagule une ne Yesu Kilisite ne juno ulyasung'hile ku veene. (aiōnios g166) 4 Une nikughinisie pa iisi apa mulwa kumala imbombo jila jino ulyamheliile. 5 Lino ghwe Nhaata, unginie une palikimo nuuwe, mu vuvaha vuno nilyale navwo palikimo nuuwe iisi ye jikyale kupelua. 6 Avanu vano ulyamheliile mu iisi, nivahufisie uvuvaha vwa litavua lyako. Avaanhу avuo valyale vaako ukamheela une, voope valigadilile ilisio lyako. 7 Lino vakagwile kuuti fyonи fino ulyamheliile fihumile kulyuve, 8 ulwakuva imhola jino ulyamheliile nivapulisie, voope vupiile, vakagwile kuuti kyang'haani nihumile kulyuve, kange vikwitika kuuti uve veeve ulyasung'hile une. 9 Une nikuvasumila avaanhу vaako avuo, ulwakuva ve vano ulyamheliile. Nanikuvasumila avaanhу vooni mu iisi. 10 Avaanhу vango voooni, vaako; avaanhу vaako, vango uvuvaha vwango vuvoniike kukiilila aveene. 11 Une lino vivuuka mu iisi, nikwisa kulyuve, neke aveene vajjighe mu iisi, Ghwe Nhaata ghwe Mwimike,

uvalolelelaghe mu ngufu isa litavua lyako lino ulyamheliile. Uvalolelelaghe kuuti vaave nu vumo ndavule tuli vumo une nuve. 12 Ye nili palikimo na veene, navalolelelagha mu ngufu isa litavua lyako lino ulyamheliile. Nivadimile, nakwale nambe jumo juno asovile, looli juno akanoghiile kusova kukwilanisia sino silyalembilue mu Malembe aMimike. 13 Lino nikwisa kulyuve, njiova amasio agha pano njiighe mu iisi, kuuti avavulanisivua vango vavisaghe nu lukeelo mu moojo ghaave, ndavule nilinalwo une. 14 Nivavulile ilisio lyako, neke avaanu mu iisi vavakalalile, ulwakuva avavulanisivua vango nava mu iisi ndavule une vule nanili ghwa mu iisi. 15 "Une nanikukusuma kuuti uvavusie mu iisi. muno, looli nisuma uvapoke kwa mhosu uSetano. 16 Aveene nava mu iisi, ndavule une vule nanili ghwa mu iisi. 17 Ilisio lyako vwe vwa kyang'haani, lino nikukusuma uvavalasie avaanhу vaako nu vwakyang'haani uvuo, vaave vaako. 18 Ndavule ulyasung'hile une mu iisi, najune fye nivasung'hile mu iisi. 19 Nikutavula lwoni kulyuve vvimila aveene, neke voope vitavule lwoni kulyuve kukukala mu vwakyanghaani. 20 Nanikuvasumila va vulanisivua veene, looli nikuvasumila na vano vikunyitika, vvimila kupulisivua na veene, 21 Kuuti voooni avuo vavisaghe nu vumo, vavisaghe nkate mulyusue, ndavule uve uli nkate mulyusue, ndavule uve uli nkate mulyune na juune nili nkate mulyuve, Nisuma vavisaghe vumo neke avaanhу vitike kuuti uve veve usung'hile une. 22 Uvuvaha vuno ulyamheliile, najuune nivapelile aveene, neke vavisaghe nu vumo ndavule une vule nili nu vumo nuuve. 23 Une niive nkate mu veene, najuuve nkate mulyune neke vaave nu vumo uvukwilanifu. Luuve enendiiki neke avaanhу avange vakagule kuuti uve veeve ulyasung'hile une, na kuuti uvaghanile ndavule unganile une. 24 Ghwe Nhaata, nilonda kuuti, avaanhу umheliile vavisaghe palikimo nuune, pooni pano niiva, neke vavuvone uvuvaha vwango vuno ulyamheliile, ulwakuva ulyangani kuhuma iisi ye jikyale kupelua. 25 Ghwe Nhaata ghwe ghwa kyang'haani, avaanu ava mu iisi navakukagwile, neke une nikukagwile. Kange avavulanisivua vango vakagwile kuuti uve veve ulyasung'hile. 26 Nivavulanisie vakukagule uve, kange nifivombaghа uluo kuuti vaghananaghe ndavule unganile une, na juune niive kuwa ndani yao."

18 UYesu ye amalile pikufuunya, akavuuka palikimo na vavulanisivua vaake, vakakila uluvonde ulwa Keduloni, vakingila mumughundo ughwa miseituni. 2 UYuda una kumwohela uYesu, alyaghumanyle umughunda ughuo, ulwakuva kekinga uYesu na vavulanisivua vaake vakakong'hanagha apuo. 3 Pe akakilongsia ikipugha

kyu vasikali na valoleleli kuhuma ku vavaha va vatekesi na ku Vafalisayi, akaluta navo mu mughunda kumo vakolile itaala, imuli ni filwilo. 4 UYesu alyakagwile sooni sino kyasikumwagha, akaluta kuveene, akavaposia akati, "Mukumulonda veeni?" 5 Pe aveene vakamwamula vakati, "Tukumulonda uYesu uMunasetai." UYesu akavavuula akati, "Neene" UYuda umwohesi alyimimile palikimo na vaanhу avuo. 6 UYesu ye avavulile kuuti, "Neene" vakagomoka kinsana nsana vakaghua. 7 Kange akavaposia akati, "Mukumulonda veeni?" Vakamwamula vakati, "Tukumulonda uYesu uMunasetai." 8 UYesu akavamula akati, "Nivavulile kuuti neene. Lino nave mukundonda une, muvaleke avaanhу ava valutaghe." 9 UYesu akajovile enendiiki kukwilanisia sino alyajovile kuuti, "Vano ulyamheliile nanisofisie nambe jumo. 10 USimoni uPeteli alyale ni bamba, akasomola, akadumula imbulughutu ija kundio ija m'bombi ughwa ntekеси um'ba. Um'bombi ujuo akatambuluaghа Maluko. 11 Neke uYesu akam'buula uPeteli akati, "Gomosia ibamba jaako mu nyambe. Une ninoghiile kukupila ulupumuko luno uNhaata anding'hanikisie?" 12 Avasikali vala nu mbaha ghwave na valoleleli va valongosi va Vayahudi vakankola uYesu, vakankunga. 13 Vakantwala taasi kwa Hanasi, unkwive ghwa Kayafa. UKayafa ujuo alyale ghwe ntekеси umbaha unsiki ughuo. 14 Kange ghwe juno alyavavuulile aVayahudi kuuti, lunoghile umuuuhu jumo afue vvimila avaanhу voooni. 15 USimoni uPeteli nu m'bulanisivua ujunge vakava vikum'bingilila uYesu mumbele. Umbulanisivua ujunge ujuo, alyakaguliike nu ntekеси um'ba, akingila palikimo nu Yesu muluvika ulwa ntekеси umbaha. 16 Nene uPeteli akiima akiima paanji pa mulyango, Umbulanisivua ujunge jula juno alyakaguliike nu ntekеси umbaha, akahuma panji akajova nu mhinja juno alyale ikuvadindulila avaanhу umulyango, pe akamwitikisia uPeteli kukwingila muluvika. 17 Umhinja jula akamposia uPeteli akati, "Asi, uve nuli umo ghwa vavulanisivua va muunhu uju?" UPeteli akamwamula akati, "Ndali, une nanili m'bulanisivua ghwake." 18 Avavombi na valoleleli valyapembile umwoto ulwakuva jilyale mhepo, vakava vikwota. Ghwope uPeteli akava palikimo na veene ikwota umwoto. 19 Untekesi um'ba akamposia uYesu vvimila avavulanisivua vaake ni mbulanisio saake. 20 UYesu akamwamula akati, "Une najovaghe na vaanhу pavuvalafu, ifighono fyonu navulanisyagha mu masinagogi na Nyumba inyimike ija kufunyla, muno vikong'hana aVayahudi voooni. Nanajovagha nambe lisio limonga ku vusyefu. 21 Lino kiki ghukumhosia une? Uvaposie vano vapulikagha, aveene vakagwile sino najovagha. 22 UYesu ye ajovile isio, umo mu valoleleli juno alyale piipi nu mwene, akantova ni lipi

akati, "kiki ukumwamula enendiiki untekesi um'bah?" 23 UYesu akamwamula akati, "Nave nijovile fivi, jova uvuviiivwango. Neke nave nijovile vunofu, kiki ghukunova?" 24 UYesu ye ajiighe akungilue, uAnasi akalahgila kuuti atwalue kwa ntekesi um'bah uKayafa. 25 Lino uPeteli ye ikwota umwoto, vamo mu vano valyale vikwota umwoto vakamposia vakati, "Asi uve nuli umo mu vavulanisivua va muunhu uju?" Umwene akakaana akati, 'Ndali, une nanili m'bulanisivua ghwake." 26 Neke umo mu vuvombi va ntekesi um'bah, juno alyale nyalukolo ghwa muunhu jula juno uPeteli akan'dumwile imbulughutu akamposia akati, "Asi, naveeve nivele nikwaghile uli palikimo nu Yesu mu mughunda?" 27 UPeteli akakaana kange, nakalingi ing'hongove jikavika. 28 Palwakilo, vakantoola uYesu kuhuma kwa Kayafa, vakantwala munyumba ija kitwa ija ntwa ghwa Valooma. Neke aveene navakingili munyumba ijo, ulwakuva vangingile viiva valamafu. Mu uluo navaale vilia ikyakulia ikyimike iky Pasaka. 29 Pe untwa uPilato akahuma kunji, akavaposia akati, "Asi, umuunhu uju avombie vuhosí vuki vuno mukumhigha?" 30 Aveene vakamwamula vakati, "Umuunhu uju, aale ave namhosí, natwale tukumuleeta kulyuve." 31 UPilato akavavuula akati, "Lino muntoole jumue, mukamhighie ndavule silungika indaghilo siinu." Avayahudi vakamwamula vakati, 'Usue natuli nu vutavulilua uvwa kumhigha umuunhu kuuti abudue. 32 Isio silyavombike enendiiki kukwilanisia sino alyajovile uYesu vule ilifua. 33 UPilato akagomoka munkate mu nyumba ija kitwa, akankemeela uYesu akamposia akati, "Asi, uve veeve ntwa ghwa Vayahudi?" 34 UYesu akamwamula akati, "Sino ghukumhosia, sihuma mu masaaqhe ghaako juuve, pamo avaantu avange vakwomwile kuuti umhosie?" 35 UPilato akamwamula akati, "Nili Muyahudi une? Avaantu kuhuma mukisina kyako, na vavaha va vatekesi ve vano vakuletile kulyune. Uvombie kiki? 36 UYesu akamwamula akati, "Uvutwa vvango navwa mu iisi muno, vwale vuve vwa mu iisi muno avavombi vango vaale vikunhangha kuuti nileke kukolua na Vayahudi. Neke lino uvutwa vvango navwa mu iisi muno." 37 Pe uPilato akamposia akati, "Kwe kuti uve uli ntwa?" UYesu akamwamula akati, "Ujovile sesee kuuti une nili ntwa. Une nilyaholilue mu iisi, kuuti nivavulanisie avaantu uwawkyang'haani. Umuunhu juno ivingilila uwawkyang'haani, ikumhulikisia." 38 UPilato akamosia akati, "Uuwawkyang'haani kyekiki?" UPilato ye ajovile isio, akahuma kange kunji, akavavuula aVayahudi akati, "Une nanikuvuvona uvuhosi kwa muunu uju. 39 Neke umue muli nu luno lukumhelela une kukun'dindulilia unkungua jumo ikighono iky kyimike kya Pasaka. Asi, mulonda nin'dindulile untwa ghwa Vayahudi?"

40 Neke avaantu vooni vakoova vakati, "Ndali ujuo ndali, utudindulile uBalaba." uBalaba ujuo, alyale mhijimbudi.

19 Pe pano uPilato akantoola uYesu na kukunkopa ni mjeledi. 2 Avasikali vala vakanenda ingeela ija mifua, vakamfwasia ku mutu, kange vakamfwasia isopeka indangali. 3 Pe vakava viveela kwa mwene na kukunnenela viiti, "Uve, ghwe ntwa ghwa Vayahudi! Vakava vikuntova na mapi. 4 akahuma kange kunji, akavavuula akati, "Pulikisia, umuunhu nikumuleta kulyumue kunji kuno mukagule kuuti une nanikuvwaghya uvuhosi vumonga kwa mwene." 5 Pe uYesu akahuma kunji afwalile ingeela ija mifua ni sopeka indangali. UPilato akajova akati, "Lolagha, umunu ujuo ghwe uju." 6 Avavaha va vatekesi na valoleleli ye vamwaghile, vakoova vakati, "Unkomelele pa kikovekano!" UPilato akavavuula akati, "Muntoole jumue mukankomelele, ulwakuva une nivona nsila nkome." 7 Avayahudi vakamwamula vakati, "Usue tuli nu lulaghilo, vvimila ululaghilo uluo uju anoghile kufua ulwakuva umwene ivikile Mwana ghwa Nguluve. 8 UPilato ye apulike amasio aguo, akoghopa kyongo, 9 pe akingila kange munyumba jaake ija kitwa, akamposia uYesu akati, 'Uve ghuhuma kuughi?' Neke uYesu naalyamwamile kimonga. 10 Pe uPilato akati, "Kiki naghukunyamula? Asi, nukagwile kuuti une nili nu vutavulilua uvwa kukudindulila, nu vwa kukukomelela pa kikovekano? 11 UYesu akamwamula akati, "Uve naghwale ghuuva nu vutavulilua kulyune, nave nupelilue kuhuma kuyanya. Lino umuunhu juno ambikile mu mavoko ghaako mhosi kukila uve." 12 Kuhuma unsiki ughuo, uPilato akava ilonda isila ija kun'dindulila uYesu. Neke aVayahudi vakoova vakati, "Ungan'dindulile umuunhu uju, naghuuva mmanyaani ghwa ntwa um'bah uKaisali. Umuunhu juno ikuviika kuuva ntwa, ikaana uvutwa vwa ntwa umbaha uKaisali." 13 UPilato ye apulike amasio aghuo, akahuma nu Yesu kunji, akikala pa kitengo kya vuighi, munjovele ija Kiebulania pitambulua Gabata kwe kuti, Lwalo lwa mavue. 14 Ikighono ikio kilyale kighono kya kuling'hania ikyimike iky Pasaka, kaale kavalilo ka ntanda ndiiki. UPilato akavavuula aVayahudi akati, "Lolagha, uju ghwe ntwa ghwinu!" 15 Aveene vakoova vakati "M'busie, m'busie, unkomelele pa kikovekano." UPilato akavaposia akati, "Asi, ninkomelele pa kikovekano untwa ghwinu?" Avavaha va vatekesi vakati, "Usue natuli nu ntwa ujunge, looli ju Kaisali!" 16 Pe pano uPilato akam'bika uYesu mumavoko ghaake kuuti vankomelele 17 Pe vakantoola uYesu, akahuma mulikaaja apindile ikikovekano kyake kuhanga kufika pano pakatambulwagha mu Kiebulania Golgota, kwekuti ling'hala lya mutu. 18 Apuo vakankomelela uYesu palikimo na vange

vavili, jumo ulubale ulwa kundio ujunge ulwa kung'highi umwene akava pakate. **19** Pepano uPilato akalemba amasio na kuvika pakyanya pa kikovekano kya Yesu. Amasio aghuo ghalyalembilue, 'YESU UMUNASALETI, UNTWA GHWA VAYAHUDI. **20** Amasio aghuo ghalyalembilue mu njovèle ija Kiebulania, ija Kilooma nije Kiyunaani. Avaanhu vinga vakava vikwimba amalemba aghuo, ulwakuva pano alyakomelilue palyale piipi ni likaaja. **21** Avavaha va vatekesi ava Vayahudi vakam'buula iPilato vakati, "Nungalembaghe, 'Ntwa ghwa Vayahudi; ulembé kuuti,' Umuunhu uju alyatille, UNE NENE NTWA GHWA VAYAHUDI." **22** UPilato akavamula akati, "Sino nilemble, nilemble." **23** Avasikali ye vankomeliile uYesu vakatoola amenda ghaake, vakaghava fighavo fine, pe nujunge akatoola ikighavo kyake. Kange vakatoola isopeka jaake. Isopeka iijo najilyahonilue, ulwene jilyatavalue kuhuma ku mutu kuhanga kufika ku maghulu. **24** Avasikali avuo vakavulana vakati, "Isopeka iji tuleke pidemula, ulwene tusodolele kuuti jiive jaani. "Isio silyavombiike kuvwilanisia aMalembé aMimike ghano ghiiti, "Valyaghavinie amenda ghango na kuvika ulusodolelo isopeka jaango." **25** Enendiiki fye valyavombile avasikali. Un'ghina ghwa Yesu, unnuuna ghwa ng'ina ghwa Yesu, uMaliamu umhumu mu kikaja ikya Magidala, vakimile piipi ni kikovekano kya Yesu. **26** UYesu akamwagha ung'ina nu m'bulanisivua junu alyamughanile, vimile piipi nu mwene, akam'buula ung'ina akati, "Mama, lolagha ujuo mwanaako." **27** Kange akam'buula um'bulanisivua jula akati, "Lolagha, ujuo mama ghwako." Unsiki ughuo um'bulanisivua jula akantoola umama jula, kuluta naghwo kukaaja kwa mwene. **28** UYesu ye awwene sooni sivombike akati, "Numilue." Alyajovile enendiiki kuvwilanisia aMalembé aMimike. **29** Apoou pala pwekilyale ikikong'olo kino kimemile uluhuuje ulukali ulwa sabibu. Vakatoola ikyenda vakasuvika mu luhuue, vakakinjenga mu lupiki ulwa mpiki umuhisopo, vakantwalila pa mulomo. **30** UYesu ye anywile uluhuuje lula akati, "Sooni sivombiike!" Akinamisia umutu, akakunguka. **31** Ikighono ikio kyale kighono kya kuling'hania iSabati. Avayahudi navakalondagha amavili gha vafue ghajighe pa kikovekano pa kighono ikya Sabati, ulwakuva ikighono ikio kilyale kivaha! Pe vakansuma uPilato avitikisie kuuti amaghulu agha vanhu avuo, ghadenyue, neke vavavusie pa kiko vekano. **32** Pe avasikali vakaluta, vakadeenya amaghulu agha muunhu ghwa kwanda nu ghwa vuvili vano valyakomelilue palikimo nu Yesu. **33** Neke ye vafikile pa Yesu, vakavona awfile. Mu uluo navakadeenya amaghulu ghaake. **34** Umuunhu umo mu vasikali akamhoma ni mhalala uYesu pa luvalu, jikahuma idanda na malenga. **35** Imhola isi silembilue nu muunhu junu

ayasiwwene ye sivombeka. Sino ijova sa kyang'haani, kange ghwope akagwile kuuti sino ijova sa kyang'haani, ikwoleka neke na jumue mwitike. **36** Isio silyavombiiki kuvwilanisia aMalembé aMimike ghano ghiiti, "Nambe umfupa ghwake ghumo naghudenyua. **37** Kange aMalembé aMimike aghange ghiiti" Vikumulolaghha juno vamhomile." **38** Isio ye sivombiike, akiisa uYesufu umhuma mu likaaja ilya Alimatia. Umuunhu uju alyale m'bingilili ghwa Yesu kisyefu, ulwakuva akoghopa avalongosi va Vayahudi. Akansuma uPilato kuuti avusie um'bili ghwa Yesu pakikovekano. UPilato akamwitikisia, pe akaluta akaghuvusia. **39** Naju Nikodem, juno ikighono kimonga alyalutile kwa Yesu pakilo, akiisa na mafuta amanya lunusi ulunono. Amafuta aghuo ghalyale ikiilo fijigo fitatu ndiiki. **40** Vooni ve vaviili vakatoola umbili ghwa Yesu vakaghuniengelela nu mwenda umpala palikimo na mafuta għala amanya lunusi ulunono ndavule lulyale Iwiho Iwa Vayahudi ulwa kusyila avaanhu. **41** Pano valyankomeliile uYesu pwegħulyale umughunda. Mu mughunda ghula mwejixiye imbiipa imia jino navaghħelile kuvika nambe muunhu. **42** Lino, ulwakuva ku Vayahudi ikighono kyale kighono ikya kuling'hania iSabati, vakavika um'bili ghwa Yesu mu mbiipa jila, ulwakuva jilyale piipi.

20 Ye kuhenga ikighono ikya kwasia mu mulungu, uMaliamu Magadalena akaluta ku mbiipa. Ye afikile akavona ilivue lino valyadindiile pa mulyango ghwa mbiipa livusivue. **2** Pe akavuuka luvilo kuluta kwa Simoni uPeteli na kwa m'bulanisivua ujunge juno uYesu alyamughanile, akavavuula akati, "Vam'busisie uMutwa mu mbiipa, natukagwile kuno vam'bikile." **3** UPeteli palikimo nu m'bulanisivua ujunge jula, vakavuuka viluta ku m'biipa. **4** Vooni ve vaviili vakavuuka luvilo, ne um'bulanisivua ujunge jula, akakimbila fiijo kukila uPeteli, akatala kufika ku mbiipa. **5** Akinama, akahungjila mumbiipa, akaghavona għa menda, neke naalingile munkate. **6** Pe pano uSimoni uPeteli ghwope aakfika pala, akingila mu mbiipa akaghavona amenda **7** ni kitambala kino vakampinyile uYesu ku mutu, ikitambala ikio nakilyale palikimo na menda aghange, loli ikyene kilyale palubale. **8** Pe umbulanisivua ujunge jula ghwope akingila mu mbiipa, akalolana kukwitika. **9** Ulwakuva ye lukyale kuvombeka ulu, navalyaghatang'hinie aMalembé aMimike ghano ghiiti uYesu isyuka kuhuma kuvaue. **10** Pe avavulanisivua vala, vakagomoka kuno vakikalagħha. **11** Unsi ughuo uMaliamu alyimile piipi ni mbiipa illi. Ye ajiighe ifilila akiinama akahungiliila mu mbiipa. **12** Akavaagħha avanyamħola vavili vafwalilie amenda amapala, vikalile pano ghulyale um'bili ghwa Yesu. Jumo

alikalile ulubale lwa ku mutu, ujunge ulwa ku maghulu. 13 Avanyamhola vala vakamposia vakati, "Gwe mama, ghulilila kiki?" Akavamula akati, "Niiila ulwakuva vam'busisie uMutwa ghwango, kange nanikagwile kuno vam'bikile." 14 Ye ajovile amasio aghuo, akasyetuka kunsana, akawaghha uYesu imile, neke naalyakagwile kuuti ghwe Yesu. 15 UYesu akamposia akati, Mama, ghulilila kiki? Ghukumulonda veeni? Umwene akasaghagha kuuti umuuunhu ujuo ghwe m'bombi mumughunda ughuo. Akam'buula akati, "Ntwa nave um'busisie uMutwa, umbuule kuno um'bikile, nintoole." 16 UYesu akati, "Maliamu! Umalimu akasyetuka, akajova mu njovele ija kiebulania akati, "Raboni" kwe kuti M'bulanisi." 17 UYesu akati, "Nungang'holaghe "ulwakuva nikyale kuluta kukyanya kwa Nhaata, loli lutagha ku vavulanisivua vaango, uvavuule kuuti, niluta kukyanya kwa Nhaata ghwango junu ghwe Nhaata ghwini, kange ghwe Nguluve ghwango na jumue Nguluve ghwini. 18 UMaliamu Magadalena akaluta kuvavulanisivua va Yesu, akavavuula akati, "Une nimwaghile uMutwal!" Pe akavavuula sooni sino uYesu amulaghiile. 19 ikighono ikyu kwasia mu mulungu, avavulanisivua va Yesu valyakong'hani le mulungu vidindiile, ulwakuva valyale vikwoghopa avalongosi va Vayahudi. UYesu akiisa, akiima pakate pa veene akati, "Ulutengaano luvisaghe numue!" 20 Ye ajovile uluo, akavahufia amavoko ni mbafu saake. Avavulanisivua vaake ye vakagwile kuuti ghwe Mutwa uYesu, vakahovoka fijo. 21 UYesu akavavuula kange akati, "Ulutengaano luvisaghe numue. Ndavule uNguluve vule alyasung'hile une, na juune nikuvasuung'ha umue." 22 Ye ajovile amasio aghuo, akavapulila umwuja ghwake, 23 akati, "Upila umhepo uMwimike. Avaanhu vooni vano mukuvasaghila inyivi saave, uNguluve ikuvasaghila. Vanu namukuvasaghila inyivi saave, uNguluve naikuvasaghila." 24 Neke uTomasi junu akambulwagha "Didimasi, "umo ghwa vavulanisivua kijigho na vavili, napwealyale uYesu ye ikuhufia kuvavulanisivua avajaake. 25 Avavulanisivua avajaake vala, vakam'buula uTomasi vakati, 'Usue tumwaghile uMutwa. Neke umwene akavamula akati, "Une naningitike isio, nave nanifyaghile na kukwabasia ni kyongo ifivamba ifya masumale mumavoko ghaake, na kukwabasia nu luvoko lwango ikivamba mu mbafu saake." 26 Ifighono lekelalubale ye fikilile, avavulanisivua va Yesu valyakong'hani kange mu nyumba, na ju Tomasi, mwealyale. Amalyango ghalyaaale madinde, uYesu akiisa kange, akiima pakate pa veene, akati, "Ulutengano luvisaghe numue." 27 Pe akam'buula uTomasi akati, "Tomasi, ghwise ghwabasie amavoko ghango ni kyove kyako, kange ghwabasie imbafu sango nu luvoko lwako. Ulekaghe kuuva ni nganighani, loli ghwitikaghe." 28

UTomasi akamula akati, "Uve uli Mutwa ghwango! uli Nguluve ghwango." 29 UYesu akam'buula akati, "Ghwitiike ulwakuva unyaghile! Vafunyilue vano vikwitika, kisila kunyaagha." 30 UYesu alyavombile ifidegho ifingi finga pamaaso gha vavulanisivua vaake fino nafilemibilue mu kitabu iki, 31 ifidegho ifi fino filemibilue, filembilue neke mwitike kuuti, uYesu ghwe Kilisite, Mwana ghwa Nguluve, neke vvimila kukumwitika umwene, mwupile uvwumi mu litavua lyake.

21 Pambele, u Yesu akihfia kange ku vavulanisivua vaake ku lisumbe ilya Tibelia; kuhufia kulyale enendiiki: 2 uSimoni uPeteli, uTomasi junu akatambulwagha Didimasi, uNatanaeli umhuma mu kikaaja ikyu kana mukighavo ikyu Galilaya, avana Sebedayi na vavulanisivua vaake avange vavili, vooni avuo valyale palikimo. 3 USimoni uPeteli akavavuula avajaake akati, "Niluta kulova isamaki. "Voope vakamwamula vakati, "Najusue tuluta palikimo nuuve." Pe vakavuka viluta, vakingila mu ngalava, neke ikilo jooni navakambulila kimonga. 4 Ye kuhenga, uYesu alyimile mulubale mulisumbe, neke avavulanisivua vaake navalyakagwile kuuti Yesu. 5 UYesu akavaposia akati, "Vanango namulovile nambe samaki jimo?" Aveene vakamwamula vakati, "Natulovile nambe jimo!" 6 Akavavuula akati, "Isia uvwa fu ulubale ulwa ku ndio ulwa ngalava, ukuo mupata. "Pe uvwafu, neke vakakunua kukwesa ulwakuva vakalovile isamaki nyingga. 7 Pepano umbulanisivua jula, junu uYesu alyamughanile fijo akam'buula uPeteli akati, "Uju ghwe Mutwa!" USimoni uPeteli ye apulike kuuti ghwe Mutwa akatoola umwenda ghwake akipinya (ulwakuva naakipinile vunofu) pe akitosia mulisumbe. 8 Avavulanisivua avange vala vakiisa ku ngalava (ulwakuva pano valyale napakale patali palyale imita kilundo kimo ndiiki) kufika kunji kulisumbe kuhuma pa ngalava) vakava vikwesa uvwafu vumemile isamaki. 9 Ye vafikile kunji ku lisumbe, vakaghwagha umwoto ugwa nkala, pa mwoto apuo pwe ghulyale unkate ni samaki. 10 UYesu akavavuula akati, "Mulete isamaki sino sino mulovile." 11 Pe uPeteli akingila mungalava, akakwesela kunji ku lisumbe uvwafu vula vuno vulyamemile isamaki imbaha. Isamaki isio silyale kilundo kimo ni fijigho fihaano ni tano. Napano isamaki silyale nyingga enendiiki, uvwafu navulyademwike. 12 UYesu akavavuula akati, "Mwise mulavuke, "Neke napwealyale nambe jumo mu vavulanisivua, junu alyaghelile kuposia kuuti, "Uve veeve veeni?" Valyakagwile kuuti ghwe Mutwa. 13 UYesu akiisa, akatola unkate, akavapeela, kange akatoola isamaki akavapeela. 14 Uluo lulyale lwa vutatu uYesu kuhufia ku vavulanisivua vaake, kuhuma isyuka ku vafue.

15 Ye vamalile kulia, uYesu akamposia uSimoni Peteli akati, "Simoni mwana ghwa Yohani, unganile une kukila avange ava? "UPeteli akawmamula akati, "Eena Mutwa, uve ukagwile kuuti nikughanile." UYesu akambuula akati, "Udimaghe ing'holo sango? 16 Akamposia ulwa vuvili akati, "Simoni mwana ghwa Yohani, unganile?" UPeteli akmwamula akati, "Eena Mutwa, uve ukagwile kuuti nikughanile." UYesu akam'bula akati, "Ulolelelaghe vunono ing'holo sango."

17 Akamposia ulwa vutatu, akati, "Simoni mwana ghwa Yohani, unganile?" UPeteli akasukunala ulwakuba amposisie ulwa vutatu kuuti, "Unganile? Akamwamula akati, "Ghwe Mutwa, uve ukagwile sooni, ukagwile kuuti nikughanile." UYesu akambuula akati, "Udimaghe ing'holo sango. 18 Kyang'haani nikukuvuula, ye ulinsoleka ulyamanyiine kufwala juuve amenda na kuluta kuno ghughanile. Neke ghuliiva mughogholo ghuligholosyagh amavoko ghaako, umuunhu ujunge ikukufwasyatha na kukutwala kunu naghughanile."

19 UYesu alyajovile isio kuvonia vule uPeteli ilifua mulwa kumughinia uNguluve. Ye ajovile isio akambuula uPeteli akati, "Umbingililaghe." 20 UPeteli akasyetuka, akamwagha um'bulanisivua junu uYesu alyamughanile, ikuvavingilila mumbele. Um'bulanisivua ujuo ghwe junu alyeghiime pa kifuva kya Yesu ye vali pilia ikyakulia ikyapavwilile, ghwe junu alyamposisie uYesu kuuti, "Mutwa ghwe veeni junu kya ikukwohela?" 21 UPeteli ye amwaghile um'bulanisivua jula, akamposia uYesu akati, "Gwe Mutwa, kilihumila kiki kwa m'bulanisivua uju?" 22 UYesu akamwamula akati, "Nave nilonda uju ave mwumi kuhanga niliiva nigomoka, uve kikukuvava kiki? Uve mbingililaghe. 23 Amasio aghuo ghano uYesu alyajovile ghakapulikika ku vavingilili vinga, pe vakasaghagha kuuti um'bulanisivua ujuo nailifua. Neke uYesu naalyajovile kuuti umbulanisivua ujuo nailifua, ulwene alyatiile, "Nave nilonda uju ave mwumi kuhanga niliiva nigomoka kikukuvava kiki? 24 Umbulanisivua ujuo ghwe junu ikwoleka isi sooni, kange ghwe junu alembile isi. Usue tukagwile kuuti uvwolesi vvake vwa kyang'haani. 25 Kwesili isingi nyingga sino alyavombile uYesu. Saale silembue sooni, nisaagha kuuti iisi jooni najaale jikwila kuvika ifitabu ifio.

Imbombo

1 Ikitabu ikyapakaliikyapakali nilyakilembile, Theofilo, nikajova soni sino alyasitenguile uYesu kuvomba na kuvulanisia, 2 kudughila ikighono kino umwene alyapelilue kukanya. Uulu luliale yeluhumile ululaghilo kuhumila kw Mhepo mwimike kuvalunesivua vano alyavasaluile. 3 Ye sikilile imumuko sa Vene, umwene alyavorike kuvanave mwuumi kange na sising'ilisio nyingga sikoleleuagha. Mufighono fijigo fine alihufisiealihufisie kuvene, napikwolelela vumila isa vatwa va Nguluve 4 Panorama akatang'anagha navope, pe akavalaghilaga kuti navangavukaghe muh Yerusalem, loli vaghulilaghe ulyalufingo Iwa Nata, lino, alyatile, "Mulyapulike kuhuma kuliune 5 kuti uYohananuYohana aliofughe ulyofugho lwa malenga, loli umue mkwofughuagha nhu Mhepo mwimike mofighono fififii fidebe." 6 Pano ye vakong'anile palikimo valyamposisie, "Mutwa, kwekuti ku uulu ghilikuvgomokesia avanhu va Israeli uvutwa?" 7 Umwene akavavula akaati, "nalunoghile kuliumue kukagula amasiki Ghana uNata afumbilue kuvatavulilua va mwene jujuo." 8 Loli mukupila ingufu, unsiki ghuno ilikwisa kuliumue uMhepo umwimike; umue muliva volesi vango kuoni muYerusalem name muYahudi mwoni ni Samaria na kuvusililokuvusililo vwa iisi." 9 U Mutwa Yesu yamalile kujova isi, avenue yevilola kukyanya, umwene akanyanyuliuva kukanya, ilifunde likakupikila valeke kumuagha name Mason ghavanave. 10 Pano vakalolagha kukyanya nhuvusyukue yeiluta, nakalingi, avanhu vavili valyiima pakati name Kati pavanave vafwalile amanda amavalafu. 11 Vakati, "Umue me vanhu va mugalilaya, Iwakiiki mwimile apa mulola kukyanya?" U Yesu uju Juno atoghile kukyanya iligomoka lulalula ndavule mumbwene iluta kukyanya. 12 Pepano vakagomoka kuhuma kukidunda kya mizeituni, kind kilipipi nii Yerusalem, ulughendo ulwa kighono iky sabati. 13 Ye vafikilevafikile vakaluta kugholofa kuno vakikalagha. Vope veva Ptro, Yohana, Yakobo, Andrea, Filipino, Thomas, Batholomayo, Matayo, Yakobo, Mwana wa Afayo, Simon Zelote, nhu Yuda Mwana wa Yakobo. 14 Voni vakakolana aka huana munhu jumbo, ningufu vakaghendeleta ni nyifunyo. Palikimo na vope pevaliale avakimama, Maliamu ung'ina ghwa Yesu na valumbu va mwene. 15 Mufighono fila uPetro akima pakate nakate navanyalukolo avanhu kilundo kimo night fijigo fivili, akati, 16 Vanyalukolo, lulyanoghile Kati amalembe ghakwilanilaghe pano pakali uMhepo mwimike akajovelagha muloomo ghwa Daudi ulwakuling'anu nhu Yuda, alyamendime kuvala vano valya n'kolile uYesu. 17 Ulwakuva umwene alyale njiiyu

alyipile ikighelelo kya mwene mumboo jitu iiji." 18 (lino umunhu uju alyaghulile ikivanja kind aliipile nhuvuhosi vwa mwene apuo pe akaghwisagha akalongosiagha umutu, umbili ghukadendemuka namaleme ghakakung'ika niiki ghakava pavugholofu. 19 Voni vanovakakilagha muYerusalem valyasipulike soni isi, pe ikivanja ikio pevakapipela kunjovele javanave "Akelidama" ughu ghwe "mughunda ghwa Dana.") 20 "Mukitabu kya Zaburi liilembilue, 'ghuula umughunda ghuake ghuwa wa kuhama kwejeje name jumonga nangikalaghe Pala;' name, 'Tavulile umunhu ujunge atole inafasi jamwene ijavulongosi.' 21 Uluo lwakyang'anu, lino, jumbo umughosi vakavingilisaniagha pano uMutwa Yesu alyahumile napikwingila muliusue, 22 kutengulila kulwofugho lwa Yohana kufika ikighono Kira kinda akatolwagha kukyanya, anoghile piva mwolesi ghwa lusyuko palikimopalikimo nusue. 23 "Vakavavika pavulongo avaghosi vavilli, Yusufu Juno akatambulivuga Balinaba, junoghuope akatambulivuga Yusto nhu Maria. 24 Avene vakifunyagha vakatisagha, "Uve, Mutwa, ghwejuno ukagwile amojo gha vanhu voni, tuvikile pavugholofu ghwe Venice muvanhu avavilli Juno usaluile. 25 Uwahuhalo imbombo ija vwomolia jino akajile uYuda Juno akahokile ghwejuno ahaliile papa mwene." 26 Vakavatovela ikuura vavuo, ni kura jikamughwila Mathia wejuno akavalilua palikimo na vasung'wa kijigho najumo.

2 Yekifikile ikighono kya Pentekoste, vanilla valyakong'anile papamo. 2 Nakaliingi lukahumila ulugulumo kuhuma kukyanya here luujilo lwa mepo lukamema munyumba Joni jino valikalile. 3 Sikavahumila imiili, sikalekeng'ana here ndapi said mwoto Kira munhu sikale pakyanya pamutu ghwa mwene. 4 Avenu voni vakamemesevua uMhepo mwimike pevakatengula kujova injovelo isinge, ndavele uMhepo akavatangile kujova. 5 Unsiki ghulaghula pevalyiale avayahudi vano vakikalagha muYerusalem, vakamulumbagha uNguluve, kuhuma mu iise soni sino silipasi pavulanga. 6 Inguluumo is yesipulikike, ikipugha kya vanhu kikaghona palikimo vakava nhu vwoghofi ulwakuva Kira much akapulike panovijova ninjovele Ja mwene jujuo. 7 Vakaghasuka napideghanapidegha Avenue vakajova, "kyang'ani, available voni vanoviju kwekuti navaGalilaya? 8 Lwakuva kiiki tukuvapulika, usue tweni munjovele situ sino tukaholilue na sope? 9 Waparthia na vaMedi nava Elamu, navmo vikukala khu Mesopotamia, Yahudi namu Ponto naku Asia, 10 Mu Frigia, Pamilia, namu Misri, naku Libya naku Kirene, navahesia voni kuhuma ku Rumi, 11 Va Yahudi, na vimiike, Wakrete na Vaarabu, tukavapulika vijova munjovele situ ulwa

vutavulilua lwa mbombo saNguluve." 12 Voni valyaghawike napikwalangana; valijofisie vavuo Kwan vavuo, 13 "Ulu lulindani?" Niiki avenge valyasyoju vakati, "Ava vamemile uluhujo ulupya." 14 Loli uPetro akiima palikimo navala kijigho na jimo, akakolelela kiongo, akavavula, "Mwevanhu va Yudea navoni vano vikukala apa pa Yerusalem, illi live pavuvalafu paliumue, mupulikisyaghe vunofu amasio aghango. 15 Avanhu ava navaghalile ndavule musagha, ulwakuva unsiki ughu lwakilavo kivalilo kya vutatu. 16 Loli illi lilyajovilue kukiilila kwa m'bili uYoheli: 17 Jiliva mufighono ifya vusililo, u Nguluve ijova, nilikung'ilila umhepo ghuango ku vanhu voni. Avana vinhu navalivinhu vihumiagha uvuvili, avasoleka vinhu vilisonuagha sinosivoneka, navaghogholo vinhu vilighonelagha injosi. 18 Vulevule ulwa vavombi vango name vavombi vango ava hinja mufighono ifio, nikung'a uMhepo ghwango vope vilivilagha. 19 Nihuifagha isakudegha kukyanya kuvulanga nifideghe pasi pa iisi, idanda, umwoto, nilliosi ilighifu. 20 Ilijuvallijuva lilahambusivua kuva ng'isi naghumwesi kuva danda, ye kikyale ikighono ikivaha nhi fideghe fya Mutwa. 21 Liliva ndiki umunhu ghueni Juno ikulitambulagha ilisio lya Mutwa ilivanguka.' 22 Mwevanhu va Isaeli, mupulikaghe amasio agha: U Yesu ghwa Nazareti, umunhu Juno mpesie nhu Nguluve kuliumue ni mbombo savatavulilua ni sakudegha, nifideghe fino uNguluve kukila pakate paliumue, ndavulejumue mulumanyile- 23 Ulwakuva uvutavike vulyahuvilue kuhuma kuvutengulilo, nhuvupakasi vwa Nguluve, alyatavulivue, numue, mumavoko gha vanhu avanangi, mulya n'komelile na pikum'buda, 24 Juno ungluveunguluve alya mwimike, akavusia uvuvafi vwa vufue Kwa mwene, ulwakuva nalukunoghile Kwa mwene kutemua nuluo. 25 Ndiki u Daddy ijova vvimila vwa mwene, nilyamwaghile u Mutwa jatu pamaso ghango, umwene alikuluvokoko lwango ulwa kundio apene lolii nani veghelesiuagha. 26 Ulwene umwojo ghwango ghuliaje nhu lukelo nalulumilii lwango lulya hovosivue. Kange naghumbilii ghwango ghukukalagha n'kangafu. 27 Nhulaluleka uluvelo lyango lulaluta kuvulugu, nambe naghulikuntavula umwimike ghwako kulola uvuvole. (Hadēs g86) 28 Uve uhufisie kuliune iisila is vvumi; ghukumbika nimeme ulukelo pavulongolo pa maso ghako.' 29 Nyalukolo, nakaguile kujova kuliumue ulukangasio ulwa Nata ghwitu Daudi: umwene alyafuile nakusyilua, naijimbipa ja mwene jilipalikimo nusue mpaka umusyiughu iji. 30 Analu, alyale m'bili kange aliyah kaguile kuuti uNguluve alijighile ulwuigho Kwan mwene, pa kitengo ikyu vutwa. 31 lili alyayaghila ng'ani pe akajova ulwakusyiuka lwa kilisite, 'nambe nalyamulekile kuvulugu, nambe naghumbilii ghwana mwene na ghuvolile. (Hadēs g86) 32 U Yesu uju -

u Nguluve alyan'syusisie, Juno usue twueni tulivolesi. 33 Pa uluo, ye anyanyulive muluvoko ulwa Nguluve ulwa ndio, ye upile ulufingo lwa Mhepo Mwimike kuhuma Kwa Nhata, umwene akung'ilile ulufingo ulu, lung umue mukuluvona na kupulika. 34 Nakuva u Daudi nalya toghile kuluta kukyanya, loli itti, 'U Mutwa alyajovile Kwan Mutwa ghwango, 35 "kaale kuluvoko lwango ulwa ndio, kuduga niliva nikuvavombela avalugu vako kitengo kya maghulu ghako. 36 Ku luo inyumba jooni Jack Israeli jikagule said kyang'ani u Nguluve ambikili umwene kuva Mutwa kange kilisite, uYesu Juno mulyankomelile." 37 Lino yevapulike Ayala, sikavanyanya munhumbula savanave, vakambula uPetro navasung'wa avenge e, "Vanyalukolo, tuvombekiki?" 38 U Petrol pe akavavula, "Mulataaghe, mwofughue, umunhu ghweni, multavua lya Yesu kilisite ulya kusaghilua uvohosи wwinu, Kane mukupilagha uluvonolo lwa Mhepo Mwimike. 39 Ulyakuva kulyiumue lwe lufingo na kuvana voni navano valikuvutali, avanhu vinga ndavule uMutwa u Nguluve ghwitu ndavulendavule kyande ikuvakemela. 40 Kumasio minga alyavolekile na kuvapelepesia; akati, "Mujavule muhume mukikolo iiki kiuauf." 41 Pepano vakavupilagha amasio gha mwene na kukwofughuagha, apuo pe vakongeleta mukighono ikio ndavule kufika imbelo imbilima itatu. 42 Vakajigha vagadilile imbulanisio said vasung'wa name kutangilanila, mulwa kumenyula unkate na munyifunyo. 43 Uludwesi lukisa kumbelo soon, nisakudegha mufideghe siksvombeka kukiilila ku va sung'wa. 44 Vanilla vano valyitike valyalevalyale palikimo na kuva nifinhu fivanave palikimo, 45 pevakaghusiagha ifinhu fivanave na pighavania ku vooi kuling'ana nujunge ndavule akalondagha. 46 Uluo ikighono pa kighono vakaghendelelagha nuvutavike vumo munyumba imbahta inyimikeinyimike ijakufunyla, valyamenyuile un'kate munyumba, valyahangilanile kuliakulua ikyakulua nulukelo nhu vukoola vwa numbula. 47 Valyamughinisie u Nguluve vakitikisivuagha na vanhu voni. U Mutwa alyavongelisie mukighono kange mukighono vano valyale vivanguka.

3 Lino u Petro nhu Yohana yevalungumile munyumba imbahta inyimike ija kufunyla unsiki uwa kufunya, mukivalilo kya budika lubale. 2 Umunhu jumonga, kivwale kuhuma iholua, alyale ipinduaipindua ifighono fioni valyale vikumughonia pamulyango ghwa nyumba imbahta inyimike ijakufunyla ghuno ghukatambulivuagha umuliango unono, ulwakuti akagule kusuma ikitekelo kuhuma kuvanhu Vene kulyalungime kunyimba imbahta inyimike ijakufunyla. 3 Ya vvene uPetro nhu Yohana valipipi kukwingila munyumba imbahta ijakufunyla, alyasumile ilitekelo. 4

Petro, akamuluunguvalila amaso, palikimo nhu Yohana, akati, "tulolaghe use." 5 Kiwale akavalola, akavahuvilagha kikava kimonga kuhuma kuvanave. 6 Loli u Petro akajova, "indalamu ni sahabu une naniinafyo, loli kinonilinakyo nihumia kulyuve. Mhu litavua ilya Yes kilisite ughwa mhu Nazareth, ghendagha." 7 U Petro akantola nhi kivoko kya mwene ikyandio, akamwinamula munkyanya: nakalingi amaghulu gha mwene nififughamilo fya mwene ni fijeghe fikapata ingufu. 8 Akajumba mukyanya, umunhu kivale pe akima pe akatengula kughenda, akingila munyumba imbaha inyimike ijakufunyla palikimo nhu Petro nhu Yohana, akaghenda, akajumba, napikumongesia u NGuluve. 9 Avanhu vooni vakambwene ighenda na pikumughinia uNguluve. 10 Vakakagulu Kati ghwe jula juno alyale ikukala na kusuma ilitekelo pa muliango unono ughwa nyumba inyimike ijakufunyla; valyamemile kudegha name kudegha kyongo pakila kinokikahumile Kwa mwene. 11 Ndavule alyavakolelile uPetro nhu Yohana, avanhuanhu voni vakakimbiliila muvukumbi vuno vatambulagha Sulemani, vakadeghagha kyingo. 12 U Petro Jeff alivwene illi, umwene akavamula avaanhу, "umue mwewanhu va much Israeli, kicking mudegha? Nakiki mulangamile amaso ghinu kulyusie, hence twesue tubomble uju ulwakuti aghendaghe ni ngufu siitu nhu wvitiki wvit? 13 U Nguleve ghwa Ibrahim, nhu ghwa Isaka, nhu ghwa Yakobo, Nguluve ghwa Va Nhataa viitu, amwimike um'bombi ghwa mwene u Yesu. uju ghwe mwene Juno umue mukafumbatisie na panoramic umwene alyale ilonda kumulekesia ave mwavuke. 14 Mulyakanile umwike kange unyawwakang'ani, niki umue mukamolonda um'budighwe alekue ave mwavuke. 15 Umue mulya m'budile untua ughwa vuumi, Juno u NgeluveNgeluve aliyah syusisie kuhuma ku vafue use tulivolesi va illio. 16 Lino mulwitiko mulitavua lya mwene, umunhu uju Juno mukam'bona napikagula, alyimkiluue kuvomba ningufu. Ulwitiko luno lukililakwa Yesu uvulamuke uvupesie, pavulongolo palyumue mwevoni. 17 Lino, vanyalukolo, nikaguile kuti mulyavombile mhuvujasu, pe valyavombile vulevule avalongosi vinhu. 18 Loli amasio ghino uNguluve aliyah vavulile nga'aani kukilila mumalomo agha vaviilavavili voni, Katie ujuju kilisite ilipumuka lino akwisisie. 19 Lino, mulataghe, musyetuke, ulwakuti uvuhosi vwinu vuoni vuvusivie, ulwakuti ghuisse unsiki ughwa kutengana vwinila nhu tutavulivua. 20 Mulwakuti akagule pikumwomola kilisite Juno asalulivue vwinila umue, Yesu. 21 Ujuo ghwe mwene uvulanga vumhupilile pano filava figomoka ifinhu fioni, silo u Nguluve alyasijovile pakali kukila mumalomo gha vaviili. (aiōn g165) 22 Sakyang'ani u Musa alyajovile, u Mutwa unguluve ikumwimiagha um'bili

ndavule uneasy kuhuma munkate muvanyalukolo vitu. Mulikumpulikisyagha ifinhu fyon fine ikuvavula umue. 23 Lulihumila kuuti umunhu ghueni Juno naipulika Kwan m'biiili ujuo ghwe itipulivuagha avuke pakate pa vannhu. 24 Ena, navavili voni kutengulila uSamweli navano valisile pambele pa mwene valyajovile kange vakapulisia ifighono ifi. 25 Umwe mhu livana vavvili kange valufingo luno uNguluve alyafingine palikimo nava nyenza, ndavule alyajovile Kwan Abraham, 'Mhu mbeju Jakob ing'o'o sooni isa mhu iisi sifinyuagha. 26 U Nguluve ya mwimisiemwimisie umbombi ghwake, alyawomwile kulyumue tasi, ulwakuti avafunye umue ulwakushetuka kuhuma muvuhosi vwinhu.

4 Unsiki uPetro nhu Yohana vyalya vijova name Vanuatu, avatekesi nhu n'sikali wa nyumba inyimike ijakufunyla mu sadukayo valyavalutile. 2 Valyakalile fijo ulwakuba uPetro nhu Yohana valyale vikuvulanisia avanhu piti uYesu name pikuvavulanisia avasyoke avamwene kuhuma kuvaefue. 3 Valyavakolile nakuvavika mukipatalamukipatala unsiki ghwa palwakilo pakighono kikafwatilе, kikale kisiki jikava vwilile. 4 Ikighelelo kya vaghosu valyaghelanisivue valyale imbilima ihano ndiki. 5 yejfikile ilwakilo ijakighono kind kikafwatilе, piti avagoyo vavanave name vaghogholo navalembi, palkimo vyalyakong'anike palikimo moyerusalem. 6 uAnasi alyale n'tekesi ngoyo, nhu Kayafa, nhu Yohana, nhu Iskanda, vanilla valyale vanyalukolo va n'tekesi ungoyo. 7 Yevavikile uPetro nhu Yohana pakate pavanave, vakaaposia, "Mungufu nyiki, Kane mulitavua lyani muvomba illi?" 8 Niiki uPetro yeah amemile uMhepo umwimike, akavavula, umwe me vagoyo vavanhu, na vaghogholo, 9 Ndavule usyue ikighono kyamusiughu tuposevua vwinila vwa mbombo inofu jino tumbombile umunhu un'tamu uuju-lwandani umunhu uuju avuvukue? 10 Leka livonekaghe illio name kuvanhu voni name Islaeli Joni, Katie mulitavua lya Yesu kilisite ughwa Nazarethi, Juno mkakolile, Juno uNguluve akasyusisie kuhuma kuhuma kuvaefue, vwinila vwa Silas Jack mwene kuti umunhu uuju imile pavulongolo pa maaso ghinu yeah nkafu. 11 UYesu kilisite lyelivue lino umweumwe mwe va lengaji mukalisyojule, lyelinolyelino livkilue kuva livue likome lya muulubale. 12 Nakuluvvangi Kwa munhu ujunge Juno avesaghe. Ulwakuba nakwelile ilinge ilitavua pasi pavulanga lino vapelilue avanhu, vwinila vwa ilio likagwile tuvanguka." 13 Niike ye vavuvwene uvukangafu uwua Petrol nhu Yohana, people vakakagula kuuti Vanuatu va vulevule vano name vimbi, pe vakadegha, vakakagula kuti uPetro nhu Yohana vakale palikimo nhu Yesu. 14 Ulwakuba vakabwene umunu Juno avuvusivue imiile palikimo name Vene, no valyale ni sa

kujova kange. 15 Loli ye vupile ululaghilo avasung'wua vavuke pavulongo pa lukong'ano lwa kivighilli pe vakajovagha vavuo Kwan vavuo. 16 Vakajovagha, tukuvavomba kiiki avanhu ava? Sakyang'ani ikidegho kya kudegha kivombike kukilila muvanave lulipavuvalafu kuvanhу voni vano vikukala mhu Yerusalem natungakane ilio. 17 Loli ulwakutiulwakuti imola iiji jileke pikwila mhu vanhu voni, isagha tuvapavile valajova Kwan jumonga mhu litavua iii. 18 Vakavakemela u Petrol nhu Yohana mun'kate name pikuba laghila kuti nambe lusiku valajovagha nambe lusiku kuvulanisia mhu litavua lya Yesu. 19 Loli uPetro nhu Yohana vakavamula name pikuvavula, "Nave lunofu pa Maso gha Nguluve pikuvapulikisia umwe kukila uNguluve, umue muhighaghe jumue. 20 Ulwakuva usue natungabuhile kujova imola sino tusaghile name pikusipulika." 21 Ye vavapavile kyiongo u Petrol nhu Yohana, pevakavalekesia valutaghe. Navakalyaghile limonga ilyakuti me vavungile, ulwakuva avanhu voni valyale vikumughinia uNguluveuNguluve kuluno valya vombilelue. 22 Umunhu Jula Juno alya vuvisivue alyale name make ifijigo fine. 23 Yevavalekisie uPetro nhu Yohana vakisa ku vanhu avuoavuo na kuvarvula soni iisio sino avatekesi avavaha na vaghoholo ghano valya vavulile. 24 Ye vaghapulike, vakavela kyingo palikimo Kwa Nguluve vakati, Mutwa uve ulyapelile uvulanga night iisi night nyanja night finhu fyoni mun'kate mhusene. 25 Uve wejuno, mhepo mwimike, kukila mumolomo gown Nata ghitu Daudi, um'bombi ghwako, ulyajovile, Iwakiki avanhu avapanji vikutupumusia, avanhu VA ghanilwe isio sino nasinoghile? 26 Avatua va muiisi valyang'alisie palikimo, na vaTemi valyakong'anile palikimo ulwa Mutwa nhu mesiia ghwawene. 27 Sakyang'ani, voni u Herode nhu Pontro Pilato, palikimo name vanhu avapanji na vanhu VA isilaeli, vakakng'anavakakng'ana palikimo mulikaja iili ilya n'sung'ua uYesu kilisitekilisite Juno alyampakile imono. 28 Valyakong'anile palikimo kuvomba soni sino uluvoko Iwako nhu vughane vvako vulyalighile kutengulila pakale yeah nasihumile iisi. 29 Lino Mutwa, usilolaghe inyoghofio save, uvapele ingufu avavombi vako kukulijova ilisio liako night ngufungufu soni. 30 Ulwakuti pano ghugholosia uluvoko Iwako kuvuvusia, ifidegho ifyakudegha fikagule kuvoneka vwiimila vwa m'bombi ghwako uYesu mwimike. 31 Yevamalile pikufunya pano valyakong'anile palikimo pepakasenyeneka, Nike voni vakamema umhepo umwmike, vakajova iliisio lya Nguluve ningufu soni. 32 Ikipuga kya voni vano vakamwitike vyalyale nhe numbulu jimo nhu mwojo ghomo: na kwalyiale nambe jumonga Juno akafisaghа fioni finalinafyo fyamwene jujuuo, vwiimila lwa uluouluo valiale ni fine fyoni palikimo. 33 Kungufu soni

vakapulisiagha uvwolesi vwave uvwa kusiuka uMutwa uYesu, lusungu uluvaha lulyale pavene voni. 34 Napaliale name jumbo Juno alyaghilue name fimonga fino akafilondagha, ulwakuva avanhu voni vano valiale nikarata sa fivanja nambe nyumba, valyaghusiagha name kuieta indalamu soni kufioni fino valyaghusiagha 35 vakafibikaghа pasi pamaghulu ghavusung'ua. Pevakamughavilagha umunhu ghweni Juno aliale mwitike, vakampelagha Kira munhu ndavule ilonda. 36 Yusufu, Malawi, umunhu umuma ku Kipro, akapelua ilitavua lya Balinaba (lilyaghanulivue mwana ghwa lutengano). 37 Alyale nhu mughunda, alyaghusisie pe akaleta indalamu soni, akasivika pasi pamaghulu gha vusung'ua.

5 Niike, umunhu jumonga akatambuliuagha Anania, nhu Safira undala ghwa mwene, valyaghusisie ikighavo kya kyiuma, 2 akafisa Simo indalamu sinovalya ghusisie (undala ghwa mwene ghuope alyakaguile ilio), pe akaleta ikighavo kinokisighile na kuvika pamaghulu gha vasung'wa. 3 Loli uPetro akajova, "Ananias kiiki usoetano amemisie inhumbula jako kujova uvudesi Kwan Mhepo Mwimike napifisa ikighavo ikyakiuma ikyu mughunda ghuako? 4 Pano ghukakyale nakikale kiuma kyiako? Kange ye ghughusivue, nalikale pasi pavulamuli vuuako? Lukale ndani kusaga iili mumwojo ghuako? Nuvasiangile avanhu, loli, unsyiangile uNguluve." 5 Ulwakupulika amasio agha, Anania alyaghuipe pasi nakufua baho. Uludwesi ulukome lukavisile vooni vanovalyapulike ilio. 6 Avasoleka vakisa pavulongo na vakam'bika mwenda ghwa kusilila vakamumia kunji name pikunsiila. 7 Ye fikilile ifivalilo fitatu ndiiki, un'dala ghwa mwene alingile n'kate, nalyakaguile nambe kuti kihumile kiiki. 8 U Petro Adam'bula, "Mbule, nde mughusisie umughunda ikighelelo ikio, "Akati eyo, ikighelelo ikio. 9 Pe uPetro akam'bula, "Lulindani piti muhongine kukunsiyanga uMhepo ghwa Mutwa? Lola, amaghulu gha vano vasyilile umughosи ghuako ghalipamuliango, vikukupindagha napi kutwala kunji." 10 Na kalingi akaghua pa maghulu ghagha Petro, akafua, avasoleka vala vakisa vakamwatha afwile. Vakapinda vakatwala kunji, vaka syila piping nhu mughosi ghwa mwene. 11 Uludwesi uluvaha lukisa kulukong'ano luoni, nakuvoni vano valyapulike aghast. 12 Ifidegho finga ni sa kudegha inyinga sikale sihumila muvanhu kukilila mumavoko gha vasung'wa. Valyiale palikimo muvukumbi vwa Sulemani. 13 Loli nakwaliale umunhu ujunge Juno alyale ningufu kukolana navene; neiki anala, valyapelilue ulughinio ulukomeulukome name vanhu. 14 Kange, avitiki avinga valialevaliale vikwongelelavikwongelela Kwa Mutwa, ikipuga ikikome ikyu vaghosi. 15 Kange kiongo valiapindile avatamu

ava mufikaja, napikuvaghonia mufitala na mufitengo ifya lutogo, ulwakuti u Petrol ikiling'ania, umughighi ghwa mwene ghukagule pikwiha kuvanave. **16** Apuo kange, ikipugha kya vanhu vinga valisile kuhuma mufikaja fioni fine fisiunguite Moyerusalem, vakavaletagha avatamu vano vamemile imipepo imilamafu, vanilla valyasokile. **17** LoliLoli untekesi umbaha akimagha, navoni vano valyale palikimo nhumwene (vanovalyale kipuha kya Sadukayo); pevalyamemile ningera. **18** Vakagholsia amavoko ghave kukuvakolo ava sung'ua napikuavika munkate mundinde ijavoni. **19** Mumasaki gha pakilo unyamola ghwa Mutwa akadindula amaliango gha ndinde akavalongosia kunji name piti, **20** "Lutaga, munyumba imbaha inyimike ijakufunyla na pikuvavula avanhu amasio ghoni agha vuumi uuu." **21** Ye vapulike ili, vakingilagha munyumba imbaha inyimike ijakufunyla unsiki uwakuhenga na kuvalanisia. Loli untekesi umbaha alisile navo voni vano alyale navope, nakukemela ikipugha kya vahighi voni palikimo na vaghoholo voni ava vanhu va Israeli pe akavomora kundinde piti vavalete avasung'ua. **22** LoliLoli avavombiavombi vanovalyalutile, nava kavagha mundinde, valyagomuke na kuhumia immoral, **23** "Tujivene indinde jidindilue vunono kange jilivunono, navavaloleli vimile palilyango, lol panotuvele tudindula, natubwene munhu munkate." **24** Nike unsikari umbaha ughwa nyumba imbaha inyimike ijakufunyla navatekesi avavaha yevapulike amasio agha, pe vakavavakava ni nganiganzi imbaha v威mila vva avuo vakatisagha luvandani mu isii. **25** Loli jumonga akisa napikuavula, "Avanhu vano mukavavikile mhundinde vimile munyumba imbaha ijakufunyla vikuvalanisia avanhu." **26** Apuo unsikari umbaha akaluta palikimo navavombi, pe akavaleta, navakavavombela ulutalamu, ulwakuva vakavoghopagha avanhu vale vikuvaltova na mavue. **27** Ye vavaletile, vakavavika pavulonelo pavahighi. Untekesi umbaha akavaposia **28** akati, "Tukavavulile mulekaghe pivulanisia mulitavua ili, mujigha mujimemisie iYerusalem ni m'bulanisio sinhu, munoghelua kuleta idanda ja munhu uju kulyusue." **29** Loli uPetro na vasunng'ua vakamula, "Lunoghile kukumwitika uNguluve kejeje avanhu. **30** Nguluve ghwa vaNata viitu alyansusisie uYesu, Juno mulyam'bundile napikunkomelela pakpiki. **31** U Nguluve alyamwimike muluvoko lwawmene ulwa ndio, alyam'biikile kuvam'baha kange mbangi, kuhumia ululuto kwa Israel, nulusaghilo lwavuhosi. **32** Usue tulivolesi va isio nhu Mhepo Mwimike, junu u Nguluve akantawile kuvano vikumwitika." **33** Avahighi va baraza ye vapulike isio, vakakolua ni ng'alasi vakalondagha kukuvabuda avasung'ua. **34** Loli uFarisayo Juno akatambuliuagh Gamalieli, um'bulanesi

ghwa ndaghilo, alyale ikwoghopua navanhu voni, akiima na pikuvavula avasung'wa vavahumie kunji nsinki n'debe. **35** Pe akavavula, "Vaghosi va Israeli mulolelelaghe kiongo nakino mulonda pikuvavombela avanhu ava. **36** Ulwakuva, unsiki ghunoghulyakilile, Theuda akima na pikughinia kuva munhu mbuha ni kipugha kya vaanhu, vino valyule ifilundo fine valyam'bingilile. Alyabudilue, vooni vino valya mwitike vakapalasana na kusovanika. **37** Ye akilile umunhu ujou, uYaudauYuda mu Galilaya, alyimile ifighono ifya kulembua, akavakwesa avaanhui viinga vakam'bingilila. Ghwope vulevule alyasovile voni vano vakamwitika valyapalasine. **38** Lino nikuvavula, mughelaghe name vaanhu ava muvaleke veene, ulwakuva, nave uvatavike uvu nambe imbombo iji ja vaanhu jitaghua. **39** Loli nave ja Nguluve namungaghele pikuvasigha; mvaghile pikujagha mulua nhu Nguluve." pe, vakamwitika amasio gha mwene. **40** Kange, akavakemela avasung'ua munkate pepe akavakopa na kukuvavula valajovelagha mulitavua lya Yes, pe vakavalekaghagha valutaghe kuvanave. **41** Valyavukile pavulonelo pavuhighipavuhighi vahovuiken ulyakuva vavalilivue kuuti vanoghile kupumuka na kubedua v威mila ilitavua ilio. **42** Lino, ifighono fioni, munkate munyumba imbaha inyimike ijakufunyla na kuhuma inyumba iji kange iji valyajighe vivulanisia papiikun'dalikila u Yesu kuti ghwe Messiah.

6 Lino mufighono ifi, unsiki ghwa kipugha kya vavulanesivua panokiyale kikwongelela, injeghelo jiiya Yahudi vaki Yunani jilyatenguile kange nava Ebrania, ulwakuva avafuile vavanave valyale vikuvalashemua mulighavo lya jatu ilya kyakulia. **2** Avasung'ua kijigho na vavili valyavakemelile ilipugha lioni lya vavulanesivua vakan, "Nalunofu kulyiusue kukulileta ilisio lya Nguluve nakutengelela pa meza. **3** Lino vanyalukolo, salula, avagħosi lekela lubale, kuhuma mun'kate muliumue, avanhu avahugu, vanovamemile uMhepo nhu wakyang'ani, vanotuvangile kukuvalpela imbombo iji. **4** Nausue, tughendelaghe jatu pikufuna na mumbombo ijalisio. **5** I hotuba jivanave jikalunoghile ulukong'ano luoni. Pa uluo vakansalula uSitefano, umunhu Juno aliya memile ulvitiko nhu Mhepo Mwimike, nhu Filipino, Prokoro, Nikanori, Timoni, Parmena, nhu Nikolao, umugholofu kuhuma Antiochia. **6** Avitiiki vakaleta avanhu ava pa Maaso gha vasung'ua, vano valyavasumile pavulonelo vakavavika amavoko ghavanave. **7** Niiki ilisio lya Nguluve like kwlagħa, ikipugha ikya vavulanesivua kikava kikwongelela kuula ku Yerusalem; nikipugħanikipugha ikikome ikya vatekesi vakale kulwittiko. **8** Nhu Sitefano, Juno alyamemile urusungu ni ngufu, alyale ivomba isakudegħa ni fidegħo ifikome mukipugha kya vanhu.

9 Loli apuo avanhu vamo vakima avavingiliili munyumba ijakunyila lino likatambuliuaghya nyumba ijakunyila ija Muhuru, ni lya va Kirene nilya va Eskanderia, navange kuhuma ku Kilikia nhi Asia. Avanhu ava vajovaniaghya nhu Stefano. 10 Lol navalayakaguile kughelana nhuwakyiang'ani nhu Mhepo junio Stefano Juno akavombelagha kusino ajovaghya. 11 Kange alyavavulile avanhu vamo kisyiefu kuti, "Tumpulike u Stefano ijoba amasio agha kum'beda u Musa nhu Nguluve." 12 Vakavumilisia avanhu, avagholo, na valembi, KangeKange na pikumulutila u Stefano, vakan'kola, no pikun'twala pavulongolo pavuhighi. 13 Vakavakola avolesi avavudesi, vanovakajova, "Umunhu uju naibuhila kujova amasio amavivi mukighavo iki ikimike nhi ndaghilo. 14 Loli tupulike ijoba iti uYesu uju ughwa Nazareti ukupanangania apa tulipuo na kuhambusia inyio silo tulyapulyapelilue nhu Must." 15 Umunhu ghwani junio alyale muvuhighi, akalungamika amaso gha mwene kukumulola u Stefano, avene vakavuaghya uvueni uvwamwene vuno vuliale hwene wwenwven vwa nyamola.

7 Untekesi umbaha akajova, "sinomuvomba isi sakyang'anî?" U Stefano akajova, vanyalukoo numue va Nata vango, mumulikisighe uneune: 2 U NguluveNguluve uwaliwimiko aliya muhumile uNata ghwitui Abrahamu unsinki ghuno alyiale ku Mesopotamia, ye naikalile ku Harani; 3 akambula, vukugha mu iisi Jakob navanyalukolo vako ulutaghe mu iisi jino kumwa nikukusona'. 4 Pe akabuka mu iisi ija Ukaldayo akikala ku Harani, kuhuma apuo ye afyuila u Nata ghwua muenhe, uNguluve akamuleta mu iisi iji, jino vikukala lino. 5 Nalyampelile name kimonga ikyu vuhosu vvawmwe, napwalia nambe jumonga apa kubiika ulughulu. Loli u Abraham alyafingilue ye akyiale nambe kuhola umuana ulwakuva ipelua iisi jive vutema vwa mwenne na vanha va muenhe. 6 U Nguluve alyajovile naghuope ndiki, ulwakuti avanha va mwenne valikala mu iisi ija vuhesia, ulwakuti avanya iisi jila vikuvarivagha kuva vakami vavanave na kuvavomba fivi munsiki ughwa make filundu finhe. 7 Naju Nguluve akajova, nilikuvahighagha ikisina kino kivavikile vagalulua, pano sikilile isio apuo pe vilihumagha na pikufunya kuliune mu iisi iji.' 8 Akam'pela u Abrahamu ulufingo ulwa kukeghetua, apuo u Abrahamu akava vise ghwia Isaka akakegheta ikighono ikyu lekela kuoni; U Isaka akava vise ghwia Yakobo, nhu Yakobo akava vise ghwia visukulu vitu kijigho na vavili. 9 Avisukulu vitu vakam'bonela igila uYusufu vakamughusia mu iisi ija Misiri, na ju Nguluve alyale palikimo nhumwene, 10 kange akamwavula mu mumuko sa Vene, akmpela ulunyamasio

nuh uufwihi pavolongolo pa Farao Ntuwa u ghwa Misiri. U Farao akombuikie kuva n'temi mu Misiri na munyumba ijamuene joni. 11 Lol pejiliale injala imbaha kiongo nhi mumuk inyinga mu iisi ja Misiri namu Kanani nava Nhata viitu vakapatile ifyakulia. 12 Loli u Yakobo ye apulike kuti kwekile ikyakulia ku Misiri alyavomuile avaNhata. 13 Ye vaghendile uYusufu akihufiaghya kuvanyalukolo va mwene, ulukolo ulwa Yusufu lukakagula kwa Farao. 14 U Yusufu akavomola avanyalukolo va mwene kuluta kukum'bula u Yakobo nhu vise ghuvanave ise ku Misir, palikimo navanyalukolo vamwene, palikimo na vanhu voni valyale ifijigho n'dekela lubale navahano. 15 Loli uYakobo akika kuMisiri pe akafua umwene palikimo nava Nhata viitu. 16 Vakatolua vakaluka ku Shekemu vakasyilula mu mbipa jino uAbrahamu valyaghulile ni ndalamu kuhuma kuvanha vaHamari kuula ku Shekemu. 17 Amasiki agha lufingo Lula ghano Unguluve alyafingine nhu Abrahamu ye ghulipipi, avanhu pano vakava vongelile ku Misri. 18 Unsiki ughuo alyatemile ujunge uNtuwa Misri, uNtuwa Juno alyankaguile u Yusufu. 19 u Ntua ujunge ujuo akavadengania avanhu vitu name vavombi ava Nhata vitu, no kuvatagha avana vavanave avafyiele kuti valeke kukukala. 20 Unsiki ghulaghula uMusa akaholuagha; alyilealyilenofu pavulongolo pa Nguluve, akalelua mesi ghatatu munyumba ija vise. 21 Unsiki ghuno alyataghilue, umwalive Farao alyatolilue akamulela huene mwanake. 22 U Musa alyavulanisivue imanyilo soni isa Misri; alyale nikufu kumasio na kumbombele. 23 Loli yekwaline amaka fijigho fine' lukamwisila munumbula jamwene kuvaghendela vanyalukolo vake, Alana ava Israeli. 24 Ye amwaghile umu Israeli ivombelua fiivi, uMusauMusa akan'tanga name kuvangulila akalumbila kwa junio alyam'bonile akantova umMisiri. 25 Akisaghilaghya kuti vanyalukolo va mwene vikagula kuti u Nguluve ikuvavula mu luvoko ulwa mwene, loli navalayalumanyile. 26 Ikighono kino kikafingile akaluta kuvamo va Israeli valyale vilua, akaghela kuvasambania; akatisagha, mwevatua, umue mulilukolo; kiiki mupungana jumuejumue kwa jumue? 27 Loli junio alyamokiile um'badig'ani ghwia mwene akavadighulilaghya kuvutali, na akajova, 'Ghweveni junio akuvikile piva ntemi kange piva meghi ghwitui? 28 Uve ghuloda pikum'buda, ndavule WA mbuda umuMisri Pammie?' 29 U Musa akakimbila ye asipulike isio; akava mesia mu iisi ja Midiani, apuo pe akava vise ghwia vanha vavili. 30 Ye ghakilile amaka ifijigho fine, unyamola akamuumila mulukuve lwa kidunda ikyu Sinai, mululapi ulwa mwoto munkate mukianji. 31 Unsiki ghuno u Musa alyaghuvuene umuoto, alyadeghaghya na pikudegha kiongo kind alyakivuene, panopano akaghelagha

kuti akivelelele ulwakuti akirole, ilisio lya Mutwa likamwisila likati, 32 'Une nili Nguluve wawa NhataNhata vako, Nguluve ughwa Abrahamu, nhu Isaka, nhu Yakobo; uMusa alyatetime nakaghela nambe kulola. 33 U Mutwa akam'bula, full ifilato fyiako, apuo pano ghwimile pimike. 34 Nisaghile imumuko sa vanhu vango vino vali ku Misri, niplike kutamua kuvanave, unenikile ulwakuti nivavule; lino isagha, nekwomola uve ku Misri.' 35 U Musa uju Juno valya n'kanile, unsiki ghono valyajovile, 'ghweveni juno akavombile piva n'temi kange mulamusi ghuitu?' alyale ghwe Nguluve Juno alyamwomwile ave n'temi kange m'poki. U Nguluve alyamwomwile muluvoko lwa vanyamola Juno aliya muhumile uMusa mukihanji. 36 U Musa alyavalongwisie kuhuma ku Misri ye akiiale kuvomba ifidegho ni kidegho mu Misri name mulusumba iya Shamu, na mulukuvi mu nsiki ughwa maka fijigo fine. 37 Ghwe Musa uju juno alyavavulile avanhu va mu Israeli kuva, uNguluve ilikumwimia um'bili kuhuma mu lyumue muvanyalukolo vinhu, um'bili ndavule unhe'. 38 Uju ghwe munhu juno alyale mukipugha kya lukovi nhu nyamola juno alyajovile nhu mwene mukidunda ikyu Sinai. Uju ghwe munhu Juno alyale nava Nhata vitu, uju ghwe munhu alyupile ilisio linolilye nhu vumi na kutupela usue. 39 Uju ghwe munhu juno ava Nhata vitu valyankanile kukumuleva, valyantaghile kuvutali, na munumbula sivanave sino silyagevukile ku Misri. 40 Munsiki ughuo valyam'bulile u Haruni.' ututendele amatekelo ghano ghikutu longosia. U Must ujou, juno alyale ikutulongosia kuhuma mu iisi ja muMisri, natukagula kinokimwaghile.' 41 ApuoApuo pevakatenda indama kufighono ifio pe vakahumiagha ilitekelo kukiwhani ikio pe vakahovokagha ulwakova vavombile imbombo sa mavoko gha vanave. 42 Loli uNguluve alyavahambusie na pikuvapela vino vikufunya kunondu isakuyanya, ndavule lilyalembilue mikitabu kya vavilli, 'vuli munyumikisie une amatekelo agha fidimuafidimua finofino mulyabudile ku lukeve ku nsiiki ughwa maka fijigo fine, munyumba ja Israeli? 43 Mwitike ihema ijakukong'ania ija Moleki ni nondue ija Nguluve u refani, nakikihuani kino mukatendile na pikufunya kuveene: pe nikavatwalagha kuvutali kukila kubabeli.' 44 Ava Nhata vitu valyale nihema ija kukong'anile ija vwolesi kulukuve, ndavule u Nguluve alyavalaghile pano alyajovile nhu Musa, kuuti ngale alyatendile mu kihwani kino alyakyaghile. 45 Iji je hema jino avaNhata viitu, munsiki ghwave, valyatwalile mu iisi nhu Joshua. Isi silyahumile amasiki ghanovalingile kutema ikisiina kino uNguluve alyavadughile ava nhata viitu yevakyale kuvikua. uluo lulyale ndiki m'paka kufikila mufighono fya Daudi, 46 juno alitikisivue nhunhu Nguluve pa Mason ghake, pe akasuma kulonda uvukalo Kwan

Nguluve ughwa Yakobo. 47 Loli uSelemani alyanjengile inyumba ja Nguluve. 48 Loli umwene juno alyale kukyanya na ikukala munyumba sino sijengilue na mavoko; ulu lulindavule up'biili alyajovile. 49 Uvulanga kye kitengo kyango ikyu vuTua, iisi je jakuvika amaghulu ghango. Jiva nyumba je jilindani mukunjengela?, u Mutwa ijoba: nauva kwekughi kulyune ukwakupumila? 50 Na lweluvoko Iwango lunolvombile ifi fioni? 51 Umwe mwe vnuh mwe vanya sing inyuumu mwe vano namudumulivue inhumbula ni niimbung'ulutu, January mukunkana uMhepo Mwimiike,' muvomba ndavule ava nhata vunu valyavombie. 52 M'biili veni muva viili juno avanhata viinu navalyampumwisie? Valyavabudile avavilli vanovalyavahumile ye ye akyale pikuisa jumo unyavwakyang'ani,' nalinolino mulivahindami kange mulivabudi vamweene, 53 umuewe vanhu mwevano mukupile indaghilo sila sino silyaghuile nhumunyamola lolu namukajikola." 54 Loli avatua va pa vuhighighi ye vapulike amasio agha inhumbula sivsnave silya vavile kyongo, vaka gwenulila amino u Stefano. 55 Loli umwene, ye amalile uMhepo uMwimiike, akalola vunono kukyanya akavwagha uvwimike vwa Nguluve,' napikumbona u Yesu imile kuluvoko ulwa kundio ulwa Nguluve." 57 Loli avahighi va vahighi vakovela kyongo ni lisio ilikome, vakadinda imbughulutu sivanave, vakankimbiili palikimo. 58 Vakantagha kunjikunji kulikaja pe vakadijavakadija na mavue: navavolesi va kafula ameanda gha vanave aghakunji nakuvikapasi pipi na maghulu agha nsoleka juno akatambuluatha Sauli. 59 Pano valyale vikun'tova u Sitefano namavue, pe akaghendelela pikunkemela uMutwa akajova, "Mutwa Yesu, upila inhumbula jango,". 60 Akafughama namafundo akakemela nilisia ilivaha, "Mutwa nhungavavalililaghe uvuhosi uvu." Ye ajovile isio akafwisisaga.

8 U Sauli alyale pa Iwiting'ano nhuvufue vwa mwene.

Ikighono ikio pe akatengula kukuvapumusia kupungilanila mulukong'ano luno lulyale ku Yerusalem; na viitiki vooni valyapalasine mu iisi Jack Yudea nni Samaria, valyasighile viva sung'ua. 2 Avanhu vano vakamwitike uNguluve vakansiyalagha uStefano na kuvika ifua imbaha kwamwene. 3 Loli u Sauli alyananginie ulukong'ano. Akalutagha nyumba kwa nyumba napikuvakwesela kunji avamama nava ghosii, napikuvavika mundinde. 4 Avvitiki vino vakapalasine vakajigha vidalikila iliisio. 5 U Filipo Akiva mulikaaja lya Samaria pepe Adam'pulisyagha u kilisite u kuo. 6 Amapuga yeghapulike nakulola ifidegho fiino alyavombie u Filipo;

vakavika vunono kukila kind alyajovile. 7 Kuhuma apuo avanhu vino valyapulike, Mhepo indamafu sikavahuma avanhu kumonga vilila ni lisio ilivaaha, aviinga vino valyakokonyile naava fivwale vakavuvuka. 8 Lulyale lukkelo lukome mulikaja. 9 Lol pe alyale umunhu jumonga n'kate mulikaja. Lila militavua lya mwene Simon, juno alyale ivomba uvuhavi; vunho alyavombile Kati avanhu vadeghe mukisina iky Samaria, pano akatisagha umwene munhu kyongo. 10 Ava Samaria vooni kutengulila un'debe naju ngoyo, akampulikisyagha; vakatisagha; "Umunhu uju se iila iingufu sa Nguluve sino se mbaha." 11 Vakampulikisyagha, ulwakuva avapelile kudegha unsiki n'tali ku vuhami vwa mwene. 12 Loli unsiki ye vitike kuva Filipo akadaliye ulwa vutua vwa Nguluve nulwa litavua lya Yesu kilisite, vakofughua, avaghosi nava dala. 13 Na ju Simon jujuo alitike: ye ofughue akaghendelela piva nhu Filipo; ye afivuene ifidegho ni fyakudegha fino fikavombekagha akadegha. 14 Amasiki avasung'ua ava Yerusalemu ye vapulike kuti iSamaria jupile ilisio lya Nguluve, vakavomola u Petrol nhu Yohana. 15 Unsiki ghuno vakale vikwika vakavafunyilagha; kuti varmwupileuMhepo Mwimike. 16 Kufikila unsiki ughuo, uMhepo uMwimike alyakyale kuvikila nambe jumbo muvrene; valyofughue vuvule militavua lyalya Yesu. 17 Pe uPetro nhu Yohana vakavavikila amavoko, vote vakamwupila uMhepo uMwimike. 18 Unsiki u Simoni ye alolile kuti uMhepo Mwimike ahumisive kukulila kuvikivua amavoko na vasung'ua; akalonda kuvapela indalamu, 19 Akati, "mumele ingufu, ili kila juno nikum'bikila amavoko upilaghe uMhepo Mwimike." 20 Lol uPetro akam'bula; indalamu jako palikimo najove jisoviile kuvutali, ulwakuva uve ghwiti ikipelua kya Nguluve kiivonekele nhi ndalamu. 21 Usila lumonga mu isi, lwakuva umwojo ghako naghugholuike pavulongolo pa Nguluve. 22 Pa uluo latagha uvuhosi vwako na pikunsuma uNguluve ndighane ghusaghilwagha amasaghe gha mwojo ghuako. 23 Ulwakuva nikukwagha uli musumu ija vuvafi nhuvukuungua vwa vuhos." 24 U Simon akamula akati, "Munsume uMutwa vvimiila une, ulwakuva ghoni ghano mujovile ghakaguile kukunihimila. 25 Unsiki u Petro nhu Yohana pano valyolelilevalyolelile napidalikila ilisio lya Mutwa vakagomoka ku Yerusalemu musils jila; vakadalikila ilivangili mu fikaja finga ifya Samaria. 26 Pe unyamola ghwa Mutwa akajovagha nhu Filipo akatisagha, "Mulika lutagha kumavemba musila jino jighenda pasi pa Yerusalemu kulungama ku Gave." (Isiila iji jili mulukuve). 27 Akamulika nakuluta. Lolagha, kwe alyele umunhu gha mu Ethiopia, ungalule unyavutavulilua uvuvaha pasi pa kandesa; untua umama ghwa Ethiopia. Alyavikilue kulolela indalamu sake soon; ghuope alyalutile ku Yerusalemu kukufunya. 28

Alyale ivuja ikalile mugale jamwene ikwimba ikitabu kya M'bili Isaya. 29 U Mhepo akajova nhu Filipo, "usoghelele pa vupipi nhi gare iji uvepalikimo naliopia. 30 "Apuo uFilipo u Filipo pe akaluta luvilo, Adam'pulika pano ikwimba mu kitabu kya m'bili Isaya; akati, ukaguile kino ghukwimba?" 31 Umu Ethiopia akati, nikagula ndani pano umunhu na ikundongosia?" Akam'pelepesia uFilipo atoghe mhu gale na pikukala palikimo nhu mwene. 32 Lino ikighelo kya vulembe kind akimbaa Muethiopia kye iki; valyamulongwisie huene no'olo kuluta kulihinjilo ku hinjua; Kane ndavule ing'olo jino jilyajikile Kimmie, najilyadindilue nambe mulomo ghwa jene: 33 Pa Iusukunalo lwa mwene uluhighilo lwa mwene lulyavusivue: Veni Juno ikwolelala ikipelela kya mwene? uvukalo vwa mwene vuvusivue mhu iisi." 34 Pe ugulule akamposia uFilipo, akati, "nikukusuma, ghwe M'bili aliiku junu ijovua imola isawene, jilungime Kwan mwene, nambe kwa judge?" 35 U Filipino akatengula kujova, alyatengulile muvulembe uvu vwa Isaya pidalikila imola isa Yes. 36 Ye valimusila, vakafika palulenga,' ugulule akati, "Pweghale amalenga apart kicking kind kisigha nileke kukwofughua?, 37 amasio agha, "mhu uluo Muethiopia akamula "Nikwitika kuti uYesu kilisite mwana ghwa Nguluve," namweghale mumalembe gha katali). Pe u Muethiopia akajimiaghia igale jime. 38 Vakaluta munkat mumalenga, palikimo u Filipo nhu ngalule ufilipo akamwofugha. 39 Unsiki ye vahumile mu malenga, uMhepo ghwa Mutwa akatwala u Filipo kuvutali; ungalule nalya mbwene kange, akalutagha musila jake akeliile. 40 Loli u Filipo alyahumiile ku Azoto. Alyakilile mhu iisi jila name kudalikila ilivangili mhu makaja ghoni m'paka yeafikile ku Kaisaria.

9 Loli u Sauli, alyaghendelile ujova isakwoghofia kuhulila kuluta kuva vulanisuavulanisivua ava Mutua, alyalutile kwa ntekesi umbaha 2 nakusuma ikalata vvimiila vwa nyumba sa kufunyla kuula ku Dameski, ulwakuti angam'bone umunhu juno alimusila jila, ave mughosi nambe mumama, avaungaghe nakuvatwala ku Yerusalemu. 3 Pano alyale ichula, alyahumile kuuti ye alipipi ku Dameski, nakalingi ulumuli lukamumulikila imbale soni ulumuli kuhuma ku kyanya,' 4 Ghuope akaghua pe akapulika ilisio likum'bala, "Sauli, Sauli, kiiki ghuumumusia une?" 5 U Sauli akamula, veve Veni uve Mutwa? uMutwa akati, une nene Yesu nejuno ghuku ng'alasia; 6 Loli imagha, ingila mulikaja, najuve ghuvuluuaghha sino siunoghile uvomba 7 avanhu vala vino valya kyulile palikimo nunu Sauli vakanyamala Kimie, vakapulika ilisio navaamwagha umunhu. 8 U Sauli akima pa iisi akati adindwile amaso gha mwene, nalyakiwene

kinu, vakankola uluvoko vakantwala kufika ku Dameski. 9 Ifighono fitatu naalolagha, nakalisagha, nambe kunuya. 10 Kange palyale um'bulanisivua ku Dameski ilitavua lyamwene Anania, uMutwa alyajovile nu mwene mu mbonekelo, "Anania." Pe akajova, "Lolagha nilibahapa, Mutwa. 11 "U Mutwa akam'bula, Ghuime ulutaghe kulyuve mumpulo ghuno għutambulivua Nyofu, na munyumba ija Yuda kange kwe ukamposie umunhu junoo ihuma Tarso juno itambulivua Saudi; ulwakuva aijgħe ikufunya; 12 pe alya mbwene mu mbonekelo umunhu ilitavua lyamwene Anania ikwingila na pikumb'ikila amavoko pakyanya pa mwene ulwakuti alolagħe. 13 Loli u Anania akamula, "Mutwa, nipulje imola isa munhu uju kuvanhu vinga, nasivalilika imbivi sino avombile avimike avaku Yerusalem; 14 Apa alinuvulavulilu kuhuma kwa ntekesi um'baħha kukunkola umunhu ghweni juno ikulitambula ilitavua lyako. 15 Loli umunhu akam'bula, "Iutagħa, ulwakuva umwene alikisalulua kulyune, atolagħe ilitavua ilyango kuvulongolo ku fisina na vutua na vanha va Israeli. 16 Ulwakuva nikuvasona ndavule silinyinga sino sinogħile kupumuka v威 mila vva litavua lyango". 17 U Anania akaluta, akingila munyumba; Akam'bikila amavoko, Sauli nyalukolo, Mutwa Yesu, juno alyakuhumile musila pano ulyale ghukwisa, anyomuile kuuti ulolagħe kange neke umemesevve u Mhepo Mwimike. 18 Nakalingi fikawisagħa ifin pamaso għa mwene fihene filagħalila, pe akalolagħa, akima, akofugħua, akalia ikwakulja akapata ingfu. 19 Akipakala palikimo na vavulanisivua ukuo ku Dameski mufigho finga. 20 Unsiki ghughu akampulisia u Yesu munyumba isaufunyila, akatisagħha ndiki umwene mwana wa Nguluve. 21 VoniVoni vano vakapulike vakadegħagħha na kujova, "Nagħe munhu jujuju juno akavanangħie voni vano valitambilagħha ilitavua ukuo ku Yerusalem? Na bahapa akisile afumbilue na kukuvaunga na pikuvatwala ku vatekesi." 22 Loli u Sauli alyatangilue kudalkila na kuvavomba ava Yahudi vano vakikalagħha ku Dameski vhassing'anne nakusimilisja Kat iu ġħwix kħi. 23 Ye fikilie ifighono finga, ava Yahudi vakapinna palikimo l-waqku tħalli vambude. 24 Loli kien valyapinnyile kilya pavugħolofu pa Sauli. Vakamwulia pamlyango pamwisi na pakilo ulwakuti vam'bude. 25 Loli avavulanisivua vamwene vakantola pakilo kuilila muluvumba, vakamwisia pasi mu ndilo. 26 U Sauli ye afikile ku Yerusalem, akalondagħha uhasing'ana nava vulanisivua loliloli valyale vikumwogħopha, na vitikaghha għwoppe kuti m'bulanisivua. 27 Loli u Barnaba ankantolagħha na kukuntwala kuvasung'wa, kange akam'bula u Sauli vulealyambwene u Mutwa musilau Mutwa vule alyajovilealyajovile nu mwene, ndavule u Sauli vule alyadalikile nu vuangafu kultavua iļya Yesu ukuo ku

Dameski. 28 Alyatang'ine navene yavikwingila nakuhuma ku Yerusalem. Pe akajova nuvukankafu kultavua iļya Mutwa Yesu, 29 akaposaniagħha Navarro Yahudi ava ki'Yunani loli nakinga vakaghela kukum'buda. 30 Unsiki avanyalukolo ye vaagwile imbombo iji, vakantola kukiċċa Kaisaria, kange vaantwala alute ku Tarso. 31 Kange inyumba ijakufunyila joni muYahudi, Galilaya ni Samaria, jikale nu lutengano, kange jikajengilue, na kughħendela muvvogħofhi vva Mutwa nu lutengano ulwa Mhepo Mwimike, inyumba ija kufunyila jiale mbaha na kikipugħha kikongelegħa. 32 Pope Iuliyahumile u Petro ye isyutasyuta imbalu soni isakisina, akavikila avimike Venezuela vikukala mulikja iļya Lida. 33 Alyambwene ukuo umunhu jono ilitavua lyamwene Anania, umunhu ujjo kale mukitala amma lekela kwoni; Kane akokonyile. 34 U Petro akam'bula, "Ainea, u Yesu kilisite akuvuvusie; Sisimuka kange utandike ikitala kyako," 35 Kange avanhu voni vanovakale vikukala u Lida naku Sharon ye vambwene umunhu ujjo, vaansentukila uMutwa. 36 Pe valyale avavulanisivua u Yafa juno itambulua Tabitha, linolikaghanilivue "Dorcas" Umama uju akamemile imbombo inofu ni mbombo ija lusungu ghano alyavombile kuvapina. 37 Jilyahumile mufigho ifio akatamua napifua; ye vansukile, vakantosia kukyumba ikya kukyanya na kukumughonia. 38 Ulwakuva i Lida jilyale pipi ni Yafa, na vavulanisivua valya pulike kuti u Petro alyale ukuo, valyavomuile avanhu vavili kwakwa mwene, vakambula, "Isagħa kulyusue kange nu ladilagħha". 39 U Petro aaxisimuka nakuvuka navene. Yafike, vakantwala ku kyumba kya kukyanya. Kange avafwila vooni vakima pipi nu mwene vakakolagħa, valyansonile ilikoti na menda ghano u Dorcas alyavahonile unsiki ghuno alyale palikimo na vene. 40 U Petro akavahumila vooni kunji kui kyumba, akafugħama akifunja, kange akaghħusyettukkila umbili, akati, "Tabitha, sisimuka". Akadindula amaso għa mwene ye amwaghile u Petro akikala pasi. 41 Kange akampela uluvoko lwa mwene akampinda, ye avakemelile avitiki nava fwile, akavapela kuvanave ye alimwumi. 42 Imbombo iji jikakagħi kien mu Yafa joni, kange avanhu vinga vakamitika u Mutwa. 43 Jilyahumile u Petro akikala ifighono finga ku Yafa palikimo nu muunhu juno atambulivuagħha Simoni, juno itenda inguvu.

10 Kwaliye umunhu jumonga muliaja iļya kaisaria, ilitavua lya mwene atambuluugħwa Kornelio, alyale mbaha għwa ipugħha ikya va Kītālia. 2 Alyale ikufunyka kange alyale ikunsuma uNguluve mu nyumba ja mwene joni, alyahumisie indalama nyinga kuva Yahudi pe akale ikufunja kwa Nguluve ifighono fioni. 3 Unsiki għwa lisala lya għubia lubale pamwisi, akasaghile inyisaghilo isa vanyamola

va Nguluve vikwisa kwa mwene unya mola akambula u "Kornelio! 4 U kornelio akamulola unyamola kange alyale nu ludwesi uluvaha kyongo akati "Ulu lwa Luke mbaha?" unyamola aka m'bula "Inyifunyo sako nu luvonolo lwako kuva kotofo sitoghile kukyanya ndavule ing'humukilo. 5 Lino vomole avanhu valute mulikaja ilya Yafakuuntwala umunhu jumo juno itambulua Simon juno itambulua Petro. 6 Iukala nujuno itenda inguvu juno itambulua Simoni juno inyumba jamwene jili palubade pa misumbi." 7 Ye akuale unyamola juno alyale ijoba nu mwene kuvuka, u Kornelio akavakemela avavomba mbombo munyumba ja mwene vavili, nu ns'kali juno alyale ikunsuma u Nguluve pakate pava sikalisi vano valyale vikum'bombela imbombo. 8 U Kornelio alyavavulile ghoni ghanoghalayuhile kange akavomola ku Yafa. 9 Ikighono kino kikafwatile unsiki ughwa lekela lubale valyale musila kange vakale pipi mu likaja, u Petro akatogha kukyanya ku dari na kukufunya. 10 Pe akale ni njala neke alyale ilonda ikinu ikyakulia, Looli unsiki ghuno avanhu viteleka ikyakulia, akavonesevua inyisaghilo, 11 akavuvwene uvulanga vudindwike ni kyombo kikwika ni kinu kinge ndavule amenda amakome ghikwika pasi palihanga mumbale isawmene soni iiene. 12 Munkate mwa mwene mulyale ni fikano fyoni ifinyamaghulu ghane nafino fikwafula palihanga, ni fijuni ifyavulanga. 13 Pe ilisio likati wa mwene "sisimuka, PetroPetro hinja kange ulie". Loli upero akati "Na lulianala, MUtwa ulwakuva 14 nanighellile kulia ikinu kyekyoni l'Ill ikivivi. Loli ilisio likisa kwa kwamwene kange 15 ulwavuvili "Kino avalisie u Nguluve nungakiemelaghe vulamafu kange kivivi". 16 Ulu lulyahumile katatu, ni kyombo kila iyatolilue kuvulanga kange. 17 Unsiki ghuno u Petro alyahasing'ine vvimila vwa mbonekelo isio sihufia kiki, lolagh, avanhu vano vakomolilwe nu Kornelio vakima pavulongolo palilyango, vakaposiaghisa isila ijakuluta kunyumba. 18 Pe vakakemela nauposia ndavule u Simoni juno kange atambulwagha Petro ndavule kale iukala Pala. 19 Unsiki ughuo ghuno u Petro alyale isagha munyisaghilo isio, uMhepo akajova nu mwene "Lolaghya avanhu vatatu vikukulonda. 20 Sisimuka kange ghukale pasi pe ulutaghe navene. Nungoghopaghe kuluta navene, ulwakuva nivomwile." 21 U Petro Akiva pasi kuvanave nakujova "Une nenenejuno mukunilonda. Nakii mwisile?" 22 Vakati, "Akida jumo ilitavua lya mwene Kornelio, umunhu ughwa vugholofu pe ilonda kukusuma u Nguluve, kange avanhu viujova vunofu mukisina kyoni iya kiyahudi, avulilue nava nyamola avaava Nguluve kukuvomola need valute kunyumba ja mwene, neke apulike imola inofu kuhuma kuvanave." 23 U Petro akavambilila vingile nkate napiukala palikimo nu mwene. Ilwakilavo jino jilyavingilile

akasimuka akaluta palikimo nu mwene, na vanyalukolo vadebe kuhuma ku Yafa vakavingisaniaghha naghwope. 24 Ikighono kino kikavingilile vakisile ku Kaisaria. Naju Kornelio alyale iuvaghulila; kange akavakemelile paliimo avanyalukolo vamwene nava manyani vamwene vano valipipi. 25 Unsiki ghuno u Petro akingila munkate, u Kornelio akamwambilila akafughama paasi pamaghulu gha mwene akamfughamilia. 26 Loli u Petro akamwamula akati "Isagh; une najune nelimunhu." 27 Unsiki ghuno u Petro akajovaghya naghuope, akalutagha n'kate akavaghya avanhu vakong'anile palikimo. 28 Akavavula, "jumue mwevano mukagwile kuti ulu nalulaghilo lwa Kiyahudi kuhashing'ana nambe kughendelanilakughendelanila nu munhu ugwa kipelela iki. Loli u Nguluve ansonile uneasy ulwakuti naninoghile kukanemela umunhu ghweni vulamafu nambe vunyali. 29 Fyenambe nisile isila kikanika, pano nikomolilue vvimila vwa uluo. Neke nivaposie nakiki mukomolivue vvimila unhealthy." 30 U Kornelio akati, "Ifighono fine fino fikakilile, amasiki ndavule agha nilyale nikufunya unsii ghwa kivalilo kya budika lubale pamwisi munkate munyumba jango; Nikalola pavulongolo palyune umunhu imile alyale namenda amavalafu, 31 Akambulile "Kornelio inyifunyo sako sipulikike Kwan Nguluve, ni mbonolo sako kuva n'kontofu silikikumbukilo pavulongolo pa Nguluve. 32 Pa uluo omola umunhu ku Yafa akankemele umunhu jumbo juno ikemelia Simon ise kulyuve, juno kange itambulivua Petro. Juno iukala kwajuno inosia ingwembe jumojumo juno itambulivua Simoni juno inyumba jamwene jilimulubale munyanja. 33 Gadilila: Ikidebe iki, "Ghwope iliva ikwisa ilijova numue," namwale muvulembe vwa pakale. 34 Pe u Petro aadindula umulomo ghwa mwene nakujova; "kyang'an, nitika kuti u Nguluve nalinalo ulwa kuvaghana vamo. 35 Pauluo kila kisina umunhu ghweni junoukufunya nakuvomba isavwakyang'an ikwitisivua kwamwene. 36 Ujimanyile imola jino akajihumisie ku vanhu va Israeli, pano akapulisiaghya imola inofu ija lutengano kukililia u Yesu kilisite juno ghwe Mutwa ghwa vooni- 37 jumue mwevano mukagwile kind kikahumila, lino likahumile ku Yudea joni likatengulile ku Galilaya, ye lukilile ulwofugho luno u Yohana alupulisiaghya. Lino likahumile likan'donyile u Yesu kilisite ndavule uNguluve alyam'ponisie amafuta nuMhepo Mwimike na kungufu. 38 Alyaghendile nakuvomba inofuinofu nakuvuvusia voni vano vakapumusivue nu Stefano, ulyakuva uNguluve alyale paliimo nu mwene. 39 Usue tulivolesi ghwa ghoni agha ghano akaghavombie mu iisi sasa vuYahudivuYahudi namu Yerusalem- uju ghwe Yesu juno valyam'budile na kukum'paghika mumpiki. 40 Umunhu ujuo u Nguluve aliyah nsyusisie ikighono ikya vutatu

na kukum'pala kumanyikika, **41** nakwekuti ku vanhu voni, looli kuvolesi uvano vasalulivue nu Nguluve. -usue jusue, twevano tukalile tumwene na kunyua naghwope pano ye asyukile kuhuma uvufue. **42** Atulaghile kudalikila na kukwolelela kuuti uju ghwejuno u Nguluve alyansaluile kuva mulamuli ghwa vumi na vafue. **43** Mwamwene avavili voni voletlaghe lulyale Kati ghweni juno ikumwitika kyang'anu ujuo ikwupilagha ulusaghilo ulwa vahosi kuhumila litavua lyamwene." **44** Unsiki ghuno u Petro akaghendelagha kujova isi, u Mhepo Mwimike akavamemba voni vino vakapulikisyagha imola ija mwene. **45** Avanhu vala vano valyahusike ni kipugha ikya vitiki vino valyavalya dumulivue- vala voni vano valisile nu Petro vaadeghagha vvimila vwa Mhepo Mwimike juno alyakung'ilue kuoni kuva panji. **46** Ulwakuva valyapulike avapanji ava vijova ninjovele isinge na pikufunya kwa Nguluve. U Petro akamula, **47** "Kwale umunhu juno anoghile kusigha amalenga ulwakuuti avanhu value kukwofughua, Avanhu ava vamwupile uMhepo Mwimike ndavule usue?" **48** Pe akalamula vofughue mulitavua lya Yesu kilisite. Pambele vakansuma ikale naghuope mufighono ndii.

11 Avasung'uavavalyalukolo Valarie vano valyale ukuo ku Yudea valyapulike kuuti avapanji vupili ilisio ilya Nguluve. **2** U Petro ye isile ukuo ku Yerusalem, ikipugha kila ikya vanhu vanovalyhainjilue vakanengula kukum'beda, vakanjova, **3** "Ukolile na vanhu vano navahinjilue nakulia naveve!" **4** Looli u Petro alyatenguile kujova ikituko kind kilmunkate; akati, **5** "Nilyale nikufunya mulikaja ilya Yafa, nikasaghile inyisaghilo isakyombo kikwika pasi ndavule umwenda u n'kome ghukwika kuhuma kukyanya imbalimbale sake sooni ine. Kikika kulyune. **6** Nilyakilolile nakusagha pa mwene. NikafyaghilaNikafyaghila ifidimua ifinyamaghulu ghane finoflikukala mu iisi, nifidimua ifya mulisoli, nifidimua fino fikwafula nifijuni ifyakuvulanga. **7** nge nilyapulike ilisio lijova nuune, "Sisimuka, Petro, hinja ulie!" **8** Nikajova, "Naluliinala, Mutwa, mumulomo ghwango nakighellie kukwingila ikinu kye kyoni kill kind na kyimike nambe kivivi" **9** Loli ilisio likamula kange kuhuma kukyanya, kila kino uNguluve alyapulisie kuuti kinofu, nungakikemelaghe vulamafu, **10** Ulululyahumile katatu, kange Kira kiinu kikatolilue kukyanya. **11** Lolagha, unsiki ghughuo avanhu vatatu vimile pavulongolo pa nyumba jino tuliale; vomolivue kuhuma ku Kaisaria kulkwisa kulyune. **12** U Mhepo akambulile kuluta nave, nasingahwananaghe nave. Ava għosxi ntanda vakanluta palikimo nuune tukaluta munyumba jamunhu jumo. **13** Alyatuvulile ndavule alyā mbwene unyamola imile munkate munyumba jamwene ijoba, "Unyomole ku Yafa nikantole u

Simoni juno ilitavua lya mwene ilinge ghwe Petro. **14** Ilijova imola mulyuve mu uluo kuuti kuvanguka uve munyumba jako Joni." **15** Pe alyatenguile kujova navope, u Mhepo Mwimike akisa kuvanave ndavule ye isile pa vwasio. **16** Nikumbuka amasio għa Mutwa ghanoalyajovile, u Yohana alyofuighe namalenga; looli mukwofughua nu Mhepo u Mwimike." **17** Ndavule u Nguluve ahumisie uluvonolo ndavule silo alyatupelile usue panoramic tulitike kwa Mutwa Yesu kilisite, une nene veni, kuuti sighwesia kukun'kana u Nguluve? **18** Ye vapulike amasio aghha, navakagomwisie, looli vakamongisie u Nguluve na kuuti, "U Nguluve ahumisie vvumila kange muvapanji" **19** Kange avitiki vino valyale mu mumuko sino silyatengulile mu vufue vya Stephano valyapalasine kuhuma ku Yerusalem -avitiki ava valyalutile kuvutali, umpaka kuvusililo ku Foinike, Kipro naku Antiochia. Valyavavulile imola kuuti u Yesu jujuo mwene kuva Yahudi nambe kwa munhu ghweni. **20** Looli avanhu vamo kuhuma ku kipro na ku Krene, valisile ku Antiochia nakujova nava Yunani nakumpulisia u Yesu. **21** Nuluvoko ulwa Mutwa tulyale palikimo nu mwene, navanhu vinga valyiitike nakusentukila u Mutwa. **22** Imola sivanave sikavafikile mu mbugħulutu munyumba ija ku Yerusalem: navakamwomwile u Barnaba alute mpaka kuvusililo uvwa Antiochia. **23** Ye isile nakukivona ikipelua ikya Nguluve alyahowwie; kange akavamemba ingfu munumbula save kujigha nu Mutua kumojo aghavanave. **24** Ulwakuva alyale munhu nofu kange amemesivue nu Mhepo Mwimike nu l-ixitiko ulwa vanhu vinga vakongelegele mwa Mutwa. **25** Pa ulu u Barnaba akalutile ku Tarso kukumwagħha u Sauli. **26** Ye amwaghile akantwala ku Antiochia. Lukale amaka għoni valyakong'anile munyumba ja kufunyila nakuvavulanis avanhu vinga. Navavulanesivua vakanambulivua vakilisite ulwa kwasia ukuo ku Antiochia. **27** Mufighono ifi avavili vakika kuhuma ku Yerusalem umpaka ku Antiochia. **28** Jumonga muvanave ghwe Agabo lyelitavua lya mwene, akiima akasonua nu Mhepo kuuti injala ng'ali jihumila mu iisi joni. Ulu lulyahumile munsiki ughwa fighona ifya Klaudio. **29** Lino, vavulanesivua, ndavule jumo juno apatile, valyalamwile kutwaala inangilo kuvanyalukolo vano valikuvu Yahudi. **30** Valyavombile anala; Vakomola indalamu muluvoko ulwa Barnaba nu Sauli.

12 Unsiki ughuo untua u Herode akaghlosia uluvoko lwa mwene kuvamonga vala vano vihuma kukipugha ulwakuti vavapumusie. **2** Akam'buda u Yakobo unyalukolo ghwa Yohana ni bamba. **3** Ye alolile kuuti ava Yahudi vikela isio, akankola naju Petrokange. Ulu lulilya amasiki agha makate aghasita kilule. **4** Ye an'kolile, akamponia mu ndinde

pe akavika ifipugha fine fya vasikari ulwakuti vamulolelaghe, alyale ihuvila kuntwala kuvanhу yekikilile ikimike kya pasaka. 5 U Petro akabukua mundinde, looli inyifunyo sikavombua ni ngufu ni kipugha vvimila vwa mwene kwa Nguluve. 6 Ikighono yekikiale u Herode nalutile kukumuria, ikilo iijo akaghonile pakati na Kate pa vasikali vavili kumo akungilue na manyololo ghavili, navaloleli pavulongolo pa muliango vakava vilolela indinde. 7 Lolagha, u nyamola ghwa Mutwa nakalingi akamumia nu lumuli lukamulika nkate. Akantova u Petro muluvafu na pikunsisimula akati, "Sisimuka ng'aning'ani." apuo amanyororo ghone għanno akakungilue ghakavopoka mumavoko għa mwene. 8 U munyamola akambula, "Fwala Amanda ghako na filiflato fyako." U Petro akavimba vulevule. U Munyamola akam'bula, "fwala umwenda ghwako pe umbingililaghe." 9 Apuo u Petro akambingilila u Munyamola akahuma kunji. Nalyakitang'inie kind kilyavombilue nu Munyamola kuuti sa kyang'ani. Akahwanaghha ighonela injosi. 10 Ye akiling'inie ikilolelo ikilongosi ni kyavuvili vakafika palilyingo ilya kyuma ilya kwingilila kuluta kulikaja, likadinduka lyene vvimila vwa mwene. Vakahuma mulikaja kunji vakika mum'pulo, nakalingi u Nyamola akamuleka. 11 U Petro ye itang'inie, akati, "Lino nitike kuuti Mutwa amwomwile u Munyamola ghwa mwene ulwakuti anyimie mumavoko għa Herode, namuhuvilo sa vanhu vooni ava muvu Yahudi." 12 Ye akagwile isi, akaluta kunyumba ja Mariamu ung'ina wawa Yohana juno ghwe Marko; Avakilisite vinga valyakong'anile vikufunya. 13 Ye ahodisie kumulyango ughwa kisighililo, u-mbombi jumo uminjja juno itambulivua Roda akisa kudindula. 14 Ye akaguile lisio ilya Petro, nu lukelo akakunua kudindula umulyango; pa ulu, akamibilila nkate mu kyumba; nakuvavula kuuti u Petro imile kuvulongolo ku mulyingo. 15 Apuo, vakajova kwa mwene, "Uve ulinyalukwale" loli akakangasia kuuti sakyang'ani ghwe mwene. Vakati "Ujuo ghwe Munyamola ghwa mwene." 16 Looli u Petro akajigha ifidudusia, ye vadindwile umulyango, vakamwagħha vakadegħha kyingo. U Petro akavanyamasia nu luvoko Kimie Kimmie pe akavavula ndavule u Mutwa amumisie kuhuma mundinde akati, 17 "Vavule isi u Yakobo Yakobo na vanyalukolo va mwene." Apuo pe akavuka kuluta ku vunge. 18 Pano kukava mwisi, lukava lusukunalo mun'kate muva sikali, kuhumilanila na kino kihumile kwa Petro. 19 U Herode ye amulondile nalyambweene akavaposia avaloleli pe akalaghila vabudue. Akaluta kuhuma kuvu Yahudi kuhuma kuvu Kaisaria pe akikala kukuo. 20 U Herode alyale ni ng'alasi vvimila vwa vaanhu ava Tiro ni Sidonia. Vakaluta palikimo kwa mwene. Vakava nikimanyani nu Blasto untangili ghwa Ntua,

kuuti avatange. Kange vakasuma ulutengano, ulwakuva iisi jave jilyapililue ikyakulia kuhuma mu iisi ja Ntua. 21 Ikighono kinokilyavikilue u Herode akawfala amenda agha kitua napukala pakitengo ikyamwene ikya vutua, pe akavadalikila. 22 anhu Avanhu vakajegħela, "Ili lye lisio ilya Nguluve nambe nalisio ilya munhu!" 23 Nakalingi u Nyamola akantova, ulwakuva nalyampelile u Nguluve ulwimiko; akalivua namatekenya akafua. 24 Looli ilisio ilya Nguluve likakula na kukwilana. 25 U Sauli nu Barnaba ye vakwisisie imbombo jivanave vakavuka pala vakagomoka ku Yerusealem, vakantola nu Yohana juno ilitavua iyakuholua ghwe Marko

13 Lino mulukong'ano ulwa ku Attiokia kwevaliale Vamos avavilli na vavulanisi. Valyale u Barnabas, Simeoni (akatambulivwagħha Nigeria). Lukio ughwa ku Kirene, Manaeni (unyalukolo juno alyale ghwa danda ja Herode mulongosi ghwa kighavo), nu Sauli. 2 Pano valyale vikufuna kwa Mutwa na kubuhila kulia, U Mhepo Mwimike akati, "Mumbaghulile palubale u Barnaba nu Sauli, vajjivombe imbombo jino nikavakemelie." 3 Pano ulukong'ano yelubuhila kulia, kukufunya, nakuvika amavoko ghave kuvanhу ava, vakavaleka valutagħe. 4 Pa ulu u Barnabas nu Sauli valyamwitke u Mhepo Mwimike pe vakikaghha kuluta Seleukia; Kuhuma ukko valyaghendile mu nyanja kuluta mu kiponge ikya Kipro. 5 Panovalyale mulikaja ilya Salami, vakapulisiga ilisio ilisio ilya Nguluve munyumba isa kufunyila isa va Yahudi. Kange valyale palikimo nu Yohana Marko hwene n'tangili għuvanave. 6 Yevalutile mukiponge kyoni mpaka ku Pafo, valyam'bene umunhu jumonga umavi, Myahudi um'bili ghwa vudesi juno ilitavua ilya mwene ghwe Bar Yesu. 7 Umavi uju alyatangine nu Liwali Sergio Paulus, juno alyale munhu umnyaluhala. umunhu uju alyavaghongolile u Barnaba nu Sauli, ulwakuva ulwakuva alyalondagħha kupulika ilisio ilya Nguluve. 8 Looli u Elima "Umavi jula" (ndikio ilitavua ilya mwenemwene fye lilya għanġiliv) alyavakanile; akgħelile kukusetu u liwali jula ahume mulwid. 9 Looli u Sauli juno atambulwagħha Paulo, alyamemile u Mhepo Mwimike, akamulungumalila amaso 10 pe akajova "Uve mwana ghwaghha setano, umemile ija vudesi sooni nu vuvtevot uve ulimulugu wa sakyang'ani. Nuladugħha kusetulania isila sa Mutwa, sino sighthu like, voli ghughħela? 11 Lino lolagħha, ulukolo ulwa Mutwa lulinu, lino pegħħuliva m'bofu. Nhulaylivona iljuva kunsiki" nakalingi ulutuka ni ng'isli fil-yaghħile kawa Elimasi; akatengula kusyungulika pala avanhu vamulongoosele vakan'kola uluvoko. 12 Ye u Liwali alolile kino kihumile akitika ulwakuva alyale idegħha imbulanisio isa Mutwa 13 Lino u

Paulo na vamanyani vamwene vakaghenda mumalenga kuhuma ku Pafo pevakafika ku Perge mu Pamfilia. Looli u Yohana akavaleka na kugomoka ku Yerusalem. 14 U Paulo nu manyaani ghwa mwene vakaghenda kuhuma ku Perge pevakafika ku Antioquia ija ku Pisidia. Ukwu valyalutile munyumba ijakufunyila mukighono ikyu sabati na pikukala pasi. 15 Ye vimbile indaghi na vavilli, avalongosi va nyumba sakufunyila akavomolela imola vakatisagha, "Vanyalukolo, nave mulinajo imola ijakuhovosia avaanhу mumwoojo avanhu apa, joovaghajoozagha". 16 Pa uluo u Paulo akiima nakuvapungila uluvoko, akatisagha, "Mwe vaghosи vamu Israeli numue mwevano muleva kwa Nguluve pulikisia. 17 U Nguluve ughwa vaanhu ava mu Israeli alyavasalyile ava Nhata viitu na pikuvavomba avanhu vinga yevikalile mu iisi ija mu Misri, kukilila muluvoko lwa mwene kunyanyulua alyavalongwisie kunji kwa mwene. 18 Amaka ifijigho fine aligudile mulukuve. 19 Ye ananginie ifisina lekela lubali mu iisi ija kanani alyavapelile avaanhу viitu muisi jaave kuva ja vuhasi. 20 Isi sooni silyahumiile amaka ifilundo fine ni fijigho fihano. Ye fikilile ifiihu ifi fyonu, uNguluve alyavapelile avalamusи mpaka u Samweli nu M'biili. 21 Ye sisilile isi, avanhu valyasumile u Ntua, pe u Nguluve akavapela u Sauli umwana wa Kishi, umunhu ughwa kabila ija Benjamina, kuva Ntua ghwa make ifijigho fine. 22 Looli u Nguluve ye am'busisie muvutua, akantosia u Daudi kuuva Ntua ghwa vanave. Iulyale lwa kumulonda u Daudi kuuti uNguluve alyajovile, "Nin'kavile u Daudi umwana ghwa Yesе kuva munhu juno mwoojo ghuango ghukunoghelia; juno ivoombagha ifiinu fyooni fino nifighanile." 23 Kuhuma mu kikolo ikyu munhu uju u Nguluve ajiletile i Israeli um'poki, uYesu, ndavule alyafingile kuvoomba. 24 lili lilyatenguile kuhumila ye akyale kulkwisa, u Yohana taasi akapulisagha ulwofugho ulwa lulato kuvanhu ava mu Israeli. 25 Ghwope u Yohana pano alyale imalisia imbombo jake akatisagha, "Mu kunisagha une nene veeni? une nanene jula. Looli mupulikisyaghe, juno ikwisa munsana mu Lyune, na ni vaaghiile ku lendesia ifilato fya maghulu ghamwene." 26 Vanyalukolo, mwevana vakisina kya Abrahamu, navala vano mun'kate mulyumue mukufanya kwa Nguluve, vvimila vwitu kuuti imola iiji uvuvaangi vusung'ilue. 27 Kuvala vano vikukala ku Yerusalem, navatemi vavanave, navalyan'kangwile sa kyang'ani, nakuva navalyalutang'inie uvwolesi vwa vavilli vuno vukwimbua jaatu pa Sabati; pa uluo valyakwisisie imola ija vavilli ulwa kumighu u Yesu kufua. 28 Napato navalyaluvwene vunono ulwa kufwila n'kate mwamwene, valyan'sumile u Pilato am'bude. 29 Vatile vamatilie isio sooni sino silyalembilue vvimila umwene, vakamwisia kuhuma mumpiki nakumughonia mu mbipa. 30 Looli u Nguluve alyan'syusisie kuhuma kuvaafue. 31 Alyavonike mufighono finka kuvala vano vakaghendaniagha palikimo nu mwene kuhuma ku Galilaya kuluta ku Yerusalem. Avaanhу ava lino vevolesi va vaanhu. 32 Ku uluo tukuvaletela imola inofu vvimila ifiingo sino valyapelilue avisukulu viitu. 33 U Nguluve alyavikile ifingo isi kulyumue, avana vavanave, mu uluo alyan'syusisie u Yesu nakukun'gomosia kange ku vvumi. lili kange lilyalembilue mu Zaburi ija vuvi: 'Uve uli mwanango, umusyughu nili Nhata ghuako' 34 Kange vvimila uwwa kyang'ani kwekuuti alyansyusisie kuhuma kuvaafue ulwakuuti umbili ghwa mwene ghuleka pinangika, ajoyileajovile ndiki: 'Nikukupelagha uvwimike ni nyifunyo sa kyang'ani sa Daudi' 35 Ulu fyenambe ajoyile kange mu ZaburiZaburi isinge, 'Naghukum'pelagha u vvimike vwako kukuuvona uvuvole.' 36 Ulwakuva u Daudi ye avombie uvughane vwa Nguluve mukikolo kya mwene, akaghonelela, alyaghonile palikimo na vapafi va mwene, pe alyawaghile uvunangike, 37 Looli junu alyasyusivue nu Nguluve nalyawaghile uvunangike. 38 Uluo fyleukagulikaghe kulyumue, vanyalukolo, kukilila umunhu uju, ulusaghilo lwa vuhosи ludalikivue. 39 Kwa mwene ghweni junu ikumwitika ivalilua vvakyang'ani naghoni ghanoghanо indaghi sa Musa nasale sikuvapela uvwakyang'ani. 40 Pa uluo muve vafwihi kuuti kino valyajovile avavilli kilahumilagha kulyumue: 41 'Lolagha, umue mwevano musyojola, mudeghaghe kange mutipulivuaghe; ulwakuva nivoomba imbombo mufighono fiinu, imbombo jino namungajitike, nambe umunhu avoleele ndani.' 42 Unsiki ghuno Upaulo nu Barnaba ye vavukile, avanhu vakasuma vajove amasio agha kighono kya Sabati jinjikwisa kange. 43 Unsiki ghuno ulukong'anо ulwa munyumba ija kufunyila ye yeghusilile, avaYahudi vinga na vimike avapesia vakam'bingilila uPaulo nu Barnaba, vano valyajovile navoope vakavaghimbilisia vaghendelaghe mu lusungu lwa Nguluve. 44 Isabati jino jilyavingilile, hwene ilikaja lyoni lilyakong'anile kupulika ilisio lya Nguluve. 45 Ava Yahudi ye vavwene amapugha, vakamemaghа igila nakujova amasio ghano ghakakanaghа sooni sino silyajovilue nu Paulo kange vakamulighagha. 46 Looli u Paulo nu Barnaba vakajovagha ni ngufu vakatisagha, "Luvele lunofu kuuti ilisio lya Nguluve lijovuaghe tasi kulyumue. Ulwakuva mukulidaghila kutali kuhumakuhuma kulyumue na pikujagha kuuti namukanoghile uvwumi uwva kuvusile nakusila, lolagha tukuvasyetukilagha ifisina. (aiōnios g166) 47 Ndavule umutwa atuvulile, pano iiti, "Nivaviikile umwe hwene lumuli kuvanhu avapanji, ulwakuuti mulute uvuvaangi kumbale sooni isa iisi." 48 Avapanji yevapulike ili, valyahowwike nakulighinia ilisio lya

Mutwa. Vinga vano alyasalulivue kuvvumi uvwajatu valyitike. (αιօνιος γ166) 49 Ilisio lya Mutwa likakwila iisi jooni. 50 Looli ava Yahudi vakavapelepesia vano valihumisie nava mama awwimike, kange navalongosi valikaja. Isi silyahovelisie imumuko kwa Paulo nu Barnaba pe vakatagha kunji kumaka sa likaja. 51 Looli u Paulo nu Barnaba valykung'unile iling'undi mumaghulu ghavane. 52 Pe vakaluta mulikaja ilya Ikonia. Avavulanisivua vakamema ulukelo palikimo Mhepo u Mwimike.

14 Lulyahumile mun'kate mu Ikonio kuuti u Paulo nu Barnaba valingile palikimo Mun'kate mu nyumba inyimike ija kufunyla kuva Yahudi nakujova ndavule ikupugha ikivaha kuvanhu ava Yahudi nava Yunani valyitike. 2 Looli ava Yahudi vano navalyapelilue uluhala kuvapanji napikuavomba kuuti vave vavivi kuvanyalukolo. 3 Pa uluo valikalile ukuo kunsiki untali, vakajovagha kulukangasio kungbufu sa Mutwa, ukuo alyahumisie ulusimilisio ku mola isa vumosi vwa mwene. Alyavombile anala kuhumia ifidegho na kudegha fivombie kumavoko agha Paulo nu Barnaba. 4 Looli ikisala ikyu likaja lilyaghavike: vamo avanhu vano valyale palikimo nava Yahudi, navamo palikimo navasung'wa. 5 Unsiki ghuno ava panji nava Yahudi ye vaghelie kukuvavula avalongosi vavanave kuvavombela uvuvivi nakavadija namavue u Paulo nu Barnaba, 6 valyakagwile ilio nakuluta ku makaja agha Likaonia, Listra naku Derbe, na kufisala fino fisungwite Pala, 7 pe ukuo vakadalikilagha ilivangili. 8 Ukuku Listra palyale umunhu jumo juno alikalile, nakale nini ngufu mu maghulu gha mwene, umulema kuhuma mulileme lya mama ghwa mwene, naghellie kughenda. 9 Umunhu uju alyam'pulike u Paulo ijova. U Paulo akamulunguvalila amaso pe akalolagha kuuti ulwtitiko ulwa kusosivua. 10 Pa uluo pe akajova kwa mwene kulisio lya kukyanya, "Imagha kumaghulu ghako." Pe umunhu jula alyahadwike na kutengula kughenda. 11 Ikipugha ye kilolile kino alyavombile u Paulo, vakamula amasio ghavanave, vakajova ni njovele ija Kiliaonio, "Amatekelo ghatukenyemwisie kulyusue twe vanhu." 12 Valyan'kemelile u Barnaba "Zeus," nu Paulo, "Herme" ulwa kuuti alyale njovaji m'baha. 13 Amatekelo agha Zeu, juno inyumba imbaha inyimike ija kufunyla jamwene jilyale kunji kukisina, alyaletilie ulutogo ulwa ng'ombe ulukindii lwa maluva ghano gha tavilkilue kufika palilyango lya likaja, umwene ni kipugha vakalondagha kuhumia ilitekelo. 14 Looli avasung'ua, u Paulo nu Barnaba yevapulike illi, valyademwile Amanda ghava nave kange ng'anang'an'i vakaluta kunji kikipugha, vakalilagha 15 na kujova, "Mwe vanhu umue, nakiki muvomba agha? Najuusue kange tulivanhu vano uluhala lulindavule umue. Tukuveletela imola inofu kuuti musyetuke

kuhuma mufinu ifi finofilondua nakumulutila u Nguluve junu mwumi, juno alyavumbile uvulanga, iisi ni nyanja nakyekyon iila kino mwekele. 16 Munsiki ghuno ghukakilile, alyavatawile ava panji kughenda musila sivanave. 17 Looli ye akiale, nakabukile nambe nu mwolesi, ku ilio akavombile vunofu nakukuvapela ifula kuhuma kukyanya kange mumasiki gha kyakulia, akavamemia inumbula sivanave kufya kulia nulukelo" 18 Nambe amasio agha, u Paulo nu Barnaba kulupumuko valyasighile ikipugha kuvahumikisia ilitekelo. 19 Looli vamo ava Yahudi kuhuma ku Antiochia na ku Ikonio valisile kukukivula ikipugha. Van'kadija navavue u Paulo na kukunkwesela kuunji kukisina, ye vakati afuile. 20 Mu uluo avavulanisivua vakimagha pipi nu mwene, alyasimwike, vakingila kukisina. Ikighono kya vuvili akaluta mu Derbe nu Barnaba. 21 Ye ikuvavulanisia ilivangili mu kisina kiila nakuvavomba avavulanisivua vinga, vakagomoka ku Listra, naku Ikoniamu, umpaka ku Antiochia. 22 Valyaghendelela kunosia uluvelouluelo ulya vavulanisivua nakupelua inumbula kughendelela mumu Iwtitiko, akati, "Lunoghile twingile kuva tua va Nguluve kuhumila imumuko nyanga." 23 Ye vavasalyule Avene avaghogholo ava kipugha kya vitiki, ye vavavikufuna kisila kulia, vakampela u Mutwa, sino avene valyamwitike. 24 Kange valyahumile ku Pisidia, valyafike ku Pamfilia. 25 Unsiki ghuno valyajovile amasio agha ku Purge, Valikile kuluta ku Atalia. 26 Kuhuma ukuo valyapandile imeli kufika ku Antiochia kunokuno valyale vihumisie kulusungu kwa Nguluve vvimila vwa mbombo jiino lino vakajikwisisie. 27 Ye vafikile ukuo ku Antiochia, na kukong'ania ikipugha palikimo, valyahumisie imola ja agha ghano u Nguluve avambile ku vanave, kange ye avafungulile umulyango kulwitiko lwa vanhu avapanji. 28 Valikalile unsiki n'tali navavulanisivua.

15 Avanhu vango vakika kuhuma ku Yahudi na kuvavulanisia avanyalukolo, vakaati, "nambe namukeketivue ndavule ulwiho ulwa Musa, namughwesia kuvanguka." 2 Unsiki u Paulo nu Barnaba ye vakale vatang'inne na kujova palikimo navene, avanyalukolo valyamwile kuuti Paulo, Barnaba, navange vamo valute ku Yerusalemu ku vasung'wa avaghogholo kupsoria illi. 3 Ku illi, kukwomola kuvanave kunyumba inyimike ijakufunyla valyahumile ku Foinike na ku Samaria ye yevipulisia kusyetula uvufumbue kuva panji. Valyaletile ulukelo ulukome kuvanyalukolo vooni, 4 Ye visile ku Yerusalemu pe vakapokelilue nii nyumba inyimike ijakufunyla kange navasung'wa na vaghogholo, vakavafunyla imola inofu ku isi sooni sino u Nguluve avombile palikimo na Vene. 5 Looli avanhu vamovamo vano valitike,

valyale mukipugha ikya Mafarisayo, valyimile nakujova, "lunoghile kukuvalake na pikuvavula vakole ululaghiho ulwa Musa." 6 Pe avasung'wa navaghogholo vakima palikimo kukulisaghila iili. 7 Ye sikelile imuling'anu inali, u Petro akima nakujova kuvanave, "Avanyalukolo vitang'aniaghe kuuti kitambuko kinono kiino kikilile u Nguluve akavombile uvusalul pakate palyusue, kuuti mulomo ghwango avapanji vapulikaghe ilisio lya livingili, na pikulyitika. 8 U Nguluve junu ikagula inumbula, ikwolela kuvanave, ikuvapela u Mhepo u Mwimike, ndavule alyavombile kulyusue; 9 nalyavombile nambe kulyuseu na vene, ye ivomba munumbula sivanave sive nofu kulwitiko. 10 Ku uluo, nakiki mukumughela u Nguluve kuuti muvike ulughoji ku singo isa vavulanisivua sino nambe u Nhata ghuitu kange natughwesia kukangala? 11 Looli tukwitika kuuti tupokua ku vumosi ulwa Mutwa Yesu ndavule valyale." 12 Ikipuga kyoni kikajika kimie ye vikupulikisia u Barnaba nu Paulo ye vakale vihumia imola isa kidegho na kudegha jino u Nguluve alyavombile palikimo navene ku vapanji. 13 Ye vabuhilie kujova, u Jakobo akamula akati, "Nyayalukolo nypulikisia. 14 U Simoni alyajovile ulwakwanda kuuti u Nguluve kuvamosi alyavatangile avapanji kuuti apelilue kuhuma kuvanave ku vanhu ku litavua lya mwene. 15 Amasio agha vavilli ghi kwiting'ana niili ndavule lyalembilue. 16 'Pa uluo niligomoka kange kunosia ili tembe lya Daudi, linolilyaghui pasi, ninnyanya na kunosia uvunangifu vvawmene, 17 kange bahapuo avanhu vano vakajighe vamulonde u Mutwa, palikimo navapanji vano vitambulua kilitavua uyango.' 18 Ifi fyefino ajovagha u Mutwa junu avombile agha gha kukagulika kuhuma ku vutua uwakatali. (aiōn g165) 19 Kange, amasaghe ghango, natungavapelaghe imumuko avanhu avapanji vano vikunsyetukila u Nguluve; 20 looli tulembe kuvanave kuuti vibaghule kutali nu vunangifu uvwa sanamu, uvunoghelua uvwa vavwafu, nafino filya kngilue, ni danda. 21 Kuhuma kisina ikya vaghogholo pevaled avanhu mulikaja vano vidalikila na kukumulumba u Musa mumajumba aghakufunyla ku sabati." 22 Pa uluo lukavonike kuuti luvanoghile avasung'ua nava ghogholo, Palikimo ni nyumba jooni inyimike ijakufunyla, kukunsalula u Yuda junu itambulua Barsaba, nu Silas, vano valyale valongosi munyumba inyimike ijakufunyla, na kuvuvaloma ku Antiochia palikimo nu Paulo nu Barnaba. 23 Valyalembile anala, "Vasung'ua, vaghogholo navanyalukolo, kuva nyayalukolo avapanji vano vali ku Antiochia, ku Shamus na ku Kilikia, salamu. 24 Tupulike kuuti avanhu avange vano tukavapelile ilulaghiho uluo, valyahumile kulyusue pe vakavapumusia avavalanesi vano viletia imumuko muluvelo kuvanave. 25 Mu uluo luvonike vunofu kulyusue tweeni kusalula avanhu na

pikuvaloma kulyumue palikimo navaghani viitu u Barnaba nu Paulo, 26 avanhu vano vakivikile mu vulalamu ulwa mikalile ghavanave vvimila vwa litavua lya Mutwa Yesu Kilisite. 27 Ku uluo tumwomwile u Yuda nu Sila, vikuvavulagha sisioso. 28 Ulwakuva lukavonike vunofu kwa Mhepo Mwimike na kulyusue, kuleka kuviika kulyumue unsigho un'kome kukila isio sino nasakusileka: 29 kuuti musyetuke kuhuma kufinu fino fitavula kufi hwani, i danda, ifinu fya kunyongua, nu vu vvafu. Nave mukuvika kutali nifi, lufe lunofu kulyumue. Mukaghone." 30 Apuo lino, ndavule vakavapalasinie, valikile ku Antiochia; Ye vakong'anisie ilipugha palikimo, valyafikisie ikalata. 31 Pano vakati vajimbile, valyahovwike ulwakuva jilyavisiesi umwojo. 32 U yuda nu Sila, na vaviili valyavisiesi umwojo avanyalukolo namasio aminga na pikuvapela ingufu. 33 Ye vikalile unsiki ghumonga ukuo, valyavapalasinie nulutengano kuhuma kuva nyayalukolo vala vano valyavomwile. 34 [Looli Ilyayavonike kuva lunofu uSila kujigha ukuo] 35 Looli u Paulo navange valikalile ku Antiochia palikimo na vange vinga, pano vakavulanisiagha na kudalikila ilisio lya Mutwa. 36 Ye fikilile ifighono nde filingi u Paulo akajova kwa Barnaba, "Tugomoke lino na pikuvaghendela avanyalukolo mufikaja fyooni fino tukadalikile ilisio lya Mutwa, napikuvalola valindani. 37 U Barnaba akalondagha kange pikuntola palikimo navoope U Yohana junojuno itambulivua Marko. 38 Looli u Paulo alyasaghile nalulyale lunofu kukan'tola u Marko, akavalekile kulam ku Pamfilia nalyaghendelile navope mumbombo. 39 Kange bahapuo sikahumila isakukaning'ana imbaha pa uluo vakalekeng'ana, naju Barnaba akan'tola u Marko nakughenda mu Meli kufika ku Kpro, 40 Looli u Paulo akansalula u Sila na kuvuka, ye vamalile kuvikua navanyalukolo mu lusungu lwa Mutwa. 41 Pe akaluta kukilila ku Shamus na ku Kilikia, akasikangasiagha ing'ongano.

16 U Paulo pano alisile ku Derby naku Lystra; nakalingi lolagha, pala pealyale umbulanisivua akatambuluaghya Timotheo, unsoleka junu alyaholilue nhu ng'ina ghwa ki Yahudi junu alyale mwitiki uvise ghwa mwene alyale N'giliki. 2 Avanhu vaku Listra naku Ikonio valyamwolelile vunofu. 3 U Paulo alyamulondile ulwakuuti vaghendanie na ghwope, pa ulo akan'tola na pikun'dumula vvimila vwa va Yahudi vano vyalyale ukuo ulwakuva voooni valyan'kaguile kuuti iviise ghwa mwene N'giliki. 4 Pano valyale viluta valyakilile mu likaja na kulaghila indaghilo kung'ong'ano ulwa kuuti vasoghope indaghilo isio sino sikalembilue nava sung'ua na vaghogholo ava mu Yerusalem. 5 Apuo ing'ong'ano sikakangasivua mu Iwitiko navano valyitike vakongelela mukipugha mufighono fyooni. 6 Upaulo nava nine vakaluta ku FiligiaFiligia naku

Galatia, ulwakuva uMhepo ghwa Nguluve alyavakanile kudalikila ilisio ukuo kukighavo ikyaku Asia. 7 Ye vaseghelile ku Misia, vakaghela kuluta ku Bithinia, looli uMhepo ghwa Yesu alyavakanile. 8 Pa uluo vakakila ku Misia vakiisa mpaka mulikaja ilya Throa. 9 Imbonekelo sika mumila u Paulo pakilo, kwa lyale umunhu wa ku Makedonia imile, ikung'emele nakujova "Isagha mututange kuno ku Makedonia". 10 U Paulo ye asivuene imbonekelo, nakalingi tukiling'anie kuluta ku Makedonia, alyakaguile Kati u Nguluve atukemelile kuluta kuvadalikila ilivangili. 11 Apuo tukavuka kuhuma ku Throa, tukaluta vvimila ku Samothrake, ikighono kino kilyavingile tukafikile mulikaja ilya Neapoli. 12 Kuhuma apuo tukaluta ku Filipi ghuno ghwope ghumo ni likaja ilya Makedonia, iilikaja ilitambu mu wilaya nu vuutema vwa Kirumi pe tukikala ifighono nde filingi. 13 Ikighono ikyu sabati, tulyalutile kunji ku lilyango tukaghendela musila ja malenga, pano tukatisagha pe piva apakuvombela inyifunyo. Tukikala pasi na pijova nava kimama vanovalisile palikimo. 14 U mwana mama jumonga juno itambulivua Lidia, juno akaghusiaghya irangi ja zambarau, kuhuma mu likaja iya Tiatira, juno akifunyaghya kwa Nguluve, alyatupulikisie. U Mutwa akan'dindulila umwoojo ghwa mwene nakuvikila umwoojo amasio ghano ghalyajovilue nu Paulo. 15 Ye ofughue, umwene palikimo ni nyumba ja mwene jooni, akatupelepesia akati "Neve munyaghile une kuuti nuyakyang'ani mwa Mutwa, pe nikuvasuma mwingle na pikukala kulyune". Akatupelepesia kyongo. 16 Pe lukava n'diike, tukati tuluta pano palyale pakufunyla, uminja jumo juno alyale nili pepo iylakulaghula akatang'anu nusue. Alyamuletile umutua gha mwene ifaida nyinga nuvukedusi. 17 U mukumama uju alya m'bingilie uPaulo palikimo nusue, akajeghelagha iti "Avaki baba ava vombi va Nguluve u m'bahia, vano vipulisia kulyumue imola sa vupoki". 18 Alyavombile vulevule mufighono finga, looli u Paulo ye an'kalisie ni mbombo iji, akasyetuka kunsana napikulivila ilipepo, "Nikukulaghila mu litavua iya Yesu uhume mun'kate mwa mwene." Lyoope likahuma iikamuleka nakalingi 19 Avatua va mwene yevalolie kuuti uluhuvilo lwa faida jivanave luvukile, vakavakola u Paulo nu Sila na pikuvavika mu lighulilo pa vanyavutavulilia. 20 Ye vavatwalile kuva highi, vakati, "Ava ghosi ava va Yahudi vipelela ingasi ing'ome mulikaja liitu. 21 Vivulanisia sino nasilimundaghilo usue kuvupila nambe kuvungiila ndavule ava Rumi." 22 Ilipugha likavagevukila u Paulo nu Sila, avahighi vakademulania Amanda ghavanave kange vakavafula vakalaghila vachapue ni fiboko 23 Ye atovilwe ingoda nyina, vakavataghila mu ndinde nakuvavula avasikari ava ndinde kukuvalolelela. 24 Ye vupile ululaghilo uluo, avasikari va ndinda alyavataghile mu kyumba ikyu

nkate ikyu ndinde nakukuvapinya amaghulu gha vanave Muno akavabikile. 25 Unsinki wa kilo nkate, uPaulo nu Silas vakava vikufunya na na kukwimba inyimbo isakumughinia uNguluve, kuno avapinyua avenge vakavapulikisyagha, 26 Nakalingi kikahumila ikinsenyena ikivaha nu Iwalo lwa ndinde lukasukania, amalyango gha ndinde ghakadinduka, na manyololo agha vapinywa ghakalegena. 27 Umuloleli ghwa ndinde akasimuka mu tulu pe akavona amalyango ghoni agha ndinde ghadindwike; pe akatola umaghe ghwa mwene ulwauuti akalondagha pikubuda ulwakuva alyasaghile kuuti avapinywa voni vadyighile, 28 Loli, uPaulo akajeghela nelisio ilivaha, akati "Uleke pikulemasia ulwakuva tweveni tuliapa". 29 Unsikari wa ndinde aasuma itaala site pe akingila munkate mu ndinde ni ng'aning'ani, akatetemagha napikwoghopa, akavaghwila uPaulo nu Sila, 30 napikuvahumia kunji mundinde na kuuti, "Vagoyo nivombekiki neke kuvangua?" 31 Vope vakam'bula, "Umwitike uMutwa Yesu najuve ghuvanguka palikimo ni nyumba jako." 32 Valyajovile ilisio iya Mutwa kwa mwene, palikimo na vanhu voni va munyumba jamwene, 33 Umuloleli wa ndinde akalyavatolile ikilo jila na pikuvasuka munovalyalemile, nakalingi umwene palikimo na vanhu va munyumba ja mwene vakofughua. Akavaleta uPaulo nu Sila kunyumba ja mwene 34 na pikuvabiikila ikyakulia. Ghuope akiva nulukelo luvaha palikimo na vanhu va nyumba ja mwene ulwauva valyamwitike uNguluve. 35 Panojilyale mwisi, avahighi vakamola imola kwa muloleli jula uwa ndindendinde vakati, "Vatavule Vala valutaghe", 36 Umuloleli ghwa ndinde akam'bula uPaulo ulwa mansion agha, "Vahighi vahighi vakomola imola vatavule ava valutaghe: lino muhumaghe kunji mulutaghe mutenganiile." 37 Looli u Paulo akavavula, "Vakatutovile pavugholofu, avanhu vano va Rumi kisila kuhigha kange vakalamula kututagha mundinde; kange lino vilonda pikutuhumia kisyefu? Nambe, nalunganoghele, vavuo vene viise vatuhumie apa". 38 Avaloleli vakavavula avahighi isa mansion agha, avahighi vakoghopa kyongo pala pano vakakaguile kuuti u Paulo nu Sila va Rumi. 39 Avahighi vakisa na pikuvapelepesia vahume, ye vavahumisie kunji mu ndinde, ye vavasumile upaulo nu Sila vahume kunji mulikaja livanave. 40 Pa uluo uPalo nu Silas vakahuma kunji mundinde vakisa kunyumba kwa Lidia. uPaulo nu Silas yevavavveni avanyaluolo, vakanyamasia umwojo kange vakabuka mulikaja ilio.

17 Ye vakilile ifikaja ifya mu Amfipoli ni Apolonia, vakisile mpaaka mulikaja iya Thesalonie lino lilyale nava sinagogi ava Yahudi. 2 Ndavule lulyale Iwiho lwa Paulo,

alyalutike kuvanave, na kunsiki ughwa fighono fiitatu ifya Sabati pe akapuling'ana na voope vwimila u vulembe. 3 Aava ikuvavalulila uvulembi na piuvolelela kuuti, lulyanoghile ukiliste kupumuka kange kusyuka kange kuhuma kuafue. Akavavula, "U Yesu uju niuvavula imola sa mwene ghwe kilisite" 4 Vamo avayahudi vaaghelilue na pilungana nu Paulo nu Sila, palikimo nava Giriki vano vikufunya Kwan Nguluve, avamama vinga avagholofu ni kipugha ikivaha ikyu vanhu. 5 Looli vamo ava Yahudi vano navalyitike, vano valyamemile igila, valyalutile kulighulilo na pikuvatola avanhu vamo napikuvatola avahosi, vakakong'ania ilipugha lya vanhu palikimo, na kukwambusia ulunjughanjuga mu likaja, kange vakajigulukila inyumba ja Jason, vakalondagha vavakole u Paulo nu Sila ulwakuuti vavalete pavulongolo pa vanhu. 6 Loli yevakunilue vakankola u Yasoni navamo avanyoloolo avenge na pikuvatwala pavulongolo avagoyo ava mulikaja pe vaajeghelagh, "Avaghosi ava vano vasyetulinie iisi vafille mpauno kange, 7 Avaghosi ava vino vakambilivue nu Yasoni vinangania indaghilo ja Kaisari, viiti kuale uNtua ujunge juno itambulivua Yesu" 8 Ilipugha lya vagoyo vakikaja ye vapulike isio, pevakava night nganano. 9 Ye vamanile kutola indalamu sino siling'ine vuloleli kuhuma kwa Yasoni na vange, vakavalekesia valutaghe. 10 Ikilo jila avanyalukolo vakamwomwile u Paulo nu Sila ku Beroya. Ye vafikile kula vakaluta munyumba ija kufunyila ija va Yahudi. 11 Avanhu vala valyale vumofu kukila avanhu vala ava ku Thesalonike, ulwakuva valitavuile kukulyupila ilisio muluhala luvanave, kulolela amalembe ifighono fyooni ulwa kuuti valole kuuti amasio ghano ghalyajovilue fyeghalivuo. 12 Ku uluo avinga muvanave valyitike, mwevakava nava kimama avanyangelo imbahta isa ki Giriki navava ghozi vinga. 13 Looli ava Yahudi ava ku Thesalonike yevakaguile kuuti u Paulo ipulisia ilisio lya Nguluve ukuo kuku Beroya, vakaluta ukuo na kuhovalesia kange kutengula ulunjughanjuga kuvanhu. 14 Ng'aning'ani, avanyalukolo vakan'twala u Paulo kusila ija lisumbe, looli u Sila nu Timotheo vakasighala pala. 15 Avanyalukolo vala vano vakan'twale u Paulo vakaluta naghwope m'paka ku Athene, ye vamulekile u Paulo kula, valyupile indaghilo kuhuma kwa mwene kuuti, u Sila nu Timotheo visaghe kwa mwene ng'ani ng'ani kyongo. 16 Unsiki ghuno vakavaghulilagha kula ku Then, inumbula ja mwene vakajikalies mun'kate mwa mwene ndavule alyalolile ilikaja ndavule ghulyamemile ifihwani finga. 17 Pa uluo vakapuling'ana munyumba ijakufunyia nava Yahudi vano vakifunyagha kwa Nguluve na kuvooni vaala pano vakanang'ine navoope ifighono fyooni kulighulilo. 18 Looli vamo ava Falsafa ava ku va Waepikureo nava Wastoiko

vakapela. Navange vakaati, "Kye kiki kino ijova unjovaji un'debe? Avenge vakaati, "Jihufia idalikila imola ja Nguluve umesia," ulwakuua idalikila imola ija Yesu na kusyuka. 19 Vakan'tola u Paulo na pikuntwala ku Areopago, vakaati, "Tukagula kukulumanya ululaghilo ulu ulupia luno ghujova? 20 Ulwakuua ghuleta amasio amapia mumbughulutu situ. Kurt uluo tulonda kukagula kuuti amasio agha ghaldinandi?" 21 (Na vaanhу vooni ava ku Athene palikimo navahesia vano pwevale kuvanave, vaghumanyile unsiki ghuwanave ughu kujova na kupilikisia ilisio ilipia.) 22 Pa uluo u Paulo akima pakate na kate pa vaanhу ava ku Areopago na kuuti, "Umue mwe vanhu vanu Athene, nikuvagha kuuti muli vaanhу vano vikela kwitika kumanguluve, 23 Ulwakuua munenihingile une na kulola ku ifiinu finu fino mukufunya, nighawwene amasio ghano ghalembilue ku fimo ifitekelelo fiinu, ghiit, "KWA NGULUVE JUNO NAIMANYIKIKA". Pa uluo, ujoo junu mukufunya kisila kukagula, ghwe ujoo junu nikuvavula umue. 24 U Nguluve junu alyavumbile Lisa ni kinu kino mwekilimwekili mun'kate, ulwakuva ghwe Mutwa ghwa vulanga ni iisi, naiwesia pikukala munyumba imbahta inyimike ijakufunyila sino stendilue namavoko. 25 Kange na ivombua na mavoko ulwakuuti ilonda ikiinu kivanave uwene jujuo ikuvapela avanhu uvwimi ni mwuuja ni fiinu fyooni ifiinge. 26 Kuhumila u munhu jumo, aalyavombile mukisina kyooni ikyu vanhu vano vikukalapamaso agha iisi, pe akavavikila amasiki nu vusililo uvwa fisala fino fikukala. 27 Mu uluo, vilondua kukan'kagula unguiluve, kuuti van'fikile na kukumwagha, kyang'ani nalikutali nambe nhu jumo ghweeni. 28 Kwa mwene tukukala, tughenda nakuva nu vvimi vvitu, ndavule un'tunzi ghwinu ughwa lishairi yeatileyeatile 'tulivaholua va mwene.' 29 Ku uluo, ndavule tulivaholua va Nguluve, nalunoghile kusagha iltekelo lilindavule isahabu, ni shaba, na mavue, fihwani kino kikahongolilue vunofu namasaghe gha vanhu. 30 Mu uluo, u Nguluve alyjikile Kimmie amasiki agha vuyasu, looli lino ilaghila avanhu vooni valate. 31 Ulwakuva avikile ikighono kind alyale ikujihigha iisi ija kyang'ani kwakwa munhu juno alya n'saluile. U Nguluve alyahumisie uvwakyang'ani kwa munhu uju kange pala umunhu juno alyansusisie akahumile kuafue. 32 Avanhu va ku Athene yevapulike imola ija kusyuka kuafue, navala vamo vakan'syojuile u Paulo, avenge vakaati "Tukukupilikisia kange kumola iji" 33 Apuo, u Paulo akavaleka. 34 Looli avanhu vamo valyale ikinu kimo vikitika, pwe akale u Dionisio Mwereopago, nu mama Juno itambulua Damari na vange palikimo navene.

18

Ye sikilile imbombo isio, u Pqulo alyavukile ku Athene kuluta ku Korintho. 2 Ukuo akamwaghile umuYahudi juno itambulivu Akwila umunhu ghwa likabula lya Ponto, umwene nu ndala ghwamwene juno itambulivua Prisila valisile kuhuma ukuo ku Italia, u Iwakuva ukilaudia alyalaghile ava Yahudi vooni vabuuke ku Roma; 3 U Paulo alikalile nakuvomba imbombo navene ulwakuva umwene ivomba imbombo jino jiling'ana ni jivanave. Avvne valyale vinosa ifivighili. 4 U Paulo akapuling'ana navene munyumba ijakufunyla mufighono fyooni ifya sabati. Alyavavulile ava Yahudi palikimo nava Giriki. 5 Looli usauli nu Timotheo yevisile kuhuma ku Makidonia, u Paulo alyasung'ilue nu Mhepo kukuvoleta ava Yahudi kuuti u Yesu ghwe Kilisite. 6 Unsiki ghuno valyan'kanile name kukunsojola, pe u Paulo akakung'unile umwenda ghwa mwene pavulongolo pavanave, na kukuavula, "Idanda jinu jive vvimila vwa matue ghiinu jumie; Une nisila makole. Kuhumalino na kughendelela, nikuvalutila avapanji". 7 Pe akavuka kuhuma pala akaluta kunyumba ja Tito Yusto, umunhu juno ikunsuma u Nguluve. Inyumba jamwene jilipipi ni nyumba ja kufunyla. 8 U Krispo, mulongosi ghwa nyumba ja kufunyla palikimo na vanhu avamunyumba ja mwene vakamwitika u Mutwa. Avanhu vinga kuhumakuhuma ku Koritho ye vapulike u Paulo ijoba valitike nana kukwofghua. 9 U Nguluve akam'bula u Paulo pakilo kusila ijambonekelo, "Nungoghopaghe, looli jovagha nungajikaghe Kimmie. 10 Ulwakuva une nilipalikimo nuve, nakuale juno kumwa ighela kukanangania, ulwakuva nili navanhu vinga mulikaja ili". 11 U Paulo akitakile ukuo ku Niki ugwa mwaka ghumo na Messi n'tanda ye ivulanisia ilisio ilya Nguluve muvanave. 12 Looli u Galio akavombilue kuva n'temi ughwa ku Akaya, ava Yahudi vakima palikimo nhu Paulo na pikun'twala pavulongolo pakitengo ikyavuhighi, 13 vakaati, "Umunhu uju ikuvhonga avanhu vifunyaghe kwa Nguluve kisila vutavike vwa ndaghilo". 14 Unsiki ghuno u Paulo ye ilonda kujova, u Galio akavavula ava Yahudi, "Umue mwe vayahudi, ndavule ilikosa au uvunangifi, jalejiva kyang'anu kuavavombela. 15 Looli ulwakuva ye maswali, ghano ghiling'ana na mansion namatavua kange ni ndaghilo sinu, kange muhighanaghe jumue mwevene. Une naninoghuananinoghua kuuti nive muhighi ghwa aghuo." 16 U Galio akavavula vavubuke pavulongolo pa kitengo ikyavuhighi, 17 Mu uluo, vakan'kola u Sosthene, umulongosi ughwa nyumba ija kufunyla, vakan'tova pavulongolo pa kitengo ikyavuhighi. Looli ugaliu nakoghwipe kino valya vombile. 18 U Paulo, ye ikalile pala unsiki n'tali, akavaleka avanyalukolo pe akaluta ni Melissa ku Siria palikimo nu Prisila nu Akwila. Ye vakyale

kuvuka ku bandali, alyaketile ilinyele lya mwene ulwakuva alijighile kuuti m'pesie. 19 Ye vafikile ku Efeso, u Paulo alyamulekale u Prisila nu Akwila Pala, looli jujuo mwene akingila munyumba ijakufunyla nakupuling'ana na va Yahudi 20 Ye vam'bulile u Paulo ikale navene unsiki un'tali, umwene akakanile. 21 Looli akavuka kuvanave, akavavula, "Nigomoka kange kulyumue, ulwakuua vwevughane vwa Nguluve". Apuo, akabuka ni Meli kuhuma ku Efeso. 22 U Paulo ye imile ku Kaisaria, akatogha kuluta kuhungila inyumba imbahta inyimike ija kufunyla ija ku Yerusalem, kange akika paasi panyumba imbahta inyimike ija ku Antiochia. 23 Ye ikalile munsiki Pala, u Paulo alyabukile kukila ku fisala ifya Galatia na ku Frigia nakuvakangasia inumbula ava vulanisivua vooni. 24 Umu Yahudi jumo juno itambulivua Apolo, juno alyaholilue ukuo ku Alexandria, Akisa ku Efeso. alyale mfwiu kujova ni ngufu muvulembe. 25 U Apollo akavulilue mu ndaghilo sa Mutwa. Ndavule alyale ni ngufu nu Mhepo, alyajovile nakuvulanisia vunofu ghano ghiling'ana nu Yesu, alyakaguile kuuti lwe Iwfugho lwa Yohana. 26 U Apolo akatengula kujova kuvukangafu munyumba imbahta inyimike ijakufunyla. Looli u Prisila nu Akwila ye vam'pulike, valyavombie uvumanyani nu mwene kange vakamwolelela ku kyanya musila ija Nguluve vunofu. 27 Ye anoghilue kuvuka kuluta ku Akaya, avanyalukolo vakan'kangasia inumbula na pikuvalembela ikalata avavulanisivua vano valyale ku Akaya kuuti vamwupile. Ye afikile kulusungu alyatangile kyongo vala vano valyamwitike. 28 Ku ngufu sa mwene Navarro manyani, u Apolo alyavakilile ava Yahudi pavwelu ye ivonesia kuhumila amalembe agha kuuti u Yesu ghwe Kilisite.

19

Lukale kuuti u Apologize ye aliku Korintho upaulo akakila ku kyanya na kufika kulikaja lya Efeso, pe akavonaakavona avavulanisivua vamo ukuo. 2 U Paulo akam'bula, "Nde, mukamwupile uMhepo u Mwimike yemukitiike?" Vakam'bula, "nambe, natulyapulike ndavule uMhepo u Mwimike." 3 U Paulo akaati, "lino umue mukofwighe ndani?" Vakaati, "Mulwofugho ulwa Yohana. 4 Kange uPaulo akamula, "U Yohana alyofwighe ulwofugho ulwa lulato. Akavavula avanhu vala kuuti mulondua kukumwitika jula juno ikwisa pa mwene, ndavule, u Yesu." 5 Avanhu ye vapulike imola iiji, peva kofughua kulitavua lya Mutwa Yesu. 6 Lukale u Paulo yavikile amavoko gha mwene kuvanave, uMhepo u Mwimike Akita kuvanave pe akatengula kujova injovole kuvilla. 7 Palikimo Avenue valyale avaghosi kijjigo nava viili. 8 U Paulo alyalutile kunyumba ijakufunyla akajova na Kun'kangasia amasiki gha meesi

ghatatu. Alyale ilongosia kupuling'ana nakuvakwesa avaanhу vano valungime vwinila u vutua uvwa Nguluve. 9 Looli ava Yahudi avange valyale vakali avange vano navikwitika, valyatengwile kujova amavivi kulungama musila ija Kilisite pavulongo pa kipugha. Kange u Paulo akalekine na veene pe akavabaghula vano vikutika navene. Umwene akatengula kujova mufighono fyooni kuvukumbi uvwa Tirano. 10 Ulu lulyaghendelile amaka gha viili, looli vonivoni valyle vikukala ku Asia valyapulike ilisio lya Mutwa, vooni ava Yahudi nava Yunani. 11 U nguluve alyale ivomba imbombo mumavoko agha Paulo, 12 kuuti avatamu valyavuvusivue, nu Mhepo umulamafu akavahuma, unsiki ghono valyalolile ikitambala namenda ghano ghakahumile mum'bili gha Paaulo. 13 Looli pevalyale ava Yahudi vano valyale vipunga uvupepo vikyula kukilila ikisala ikio, vakavombelagha ilitavua lya Yesu vwinila vuvanave vavuo. Valyavavulile vala kuuti valyale niili pepo ililamafu; vakaati, "Nikuvavula muhumu mulitavua lya Yesu juno u Paulo ikun'dalikila." 14 Vano valyaghavombe agha valyale vaana budika lubali vwa ntekesi umbaha ughwa kiyahudi, ni Skewa. 15 Amapepo amalamafu vakavamula, "U Yesu nun'kaguile, naju Paulo ni n'kaguile; looli umwe mwemue va veeni?" Jula umhepo umulamafu akavahadukila 16 mun'kate mwa munhu ava punga vupepo na akavasinda ingufu na kukuwatova. Pe vakakimbila kuhuma munyumba jila vakale sila Manda kange vakalemile. 17 Ilio likakagulika ku vooni, ava Yahudi nava Yunani, vano valyale vikukala kuula ku Efeso. Valyale nuludwesi luvalha fijjo, nilitavua lya Mutwa likongeleta kupulikika. 18 Kange, vinga avavitiki valisile nakulata kange vakasimilisia imbombo imbivi sino vakavombie. 19 Vinga valyale vivomba uvughanga vakakong'ania ifitabu fivanave, vakanyanya pa vulongolo pa munhu ghweni. Unsiki avene ye vavalile ulatalama lwa fiinu, lilyalelilyale fighavo fijigho fihano ifya ndalama. 20 Pa uluo ilisio lya Mutwa likakwilana muvukome fijjo uvwa ngufu. 21 Isa Paulo kukwilana imbombo inofu ija mwene kula ku Efeso, u Mhepo akamulongosia kuluta ku Yerusalem kulkilila ku Makedonia naku Akaya; akaati, "Yekwene ukuo, jininoghile kujagha i Rumi." 22 U Paulo akavomola ku Makedonia avavulanisivua va mwene vaviiili, Timotheo nu Erasto, vano valyale vikutanga. Looli umwene jujuo akajighe ku Asia mu nsiki. 23 Unsiki ughuo kuhumile ulunjughanjuga ulukome ukuo ku Efeso vwinila isiila jila. 24 U sonora jumo ilitavua lyamwene Demetrio, juno alyatendile ifihwan ifya ndalama ifya Nguluve Diana, alyaletile ifighusivua ifivaha kuvamang'anyi. 25 Pe akavakong'ania ava mang'anyi ava mbombo jila na kuuti, "Vagojo mukagwile kuuti mufighusivua ifii tukwingisia indalama nyinga. 26

Mulola na kupulika kuuti, usue tulipa pa Efeso, looli pipi ni Asia jooni, u Paulo uju avavulile na kuvashetulania avanhu viinga. Ijova kuuti kweghasili amanumbela Ghana ghavombilie na mavoko. 27 Na kwekuuti kwelile ulutalaamu kuuti ifighusivua fiitu na filonduagha kange, looli nii nyumba ija Nguluve ijakufunyla umama um'baha u Diana lunoghile kusyojola kuuti asita luvumbulilo. Kange anoghile asovile uvuvaha vwa mwene, juno i Asia ni iisi jikufunya kwa mwene." 28 Ye vapulike agha, vakamemile ni ng'alasi kange vakajeghela, vakaati, "U Diana ughwa Efeso ghwe m'baha." 29 Ilikaja lioni likamemile ulunjughanjuga, navanhu vakakimbila mun'kate muvukumbi uvwa luneno. Vakavakolile vano vikyula avanine nhu Paulo, u Gayo nu Aristariko, vano vakahumile ku Makedonia. 30 U Paulo alyalondile kukwingila mukipugha kya vanhu, looli avavulanisivua vakan'sigha. 31 Kange, avagoyo vamo ava kisina ava ku Asia vano valyale vamanyani va mwene vakantwalila imola inofu kungfu kunkunsuma alike pikwingila muvukumbi uwbaluneno. 32 Avanhu vamo valyale viiti ikiini iiki na vange ilisio lila, ulyakuva ikipugha kya vanhu kilyahasiling'ine. Vinga vavanave navakakagwile nambe kuuti nakiki valisile palikimo. 33 Ava Yahudi vakantwala u Iskanda kunji kükipugha kya vanhu na pikum'bika pavulongo pa vanhu. U iskanda akahumia ikidegho muluvok lwa mwene kuhumia uvwolesi ku vanhu. 34 Looli yeva kagwiile kuuti umene mu Yahudi, vooni vakajeghela ku ilisio limo munsiki ghwa lmasala ghavili, "U Diana ghwe m'baha ughwa va Efeso." 35 Pa uluo umulembi ughwa likaja akanyamasia ikipugha, akaati, 'Umwe mwe vaghosu ava Efeso ghweveni Juno nakagwiile kuuti ilikaja lya Efeso juno ikolelela inyumba imbaa inyimike ijakufunyla ija Diana umbaha nikila ikihwani kino kikaghwile kuhuma kukyanya? 36 Kulola kuuti amasio agha naghangakagulike, tulondua kuuti tuve Kimmie kange namungavombaghe kyooni ikyu ng'aning'ani. 37 Ulwakuva ulwakuva muvakemelile avanhu ava pa ndinde vano navaliasi ava nyumba imbaa inyimike ijakufunyla nambe navikum'beda u Nguluve ghwiit u un'dala. 38 Ku uluo, ndavule u Demetrio na mang'anyi vano valipalikimo nu mwene valinamavoko vwinila vwa munhu ghweni, indinde si dindulivue navasikari pevale. Pe valetue pavulongo pa highi. 39 Looli ndavule uve ungalonde kyekyoni kila ghusimilisa amasio aghange, ghivombua mukikalo ikyu kyang'haani. 40 Sa kyang'ani tuluvivi ulwakuhighua vwinila ulunjughanjuga vwinila ulwa kighono iki. Kusiila lumonga ulwakunangika isi, kange nakwande tuva ningufu isa kwolelela. 41 Ye ajovile agha, akapalasinie ifipugha.

20 Ye Sisile injughanjugha, uPaulo akavakemelile avavulanisvua na kuva kangasia inumbula. **2** Kange akavalagha na kuvuka kuluta ku Makedonia. Umwene ye akilile ku kisina ikio alyale ikuvakangasia inumbula avitiki, pe akingila ku Yunani. **3** Pa uluo umweene kuuti akale pala kunsiki ghwa mesi gha tatu, ikikosi kikavombilue kwakwa mwene nava Yahudi alyale pipi ku kyula kuku sila ija nyaja kuluta ku Shamu, pe akam'bula kugomoka kukila ku Makidonia. **4** Vano valyale kiinu kimono nu mwene kuluta ku Asia valyale u Sopatro, umwana ghwa Pirho kuhuma ku Berea; u Aristario nu Sekundo, vooni kuhuma kuvitiki ava ku Thesalonike; u Gayo ughwa Derby; u Timotheo; Tikiko nu trofimo kuhuma ku Asia. **5** Looli avanhu valonguile pe valiale vikutughula ku Throa. **6** Musila ija nyanja kuhuma ku Filipi mu fighono ifyaifya makate ghano naghakabikilue iklile, mu fighono fihano tukavafikile ukuo ku Troa. Tulikalile ikuo mufighono ifya budika lubale. **7** Ikighono ikya kwanda ikya nyambaha, yetukong'anile palikimo kumenyula un'kate, u Paulo akajovile navitiki. **8** Akale ijoba kuvuka pakilavo, pe akaghendelela kujova mukilo imba. Pe kulyale italaitala nyinga kukyimba ikya kukyanya kino tukakong'anile palikimo. **9** Mulidilisha akitakalile un'soleka jumo junu ilitavua lya mwene Utiko, junu kale ni tuulu imba. Kange u Paulo alyale idalikila mu nsiki u n'tali, unsoleka uju, akaghonelile, pe akaghua pasi kuhuma ku gholofa ija vutatu vakamwagha afuile. **10** Looli u Paulo akika pasi, akaghulosia jujuo mwene, akan'kola kange akaati. Kange akaati, "Namungakatalaghe, ulwakuva mwumi." **11** Kange pe akatogha ku gholofa na kumenyula un'kate, pe akalia. Ye ajovile navene kunsiki untali hadi palwakilo, pe akavuka. **12** Vakantwala un'soleka jula alyale mwumi pe vakatengaana fijo. **13** Usue jusue tukalongwile kuvulongo pa Paulo ni meli nakuluta ku Aso, pano usue tukamwile kuntola u Paulo ukuo. Iki kyokino umwene jujuo alyalondile kuvomba, ulwakuva akamwile kukla iisi jino jumile. **14** Ye atufikile ukuo ku Aso, tukampakilatukampakila mu meli tkaluta ku Mitilene. **15** Kange usue tukabukile kuhuma ukuo ikighono ikya vuvili tukafikile ulubale ulwa vuvili ulwa kiponge ku Kio. Ikighono kino kikwisa, tukafikile ku kiponge ikya Samo, ikighono kino kikwisa tukafikile kulikaja iya Mileto. **16** Ulwakuva u Paulo alya lamuile ku kkyula kuhumila ku Efeso, ulwakuti nangatumilaghe nambe unsiki ghwene mu Asia; ulwakuva alyale ng'aning'ani ija kwangupa ku Yerusalem vwiimila uvwa kikulukulu ikya pentekoste, ndavule lukanoghiile kuvomba anala. **17** Kuhuma ku Mileto akomola avanhu kuluta ku Efeso pe akavakemele avaghoholo ava mu nyumba ija kufunyila. **18** Ye vafikile kwa mwene, akavavula, umue mwe veene mukagula ndavule ikighono ikya kwanda ye nisile apa pa Asia, ndavule nikale kulyumue ifighono fyooni. **19** Nimbombie u Mutwa mu vukalo vwooni namahosi, nimumuko sino sinyaghile une ni gila ija va Yahudi. **20** Mukagula kuuti nanikisighile kupulisia kulyumue ikinu kyoni kila kino kilyale kinofu. ndavule une nilyavavulanisie pa vuelu kange kuluuta inyumba ni nyumba. **21** Mukaguka kuuti une nikaghendelile kuvavula ava Yahudi nava Yunani mululato ulwa Nguluve nu lwitiko ulwa Mutwa ghwitu Yesu. **22** Lino, lolagha, une, pano nikumwitika uMhepo u Mwimike kuuta ku Yerusalem, nanikagula nambe agha ghano ghikunihumila une ukuo, **23** ulwakuva uMhepo u Mwimike ikunyolela une mulikaja kange ijova kuuti amanyololo ni mumuko fyefino fikunighula une. **24** Looli une nanikasaghile kuuti uvukalo vwaango kusila jooni ija lutalaama lwango, neke nimale ulughendo lwango kumbombele inofu jino nilyupile kuhuma kwa Mutwa Yesu, kukwolela ilivangili lyalusungu lwa Nguluve. **25** Lino, lolagha, nikagula kuuti mweeni vooni, mun'kate muvalamuvala muno nikalutile kuvadalikila uvutua, namungawaghe kange weni. **26** Ku uluo nikuvolela umusyughu iji, kuuti nisiila n'kole mudanda ija muunhu ghwensi. **27** Ulwakuva nanikasaghile kuuva pulisia uvughane vwa Nguluve. **28** Mu uluo muve valoleli vwiimila vwiinu jumue mwevene, nakukipugha kyooni kino uMhepo Mwimike avavikile umue kuva valoleli. Muve valoleli kudima ikipugha ikya Mutwa kino alyaghulile ni danda jamwene jujuo. **29** Nikagula kuuti kuvuuka kulyune, ing'eve ing'ali sikwingila kulyumue, kange navangakisaghilaghe ikipugha. **30** Nikagula kuuti kange mu vamo mulyumue jumue avaanhу vaamo vikwisa nakujova ghano mavivi, Neke kuvvakwesa avavulanisvua vavafwataghe avene. **31** Ku uluo muve maso. Mukumbukaghe kuuti amaka ghatatu nanikabuhilile kuvavulanisia umunhu ghwensi mulyumue namahosi pakilo na pamwisi. **32** Lino une nikuvatola kwa Nguluve, na kulisio lya lusungu lwa mwene, lino likuvanosia napikuvapela uluhombo palikimo aveene vooni vano vapakilue kwa Nguluve. **33** Nanikanoghilue indalam, sahabu, nambe amenda. **34** Mukagula jumue mwe veene kuutikuuti amavoko agha ghanipelile ifipelua fyango ne mwene kaange ifipelua ifyavala vano vakale palikimo nune. **35** Mu aghuo ghooni nikavapelile ikihwani kino ndavule kinoghiile kuvvatanga vano vasila ngufu isa kuvomba imbombo, ndavule jinoghiile kukumbuka amasio gha Mutwa Yesu, amasio ghano ajovile umwene jujuo: "Kiba kuhumia kukila kukwupila." **36** Ye ajovile anala, akafughama akifunya palikimo naveene. **37** Vooni vakalila fijo na pakumughwila u Paulo ku singo napikumunonela. **38** Vakakaalile fijo kughoni

ulwakuva kila kino akajovile, kuuti navili kuvwagha kange uwensi vwa mwene. Kange vakamuhingilisie ku Merikebuni.

21 Unsiki ghuno tukalekine navene, tukyula ku nyanja,

tukafikile mulikaja ilya Kosi, ikighono kinokikafikile mu likaja ilya Rodo, na kuhuma ukuo tukafikile mulikaja ilya Patara. 2 Ye tupatile i meli jinojino jilovoka kuluta ku Foinike, tukapandile na kukyula. 3 Ye tufikile pavulongolo pa kiponge ikyo Kipro, tukajilekile ulubale ulwa ng'ighi, tukakyula kuluta ku Siria, tukima mulikaja ilya Tiro, ulwakuva ukuo kwekuno imeli jikale jipakilvue ishehena ja mwene. 4 Ye avavuene avavulanisivua, tukikala ukuo ifighono budika lubale. Ava vulanisivua avaava vakam'bula u Paulo kukiilia uMhepo kuuti umwene nangisaghe ku Yerusalem. 5 Ye visile ifighono fila, usue tukabuka kuluta kulyusue. Vooni palikimo, nava mama vavanave palikimo navaana vavanave, vakatuhingilisie musila siitu ye ye tuhumile kunji kulikaja. Kange tukafughamma ku pwani, tukifunya, tukalaghine tweeni. 6 Tukapandile imeli, kuno avenge vigomoka kange kunyumba sivanave. 7 Kange ye tumaille ulughendo Iwitu kuhuma ku Tiro, tukafikile ku Tolemai. Pala tukahungile avanyalukolo na pikukala na vene kighono kimo. 8 Ikighono kino kikwisa tukabukile tukalutile ku Kaisaria. Usue tukingile munyumba ja Filipo, undaliki ughwa livangili, junu alyale jumbo vava budika lubale, najusue tukikala palikimo nu mwene. 9 Umuunhu uju alyale navahinja vano vakavilagha. 10 Ye ikalile ukuo ifighono n'diiki, akika kuhuma kuvu Yahudi um'billi jumo junu itambulivua Agabo. 11 Umwene akisile kulyusue akatola ukanda ghwa Paulo. Ku uluo akipinya amaghulu nana mavoko gha mwene jujuo akaati, "U Mhepo u Mwitike itti ndiiki," "Ava Yahudi ku Yerusalem vikupinya u muunhu junu itema ukanda ughu, voope vikupela mumavoko gha vaanhу avapanji." 12 Ye tum'pulike amasio agha usue navaanhu vano vakale vikukala pala tukam'bula u Paulo aleke pitogha kuluta ku Yerusalem. 13 Pe u Paulo akamula, "Muvomba kiki, mulila na kudenyania inumbula jango? Ulwakuva niling'anisie, nambe kukungua kweene, looli kange kufwila ukuo ku Yerusalem vvimila vwa litavua ilya Mutwa Yesu." 14 Ulwakuva u Paulo nakale ilonda kuvulua, tukabuhilile na kujooova, "kange uvughane vwa Mutwa vuvombike." 15 Ifighono ifi, tukatolile amafuko għithu nakuluta ku Yerusalem. 16 Avavulanisivua vamo kuhuma ku Kaisaria tukafwatine nusue. Vakan'twala umuunhu jumo junu itambulivua Mnasoni, muunhu ghwa ku Kipro, um'bulanisivua ghwa pakali, junu tulikalile palikimo. 17 Ye tufikile ku Yerusalem, avanyalukolo vakaṭuupile nulukelo. 18 Ikighono kino kikwisa u Paulo akalutile palikimo nusue kwa Yakobo, nava ghogħolo voo

vano pevakale. 19 Ye tuhungile, akavapela imola jino ye jikyale ijingie amasio ghano uNguluve alyavombile mu vanave mu vapanji kuhumila mumbombele inofu ijaija ija mweene. 20 Unsiki ye vam'pulike agha, vakam'pala u Nguluve, pe vakam'bula, "Għulola, nyalukolo kwegħale amaelufu ghalingi vitiile muvala muva Yahuhudi. Aveene Vooni valinuvfumbue uwvakukola indaghilo. 21 Vavililue kusimilisivua uve, kuuti għu vulanisia ava Yahudi vino vikukala pakate pavapanji kulekana nu Musa, kuuti ghukuvavula vano navakekile avaana vavanave, kangekange navangawtatagħe injio isa kali. 22 Tunoghile tuvombe kiki? Vikagula kuuti vipulika uve ghwisile. 23 Lino vombagħha kino usue tukukuvu: tuulinavoopoe vaanhu vane vano vavikile ulujjigho. 24 Vatole avaanhу ava pe għuvalasie ghwe mwene palikimo navene, pe uvahombe ighalama savanave, neke vakeete amatue ghavanave. Mu ulu umuunhu jumo akagule kuuti ghano għa vombilue vvimila uve għa vudesi. Vamanyile kuuti uve ghugadilile indaghilo. 25 Looli imola isa vapanji vaano viitki, tulyalembile na kuhumia ululaghilo kuuti vanoghile kukujileka ni fiu fino fihumisivue mumatkelo agha fiħwieni, ni danda, kuhuma ni kila kino kinyongilue, kange vavulekagħe uvuva fu." 26 Pe pano, u Paulo akavatoola avaghosi, ikighono ikyavuvili, akinosisie jujuo palikimo na veene, akingila mu nyumba imħaha inyimike ijakufunyila, kupulisia unsiki ughwa kighono ikyakuvavulanisia na lilitkelo lihimisivue vvimila umuunhu ghweni ughwa vanave. 27 Ifighono fila ifya budika lubale ye flipipi kusila, ava Yahudi vamo kuhuma ku Asia vakamwaghile u Paulo mu nyumba imħaha inyimike ija kufunyila, namapugħha vakakalala, kange vakamugholokesia amavoko. 28 Valyale vijegħela, "Avaanhу ava ku Israeli, mututange, uju ghwe muunhu jula junu ivulanisia avaanhу kwooni amasio ghano għa pungine na vaanhу, indaghilo pano tulipuo apa. Kange avaletile ava Yunani mu nyumba inyimike ijakufunyila na piku panyasia apa pa vvimike." 29 Ulwakuva pavwasio valyale vamwaghile u Trofimo mu Efeso alyale nu mwene palikimo kulikaja, aveene vyalale viiti u Paulo akan'twala ku nyumba imħaha inyimike ija kufunyila. 30 Ilikaja lyooni lilyale nuludegħo, na vaanhu vakakimbija palikimo na ku n'kola u Paulo. Vakamumia kunji mu nyumba imħaha ijakufunyila, kaange amalyango ghakadindua. 31 Ye valyale vighħela kukum'buda imola sikam'fikila um'baħha ghwa kipugħha ikyo valoleli kuuti i Yerusalem jooni jilyale jiememile ulunjughanjudha. 32 Pa uluo akavatola avasikari nava jemedari akakimbilila ikipugħha. Unsiki ghuno avaanhу ye vamwaghile um'baħha ughwa valoleli navasikari, vakamuleka kun'tova u Paulo. 33 Kange um'baħha ghwa kipugħha ye alippi akan'kosa u Paulo, pe akalaghila akungue namanyololo mu

m'biili. Akam'posia umwene kaange ghwe veeni kange ghwe veeni avombie kicking. 34 Vamo avaanhу mukipugha valyale vilatalila ikiinu iki navange ikinge. Ulwakuva u jemedari naghelile kukuvala ikinu kye kyoni kila ulwakuva lwa njeghelo sila, akalaghila u Paulo ise munkate mu lilinga. 35 Kange ye afikile pa ngasi, pe akatoluа nu nsikari ughwa kipugha vвimila uvwa lunjughanjuga. 36 Pe ikipugha kikam'bингилла na kughendelela ni njeghelo, "M'busie uju!" 37 U Paulo ye itwalua munkate mu ngome, akam'bula um'baa ghwa kipugha, "Lunoghile kukum'bula ikinu?" Um'baa jula ughwa kipugha akaati, "Ghujova ikii Yunani?" 38 Asi, uve naveve mu Misri juno pavutengulilo alongosia uvugalusi kaange atoola avalugu imbilima shine kulukuve?" 39 U paulo akaati, "Une nili Muyahudi kuhuma mulikaja iya Tarso iya ku Krikia. UneUne nili muholua ghwa likaja lino litanbulike. Nikuvasuma, munitavule nijove na vaanhу." 40 Unsiki ghuno u jemedari atavwile, u Paulo Akiva pa ngasi akahumia indaghilo ku vaanhу kuluvoko lwa mwene. Unsiki ghuno ghukalilime fijo pe akajova navoope kuki Hebrania. Akaati,

22 "Vanyalukolo kange nava Nhaata vaango, pulikisiagha unwolesi vwango vuno kwande nivomba kulyumue un'siki ughu." 2 Ifipugha ye fifikile u Paulo ajoova navoope ku ki Ebrania, vakajika. akaati, 3 Une nili Muyahudi niholilue mulikaja iya Tarso mukighavo ikyu Kilikia, kuva nilyapatite uluhara mulikaja iili, une nili m'bili ghwa Nguluve, ndavule umue mwe Vooni fino mulivuo umusyughu. 4 Nikavapumwisie musila iji m'paka pano mufua; nikavakunga ava ghosи nava mama na kuvatagha mu ndinde. 5 Kange untekesi um'bahauм'baa navaghogholo vooni vavaghile kuhumia unwolesi kuuti nilyupile ikalata kuhuma kuvanave vвimila vwa nyalukolo vano valyale ku Dameski, kulyune une kughenda kuluta ukuo. Ulwakuuti nivatele avaanhу ku Yerusalem ava similar jiila ulwakuuti va kungue na kutovua. 6 Lulyahumile kuuti paala pano nilyale nighenda ye siseghelle ku Dameski, un'siki ughwa pamwiisа nakalingi ulumuli uluvaha lukamulika ku kyanya lukatengula ku mulika. 7 Nikaghua paasi nakupulika ilisio likum'bula, 'Sauli, Sauli kiki ghukung'alasia?' 8 Nikamula, 'Uve veve veeni, Mutwa?' Akambuula, 'Une nene Yesu Mnazareti, juno uve ghukung'alasia.' 9 Vala vano valyale nune valyaluvwenevalyaluwene ulumuli, looli navalayapulike ilisio iya jula juno alyajovile nune. 10 Nikaati, 'Nivombe kiki, Mutwa?' u Mutwa akam'buula, "Imaga ghwingilaghe mu Dameski; ukuo ghuvuluaghа kila kiinu kinokikunoghile pivomba. 11 Nilyakunilue kukola vвimila lwa lumuli Lula, pe nikaruta ku Dameski nilongosivue na mavoko ghavala vano vakale nune 12 Ukuo pe nikatang'ana

nu muunhu juno itanbulua Anania, alyale muunhumuunhu juno alyagadilile indaghilo kange akoghopagha pavulongolo pava Yahudi voonivooni vano vakikalaghа ukuo. 13 Akisa kulyuune, akiima pavulongolo palyuune na kuuti, 'Nyalukolo ghwaango Sauli, lolaghа. 'Ku nsiki ghulaghala nikam'bwene. 14 Akaati, Nguluve ghwa va Nhaata viitu akusalwile uve ukagule pikagula uvughane wwa mwene, pikumwaghа jula unya wwa kyang'an, nakupulika ilisio lino lihumile mumulomo ghwa mweene. 15 Ulwakuva ghuuva mwoolesi kwa mweene ku vaanhу voonivooni ku sooni sino usivweene na kupulika. 16 Lino kiki ghughulila? Sisimuka, Ghwofughue, usuke uvuhosi vwaako ghukulikemela ilitavua lya mweene.' 17 Ye nigomwike ku Yerusalem, pano nilyale nikufunya n'kante munyumba inyimike ija kufunyila, lulyahumile kuuti nipelilue iyivonelo. 18 Nikam'bona akambuula, 'Angupa uhume mu Yerusalem ng'haning'hani, ulwakuva navangitike unwolesi vvako vвimila une.' 19 Nikaati, 'Mutwa, avene vavuo vikwelevua nikavakungile mu ndinde na kuvatola vano valyakwiitike mu nyumba sooni isa kufunyila. 20 Na ji danda ija Stefano umwoolesi ghwako pano jilyakungilue, une najune nilyimile pipi na pikunda kulolelela amenda ghavano valyam'budile. 21 Looli akanivula, 'Lutagha, ulwakuva une nikukwomola ulute kuvutaali ku vaanhу avapanji.' 22 Avaanhу vakatavula ajove ilisio iili. Looli vakapalisia ilisio nakujova, "Mum'busie umuunhu uju mu iisi: ulwakuva nalunono ikalaghe." 23 Ye vipalisia ilisio, vakatagha Amanda ghavanave kange vakatagha mu king'unde, 24 u jemedari um'baa akalaghila u Paulo iise ku lilanga. Akalaghila aposevue kuno ikopua ifiboko, kuuti umwene jujuo akagur kuuti nakiki vikun'jeghelela anala. 25 Kange yevan'kungile nu lughoji, u Paulo akam'bula u akida Julia juno akimile piping nu mwene, "kyang'haani kukun'tova umuunhu juno Murumi nambe nahighilue?" 26 U akida jula ye apulike amasio agha, akaluta kwa jemedari um'baa na pikum'bula, akaati, "Ghulonda kuvomba kiki? Ulwakuva umuunhu uju Murumi." 27 Um'baa ghwa vasikari akisa na pikum'bula, "Nivuule, uve nuli m'banda ghwa Rumi?" U Paulo akaati, "Ena." 28 U jemedari akamula, "Kuilila indalamа im'baa pe nikupile uvu m'bada." looli u Paulo akam'bula, "Une nili Murumi ghwa kuholua." 29 Kange nava liling'aniaghe kuluta kukum'posia pe vakabuuka na pikumuleka unsiki ghughughuo. U jemedari ghwope akoghopa, ye ye akagwile kuuti u Paulo Murumi, ulwakuva an'kungile. 30 Ikhigono kino kikavingilile, u jemedari um'baa akalondagha kukagula uwakayang'haani vвimila amakole aghaaghа va Yahudi mwa Paulo. Pe akam'busia ifipinyilo fya mwene akalaghila ava

vaha va matekelo na vahighi Vooni vatang'ane. Akatwala u Paulo paasi, na pikum'bika pakate na kati pavanave.

23 U Paulo akavalola ghanila avaanhу avahighi na kujova, "Vanyalukolo vango, nikalile pa vulongolo pa Nguluve nu vufumbue uvunofu mpaka umusyughu iji." 2 Un'tekesi um'bahaum'baha akavalaghila vala vano vakimile pipi nu mwene van'tove umulomo ghwa mwene. 3 Pe u Paulo akam'bula, "U Nguluve ikukutova uve, uluvumba luno luvikilue ilikeji. Ghu kalile ghukunihigha nindaghiло, ghulaghila nitovue kinyume nhi ndaghiло?" 4 Vala vano vakimile pipi nu mwene vakaati, "Analа pe ghukumuligha u n'tekesi um'baha ghwa Nguluve?" 5 u Paulo akaati, "Vanyalukolo vango, une nanikagwiile Kati uju ghwe n'tekesi um'baha. Ulwakuva lilembilue naghujova fiivi kwa ntemi ughwa vaanhu vaako." 6 U Paulo ye alolile ulubale luno ulwa vahighi veva Masadukayo navange va Mafarisayo, akapalisia ilisio na kuuti, "Vanyalukolo vango, une nillii Mufarisayo, mwana ghwa Mufarisayo. Ulwakuua nihuila uvukangafu uvwa kusyuuka kuva fue vano nihighana naveene." 7 Ye ajovile isi, imikuno im'baha sikahumila pakate pa avatar Mafarisayo na Masadukayo, ni kipugha kika ghaving'ine. 8 Nakiki ava Masadukaya vijova kuuti uvusyuke kwevusili, avanyamola vala nakwejili inhumbula, kange avatar Farisayo viiti aghast ghooni kweghale. 9 Ulunjughanjugha uluvaha lukahumila navamo avalembi vanovakale ulubale lwa Mafarisayo vakima nana kujova, "Natulolile ikinu kyekyonи kila ikivivi mwa muunhu uju. Ndani umhepo nambe unyamola ajovile nu mwne?" 10 Unsiki kukahumile ilisaghe ilivaha, um'baha ghwa kipugha akoghopa kuuti u Paulo ademulinie ifighavefighave na veene, pe akalaghila ifipugha fiike paasi na kukun'tola ni ngufu kuhuma kwakwa nyamola avahighi, na pikutwala mu lilinga. 11 Ikilo jino jikavingilile u Mutwa akimile pipi nu mwene na kuuti, "Nungoghpaghe ulwakuva nivolelilile Moyerusalem, pe ghuhumia uvwolesi kange mu Roma." 12 Ye kukile, ava Yahudi vamo vakavombie ulufingo nakukemela ulughuno vvimila vuvanave vavuo: vakajovile kuuti navillilia nambe kunuya kyekyonи kila m'paka vam'bude u Paulo. 13 Kwevalyale avaanhу fijigho fine vano vakagohile isi. 14 Vakaluta kuvavaha ava matekesi nava sehe na kujova, "Tuvikile jusue mulughuno uluvaha, natungalisaghe kyekyonи kila m'paka pano tukum'buda u Paulo. 15 Kange lino, um'baha ghwa n'sikari avavula avahighi vantwale kulyumue, kwekuuti mulamule un'kole ghwa vunofu. UsueUsue kulyusue tuning'anisie kukum'buda ya kyale kukwisa apa." 16 Looli umwana ghwa nuna ghwa mwene nu Paulo akapulika kuuti kukale ni njama, akaluta akingila

mun'kate mulilinga na pikum'bula u Paulo. 17 U Paulo akan'kemela u akida jumbo akaati, "Mun'tole unsoleka uju um'baha ghwa va n'sikari; ulwakuva ali nilisio iya kum'bula." 18 Kange u akida akantoola un'soleka jula akatwala kwa m'baha ghwa va n'sikari akambula, "U Paulo jula un'kungua akang'emelile akalondagha nin'twalile un'soleka uju kulyuve. Ali nili sio iya kukuvala." 19 Um'baha Julia ughwa va n'sikari akan'kola nuluvoko akibaghuile akima mwene, pe akam'posia, "kiinu kiki kino ghulonda kukum'bula?" 20 Un'soleka jula akaati, "ava Yahudi vapuling'ine kukun'suma awtale u Paulo pakilavo kuvahighi ulwakuti vilonda kukwupila imola sa mwene ku vunnofu fijo. 21 Looli uve nungitikaghe ulwakuva avaanhу fijigho fiine vikumwuvila. Vikungile nulughuno, Navangalisaghe kange navanganywisaghe nambe kyavikum'buda. Nambe lino viling'anisie, vighulila uvutavike kuhuma kuvanave." 22 Kange um'baha ghwa va n'sikari akamuleka un'soleka alutaghe, ye amulaghisie "Nungam'bulaghe umuunhu ghweni kuuti univulile aghast." 23 Akavakemela ava masinjala vavili akaati valing'anie ava sikari filundu fivili valute ku Kaisaria navasikari avangulila farasi ifijigho lekela lubale nava nyamalala filundu vivili, muvuka mukipugha ikyu vutatu. 24 Akavavula valing'anie ifidimua fino u Paulo ivombela na kukuntola vunofu kwa Feliki Gavana. 25 Akalembe ikalata anala, 26 U Klaudio Lisa kwa n'sikari Feliki, luhungilo. 27 Umuunhu uju akakolilue nava Yahudi pipi pikum'buda, pe nikaluta nikipugha ikyu va sikali nikamwavula, ye nipatile imola kuuti umwene vukalo uvwa Kirumi. 28 Nikalondile kukagula nakiki vamighile, pe nikantwala kuvahighi. 29 Nikalolile kuuti alyale ihighua vvimila vwa maswali agha ndaghiло sivanave, nambe nakanighilue ilisio lyolyoni na kulondua kubudua nambe kukungua. 30 Kange lumanyikika kulyune kuuti kwelule ulughelo kulyune pa uluo pe nikamwomuile ng'aning'anи kulyuve, kange valetaghe sino vamusitakile vano vikusitaka kange vatwale amakole gha mwene pavulongo palyuve. Vakahwesania." 31 Looli ava sikali vakaleva indaghiло: vakan'toola u Paulo vakan'twala kange ku Antipatri pakilo. 32 Ikhigono kino kikavingilile, ava sikali vinga vakavaleka vinga valavala avapanda farasi valute palikimo nu mwene, voope vakagomoka ku lilinga. 33 Navapanda farasi ye vafikile ku Kaisaria, nakum'pela un'sikari ikarata jila, vakam'biika u Paulo pavulongo pa mwene. 34 Ghwope untua ye imbile ikalata, Adam'posia u Paulo jihumile kukighavi kiliku; ye akagwile kuuti muunhu ghwa ku Kilikia, 35 akaati, "Nikukupulika uve pano vikwisa Valarie vano vakuhighile," akalaghila avikue mu ikulu ja Herode.

24 Mu fighono fihano, u Anania u n'tenkesi um'bah, avaghogholo vamo nu njovaji jumo juno itambulua Tertulo, vakaluta palapala. Avaanhu vala vantwalile amakole kange kwa Paulo ughwa Gavana. 2 U Paulo ye imile pavulongolo pa gavana, u Tertulo akatengula kukumuhigha na kujova kwa gavana, "Ulwakuva tuli nulutengano uluvaha; namumbonekelo sako sileta amaghendelelo mannono mulikaja litu; 3 kange nulusungu lwooni tukwupila ikiu kyoni kino ghu vomba, vuhungile vwa mwoghopua Feliki. 4 Looli naningakugasie kyongo, nikukupelepesia umulike amasio amadebe nu vukola vwako. 5 Ulwakuva tum'patile umuunhu uju umbivi ikuvapelea ava Yahudi vooni vagaluke mu iisi, kange mulongosi ghwa kipuugha kya Nazorayo. 6 Kange ukaghele kuponja inyumba imbaha inyimike ijakufunyila uvulamafu pe tukan'kola, namweule munakala inofisa pa kali. 7 Lisisasi, um'bahha akisa na pikuntola mu ngufu sa mavoko ghiiti, namwule mu nakala innofisa malembe agha kali. 8 Ungam'posie u Paulo vvimila ghwa masio agha, kange lunoghile kufuala ikinu kiki kino tumuhighile." 9 Ava Yahudi voope vakamuhigha u Paulo, vijova kuuti amasio agha ghakale gha kyang'haani. 10 U n'sikali ye agholwesie uluvoko kuuti u Paulo ajove, u Paulo akamula, "Nikagula kuuti amaka minga ulimulamuli ghwa kisina iki, nilinulukelo kukwolela june kulyuve. 11 Uvaghile pikulutang'ania kuuti nafikilile ifighono kukila ifighono fijigo na fivili kuhuma pano nikatogħile kuluta kukufunya ku Yerusalem. 12 Vakaati vabwene munyumba inyimike ijakufunyila, nanikakaning'ine nu muunhu nambe jumo, nanikavombile uvugaluli mu kipugha, nambe munyumba isa kufunyila nambe mulikaja; 13 nambe navanoghile kusimilisia kulyuve amasitaka ghano vikusitaka vvimila une. 14 Kange ni kuvitika, kuuti musila jila jino vikemela muli sehebu, musila jjijo nikim'bomba u Nguluve ughwa va Nhaata vii. Une nilin'kola mugħoni ghano ghali mundagħilo na mumalembe agha vavilli. 15 Nili nu lukangasio lulalula kwa Nguluve juno nambe vala na vene vighulila, kukwisa kuvusyuke uvwa vafue kuvooni ava kyang'ani nambe navano naval iwakyanġ'ani; 16 na kuiili, ni vomba imbombo ulwakuuti nive nluvelo ulusita n'kole pa maaso għa Nguluve na pavulongolo pa vaanhu kukilila agha għooni. 17 Lino mu maka minga nisile ku twala ulutangilo mu kisina kyango nu luvelo ulwa ndalama. 18 Ye nivombie ndiki, ava Yahudi avange vakawwene mun'kate mu kikulukulu ikya kuvalasia mun'kate mu nyumba inyimike, nambe kipugha kya vaanhu kisila lunjughanjugħha. 19 Avaanhu ava lunoghile kuuva pavulongolo palyuve linolino vajove kila kino valinakyo vvimila vwango ndavule pano valinilisio lyelyoni. 20 Kange avaanhu ava vavuo vajove u n'kole

ghuliku ghuno vagħwaghile kulyune ye nimile pavulongolo pa vuighi uva Kiyahudi; 21 nambe vvimila vwa kinu kimo kino nikajovile nhii lisio ye nimile pakate nakati pavanave, "Ulwakuva uvusyuke vwa vafue umue mukunihigha." 22 U Feliki akavulilue vunofu vvimila isila, akakileka ikipugha. Akaati, "Lisia um'bahha ghwa kipugha pano ikwisa kuhuma ku Yerusalem ni humia uvulamuli mu makole għiinu." 23 Pe pano akamulaghila u akida amulolelagħ u Paulo, kange ave nhii nafasi nambe napeangavisagħe umuunhu ughwa kuvakana avakana avamanyani vamwene nava ngatangagħe nambe kukumughendela. 24 Ye ifiġonpo fimo, u Feliki akagħomoka nu Drusila un'dala juno alyale Muyahudi, akamwomola kukun'kemela u Paulo akapulikisia imola kuhuma kwa mwene īja l-widu minn'kemela mwa Yesu Kilisite. 25 Looli u Paulo ye ikana nu mwene vvimila uvwa kyang'haani, kuuti mughelagħe nuvu ħiġi vuno vulkwisa, u Feliki lukamwagħha uludwesi akamula, "luta kuvutali lino, looli ningaghuvone un'siki kange, nikukukemela." 26 Un'siki ghughugħuo, akahuvilile kuuti u Paulo ikum'pela indalam pa ulu aken'kemela nakalina akajova nu mwene. 27 Looli amaka ghavili ye ghakilil, u Porkio Festo akava Ntua akahala pa Feliki akalondagħha kukupyaniilia kua Yahudi, pa ulu pe akamuleka u Paulo pasi pavuloleli.

25 Pe u Festo ye ingile mukighavo ikio kange ye fifikil ifighono fitatu akaluta kuhuma ku Kaisaria hadi ku Yerusalem. 2 Un'tekesi um'bahha nava Yahudi avamanyika vakaleta indeselo mwa Paulo kwa Festo, kange pe vakajovagħha ni ngufu kwa Festo. 3 Pe vakan'sumile u Festo vukola ku molaisa Paulo apate kun'kemela ku Yerusalem kuuti vam'bude musila. 4 Looli u Festo akamula kuut u Paulo akale n'kungua mu Kaisaria, na kuuti umwene juju igomoka ukko ng'aning'ani. 5 Akaati "mu ulu, vala vano vavaghile, vavaghile kuluta ukko nusue. Ndavule kwekile ikiu kiviri kwa muunhu ujjo lunoghile kuku n'sitaka." 6 Ye ikalile ifighono lekela lubale nambe kijjighthi, vakagħomoka ku Kaisaria. Ikighono kino kikwisa akava nikitengo ikya vuighi ku lagħila u Paulo ise kwa mwene. 7 Ye afikile, ava Yahudi kuhuma ku Yerusalem vakima pipi, vakahumia amasitaka aminga amagħu għanu nagħanogħile ku hufia. 8 U Paulo akitangile na kujova, 'Kange nambe militavua ilya va Yahudi, nambe njimba īja kufunyila, nambe ku Kaisari, nivombie amavvi.' 9 Looli u Festo alyalondile kujipendelela kuva Yahudi, kange akamwamula u Paulo na kuuti, 'asi, ndegħulonda kuluta ku Yerusalem na kuhughua nnevvimila vwa masio agha ukko?' 10 U Paulo akaati, 'nikwima pavulongolo pa kitango ikya vuighi ikya Kaisari pano ninoghile kuhighua. Nanivahokile ava Yahudi, ndavule uve

ulumanyile vunnofu 11 Kama nihokile ndavule nivombile kino kinoghole uvufue, nanikana kufua. Looli ndavule indeselo sivanave nakiinu, nakwale umuunhu juno anoghile kunisona kuvanave. nikun'suma u Kaisari.' 12 Ye akyale u Festo kujova navahighi akamula, "Ghukun'suma ukaisari; ghuluta ku Kaisari." 13 Ye fikilile ifighono filingi, untua u Agripa nu Bernike vakafika ku Kaisari valyafumbilue pikumughendela u Festo. 14 Ye ikalile apuo mu fighono finga, u Festo akatwalile un'kole kwa Paulo u ntua; akaati, 'Umuunhu jumo vakamulekile apa nhu Feliki un'kungua. 15 Ye nikale ku Yerusalemu u n'tekesi um'baha na vaghogholo vava Yahudi vakanwalile amasitaka kwa muunhu ujuo kulyune, voope vakaposia vvimila vwa vuhighi vwa mwene. 16 Ku uluo une nikavamula kuuti nalwigho lwa Roma kukumuhumia umuunhu kuvupendelelo pa uluo, unyan'kole anoghile kuva mwelevu nakukuvakong'ania ava sitaka va mwene pikuntanga mu makole aghuo. 17 Pa uluo ye visile palikimo apa, nanikanoghile kukuvaghula, looli ikighono kino kika vingilile nikikalile mu kitengo ikyu vuhighi na kulaghila umuunhu uju isi mun'kate. 18 Un'sika ava sitaka ye vimile na kukusitaka, nikasaghile kuuti nakweghale amasitaka amakome ghano ghisile kwa mwene. 19 Pa uluo, vakale ni ng'aning'ano simonga palikimo nu mwene vvimila vwa vitiki va vanave kange vvimila vya Yesu juno awfile, Looli u Paulo idaja kuuti mwumi. 20 Nilyale ni m'buvgaganisivue ndavule ku hungila ilisio illi, pe nikam'posia ndavule angalute ku Yerusalemu kuhighua vvimila vwa masio agha. 21 Looli u Paulo ye akemelilue avikilue pasi pa vuloleli vvimila vwa vulamusi vwa ntua, nikamulaghile avikue nambe nikutwale ku Kaisari.' 22 U Agripa alyajovile nu Festo, "Nilonda kange kukum'pulikisia u muunhu uju." "U Festo, akaati, "Pakilavo ghukum'pulikisia." 23 Pa uluo pakilavo kila, u Agripa nu Bernike vakafika nifikulukulu finga; vakafika mu vukumbi nava vaha vakinupuga, na vaanhу ava manyika ava mulikaja. Nu Festo ye ahumisie indaghilo, u Paulo akatwalua kuvanave. 24 U Festo akaati, "Untua Agripa, na vaanhу voope pevale apa palikimo nusue, mukum'bona umuunhu uju; mukisina kyooni kya va Yahudi ukuo ku Yerusalemu napa kange vilonda nivahighe, voope vakajeghela kulyune kuuti nangikalaghe. 25 Nilolile kuuti nakavombile lyelyoni lila lino linoghile uvufue; looli ulwakuva un'kemelile untua, nikalamuile kuku ntwalla kuvanave. 26 Looli nilivuvule ikiinu kyekyene ikyu kulemba kwa Ntua. savuli ja ulu, nitwalile kulyuve, kange kulyuve juve, Ntua u Agripa, kwe kuuti nipaye ikyu kulemba vvimila vwa nkole. 27 Ulwakuva nivona kisita luvumbulilo pi kutwala un'kungua ye natunsonile isa kun'kungila.

26 Anala, u Agripa akam'bula u Paulo, 'Ghuta kukutanga, pe u Paulo akaghohlosia uluvoko lwa mwene akitanga ndiki. 2 "Nikuvona nili nuluvelo, Untua Agripa, kuuti kuvomba u n'kole pavulongolo palyuve umusyughu amasitaka għoni aghha va Yahudi. 3 Lino, ulwakuva uve ulin'kagusi ghwa līwighi isa va Yahudi na maswali. Pe nisuma umulikisiagħe mulugudo. 4 Kyang'haani, ava Yahudi vooni vakagwile pene nilyale nikukala kuvujejela vvango mukisina kyango kula ku Yerusalemu. 5 Vang'awile kuhuma kuvwasio luvanoghile kuuti vitike kuuti nikikale għwene Mfarisayo, ikipugħa kiino kilinuwvimo vunyangufu mu lukano l-witu. 6 Lino nimile apa nihighua ulwakuva une nilola ulufingo luno u Nguluve alyavombie nava Nhaata viitu. 7 Ulu l-wieħed lufingo luno amakabila għiġi ifijjiegħi fivili vihuwa kukwupila ndavule vikun'suma u Nguluve ni ngufu pakilo na pamwisi. Vwa vvimila uwwa luħvilo ulu, untua u Agripa, kuuti ava Yahudi vikunisitaki. 8 Nakiki għwe għwoni mulyumue isagħha kuuti kidegħo kuuti u Nguluve isyusia avafue? 9 Un'siki għumo nikasaghile june kuuti ngele nivombile amasio minga vvimila vwa litavua lya Yesu għwa Nazareti. 10 Nika ghavombie aghha mu Yerusalemu; nikavakungle ava vitiki vinga mu ndinde, kange nilyale nu mutavililia kuhuma mu vavaha nava tekesi kuvomba anala; unsiki għuno vaka m'budagħha, nilyatovile ikura kuvene. 11 Nakalingi nikavatovile munyumba ija kufunyila jooni kange nikaghħelie kuvomba navangitikagħe u l-witiko luvanove. Nilyale ni ng'alasi kyongo kuvana nikavadaghile kange mulikaja iły kuvuħesia. 12 Unsiki għuno nilyale nivomba aghha, nikalutile ku Dameski, nilyale ni ndaghilo kange nu vatavililia kuhuma kuvatekesi ava vaha; 13 unsiki għuno nikale musila pa mwisi, Untua, nilyalwaghile ulumuli kuhuma kukyanya luno lukale lumulika kukila iljuva lukamulike kusyuta une na vaanhу vano vakale vighenda palikimo nune. 14 Usse tweni ye twingile paasi, nikapulike ilisio lijova nune liiti mu njovele ija Kiebrania: 'Sauli, Sauli! nakiki ghuk nesa? Kitalamu kulyuve kutova itek amam'fua. 15 Pe nikati, 'Uve veve veni, Mutwa?' U Mutwa akamula, 'Une nene Yesu juno ghukunipumusia. 16 Lino għwime kumaghħu ghako, ulwakuva nu luħvilo ulu une nihufisie kulyuve, nukusalwile kuuti uve m'bomba mbombo kange uve mwolesi għwa masio aghha ghukagħula vvimila une lino na masio ghano nikukusona ye ghakilile aghha; 17 Nikum'poka kuhuma kuvaaħħu kange vaanhу ava panji kuno nikukwomola, 18 kudindula amaso għa vanave napikuvhumia mu ng'lisi kuluta kuvuvalafu nakuluta kungufu isa setano vasyetukile u Nguluve; neke vupile kuhuma kwa Nguluve ululaghilo ulwa vahosi nu vuhasi vuno nivapelile vala vano nivabaghwile nu l-witiko luno lili kulyune. 19 Pa uluo, Untua u Agripa,

nanikanoghile ku galuka inyifunyo isa ku kyanya, **20** looli, kuvala vano vano vali mu Dameski pavwasio, kange ku Yerusalemu na ku iisi jooni ija ku Yudea, kange na vaanhу ava kufisina ifinge, nikadalikile kuuti valete na kukunsyetukila u Nguluve, vavombe imbombo sino sinoghile ululato. **21** Ulwakuva uluiava Yahudi vakanin'kolile mu nyumba im'baha inyimike ija ku funyla, pe vakaghela kukum'buda. **22** U Nguluve akanangile kufika lino, pe nikwima na kuvolelela avaanhу va vulevule na kuvala avavaha, vvimila vwa sila sino avavilli nu Musa valyajovile kuuti silihula na sikunua; **23** Kuuti u Kilisite lasima apumuke kange iiva ghwa kwasia kusyuka kuhuma kuvaafue na kupulisia ulumuli ku vayahudi na vaanhу ava panji. **24** U Paulo ye amalile pikutanga, u Festo akajova ku lisio ilivaha, 'Paulo, uve uli nyalukwale! amasomo ghako ghakubikile uve nyalukwale. **25** Looli u Paulo akaati, une naninyalukwale, mwoghopua Festo; looli kulukangasio nijova amasio agha kya ng'haani ghooni. **26** Ulwakuva untua ikagula vvimila vwa masio agha; pa oluo, nijova nu vvavuke vwa mwene, ulwakuva niili nuvwa kyang'haani kuuti nakwelile lyoni lino lifisime kwa mwene; ulwakuva illi nalivombilue palubale. **27** Vuuli, ghukwitika avavilli, u Ntua u Agripa? nikagula kuuti ghukwitika.' **28** U Agripa akam'bula u Paulo, 'Kunsiki undebe unoghile kukunivila une kange kukumbika nive Mwitiki? **29** U Paulo akaati, "Nikunsuma u Nguluve kuuti, kunsiki n'dbe nambe n'tali, naveve juve kange vooni vano vikunipulika umusyughu, veve ndavule une, looli kange kisila manyororo agha mu ndinde **30** Pe untua akima, nhu n'sikali kange nhu Bernike, na vala vano vakikalile palikimo na vene, **31** ye vabukile kuvukumbi, vakajovile vavuo kwa vavuo na kuuti, "Umuunhu uju nanoghile uvufue kange kupinu,' **32** U Agripa akam'bula u Festo, "Umuunhu uju anoghile kuuti ave mwavuke ndavule nakekile i piro kuva Kaisari."

27 Ye valaghile kuuti tulondua ku ghenda mu malenga kuluta ku Italia, vakam'pelile u Paulo nava kungua avange kwa m'baha jumo ughwa kipugha kimo ikyva va Roma juno itambulua Julio, ava kipugha ikyva Agustani. **2** Tukapandile imeli kuhuma ku Adramitamu, jino jikale jighenda mulubale mu pwani ija Asia. Pa uluo pe tukingila mu nyanja. Aristaka kuhuma Thesolanike ija ku Makedonia akaluta palikimo nusue. **3** Ikhonno kino kikavingilile tukima mulikaja iya Sidoni, pano u Julio aka m'bombie u Paulo nhu vuuhugu kange aka n'tawwile kuluta ku vamanyani va mwene ku kwupila uvuhugu vu vanave. **4** Kuhuma pala tukaluta kunyanja tukaghendagha ku syuta ikiponge ikyva Kipro kino kikale kisigha imepo, ulwakuua imepo jikale jikutukong'ania.

5 Ye tughendile mu malenga ghano ghalipipi ni Kilikia naku Pamfilia, tukisa ku Mira, mulikaja iya Lisia. **6** Pala u m'baha ughwa kipugha ikyva va Roma, akajaghile i meli kuhuma ku Alexandria jino jighenda kuluta ku italia. Akatutosia Mu n'kate. **7** Ye ighenda molamola mu fighono ifinga pe tukafikile nu lupumuko pipi na ku Kinidas, imepo najikatutawile kange kuluta mu sila ijio, pe tukaghenda mulubale mukimughighi ikyva ku Krete ye tusigha imepo, m'bading'ani naku Salmone. **8** Tukaghenda mulubale kuvu talamu, m'paka tukalutile pakimenuye kino kitambulua Fari Haveni jino jilipipi nilikaja iya Lasi. **9** Tukatolile un'siki n'kome nkyongo, nu n'siki ughwa n'kungua ughwa Kiyahudi ghukakilile kange, liino pelukale ulutalamu. Pa uluo u Paulo akatupavile, **10** na kuuti, "Vghosi, nivona lughendo luno tulonda pitola luva nuvunangifu kange nuvu luvumbulilo Iwinga, nambe ku masigho ni meli, looli kange nuvukalo vvitu." **11** Looli um'baha ughwa kipugha kya va Roma akam'pulikisia kyongo u Mutua ghwa mwene nunya meli, kukila amasio ghala ghano ghalyajovilue nu Paulo. **12** U Iwakuva i bandari napalyale pahugu pikukala un'siki ughw ng'ala, avaghendesia meli vinga vakatuuhiga tuvuke kuhuma pala, ulwakuuti fifino luvisaghe pikulifika ilikaja iya Foinike, tukale pala un'siki ghwa ng'aala. I Foinike bandali ja ukuo ku Krete, kange jilola kunena na kuvuhumo na kumavemba kuvuhumo. **13** I mepo ja kumavemba ye jitengwile kugugula lukeluke, ava ghendesia meli vasagha kuuti kila kino vakalondagha. Vakavusia ikimilo kya meli nakughenda mulubale mu Krete pipi na mu mwani. **14** Looli un'siki n'debe ye ghukilile imepo inyinga, jino jikatambuluaghа kuvuhumo ku nena, jikatengula kutusukania kumwambo ku kiponge. **15** Un'siki ghuno imeli jilya kulinue na kukunua kukujitola imepo, tukiting'ana nu luveelo uluo, tukapindua na veene. **16** Tukakimbila kukila ulubale luuo luno lukasighaghа imepo ija kiponge kino kitambulua Kauda; na kupumuka kyongo tukakagula pikughupoka ikivoti. **17** Pano vakati vajikwesile, valyakungule imeli nu lughoji. Valyoghuope kuuti tunoghile piluta kuno liliukuo ilihanga linga iya Syiti, apuo pe vakisia inanga kange vakaghendelagha mulubale. **18** Tulya gasivue kyongo nama vingu, apuo ikighono kino kilya vingilile avaghendesia meli vakanengula kutagha amasigho kuhuma mu meli. **19** Ikighono ikyva vutatu, avaghendesia meli vakanengula pihumia amalenga namavoko ghavanave. **20** Un'siki ghuno ili juva ni nondue nafilya tumulikile fighono finga ghalya jighe amavingu amavaha ghikutugasia, nuluhuvilo ulwakuuti ndeponu tupokua lulwavukile **21** Vakaati vaghendile ulughendo lutali kisila kyakulia, apuo pe u Paulo akima pakate na kati pavaghendesia meli akaati, "Vaghosi, lunoghile mu mulikisie, kange natuvele tuvusisie inanga kuhuma ku

Kret, neke pe tupate imumuko isita luvumbulilo. 22 Lino pe nikuvanyasia, ulwakuva nakwekuva kusovia uwumi vwinu, looli tusofisie ji meli. 23 Ulwakuva ikilo jino jikilile umunyamola gha Nguluve, juno ujjuo u Nguluve une nilighwa mwene, kange ghwejuno nikufunya kwa mwene - umunyamola ghwa mwene avele imile mulubale mulyune 24 na kuuti, "Nuloghopaghha Paulo. Lukunoghile kukwima pavulongolo pa Kaisari, lolagha u Nguluve mu vuuhugu vwa mwene akupelie ava vooni vano vighenda palikimo nuve. 25 Pa uluo, avaghosi, mugudaghe, ulwakuva mukumwitika u Nguluve, kuuti luva ndavule nivele nivulilue. 26 Looli lutunoghile kupumuka mulwa ku tovua mu fimonga ifiponge." 27 Ye jififikie ikilo ija kijigho na fine, pano tuvele mulunjughanjuga ulwa kuno na kuno mu nyanja ija Adratik, ndavule ikilo n'kate n'diki, avaghendesia meli valyasaghile kuuti vaseghelile ku mwani. 28 Valyavombile amasio kulola uvatali uwva malenga pasi vakasagha imita fijigho fitatu n'tanda, ye ghukilile un'siki n'debe vakapima kange vakasivona imita ifijigho fivili ni lekela lubale. 29 Valyoghwiye taasi kuuti tunogile kubumala muma nalavue, apuo pe vakisia inanga inne kuhuma pano palyavikilue pakuvika inanga pe vakifunya kuuti ilwakilavo hwene jise ng'aning'ani. 30 Avaghendesia meli vava valyale vilonda pikujilekelesia i meli jila pe vakisisie mumalenga amavoli amadebe isa kuvapoka ku vwumi vwave, vakivika kuuti hwene vitagha inanga kuvulongolo kumavoti. 31 Looli u Paulo akam'bula jula un'sikali gha kipugha ikyu vasikari ava kiroma nava sikar vala, "Namungapokue looli avaanthu ava vasighale mu meli". 32 Apuo ava sikari vala pe vakadumula ingoji sa livoti lila pe jikalekua jitolute na malenga. 33 Un'siki ghuno kulyale ku tema pa Iwakilavo, u Paulo akavapelepesia voooni kuuti valie padebe. Akaati, "Umusyughu kighono kya kijigho na fine mughula kisila kulia, namulile kimonga. 34 Pe nikuvavula mutole ikyakulia ikidebe, ulwakuva vwinila uvu avva kukala kulyumue; nakwelile nambe ilinyele limo mumatue ghiinu lino lisova. 35 Ye ajoovile aghuo akatola un'kate akamuuhongesia u Nguluve pavulongolo pa maso muunhu ghweeni. pe akamenyula un'kate akatengula kulia. 36 Pa uluo voooni vakakangasivua inumbula na veene vakanota ikyakulia. 37 Tulyale avaanthu 276 mun'kate mu meli. 38 Yevalile fikwililine, vakajivombile imeli jive m'mepe ku tagha ingano mun'kate mu nyanja. 39 Ye mwisi, navakajitambuile iisi, looli pe vakanola iisi jino jingile mu malenga jino jilyale nilihanga linga vakapuling'ana ndavule vanoghile kughendesia imeli kuluta apuo. 40 Pa uluo vakalegesia inanga vakasileka mu nyanja. Mun'siki ghughuhuo vakasilegesia ingoji isa tanga pevakinula kuvulongolo kuluta ku mepo pe vakanota mulihanga ilinga. 41 Looli vakisa pala pano amakuja

ghavili agha malenga ghitang'ana, ni meli jikaluta kulihanga. Napala pavulongolo pa meli jikima pala najikanoghile ku vuka, looli pavulongolo pa meli pakatengula kudenye ka ulwakuva amaviingu ghakale ni ngufu. 42 Uvutavike vwa va sikari ghukale kuvabuda avakungua, ulwakuuti na kwale juno ikwoghela na kudyegha. 43 Looli un'sikari jula ughwa kipugha ikyu va Roma ayalondile kukumwavula u Paulo, pe akamwimia uvutavike vuvanave, kange akavalaghila vala vano vanoghile kukwoghela, vajumbe kuhuma mu meli valute mu iisi. 44 Pa uluo ava ghosi avange vivingilila, avange mufighave ifya mbavo nakange avange mufinu ifinge kuhuma mu meli. Musila iji jihumile kuuti voooni vafike vunofu ku iisi

28 Yetuuike vunofu, tulyakagwile kuuti ikiponge kitambulua Malta. 2 Avaanthu va palikaja na kwe kuti vakatuupilile uvuhugu vwa vulevule, pe valyapembile umwooto na pikutukaribisia tweeni, ulwakuva ifula ni mepo jikale jighendelela. 3 Looli u Paulo ye akang'anisie unsigho ghwasanjala na kuvika pa mwooto, ilijoka ilidebe ilinya sumu likahuma mu sanjala sila ulwakuva lwa vufukefu vuula pe likin'yegelela mu luvoko lwa mweene. 4 Avaanthu va pa likaja pala yevalolile kwiiti ilijoka liswembela kuhuma muluvoko lwa mweneenevapuling'ana vavuo, "Umuunhu uju kyang'haani m'buudi junoadyeghile mu Nyanja looli uwakyangani navukuntavula kukukala." 5 Looli umweene akantaghila ilijoka ilio kumwooto nakapatile uvunangifu vwooni. 6 Aveene vakumughula afimbe inamu nambe aghue na kalingi na kufua. looliye nimulolile ku nsiki untali na kulola kuuti na kwelili lino lilivulevule kwa mweene wakabadilisia amasaghe ghavanave na kuuti alyyale unguiluve. 7 Kange pala pipi palyale ni iisi jinojilyale kyuma kya m'ba ha wa kiponge, umuunhu juno itambulua pablio. Alatwupilile na pikututengelela ifighono fitatu. 8 Lulyahumile kuuti viise wa pablio jikam'bwenne imungu ni namu ija kuhalisia. Na ju Paulo amulutile akifunya, akavika amavoko pa kyanya pa mwene na pikum'buvusia. 9 Yelihumile ili, avaanthu avange pa kiponge pala vano valyale vivavua voope vakanota vakanuvusivua. 10 Avaanthu vakanwoghopa nu vwoghoi uvukome. Panotukale tukuling'ania kukyula, vakanupelile fila fino tukafivombie. 11 Yeghakilile ameesi gha tatu, tulyaghendile mu nkate mu meli Iskanda jino jilyakolilue ni ng'ala pa kiaponge pala, jino avalongosi va jene valyale vanyalukolo va vili ava lipasa. 12 Pano yetupumile mu likaja iya sirakusa, tulikalile pala ivighono vi tatu. 13 Kuhumila pala tukaghendile tukafike mulikaja iya Regio. Ye kikilile ikighono kimo imepo ija kumavemba jilyahumile nakalingi, yefikilile

ifighono fivili tukafikile mulikaja ilya Putoli. 14 Ukuo kwe tukavavwene ava nyalukolo avange vakatupilile kukukala navoope ifighono lekela lubale. Kusila iji tukisile ku Rumi. 15 Kuhuma ukuo avanyalukolo vala, yevapulike imola isitu, vakisile kukutwambilila ukuo kulighulilo ilya Apias ni Hoteli itatu. U Paulo ye avavwene avanyalukolo vala valyamongisie u Nfuluve pe akavika ni ngufu. 16 Pano ye twingile ku Roma, u Paulo akatakulilue kukukala mwene palikimo nu n'sikali jula junu alyale ikumulolela. 17 Yefikilile ifighono fitatu u Paulo akavakemelile palikimo avaghosi vala vano valyale valongosi mun'kate muva Yahudi. Vano vakisile palikimo, alyajovile kuvanave, "Vanyalukolo, palikimo na kuuti nanihokile n'kole ku vaanhу ava nambe kuvomba luno nalulondua nava Nhaata viitu vanovalyatulongolile, vakanyumisie hwene n'kungua kuhuma ku Yerusalem kufika hadi mumavoko gha va Rumi. 18 Yevamatilе kukumoselesia, vakanoghilue kukundekesia mu vvavuke ulwakuva nalulyale lumonga kulyune ulwa ku hulila pi kum'buuda. 19 Looli ava Yahudi vala vakaati vajovile vunge kuluno vinoghelua avene, penilyaghimbile pihumia apiru kwa Kaisari, napano nalulyale lunyakuva ndiikio nileta amasitaka mu kipelela kyango. 20 Ulwakuva kiki une nilete i apiru, pa uluo nilyasumile kukuvagha na kujova navoope. Ulwakuva kiila u Israel alipisie nakyo, niikungilue muvukunge uvu. 21 Pe vakam'bula, "Natughelile twupile ikalata kuhuma ku Yudea jino jikukujova uve, nambe nakwale unyalukolo junu akisile nakuhumia imola nambe kujova ilisio limonga ilivivi vvimila uve. 22 Looli tulonda kupulika kuhuma kulyuve ghusagha kiki vvimila ilipugha lya vaanhу ava, ulwakuva sivoneka kulyumue kuuti njova fiivi pooni pano nilipuo." 23 Vakaati vavikile ikighono vvimila umwene, avaanhу vinga kyongo valyamwisile pano ikalagha. Alyajovile ilisio lila kuvanave napikuvoolelala vvimila ulwa vutua vwa Nguluve. Akaghelile kukuvavika vunofu vvimila u Yesu, kusooni ivili kuhumila mu ngaghilo sa Musa na kuhuma mu vavili, kutengulila pa Iwakilavo kufika umpaka pakivwilile. 24 Mun'kate mu vavuo vakavahongile kusimo sikajovilue, napano avange navakitike. 25 Yevakunilue pikwiting'ana vao kwa vao vakavuka u Paulo ye ajvile imola iji jimo, "U Mhepo u Mwimike vunofu kukuka u Isaya um'bilii ghwa va Nhaata viitu. 26 Akaati, 'Luta kuvaanhу ava ujove, "Ku mbughulutu siinu mum'pulika, looli na mungakitang'anie; na kumaaso ghinu mulola looli namungakagule. 27 Vvimila vwa numbula sa vaanhу ava siila vuvtovete, imbughulutu save sim'pulike ni mumuko, vadindile amaso gha vanave; neke kuuti valeke kukagula ku maso gha vanave, nakum'pulika ku mbughulutu sivsnave, napikun'tang'ania mu nhumbula sivanave, na pisyetuka kange, ngele nivavuvwiesie." 28 Pa

uluo, mu noghile kukagula kuuti uvuvangi vwa Nguluve vutwalilue ku vaanhу ava panji, kange vipulikisyagha." (Gadilila: Ikidebe iki 29 "Un'siki ghuno alyajovile amasio agha, ava Yahudi vakabuka, kuno vighelana kyongo vavuo kwa vavuo, nakwesile muvutavike uvunofu uvwa kali). 30 U Paulo akikalile mu nyumba ja mwene ijakupanga amaka ghavili, kange alyavambilile vooni vanoon vano vakalutaghа kwa mwene. 31 Alyale idalikila uvutua vya Nguluve kange alyale ivulanisia amasio vvimila vwa Mutwa Yesu Kilisite mungufu sooni. Nakwale junu kan'sighile.

varumi

1 uPaulo unsung'ua ghwa Yesu Kilisite, juno akemhelilue kuva nsung'ua, na kubaghulua vvimila ilivangili lya Nguluve. 2 ili lwe livangili lino akalifingile pakali kukilila avavili vaake mu malembe amimike. 3 sa nswambe, juno akaholilue kuhuma mu kikolo kya Davidi mu lwa m'bili. 4 umwene akapulisivue kwa mwana ghwa Nguluve ku nguu ja Mhepo uMwimike ku vusyukue vwa vafue, uYesu Kilisite Mutwa ghwitu. 5 kukilila umwene twupile uvumosi nu vusung'ua kwa kwitikila ulwitiko mu luhala lwoni, vvimila ilitavua lyake. 6 mu luhala ulu, najumue kanga mukemhelilue kuva va Yesu Kilisite. 7 ikalata iji ja kuvoni vano vali ku Rumi, vaghanike va Nguluve, vano vakemhelilue kuva vimike. uvumosi nu lutengano fivisaghe numuekuhuma kwa Nguluve Nhaata ghwitu nu Mutwa Yesu Kilisite. 8 muvwandilo, nikumuhongesia uNguluve ghwango mwa Yesu Kilisite vvimila jinu mweni. ulwakuva ulwitiko lwinu lupalikivue mu iisi jooni. 9 ulwakuva uNguluve nsaidi ghwango, juno nikumuwvila mu numbula jango mu livangili lya Nswambe, ndavule nikukala na kukuvakemhela. 10 jaatu nikuvasumila mu nyifunyo sango kuuti, ku sila jojononikave uvusililo kuva lughinio ku lughano lwa Nguluve kukwisa kulyumue. 11 lwa kuva nonoghelua kukuvagha, neke nikave kukuvapela ifipelua ifya munumbula, nikave kukuvakangasia. 12 ni lolelela kukuvakangasia inumbula ku sila ija Iwitiko kwa muunhu ghweni. ijnu ni jango. 13 lino vanyalukolo nanilonda muleka kukagula kuuti, ke kinga nihuviла kukwisa kulyumue neke kuhanga lino nisighilie. nilonda ndiki neke kuva ni mheke kulyumue ndavule lulivua kuvapanji. 14 nidajivua na vaYunani navaghesi kange, avereju na vajaasu. 15 lino ku lubale lwango, une nili tayale kupulisia ilivangili kulyumue na kuvano vali ku Rumi. 16 ulwakuva nanikulivonela soni ilivangili, ulwakuva se ngufu sa Nguluve uvuvangi ku vano vikumwitika, kwa muYahudi taasi neke kwa muYunani kange. 17 ulwakuva ikyang'hani ja Nguluve jivonike kuhuma ulwitiko nu Iwitiko, ndavule jilembilue," inya Iwitiko ikukala mu Iwitiko. 18 ulwakuva ing'alasi ja Nguluve jivonike kuhuma kukyanya kulutila uvuhosi vvoni vwa vaanhu, vano kusila ja vuhosii vikujifisa ikyang'haani. 19 ulu lwe lukuva, sooni sino ndeponou sikagulika kwa Nguluve sesa vuvalafu kuveene. ulwakuva uNguluve avamamnyisie. 20 ulwakuva imbombo sake sino nasivoneka vunono sili pavuvalafu kuhuma muvutengulilo vwa iisi. sivoneka kukilila ifinu finofivumbilue. imbombo isi se vuwesia vvake vwa kusila na kusila nu vutengulilo vwa vunguluve. amahumile ghake avaanhava vasila vutavulilua (aiddios g126) 21 . ulu lwe lyakuva nave valyakagwile isa

Nguluve, vakampaala umwene ndavule uNguluve nambe navamuhongisie. pe pano valyale vajaasu mu musaghe ghave na moojo ghave agha vujaasu ghakponesivue ing'iisi. 22 vajikemelaghya vanyaluhala neke vakava vajaasu. 23 valyawwandwile uvwimike vwa Nguluve juno nsila vunangifu vwa kihwanikisio kya muunhu juno ali nuvunangifu, nagha fijuni, nagha fidimua ifinya maghulu ghane, na fiving'onyo fino fikwfualfa. 24 pe uNguluve akavaleka vasivingilile inogheluo indamafu sa moojo ghave, ku mavili ghave kusukunalua vavuo ku vavuo. 25 vope vano vandwile ilweli ja Nguluve kuuva vudesi, na vano vakifunyilaghya na kufivombela ifidimua na kukumuleka juno afivumbile juno ighinilua ifighono ifisila na kusila. Amina. (aiōn g165) 26 mu ulu uNguluve alyavelekile vavingilile inoghelua saave isa soni, ulwakuva avadala vaave vakandwile kutumila amavili ghave ndavule lulyamunoghile uNguluve. na 27 vavaghozi vakaleka kutumila amavili ku vadala vaave looli vavuo ku vavuo. ava valyale ve vaghozi vano vavombagha na vaghozi vajanave sino nasinoghole, valyupile uluhombo luno lunoghole ku vusofi vwave. 28 ulwakuva navakighanile kuuva nu Nguluve mu luhala lwavo, akavaleka valuvringilaghe uluhala lu vanave luno nalunoghole, vavombe sino nasinoghole. 29 vamemilue ni nuvhohosi, uvunoghelua nu vuvivi. vamemilue nu vviflu, ilibaatu, uvusyangi nu vufumbue vuvivi, 30 avene kange vajova fivi, vahomeleng'an kange vanya kun'kalalia unguluve. avanya vulugu, imbedo, na vanya lughinio. aveene vanya kusagha imbivi, navikuitika avapafi vaave. 31 aveene vasila vukagus; navikwitika, vasila lughano kange vasila ikisa. 32 vikwelevua uvutavike vwa Nguluve, lwa kuuti avaanhua vano vivomba mu isio vanoghole kufua. neke nakwekuti vano vivomba aghuo vene, looli avene vikwiting'ana na vala vano vivomba aghuo.

2 pe lino nutavulilue, uve ghwejuno ghuhigha ulwakuva ku ghala ghano ghuhigha ujunge ikujivika jujuo mu nkole. ulwakuva ghwenjuo ghuhigha najuve ghuvomba ghala ghala. 2 neke tukagula kuuti, uvuhighi vwa Nguluve vwa lwelli ku vano vivomba ndavule aghuo. 3 neke uve usaghaghe ili kuuti uve ghwe juno ghuhigha vala vano vivomba aghuo nambe najuve ghuvomba ghaghaghuo. pe uve naghuli highua nu Nguluve? 4 neke ghusagha padebe ku vwinga vwa vunono vvake, kudila kwa ng'alasi jake, nu lugudo lwave? pe naghukagula kuuti uvunono vvake vunoghiile kukuvulanisia kulaata? 5 pe kuling'ana nu vvumu vwa mwoojo ghwako ghuno naghwa kulaata, ghukujivika juve mu ng'alasi ja kighono kila. looli mu kighono kya vusyuko vwa vuhighi vwa kyang'haani vwa Nguluve. 6 umwene ihomba

kuling'ana ni kighelelo kya maghenndelete ghake. 7 vala vano ku lukangasio lwa maghendele amanono valondile ulufunyo, uvukoola na kuleka kunangika, ikivapela uwumii vwa kusila na kusila. (aiōnios g166) 8 neke ku vala vano ku nimbula saave navitiki vwa kyang'haani looli vikwitika uvukunyi, ing'halasi ing'alii jikwisa. 9 uNguluve ileta injala nu lupumuko ku nimbula ja muunhu ghweni juno avomble uvuhosi, kutengulila kwa tuyahudi taasi pe kwa munyanani kange. 10 neke ulufunyo, uvukoola nu lutengano fikwisa kwa muunhu ghweni juno ivomba inono, kwa vayunani taasi pe umuyunani kange. 11 ulwakuva kusila lughano kukila kwa Nguluve. 12 ulwakuva nave vinga vahokile kisila ndaghilo visova kisila ndaghilo, kange nave vinga vahokile kuling'ana ni ndaghilo vihighua ku ndaaghilo. 13 ulwakuva natuli vaanhnu va kupulika indaghilo, avanya kyang'haani pa maaso gha Nguluve, looli ve vala vano vivomba indaghilo vano vailivalilua ikyang'haani. 14 ulwakuva avaanhnu ava pa iisi avasila ndaghilo vivomba isa mundaghilo aveene vali ndaghilo mu nimbula saave, nambe aveene vasila ndaghilo. 15 ku ulu vivonesia kuuti amaghendele ghano ghanoghile ku vutavike vwa ndaghilo ghalembilue nkate ja moojo ghave. uvufumbue vwave vuvoneka na masaghe ghave ghikuvahigha nambe kukuvalolelela vavuo 16 kange na kwa Nguluve. agha ghilihumila mu kighono kino uNguluve ilikusihigha inyivi sa vaanhnu vooni kuling'haana ni livangili lya Nguluve, kusila ja Yesu Kilisite. 17 tujove kuuti ghukujikemela muYahudi, juuno ikalile mu ndaghilo, lulutila kwa kujighinia mwa Nguluve, 18 lukagule ulughano Iwake, na kughelela sino nasilitana ye jilaghisivue ni ndaghilo. 19 pe tujove kuuti uli nulukangasio kuva uve uli mulongosi ghwa vabofu amaaso, lumuli kuvala vano vali mu ng'iisi, 20 m'bulanisi ghwa vajaasu, m'bulanisi ghwa vaanha, na kuuti mu ndaghilo uli ni mbuanisio sa Iweli. 21 pe uve lino ghwe juno ghukun'dalikila ujunge, pe naghukujulania juve ghwe mwene? ghwe juno ghudalikila kuleka kuhija pe uve naghuhija? 22 uve ghwejuno ghujova nungawfukaghe, pe ghuwwafuka? uve ghwe juno ghukalala ikihwanikisio, pe ghuhija mu nyumba inyimike ja kufunyila? 23 ghwe juno ghukughinia mu ndaghilo, pe naghukunsukunala uNguluve kwa kudenya indaghilo? 24 ulwakuva ilitavua lwa Nguluve lisukunalisivua ku vaanhnu va mu iisi kukilila umue, "ndavule jilembilue". 25 ulwakuva kudumulivua ingola Iweli kunoghile nave ghukwitikila indaghilo, neke nave uve naghuvombia isa mu ndaghilo kudumulivua kwave kuuva vuvule. 26 pe nave umuunhu nadumulivue kange ighendelela kukola uvutavike vwa ndaghilo, pe nambe kisila kudumulivua kwa mwene nakulitolua kuuti adumulivue ingola?". 27

ghwope juno nadumulivue kuvutengulilo vwa iisi naihighua nave angavombe isa ndaghilo? ulu lwe lwakuva uli na malembe ghano ghalembilue na kudumulua ingola neka kange naghuvombia isa mundaghilo! 28 ulwakuva umwene na Muyahudi juno ali mulwa kunji, nambe kudumulua na Iwelula ulwa m'bili lwene. 29 neke umwene ghwe Muyahudi ghwa munkate, nuludumuluo lwa mwoojo mu nimbula, nambe mu malembe. ulufunyo lwa muunhu ughwa nahele naluhumila ku vaanhnu looli kwa Nguluve.

3 kange vwe vufumbue vuliku vuno alinavvo umuyahudi?

vwe vufumbe vwa kukekua? 2 lwe lunono kyongo ku sila sooni. muvutengulilo vwa ghoni avayahudi vkapelilue ulusyetulilo kuhuma kwa Nguluve. 3 neke pe luliva ndani nave avayahudi vamonga navalyyale nu Iwtiko? pe kuleka kuva vagholofu, kulivomba uvugholofu vwa Nguluve kuva vwa vudesi? 4 Ndali! pe pano leka uNguluve avoneke kuva Iweli, nambe kuuti umuunhu ghweni n'desi. ndavule vule jikalembilue kuuti, "ingufu kuvoneka kuuva nya kyang'anii ku masio ghako, ni ngufu kusinda pano ghukwingila ku vuhighi" 5 neke nave uvuhosi vvitu vusoona ikyang'anii ja Nguluve, tuti ndaani? uNguluve na muhosii nambe pano ihumia ing'alasi jake, pe ali ndikio? nijova kuling'haana nu vufumbue vwa kimuunhu. 6 Ndali! pe ndani uNguluve ikujighigha iisi? 7 neke nave je Iweli ja Nguluve kukilila uvudesi vvango kuhumia ulufunyo Iwinga vvimiila umwene, pe kiki pe nijighe nighua ndavule unya uvuhosi? 8 kiki tujove ndavule fino valyatadesile kange ndavule avange fino vijova kuuti tujova, "tuvombe uvuhosi, neke amanono ghise?" uvuhighi vwave vwe va kyang'anii. 9 kye kinu kiki himbe? tukujivavila jusue? Ndali kyongo. ulwakuva usue tayale tuvahighile avayahudi na vayunani vooni palikimo, kuuti vali paasi pa sambi. 10 jii jili ndavule jilembilue: "nakwale unyakyang'haani nambe jumo. 11 nakwale umuunhu juno ikwelevua nakwale juno ikumulonda uNguluve. 12 vooni vasyetung'iine, vooni palikimo vasila vufumbue, nakwale juno ivomba inono nambe jumo. 13 amakalo ghavo je mbiipa jino ndindule imili savo sidesa, isumu ja njoka jili mumalomo ghave. 14 amalomo ghave ghamemile ulughuno nu vuvasi. 15 amaghulu ghave ghali luvilo kukung'a idanda, 16 uvunangifu nu lupumuko fili mu sila saave. 17 avaanhnu ava navakagwile isila ja Iwtiko. 18 kusila vwoghofi vwa Nguluve pa maaso ghave. 19 lino tukagula kyokyonii kino indaghilo jijova, jijova na vala vano mu ndaghilo. kwe kuuti kudinda amalomo ghooni, ni iisi jooni jive nu vutavike kwa Nguluve, 20 nu lu lwe lwakuva kusila m'bili ghuno ghuvalilua ikyang'haani ku maghendele gha ndaghilo pa maaso ghake. ulwakuva kukilila indaghilo vukwisa uvukagusi vwa sambi. 21 neke lino kisila

ndaghilo ikyang'haani ja Nguluve jino jikagulike. jilyajovilue ku ndaghilo na vavili. 22 ijo je kyang'haani ja Nguluve kukilila ulwitiiko mwa Kilisite Yesu ku vitiiki vooni, Iwakuva kusila tofauti. 23 ulwakuva vooni vavombile uvuhosi, na kupelelela vvimiike vwa Nguluve, 24 vavalilue ikyang'ahhani ja vuvule ku vumosi vwake ku sila ja vupoki vuno vuli mwa Kilisite Yesu. 25 ulwakuva uNguluve alyamwumisie uKilisite Yesu ava lusambanio ku sila ja Iwitiko ku danda jake. alyamwumisie uKilisite hwene mulolelesi ghwa kyang'haani jake, ulwaluva kukuvulekesia uvuhosi vuno vwa kilile 26 ku lugudo lwake. aghu ghone ghalyahumile neke kuvonesia ikyang'ani jake unsiki ughu ghwa lino. neke lulyale kuuti awesie kujivonesia jujuo kuva nyakyang'haani, na kuvonesia kuva kumuvalalila umuunhu ghweni ku Iwitiko mwa Kilisite Yesu. 27 kulikughi kukughinia? kuvikilue lubale. ku vwalo vuliku? uvwalo vwa maghendele? Ndali! neke ku vwalo vwa Iwitiko. 28 lino tumalkisia kuuti umuunhu ivalilua ikyang'ani ku Iwitiko kisila maghendele gha ndaghilo. 29 neke uNguluve ghwe Nguluve ghwa vayahudi veene? pe umwene naghwe Nguluve ghwa vaanhу vooni? Ena!, na vange vope. 30 nave je Iweli Nguluve ghwe jumo, ikuvavalila ikyang'ani vano vadumulua ku Iwitiko, na vano navadumulivue ku sila ja Iwitiko. 31 pe usue tukujikana indaghilo ja Iwitiko? Ndali! ku nsana ku aghuo usue tukujitika indaghilo

4 tutisaga kiki kange kuuti uAbulahamu unhaata ghwitu ku Iwa m'bili avonike? 2 ulwakuva nave uAbulahamu alyavalilue ikyang'haani mumaghendele, aale iva nulwa kwighinia, neke napavulongolo pa Nguluve. 3 neke amalembe ghti ndani?" uAbulahamu alyale ikumwitika uNguluve kange vakam'balila kwa mwene kuuba kyang'haani" 4 lino kwa muunhu juno ivomba imbombo, uluhombo lwake nalunalilua kuuba vumosi, looli luva lideni. 5 neke kwa muunhu juno naivomba imbombo kange ikumwitika umwene juno am'balile ikyang'haani juno nsila vupoki, ulwitiiko lwa muunhu ujoo lulvalilua kuuba kyang'haani. 6 uDavidi ijova isa lufunyo kwa muunhu juno uNguluve am'balile ikyang'haani kisila maghendele. 7 akati, "vafunyilue vala vano uvuhosi vvave vusaghilue na vano isambi saave sikupikilue. 8 afunyilue umuunhu jula juno uMutwa naim'balila isambi". 9 pe ulufunyo ulu lwa vala vano vadumulivue ingola veene, neke nambe ku vala vano navadumulivue ingola saave? ulwakuva twiti, "kwa Abulahamu ulwitiiko lwake luvalilue kuuba lwa kyang'haani". 10 pe lukavalilue ndani? unsiki uAbulahamu alyale ku ludumuluo, nambe ye akyale kudumulua? najilyale kuvudumulua looli kuvudumulua. 11 uAbulahamu alyupile ikivalilo kya kudumulua. iki kilyale kye kivalilo kya kyang'haani

ja Iwitiko luno alyale nalwo ye akyale kudumulivua. amahumile gha kivalilo iki kwe kuuti alyavombike kuuba nhaata ghwa vooni vano vikitika, nambe nave navalii muvudumulua. iji jili nu vufumbue kuuti ikyang'haani jilivalilua ku veene. 12 iji jili nuvufumbue kuuti uAbulahamu alyavombike nhaata ghwa vadumulua veene looli kange ku vala vano vikusivigilila isajo va nhaata ghwitu uAbulahamu. na ulu lwe Iwitiko luno alyale nalwo ku vano navadumulivue. 13 ulwakuva najilyale ku ndaghilo kuuti ulufingo lukapelilue kwa Abulahamu nu vuholua vwake, ulufingo ulu ulwakuva viiva vahaasi va iisi, pe jilyale kukilila ikyang'haani ja Iwitiko. 14 ulwakuva ndeve avandaghilo vala vevahaasi ulwitiiko lulu lwa vuvule, nu Iwitiko lukanilue. 15 ulwakuva idaghilo jileta ing'alaasi, neke pala pano pasila ndaghilo kange nakwele kusita kukwitikila. 16 mu lulu jihumila ku Iwitiko, neke luve ku vumosi, amahumile ghake ulufingo luvoneke ku vuholua vwonni. na vaholua ava na vevala veene vano vikagula indaghilo liilo na vala vano ve va Iwitiko lwa Abulahamu. ulwakuva umwene ghe nhaata ghwitu twevoni, 17 nave jilembilue kuuti, "nikupelile uve kuuba nhaata ghwa iisi nyanga" uAbulahamu alyale mu Iwitiko lwa jula juno alyale mwitiki, kuuti, uNguluve juno ikuvapela avafue uwumi na kukuvapela sooni sino vasila neke vavasaghe naso. 18 nambe kuuba naso sooni, uAbulahamu ku lukangasio alyamwitikile uNguluve ku fighono fino fikwsa. pe lino akava nhaata ghwa iisi nyanga, kuling'aana na kila kino kilyajovilue", fye luliva uluholuo lwako. 19 umwene naalyale m'bote vote ku Iwitiko. uAbulahamu alyajovile jujuo kuuti um'bili ghwake ghulyafwile - alyale ma maaka kuvelelela kijigho. kange akiting'ine ku vufue vwa lileme lya Sala. 20 neke ulwakuva ulufingo lwa Nguluve, uAbulahamu nakabuhilile kukwitika. pe akaponekisivue ingufu ku Iwitiko na kukumughinia uNguluve. 21 alyale ikagula ikyang'haani ku kila kino uNguluve akafingile alyale ni ngufu sa kuvomba. 22 pe lino iji jope jilyavalilue kuuba je kyang'haani. 23 lino najilyalembilue ku vufumbue vwake lwene kuuti jilyavalilue kwa mwene. 24 jilyalembilue vvimila jiit kange. vano vavikilue kuvalilua ikyang'haani usue twe viitiki kwa mwene juno alyansiluile uMutwa ghwitu uYesu kuhuma kuafue. 25 uju ghwe juno uNguluve alyamwumisie vvimila uvuhosi vvitu na kusyukulivua neke tupate kuvalilua ikyang'haani.

5 ulwakuva tuvalilue ikyang'haani ku sila ja Iwitiko, tulinulutengano lwa Nguluve ku sila ja Mutwa ghwitu Uyesu Kilisite. 2 kukilila umwene usue tuli ninafasi ku sila ja Iwitiko mu vumosi uvu vuno nkate jake tukwima. tuhovokela ulukangasio luno uNguluve ikitupela vvimila pa mbele, ulukangasio luno tutangana mu vvimiike vwa Nguluve.

3 na lye ili lyene, kange tuhovoka mu lupumuko Iwitu. tukagula kuuti imhumhuko sihola ulugudo. 4 ulugudo luhola kukwitika na kukwitika kuhola ulukangasio vvimila pambele. 5 ulukangasio ulu nalukutudena inumbula ulwakuva ulughano lwa Nguluve luli nkate mu moojo ghitu kukilila uMhepo uMwimike juno uNguluve alyawumusie kulyusue. 6 pano tulyale vavotevote, mu n'siki ghula ghula uKilisite alyawile vvimila avahosi. 7 ulwakuva lwumu umuunhu jumo kuufua vvimila unya kyang'haani. ulu kwekuuti, pamonga umuunhu ale ighela kuua vvimila umuunhu umugholofu. 8 neke uNguluve atuvonisie ulughano Iwake kulyusue ulwakuva unsiki ghuno tulyale vanya sambi uKilisite alyawile vvimila jit. 9 pepano kukila ghoni lino ulwakuva tuvalilue ikyang'haani mu danda jake ku ilio tupokua kuhuma mu ng'alaasi ja Nguluve. 10 ulwakuva nave unsiki ghuno tulyale valugu uNguluve alyatusambanisie ku sila ja vufue vva n'swambe, kanono fijjo ati atusambinie tupokua ku vvumi vwake. 11 na lwe ulu lwene, looli kange tuhovoka kwa Mutwa Yesu Kilisite, kukilila umwene lino twupile ulusambanio ulu. 12 pe lino, nave kukilila kwa muunhu jumo uvuhosi vulingile mu iisi, kusila iji uvufue vulingile kusila ja sambi, nu vufue vukakwilana ku vaanhу vooni, ulwakuva vooni valyatendile isambi. 13 ulwakuva kuhanga isambi jilyale pa iisi, neke isambi najivalilue pano kusila ndaghilo. 14 nambe lino, uvufue vulyatemilue kuhuma uAdamu naju Moose nambe ku vala vano navalayombile uvuhosi ndavule uAdamu naalyale mwitiki juno ghwe kihwani kya jula juno ikwisa. 15 neke nambe lino, ilitekelo lya vuvule naghwe nkole. ulwakuva nave mu nkole ghwa jumo vinga valyafwile, lunono kukila uvumosi vva Nguluve ni litekelo ku vumosi vva muunhu jumo, uYesu Kilisite vughinile kukwongeleta ku viinga. 16 ulwakuva ilitekelo naghe mahumile gha jula juno alyavombile isambi. ulwakuva ku lubale ulunge uvuhighi vva ng'alasi vulisile ku nkole ghwa muunhu jumo neke ku lubale ulunge ikipeelua kya vuvule kino kihuma kwa kuvalilua ikyang'haani kilisile ye amakole minka. 17 Iwakuva nave ku nkole ghmo, uvufue vulyatemilue kukilila jumo, kukila kyongo vala vano vilikwupila uvumosi vwinga palikimo ni kipeelua kya kyang'haani vilitema kukilila uvwumi vva jumo, juno ghwe Yesu Kilisite. 18 pe lino, nave kukilila unkole ghmo ghwene vooni valyisile ku vuhighi, nambe ulakuva ombombo jimo ija kyang'haani kulisile kuvalilua ikyang'haani ja vvumi ku vaanhу vooni. 19 ulwakuva nave kuki kukwitikalila isambi sa muunhu jumo vinga vavombilue kuva vanyasambi, kange uvvitiki vva muunhu jumo vinga vivombua kuva vanyakyang'haani. 20 neke indaghilo jikingle palikimo, neke kuuti unkole ghuwesi kukwilana. neke pala pano isambi jikakililile na kuua nyina,

uvumosi vukengelelile nambe kukila. 21 ulu lulyahumile neke kuuti, ndavule isambi fino jilyatemile ku vufue pepano na vuvumosi ndepo vutema kukilila ikyang'haani vvimila uvwumi wwa kusila na kusila kukilila uYesu Kilisite uMutwa ghwitu. (aiōnios g166)

6 pe tuti kii lino? tughendelele mu vuhozi neke uvumosi vvongelete? 2 Ndali. usue twevano tufwile mu sambi, ndepo tukukala kange mu uluo? 3 pe namukagula kuuti vala vano vofughue mwa Kilisite pe vofughue kange muvufue vwake? 4 tulyasililue palikimo nu mwene kukilila ulwofugho mu vufue. ulu lulyavombike neke kuuti ndavule uNguluve vule alyasyuluke kuhuma kuvaafue kukilila uvwimike vva Nhaata, neke kuuti nاجusie ndepo tughendagha mu vvumi uvupy. 5 ulwakuva nave tulunganisive palikimo nu mwene mu kihwanikisio kya vufue kyake, kange tulunganisive mu vusukue vwake. 6 usue tukagula kuuti uvumuunhu vvitu vva pakali vulyapumwike palikimo nave, neke kuuti um'bili ghwa sambi ghunangike. ulu lulyahumile kuuti, natungaghendelelaghe kuva vasung'ua va sambi. 7 umwene juno afwile avombilue kuva nyakyang'haani kuling'anai sambi. 8 neke nave tufwile palikimo nu Kilisite, tukwitika kuuti, tukukala palikimo naghwo. 9 tukagula kuuti uKilisite asyululivue kuhuma ku vafue, na kuuti namfue kange. uvufue navungamuvigilile kange. 10 ulwakuva ku mhola ja vufue alyawile mu sambi, alyawile lwa kamo kene vvimila vooni. nambe lino, uvwumi vuno ikukala, ikukala vvimila Nguluve. 11 ku sila jijijo, najumue kange lunoghile kukujivalila kuva vafue mu sambi, looli vvumi kwa Nguluve mwa Kilisite Yesu. 12 ku uluo isambi najinga ghutemaghe um'bili ghwako neke kuuti ukunuaghe kukusitika inogheluo saake. 13 nungahumiaghe imbale sa m'bili ghwako ku sambi ndavule ifkong'holo ifisila kyang'haani, looli mujihumiaghe jumue kwa Nguluve ndavule vano vvumi kuhuma kuvufue. kange muhumiaghe imbale sa mavili ghinu hwene fikong'holo fya kyang'haani kwa Nguluve. 14 namungajamulaghe isambi jikutemaghe. ulwakuva namulipaasi pa ndaghilo, looli paasi pa uvumosi. 15 pe kiki lino? tutende isambi ulwakuva natulipaasi pa ndaghilo looli paasi pa vumosi? Ndali. 16 namukagula kuuti kwa mwene juno mukujumia jumue hwene vavombi, ghwemwene juno umue muuva vavombi vake, umwene juno munoge hile kukumwitika? iji je lwei nambe nave umue mulivasung'ua ku sambi jino jikuvatwalila ku vufue nambe vasung'ua va vvitiki vuno vukuvatwalila ku kyang'haani. 17 neke ahongesivaghe uNguluve! ulwakuva mulyale vasung'ua va sambi, neke mwitike ku mwoojo ghwoni ndavule mupelilue imbulanisio. 18 muviklue mulumuli

kuhuma mu sambi, muvikilue vasung'ua va kyang'haani. 19 nijova ghwene muunhu ulwakuva ja mavotevote gha mavili ghitu. 20 ulwakuva ndavule mulyahumisie ifilungilo fya mavili ghinu kuva vasung'ua va vulamafu nu vuhos, mu lululuo muhumiaqhe ifilungilo fya mavili ghinu kuva vasung'ua va kyang'haani ku luvalasio. ulwakuva ye muluvasung'ua va sambi mulyale lumuli kutali ni kyang'haani. 21 ku nsiki ughuo, mulyale ni meke jiliku ku mbombo sino lino muvona soni? ulwakuva amahumile gha mbombo isio vwe vufue. 22 neke ulwakuva lino muvombilue lumuli ni sambi kange muvombie kuuva vasung'ua va Nguluve, muli ni mheke vwinila uluvalasio. uluhumilo vwe vsumi vwa kusila na kusila. (aiōnios g166) 23 ulwakuva uluhombo lwa sambi vwe vufue, looli ilitekelo lya vuvule lya Nguluve vwe vsumi vwa kusila na kusila mwa Kilisite Yesu uMutwa ghwitu. (aiōnios g166)

7 neke namukagula vanyalukolo vango [ulwakuva nijova na vaanh vanovikujikagula indaghilo], kuuti indaghilo jikuntema umuunhu pano iva mwumi? 2 ulwakuva un'dala junu atolilue apinyilue ni ndaghilo kwa mughosu ghwake pano iiva mwumi, neke nave umughosi ghwake ifua iiva hulu kuhuma mu ndaghilo ja vutolue. 3 pe lino unsiki ghuno umughosi ghwake ale mwumi nave ikukala nu mughosu ujunge, ikemelu muvwafu. neke nave umughosi kwake angafue alihulu kuhuma mu ndaghilo, pe naiva m'bawfu nave ikukala nu mughosu uunge. 4 pe lino vanyalukolo vango, jumue kange mulyavombilue vafue mu ndaghilo kusila ja m'bili ghwa Kilisite. loli ndiki neke mupate kulunganisa nujunge, kwa mwene juno akasilulivue kuhuma ku vafue neke tuwesie kukumuholela uNguluve imheke. 5 ulwakuva ye tulyale mu lwa m'bili inogheluo sa sambi sika sisimulivue kuhuma miflulgilo fya mavili ghitu ku sila ja ndaghilo na kuvuhola imheke mu vufue. 6 neke lino tudindulivue kuhuma kundaghilo. tujifwile ihali jila jinojatupingagha, neke tutape kutumika mu hali ja Mhepo uMwimike, sio ku hali ija pakali ja malembe. 7 tuti kiki? indaghilo je sambi? Ndali! nambe lino, nanale nikagula isambi najale jivisaghe ku sila ja ndaghilo. ulwakuva nanalejikagula u ndavule indaghilo najale jijova, "nunganoghuaghe" 8 neke isambi jilyapatle inafasi ku lulaghilo lula kange jikale mu mwoojo ghwango uvunogheluo vwoni ulwakuva isambi kisila ndaghilo iijo jifwile. 9 najune nilyale mwumi muwandilo kisila ndaghilo, neke lwati lwsile ululaghilo lula isambi jikapata uvwumi, najune nikafua. 10 ululaghilo lula luno lwale luleta uvwumi lukasyetwike kuuva vufue kalyune. 11 ulwakuva isambi jilyapatle inafasi ku lulaghilo lula lukanisyangagha. kukilila

ululaghilo lula lukanibuda. 12 pe indaghilo vwe vwinike nu lulaghilo lula vwe vwinike vwa kyang'aani nu vunono. 13 pe lino lila lino linono vwale vufue kulyune? nalungavisaghe nahele ku fighono fyoni. neke kuuti isambi jivoneka kuva je sambi kyongo kukilila ilinono lila, jikaletili uvufue nkate jango. ili lilyale kuuti kukilila ululaghilo lula, isambi jighinaghe kuva mbivi kyongo. 14 ulwakuva tukagula kuuti isambi uvutengulilo vwake mwe mumwojo, neke une nilimuunhu għwa m'bili, vanighusise paasi pa vusung'ua vwa sambi. 15 ulwakuva lino nivomba nanikwelevu kyang'haani, ulwakuva lila lino ninoghelu kuvomba, nanivomba, na lilia lino likalasia lyelyene nivomba. 16 neke nave ningavombe lila lino nanilighanile, niva nikwiting'anu ni ndaghilo ja kuva indaghilo je nono. 17 neke lino na je numbulu jango jene jino jivomba aghuo, looli isambi jino jilinkate jango. 18 ulwakuva nikagula kuuti, nkate ja m'bili ghwango nalkukala lino linono, ulwakuva ulunogheluo lwa lino linono lulinkate jango, neke nanivomba. 19 ulwakuva ilinono lila lino nivaghile kuvomba nanikulivomba, looli ilihosi lino nanilighanile lyelyene nivomba. 20 lino nave nivomba lila lino nanilighanile na nene june nejuno nivomba, looli je sambi jino jikukala n'kate jango. 21 nikagwile kange kuuti mwevule uvutavike nkate jango uvwa kuvomba lino linono, neke kyang'haani uvuhosi vuli nkate jango. 22 ulwakuva nikujihovokela indaghilo ja Nguluve ku vu muunhu uva nkate. 23 neke nikuvwagħha uvutavike vuno navwevvwene muflungilo fya m'bili ghwango. najitħana nu vutavike uvupyā muluhala lwango. jikunivomba une kuuva nsung'ua kuvutavike vwa sambi jino mwejili muflungilo fya m'bili ghwango 24 une nene muuunhu nyalusukunalo! ghweveni juno kyale ikumoka mu m'bili ughu għwa vufue? 25 neke luhongesio kwa Nguluve kwa Yesu Kilisite Mutwa għwitu! pe lino. une kuluhala lwango nikujivombela indaghilo ja Nguluve. looli ku m'bili nikuvuvombela uvutavike vwa sambi.

8 pe lino kusila vuhighi vwa ng'alasi ku vala vano vali mwa Kilisite Yesu. 2 ulwakuva uvutavike vwa Mhepo għwa vsumi vula vuno vuli mwa Kilisite Yesu kunivomba une kuva nu vvavuke kutali n vutavike vwa sambi nu vufue. 3 ulwakuva kila kino indaghilo jilyakunilue kuvomba ulwakuva jilyale mbotevte ku m'bili, uNguluve alyavombie. alyansung'ile umwana ghwake umughanike ku kihwni kya m'bili għwa sambi kuuti ave litedkeli, kange akajjhiga isambi ku m'bili. 4 alyavombie ndikio neke kuuti indaghisio sa ndaghilo sivombeke nkate jitū, usse twevano natuluta kulwa kuvingga lila isa m'bili looli kuvingga lila imbombo sa Mhepo uMwimike. 5 neke vala vano vikughuvingħi lila um'bili, visagħha isa m'bili,

loli vala vano vikum'bingilila uMhepo uMwimike visagha imbombo isa Mhepo uMwimike. 6 ulwakuva uvufumbue vwa m'bili vwe vufue, loli uvufumbue vwa Mhepo vwe vvumi nu lutengano. 7 ulu lwe lwakuva uvufumbue vula vwa m'bili vwe vulugu kyanya ja Nguluve, ulwakuva najikwitika indaghili ja Nguluve, nambe ndeponus jikunua kukujitika. 8 vala vano vikughivingilila um'bili naviwesia kukumunoghela uNguluve. 9 nambe lino, namuli mulwa m'bili loli mwa Mhepo, nave lwei kuuti uMhepo ghwa Nguluve ikukala nkate jinu. neke nave umuunhu nsila Mhepo ghwa Kilisite umwene na ghwake. 10 nave uKilisite alinkate jinu, um'bili ghufwile mu mbombo sa sambi loli umwoojo ghwe mwumi ku mbombo sa kyang'haani. 11 nave uMhepo uMwimike ghwa jula junu alyansiluile uYeesu kuhuma kuvafue kukukala nkate jitu, umwene jula junu alyansiluile Ukilisite kuhma ku vafue ilikughapela amavili ghinu uvufue kuuva muumi kusila ja Mhepo uMwimike ghwake. junu ikukala nkate jinu. 12 pe lino, vanyalukolo vango usue tuli tudajivua, neke nakwekuti ku m'bili kuuti tulukukala mu lwam'bili. 13 ulwakuva nave tukukala mu lwa m'bili mulipipi pifua, neke nave mukughaleka amaghendele gha m'bili kwa Mhepo pe mulukukala. 14 ulwakuva ndavule vinga vilongosivua nu Mhepo uMwimike ghwa Nguluve, ava ve vaanha va Nguluve. 15 ulwakuva namukupile umwoojo ghwa vusung'ua nambe mumwoghope. pepano, mukupile umwoojo ghwa kuvombua kuva vaanha vano kwa mwene tulia, "Abba, Nhaata!" 16 uMhepo jujuo ilola palikimo na moojo ghitu kuuti tuli vaanha va Nguluve. 17 nave tuli vaana, pe tulivahaasi kange. vahaasi va Nguluve. najusue tulivahaasi palikimo nu Kilisite nave lwei tupumuka nu mwene neke tupate kughinisivua palikimo numwene. 18 ulwakuva nivalila imhumhuko sa nsiki ughu kuuva nakinu ningaling'anisie nu vvimike vuno vulufunulivua kulyusue. 19 ulwakuva ifinya vvumo fyon filolelela ku vunoghelua vwinga kufunulivua kwa mwana ghwa Nguluve. 20 ulwakuva uvuvumbi vulyakemelilue paasi pa vukanua, pe nakwekuti ku gila jake, neke vvimila jake umwene junu alyavakemelile. mwe mu luhuvi. 21 kuuti uvuvumbi vuvuo vwope vulivikua mu vvavuke na kuhmisivua mu vusung'ua vwa vunangivu na kukwingisivua ku vvavuke vwa vvimike vwa vaanha va Nguluve. 22 ulwaluva tukagula kuuti uvuvumbi vwope vutama na kupumhuka vuvali palikimo nambe lino. 23 na uluo lwene, neke najusue twevanya matekelo gha Mhepo uMwimike - najusue kange tutamua ku numbula situ, kughula kuvombua kuuva vaanha, kuuti uvupoki vwa mavighili ghitu. 24 ulwakuva kwekwa luhuvi ulu tukavangilue. neke ikinu kino kihuvilua kingavoneke, hwene kisila luhuvi kange, ulwakuva ghweveni jula junu ikukihuvila kila kino ikukyagha?

25 looli tungakihuvilaghe ikinu kino natukukyagha tukukighula ku sabuli. 26 mu lululo, uMhepo uMwimike ikututanga mu vuvotewe vvitu. ulwakuva natukakagwile kukufunya ndavule tunoghile, neke uMhepo jujuo ikutufunyla kwa kutamua kusila nambe kujovua. 27 ghwope junu ikughalola amojo ghitu ikulukagula uluhala lwa Mhepo, ulwakuva ikufunya vvimila jave vano vitike kuling'hana na lughano lwa nguluve. 28 najusue tukagula kuva ku voni vanovamughanile uNguluve, umwene ivomba imbombo soni palikimo nu vugholofu ku vooni vanovakemelilue ku gila jake. 29 ulwakuva voni vala vano alyavakagwile kuhuma mumaleme gha vang'iina, kange alyavatavile kuhuma mumuvwandilo valing'anee ni kighwani kya mwana ghwake, neke umwene ave muholua ghwa kwanda mu vanyalukolo vamonga vinga. 30 na vala vano alyavatavile kuhuma muvvandilo avuo alyavakemelile kange. na vala vano alyavakemelile, avuo alyavavalile ikyang'aani. na vala vano alyavavalile ikyang'haani avuo kange a 31 pe tujove kiki lino ku agha? nave uNguluve ali ulubale lwtu ghweveni junu alinkyanya jitu? 32 umwene junu naikumuleka umwana ghwake mwene, looli alyamwumisie vvimila jitu twevoni ikutuleka ndani kukutusighilila ni mbombo sooni palikimo nu mwene, 33 ghweveni junu ikuvahigha avakemelua vwa Nguluve? 34 uNguluve ghwenya kuvalila ikyang'haani. ghweveni junu ikuvahighila ingalasi? uKilisite Yesu ghwejuno alyafwile vvimila jitu, na kukila aghuo umwene kange alyasililivue. ghwope itema palikimo nu Nguluve, kangejuno ikutufunyla usue. 35 ghweveni junu ikutivika patali nu lughano lwa Kilisite? njala, mhumhuko, njala, vuvule kisila kufwala, vwoghoji nambe vubamba? 36 ndavule jalembilue," ku luvumbulilo lwako tubudua imwisi jooni. tulyavalilue ndavule ing'hoole sa kuhinjua". 37 mu isi sooni usue tu li kukila vanovisinda kwa mwene junu alyatughanile. 38 ulwakuva nivavulile kuuti nambe vufue, nambe uvwumi, nambe nyamHola, nambe vutavulua, nambe ifinu fino pwefile, nambe ifinu finofikwisa, nambe ingufu, 39 na mbe ghano ghali kukyanya, nambe ghano ghali paasi, nambe ikidimua kyokyon, nakingawesie kukutuvika patali nu lughano lwa Nguluve junu ghwe Kilisite Yeesu Mutwa ghwitu.

9 nijova isa lwei mwa Kilisite. nanijova uvudesi, uvufumbue vvango vulola palikimo nune mwa Mhepo uMwimike, 2 kuuti ali nulusukunalo lukome nu lulemasio luno nalusiala nkate ja mwoojo ghwake. 3 nale ninoghelua kuuva une nemwene kughunivua na kuseghusivua kutali nu Kilisite vvimila avanyalukolo vango, vala va munyumba jango ku m'bili. 4 aveene ve va Silaeli. vano vali nuwwakuvombeka

kuuva vaanha va vwinike vwa lulaghilona matekelo gha ndaghilo, kunfunya uNguluve nu lufingo. 5 avene ve valongosi vano uKilisite iisile ku vukoola kukughufwala um'bili ughu juno umwene ghwe Nguluve ghwa fyooni. ghwope aghinuaghe kuvusila na kusila. Ameni. (aiōn g165) 6 neke nakwekuuti ulufingo lwa Nguluve lukunilue kuvombeka. Iwakuva na muunhu ghweni juno ali ku Isilaeli ghwe Msilaeli ghweghwene. 7 Ndali nambe ku vuholuo vwa Abulahamu kuuva vaanha vake kyekyene. neke kwe kukilila utsaka uvuholuo vwako vulikemelua". 8 ulu kwekuuti, avaanha va mb'ili na vaanha va va Nguluve. neke avaanha va lufingo vilolelelevu kuuva vaanha va vuholuo. 9 Iwakuva ili lye lisio lya lufingo: "mu masiki agha nikwisa, Sala ipelua umwana" 10 na lye ili lyene, neke uRebeka ye apatile uvukunue kwa muunhu jumo, utsaka ubaba ghwitu, 11 kuuti avaanha ye navaholilue kange alyakyale kuvomba lyolyoni lila ilinono nambe ilivivi, neke kuuti igila ja Nguluve kuling'ana nu vutavusi lyime, nambe ku maghendele, neke vwinila kwa jula juno ikemhela. 12 jikajovilue kwa mwene kuuti, "umbaha ukum'bombelagha un'debe". 13 ndavule jalembilue: "uYakovo nilyamughanile, neke uEsau nankalalagha. 14 pe tutisagha kiki kange? pe kuli nu vuhosu kwa Nguluve? Ndali! 15 ulwakuva ijova kwa Moose, kuuti, Niiva nu lusaghi kwa jula juno niiva ninsaghile, kange niiva nulusungu kwa jula juno niiva ninsungile" 16 pe lino na kwekuuti kwa jula juno ilonda nambe kwa jula juno ikimbila. neke vwinila Nguluve juno isoona lusaghi. 17 ulwakuva amalembe ghit kwa Falao, "mu gila iji jino jinoghile nilyakutosisie, neke kuuti nisone ingufu sango kulyuve, kange neke kuuti ilitavua lyango lipulisiive mu iisi sooni" 18 pe lino, uNguluve iva nulusaghilo kwa ghwoghwoni juno amughanile, na kwa juno ikumughana, nyamajegho. 19 pe ghuliti kulyune, "kiki niflikughwaga unkole? ghwe veeni juno alyavaghile ku nogheluo saake? 20 kinsana kyake, uve veve muunhu muki ghejuno ghukwamula mulwa kipingana nu Nguluve? kuli ningufu sosoni ku kila kino kivumbilue kuuti m'bumbi, "kiki ulyanivumbile une ndiki?" 21 pe um'bumbi nsila kyang'haani ku lihangi kutenda ikyombo kino kinoghile kya kutumila kuhumilanila ni lihangi lilalila, ni kyombo ikinge ikyakutumila jaatu? 22 ndani nave uNguluve juno ndeponu ivonesia ing'alasi jake na kuvonesia ingufu jake kukagulika, akitakalile ku lugudo lwa kukwila ifikong'hoolo fya ng'alasi fino filiyavikilue neke kubuda? 23 ndani nave alyavombie ndiki neke kuuti avonesie uwwinga vwa vwinike vwake kyanya ja fikong'hoolo lusungu, fino alyalinganisie vwinila uvwimike? 24 ndani ndeve alyavombie ndiki kange kulyusue, juno kange alyatukemelile nakwekuuti kuhuma kuva Yahudi vene neke kange kuhuma ku vaanha ava pa

iisi. 25 ndavule fino ijova kange ku Hosea: nilikuvakemhela avaanhу vango vano navalyale vango, nu mughanike ghwake juno nalyale mughanike. 26 kange jiliiva kuuti, pala panojikajovilue kuveene, umue namuli vaanha vango' pala vilikemhelua vaanha vwa Nguluve juno mwumi" 27 ulsaya ikujililila ilsilaeli, kuuti, "nave imbalilo ja vaanha va Silaeli jale jiva hwene lihangi lwa lisumbe, ghiva ghe masala ghano ghillivangulua 28 ulwakuva uMutwa ilitolia ilisio lyake pa iisi, ng'haning'hani na kuvunywiflu. 29 nambe pa vwasio ndavule ulsaya alyajovile kuuti, "ndavule uMutwa ghwa valua lilugu nalyatulekile kunsana uvuholuo vwinila jitu twale tuuve hwene Sodoma kange twale tuvombua hwene Gomola. 30 pe tuti kiki lino? kuuti avaanhу ava pa iisi vano navalyale vilonda ikyang'haani, valyapatile ikyang'haani ku Iwitiko. 31 neke ilsilaeli, juno ayalondagha indaghilo ja kyang'haani naalyajaghile. 32 kiki na uluo? ulwakuva navalyajilondile ku Iwitiko, looli ku maghendele. valyakuvile pakyanya pa livue lya kukuvalila, 33 ndavule dino jilyalembilue, "lola nighonisie ilivue lya kukuvalila ku Sayuni nu mwamba ghwa kukosa. umwene juno ikwitika mu ili nailivona soni.

10 vanyalukolo, uvufumbue vwangnu lufunyo Iwango kwa Nguluve vwe vwinila wwaave uvuvangi vwave. 2 ulwakuva ninola kuuti valinulukangasio vwinila Nguluve, neke na vwinila mu vukagusi. 3 ulwakuva namukagula ikyang'haani ja Nguluve, kange vilonda kujenga ikyang'haani jave veene. navalyale vagholofu ku kyang'haani ja Nguluve. 4 ulwakuva uKilisite ghwe vunywiflu vwa ndaghilo vwinila ikyang'haani kwa muunhu ghweni umwitiki. 5 ulwakuva Moose ilemba kuhusu ikyang'haani jino jikwisa kuhumilana ni ndaghilo: "umuunhu juno ivomba ikyang'haani ja ndaghilo ikukala ku kyang'haani iji". 6 neke ikyang'haani jihumilanilana nu Iwitiko jiti ndiki, nungajovelaghe mu mwoojo ghwako, 'ghweveni juno ilitoga kukyanya? (kuno kwe kumwisia uKilisite paasi.) 7 kange nungajovaghe kuuti, 'veni ilikwingila mu lina?' (kuno kwe kukuntasie uNguluve kuhuma kuvalfue.) (Abysos g12) 8 neke jiti ndani?" ilisio lili pipi nuve, mumulomo ghwako na mumwoojo ghwako". ilio lye lisio lwa Iwitiko lino tukulipulisia. 9 ulwakuva nave umulomo ghwako ghulaata uYeesu kuuti ghwe Mutwa na kukwitika mu mwoojo ghwako kuuti uNguluve ghwe alyansiluile kuhuma kuvalfue, ghupokua. 10 ulwakuva ku mwoojo umuunhu ikwitika na kukava ilkyang'haani na ku mulomo ilaata nna kukava uvuvangi. 11 ulwakuva amalembe ghit, "umuunhu ghweni juno amitike nailivona soni". 12 ulwakuva kusila fotauti kwa muYahudi nu muYunaani. ulwakuva uMutwa jula jula ghwe Mutwa ghwa vooni kange ghwemofu kuvoni vano vikunkemela. 13 ulwakuva umuunhu

ghweni juno ikulikemela ilitavua lya Mutwa ipokua. 14 lwa ndani ndeponu vikunkemhela umwene juno navamwitike? ndani ndeponu kukwitika ummwene juno navampulike? pe vipulikangha ndani kisila kudalikila? 15 mu luki pano ndeponu vidalikila, kisila kusung'ua? ndavule jilembilue, "lwandani vule manono amaghulu gha vala vano vipulisia imhola inofu isa lukelo sa mbombo ingolofu!" 16 neke vooni navakapulikisiagha ilivangili. ulwakuva ulsaya ijova kuuti, Mutwa ghweveni juno apulike imhola jit?" 17 pe lino ulwitiko lukwisa kuhumulanihana na kupulika, na kupulika ku lisio lwa Kilisite. 18 neke niposia kuuti, "pe navapulike?" Ena! kyang'haani kyongo. "ilisio Iwave lipulikike kuhuma kunji ku iisi joni, na masio ghave kuluta muvusililo vwa iisi". 19 kukila ghooni, niposia kuuti, "pe avaSilaeli navalyakagwile?" taasi uMoose iti, nikuvahovesia kukuvaravika iwwifi avaanhnu vano na iisi, ku sila ja iisi jino jisila vwelevua, nikuvapembela kuhanga mukalale". 20 nu Isaya nya lukangasio kyongo iti, nikapatikine na vano navakanivingilile. nilyavonike ku vala vano navalyanilondile, " 21 neke ku Isilaeli vijova viti, "ifighono fyoni nikagholtwiesie amavoko ghango ku vano naviti na kuvaanhnu avanya moojo muumu".

11 pe niti, neke uNguluve alyavakanile avaanhnu vake? nambe padabe. ulwakuva najune kange nili mwiSilaeli ghwa kikolo kya Abulahamu, ghwa kikolo kya Benyamini. 2 UNguluve nalyavakanile avaanhnu vake, vano alyavamanyile kuhuma mu vwandilo. pe namukagula ililembe liti kiki kuhusu uEliya, ndavule alyansumile uNguluve kyanya ja Silaeli? 3 Ntua vabudile avavili vako vope vanyemwile ilitekelo lyako. nijighe ene ne mwene, vope vinoghua uvwumi vwango". 4 neke ulwamulo lwa Nguluve lutu kiki kuveene? "nivike vvimila jango avaanhnu imbilima lekela lubale vano navikumfughamila uBaali". 5 nambe lino unsiki ughu ghwa lino kange kwevale vano vasighile vvimila vusalusi vwa vumosi. 6 neke nave vwe vumosi, sio kange kumaghendele, 7 pe kiki? imbombo jino ulsilaeli alyale ilonda nakakyaghile loli havakemelia vakakyagha, navange vakaponesevua uvusito. 8 ndavule jilyalembilue: "uNguluve avapelile umwoojo ghwa ghano naghilila neke valekaghe kulola, ni mbughulutu neke navangapulikaghe kuhanga umusyughi jji." 9 ghwope uDavidi iti, "leka imesa save sive vwafu, lutengo, lubale lwa kukuvala, na kuhombekesia uluhombo kuvene. 10 leka aamaso ghaponekesivue ing'iisi neke vakunue kulola. ukaghaghunamisie amasana ghave ifighono fyoni" 11 pe njova, "pe vakuville nambe kughua?" nalungavisaghe nahele ifighono fyoni. pepano kwa kukunua kuveene, uvuvangi vufikile ku iisi, neke vavuo vaponekesivue

uvwifu 12 lino nave kukunua kwave vwe vumofu vwa iisi, pe kalingi pwevuli uvukamfilu kwave kukila. 13 na lino njova numue mwevaanhу va pa iisi. ulwakuva muli vasung'ua va vaanhу va iisi isinge, nikujighinia mu mbombole jango inofu. 14 ndeponu nikuvaponia uvwifu ku vano valim'bili ghumo nune. pamo ndeponu tukuvapoka vamonga. 15 ulwakuva nave kukanilua kwave ghe mapuling'ano gha pa iisi, pe luvisagha ndani kukwupilua kwave, looli vvumi kuhuma ku vafue? 16 nave imheke isa kwanda sa kuvikilisia, pe jilivuo inonge ja vutine. nave ghuvikilisia amalela na gha matafi vulevule. 17 neke nave amatafi ghadumulivue ndavule uve, ilitati lya museituni ghukawwalilue mu vamonga, nave ulyavobile palikimo na vavo mu malela gha vumofu vwa mseituni, 18 nungajighiniaghe ku matafi neke nave ghukughinia na veve ghwejuno ghukughatanga amalela, looli amalela ghikukutanga uve. 19 pe ghuliti, "amatafi ghakadumulivue neke nipate uvvalua mu limela". 20 lino pe lwei vvimila kuleka kukwitika kwave vakadumulivue, neke uve ukimile ku lukangafu lwa Iwitiko Iwako. nungaisaghile juve ghwemwene mu lywa kwighinia kyongo, looli oghopagha. 21 ulwakuva nave uNguluve nakaghalekila amatafi gha vutengulilo kange nailikusaghila najuve. 22 lola himbe amaghendele amaagholfu nu vukali vwa Nguluve. ku lubale lomo, uvukali vulyisile kyanya ja vaYahudi vano valyaghwile. neke kulubale ulunge uvugholofu vwa Nguluve vukwisa kulyuve, nave ghukukala mu vugholofu vvake. nave na uluo najuve vikukubudila kutali. 23 nave avene navighendelela kuleka kukwitika vivyalilila kange. ulwakuva uNguluve aliningufu sa kuvwavyala kange. 24 ulwakuva nave umue mukadumulivue kunji ndavule umseituni ghwa mulisoli ughwa muvutengulilo, pe kusyetuka na kuvyalua mumseituni ghuno nono, nakwekukila kyongo ava Yahudi, vano hwene matafi gha muvutengulilo ghano ndeponu ghivvalua kange nkate ja mseituni gwave vene? 25 ulwakuva vanyalukolo nanilonda muleke kukagula sino sisfisme neke kuuti namungavisaghe vakoola kwa kusaga kwinu jumue. ulufiso ulu kwe kuuti ultalamu luhumile ku Isilaeli kuhanga kukamilika kwa iisi kyale kwisile. 26 lino avasilarli voni vilipokua ndavule jalembilue, "kuhuma ku saYuni ilikwisa uMpoki ivusia uvuhosi kuhuma ku Yakovo. 27 nili liiva lipuling'ano palikimo navo, unsiki ghuno kyale nikusivusia isambi save". 28 ku lubale lomo kujova isa livangili vvimila jinu. ku lubale ulunge kuhumilana nu vutavusi vwa Nguluve, vaghanilue vvimila avaghogholo, 29 ulwakuva ilitekelo nuvukemelo lwa Nguluve nalubadilika. 30 ulwakuva muvwasio umue mulyamuhokile uNguluve, neke lino mwupile ulusungu vvimila uvuhosi kwave. 31 ku sila jijijo lino avayahudi ava

vahokile. amahumile ghake kwekuuti kuhumila mulusungu luno mulyapelilue umue ndeponu kange mukwupila ulusungu, 32 ulwakuva uNguluve avapinyile avaanhу vani ku vuhosи neke awesie kukuvasaghila vani. (eleesē g165) 33 ndavule silivuo mbaha uvomofu nu vukoola nu luhala lwa Nguluve! nasiloleka inyigho sake na kusila sa mwene nasiloleka! 34 ulwakuva ghwe veni juno ikagula uvufumbue vwa Mutwa? nambe ghwe veni umuvungi ghwake? 35 neke ghweveni juno ampelile kimonga uNguluve, neke ahombue kange? 36 ulwakuva kuhuma kwa mwene, na ku sila ja na kwamwene, ifinu fyoni kwefile. kwamwene kwevule uvwimike kusiala na kusila. Ameni. (aiōn g165)

12 pe lino nikuvasuma vanyalukolo, ku lusungu lwa Nguluve muhumiaqhe amavili ghinu kuva litekeli lino nyumi, nyimike, jino jitikilue kwa Nguluve. iji je nyifunyilo jinu inyavufumbue. 2 kange namungafwatisiaghe isa mu iisi iji, looli musyetukisive kwa kuvomba uvufumbue vwinu. muvombaghe ndiki mupate kukagula amaghanike gha Nguluve ghano manono, ghikumunoghela na manywilifi. (aiōn g165) 3 ulwakuva niti, muvumosi vuno nipelilue kuuti umuunhu ghweni juno ali mulyumue naavaghile kusagha kyongo kyanya jake jujuo kuliko fino jimuvaghile kusagha, looli jimuvaghile kusagha ku vukoola ndavule uNguluve fino ampelile umuunhu ghweni ulwitiko ludebe. 4 ulwakuva tuli nifighavo finga mu m'bili ghumo, nafighavo fyonifivomba imbombo jimo. 5 vulevule twevinga tulim'bili ghumo mwa Kilisite, ni fighavo kila jumonga kwa n'jake. 6 tuli nifipeelua finga kuling'ana nuvumosi vuno tepelilue. nave ikipeelua kya muunhu vwe vuvili, atengaghe kuling'ana nu lwitiko lwave. 7 nave ikipeelua kya muunhu je mbombele inofu ghwope avombaghe. nave ujunge ali ni ikipeelua kya kuvulanisia pe avulanisiaqhe. 8 nave ikipeelua kya muunhu lwe luhuvilo na ahuvisiaghe. nave ikipeelua kya muunhu kuhumia avombaghe ndikio kuvukoola. nave ikipeelua kya muunhu kye kulongosia livombekaghe ku volelesi uvunono. nave ikipeelua kya muunhu lwe lusungu, avombaghe ku lukelo. 9 ulughano nalungavisaghe lwa kitule, mukalalaghe uvuhosi, mugadililaghe amagolofu. 10 ku lughano lwa vanyalukolo mughananaghe jumue kwa jumue isa vukoola, mukolanaghe jumue kwa jumue. 11 kuvomba ku ngufu namungavisaghe voolo isa mumwoojo muvisaghe nuyunoghelua. isa Mutwa mum'bombelaghe. 12 hovokelagha mu lukangasio luno mulinalwo mufighono fino fikwsa. muvisaghe nulughulo mu mhuhuko sinu. mukalaghe mu nyifunyo. 13 muvombaghe palikimo mu vvufumbue vwa vitiki. londagha isila nyingga sa kuvonesia uvukoola. 14

vasumilaghe ulufunyo vani vani vikuvalpumusia umue; vafunyilaghe nambe namungavaghunilaghe. 15 hovokagha palikimo na vani vahowrike, lilagha palikimo na vani vilila. 16 muvisaghe nu vumosi vumo jumue kwa jumue. namungasaghaghe kwa kujighinia, neke muvakundaghe avakotofu namungavisaghe nu vukoola mu masaghe ghinu jumue. 17 namunga muhombaghe umuunhu ghweni uvuhosi ku vuhosи. muvombaghe inono pa maaaso gha vaanhу vani. 18 ndeve ndeponu, nave jilyavikilue kulyumue muve nu lutengano na vaanhу vani. 19 vaghanike namungahombanaghe uvuhosi jumue kwa jumue, neke mujiseghukaghe ing'alasi ja Nguluve. ulakuva jilembilue kuuti, uluhombo lwe lwang; une nihomba, ijova uMutwa" 20 neke nave ghwe mulugu ghwako ali ni njala, mulisyaghe. nave umilue munywisyaghe. ulwakuva ungavombe ndikio ghukumpalulila amakala gha mwoto pa kyanya pa mutu ghwake" 21 nungakunuaghe ku uvuvivi, looli vusinde uvuvivi ku vugholofu.

13 inumbula jojoni jivisaghe nu vvitiki ku vutavulua vwa pa nkyanya ulwakuva kusila vutavulua, neke luhumile kwa Nguluve. ni navulua sino pwesili sivikilue nu Nguluve. 2 pe lino juno isigha uvutavulua uvuo isiggha ululaghilo lwa Nguluve; vope vani visigha vilikwupila uvuhighi vwave. 3 ulwakuva avatemi na ve vikwoghofia ku vani vivomba inono, looli ku vani vivomba uvuhosi. pe ghunoghua kuleka ku kwoghopa uvutavulua? 4 vombagha sino sinoghile pe ghulighinisiva naso. ulwakuva ghwe m'bombi ghw Nguluve ghwako vwinila amanono. neke nave ghuvumba isa vuhosи, oghopa; ulwakuva naipinda ulubamba kisila nkole. ulwakuva ghwe m'bombi ghw Nguluve ihombekesia ing'alasi kwa juno ivomba uvuhosi. 5 pe jitunoghile uvvitiki, nakwekuti ku ng'alasi jene, looli vwinila uvufumbue. 6 vwinila ili kange ghuhomba isongo ulwakuva avanya vutavulua ve vavombi va Nguluve, vani vighendelela kuvomba ili. 7 muvahombaghe vani vani vikuvaldaja isongo kwa juno anoghiile kuhombua isongo; isongo kwa juno anoghiile; uvwoghoi kwa juno alinuvwoghoi; iheshima kwa juno anoghiile. 8 namungadajivuaghe ikunu kyokyonи kwa muunhu, looli kughanana jumue kwa jumue. ulwakuva umwene huno ikumughana ughwa pa vupipi avombile isa mundagilo. 9 ulwakuva, "naghuli fwafuka anaghulibuda, naghulihija, naghulinoghelua," nave kuli nu lulaghili ulunge kange lulilomo mumasio agha kuuti, "umughanaghe ughwa pavupipi pako ndavele ghukujighana juve". 10 ulughano nalukumpika umunhu ughwa pavupipi pako. pe lino ulughano vwe vunywiflu vwa ndaghilo. 11 mu ulu ghukagula unsiki kuuti,

ghwe nsiki ghwa kuhuma mu tulu. ulwakuva uvuvangi vvitu vuli pipi, kukila unsiki ghwa kwanda ghula, ghuno tulyale vitiki. 12 ikilo jighendelile ni mwisi jilipipi. tuvike palubale isa mu ng'iisi, pe tufwale ifilwilo fya lumuli. 13 tulutaghe lwelwene, ndavule mu lumuli sio kufikulukulu fya vuhozi nu vughasi. natungalutilaghe mu vuvwafu nambe inogheluo sino ndeponu nasisighua, nakwekuuti ku kituue naambe vvifu 14 looli umfwale uMutwa Yesu Kilisite, kange natungavikaghe inafasi vvimila um'bili mu nogheluo saake.

14 mumwupilaghe ghweni juno m'bote vote mu Iwitiko,

kisila kuhumia uvuhighi mu masaghe ghake. 2 umuunhu jumonga ali nu Iwitiko lwa kulia kyokyon, nu junge juno mb'otevote ilila ji nyatu jeene. 3 umuunhu ghweni juno ilia kila kinu nangam'benapulaghe umwene juno nailia ila kinu. nu mwene juno nailila kila kinu nangumuhighaghe ujunge juno ilia kila kinu. ulwakuva uNguluve amwupile. 4 uve ghweve veeni, uve ghejuno ghukumuhigha um'bombi juno ghwe kyuma kya junge? pe pavulongo pa Ntwa ghwake kuuti ikwima nambe kughua. neke itosesivua lwakuva uMutwa ndeponu ikumwimia. 5 umuunhu jumonga ikukinoghua ikighono kimo kukila ifinge, nujunga ikufinoghua ifighono fyon. lino umuunhu asaghe mu luhala lwake jujuo. 6 umwene juno inoghua ikighono, inoghua ikighono vvimila Mutwa. ghwope juno ilia, ilia vvimila Mutwa. ulwakuva ikumuhongesia unguiluve. umwene juno nailia ikujisigha kulia vvimila Mutwa. umwene kange ihumia uluhongesio kwa Nguluve. 7 ulwakuva nakwale juno ikukala mu nafasi jake, kange nakwale juno ifua vvimila jake jujuo. 8 ulwakuva nave tukukala, tukukala vvimila Mutwa. kange nave tufua, tufua vvimila Mutwa. pe nave tukukala nambe tufua tuli kyuma kya Mutwa. 9 ulwakuva je gila uKilisite alyafwile na kukukala kange, kuuti neponu ave Mutwa ghwa vooni avafue ana vvumi. 10 neke uve, kiki ghuhigha unalukolo ghwako? n juve, kiki ghukum'benapula un'jako? ulwakuva tewoni tulikwima pavulongo pa kitengo kya vuhighi kya Nguluve. 11 ulwakuva jilembilue, "ndavule vule nikukala" kulyune amafundo ghoni ghilifughamma, na lulumili lulihumia ulughinio kwa Nguluve. 12 pe lino, umuunhu ghweni munlyusue ilihumia ikivalilo kyake jujuo kwa nguluve. 13 pe lino natungaghendelaghe kuhighana, neke pepano twamule ndiki, nakwale juno kyale ivika ikuvasio nambe ulutegho kwa nyalukolo ghwake. 14 nikagwile na kupulika ma Mutwa Yesu, kuuti kusila kinu kino kilamafu kikio kwe kwajula mwene juno isagha kuva kyokyon kilamafu. ulwakuva kwamwene kilamafu 15 nave vvimila kyakulia unyalukolo ghwako isukunala, naghughenda kange mulughano. nungamanganiaghe mu kyakulia kyako umuunhu juno vvimila jake uKilisite

alyafwile. 16 pe nanilamula amaghendele ghinu amanono ghalambusia avaanhу kuhighua. 17 ulwakuva uvutwa vwa Nguluve na vvimila vwa kyakulia na kunyua, looli uvwimila vwa kyang'haani, ulutengano, nu lu keelo mwa Mhepo Umwimike. 18 ulwakuva umwene juno ikum'bimbela uKilisite ku ulu itikilue kw Nguluve na kuvaanhу. 19 pe lino, tuvingilie imbombo sa lutengano na sino sikunkangasia umuunhu ujunge. 20 nungananganiaghe imbombo ja Nguluve kwa kulonda ikyakulia. ifunu fyoni kyang'haani finono kyongo, neke kivivi kwa muunhu jula juno ilia na kusababisia umwene kukuvala. 21 ke kanono kuvuhila kulia ikidimua nambe kunyua uluhuje nambe kyokyon kino ku ikio kikunkalasia unyalukolo ghwako. 22 ulwitiko ulu luno ulinalwo uvikaghe nkate jako juve nu Nguluve. afunyilue umuunhu jula juno naikujighigha jujuo ku kila kino ikukyitika. 23 juno ali nu vwoghoji ahighilue nave ilia, ulwakuva najihumilanila nu Iwitiko. na kyokyon kino nakihumilanila nu Iwitiko je sambi.

15 lino tewano tuli ni ngufu tunoghile kukuvutola

uvuvote vote vwa vano vavote vote, neke natunoghile kujivelelesia jusue. 2 umuunhu ghweni mu lyusue amughanaghe un'jake ulwakuva lwe lunono ku vufumbue vwa kukunkangasia. 3 ulwakuva naju Kilisite nakajilloghelsie jujuo neke pepano jilyale ndavule jilembilue kuuti, "amaligho gha vala vano vakakulighile ghanyaghile une". 4 ku kyokyon kino kilongwile kulembua, kilyalembilue kwa kutuvulanisia ku gila kuuti kukiila ulugudo na kukilia kukangasiva amoojo na malembe twale tuuva nu lukangasio. 5 lino uNguluve ghwa lugudo nu lwa kukangasia amoojo avapele kuva nu vufumbue vve vumo kwa muunhu ghweni kuling'ana nu Yesu Kilisite 6 awesie kuvomba ndiki kuvufumbue vumo muwesie kukumughinia mu njovele jino uNguluve nu Nhaata ghwa mwana ghwitu uYesu Kilisite. 7 pe lino mumwupilaghe ghweni ndavule vule uKilisite alyavupile umue ku vvimike vwa Nguluve. 8 ulwakuva nijova kuuti uKilisite avombilue kuva m'bombi ghwa kudumula igola ija m'bili ghwa kidimi kukwimila ilweki ja Nguluve. alyavombie ndiki kuuti ndeponu kuvonesia ulufingo luno lulyahumisive ku vaNhaata, 9 nava pa iisi kukumpaala uNguluve. ku vumosi vvake. ndavule vule jilembiluekuuti, "pe lino nihumia ulughinio kulyuve ku iisi simonga na kukwimba ulughinio kultavua lyako. 10 kange jiti, "kange hovokagha, umue mwe vaanhу va iisi, palikimo na vafue vake". 11 kange, "mumughiniaghe uMutwa, mwe vanya iisi mwensi; neka avaanhу ava iisi voni vamughiniaghe umwene". 12 kange uYesayi akati, "kuliiva nu mhela ghwa Yesu nu junge juno ilikwima kutema ku iisi sooni. avapanji viiva nuluhuvilo mwa mwene. 13 lino uNguluve ghwa luhuvilo

avamemesiaghe ulukelo lwoni nu lutengano lwa kwitika, neke kuuti ndeponu mughine ku luhuvilo ku ngufu sa Mhepo uMwimike. **14** vanyalukolo vango munidengenie, munidengenie kuuti najumue mumemilue uvugholofu, mdumemilue nu luhalalwoni. nidengilue kuuti, numue ndeponu mukangasianagha mweni. **15** neke nikuvalembela kulukangasio kyongo mu simonga neke kukuvakumbusia kange, ulwakuba ikipeelua kino mupelilue nu Nguluve. **16** ikipeelua iki kilyale kuuti ndeponu nive m'bombi ghwa Yesu kilisite juno alyasung'ilue mu iisi, kujihumia hwene ntemi ghwa livangili lya nguluve. nale niwesia kuvomba ndiki neke kujihumia kwango ku iisi kuve kwitikilue, kuvikilue patali nu Nguluve ku sila ja Mhepo uMwimike. **17** pe ulukelo lwango luli mwa Kilisite yesu na mumbombo sa Nguluve. **18** ulwakuba ndeponu naningaghele kujova lyolyoni looli kuuti uKilisite avomble kukilila kulyune uvvitiki vva iisi. agha ghavombike ku masio na maghendele. **19** ku ngufu sa fivalilo na gha kukwoghofia kwa ngufu sa Mhepo uMwimike. iji jilwale kuuti kuhuma ku Yelusalemu, na kusyutila kutali ndavule ku liliiko, ndeponu kukujitola kunji ilivangili lwa Kilisite kuvunyilifu. **20** ku sila iji, uvufumbue vvango vwale kupulisia ilivangili, neke na pepala pano uKilisite ikagulika ku litavua neke kuuti nikunuaghe kujenga uvwalo kwa muunhu ujunge. **21** ndavule jilembilue kuuti, "vano kwa mwene vasila mhola sake angise mukumwagha, na vala vano navakampulike vilikunkagula". **22** pe lino nikasighilue ke kinga kukwisa kulyumue, **23** neke lino nilinsila lubale lwolwoni mufighavo iifi kange nanogheluaghya ku maka minga kukwisa kulyumue. **24** lini jaatu ningakile pano niluta ku Hisipania nihuivila kuvavona. na kuwesia kutwalua ku sila jango palikimo numue, pe baho kyale nihovwike kuvomba lumo numue ku nsiki. **25** neke lino niluta ku Yelusalemu kukuvalombela avitiki avange. **26** ulwakuba lulyavanoghile avaantu va kuMakedinia na ku Akaya kusangula isongo sino sinoghile ku avakotofu vamonga mu vitiki ku Yelusalemu. **27** Ena, jilyale kulughano lwave, kange na ku kyang'haani valyale vasighilua vaave. Iwakuva nave avapa iisi vahangilanile mu mbombo save isa mu mwoojo, voope kange visighilua kukuvalombela inofu ku vufumbue vvititu, **28** pe lino unsiki ghuno nivombile ndiki na kuva nulu kwilano lwa mheke iji kuveene, pe niluta mu sila palikimo numue ku Hisipania. **29** nikagula kuuti unsiki nikwisa kulyumue nikwisa ku vunywilifu vva lufunyo lwa Kilisite. **30** lino nikuvasuma vanyalukolo kwa Mutwa ghwituu Yesu Kilisite na kulughano lwa Mhepo, kuuti muvombaghe palikimo nune mu nyifunyilo siinu ka Nguluve vvimiila jango. **31** munisumilaghe kuuti ndeponu nipokua kuhuma kuva Yudea vano naviti. na kuuti imbombele jango ku Yelusalemu

ndeponu jupiluaghe na vitiki. **32** musuumilaghe kuuti ndeponu nikwisa kulyumue ku lukelo kukilila ulughano lwa Nguluve na kuva ndeponu nipuma palikimo numue. **33** nu Nguluve ghwa lutengano avisaghe palikimo numue mweni. Ameni

16 nikumuleta kulyumue uFibi ulumbu lyitu juno ghwe m'bombi ghwa tembile jino jili ku Kenkelea, **2** juno kuuti ndeponu mukumwupila mwa Mutwa. muvambaghe ndikio ku kino kili nlutalamia kya vitiki mwimaghe naghwo ku lyolyoni lino iva ilonda ulwakuba umwene alyale m'bombo mbombo ghwa vinga nu vvimiila jango june. **3** mwungilaghe uPilisika nu Akila vavomba mbombo palikimo nune mwa Kilisite Yesu, **4** vano vakavupumwisie uvvumi vwaave vvimiila uvvumi vvango, nikuvahongesia na nene june, looli ku tembile sooni isa pa iisi. **5** vahungilaghe ava kutembile jino jilikuveene. mwungilaghe uEpanieto mughanike ghwango, juno ghwe muholua ghwa kwanda mwa Kilisite ku Asia. **6** mwungilaghe uMaliya juno avomble imbombo ku ngufu vvimiila jiinu. **7** mwungulaghe uAndiniko nu Yunia vamanyani vango kange vadindilua vajango, ve va vahilua mu vasung'ua vano valyalongwile kukunkagula uKilisiye ye nikyale une. **8** mwungilaghe uAmpuliatu mughanike ghwango mwa Mutwa. **9** mwungilaghe uUlubayo m'bomba mbombo palikimo nune mwa Kilisite, nu Sitakisi mughanike ghwango. **10** mwungilaghe uApele juno itikilue kwa Kilisite. vahungilaghe vooni mu nyumba ja Alisitobulo. **11** mwungilaghe uHerodioni manyani ghwango. vahungilaghe vooni vano vali mu nyumba ja Nalikiso, vano vali mwa Mutwa. **12** mwungilaghe uTilifaina nu Trifosa, vano vivomba imbombo mwa Mutwa ku ngufu nyinga. mwaungilaghe uPelisisi mughanike juno ivomba imbombo kukila mwa Mutwa, **13** mwaungilaghe uRuko juno atavulilue mwa Nguluve nu ngiina na mama ghwango. **14** mwungilaghe uAsinklito, Flegon, Helme, Patroba, Helma na vanyalukolo vooni vano valipalikimo nave. **15** nihungile Filologo nu Yulia, uNilea nu lumbulie, nu Olimpa, na vitiiki vooni vano vali palikimo naveene. **16** nihungile umuunhu ghweni nu lunonelo ulwimike. itembile sooni sikuvahungila mwa Kilisite. **17** lino nikuvasuma vanyalukolo mu saghaghe ku avuo vano vitengulisia kupalasana na ifipighi. viluta kinsana ni mbulanisio sino muvulanisivue. syetuka muhume ku veene. **18** ulwakuba avaantu ndavule ava navikum'bombela uKilisite Mutwa, looli amaleme ghave vavuo. ku masio ghave amanono nu luhongesio lwa vudesi vikughasyanga amoojo gha vasila makole. **19** ku kihwani kya vvitiki vvini mukunfikila umuunhu ghweni. pe lino nikuvahovokela, neke nilonda umue muvisaghe nu vukoola mu vunono, namungavisaghe nu nkolepavulongolo pa vuhosi. **20** uNguluve naidila kukum'buda

uSetano paasi pa sajo sinu. uvumosi vwa Mutwa Yesu Kilisite vuvisaghe palikimo numue. 21 uTimoti, umbomba mbombo palikimo nune ikuvahungila, uLukio, Yasoni nu Sosipita avamanyani vango. 22 une ne Tetio nejuno niлемbile ikalata iji, ikuvahungila ku litavua lya Mutwa. 23 uGayo junو alyanivikile na kutembile joni, ikuvahungila. uElasito, m'bika kitule ghwa mpulo palikimo nu kwalito junو nyalkolo vikuvalaghe numue mwene. Ameni” 25 lino kwa mwene unyangufu isa kuvomba mwime kuling'ana ni livangili ni mbulanisio sa Yesu Kilisite, kuling'ana nu lusyetulilo vwa sino sifisilue ku nsiki ntali, (aiōnios g166) 26 neke lino jikagulike na malembe gha vuvili kuling'ana lulaghilo lwa Nguluve ghwa fighono fya kusila na kusila, ku vvitiki vwa Iwitiko mu iisi simonga? (aiōnios g166) 27 kwa Nguluve unya vukoola mwene, kukililia uYesu Kilisite, kuvisaghe nuvutwa amaka ghooni. Amina (aiōn g165)

1 Wakoritho

1 U Paulo, junu alyakemelilue nu Kilisite u Yesu kuva m'bombi muvughane vwa Nguluve, 2 nu Sosthene unyalukolo ghwitu, kulukong'ano lwa Nguluve luno luli ku Korintho, kavala vano valing'anisivue mwa Yesu kiliste vano vakamemesivue kuuva vaanhу vimike. Tukavalembela vala voooni vano vikulikemela ilitavua lya Mutwa ghwitu Yesu Kilisite pooni pooni, u Mutwa ghwa vanave kange ghwitu. 3 Ulusungu nulutengano luvisaghe kulyumue kuhuma kwa Nguluve u Nhaata ghwitu nu Mutwa ghwitu Yesu Kilisite. 4 Ifighono fyooni nikumongesia u Nguluve ghwango vvimila umue, vvimila ulusungu lwa Nguluve luno u Kilisite Yesu alyavapelile. 5 Avavikile kuva vamofu musiila sooni, vuujofi palikimo nuvumanyani vwooni. 6 Avavikile vamofu, heene vwolesi ulwa Kilisite ulwakuuti lun'kangasivue kuuva kyaang'haani mun'kate mulyumue. 7 Pauluo namukwaghilua ifipelua fya mhunumbula, ndavule mulinuvunoghelua uwakughulila ulyusyuko lwa Mutwa ghwitu u Yesu Kilisite. 8 Ikuvakangasia umue kufika kuvisililo, ulwakuuti muleke kupikua mukighono kya Mutwa ghwitu Yesu Kiliste. 9 U Nguluve n'koola junu alyavakemelile umue muvumo vwa mwana ghwa mwene, Yesu Kiliste Mutwa ghwitu. 10 Lino nikuvapelepesia mwevakulu vango numue va mwanilumbu, kukila multitava lya Mutwa ghwitu Yesu Kilisite, kuuti voooni mwitike, nakuuti nakulavesagha kughaving'ana mun'jate mulyumue. Nikuvapelepesia kuuti muvisaghe palikimo nu luvelo luomo nuvufumbue vvumo. 11 Ulwakuva avaanhу va munyumba ija Kloе vam'bulile kuuti kwellule ulughaving'ano luno lughendelela pakate palyumue. 12 Nilonda kuuti: Umuunhu ghweni kulyumue ijoova, "Une nilii hwa Paulo," nambe "Une nili ghwa Apolo," nambe "Une nilii ghwa Kefa" nambe "Une nili ghwa Kilisite". 13 Vuuli! U Kilisite aghaving'ine? Vuuli! U Paulo alyakomelilue vvimila umue? Vuuli! Mhulyofughiue multitava lya Paulo? 14 Nikumongesia u Nguluve kuuti nanilyamwofughe nambe jumo, looli u Kirispo nhu Gayo. 15 Ulu lulyale kuuti nakwale nambe jumonga junu ale iiti mulyofughue multitava lyango. 16 (Kange nilyavofughe avaa munyumba ja Stephanja. Kukila apuo, nanikagwile kuuti nilyamwofughe nhu muunhu juunge jujuno avisaghe). 17 Ulwakuva, u Kilisite alyanyomuile kukwofugha looli kudalikila ilivangili. Looli nalyanyomwile kudalikila ni njovele inono ija kimunhu, ulwakuuti ingufu sa kikovekano sileke pivuka. 18 Ulwakuva imola ija kikovekano luunangano kuvano vifua. Looli kuvala vano u Nguluve ikuvapoka, se ngufu sa Nguluve. 19 Ulwakuva liilembilue, "Ninanganiagha uvukola uvwa nyaluhala. Ninanganiagha

injovele sa vanyaluala." 20 Alikughi umuunhu unya vukola? Alikughi unyawimb? Alikughi unjovaji ughwa kujishetulania iisi? Vuuli u Nguluve nalyasetulinie uvukola vwa iisi iji kuuva vujasu? (aiōn g165) 21 Kuhuma iisi jilinuvwakyang'haani vwa jeene najilya n'kagwile u Nguluve, lulyanoghile u Nguluve mhuvuyasu vuvanave ulwakudalikila ulwakuuti avapoke vano vikwitika. 22 Kucaa Yahudi kuposia ifivalilo fya fidegho na kuva Yahudi kulonda uvwakyang'ani. 23 Looli tukun'dalikila u Kilisite junu alyakomelilue, junu aling'uvasi kuva Yahudi, kange vwe vuyasu kuva Yunani. 24 Looli kuvala vala vano valyakemelilue nu Nguluve, avaYahudi nava Yunani tukudalikila u akilisite heena ngufu nuvwakyang'haaniwa Nguluve. 25 Ulwakuva uvuyasu vwa Nguluve vuliinuvwa kyang'haani kukila uvwa vaanhу nuvuvotevote vwa Nguluve vuliiningufu kukila avaanhу. 26 lagha ing'emelo ja Nguluve kulyumue, vakuulu vango numue va mwanilumbu. Namulyale viinga mulyumue kuuti namulyale nuvwakyang'haani mufighelelo fya vumuunhu. Namulyale viinga mwe vanyangfu mulyumue. Namulyale viinga mulyaholilue muvuvaha. 27 Looli uNguluve alyasalwile ifinhу ifiyasu ifya mu iisi muno ulwa kuvalipelela i soni ifinyavwakyang'haani. U Nguluve alyasalwile ifivotevote mhu iisi pikukikosekesia isoni ikinya ngufu. 28 U Nguluve alyasalwile kila kino kilipasi kyongo nakila kino kilyasyojolilue mu iisi. Alyasalwile fyoni fino nafilyavalivue kuuva kiinu, kukufivika heene na kiinu ifinu ifinya luvumbulilo. 29 Alyavombile vulevule ulwakuuti nakwangavisaghe nambe jumonga junu aliinulwakutosia pavulongolo pa mweene. 30 Vvimila vwa kila kino u Nguluve alya kivombie, lino mulimun'kate mwa kilisite Yesu, junu avombie mu vvakyang'haani vvimila usue kuhuma kwa Nguluve. Alyale ghwa kyang'haani ghwitu uvwimike muvuvangi. 31 Heene ihumilo, ndavule ililembe ijoova, "Juno ikughinia, ighiniaghe mwa Mutwa."

2 Yenisile kulyumue un'kulu nava lumbu vango, nanilisile namasio agha kuvalupa nuvwakyang'haani heene nilyaghadalikile uvwa lweli vuno vufisime vvimila u Nguluve. 2 Nilyalamwile nambe kukagula kyekyoni yenilimulyumue nambe u Yesu Kilisite, numwene junu alyakomelilue 3 Nilyale numue muvotevote, kange nuludwesi, na kuhilila kyongo. 4 Nimola jango nakudalikila kulyu nakukale namasio agha vulevule nuvwakyang'haani. Pauluo, ghalyale ghikuvesia mu Mhepo ni ngufu, 5 ulwakuuti ulwitiko lwinu nalungavisaghe muvuwakyang'haani uvwa vaanhу, looli mungufu sa Nguluve. 6 Lino tujova uvwakyang'haani vwa vaanhу avagoyo, looli navvevwa kyang'haani vwa

iisi jji, nambe avatemi avansiki ughu, vanovikila. (aiōn g165)
7 Pa uluo tujova uwakyang'haani vwa Nguluve ughwa
lweli vuno vufisime, uwakyang'haani vuno vufisime u
Nguluve alyasalwile yeghukyale unsinkibghwa vvimike
vvitu. (aiōn g165) 8 Nakwale ghweeni junu itema unsiki ughu
junu akagwile uvwa kyang'haani uvu, heene vasamanyila
mu nsiki ghula, nde navalyan'komelile u Mutwa ughwa
vvimike. (aiōn g165) 9 Looli ndavule lilembilue, "Amasio agha
nakwile ilisio lino lighaghile, nakwejili imburghulutu jino
jipulike, amasaghe naghakasaghile, amasio ghano u Nguluve
aling'anisie vvimila vwa vala vano vamughanile umwene.
10 Agha gheghanu u Nguluve ghano avonesisie kulyusue
kukilila u Mhepo, ulwakuva u Mhepo ilola kila kiinu, nambe
masio ghano ghali mun'kate mwa Nguluve. 11 Ulwakuva
ghwe veeni junu ikughamanya amasaghe gha muunhu, looli
inumbula ja muunhu mun'kate mwa mwene? pauluo kange,
nakwale jun oakagwile amasio agha mun'kate agha Nguluve,
looli u Mhepo ghwa Nguluve. 12 Looli natukupile iMhepo ja
iisi, looli i Mhepo jino jihuma kwa Nguluve, ulwakuuti jinoghile
kukagula uvwimike vwa masio ghano tupelilue nu Nguluve.
13 Tujova aghanamasio, ghano uwakyang'hani vwa muunhu
navunoghile kuvulania, looli ghano u Mhepo ikutuvulanisia.
U mhepo ighanula amasio gha Mhepo ugha kyang'haani
ghwa kimhepo. 14 Umuunhu junu naghwa Mhepo nakwupile
amasio ghano gha Mhepo ghwa Nguluve, ulwakuva aghuo
lwe lunanging'ano lwa mweene. 15 Nanoghile kukagula
ulwakuva ghikukagula nu Mhepo. Kwajula ughwa Mhepo
ihigha amasio ghooni. Looli ihighua navange. 16 "Ghwe
veeni anoghile kukagula amasio gha Mutwa, junu anoghile
kukum'bulanisia umwene?" Looli tulinamasaghe gha Kilisite.

3 Nhune, vakuulu na vanuna vango, naniyajovile numue
heene vana Mhepo, loi ndavule avaana m'bili. Ghwene
avaana avadebe ava Kilisite. 2 Nilyavanywisisie utusiva ni
nyama, ulwakuva namukiling'anisie kulia inyama. Nambe lino
namuling'anisie. 3 Ulwakuva umue namulim'bili. Ulwakuva
ikilule namatupa ghavonike mulyumwue. Vuuli, namukukala
kuling'ana nu m'bili, vuuli, namughenda ndavule vulevule vwa
kumuunhu. 4 Ulwakuva umuunhu jumo iiti, "Nikum'bingilila
u Paulo" Ujunge iiti "Nikum'bingilila u Apolo," namukukala
ndavule avaanhу? 5 U Apolo ghwe veeni? nu Paulo ghwe
veeni? Avavombili vajuula junu mumwitike, kwa ghweni
junu u Mutwa akam'pelile imbombo. 6 Une nilyavyalile, U
Apolo akaponia amalenga looli u Nguluve akakusia. 7 Pa
uluo, nakwekuuti junu akavyalile nambe junu alyaponisie
amalenga alinikimonga. Looli ghwe Nguluve junu ikusia. 8
Lino junu avalile najuno ikwusilila amalenga vooni valing'ine,

najula junu ikwupilagha uluhombo lwa mwene kuling'ana nhi
mbombo jamwene. 9 Ulwakuva usue tulivavomba mbombo va
Nguluve, umwue muli bustani ja Nguluve, lijengo lya Nguluve.
10 Kuhumilanila nulusungu lwa Nguluve luno nikapelilue
heene n'jengaji um'ba, nilyavikile ulwalo, nujunge ijenga
pakyanya pa lwene. Looli umuunhu ilolelelaghe ndavule
ijenga. 11 Ulwakuva nakwaele ujunge junu kwandebijenga
ulwalo ulunge kukila luno lujengilue, luno ghwe Yesu Kilisite.
12 1Lino, ndavule un'jinu ghwinu ijenga pakyanya ni sahabu,
ni ndalama, namavue gha lutogo, amapiki amasoli, nambe
amatandu, 13 imbombo ja mwene jilya fwikulilue, kulumuli
lwa pamwisi jifwikuluugha. Ulwakuva jifwikulivua nu mwoto.
Umwoto ghuli ghelagha uvunono vwa mbombo jino umuunhu
ghweni akajivombie. 14 Ndavule kyoni kino umuunhu ajangile
kisighalila umwene ilikwupilagha uluvonolo. 15 Looli imbombo
ja muunhu jingalanguke nu mwooto, naikwambulila kiinu.
Looli umwene jujuo ipokuagha, ndavule kusena ku mwotoo
16 Namukagula kuuti umue mulinyumba nyimik ja kufunnyila
ja Nguluve nakuuti Mhepo ghwa Nguluve ikukala mun'kate
mulyumue? 17 Nave umuunhu angananganie inyumba
inyumba ija kufunnyila ija Nguluve, u Nguluve ikumunangania
umuunhu ujoo. Ulwakuva inyumba inyimike jakufunnyila ija
Nguluve nyimike, pauluo najumue. 18 Umuunhu alisyangile
mwene, nave jumonga n'kaate mulyumue isaagha kuuti
alinuluhala kumasiki agha, avisaghe hweene "N'jasu" apuo
peiva nuluhala. (aiōn g165) 19 Ulwakuva uluhala lwa mu iisi
iji vuyasu pavulongolo pa Nguluve, ulwakuva jilembilue,
"Vikolua avanyaluhala nuvuvesi vuvanave" 20 Kange u
Nguluve akagwile amasaghe gha vanyaluhala palivuvule."
21 Apuo umuunhu nalighiniagha avaanhу! Ulwakuva ifiinu
fyoni fiinhу. 22 Nave ghwe Paulo, nambe u Apolo, nambe u
Kefa, nambe iisi, nambe amikalile, nambe vufue, nambe
ifinu fino pwefile, nambe fino filyava. Fyooni fiinhу, 23 Umue
mulivakilita va Nguluve.

4 Vulevule pepene umuunhu ikutuvalila usue, avavimbi
va Kilisite kange vimilili va vusyefu vwa lweli uvwa
Nguluve. 2 Mu ulu, kino kilondua ku vvimilili kwekuuti
vavisaghe vakuhuvilua. 3 Looli kulyune une kiinu kidebe
kyongo kuva muhighua numue nambe uluhighilo lwa
kumuunhu. Ulwakuva nanikuigha nambe june nemwene.
4 Nanikuigha june namwene, uluo nakwekuuti une june
nanilighwa kyang'haani. Ghwa Mutwa junu ikuhigha. 5
Pa uluo, namungajovaghe uluhighilo ku sooni ija n'siki
naghufikile, ghwakwisa u Mutwa junu. Juno ikuvavika
pavuvalafu ghooni ghano gha fisime ku ng'iisi nakufwkula
uludonya lwa mwojo. Apuo umuunhu ghweni ikwupilagha

ulughinio lwamwene kuhuma kwa Nguluve. 6 Lino, vakulu vango numue vamwanilumbu vango, june nemwene nu Apolo nivingiliila uvatavike uvu vwiimila umue. Ulwakuuti kuhuma kulyusue luvanoghile kumanyaila kulyumue ifyovele kwekuuti kiki, "Ulakiliilagha kukila ndavule kilembilue." Ulu kwekuuti nakwale nambe jumo kulyumue ughwa kughinia kukiila ujunge. 7 Ulwakuuva ghweni juno juno ipungilanila kulola nu junge? Kyekinukiki kino UKlinakyo nukakyupilile vuvule? Nave umalile kukwupila vuvule, kiki mukughinia nave fye mukavombile vuvule? 8 Lukwiline mulinafyo fyooni fino muvela mulonda! Lukwiline mulinuvumofu! Mutengwile kutema- ulwakuuti muhalile kukila usue! Looli nikuvasumila uvuhasi uvunofu ulwakuuti tuhalaghe palikimo numue. 9 Pa uluo nisagha u Nguluve atuvikile usue vasung'ua heene ikutusona vavusilile mulukindi lwa maandamano na ku vaanhу vano vahighilue kubudua. Tulindavule ulusejo lwa iisi, kuvanyamola na muvaanhu. 10 Usue tulivayasu vwiimila vwa Kilidite, looli umue mulivanyaluhala mwa Kilisite. Tulivavotovete, looli umue muliningufu. Mukwoghopua, looli usue tusyojolivua. 11 Nambe unsiki ughu tulininjala ni kyumilua, tughajile amenda, tulinimumuko, kange tulisila pakukala. 12 Tuvomba imbombo ningufu, namavoko ghitu jusue. Pano tusyojolua, tufunya. Unsinki ghuno tupumusivua, tukuguda. 13 Pano tulighwa, tukwamula nuvuhugu. Kwtule, kange tujighe tuvalilua kuuva heene tukanilue ni iisi na makakala ku ghooni. 14 Nanilemba agha ghooni ulwakuuti nivapelele u sooni umue, looli kukuaghumbatila umue heene vanha vango vano nivaghanile. 15 Nambe kuuti mulivavulanisi ifijigho fya mbilima mwa kilisite, musila va Nhaata viinga. Ulwakuuva nili Nhata ghwinu mwa Yesu Kilisite kukilila ilivangili. 16 Pa uluo nikuvapelepesia munyighaghe une. 17 Apuo fyenambe nikamwomwile kulyumue u Timotheo, vaghanike vango kange mwaana mfwihu kwa Mutwa. Ikuvakumbusiagha isila sango mwa Kilisite, ndavule nivulanisive poni naku ng'ong'ano soni. 18 Lino vamonga mulyumue vukughinia, vivomba hene nanilikwisa mulyumue. 19 Looli nikwisa kulyumue linolino, nave u Mutwa angakele. Apuo pe nilikagula na ghe masio ghavanave vanovikughinia, looli nililolagha ingufu sivanave. 20 Ulwakuuva uvutura vwa Nguluve navuva mumasio looli mu ngufu. Mulonda kiki? 21 Nise kulyumue nulugudo nakuuva nulughano namunumbula ijavulugu?

5 Tupilike imola kuuti kulinuwafu mulyumue, uvuvwafu vunopwevisil pakate na kate pavaanhu ava kisina. Tulinimola kuuti jumo mulyumue ighona nomama ughwa nhaata ghwa mwene. 2 Umue mukughinia! Mulekile pisukunala? Jula juno avombie anala anoghile kuvusivua

mulyumee. 3 Looli nanilipalikimo numue kim'bili looli nilinumue kimhepo, nimuhighile umwene juno avombie ndiki, ndavule anala penikale. 4 Panomutang'anu palikimo multavua lya Mutwa ghwit Yesu, ni numbula jango jilipala heene ngufu sa Mutwa ghwit Yesu, umuhighile umuunhu uju. 5 Nim'pelile umuunhu uju kwa setano ulwakuuti um'biili ghwa mwene ghunangike, neke inumbula ja mwene jinoghele kuvanguka mukighono ikya Mutwa. 6 Ulughinio Iwinu na kinu kinono. Namukagwile ikilule ikidebe kilusia upwigha ghwoni un'kome? 7 Musukaghe jumue mwevene ikilule ikya pakali, ulwakuuti muve m'pwigha mia, ulwakuuti muve n'kaete ghuno ghulisivue, ulwakuva, u akilisite, umwanana Ng'olo ghwit ughwa pasaka amalile kubudua. 8 Pa uluo tuhovoka ikikulukulu nambe ikilule ikya kaali, ikilule ni tabia imbivi nu vuhos. Pa uluo, tuhovoke nu n'kate ghuno naghuponisivue ikilule ikya vukoola nuvwa kyang'haani. 9 Nilyalembile mu kalata jango kuuti namungahasing'anaghe navavwafu. 10 Nakwekuuti niiti avavwafu va mu iisi muunhu, nambe avanyavunoghelua nambe ava kuunji nambe avifanya fihwani napikukala kutali navoope, looli luuve luvanoghile muvuke mu iisi. 11 Looli lino nikuvalembela namungahasing'anagha ghweni juno itambulivua nkuulu nambe lumbu ghwa Kilisite, looli ikukala muvuvwafu nambe juno alinuvunoghelua n'kuunyi, nambe juno ikufunya kufihwani, nambe nyamaligho, nambe juno mughasi. Looli namungalisaghe naghwope umuunhu ughwa ndikio. 12 Pe nikuvikagha ndani pikuvahigha vano valikunji mung'ong'ano? Looli pa uluo umue namukavahighile vano valimun'kate mu ng'ong'ano? 13 Looli u Nguluve ikuvahigha vano valikunji. "Mum'busie umuunhu umuhosi mulyumue"

6 Jumo mulyumue pano iva ni mumuko navanine, ilondua kuluta ku ndinde ijavano navalinuwakyang'haani kukila pavulongolo pa vitiki? 2 Namukagwile kuuti avitiiki vilukujihigha i iisi? Nave mukujihigha i iisi, namunoghela kulamula amasio ghano naghilinuluvumbulilo? 3 Namukagwile kuuti tulikuvahigha avanyamola? Mukighavo kiliku ikya kukila, ghanoghile kulamula amasio gha vukalo uvu. 4 Nave lunoghila kuhigha amasio gha vukalo uvu, nakiki muluta kutwala amasitaka pavulongolo pavano navikwima mu ng'ong'ano? 5 Nijova agha ni soni sinu. Nakwale unyavukola mulyumue ughwa kukwila kuvika amasio ghaling'anee pakate pa nyalukolo nu nyalukolo? 6 Looli heene anaala, umwitiki jumo iluta ku ndinde ija mwitiki ujunge, na masitaka aghuo ghivikua pavulongolo pa m'baha juno naikwitika! 7 Uvwakyang'haani kwekuuti kwesile imumuko pakate nakate muva Kilisite ghano ghaletile ng'haani kugasia kulyumue. Kiiki mulekile kupumuka

ni mbiivi? Nakiki mukwitika kusyangua? 8 Looli muvomba uvuhosi na kusyanga avaange, navuo ve vakulu nava lumbu viinu! 9 Namukakula kuuti vano navalinuvwakyang'haani navihaasi uvutua vwa Nguluve? namungitikaghe uvudesi. Uvuwafu, vanovifunya ifihwaani, avagalusi, avafiraji, nava lawiti, 10 alyayasi avagheji, avaghasi, avanyamaligho-ma avuo nakwale juno ilihala uvutua vwa Nguluve. 11 Navuo vakale muvamo mu vanave mwemue. Looli muvalasivue, looli musukilue, looli mubaghilivue mwa Nguluve, looli muvombilue vwa kyang'haani pavulongolo pa Nguluve mulitavua lya Mutwa Yesu Kilisite nu Mhepo ghwa Nguluve Ghwitu. 12 "Ifinu fyon fynofu kulyune," looli nakila kinubkili nuluvumbulilo. "Ifinu fyon fye finofu kulyune," looli nanitemuagha kimonga kya ifio. 13 "Ikyakulia vvimila vwa lileme, nhi lileme vvimila vwa kyakulia," looli uNguluve ikufivusia fyon. Um'bili naghupelilue vvimila uvumalaya, pa uluo, um'bili vvimila vwa Mutwa kange u Mutwa ikughuvombela um'bili. 14 Unguluve alya syusisie u Mutwa nusue kange ikutusyusie kungufu saake. 15 Namukagwile kuuti amavili ghinu ghahasiling'ine nhu Kilisite? Mukagwile ndaani kukufihumia ifipelua fya Kilisite na kufihasing'ania nhu malaya? Nafyelungave! 16 Namukagwile kuuti juno iling'ana nu malaya alim'bili ghumo nu mwene? Ndavule ililembe lijova, "Vavilli viva m'bili ghumo." 17 Looli juno iling'ana nhu Mutwa iva numbula jimo palikimo nhu mwene. 18 Muvukimbilaghe uvuwafu! "kiila uvuhosi vuno ivomba umuunhu kwe kunji mum'bili ghwa mwene. Looli vuvwafu, umuunhu ivomba uvuwafu m'bili ghwa mwene jujuo. 19 Namukagula kuuti amavili ghinu je nyumba inyimike ja kufunyila ija Mhepo Mwimike, juno ikukala mun'kate mulyumue, jula juno mukapelilue kuhuma kwa Nguluve? Namukagwile kuuti ghwemwene jumue? 20 Kuuti mukaghulilue nulutogo. Pa uluo mumughiniaghe u Nguluve na mavili ghinu.

7 Kusino mukandembile: ghamo masiki manofu umughosi nangaghonaghe nu n'dala ghwa mwene. 2 Looli lino ulwakuva ingelo nyinga isavuvwafu umughosi ghwenu avisaghe nu muunhu ghwa mwene na ghweni un'dala avisaghe numughosи ghwa mwene. 3 Umughosи anoghile pikum'pela umuunhu ghwa mwene luno lunoghile musavtolani vwa mwene, kange vulevule naju n'dala am'pelaghe luno lunoghile umughosи ghwamwene. 4 Na ghwe n'dala juno alinuvutemi mum'biili ghwa mwene, ghwe mughosи. Kange vulevule najumughosи nalinnuvutemi vwa m'biili ghwa mwene, looli un'dala ghwa mwene ghwe alinavo 5 Namungafinyanaghe pano mughona palikimo, looli nave mupuling'line kunsiki ghuno ghuvikilue. Muvombaghe

vulevule ulwakuuti mukave nsiki ghwa kufunya. Kange lunoghile pigomokilanila palikimo, ulwakuuti usetano aleke kukuaghela kukiling'ania kyongo. 6 Looli nijova ku isi soni nuvvavuke nakwekuuti lulaghilo. 7 Ninoghelua umuunhu ghweni asava ndavule une nilivuo. Looli umuunhu ghweni alinikipelua kyawmene kuhuma kwa Nguluve. Uju alinikipelua iki, ghwope jula alinikipelua kila 8 Kuvano navatolilue navafwile niiti ndiki, luvele luvanoghile vajighe kisila kutolua, ndavule nilivuo unhe. 9 Looli nave pikusigha, luvanoghile pitolua. Ulwakuva luvanoghile avene kutolua ulwakuuti valeke kuva nuvunoghelua. 10 Lino kuvano vitolua nikuvapela ululaghilo, na nene ghwe Mutwa, "Umumama nangalekanaghe nu mughosи ghwa mwene." 11 Looli nave alekeng'ine kuhuma kwa mughosи, ajighaghe vulevule nangatoluaghe kange nambe lunoghile anoghile kupulingana kange numughosи ghwa mwene. Na "Jumughosи nangam'pelaghe italaka umuunhu ghwa mwene." 12 Looli kuvano vasighile, niiti- unhe, nakwekuuti u Mutwa- kuuti nde unyalukolo ghweni alinumuunhu ghwa mwene juno na ikwitika kange akwiline oikukala naghwope nanoghilele pikumuleka. 13 Nave umukimama naitike, nave akwiline kukukala naghwope nanga mulekaghe. 14 Kwa mughosи juno naitike ivalasivua vvimila vwa Iwitiko lwa muunhu ghwa mwene. Na jumumama juno naitike ivalasivua vvimila vwa mughosи ghwa mwene juno itike. Nafyelusava avuo avanha viinhу vale vivanavanofu, looli kyang'haani vavalasivue. 15 Looli umughanike juno namwiti anagavuke alutaghe. Pa uluo, unkulu nambe umwanilumbu naikungua ni njigho savanave. Unguluve atukemelile tukalaghe nhu lutengano. 16 Ukaraga ndani nave ulin'dala pano ukum'pokagha umughosи ghwako? Nambe ghukagula ndani nave umughosи, nighani ghukum'poka umuunhu ghwako? 17 Umuunhu ghweni ikalaghe ndavule u Mutwa avaghavile, umuunhu ghweni ndavule u Nguluve avakemelile avene. Uvu vwe vulongosi vvango ku ng'ong'ano sooni. 18 Pwale juno akadumulilue yeakemellue mulwitiko? Alaghelagha kuvusia ikivalilo kya vudumulilua. Pwale jumonga juno akemelilue mu Iwitiko nadumulilue? Nalunoghile kudumulua. 19 Pa uluo kuva adumulivue nambe juno nadumulivue kusita lumonga. Ikinyalumonga kwe kupulika indaghilo sa Nguluve. 20 Umuunhu ghweni asighalaghe mung'emelo ndavule alyale ye ikemelia nu Nguluve pano ikwitika. 21 Ulyale nkami unsiki ghuno u Nguluve ikukukemela? Nungasaghaghe ku uluo. looli nave ghuvhagila kuva mwavuke, vombagha vulevule. 22 Kwajumo juno juno akemelilue nhu Mutwa hene nkami muunhu mwavuke mwa Mutwa. Ndavule, viino jumo juno mwavuke kukwitika ghwe nkami ghwa Kilisite.

23 Mumalile kughulua ni kyuma kinga, pa uluo mulekaghe piiva vakami va vaanhу. 24 Vakuulu numue va mwaniilumbu vango, mu mikalile ghooni umuunhu ghweeni ndavule tulyakemelilue kukwitika, tujighaghe vulevule 25 Lino, vala voni vano navalile nambe, n'sila lulaghilo kuhuma kwa Mutwa. Looli nikuvapela imavilo sango ndavule nilivuo. Mulusungu lwa Mutwa luno lwa kyang'haani. 26 Looli, nisagha ndike ulwakuva sa lugasio, lunoghile umughosii ajighaghe ndavule alivuo. 27 Ukungilue kwa muunhu ghwako nulufingo lwa vutolani? Nungalondaghe uvwavuke kuhuma ku uluo. Ulimwavuke kuhuma kwa muunhu ghwako nakuba nutolilue? Nungamulondaghe umu mama. 28 Looli nave nutolilue, nuvombile amakole. Vasighile vala vano navatolano viva ni ngasio jino silipapinga. Une nilonda nivaseghusie ku isio. 29 Looli nijova ndiiki, vakuulubnumue valumbu vango, un'siki n'debe. Kuhumalino na kughendelela vaala vano valinava mama vikalaghe hweene valivuvule. 30 Vooni vano vasasukunile vavisaghe hene vasila lusukunalo, vooni vano vakalile, nave navakakelile, na vooni vano vighula ikiinhu kyoni, nave navahalile kimonga. 31 Vooni vano vitigha ni iisi, vave heene navakale vitigha na veene, ulwakuva amatindo gha iisighifikila uvusililo vwa mwene. 32 Nilonda muve vavuke mu ngasio soni. umughosii junonatolile ivomba ifiinu fya Mutwa, ndavule inoghelua umwene. 33 Looli umughosii junonatolile ikuvika mu fiinu fya mu iisi, ndavule lunoghile pikumovosia umunu ghwा mwene, 34 aghaving'ine. Umumama junonatolilue minja vuvule ikuvika nifiinu fya Mutwa, ndavule lunoghile ku lekeng'ana mum'biili na munhumbula. Iooli umumama junonatolilue ikuvika mu finhu fya mu iisi, ndavule lunoghile pikumovosia umughosii ghwा mwene. 35 Nijova vulevule kuuti luvumbulilo lwinu jumue, nakwekuuti nivateghile ulutegho umue. Nijova vulevule ulwakuua sa kyang'haani, ulwa kuuti lunoghile pikuvika vavombi kwa Mutwa kisila kikuvasi kyokyon. 36 Nave umuunhu isagha ikunua kukum'bombela nhu vWAoghopua uminja ghwा mwene, vvimila vwa masaghe gha mweene ghaliningfu kyongo, muleke atolanaghe na ghwope ndavule ighanile. Nakwekuuti nyivi. 37 Looli nave mulamuile ulwa kuleka kutola, nakwekuuti ikwumilisivua, nambe nave akagwile pikuvutema uvunoghelua vwa mwene, iva avombile vunofu nambe aleke pikuntola. 38 Pa uluo, junonikuntola uminja ghwा mwene ivomba vunofu, ghweni junonasawlile kuleka kutola iva avombile vunofu. 39 Umumama akungilue numugosi ghwा mwene ye ajighe mwumi. Looli nave umughosii afwile, mwavuke kutolua kwa muunhu ghweni junonamughanile, looli mu mwa Mutwa mwene. 40 Nikyale

muvalumusi vvango, iva nulukelo kyongo nave ikale ndavule alivuo. Najune nisagha kuuti nili nu Mhepo ghwा Nguluve.

8 Lino vvimila vwa kyakulia fino fihumisivue litekolo kufihwani: tukagwile kuuti "Usue tweeni tulinuvumang'anyi." Uvumang'anyi vuleta ulughinio, looli ulughano lujenga. 2 Nave umuunhu ghweni isagha kuuti akagwile limongo, umuunhu ujua nambe nakagwile heene jilondua akagule. 3 Looli nave umuunhu amughanile u Nguluve, umuunhubujuo ikagulika nu mwene. 4 Kange vvimila vwa fakulia fino fihumisivue fihumisivue litekelo ku fihweni: tukagwile kuuti "Ikihwani nakwekuuti kinu mu iisi jji," ulwakuva nakwale u Nguluve ila jumo mwene." 5 Ulwakuva kwevale vinga vano vitambulua manguluve ndavuve vulanga, nambe iisi, ndavule ghalivuo "Amanguluve na vatua vinga." 6 "Palikimo nakuba kulyusue kwale u Nguluve jumo mwene juno ghwा Nhaata, ifinu fyoni fihumile kwa mwene, tatusue tukale kwa mwene, u Mutwa jumo u Yesu Kilisite, juno vvimila umwene ifinu fyoni kfewfile, kwa mwene jujuo na jusue kwetule." 7 Nambe vulevule, uvukagusi uvuo namwevule n'kate mwa muunhu ghweni. pauluo, avange valyahasing'ine kukufunya ku fihwani pakali apuo, nambe lino vali ifakulia ifi hwene kuuti kinu kino kihumisivue kuva litekelo ku fihwani. Inyivonelo save sisoveleng'ine ulwakuva mbotembote. 8 Looli ikyakulia nakyokino kilatuhufia usue kwa Nguluve. Usue natulivavivi kyoongo nave natulile ikyakulia, nave uvulugu kyoongo nave tulile. 9 Looli mulolelaghe ulwakuuti uvwavuke vviinu vuleke kuva vve vvambusio ulwa kun'kuvasia um'botebote mulwitiiko. 10 Leka usaghaghe kuuti umuunhu akuvwene, uve ghwejuno ulinuvukagusi, ghulia ikyakulia mu nyumba ija kufunyla ija fihwani. Inyivonelo sake umuunhu ujuo kwande sikunua pikagulika nambe jumwene jujuo valisaghe ifiinu fino vasanguile kuva litekelo kufihwani? 11 Pa uluo vvimila vwa vukagusi vvako uvwa lwei ulwa muvuhumo vwa fihwani, n'kulu nambe umwanilumbu junon m'botem'bote, junon kange n'kilisite alyafwile vvimila umwene, itipulua. 12 Pauluo, pano ghuvomba inyivi palikimo avakuulu nava lumbu vakomukusilemasia inyivonelo sivanave sino mbotembote, muvomba inyivi kwa Kilisite. 13 Pauluo, nave ikyakulia kikwambusia pikunkuvasia un'kulu nambe umwanilumbu, nanilalia inyama kange, ulwakuuti nimwambusie unkulu nambe umwanilumbu kughua. (aiōn g165)

9 Une nanilimwavuke? Une nanili nsun'gua? Une nanilyanwaghile u Yesu Mutwa ghwitu? Umue na mulimeke sa mbombo sango mwa Mutwa? 2 Nave une nanilinsun'gua ghwা vanga, nakuva nilinsun'gua kulyumue

umue. Ulwakuva umue mulivapesie ghwa vasun'gua vwango mwa Mutwa. 3 Uluo lwa lughinio lwango kuvano vikuhungila une. 4 Vuli natunoghile kulia na kunyua? 5 Natunoghile kutola un'dala juno umwitike ndavule vivomba avasun'gua avange, navanyalukolo va Mutwa, nhu Kefa? 6 Nambe nilinemwene nhu Barnaba twevano tunoghile kuvomba imbombo? 7 Ghwe veeni juno ivomba imbombo heene n'sikali napikuhomba jujuo? Ghwe veeni juno avyala um'piki ghwa misabibu neke aleke pilia iseke sa ghwene? Nambe ghweveeni juno idima ikipugha juno nainyu utusiva twa ilipugha ilio? 8 Vuli nijova iisi nuytavulilua vwa kumuunhu? Indaghilo soope nasijova isio? 9 Ulwakuva ilembilue mundaghilo sa Musa, "Nungajibungaghe ing'ombe pano jibena." Sakaang'haani kuuti apa u Nguluve ikusivikila umwoojo ing'ombe? 10 Nambe vuli naijova isio vwinila usue? Silembilue vwinila usue, umwene juno ilema ifya kubena lunoghile kulima kuno ihuviла, ghwope juno lunoghile apetaghe na kuhuviла aghakuhangilila hene mpeto. 11 Nave tulyavyalile ifinu fya munumbula munkate mulyumue, Vuli! Lisio livaha kulyusue tungapete ifinu fya mpeto kulyumue? 12 Nave avange valyakavili ulu kuhuma kulyumue, vuli! usue natunoghole kughina? Nambe vulevule, natukahimbile ulwakyang'haani ulu. Pa uluo, tukagwila sooni isio kuleka kuuba kikuvasio kya livangili lya Kilisite. 13 Namukagwile kuuti voni vano vivomba imbombo munyimba inyimike ijakufunyila vikava ikyakulia kuvanave kuhuma munyumba inyimike ija kufunyila? Namukagwile kuuti vooni vano vivomba imbombo pakitekelelo vikava ikighavo kya fino fitavulilua pa kitekelelo? 14 Vwinila vwa lulululo, u Mutwa ayalaghile ulwakuuti vooni vano vidalikila ilivangili luvanoghile pikukala vwinila vwa livangili lililio. 15 Looli nanivahimbile sino sivanoghile sooni isio. Nanilemba iisi ulwakuuti kwsive simonga sivombekaghe vwinila une. Kuba une nifue kukila umuunhu ujunge juno ihambusia ulwa kughinia une. 16 Ulwakuva nave nidalikila ilivangili, nanilinalumonga ulwakughinia, ulwakuva lunoghile nivombaghe vulevule. ligi kulyune nave nanidalikila ilivangili! 17 Ulwakuva ningavombe vulevule mu vughane vwango, nilinuluvinolo. Looli nave nanilimuvughane, looli lunoghile luno nipelilue kuuba mwimilili. 18 Lweli uluhombo lwango kye kinu kiki? Ulwakuuti pano nidalikila, nidalikilaghe ilivangili kidila luhombo kisila kuvomba muvukwisisie uwwa kyanganu vuno nilinavo mu livangili. 19 Ulwakuva nambe nilimwawuke kuvooni, nilyavobile n'kaami ghwa vooni, ulwakuuti nikagule pikuvakuva vinga kukila. 20 Kuva Yahudi nilyale heene Muyahudi, ulwakuuti nivakave ava Yahudi. Kuvala vano valipasi kululaghilo, nilyale heene jumo juno alipasi pa ndaghilo ulwakuuti nivakave vala vano valipasi pa ndaghilo.

Nilyavobile vulevule napano une juno nemwene nanyliale pasi pa ndaghilo. 21 Kuvala vano valikunji nhi ndaghilo, nilyale heene ghwejumo kunji ku ndaghilo, nambe une nemwene nanyliale kunji ku ndaghilo sa Nguluve, looli pasi pa ndaghilo sa Kilisite. Nilyavobile vulevule ulwakuuti nivakave vala vano valikunji nhi ndaghilo. 22 Kuavavotevote nilyale m'botevole, ulwakuuti nivakave avavotevote. Nilyale nimbeelo sooni ku vaanhу vooni, ulwakuuti kusila sooni nikave kukuvapoka vamo. 23 Najune nivomba sooni isi vwinila vwa livangili, ulwakuuti nikave kuhasing'ana mu nyifunyo. 24 Namukagwile kuuti kukimbila uluvilo vooni vanovilongolela kuluviла vikimbila kyongo, looli juno ikwupila uluvonolo alijumo? Pa uluo mukimbila uluvilo ulwakuuti mukave uluvonolo. 25 Unena luneno ikusigha sooni pano alipimanya. Avuo vivomba vulevule neke vupile ingela jino jinangika, looli usue tukimbila ulwakuuti tukave ingela jino najaangika. 26 Pa uluo une nanikimbila kisila lyambulilo nambe nanilua imbuli heene nitova mwuja. 27 Looli nikughupumusia um'bili ghwango na pikughuvika heene n'kaami, ulwakuuti namve nimale kudalikila avange, june nemwene nileka kuva ghwa kukanua.

10 Nilonda umue mukagule vakuulu na valumbu vango, ulwakuva ava nhaata vitu vakaale pasi pamavingu kange voni valyalilile mu nyanja. 2 Vooni vano vakofughilue nhu Musa mun'kate mu maviingu kange mun'kate mu nyanja, 3 vooni valyalile ikyakulia kilakila ikya mhepo. 4 Vooni valyanywile ikinywelo kilakila ikya mhepo. Ulwakuva valyanywile kuhuma mulinalavue iya mhepo jino jilya vavingilile, nilinalavue liila alyale ghwe Kilisite. 5 Looli u Nguluve nakwekuuti nakanoghile kyongo kangebnaviinga va vanave, navafue vavanave vakasambasivue mulukuvi. 6 Kange amasio agha ghoni ghakale kihwani kulyusue, ulwakuuti usue natungavesaghe vaanhу va kunoghelua ndavule navoope fino valyavobile. 7 Namungifunyaghe kufihwani, ndavule viinga vavanave vulevalyale. lili ndavule lilyalembilue, "Avaanhу valikalile pasi vilia na kunyua, vakinwike kunena nuyunoghelua vwa vughane." 8 Natungavombaghe uvu malaya ndavule viinga vavanave vulivivomba. Vakafua ikighono kimo avaanhу ufijigho fivili navatatu mbili vwinila vwa uluo. 9 Nambe natungamughelaghe u Kilisite, ndavule viinga vavanave vule vivomba vakananganisivua nu njooka. 10 Kange namulang'ulaghа, ndavule viinga vavanave ndavule ving'ula kange na kunanganisivua nhu nyamola unyavufue. 11 Kange amasio agha ghano ghalyavombike ndavule ikihwani kulyusue. Ghalyalembilue kuuti kukutuvunga usue - twevano

tukasaghilue muvusililo vwa pakali. (aiōn g165) 12 Pa uluo junio ikuvoona imiile ave vunofu nangaghwisaghe. 13 Nakwelule ulughelo lunolulyavapelile umue luno nalulivlevule ku vaanhу. Looli u Nguluve ghwe mwitiki. Na ikuvaleka mughelue kukila ingufu siinu. Palikimo nulughelo umwene ikuvapela umulyango ughwa kuhumila, ulwakuuti munoghele. 14 Pa ului, vaghanike vaango mulukimbilaghe ulfunyo ulwa kihwani. 15 Nijova numue ndavule avanyaluhala, kuuti mulamule linomujova. 16 Ikkombe ikyu lufunyo kino tukukunyil, na kihangilanisi kya danda ja Kilisite? Un'kate ghula ghuno tumanya luuhangilanisi vwa m'biili ghwa Kilisite? 17 Ulwakuva un'kate ghulighumo, usue twevano tulivinga um'biili ghumo. Usue tweeni tukyupila un'kate ghumo palikimo. 18 Muvalolaghe avaanthu va Israeli: Vuli! Vala vooni vano vilia ilitekolo navahangilanisi va kitekelo? 19 Nijova kiki? Kange ulwakuva ikihwani kye kiinu? Nambe ikyakulia kino kihumisivua litekelo kufihwani kye kiinu? 20 Looli nijova ku fiinu fila fino vafihumisie litekelo kuvaanhu avapanji avamu kiisina, ulwakuva vihumiafiinu ifi kumapepo nakwekuuti kwa Nguluve. Une nanilonda umue ku hasing'ana na mapepo. 21 Namunoghile kunywila ikitombe kya Mutwa ni kikombe ikyu mapepo. Nomunoghile kuva nuvuhangilanisi oa meza ija Mutwa na pamesa ija mapepo. 22 Nambe tuku mponia u Nguluve ikiilule? Tuli ningufu kukila umwene? 23 "Ifiu fyon fya kyng'haani," loolibnakwekuuti fyon nafinoghile. "Ifiu fyon fyakyang'haani," looli na kwekuuti fyon fino fikuvaviika avaanthu. 24 Nakwale nambe jumo junio ilonda amanono gha mwene. Pa uluo umuunhu ghweniale ilonda amanofu gha nine. 25 Munoghile kulia kila kinu kino vighusia kuligulilo kisila kuposelesia -posia vvimila vwa nyivonelo. 26 Ulwakuva "lisi kyuma kya Mutwa, nafyon fyo fijimemisie." 27 Naju muunhu junio mwitike angavaghongole kulia, navemulonda kuluta, lisagha fyon fino ikuvapela kisila kuposelesia imosio isa nyivonelo. 28 Looli umuunhu angavavule, "Ikyakulia iki kihumilaniile nilitekelo lya vapanji," Namungalisaghe. Ulu vvimila vwa mwene junio avavulile, vvimila vwa nyivonelo. 29 Najune na kwekuuti nijova inyivonelo siinu, looli inyivonelo isa juunge juula. Ulwakuva Iwakiiki uwawauuke vwango vuhighwaghe ni nyivonelo sa muunhu juunge? 30 Nave une nivombela ikyakulia ikyu kuhongesia, kiiki nilighwaghe nhi kiinu kino kihongisie? 31 Pa uluo, fyon finomulia, nambe fyon fino muvombagha, mu vombaghe ghoni kumo mughinia iwwimike vwa Nguluve. 32 Namungava hosiaghe ava Yahudi nambe ava Yunani, nambe ulukong'ano lwa Nguluve. 33 Mughelaghe ndavule une kange ndavule nighesia pikuvahosia avaanthu vooni ku sooni. Nanilonda

uluvumbulilo lwango june, looli ulwaviinga. Najune nivomba vulevule ulwakuuti vapokue.

11 Munivingilaghe une, ndavule une vule nikum'bingilia u Kilisite. 2 Lino nikuvapala ulwakuva vule mukung'umbuka mu agha ghoni. Nikuvapaala ulwakuua mughakolile amapokeo ndavule alefile kulyumue. 3 Looli nilonda mukagule kuuti u Kilisite ghwe muutu ghwa mughosi ghweni, ghwoope umughosi ghwe muutu ghwa mumama, nakuuti u Nguluve ghwe muutu ghwa Kilisite. 4 Umughosi ghweni junio ikufunya nambe junio ihumia uvuvili iva afwalile ikofili ku muutu ikughupela isoni umutu ghwa mwene. 5 Looli umumama ghweni junio ikufunya nambe ihumia uvuvili umuutu ghwa mwene angabuhile kufwala ikofili mhu muutu ikughupela isoni umuunhu ghwa mwene. Ulwakuva ghuling'ine kange heene abikilue. 6 Nave heene umumama na kwe kuuti na ifunika umuutu ghwa mwene, panaketue ilinyele lya mwene live lifupi. Ulwakuva nave se soni umu mama kuketa ilinyele lya mwene nambe kuketua, looli afunike umuutu ghwa mwene. 7 Looli nalunoghile umughosi kufunika umutu ghwa mwene, ulwakuva kye kihwani nu vvitiike vwa Nguluve. Looli umumama vwe vvitiiki vwa mughosi. 8 Ulwakuva umughosi nahumilanile nu mumama. Looli umumama alyahumile nu mughosi. 9 Nambe mughosi nakavumbilue vvimila vwa mumama. Looli umumama alyavumbilue nu mughosi. 10 Pa uluo umumama anoghile kuva ni ndaghilo ija vutavulilua pa muutu ghwa mwene, vvimila vwa nyamola 11 Pa uluo, mwa Mutwa, umumama napwale mwene nambe umughosi, nambe umumama. 12 Ulwakuva ndavule vulevule umumama alya humile kwa mughosi, vulevule alyahumile kwa mumama. Kange ifinu fihuma kwa Nguluve. 13 Highagha jumue: Vuli! sa kyang'haani umu mama ansume u Nguluve umuutu ghwa mwene ghuve pavuvalafu? 14 Vuli kange inyaho seene nasikuvavulanisia kuuti umughosi angave nilinyele ilitali soonibkwu mwene. 15 Vuli ulwigho nalukuvavulanisia kuuti umumama avisaghe nhi linyele ilitali vwe vvimila vvitiiki kwa mwene? Ulwakuva apelilue ilinyele lila live litali ndavule umwene ghwa mwene. 16 Looli umuunhu ghweni ilonda kukaning'ana vvimila vwa illi, usue natulinilinge nambe ing'ong'ano sa Nguluve. 17 Mu masio ghano ghavingilile, une nanikuva paala. Ulwakuva panorukong'ana, nakwekuuti lyambulilo looli luvumbulilo. 18 Ulwawutengilile, nipulika kuuti pano mukong'ana mulukong'ano, kwefile ifighavo palyumue, na pakighavo nikwitika. 19 Ulwakuua lunoghile peluve misuguano mulyumue, ulwakuuti vala vano vavitikisie vikagulika kulyumue. 20 Ulwakuua mutang'ana, kino

mulia nakwekuuti kyakulia kya Mutwa. 21 Pano mulia, umuunhu ghweni ilisaga ikyakulia kya mwene jujuo pano avange navalile. Kange uju ghwope alininjala, nuju aghalile. 22 Vuli nakwesile inyumba isakulia na kunywila? Vuli musyojuile ulukongano Iwa Nguluve nakuvapela isoni vano navalinikinhu? Nijova kiki kulyumue? Nivapaale? Nanikuapala ku illi! 23 Ulwakuva nikupile kuhuma kwa Mitwa kila kiino nivapelile umue kwa Mutwa Yesu, ikilo jila jino ye alekilue, akatolile un'kate. 24 Ye ahongisie, alyadeniyile nakujova, "Ughu ghwe m'bili gwango ghuno ghuli vwinila ghwinu. Muvombaghe ndiiki kukung'umbuka une." 25 Vulevule akatoola ikikombe ye alile, na kujova, "Ikikombe iki lwe lufingo ulupia mu danda jango. Muvombaghe ndiiki kye kiinga kiila pano munuya, kukung'umbuka une." 26 Unsiki ghweni pano mulia un'kate ughu na kukinywela ikikombe, mupalisia uvufue vwa Mutwa m'paka pano ilikwsa. 27 Pa uluo, umuunhu ghweni juno ilia un'kate nambe juno inywila ikikombe ikio ikyu Mutwa nainoghela, iva ajikavile ihatia ja m'bili nibdanda ja Mutwa. 28 Umuunhu ajiposiaghe jujuo, kange alisaghe um'bili nakunyu ikikombe ikio. 29 Ulwakuva juno ilia na kunyua nambe kusanganula um'bili, ilia na kunyua uvuhighi vwa mwene jujuo. 30 Vwimila vwa ulu avaanhу viinga mulyumue ve vatamu kange muvamo mulumue vafwile. 31 Looli tulolaghe jusue natuhighua. 32 Looli pano tuhighua nu Mutwa, tugomokesevua, ulwakuuti na tungahighaghe palikimo ni iisi. 33 Pa uluo, vakuulu nava mwanilumbu vango, pano mutang'ana mulisaghe, mughulanaghe. 34 Umuunhu angave nhinjala, alisaghe ku nyumba ja mwene, ulwakuuti pano mijang'ana palikimo namungahighanaghe. vwimila vwa agha aghange ghano mulembile, nikuvavula pano niliva nikwsa.

12 Vwimila vwa fipelua fya numbula, vakuulu navamwanilumbu vaango nanihonda kuuti muleke pikagula. 2 Mukagwile kuuti ye muliva panji mukalongolosivue kuvungilila ifihwani finonafijova, mu siila se sooni sila mukalongosivue naso. 3 Pa uluo, nilonda mukagule kuuti nakwande weghwonji jula juno ijova kwa Mhepo ghwa Nguluve iiti, "U Yesu aghunilue." Nakwale ghwe ghwonji juno kwande ijova, "U Yesu ghwe Mutwa," nakwekuuti mwa Mhepo u Mwimike. 4 Neke kwefili ifipelua fino fipungine, looli u Mhepo ghwa mwene juula. 5 Kulimbombo sino silipala napala, looli u Mutwa ghwe jujuo. 6 Kusila imbombo nyina, looli u Nguluve umwene jula juno ivomba imbombo sooni ku vooni. 7 looli umuunhu ghweni ipelua ulusyetulilo ulwa Mhepo muluvumbulilo Iwa vooni. 8 Ulwakuua umuunhu juno apelilue nhu Mhepo ilisio iya luhalu, nujunge ilisio

lya vukagusi kwa Mhepo julajula. 9 Kwa junge ikupela ulwitiko kwa Mhepo umwene juula, na kwajunge ikipelua kwa kusosevua mwa Mhepo jumo. 10 Kwa junge imbombo isa ngufu, nujunge uvuvili. Nakwajunge kuling'ania inumbula, najujunge injovele isinge, nujunge kughanula injovele. 11 Looli u Mhepo ghwa julajula juno ivomba imbombo iisi sooni, kukum'pela umuunhu ghweni ikipelua ndavule an'salwile jujuo. 12 Ulwakuva nakilivulevule um'bili ghulighumo, ghwope ghuli nifipelua finge, nifipelua fyoni fya m'bili ghulaghula, fye vulevule naju Kilisite. 13 Ulwakuva mwa Mhepo jumo usue twevooni tukofughilue kuuva m'bili ghumo, ulwakuuti ava Yahudi nambe va Yunani kuuti tuliva kami nambe vavuke, tweni tukanywesivue u Mhepo jumo. 14 Ulwakuua um'bili nakwekuuti kilungo kimo, looli fye finge. 15 Nave ulughulu lujo, "Ulwakuua une nanililuvoko, une nilikighavo kya m'bili," 16 Uluo naluvomba kuva kighavo kya m'bili. Nave imbughulutu jjova, "Ulwakuua une nanililiso, une nilikighavo kya m'bili," Uluo naluvomba kuva kighavo kya m'bili. 17 Nave um'bili ghwonji ghuva liiso, nde kulikughi kupulika? Nave um'bili ghwonji ghusava mbughulutu, nde kulikughi kunusia? 18 Looli u Nguluve alya vikile kiila kipelua ikyu m'bili pakyeene hene akapangile. 19 Nave fyoni fisava kilungo kimo, um'bili ndeghulikughi? 20 Pa uluo lino ifilungo fye finge, looli um'bili ghwe ghumo. 21 Liiso nalingaghwesio pikuluvula uluvoko, "Nanili nuluhuvilo nhuve." Nambe umuutu naghungaghwesie kughavula amaghulu, nanilinuluhuvilo numue." 22 Looli ifilungo fya m'bili fino fivoneka kuva nuvwoghopua padebe filondua kyongo. 23 Nhi fipelua fya m'bili fino tuuti filinuvwoghopua padebe, lukufipela uvwoghopua kyongo, fipelua fiitu fino fisila vunoghelua filinuvunono kyongo. 24 Lino ifilungo futu filinhu mvuto fisila luhuvilo lwakupelua uvwoghopua, ulwakuua filing'anisivue kuuva nu vvoghopua. Looli u Nguluve afiling'anisie kuuva filungo fyooni palikimo. Kange afipelile uvwoghopua kyongo fila fino nafikwoghopua. 25 Alyavombie anala kuuti napangavisaghe ifighavo mu m'bili, looli ifilungo fyoni fikolane mulughano lomo. 26 Kange unsiki ikilungo kimo kingalemale, ifilungo fyoni filemala palikimo. Nambe unsiki ikilungo kimo kikwoghopaga, ifilungo fyoni fihovokagha palikimo. 27 Lino umue mulim'bili ghwa Kilisite, nikilungo kimo kyene. 28 Naju Nuguluve avukile mulukong'ano ulwa kwasia muvasung'ua, ulwa vuvili vavili, ulwavutatu vavulanisi pa uluo vala vooni vano vivomba imbombo imba, kange ifipelua fya uvupoki, vaala vano vitanga, vaala vano vivomba imbombo ija kulongsia navooni vano vali ni njovele nyina. 29 Vuuli usue tweni tuli vasung'ua? Usue tweni tuli vavilli? Usue twene tulivavulanisi? Usue tweni tuvomba imbombo isa

fidegho? 30 Vuuli usue tweni tuli nikipelua kya vupoki? Usue tweni tujova ni njovole? Usue tweni tughanula injovole? 31 Londagha kyongo ifipelua ifivaha. Najune nikuvasona isila inono kyongo.

13 Tujovaghe kuuti ku njovole isa vaanhу kange njovole isa vanyamola. Looli nambe nilinsila lughano, nilishaba jino jikuta nambe iking'ola kino kikujila. 2 Nakuuti nilinikipelua ikya vuviihi nhuvukagusi vwa kyang'haani vuno vufisime nuvukagusi, nakuuti nilinilwitiko ulwakuhamia ifidunda. Looli nave nilinsila ulughano, une na kyekiuu. 3 Pe tujove kuuti nihumia kutema kulyumue na kukuvalasia avakotofu, na kuuti nihumia um'bili ghwango ninyanyue nu mwooto. Looli nave nilinsila lughano, nanikwambula kimonga. 4 Ulughano lukuguda kange lulinulutango. Ulughano nalukughinia kange nalukupula. Ghulinsila matingo 5 nambe umovesi. naghulonda amasio ghaghene, nalukujagha uvuvafi vwa ng'aning'ani, nambe naluvilila amavivi. 6 Naluhovoka uvuvotevote. Apene looli lufovoka nuvwa kyang'haani. 7 Ulughano lukughana amasio ghoni; lukwitika amasio ghoni, lulinulukangasio mumasio ghooni, kange lunoghile amasio ghoni. 8 Ulughano naludugha. Nave kwevule uvu viili, lwoni lukiling'ania. Nave kwejile injovole, sidughaghe. Nave kwevule uvu mang'anyi vukiling'ania. 9 Ulwakuva tukagule lubale kange tuvomba uvuviihi lubale. 10 Looli luliva lukwisa luno lukiline, lula luno nalukwiline lukiling'ania. 11 Pano nilyale mwana, nikajovaghа ndavule umwana, nikasaghile ndavule umwana, nikalamulaghа ndavule umwana. pano nilyale muunhu n'goyo, niyaghavikile kutaali nune ghoni ghaala agha kijana. 12 Ulwakuva lino tulola heene ni kilolelo, heene sura ku ng'isi, looli unsiki ghula tulolagha maso kwa maso. Lino nikagwile lubale, looli unsiki ghula nilakagula kyongo ndavule najune nikagulike kyongo. 13 Looli lino agha gha tatu ghali nhi danda: Iwitiko, uluhumilo luno lukwisa, nulughano. Loolibilivaha kyongo kukila iisi lwe lughano.

14 Mulondaghe ulughano na kunoghelua kyongo ifipelua ifya munumbula, looli mughinaghe kyongo ulwakuuti muka kyongo uvuviihi. 2 Ulwakuva umwene juno ijova injovole imia najova na vaanhу looli ijova nu Nguluve. Ulwakuva nakwale juno ajitang'inie ulwakuva ijova sino sisfisme mu Mhepo. 3 Looli umwene juno ivila uvuviihi, ijova navaanhу na pikuvakangasia inumbula, nakuvanyamasia. 4 Umwene juno ijova injovole imia ikujimika mwene, looli umwene juno ivila uvuvili ikujenga ulukong'ano. 5 Lino ninoghelua kuuti umue mweni mujovaghe injovole imia. looli pa isio sooni, ninoghelua kuuti muvilaghe uvuviihi. Umwene juno ivila uvuviihi ghwe mbaha kukila juno ijova injovole imia

(nakuava avisaghe ughwa kughanula), ulwakuuti ulukong'ano lukagule kujengenka. 6 Looli lino, vakuulu numue va mwanilumbu vango, ningise kulyumue nakujova injovole imia, nikuvalumbila kiki umue? Nanighwesia, ulwene kuuti njovua numue kusila ija lusetulilo, nambe kusila ija yumang'anyi, nambe uvuvili, nambe kusila ija luvulanisio. 7 Nambe ifinu ifisila vwumi heene filimbi nambe kilongilongi fingaleke kuhumia ilisio lino lipungilanile, kwande fikagulika ndani kye kiliku kino kinenilue? 8 Ulwakuva nave lukelema luhumia ilisio lino nalinanyika, luvisaghe ndani umuunhu ikagula kuuti ghwe nsiki ghwa kuling'ania ku lilugu. 9 Lulivulevule najumue. Mungahumie nulumili ilisio lino nalyelyene, pe luva ndani umuunhubakagule kino mujova? Mujovaghe, nakwele junu kwande ikuvaling'ania. 10 Nasakughanania kuuti kuliinjovole nyinga sili papringa mu iisi, nakwili nambe jimo insila luvumbulilo. 11 Looli nave nanijikagwile injovole jiti kiki, niva mesia kwa mwenejuno ijova, ghwop junu ikujijova iva mesia kulyune. 12 Fye lulivuo kulyumue, Ulwakuva munoghelua kyongo kulola ivusilo sa Mhepo, mulondaghe kuuti lughinaghe kyongo kukulujenga ulukong'ano. 13 Pa uluo, umwene juno ijova injovole imia ifunyaghe ulwakuuti apelue kukusighanula. 14 Ulwakuva ningifunye injovole imia, inumbula jaango jikufunya, looli uluhala lwango lusila meke. 15 Nivomba kiki? Nikufunyagha mu numbula jaango, looli kange nikufunyagha nuluhala lwango. Nikwimbagha mu numbula jaango, nikwimbagha nhuluhala lwango kange. 16 Neke looli, ungamughinie u Nguluve mu numbula, umwene juno mesia mu numbula ikwitika "Amen" pano ghuhumia uluhongesio, nambe nasikagwile sino ghujova? 17 Ulwakuva kyang'haani uve ghuhongesia vunofu, looli ujunge jula naijengenka. 18 Nikumongesia u Nguluve ulwakuva njovua injovole imia kukuvakila umue mweni. 19 Looli mu ng'ong'ano kiba njovaghe amasio ghahano muno nikitang'anisie une ulwakuuti nikagule kukuvavulanisia avange, kukila amasio imbilima kijigho khu njovole imia. 20 Vakuulu numue va mwanilumbu vango, mulekaghe kuuva vaanha musaghile jiiin, pa uluo pipuling'anu nuvu hosi, muvisaghe heene vaanha vafyele. Looli mulwa kusagha mulyumue muvisaghe vaanhu vagoyo. 21 Jilembilue mu ndaghilo, "Kuvaanhу va munjovole ijingne na mumalomo agha vahesia njovaghe na vaanhu ava. Looli nave vulevule navangamulikaghe," ijova u Mutwa. 22 Pa uluo, imili fye fidegho, nakwekuuti kuvala vala vano vitike, looli kuvano navitike. Looli kuhumia uvuviihi kye kidegho, nakwekuuti kuvano navitike, looli vvimila vala vano vitike. 23 Lola, nave ulukong'ano lwoni lukong'anile palikimo neke vooni vajovaghe injovole imia, navahesia navalava vano navitiki viinglevuuli navanoghelua kukuvavula

kuuti muli namapepo? 24 Looli nave mweni muvila uvuvili junu naitike nambe mesia ingela, ikwesuagha ku sooni sino ipulika. Ihighuagha kusoni sino sijovua. 25 Uvusyefu vwa mwoojo ghwa mwene vwale vvifwikuka. Sino kwande sihumila, ale ighua na pikupama na pikufunya kwa Nguluve. Ale ilaata kuuti u Nguluve alinumue. 26 Kiki kivingilila kange, vakuulu numue va mwanilumbu vaango? Pano mutang'ana palikimo, umuunhu ghweni ilulutila, imbulanisio, isyetulillo, injovele imia nambe uvughanule. Muvombaghe iisi sooni ulwakuuti mujengaghe ulukong'ano. 27 Nave jumonga ijova injovele imia, pe vavisaghe vavili nambe vatatu, nujunge muvutavike. Umuunhu lunoghile kyongo aghanulaghe kino kijovilue. 28 Looli nave napwale umuunhu junu ighanula, looli umuunhu ghweni mu avuo ikalaghe kiimie mun'kate mulukong'ano. Looli umuunhu ghweni ajobaghe mwene na kwa Nguluve. 29 Na vavili vavili nambe vatatu vavilaghe, neke avange vapulikisiaghe na kughanula sino sijovilue. 30 Looli ujunge junu ikalileanga fwikulilue lumonga mumbombo, junu juno avele iviila ajikaghe. 31 Ulwakuva ghweni mulyumue anoghile kuhuria uvuvili vumo ye ujunge ulwakuuti umuunhu ghweni anoghile kumanyila kange vooni va noghele kukangasivua. 32 Ulwakuva inumbula isa vavili sili pasi pavuloleli pa vavili. 33 Ulwakuua u Nguluve naghwe Nguluve ughwa vulamafu, looli ghwe lutengano. Ndavule jilivuo mu ng'ong'ano sooni isa vitiki, 34 lonoghile avamama vikalaghe kimie mu ng'ong'ano. Ulwakuua navitavulilua kujova. Pa uluo, vanoghile kuva vakoola, ndavule kange indaghilo pano jijova. 35 Nave kulikimonga vinoghelua kumanyila, looli vavaposie avaghosи vavanave munyumba. Ulwakuva se soni kwa mumama kujova mulukong'ano. 36 Vuli ilisio lya Nguluve likahumile kulyumue? Vuli liliisile jumue mwe veene? 37 Nave umuunhu ikuvona kuuti ve vavili nambe lwa mhepo, lumunoghile aghakagule amasio ghano nikuvalembela kuuti lwe lulaghilo lwa Mutwa. 38 Looli nave nakagwile agha, mumuleke aleke kukagulika. 39 Pa uluo, vakuulu numue va mwanilumbu vango, mulondaghe fijo kuhuria uvuvili, namungansighaghe umuunhu ghweni kujova ni njovele. 40 Looli amasio ghoni gha vombeke vunofu nuvutavike.

15 Lino nikuvakumbusia, mwe vakuulu numue va mwanilumbu, vwinila vwa livangili lino nikavadalikile, lino mulyupile na kukwima kuvanave. 2 Mulivangili illi muvanguike, nave mukulikola vunofu ilisio lino nivadalikile umue, nakwekuuti mulyitike vuvule. 3 Nave ulwakwasia vuli niliyupile nhu lukangasio nilyaletile kulyumue ndavule liliivuo: kuuti kuhuma mumalembe, u Kilisite alyawfwie vwinila

vwa vuhozi vvitu, 4 kuhuma mumalembe alya syililue, nakuuti alya syukile ikighono kya vutatu. 5 Nakwekuuti ulya muhumile u Kefa, kange kuvala kijigo na fivili. 6 Looli alyavahumile mu nsikighumo avakuulu na vamwanilombu kukila ifilundo fihano. Vinga vavanave vajighe vvumi, looli vamo muvanave vighona ituulu. 7 Kange alyahumile u Yakobo, kange n'sungua ghwa vooni. 8 Muvusililo vwa ghoni, alyanihumile une, nave vule kwa mwaanha junu alyaholilue mu nsiki ghuno na gweghwene. 9 Ulwakuva une nilin'debe pavasung'ua. Naninoghile kutambulua n'sung'ua, ulwakuva niya pumwiye mulukong'ano lwa Nguluve. 10 Looli kulusungu lwa Nguluve Pwenile heene nilivuo, kange ulusungu lwa mwene kulyune nalulivulevule. Pa uluo, nilyavombie ku ngufu kukila vooni. Looli ulusungu lwa Nguluveb luno lulimun! kate mulyune. 11 Pa uluo nave nene nambe aveene, tudalikila anala kange tukwitika anala. 12 Lino nave u Kilisite akadalikivue heene asyukile kuva fue, luve ndani mulyumue mujova na kwevule uvusyuke kuvaefue? 13 Looli nave kwevule uvusyuke kuvaefue, kange nave u Kilisite nakasyukile. 14 Nave u Kilisite nasyukile, pa uluo amadalikile githu vwe vuvule, kange ulwitiko lwinu lwe vuvule. 15 Kange tuvonike kuuu volesi va vudesi vwinila u Nguluve, ulwakuva tulyolelile u Nguluve sino na sesene kuuti alya syusisie u Kilisite, unsikibghuno nakan'syusisie. 16 Ndavule avafue nave navisyuka, u Yesu kange nakasyukile. 17 Nave u Kilisite nakasyukile, ulwitiko lwinu lwe vuvule kange mujighe kwe mule muvuhosi vwinu. 18 Pa uluo nambe vaala vano vakafwile mwa Kilisite kange voope vatipulue. 19 Nave kuvukalo uvu umwene jujuo tulinulukangasio munsiki ghuno ghukwisa mun'kate mwa Kilisite, avaanhoo vooni, usue tuli vakusaghilua kukila avaanhoo vooni. 20 Looli lino u Kilisite asyukile kuhuma kuva fue, imeke sa kwasia savaala vano vafwile. 21 Ulwakuva uvufue vukisile kukila umuunhu, kange kukila umuunhu uvusyuke vwa vafue. 22 Ulwakuva nave u Adamu vooni vifua, pa uluo u Kilisite vooni vivombua vvumi. 23 Looli umuunhu ghweeni mu mbombo ja mwene: Kilisite, imeke sa kwasia kange sino silikuvala vano va Kilisite vivombua vvumi unsiki ughwa kwasia kwa mwene. 24 Pe vuu vwe vusililo, pala u Kilisite pano ikum'pela uvutua kwa Nguluve Nhaata. Ulu pe pala pano illiva ivusia ipumusia uvutemi vwonni nhuvu tavulilua vwonni ni ngufu. 25 Ulwakuva anoghile kutema m'paka illiva iviika avalugu va mwene vooni paasi pa sajo sa mwene. 26 Umulugu ghwa vusililo kunanganisivua uvufue. 27 Ulwakuva "avikile kila kiinu paasi pa sajo sa mwene." Looli pano lijoveka "aviikile kila kinu," pa vvelu kuuti najiling'anisivue na vaala vano valyam'bikile kiila kiinu paasi pa mwene jujuo. 28 Unsiki ifinu fivikilue pasi pa

mweene, looli umwana jujuo ibika pasi kwa mwene. Umwene junu afibikile ifinu fyonu mwene. Ulu lukahumile ulwakuuti u Nguluve u Nhaata ave ghooni mu fyooni. 29 Nambe kange vivomba kiki vaala vano vofughilue vvimila vwa vafue? Nave avafue navisyuka, nakiki kange vikwofughua vvimila vu vanave? 30 Nakiki tulimuvutalamu kiila nsiki? 31 Vakuulu numue vamwanilumbu vango, kukila kukughinia kulyune mulyumue, luno nilinalwo mwa Kilisite Yesu Mutwa ghwitu, niplisia ndiki: nifua mu fighono fyoni. 32 Lukunivumbulila kiki, mundolele ija vaanhу, nave nikatovine nifikanu ifilefi ukuo ku Efeso, nave avafue navisyuka? "Buhila kange tulie na kunyua, ulwakuva pakilavo tufua." 33 Namungasyanganaghe: "Ifupugha ifivivi finangania uluvelo ulunofu. 34 "Mughelaghe mukalaghe muvwakyang'haani namungajighaghe kuvomba uvuhosi. Ulwakuva vamo mulyumue namulinuvu mang'anyi vwa Nguluve. Nijova n'diki sooni sinu. 35 Looli umuunhu ujunge ijova, "Vuuli avafue visyuka? Voope vikwisa nu m'bili ghuki?" 36 Uve ulinjasu kyongo! kiila kino ukavyalile nakinoghile kutengula kumela looli na kwekuuti kifwile. 37 Nikila kino ghuyala naghwe m'biili ghuno ghukula, looli se seke sino silemba. Lunoghile kuva ngano nambe ikinhu kiinge. 38 Looli u Nguluve ikughupela um'bili ndavule ighanile, na museke ghwe m'bili ghwa mwene jujuo. 39 Amaviili ghoni naghiling'ana. looli na kwekuuti, kweghule um'bili ghumo ughwa muunhu, kange um'bili ughunge ughwa fikanu, num'bili ughunge ughwa fijuni, nu ghunge vvimila vwa samaki. 40 Kange kweghale amaviili agha ku kyanya namaviili agha mu iisi. Looli uwvitike vwa mavilli gha kukyanya ghwe ghumo nu vvitike vwa iisi je jinge. 41 Kwe vuule uwvitike vuumo uvwa lijuva, kenge nuvvitike uvunge uvwa mwesi, nu vvitike uvunge uvwa nondue. Ulwa kuva inondue jiimo najiling'ana ni nondue ijinge mu vvitike. 42 Pa uluo fyefino ulivuo kange uvusyetulilo vwa vufue. Kino kiyalua kinangika, kange kino kimela nakinangika. 43 Kiyalilue mumavombele gha vulevule, kiyalilue mu vvitike. Kiyalilue mu vuvotevote, kimela mu ngifu. 44 Kiyalilue mu m'bili ghwa Iwiho, kimela mu m'bili ghwa Kimhepo. Nave kweghule u m'bili ghwa Iwiho, kweghule u m'bili ughwa Kimhepo kange. 45 Pa uluo kange lilembilue, "Umuunhu ghwa kwasia u Adamu alyavombike mhepo jino jikukala." U Adamu ghwa vusililo alyavombike Mhepo jino jihumia uvwumi. 46 Looli ughwa Kimhepo naalisiile tasi looli ghwe vutengulilo, pa mbele ughwa Kimhepo. 47 Umuunhu un'tasi ghwa mu iisi, alya vumbilue nuli ng'unde. Umuunhu ghwa vuvilli ihuma ku kyanya. 48 Ndavule juula junonalyavumbilue nulu ng'unde, vulevule kange vaala vanovakavumbilue nulu ng'unde. Ndavule kange umuunhu ughwa kukyanya

alivuo kange vulevule vala avakukyanya. 49 Ndavule kange tupiindile ikihwani kya muunhu ughwa lung'unde, vule kange tulipinda ikihwani kya muunhu ughwa kukyanya. 50 Lino nikuvavula, vakuulu numue va mwaniilumbu vaango, kuuti um'bili ni danda nafikagwile ku hara uvutua vwa Nguluve. Nambe ughwa kunangania kuhalu vano navinangika. 51 Lolagh! Nikuvavula umue uvusyefu vwa kyang'haani: Natulifua twevooni, looli usue tweni tulihambusivua. 52 Tulihambusivua mumasaki, ku sisila na kulola ni liso, mu lukelema ulwa vusililo. Ulwakuva ulukelemo lulakuta, navafue valasyusivuagha nu Iwkuleka ku nangika, kange pe tulahambusivua. 53 Ulwakuva uvu uvwa kunangika ghunoghela kufwala ghuno naghunangika, ghwope ughu ughwa kufua ghunoghile kufwala ghuno naghufua. 54 Looli unsiki ughu ughwa kunangika ghungafwikue ghuno naghunangika, ghwope ughu ughwa kufua ghungafwale ghuno naghufua, apuo pelukwisa ulujovo luno lilembilue, "ifua jigulubukue mu vulefie." 55 "Ghwe fua, uvulefie vwako vulikugi? Ghwe fua, vulikugi uvuvali vwako?" (Hadès g86) 56 Uvuvali vwfa fua se yivi, ni ngufu sa nyivi se ndaghi. 57 Looli hongera kwa Nguluve, junu ikutupela usue kulefia kukilila mwa Mutwaghwi Yesu Kilisite! 58 Lino, vaghanike vakuulu numue va mwaniilumbu vango, mwimagine mukangalaghe namungasukanikaghe. Jaatu muvombaghe imbombo ja Mutwa, ulwakuua mukagwile kuuti imbombo jinu mwa Mutwa namulivuvule.

16 Lino ndavule lunoghile ku fya kusangula avitiki, ndavule nikasolelile ing'ong'ano sa mu Galatia, fye vulevule munoghile kuvomba. 2 Mukighono ikyu kwasia ikyu mulungu, umuunhu ghweni avikaghe kimonga palubale na pi kukivomba ndavule lunoghile. Muvombaghe vulevule ulwakuuti kukaleke kuuva ni fya kusangula unsiki ghuno niliva nisile. 3 Kange niliva nifike, umuunhubghweni junu muliva mukunsalula, nikumwomola palikimo nhi kalata kuhumia ilitekelo liinu kuula ku Yerusalem. 4 Nave lungave lunofu na june kulyune piluta, vilutagha palikimo nune. 5 Looli nilikwisa kulyumue, unsiki ghuno nilisyutila ku Makedonia. Ulwakuva nilisyutila ku Makedonia. 6 Na kuuva ninoghile pikukala nhumue nambe kufika pano nimalisia amasiki gha ng'aala, ulwakuuti mukagule kukananga mulughendo Iwango, kwooni kuno nilutagha. 7 Ulwakuva nanihuvila pikuvagha lino munsiki n'debe. Ulwakuva ni huivila pikukala numue unsiki ghumonga, nave u Mutwa ikunavula. 8 Looli nikukala mu Efeso kufika mu Pentekoste, 9 ulwa kuva umulyango umwelefu ghudindulilue vvimila une, kange kwevale avalugu viinga vano vikusigha. 10 Lino unsiki ghono u Timotheo ilikwisa,

mumbonaghe kuuti alinumue namungamwoghopaghe, ivomba imbombo ja Mutwa, ndavule nivomba. 11 Umuunhu ghweni nangansyojolaghe. Muntangaghe musila ja mwene nulutengano, ulwakuti akagule pikwisa kulyune. Ulwakuva nikumvila isaghe na vanyalukolo. 12 Lino ulwakuhumilanila nu nyalukolo ghwitu u Apolo. nikamwisisie umwojo fijo pikuvaghendela umue palikimo na vanyalukolo. Looli akalamwile ulwakuleka pikwisa lino. Pauluo, ikwisa unsiki ghuno alinuvwelefu. 13 Muvisaghe maso, mwimaghe ni ngufu, muvombaghe hene va baba, muvisaghe ni ngufu. 14 Looli soni sinomuvumba sivombekaghe nulughano. 15 Mukaguile inyumba ja Stefano. Mukaguile kuuti vakale ve vitiki avalongosi ukuo ku Akaya, nakuuti vakivikile veene kukuavombela avitiki. Nalinoni kuvasuma, vakulu numue va mwaniilumbu vango. 16 Muvisaghe vanya Iwooghopo ku vaanu ndavule, na kwa muunhu ghween juno itanga mu lwambombo na vavumba mbombo palikimo nusue. 17 Nihowike kukuswa kwa Stefano, Fotunato, na Akiko. vimile pala pano umue pakanoghile pemuvisaghe. 18 Ulwakuva vajihowwusie inumbula jango ni jinu. Pa uluo, muvakagulaghe avanhu ndavule avuo. 19 ing'ong'ano isa Kuasia vomuile ihungilo kulyimue. U Akila nu Priska vikuvuhungila nu Mutwa, palikimo nulukong'ano lunolulimunyumba ji vanave. 20 Vakulu numuwe va mwaniilumbu mwevoni vikuvahungila. Muhungilanaghe nulunonelano u Iwimike. 21 Une, Paulo, nilembile vulevule nu luvuko Iwango. 22 Nave gheni namughanile Umutwa, pauluwo ulughano luvisaghe Iwa mwene. Mutwa ghwitu, isagha! 23 Ulusungu Iwa Mutwa Yesu luvisaghe numuwe. 24 Ulughano Iwango luvisaghe palikimo numuwe mwa Kilisite.

2 Vakolinto

1 une ne Paulo ne n'sung'hua ghwa Kilisite mu lughano lwa Nguluve, nu Timoteo u nyalukolo ghwitu, ku tembile ja Nguluve jino jili ku Kolinto, na vitiki vooni vano vali mukighavo kyoni ikyo Akaya. 2 uvumosi vuuve numue nu lutengano kuhuma kwa Nguluve Nhaata ghwitu nu Mutwa Yeesu Kilisite. 3 Aalumbwaghe uNguluve nu Nhaata ghwa Mutwa Yesu Kilisite, umwene ghwe Nhaata ghwa Iusaghilo nu Nguluve ghwa luhuvisio lwoni. 4 uNguluve ikutuhuvisia usue mu mhumhuko siitu sooni, neke kuuti tuwesie kuvahuvisia vala vano vali mu mhumhuko. tukuvahuvisia avange mu luhuviilo lula lula luno uNguluve alyatumile kukutuhuvisia usue. 5 ulwakuva ndavule ulupumhuko lwa Kilisite lukwongelela vvimila jiit, vule vule ulukeelo lwtu lukwongelela kukilila uKilisite. 6 neke ndeve mhupumusuvua vve vvimila ulukeelo lwinu nu vuvangi wwinu. kange nave tuhuvisuvia, vve vvimila vwa luhuviilo lwinu luvomba imbombo kinyilifu pano muva mu mhumhuko ku lugudo ndavule usue pano tulyapumwike. 7 nu lukangasio lwtu mu lyumue vve vukangafu. tukagula kuuti ndeve vule fino mukilila imhumhuko, vule vule mukilila uluhuviilo. 8 ulwakuva natulonda umue muve vajaasu, vanyalukolu, imhumhuko sino tulyale naso ukuo ku Asia, tulyavonelilue kukila vule tuwesia kupinda, kuuti natulyale nambe nu luhuvisio lwa kukukala kange. 9 kyang'haani tulyahighilue kufua. neke uluo lulyale kukutuviika usue tuleke kuva nu luhuvisio lwtu twevene, pepano tuvike uluhuvisio lwtu kwa Nguluve, junyisylula avafue. 10 alyatupokile usue kuhuma muvufue, ilikutupoka kange. tuvikile ulukangasio lwtu mwa mwene kuuti ilikutupoka kange. 11 akavombie ndiki ndavule umue pano mukututanga mu nyifunyo siinu. pe pani vinga vilikuvahongesia kukillila usue vvimila ulughano ulukome vwa vumosi vuno tupelilue usue kukillila inyifunyo sa vinga, 12 tukughinia mu ili: amasio gha masaghe ghiit. ulwakuva vve vufumbue uvunono nu vuvalafu vwa Nguluve kuuti tulyalutile jusue mu sa iisi. tuvombie ndiki kyongo numue, nakwekuti mu vukoola vwa iisi, neke pepano mu vumosi vwa Nguluve. 13 natukuvalembela kyokyoni kino namuwesia kulkwimba na kulkwelevua. nili nu vukangasio. 14 kuuti lubale mutwelevilue. nili nu lukangasio kuuti ikighono kya Mutwa Yeesu tuliva vvimila mu kidada kiinu, ndavule fino muliiva kulyusue. 15 ulwakuva nilyale nu vukangafu mu ili, nikanothilue kukwisa kulyumue taasi, neke kuuti muwesie kulkwipila uluvumbulilo ulwa kughendelua kavili. 16 nikale nipanga kukuvaghendela un'siki ghuno niluta kuMakedonia, kange un'siki ghuno nigomoka kuhuma kuMakedonia, munue kukun'sugha un'siki ghuno niluta kuvuYahudi. 17 pano nilyale

nisagha mu ili, pe nikale nikana kana? pe nipanga imbombo kuling'hana nu vukome vwa vumuunhu, neke kuuti niti "Eyo, ndali" ni "Ndali, "Ndali" mu n'siki ghamo? 18 neke hwene vule uNguluve nywilifu, natujova fyonu kuuti "Eyo" ni "Ndali" 19 ulwakuva umwana ghwa Nguluve, uYesu Kiisite juno uSilvano, uTimoteo nune tulyapulisia kulyumue, nakwekuti "eyo" na kuti "ndali" umwene ghwe "Eyo" un'siki ghwoni. 20 ulwakuva ulufingo lwoni lwa Nguluve lwe Eyo. nwkw lino kukilila umwene tuuti Ameni ku vvimike vwa nguluve. 21 lino ghwe Nguluve juno ikutwimisia usue palikimo numue mwa Kilisite, kange alyatusing'hile usue. 22 alyavikile ikivalilua pakyanya jiit kange akatupeela uMhepo mu numbula siitu ndavule uvuvaha vwa kila kino ale ikutupeela uviise. 23 pe pano nikun'suma uNguluve, am'bule une Iweluki lunolunivombile une kuleka kukwisa ku Kolitho kuuti nilava n'sigho kulyumue. 24 ulu nakwekuti tughesia kusigha ndavule ulwitiko lwinu vuno lunoghiile kuva. pepano tuvomba palikimo numue vvimila mu lukeelo lwinu, ndavule pano mukwima mu lwtiko lwinu.

2 lino nikalamwile nu mwojo ghwango kuuti, nanikwisa kange kulyumue kukuvalemasia amojo ghiinu. 2 ulwakuva une ningavapelele umue kuva nuuluskunalo, kwekuuti nakwale juno kyaikumhelela une niive nu lukeelo, looli jumue mwe vano nivalamisie mu moojo ghiinu. 3 fye nambe nikavalembile mu kalata jila kuti, ningiise kulyumue nileke kulemasivua mu mwojo ghwango na vaanhу vano vaveele vanoghiile kukumhela nihovoke, nikagwile kuuti ningave nu lukeelo, na jumue mweni muvisaghe nulukeelo. 4 pano nikavalambiile ikalata vvimila imumuko imbaha nu lusukunalo ulukome ni misosi minga. looli nalondagha mukagule vule nili nu lughano ulukome kulyumue. 5 liino umuunhu ghweni juno apeleleliile kulemala mu mwojo, naandemisie juune, looli avalemisie najumue. neke lino nanilonda kuvika uluo kuva lutalamu kyongo kulyumue. 6 ulukwegho lunolumwaaghile umuunhu ujuo kuhuma kiviinga mulyumue lunkwilile. 7 lino, munoghile kukunsaghila na kukunkangasia umuunhu ujuo, kuuti aleke kusukunala kyongo kuhanga afue umwojo. 8 liino, nikuvasuma mumhufiqghe kuuti mumughanile. 9 uvufumbue vwango vwa kukuvalembela ikalaata jila, vulyale vwa kukagula nave mukumulika mu sooni. 10 pano mukunsaghila umuunhu, najuune ninsaghiile. ulwakuva nave pwelili lino niroghiiile kusaghila, nisaghiile pamaaso gha Kilisite vvimila umue. 11 ulwa kuuti, uSetano aleke kukutulema, ulwakuva tukagwile uvusufu vwake. 12 lino, ye nifikile kulikaaja lya Tuloa kupulikisia imhola inofu ija Kilisite, uMutwa akandindulila umulyango ughwa

kuvomba imbombo jaake kula. 13 neke nanikatenganile mu mwojo ghwango, ulwakuva nanikamwaghile kula unyalukolo ghwango uTiito. pe nikahwesia nikavuuka kuluta ku Makedonia. 14 neke tukumwongesia uMutwa ulwakuva mwa Kilisite ikutulongosia jaatu kulefia avalugu. kange ikutupelelausue kukwsia uvukagusi vwa mhola sa Kilisite imbale sooni, ndavule ulunusi ulunono vule lukwilana. 15 ulwakuva kwa Nguluve usue tulindavule ulunusi ulunono lwa Kilisite luno lukuvafikila vooni, vanovipokua na vano visova. 16 ku vano vipokua ulunusi uluo lunono, lukuvapeela uvwumi. neke kuvano visova, ulunusi uluo luvivi, lukuvapeela uvufue. lino ghwe veeni junio anoghiile kuvomba imbombo iijo? 17 usue natulindavule avaanhу vinga vano vavikile ilisio lya Nguluve hwene kiinu kya kughusia. looli mu ngufu isa Kilisite, tupulikisia ilisio lya Nguluve mu vugholofu vvoni pa maaso gha Nguluve ndavule utusaghile.

3 asi, musagha kuuti tutengwile kange kukughinia? jeeje, usue natulindavule avaanhу avange vano vikuvaletale ikalata isa kujoleka kulyumue, nambe kusuma ikalata kulyumue isa kuvoleka ku vaanhу avange. 2 umue mwemue kalata jinojikutwoleka usue, jino jilembilue mu moojo ghiitu, jino jikagulika na kukwimbua na vaanhу vooni. 3 kange muhfia kuuti, umue mwemue kalata jino jihumule kwa Kilisite, jino tuvaletiile usue. najilembilue ni kilembilue, looli jilembilue nu Mhepo ghwa Nguluve junio mwumi. kange namuli ndavule ikalata jino jilembilue mu kiseghu, looli jino jilembilue mumoojo gha vaanhу. 4 tutova isio ulwakuva uluo lwe luhuviilo lwitu kwa Nguluve vvimila sino uKilisite atuvombile usue. 5 nakwekuuti tusaagha kuuti tuvomba kimonga mu ngufu siitу ulweene ingufu siitу sihuma kwa Nguluve. 6 unguluve ghwe junio atupeliile ingufu isa kuuu vavombi va lufingo ulupia kuhuma kwa Mhepo uMwimike. ulufungo uluo nase ndaghilo sino silembilue, ulwene lwa Mhepo uMwimike, ulwakuva indaghilo sino silembilue sileeta uvufue, looli uMhepo uMwimike ileeta uvwumi. 7 indaghilo sino silyalembilue mufiseghu, sino sinosilyaletile uvufue, silisile muvuvaha vuno vuvalatika, kuhanga avaislaeli vakakunua kukumulola uMoose kumaaso ulwakuva uvuvaha vuvu vulyavalatiike unsiki ndebe vuvule. 8 asi lino imbombo ija Mhepo uMwimike na je jiiva nu uvuvaha kukila? 9 nave imbombo jiva jipelelela avaanhу kuhighua jili nu uvuvaha, lino imbombo jino jipelelela kuuu vagholofu pamaaso gha Nguluve najiiva nu uvuvaha kukila? 10 lino uvuvaha vwa lufingo ulukuulu, navuling'hana nu uvuvaha ulwa lufingo ulupia, 11 ulwakuva vwa lufingo ulupia vuvome kukila. nave kino kyale kya nsiki n'debe vuvule kulyale nu

uvuvaha, lino kya jaatu kiiva nu uvuvaha kukila 12 lino tuvomba kisila vwoghofi, ulwakuva ulwakuva uluo lwe luhuviilo lwitu. 13 kange usue natuvomba ndavule uMoose junio alisighile kumaaso ni kitambala, kuuti aVaisilaeli valeke kukuvwaghа uvusililo uvwa luvalatiko. 14 neke avaislaeli uluhala lwave lulyadindilue. umpaka lino pano vikwimba ifilembua fya lufingo ulukuulu, vikunua kukagula uvwakyang'haani, viiva hwene vasighilue ikyenda ikio. uvwakyang'haani uvuo vukagulika vvimila kukumwitika uKilisite, ulwakuva ndavule kukusivua ikyenda ikio. 15 se seene, kuhanga kufika umusyughu, pano vikwimba ifilembua ifya ndaghilo sa Moose, amoojo ghaave ghasighilue vikunua kukulutang'hania. 16 neke umuunhu ghweni junio ikumwitika uMutwa, uMutwa ikum'busia ikyenda ikio. 17 lino, uMutwa ghwe Mhepo, pano pwale uMhepo ghwa Mutwa pali nu vvavuke. 18 liino usue tweni twe vano natusighilue kumaaso ni kyenda tukuvwaghа uvuvaha vwa Mutwa. UMutwa junio ghwe Mhepo, ghwe ikutuhambusia tuhwanane nu mwene, ikutuhambusyaghа kuhuma uvuvaha kufikila uvuvaha uvkome kukila.

4 ulwakuva uNguluve mu lusungu lwave atupeliile imbombo iji, natudendevuka. 2 ulwene, tukanile lwoni kuvomba isa kuvusyefu inya sooni. nambe natukuvasyanga avaanhу, nambe kuhasing'hania ilisio lya Nguluve nu vudesi. looli, tujova uvwa kyang'haani pa vuvalafu, neke avaanhу vooni vakagule mu moojo ghaave kuuti tuli va kyang'haani pa maaso gha Nguluve. 3 neke nave iMhola inofu jino tupulikisia jisighile kuvoneka, jiiva jisighilue ku vano visova. 4 ulwakuva kusalula vavuo, uSetano junio ghwe m'baha ghwa iisi iji, akupile uluhala lwa vanonavikumwitika u Yeesu. wimila uvuo, vikunua kukulwaghа ulumuli ulwa Mhola inofu ija uvuvaha vwa Kilisite, junio ghwe kihwani kya Nguluve. **(aiōn g165)** 5 ulwakuva usue natupulisia imhola siitу, looli tupulisia kuuti, uYeesu Kilisite ghwe Mutwa, natusue tulivavombi viinu mulwa kum'bombela uYeesu. 6 ulwakuva uNguluve ghwe mwene junio alyatiile, ulumuli lulimulika kuhuma mung'hiisi, ghwe mwene imulika amoojo ghiitu, na kukutupeela kukagula uvuvaha vuvu vuno vuvalatika ku maaso gha Yeesu Kilisite. 7 usue twe vano tuli ndavule ifikog'holo fya nhapo, tupelilue ulumuli uluo, neke likagulike kuuti, ingufu imbaha isa kuvomba imbombo iijo na siitу, sihuma kwa Nguluve. 8 sikutuvona imhumhuko sino sili papinga, neke natulemuu, tuuva ni ng'haani ng'haani, neke natufua umwojo. 9 avaanhу vikutupumusia, neke uNguluve naikutuleka tweveene, vikututwasia paasi, neke natufua. 10 ifighono fyooni amavili ghiitu ghali mulutalamu ulwa kufua ndavule uYeesu kuuti uvwumi vwa Yesu vuvoneke mu mavili

ghiitu. 11 ulwakuva usue twe vano tuli vvuumi, jaatu tuli mu latalamu ulwa kufua vvimila uYesu kuuti, uvvumi vwake vuvoneke mu mavili ghiitu ghano ghifua. 12 vvimila uluo, usue tuli mu latalamu ulwa kufua, mu uluo umue mukava vvumi. 13 mu malembe amimike ghalembilue amasio ghano ghiiti, nilyamwiti uNguluve fyenambe nilyajovile. natusue tui nu Iwitiko ndavule uluo. fyenambe tujova. 14 tukagwile kuuti uNguluve juno alyansusisie uMutwa uYesu ilikutusyusia na jusue. ulwene ilikutuviika palikimo numue, kuuti tulondanu Yesu. 15 lino, imhumhuko sooni tukwupila vvimila umue, kuuti ulusungu lwa Nguluve luvafikie avaanhinga, neke vamuuhongesyghe fijo uNguluve. mu uluo uNguluve ighinisivua. 16 lino natudendevuka, nambe amavili ghiitu ghisakala, looli, n'kate mumoojo ghiitu. UNguluve ikutupela kuuva vapia ifighono fyon. 17 ulwakuva ulupumuko Iwitu lupepe, kange lwa n'siki n'debe vuvule. ulupumuko uluo lukutuling'hanikinsia uvuvaha uvwa kuvusila kusila. uvuvaha uvvo vukome kukila, vukutupelela kuvona imhumhuko isi nakiinu. (aiōnios g166) 18 ulwakuva natulola vvimila ifinu fino fivoneka, ulwene vvimila ifinu fino nafivoneka. ifinu fino fivoneka fya n'siki n'debe vuvule, looli fino nafivoneka fya jaatu. (aiōnios g166)

5 tukagwile kuuti amavili ghiitu kye kyeve kya n'siki n'debe mu iisi muno. neke kyang'hanangike, uNguluve ilikutupeela uvukalo kukyanya uvwa kusila na kusila vuno navuli ndavule ilikaaja lino lijengilue na mavoko gha vaanh. (aiōnios g166) 2 ulwakuva mu iisi muno amojo ghitu ghipumuka mu uluo tuli nu vusyukue vukome uvwa kuluta kuvukalo vvitu uvwa kukyanya, ukuo uNguluve ilikutufywika amavili amapia. 3 tusyukilue mu ulu, kuuti mulwa kufwikua, apuo natuuva vufuula. 4 pano yu jiighe mu ma vuli agha ghano gha kyeve kya n'siki n'debe tupumuka mu mojo ghiitu mu lwa kufua mu nyanga. na kwe kuuti tulonda kufuula um'bili ughu ghuno ghufua, ulwene tulonda kufwikua um'bili ghuno naghufua, kuuti um'bili ughu ghuno ghufua ghugulubikue na ghuno naghufua. 5 uNguluve ghe juno atuling'hansie uluo, utupeliile uMhepo ghwake neke tukagule kuuti kyang'haani fye tiliiva. 6 jaatu tuli nu luhuviilo nambe tukagwile kuuti, pano tulu mu m'bili ughu tulipatali nu Mutwa. 7 tukukala vvimila ulwitiko, na kwe kuuti vvimila fino fivoneka mu uluo mwe tukangalika. 8 kange tuvona ye kuba twale tughuleke um'bili ughu na kuluta kukukala nu Mutwa. 9 lino tuve muvukalo uvu, nambe natuuve muvukalo uvu, uvufumbue vvitu kumuhovosia uMutwa. 10 ulwakuva usue tweni tulikwima pamaaso gha Kilisite nakuhighua nu mwene, neke nujunge ilikwupila uluhombo vvimila sino avomba mu iisi muno, siive

nnofu nambe siive mbiivi. 11 lino, ulwakuva tukaghwile kuuti lunoghiile kukumwoghopa uMutwa, tughimba kukuavula avaanhu kuuti vamwitikaghe. uNguluve atukagwile vunono vuno tulivo, najune nihuviila kuuti na jumue mutukagwile vunono. 12 natulonda pikughinia kange kulyumue, looli tulonda kukuavuula kino kinoghiile kukughinia vvimila usue, kuuti muve na masio agha kuvamula vano vikughinia vvimila sino sivoneka pa maaso, vikusileka isa mu mwojo. 13 ulwakuva, nave tuvoneka tulivanyalukwale, tuli enendiiki vvimila mwa Nguluve, kange nave tuvoneka tuli nu luhala vve vvimila umue. 14 ulughano lwa Kilisite lukutulongosia usue, ulwakuva tukagwile kuuti umuuuhu jumo alwafwile vvimila avaanhу vooni, mu uluo avaanhу vooni valyafwile. 15 UKilisite alyafwile vvimila avaanhу vooni kuuti, avaanhу valekaghe kukukala mu vughane vwake, looli mu vughane vwa juno alyafwile na kusyuka vvimila aveene. 16 lino kuhuma un'siki ughu, natukun'kagula umuuuhu mulwa m'bili. na pano un'siki ghumonga tukan'kagwile uKilisite mulwa m'bili, neke liino natukun'kagula mu uluo. 17 umuuuhu ghweni juno alimwa Kilisite, ujuo avumbiike vupia, isa muvukuulu sikilile, lino uvumuunhu vwake vupia. 18 neke isi sooni sihuma kwa Nguluve juno alyansung'hile uKilisite atusambanie usue nu mwene, kange atupeliile imbombo ija kupulisia imhola ijo ija kusambana nu mwene. 19 kwekuuti kukilila uKilisite, uNguluve ikuvasambania avaanhу nu mwene, kisila kuvalilila uvuhosi wwaave. kange atupeliile imbombo ija kuvavuula avaanhу imhola ija lusambanio. 20 lino, uKilisite atusung'hile kuvomba imbombo jaake, neke kukilila usue uNguluve ikuvasimilisia kusambana nu mwene. fwe nambe tukuvassuma vvimila uKilisite kuuti: "musambane nu Nguluve! 21 UNguluve alyam'bikile uKilisite unsila vuhos, kuuva mhosi vvimila usue, kuuti pano tuuva vaanhу va Kilisite ujuo, tuvisaghe vagholofu pa maaso gha Nguluve.

6 lino, ulwakuva tuvomba imbombo palikimo nu Nguluve tukuvassuma kuuti ulusungu lwa Nguluve luno mwupile mulekaghe kuuti lusove vuvule. 2 ulwakuva uNguluve iti, un'siki ghuno ghukanoghiile nikapulike, ikighono ikyu vupoki nikakutangile pulikisia, un'siki ghuno ghuno ghunoghiile ghwe ughu, ikighono ikyu vupoki kye iki. 3 lino, natuvomba lumonga luno lukuvasia avange, kuuti uvuvombi vvitu vuleke kujovua fivi. 4 ulwesen mu sooni tuhufia kuuti tuli vavombi va Nguluve. Tuli vavombi vaake mulwa kuguda fijo mu mhumhuko na mu nhalamu nyanga. 5 kutovua, kudindilua mu ndinde, tukwovelua na mapugha gha vaanhу, tuvomba imbombo inhalamu, tilinda na kughonela. 6 kange tuhufia muvugholofu, mu vukagusi, mu lugudo, mu vukoola, mulwa kulongosivua

nu Mhepo uMwimike, nu lughano ulusila vukedusi. 7 kange tuli vavombi vaake mulwa kupulisia imholia ija kyang'haani, mu ngufu sa Nguluve. uvugholofu kye kilwilo kuuti, ulubale ulwa ndia nu lwa ng'highi. 8 usue tutawwile, avaanhу vatughinie nambe vatubenenapule, vatupaale nambe vatujove flivi, tuvoneka tuli vadesi himbe tujova isa kyang'haani. 9 tuvomba imbombo heene natukaguliike himbe tukaguliike vunono. -tuvomba imbombo hene vano vifua kange lolagh! tujiighe tuli vvuumi. tuvomba imbombo heene tupumusivua vvimila vva maghendele ghiitu, na kwe kuuti ndavule avaanhу vano vahighilue nambe kwe kufua. 10 tuvomba imbombo heene tuli nu lusukunalo, neke jaatu tuli nu lukeelo. tuvomba imbombo hene tulivakotofu, neke vinga vatupeliile uvumofu. tuvomba imbombo heene natukava kimonga ulwene tuli ni fiinu fyon. 11 mwe va Kolinto, tujovile numue kisila kufisa kimonga, kange tujovile nu lughano ulukome. 12 usue natu vuhiilie kukuvagha umue looli umue, mu nyivonelo siinu, muvhilile kukutwagha usue. 13 lino, rijova numue hene rijova na vanango, muvisaghe nu lughano ulukome kulyusue, ndavule usue tulivuo. 14 namungavisaghe nu vu hangilanisi na vaanhу vano navitiki. ulwakuva uvugholofu nu vuhosи ndepoonu fiiva vumo ndaani? nambe ulumuli ni ng'hiisi ndepoonu jiva vumo ni fihwani ifya manguluve? usue tuli nyumba inyimike ija Nguluve juno mwumi, ndavule uNguluve jujuo vule alyajovile." nili kukala mu veene. na kughenda palikimo na veene. Niliva Nguluve ghwave, voope viiva vaanhу vango. 17 lino uMutwa iiti, "muvuuke pakate pa veene, mubaghule vano namungakolaghe ikiinu ikilamafu, najune pe kyanikuvipula. 18 niiva nhaata ghwinu, najumue muuva vaswambango na valivango,' uMutwa unyangufu sooni, ijova.

7 lino, vaghanike vango, uNguluve afingile kukutupeela
isio sooni sino alaghile, tuvalasyaghe mu sooni sino
sikutupelela kuuba valamafu amavili na moojo ghiitu.
tuvisaghe vimiike mulwa kumwoghopa uNguluve. 2 mutwupile
mu moojo ghiinu, ulwakuva nakwale juno tumuhokile,
nakwale juno tumulemisie. natunyanyile nambe jumonga. 3
nanijova ulu mulwa kuvapiika. ulwakuva ndavule nikajovile
ulutası kuut, umue muli n'kate mu moojo ghiitu, tulipalikimo
mu vvumi uvu, nambe kuuve kwe kufua. 4 nilin'sila vvoghofi,
kange nikughinia vvimila umue, mung'hangisie fijo, na pano
kupumuka mu nyingga, mumbikile niive nu lukeelo ulukome.
5 ye tufikile ku Makedonia, tukakunilue ulwakuva tukale ni

mhumhuko imbale sooni; kunji kukale nu vulugu mun'kate
mu moojo ghiitu mukale nu ludwesi. 6 neke uNguluve una
kuvakangasia vano vali mu vukaming'haniua mu moojo
ghaav, akatukangasia mulwa kwisa uTiito. 7 nakwekuti
uNguluve akatukangissie mulwa kwisa uTiito lwene, looli na
vule mukan'kangisie umwene. akatwoliike vule munsyukilue
une, na vule musukunala na kukun'hangajikila une. isio
simheliile kuhovoka kyongo. 8 palikimo na kuva, ikalata
jino nikavalembile jika vapeliile ulusukunalo nanikupiika.
looli nikupiika vvimila ikalata iijo ye nivwene jikavapeliile
umue muuve nu lusukunalo. poope mukale nu lusukunalo
mu n'siki n'debe vuvule. 9 lino nili nu lukeelo, nakwekuti nili
nu lukeelo ulwakuva mukaale nu lusukunalo, jeeje. ulwene
nilii ulwakuva ulusukunalo lwinu lukavapeliile mulate uvuhosi
vviniu, ulusukunalo lwinu lukaale mu vughane vva Nguluve,
mu uluo na tukavalemisie vvimila sino tukavalemibile. 10
ulwakuva ulusukunalo luno lukwisa vvimila, uvughane vva
Nguluve lupelela ululaata luno lupelela uvopoki kisila kuuba
nu lupiko, looli ulusukunalo luno lukwisa vvimila imbombo
sa mu iisi, luleta uvufue. 11 lolagh! ulusukunalo luno lukwisa
muvhughe vva Nguluve, luvapelile kuuba ni kivavilisi ikya
kuvomba sino sinoghiile, luvapelile kukujoleka kuuti sino
muvomba sa kyang'haani kukalalila uvuhosi, kumwoghipa
uNguluve, kusyukua kkum'bona, na kuvona kuti juno ahokile
upiile uluhombo lwake. mu isio sooni muhufisie kuuti muli
vasila n'cole. 12 lino, nambe nikavalembile umue, nanika
valembile vvimila mwa muunhu juno amhokile ujunge,
nambe juno uvuhosi vumpumwisie. looli nalondagha kuuti
mukagule jumue pa maaso gha Nguluve vule mukaghimbile
kukutavula vvimila usue. 13 mu uluo mutukangisie. palikimo
nuluo tuhovoka kange tuli nulukeelo vvimila, ulukeelo lwa
Tiito vule mweni mukamhovwisisie mu mwojo. 14 ulwakuva
nanikale ni soni, ndave nikighinisie kwa mwene vvimila
umue. sooni sino twavavulagha sikaale sa kyang'haani.
enendiki na sino tukavaghinisie umue kwa Tiito, soope
sivonike kuuti sa kyang'haani. 15 ulughano lwake kulyumue
luvaha kyongo, na pano ikumbuka uvukundi vviniu mweni na
vule mukamwupiile vunono, kange nu vvoghofi. 16 nihovwike
ulwakuva lino ninoghiile kuvahuvilla lwoni.

8 lino, vanyalukolo viitulonda umue mukagule vule
uNguluve afisungukiile ifipugha fya vitiiki ku makedonia.
2 un'siki ghwa ngelo imbaha sa mhumhuko, ulukeelo
lwave uluvaha palikimo nu vukotofu vwave, kulyavapeleliile
kuuba nu vumofu vuvaha vva vukoola. 3 nikuvavuula
kuuti valyatavwile ifinu finga, kukila vule valyale. 4 kange
valatavwile mu vughane vwave na kukutupelepesia kuuti

vavisaghe vuhangilanisi nusue mu mbombo ija kuvatanga avitiki. 5 valyavobile uluo kukila vule tulyale tuhuviila. vikitavwile taasi kwa Mutwa, neke vikitavula vavuo kulyusue mu vughane vwa Nguluve. 6 lino, tukampelepesia uTiito kuuti iise avatange kumala imbombo iijo, ulwakuva ghe junu akatengwile imbombo iijo kulyumue. 7 ndavule muli vamofu mu sooni - mu Iwitiko, mukipelua ikya kupulisia, mu vukagusi, kughimba, paliiro na mulughano Iwinu kulyusue. lino muvisaghe vamofu na mu mbombo iji ja kuvatanga avange. 8 pano nijova isi nakwekuuti nilonda kukuvumulisia, ulwene nikuvavuula imhola isa vange ndavule vighimba, kange nilonda kulola ulughano Iwinu ndave lwa kyang'haani. 9 ulwakuva umue mukagwile vule uMutwa ghwtiu uTeesu Kilisite alyavasungukile, na pano alyale mmhofu, akiviika n'kotofu vvimalaumue. neke mu vukotofu vvake, umue muuve vamofu. 10 lino, vvimala imhola iji nikuvavuula luno lunoghiile kulyumue umwaka ghuno ghwakila, namwakela kutengula kuvomba lumonga. u lwene mwava munoghelua kuvomba. 11 lino, ndavule mukaale mu noghelua fijio kuvomba uluo ye mutengula, mumale imbombo iijo. 12 ulwakuva muli nu vunoghelua vwa kuvomba imbombo iji, uluo lunofu kange lukwitatikisiva. neke lelo luvisaghe mulwa fino umuunhu alinafyo nakwekuti fino naalinafyo. 13 uvufumbue vwa mbombo iji, nakwekuuti umue mudujue nu n'sigho ughwa kutanga avange, neke aveene vavisaghe kwaki, ulwene tulonda mulig'hanaghe. 14 un'siki ughu pano mulinifiinu fинга, muvatangaghe vano navali nafyo neke voope pano viliiva ni fiinu fинга vilikuvatangagha umue, mu uluo muuva mulig'hiine. 15 ulu luli ndavule lulembilue," juno alinafyo fинга, naakale ni fыa kisighala, kange juno akale nafyo fidebe naakaghilue. 16 nikumwongesia uNguluve juno ampeliile uTiito umwojo ughwa kuhimba kukuvatanga umue, ndavule nili naghwo une. 17 nakwekuti ye tukun'suma akakundile lwene, mu uluo ghwope akale nu vusyukue uvwa kwisa kukuvatanga. akisile kulyumue nu vughane vvake jujuo. 18 tukunsung'ha nu nyalukolo ghwtiu ujunge juno ifipugha ifya vitiki fikumughinia mu mbombo ija kupulisia imhola inofu. 19 nalwe lululuo lwene, looli kange ifipugha ifya vitiki fikansalwile unyalukolo ghwtiu ujuo kuuti avisaghe palikimo nusue pano tutwala ulutango ku vaanhu. imbombo iijo, jikumughinia uMutwa, kange jihufia vule tuhimba kukuvatanga avange. 20 natulonda tupikwaghe nu muunhu ghweni vvimala usue nambe ni mbombo jino tuvomba. 21 tukulolelela fijio kuvomba vunono, nakwekuti pa maaso gha Mutwa lwene, looli na pa maaso gha vaanhu. 22 kange tukunsung'ha unyalukolo ghwtiu ujunga aave palikimo navuo. ke kinga tumwaghile kuuti ali ni kivavilisi kuvomba imbombo nyanga. nambe

lino alinikivavilisi fijio ulwakuva ikuvahuvila umue. 23 lino nave umuunhu ilonda kukagula imhola sa Tito, uju m'bomb mbombo n'jaango mulwa kuvatnaga umue. neke nave ilinda kukagula imhola sa vange, avuo vanyalukolo viittu, vasung'hilue ni fipugha fыa vitiki. voope vukumughinia ukilisite. 24 lino, muvahufyaghe avaanhу avuo ulughano Iwinu, neke ifipugha ifya vitiki fikagule kuuti sino tukughinia vvimala ume se seene.

9 lino lunono fijio kulyune kukuvalembela vvimala, ulutango

Iwinu ku vitiki. 2 nikagwile umwojo ghwinu ughwa kuvatanga avange, ghuno najune nikughinia vvimala umue ku vaanhu ava ku Makedonia. nikavavulile kuuti, ikipugha ikya vitikiava kukighavo ikya Akaya vakiling'hanisie kuhuma umwaka ghuno ghwakila. umwojo ghwinu ughuo ghuvapeliile vinga mu veene kuuva nu mwojo ughwa kutavula. 3 lino nivasung'hile avanyalukolo viitu ava kuuti, ulughinio Iwitu vvimala umue luleke piiva lusila luvumbulilo, mu lwa kuuti mwale muuva mulig'hanisie, ndavule nikajovile. 4 ulwakuva nave nisile ukuo palikimo nu muunhu ghweni ughwa ku makedonia na kuvona namuling'hanisie, mwale muuva mutukosekisie isoni - nanijova kiinu kulyumue - ulwakuva nill'n'kali fijio vvimala umue. 5 lino nivwene lunono nivasumee avanyalukolo viitu ava valongole ukuo kuuti, valing'hanisie ng'haani uluvonolo ndavule luno mukalaghile. mu uluo muuva mutawwile nu mwojo um'balafu, nakwekuti jumonga iiva avumilisie. 6 mukumbukaghe kuuti, umuuhu juno ivyala fidebe, ipeta fidebe, juno ivyala vvimala uufumbue vwa lufunyo ikava ulufunyo. 7 umuunhu ghweni atavulaghe ndavule alamwile mu mwojo ghwake, alekaghe kutavula nu lusukunalo nambe kukwumilisiva. ulwakuva uNguluve ikumughana umuunhu juno itavula nu mwojo um'balafu 8 pe uNguluve ikuvafunyagha mu nyina kuuti jaatu muvisaghe ni finu fyonu fino mulonda, neke muvusaghe vaanhu va kuvomba inofu inyinga. 9 ndavule lilembilue kuuti, Atavwile ikuma kyake kuvapeela avakotofu. uvukoola vvake vwa fighono fyonu. (aiōn g165) 10 Ghwope juno ikumpeela umuunhu imbeju ija kuvyla nu n'kate ghwa kulia, ikuvapeela imbeju ija kuvyla na kuvongelesia. umwene ilikwongelesia umpsito ghwinu ughwa mwojo ghwa vukoola. 11 ikupapelagha uvumofu mu sooni kuuti, muvisaghe vapesi. mu uluo vikumuhongesyagha uNguluve kukilila usue. 12 ulwakuva imbombo iji jino muvomba nakwekuti jitanga va vitiki vano vaghilue, looli jipelela avaanhу vinga vamhongesiaghe fijio unguluve. 13 imbombo iji jino muvomba jihufia kuuti umue muli vavombi vanofu mu uluo avaanhу vikumughinia uNguluve. vikumughinia vvimala uvukundi vwinu uvwa kwitika

imhola inofu ija Kilisite. kange vikumughinia pano vikuwaghag uuvkoola vwinu mulwa kuhangilanila ifiiunu palikimo na veene na vange vooni. **14** vavasyukilue, kange vikuvasumila. vivomba uluo vvimila ulusungu uluvaha luno uNguluve avapeliile. **15** tumuhongesiaighe uNguluve vvimila ikipelua ikivaha ikyka kudegha, kino atupeliile.

10 une ne Paulo, ne juno nivoneka nili muugu pano nili palikimo numue, neke nivoneka nili n'kali pano nili kutali numue, nikuvasuma mu lujisio na mu vuuhugu vwa Kilisite, **2** niliiva nisile kulyumue. nikuvasuma umue kuuti, un'siki ghuno niliiv nisile kulyumue nanilonda kuuva n'kali. neke ninoghiile kuuva n'kali ku vaanhu vooni vano visaagha kuuti usue tivingilila isa mu iisi. **3** ulwakuva nambe ndave tukukala mu iisi, natulua ilibaatu ndavule ava mu iisi. **4** ulwakuva ifilwilo fino tulwila ililugu ilio nafya mu iisi, ulwene fili ni ngufu kuhuma kwa Nguluve isa kunangania amalinga gha valugu. tunangania amasio ghooni agha vudesi. **5** kange tunangania amasio ghooni agha kughinia ghano ghisigha avaanhу kuuti, valeke kukun'kagula uNguluve. kange tughoma amasaaghe ghooni kuuti ghan'kundaghe uKilisite. **6** neke muliiva mukundile Iwoni, usue tuling'hansie kuhigha inongua sooni sino nasa vulkundi. **7** mu lolaghe fino fivoneka pamaaso ghiinu, umuunhu ghweni juno ikuvona kuuti umwene ghwa Kilisite, leka ikumbusie jujuo mwene kuuti ndavule alivuo kuuva ghwa Kilisite, najusue tuli va Kilisite ndavule umwene. **8** nakyanivona soni ningighinie vvimila uvutavulilua vuno uMutwa atupeliile, ulwakuva uvutavulua uvuo navukuvanangania, looli vukuvatanga mu Iwitiko. **9** mu kalata sango sino nikuvalembela, nanilonda kukuvoghofia. **10** ulwakuva avaanhу vamonga viiti "ikalata sa Paulo sili na masio amakali kange sili ni ngufu, looli kim'bili umwene nsila ngufu. amasio gha mwene namaghana kupulikisia" **11** avaanhу ndavule avuo vakagulaghe kuuti, sino tukavalembile mu kalata pano tulikutali, se sino kya tuvomba pano tuli numue. **12** natukuvika nambe padebe mu kipugha kimo nambe kukughwanania na vaanhu vano vikughinia vavuo. neke avaanhу vano vikuling'hania na kukughwanania vavuo, navakitang'inie kimonga. **13** poope, nakyatukughinia kukila ikighelelo ikyka mbombo jino atupeliile uNguluve. ulwene tuvomba ulue n'kate mu kighelelo kino uNgluve atupeliile usue, iijo je jino luvomba Iwoni kulyumue nambe kutali. **14** ulwakuva natukakiling'hinie jusue ikighelelo ye lukwisa kulyumue. tulyale vakwanda kukuvalatela imhola inofu ija Kilisite. **15** nakya tukughinia vvimila imbombo ja vaangu avange. ulwene, tuhuviila vule ulwitiko Iwini lukwongeleta, na ji mbombo jiit pakate pa lyumue ji kwongeleta. **16**

tuhuvila ku ulu kuuti kyande tupulisia iMhola iNofu na ku iisi isingi, nakyande tukughinia vvimila imbombo jino jivombua imbale isingi. **17** looli, umuunhu ghweni juno ikughinia, ighiniaghe vvimila uMutwa. **18** ulwakuva umuunhu ghweni, juno ikughinia jujuo nakwitikisivua, looli juno ighinisivua nu Mutwa.

11 poope nambe nijova hwene nilin'jasu nisuuma mhumhulikisie, looli muvwa kyang'haani, muli nu lugudo nuune. **2** une nili nikivabilisi numue, ikivabilisi iki kihuma kwa Nguluve, ulwakuva muli ndavule umhinja juno naamanyile umughoosi, juno nikan'tavwile kutolua nu mu ghoosi juno ghwe Kilisite. **3** neke lino nikwoghopa kuuti, ndavule uEefa vule alyasyangilue ni njoka jila in'sumbu, najumue kyande musyangua, mukuvuleka uvugholofu nu lughano Iwinu ulwa kyang'haani kwa Kilisite. **4** ulwakuva ndepoonu ikwisa umuunhuu ujunge kupulisia uYeesu ujunge, juno usue natukampulisia. nambe mukumwupila uMhepo ujunge, juno na ghwe juno mukupiile kulyusue, nambe mukwupila imhola ijingi, jino namukwupiile kuhuma kulyusue. mungigude ku isio, kuva lukwiliine! **5** une nakwekuti nili n'debe kukila vuo vano vitambulua vasung'hua vavaha. **6** neke lino nambe nanivulanisivue kudalikila, uvukagusi vvango vukome. tuhufisie uluo kulyumue mu sooni sino tuvomobile, kange vukagulike kulyumue. **7** asi, nikavombie fivi pano nikajisisie mu lwa kupulisia imhola inofu ija Nguluve kulyumue, kuuti umue mughinisivue? **8** ye nivomba imbombo kulyumue, nupilagha ulutango kuhuma kufipugha ifingi ifya vitiki. mu uluo nikaale hwene nikuunya ifiiun fwave, neke nivatange umue. **9** un'siki ye nili palikimo numue, pano naghiluagha nanikaale n'sigho kwa muunhu, ulwakuva avitiki vano vakahumile ku Makedonia vakamheliile fino nilonda. mu uluo nikaale nikulolelela kuuti nileke kuuva n'sigho kulyumue, kange nifikulolelelagha. **10** ndavule uwawkyanghaani vwa kilisite vule vulivuo mun'kate mulyune, nakwale nambe jumo mulikaaja Iwoni ilya Akaya, juno kya ikusigha kukughinia vvimila imhola iji. **11** lwa kiki? ulwakuva nanivaghanile? uNguluve akagwile kuuti nivaghanile. **12** nifivombagha ndavule nivomba lino, kuuti avasung'hua avuo vano viiti ve vavaha, vakunue ikyka kughinia kuuti nivomba ndavule usue. **13** ulwakuva avaanhу avuo vasung'hua vavudesi, ve vavombi avasyangi, vikuviika hwene vasung'hua va Kilisite. **14** mu uluo natudegha, ulwakuva naju Setano jujuo ikuviika hwene nyamhola ghwa lumuli. **15** kange natudegha pano voope avavombi vaake vikuviika hwene vavombi vagholofu. uvusililo vvake vilikwupila sino siling'hiine ni mbombo saave. **16** nijova kange, napeangavisaghe umuunhu ghweni juno

isagha kuuti, une nilin'jaasu. neke nambe mwiti nilin'jaasu, nikuvasuma mhuhulikisie, neke najune nighinue padebe. 17 amasio ghano nijova lino aghakughinia, nanilaghilue nu Nguluve, looli nijova hwene muunhu n'jaasu. 18 ulwakuva vinga vikughinia vvimiila isa m'bili, najue nighinie. 19 umue muli nu luhalo, fyenambe mukuguda na kukuvakunda nu lukeelo avaanhу avaajaasu. 20 mukuguda na kukun'kunda nambe umuunhu juno angakuviie mu vukami, nave ipelela kubaghulana n'kate mulyumue, nave ikuvatumila umue ku luvumbulilo lwa mwene, nambe ikughinia na kukuvarapula ku maaso. 21 nivona soni kujova kuuti pe usue tukaale vavotevote kuleka kuvomba isio. lino nave kwale umuunhu ghweni juno ikughinia - nijova hwene nilin'jaasu - najuune ninoghiile kukughinia. 22 asi! aveene vaYahudi? najune nili muYahudi kikola kya Abulahamu? najune nili kikola kya Abulahamu. 23 asi! aveene vavombi va Kilisite? (nijova hwene nihasing'hinie uluhala.) une neene m'bombi ghwa Kilisite kukila aveene. une nighimbilue kuvoma imbombo kukila, ke kinga nidindilue mu ndinde, ke kinga nitovilue kyongo. kange ke kinga navisagha mu latalamu ulwa kufua. 24 nitovilue na vaYahudi ing'hwe gofijigo fitatu nabusika lubale, nivombilue uluo 25 kahaano. nikopilue ning'hwegho katatu. nitovilue kamo na mavue. nikulwike katatu mu ngalava. nikikalile mu nyanja pakilo na pamwisi. 26 ke kinga pano nakyulagha, navisagha mulutalamu ulwa fikogha, mulutalamu ulwa vahiji avabudi, mulutalamu kuhuma kuvajango, mu latalamu ulwa vano navitiki, mulutalamu ulwa mulikaaja, mulutalamu ulwa kulihaka, mulutalamu ulwa mu nyanja, mulutalamu luno luhuma ku vanyalukoloavadesi. 27 nivombie imbombo inhalamu na kupumuka ke kinga ninoghonile maaso, nipumwike ni njala ni kyumilia, ke kinga nikalile kisila kulia, na kukukala ku mhepo na kuuva kisila mhenda. 28 palikimo nisio sooni, jaatu nisagha vvimiila ifipugha ifya vitiki. 29 nave jumonga m'botevote, najuune nikupulika m'botevote. nave jumonga van'kuvisie najuune niiva muvuvafi. 30 nave lunoghiile, nikughinia vvimiila uvuvotevote vwango. 31 uNguluve nu Nhaata ghwa Mutwa Yeesu juno anoghiie kughinisivua ifighono fyon, akagwile kuutinanijova vudesi. (aiōn g165) 32 ye nili mu likaaja lya Damesiki, umulongosi juno akalongosiagha ikighavo kino kyale mu vutwa vwa Ntwa uAleta, alyavikile avaloleleli mu likaaja ilio kuuti vang'hole. 33 looli avaanhу vamonga vakanyisia mu kiivo kukilila pa lidilisa lino lyale mu luvumba nikakuluka kukolua

12 ninoghiile kukughinia nambe nakuvumbulila kimonga. looli nitapikughinia vvimiila inyivonelo ni mhola isingi sino ambonisie uMutwa. 2 nimmanyile umuunhu jumo mwa

Kilisite, juno amaka kijigo na ghane gha kilile, alyatolilue kuhanga kufika ku vulanga uvwa kukyanya fijo. — apuo nanikagwile pamo alyale mu m'bili ughu, pamo naalyale mu m'bili ughu, looli uNguluve ghwemwene akagwile. 3 kange nikagwile kuuti umuunhu uju - pamo alyale mu m'bili ughu, pamo naalyale mu m'bili ughu, une nanikagwile, looli uNguluve ghwe mwene akagwile. 4 alyatolilue kuhanga kufika ku paladiso ukuo akapulika amasio amimike kyongo ghano umuunhu naangajove kange naanoghile kujova. 5 lino nikughinia vvimiila umuunhu ujuo. une nanikughinia vule nnilvio, ulwene nikughinia vvimiila uvuvotevote vwango. 6 nambe naale nilondaghe kukughinia, naale niiva n'jaasu, ulwakuva naale niiva nijova isa kyang'haani. lino nikusigha kukughinia, kuuti umuunhu ghweni alekaghe kukumbona une kuuti ninoghiile kyongo kukila sino vikusivona na kukusipulika kuhuma kulyune. 7 neke kuuti nileke kukughinia kyongo vvimiila inyinga isa kudegha sino uMutwa uYeesu ambonisie, nikapelua ulupumuko mum'bili ghwango luno luli ghwene mafua. ulupumuko uluo nsung'hua ghwa Setano, asung"hilue kuuti amhumhusie, neke nileke kukughinia. 8 nikansuma uMutwa katatu kuuti amhoke mulupumuko uluo. 9 neke umwenen akam'buula akati, ulusungu lwango lukukukwila, ulwakuva muvuvotevote mwe muno ingufu sango sivoneka. mu uluo nikughiniagha nu lukeelo ulukome vimila uvuvotevote vwango, kuuti ingufu sa Kilisite sivisaghe numue. 10 lino nili nulukeelo vvimiila uvuvotevote, kulighua, kuuva mu nhalamu, kuuva mulupumuko na kuhangajisivua vvimiila uKilisite, ulwakuva pano niiva m'botevote, pe pano niiva ni ngufu. 11 lino une nili n'jaasu umue mwemue mumhelile ku ulu. umue muveela munoghire kukunginia, ulwakuva nambe nivoneka kuuti naninoghiile, une nanili nsunghua n'debe kukila avuo vano vitambulua vasung'hua vavaha. 12 ye nili ku lyumue nikaale nu lugudo na kuvomba ifidegho ni fi valilo fino fyahufyagha kuuti une nili nsung'hua. 13 nakwekili kimonga kino nivombie kufipugha ifingi ifya vitiki. neke nanivombie kulyumue, ulwene kuuti pano nanikaale n'sigho kulyumue? neke uvuo vwe vvitiki vwango, mun'saghilaghe. 14 lolagha! une nikulinga'hania kukwisa kulyumue ulwa vutatu. neke naningave n'sigho kulyumue ulwakuva nanilonda ifiinu ifiinu, nikuvalonda umue. ulwakuva avaanhу navanoghiile kuvuta ifiinu kuuti five fya vapafi, looli avapafi vanoghiile kuvuta ifiinu kuuti five fya vaanha. 15 une nili nu lukeelo kuhumia ifiiu fyango na kukuhumia juune kukuwatanga umue. nave nikuvaghana fijo, ninoghiile kughanua padebe? 16 neke ndavule lulivuo, une nanikaale n'sigho kulyumue. looli ulwakuva une nili n'sufu fijo, nihwene juno avakoovile nu vusyangi. 17 asi! nikatoliile kimonga kulyumue mulwa kukava

uluvumbulilo kukilila avaanhу vano nikavasung'hile? 18
nikan'sumile uTiito palikimo nu nyalukolo ghwitu ujunge
kuuti iise kulyumue. asi! uTiito akatoolile kimoga kulyumue?
asi! natukaghwile musila jila jila? vule, natukaghendile mu
sajo sila sila? 19 musagha kuuti un'siki ghwoni ughu,
tukujoleka kulyumue kuuti muleke pikutuvona kuuti tulivavivi
pa maaso ghiinu? tujova isi ulwakuva tuli vavombi va Kilisite,
na ju Nguluve akaghwile, isi sooni tuvomba kuvatanga
mukangale mu Iwitiko. 20 lino nikwoghopa kuuti, niliiva
nikwisa kulyumue nili kuvagha muli nu luveelo luno nanikeela
une. nikwoghopa kuuti ndepoonu nilikuaga muli na
mabaatu, ni giila, ni ng'halaasi, nu vusulani, kedeselanila
kukughinia kuuba na matiling'hano. 21 kange nikwoghopa
kuuti niliiva nikwiisa kulyumue, uNguluve ghwango ilikumbiika
nivone soni pa maaso ghiin. nilisukunala kuvona avaanhу
vinga mulyumue vano vakavombile inyivi ultasi, navalatile.
vajighe na maghendele agha vuwafu, uvughendamwalu nu
vunoghelia uvunge vuno vakaale navwo.

13 ulu luua lwa vatatu une kukwisa kulyumue "lunoghiile
un'kole uvwolesi vwake vukagulikaghe na vooleso
vavili nambe vatatu. 2 ye nisile ukuo ulwa vuvili, nikavavulile
kuuti, niliivi nikwisa naniliiva ni kisa kuveene na kuvange
vooni. 3 ulu, nikuvavuuula umue ulwakuva mulonda ikivalilo
ikya kukagula nave uKilisite ijova kukilila une. ulwene
nam'botevote kulyumue, looli umwene ghwe nya ngufu.
ghwe juno ivomba imbombo n'kate mulyumue. 4 poope,
nambe alyale n'sila ngufu ye ikomelua pa kikovekano,
lino mwumi mu ngufu sa Nguluve. fye enendiki natusue
tuli vasila ngufu mwa Kilisite, neke pano tukuvavombela
umue, tuuva vvumi palikimo nu mwene mu ngufu sa
Nguluve. 5 lilo, mughelaghe jumue neke mukagule nave
muli nu Iwitiko. asi, namukulutang'hania kuuti, uYeesu
Kilisite ali n'kate mulyumue? umwene mwale, looli nave
namukulutang'hania mukunilue. 6 neke nihuviila kuuti,
umue kya mukulutang'hania kuuti usue natukanilue. 7
lino tukuns'uuma uNguluve kuuti namungavombaghe inyifi.
nanisuma kuuti usue tuhwene tusilolile ingelo, ulwene
tusuma kuuti muvombaghe inofu, nambe usue tuvoneka
hwene tukunilue ingelo. 8 ulwakuva natuliningufu isa kusigha
uvwa kyang'haani, looli kughina kupulisia uvwakyang'haani.
9 ulwakuva tuhovoka pano usue tulivavote vote, neke umue
muli ni ngufu. tukun'suma uNguluve avatange muuve
vagholofu. 10 nikuvalembela amasio agha pano nikyale
kukwisa, kuuti niiva nikwisa kulyumue, naningasivonaghe
sino ndepoonu sikumheela niive n'kali vvimila uvutavulua
vuno amheliile uMutwa. ulwakuva uMutwa naamheliile

uvutavulua uvwa kuvanangania, looli uvwa kuvatanga mu
Iwitiko. 11 lino vanyalukolo vango, muhovokaghe muvisaghe
vagholofu, munyamasaniaghe, muvisaghe vumo, muvisaghe
nu lutengano. naju Nguluve unya lughano nu lutengano
iiva palikimo numue. 12 mu hungilanaghe mu lughano lwa
Kilisite. 13 avitiki vooni vikuvahungila. 14 ulusungu lwa Mutwa
Yeesu Kilisite, nu lughano lwa Nguluve, nu vuhangilanisi
vwa Mhepo uMwimike, fivisaghe palikimo numue mweni.

Vagalatia

1 une ne nsung'ua Paulo. une nanilinsung'ua kuhuma kuvaanhу nambe kukilila kuvaanhу, neke kukilila kwa Yesu Kilisite nu Nguluve Nhaata juno alyansyuile kuhuma kuvalfue. **2** une palikimo na vanyalukolo tukusilembela itembile sooni sa Vagalatia. **3** uvumosi nu lutengano kuhuma kwa Nguluve Nhaata ghwitu nu Mutwa Yesu Kilisite fivisaghe numue. **4** jino akihumisie vvimila isambi situ neke kuuti atupoke mu fighono ifi fya vuhosи, kuhumilanila nu lughano lwa Nguluve ghwitu nu Nhaata. (aiōn g165) **5** kwa mwene vuve vvimike vuno navuli kusila na kusila. (aiōn g165) **6** nidegha kuuti musyetukila ng'aning'ani mu livangili ilingi, nidegha kuuti musyetukile kutali kuhuma kwa juno alyavakemhelile ku vumosi vwa Kilisite. **7** kusila livangili ilingi, neke kwevale avaanhу vamonga vano vikuvasababikisia imhumhuko na kunoghua kusyetulania ilivangili lwa Kilisite. **8** neke nambe ndeve twesue au uMhola kuhuma kukyanya apulisia kulyumue ilivangili ilingi lino tukapulisia kulyumue na aghunuaghe. **9** ndavule ino tukajovile muvutengulilo, lino nijova kange, "ndeve kuli nu muunhu ilikuvapulisia ilivangili ilingi lino namukupile na aghunuaghe," **10** pe lino nilonda kuhakikisia ku vaanhу au uNguluve. nilonda kukuahovosia avaanhу? ndeve nighendelela kughelasia kukuahovosia avaanhу, une nanili nsung'ua ghwa Kilisite. **11** vanyalukolo ninoghua umue mukagule kuuti ilivangili lini nikapulisia nalihumila kuvaanhу. **12** nanikwupile kuhuma kwa muunhu, nambe nanikavulanisifue, looli lulyale lwe, vwa Yesu Kilisite kulyune. **13** mukapulike uvvumi vango uwwa kunsana ku nyifunyo isa kiYahudi, silyale sikumhumhusia ku vukali mu tembile ja Nguluve kukila na kukum'buda. **14** nilyaghendelile mu tembile ja kiYahudi kukila avanyalukolo vango vinga avaYahudi. nilyalye nu lughimbo kyongo mu vutavike la vababa vango. **15** neke uNguluve lukamunoghile kukunavua une kuhuma mulileme lwa mama ghwango. akang'emelile une kukilila uvumosi vwake. **16** kukum'bonesia unswambe n'kate n'jango, neke kuuti nimpulisia u mwene ku vapanji. nanikalondile kuvungua na vaanhу. **17** kange nanikatoghile ku Yelusalemu ku vala vano valyale vasung'ua ye nikyale une. pe pano nikaluta ku vualabuni na pambele kugomoka ku Damesiki. **18** amaka ghatatu pambele nikatogha kuluta ku Yelusalemu kukumughendela. uKefa, nikikalile nagho iighono kijigho ni fihano. **19** neke nanikawaghile unsung'ua ujunge neke ju Yakobo unyalukolo ghwa Mutwa. **20** loola! pavulongolo pa Ngulluve nanisyanga ku kila kino nilemba kulyumue. **21** pe pano nikaluta ku fighavo fya Shamu na Kulikia. **22** nanika kagulike ku maaso gha tembile ja vaYahudi

vano valyale mwa Kilisite, **23** neke vakale vipulika lwene," umwene juno akale ikutupumhusia lino ipulisia ulwitiko luno akale ikulunangania." **24** valyale vikumughinia uNguluve vvimila jango.

2 kukila amaka kijigho na ghane une, uBalinaba palikimo nu Tiito tukaluta kange ku Yelusalemu. **2** nikalutile ulwakuva uNguluve akivonisie kulyune kuuti nikanoghile kuluta. nikavikile pa maaso ghave ilivangili lino nikapulisia ku vapanji. [neke nikajovile kuluiso ku vano vakajovilue kuuva vimilisi]. nikavombile ndiki neke kuuti nanikale nikimbila nambe nikakimbile vuvule. **3** neke nambe uTiito juno alyale palikimo nune, juno alyale muYunani vakamulasimisie kukekua. **4** ili likahumile ulwakuva avanyalukolo vavudesi vakisile kuluiso kuposelesia uvuhulu vuno tulinawvo mwa Kilisite Yesu. vakanoghilue kukutuvomba usue tuve vasung'ua va ndaghilo. **5** natukajihumisie kukuvitika nambe ilisala limo neke kuuti ilivangili lya kyang'haani lisighale kisila ndavule liliuvuo ulyumue. **6** neke vala vano vajovilue kuva valyale vimilisi navakahangile kimonga kulyune kino vakale vikukivomba nakikale nu luuvumbulilo kulyune. unguuve naikvitika ulughano luno lukililile lwa vaanhу. **7** pe pano vakanyaghile kuuti nitikilue kupulisia ilivangili ku vala vano navakekilue. lu lyale ndavule uPeteli apulisia ilivangili ku vano vakekilue. **8** ulwakuva uNguluve akavombile imbombo n'kate ja Peteli vvimila uvusung'ue ku vala vano vakekilue, kange akalyavombile imbombo n'kate jango ku vapanji. **9** unsiki ghuno uYakobo, uKefa nu Yohani, valyakagulike kuva valyajengile itembile, vakavumanyile uvumosi vuno nikapelilue, vakatwupile mulukong'ano une nu Barnaba. vakavombile ndiki neke kuuti, tulute kuvapanji, kange neke tuwesie kuluta kuvala vano vakekilue. **10** kange vakatulondile usue kukuakumbua avakotofu. nune kange nikanoghilue kuvomba ndikio. **11** unsiki ghuno uKefa akisile ku Antikia, nikankanile pavwelu ulwakuva akahokile. **12** ye vakyale kukwisa avaanhу vamonga kuhuma kwa Yakobo, uKefa akale ilia palikimo navapanji. neke avaanhу ava ye vikwisa akabuhila na kuvuka kuhuma ku vapanji akale ikwoghopa avaanhу vanovilonda kukekua. **13** vule vule navaYahudi vamonga vakalungine nu kefa mu vuhomeleleng'ani uvu. amahumile ghake ghakale kuuti nambe uBarnaba akatolilue nu vuhomeleleng'ani vwaave. **14** neke ye nilolile kuuti navakale vikulilutila ilivangili lya kyang'haani, nikam'bulu uKefa pa maaso ghave vooni," ndeve umue mulivaYahudi neke mukukala mu vutavike uwwa vapanji nakukuvuleka uwwa vayahudi, kiki mukuvalasimisie avapanji kukukala ndavule avaYahudi?" **15** usue twevano tulivayahudi vakuholua,

natulivapanji avanya sambi." 16 kagula kuuti nakwale junuivalilua ikyang'haani mu maghendele gha ndaghilo. looli vivalilua ikyang'haani ku Iwitiko nkate ja Kilisite Yesu neke kuuti tuvalilua ikyang'haani ku Iwitiko n'kate ja Kilisite sio kuuti kumaghendele gha ndaghilo. mu maghendele gha ndaghilo kusila m'bili ghuno ghulivililua ikyang'haani. 17 neke pano tukumulonda uNguluve kwa kutuvalila ikyang'haani n'kate ja Kilisite, tukujagha najusue tulu ni sambi, pe uKilisite akavombilue kuuva nyasambi? na ndiki! 18 ulwakuva ndeve nivika uluhuvilo Iwango kuvika indaghilo, uluhuvilo luno nikavusisie, nikujivonesia june kuva nilin'denya ndaghilo. 19 kukiila indaghilo nikawile mu ndaghilo, lino ninoghile kukukala vwinila uNguluve. 20 nipumwike palikimo nu Kilisite na nene kange nejuno nikukala, looli uKilisite ikukala n'kate jango. uvwumi vuno nikukala mu m'bili nikukala ku Iwitiko n'kate ja mwa Nguluve junu akanighanile na kukujumia vwinila jango. 21 nanikuvukana uvumosi vwa Nguluve ulwakuva ndeve ikyang'haani pwejikale kukiila indaghilo, pe uKilisite nde akaile vuvule.

3 vagalatia vajaasu, lwe liso liki ilihosi lino livananginie? pe uKilisite nakavonike hwene mpumuke pa maaso ghinu? 2 une ninoghua kukagula ili kuhuma ku lyumue. pe mukamwipile uMhepo kumaghendele gha ndaghilo au kwa kwitikila sila sinomukupile? 3 pe umue mulivajaasuene ndiki? pe mukatengile nu Mhepo neka mumale nu m'bili? 4 pe mukapumwike mu nyanga vuvule, ndeve lweli sikale sa vuvule? 5 pe umwene junu amwumusie uMhepo kulyumue nakuvomba isinya ngufu kulyumue ivomba ku sa ndaghilo au kupulika palikimo nu Iwitiko? 6 UAbulahamu "alyale mwitiki kwa Nguluve akavalilue kuuva nyakyang'haani" 7 mu lula lula mukagule kuuti, vala vano vikvitika ve vaanha va Abulahamu. 8 ililembe likavonwile kuuti uNguluve ale ikuvalila ikyang'haani avapanji kusila ja Iwitiko. ilivangili likadalikilue kwa Abulahamu taasi: "kukilila uve iisi sooni sikaunyilue". 9 neka pambele vala avanya Iwitiko viise vafunyue pallkimo nu Abulahamu, junu akale nu Iwitiko. 10 vala vano vihuwila amaghendele gha ndaghilo vali mu lughuno. ulwakuva jilembilue, aghunilue umuunhu ghweni junu naikolana ni sooni sino silembilue mu kilembe kya ndaghilo, kukusivomba sooni. 11 lino vwelu kuuti uNguluve naikum'balila ikyang'haani nambe jumo mu ndaghilo kwa kuva unya kyang'haani ikukala ku Iwitiko" 12 indaghilo najhumilanila nu Iwitiko, neke pe pano "juno ivomba isi mu ndaghilo ikukala mu ndaghilo. 13 uKilisite alyatupokile usue kuhuma ku lughuno lwa ndaghilo un'siki ghuno akavombikue kuuva lughuno vwinila jitu,

ulwakuva jilembilue," aghunilue umuunhu ghweni junu akovikue kukyanya ja mpiiki." 14 uvufumbue vulyale kuuti, ulufuno luno lulyale kwa Abulahamu lwale lukwisa kuvapanji mwa Kilisite yeesu, neke kuuti twupile uluingo lwa Mhepo kukiila u Iwitiko. 15 vanyalukolo njova mu lwa m'bili nambe pano ulwiting'ano lwa ki muunhu luvikilue kikangafu, nakwale junu ijesia kubenapula nambe kukwongelesia. 16 lino ulufingo lukajovilue kwa Abulahamu na kukisina kyake. najijova kuuti, "kufisina" kusona vinga looli jumo mwene, "ku kisina kyako" junu ghwe Kilisite. 17 lino niti ndiki, indaghilo jino jikisie amaka 430 pambele, najivusia ulupuling'ahano lwa kunsana luno lukavikilue nu Nguluve. 18 kwa kuva uvwimilisi vvale vukwisa ku sila ja ndaghilo, navwale vukwisa kange ku sila ja lufingo. neke uNguluve akavuhumisie vuvule kwa Abulahamu ku sila ja lufingo. 19 kiki lino indaghilo jikahumisivue? jikongelesivue kuhumila mu vuhos, kuhanga umuholua ghwa Abulahamu ise ku vala vano akafingilue, indaghilo jikavikilue ku kulila avanyMhola ku luvoko lwa junu isambania. 20 lino junu isambania ifumbua kukila umuunhu jumo, looli uNguluve ghwe jumo mwene. 21 pe lino indaghilo najijova isa mu lufingo lwa Nguluve? na kwekuuti! ulwakuva nave indaghilo jino jikamumisivue jilyale ni ngufu isa kuleta uvwumi, ikyang'anu jale jipatikana ku ndaghilo. 22 neke peepano ililembe lidindiile sooni mu muvuhosi. uNguluve alyavombie ndiki neke kuuti ulufungo Iwake ulwa kutupoka usue ku Iwitiko mwa Kilisite Yesu luwesie kapatikana ku vala vano vikumwitika. 23 neke ye lukyale kumema ulwitiko lwa Kilisite, tulyadindilue na kuva pasi pa ndaghilo kuhanga lwise ulusyetulilo lwa Iwitiko. 24 pe lino indaghilo jilyale ghwe mulongosi ghwitru kuhanga uKilisite pano akisilse, neke kuuti, tuvalilue ikyang'anu ku Iwitiko. 25 lino ulwakuva ulwitiko lwsile natuli mwa mulolelesi kange. 26 ulwakuva umue mweni muli vaanha va Nguluve kukiila ulwitiko mwa Kilisite Yesu. 27 mwevoni mwevano mukofughue mwa Kilisite munfwalile u Kilisite, 28 namkwale umuYahudi nambe umuYunani, umbombi nambe junu na m'bombi, umughosu nambe un'dala, ulwakuva mweni mulivamo mwa Kilisite Yesu. 29 nave muli va Kilisite pe nuvuholuo lwa Abulamamu, vapelua kuvutavike vwa lufingo.

4 njova kuuti ulwakuva umwimilisi ghwe mwana, aling'inenu m'bombi, nambe ulwakuva ghwe nyakyuma kyoni. 2 pe lino alipasi pavalolesi kuhanga unsiki ghuno ghuvikililue nu viise ghwake. 3 pe pano najusue pano tulyale vaanha, tukakolelivue mu vuvombi vwa vutavike vwa kwanda vwa iisi. 4 neke unsiki ghuno ghunoghole yeghfikile, uNguluve akansung'ha unswambe, umuholua ghwa n'dala, umuholua

mu ndaghilo. 5 akavombie ndikio neke kukuapoka vano valyale mundaghilo, neke kuti twupile mu sa kuuva hwene vaanha. 6 ulwakuva umue muli vaanha, uNguluve akan'sung'ile uMhepo ghwa nswambe n'kate ja numbulu siitu, uMhepo juno ikemhelua "Abba, Nhaata". 7 mu ulu usue natulivavombi kange looli vaanha. ndeve ve vaanha pe tulivimilisi kukilila uNguluve. 8 nambe unsiki ghuno namukan'kagwile uNguluve, mulywale vavombi ku vala vano muwandilo naihwani fya Nguluve. 9 neke lino ulwakuva mukun'kagula uNguluve, nambe kuuti mukagulika kwa Nguluve kiki mugomoka kange mutavike uvuvotetove uvwa kwanda kange vusila latalama? pe munoghelua kuva vavombi kanhe? 10 mukukikola ku vulolesi ikoghono ikitavike kukong'ana kwa mwesi, na maka. nikwoghopa vwiwila jinu. 11 nikwoghopa kuuti mu lumonga mukipumwisie vuvule. 12 nikuvasuma vanyalukolo muvisaghe ndavule nilivuo, 13 ulwakuva kange nili ndavule nilivuo. namukanihokie. pe mukagula kuuti, looli vulyale vutamy vwa m'bili kuuti nulyadalikile ilivangili kulyumue ulwa kwanda. 14 nambe uvwumi vwango vwa m'bili vulyale mu g'helo, namukanibenapwile nambe kukunikana. pepano mukanyipile hwene Mhepo ghwa Nguluve, ityale hwene ghwe Kilisite jujuo. 15 pe lino, muhovokela kiki? ulwakuva nikusagha kulyumue kuuti, ndejweskana muvusie amaaso ghinu na kukumhela une. 16 neke lino pe nili mulugu ghwinu ulwakuva nikuvavula uvwlwei? 17 vikuvalonda kwa kunoghua, kange navaghholou. vilonda kukuavika lubale nune, neke muvalutile. 18 ke kanono jaatu kuva nu lunoghelua ku vufumbue vuno vunono, nakwekuuti lwene pano milipalikimo nune looli ifighono fyon. 19 vanango vadebe nivavua uvutungu vwiwila jinu kange kuhanga uKilisite avumbike n'kate jinu. 20 lino nale ninoghelua kuva palikimo numue na kusyetulania isavuti jango, ulwakuva nanili nu lutengano numue. 21 mumbule umue mwevano munoghua kuva pasi pa ndaghilo, namupulika kange indaghilo pano jiti? 22 ulwakuva jilembilue kuuti uAbulahamu alyale na vaanha vaviliavadi, jumo kwa n'dala um'bombi nu junge kwa n'dala huru, 23 nambe nahele, ughwa akaholilue m'bombi akaholilue mu lwa m'bili lwene. loli jula ughwa n'dala huru akaholilue ku lufingo. 24 isi indeponu sijovua kwakutulila ikuhwani, ulwakuva avadla ava vilingana na mapuling'ano ghavili. ghamo kuhula ku kidunda Sinai. kihola avaanha vano avombi. uju ghwe Hajili. 25 lino uHajili kwe kidunda Sinai kino kili ku Arabuni. kiling'anisivua ni Yelusalemu ija lino, ulwakuva ve vavombi palikimo na vaanha vaake. 26 pe iYelusalemu jino jili nkyanya jili huru, iji je mama jitu. 27 ulwakuva jilembilue, "hovoka, uve ghwe n'dala juno naghuhola. tosia

isavuti kukyanya na kuhovoka, uve ghwe juno numanyile kuhola. ulwakuva vinga ve vaanha va juno naihola, kukila vala vala vajuno ali numughosi. 28 lino vanyalukolo ndavule u Isaka, umue mulivaanha va lufingo, 29 mu n'siki ghula ghuno umuunhu ghweni juno akaholilue ku vutavike vwa m'bili akampumwisie jula juno akaholilue ku vutavike vwa Mhepo. na lino vwe vulevule. 30 amalembe ghti ndani? m'busie un'dala um'bombi palikimo nu n'swambe. ulwakuva un'swambe ghwa n'dala um'bombi naililolela palikimo nu mwanha ghwa n'dala huru.' 31 pe lino vanyalukolo usue natuli vaanha va n'dala um'bombi, looli va n'dala huru.

5 ulwakuva uKilisite alyatupelile uwwelu neke tuuve nu vvelu. lini mwime mu lukangafu kange namungakolwaghe kuva vavombi. 2 lola une ne Paulo, nikuvavula kuuti ndeve mulikekua, uKilisite nailikuvwagha uvufumbue ku sila jojoni. 3 kange, nikumwagha umughosi ghweni juno akekilue kuuti anoghiile kuvomba ku ndaghilo joni. 4 vala vooni vano vivalilua ikyang'haani mu ndaghilo, muvikilue kutali nu Kilisite, mughwile kutali nu vumosi. 5 Iwakuva ku sila ja Mhepo ku Iwitiko tughula ulukangasio lwa kyang'haani. 6 kwa Kilisite Yesu kukekua nambe kisila kukekua kusila luvumbulilo Iwlwoni lwe Iwitiko lwene luno luvomba imbombo kukiila ulughano luno luleta uluvumbulilo. 7 mukale mukimbila vunono, veeni juno akavasighile kuleka kujukitika ilweli? 8 uvusyangi yya kuvomba ndikio navuhuma kwa mwene juno alyavakemhelile umue. 9 ikilule kidebe kinangania i nonge jooni. 10 nili nu luhuvilo numue mwa Mutwa kuuti namusagha ku sila ijinge jojoni, nu mwene juno ikuvasyanga ilighhua mwene. 11 vanyalukolo ndeve nighendelea kupulisia ithala, kiki nifipumhuka? mu ulio kila kino kye kisighi kya kikovekano kilinangisivua. 12 lwe lunoghelua Iwango kuuva vala vano vikuvalongosia fivi fikujisyangava. 13 uNguluve avakemhelile umue vanyalukolo ku vvamu. neke namungatumilaghe uwweru vwinu hwene kyuma kya m'bili. pe pano ku lughano mutanganaghe jumue kwa jumue. 14 ulwakuva indaghilo joni jikamlike ku ndaghilo jimo; jope je "unoghilie kukumughana juno ulipipi naghwo ndavule juve. 15 neke ndeve mubudala na kulisana, mujilolelaghe kuuti namungajinanganagihe jumue kwa jumue. 16 niti, mughendaghe mwa Mhepo, namulivomba isa mubili. 17 ulwakuva um'bili ghuli ni noghelua ing'ome kukila inumbula, ni numbulu jili ni noghelua in'gome kukila um'bili. isi ssioni sipingana, amahumile ghake kwe kuuti namuvomba ifinu fino munoghelua kuvomba. 18 neke ndeve uMhepo ikuvalongosia umue, namuli mundaghilo. 19 lino amaghendee gha mbili ghivoneka. ghope uvuvwafu, uvulamafu, 20 ulufunyo

Iwa kihwanikisio, uvuhavi, uvulugu, ilibaatu, ni mbedo, kuva ni lyojo, kusindana, ing'aning'ano, 21 kiltule, vuhasi, vulia kyongo, ni singi sino sihwananine nisio. nikuvavunga umue ndavele nilyavavungule mu vutengulilo, kuuti voni vanovivomba isio navilikuvwagha uvutwa vwa Nguluve. 22 neke ulughano Iwa Mhepo lwe lughano. kuhovoka, ulutengano ulugudo, 23 uvukoola uvumuunu uvunofu, ulwitiko, uvukoola, nu vudebe, kusila ndaghilo mu ndavule isio. 24 vala vano va Kilisite Yesu vaghupumwisie um'bili palikimo ni noghelua saae imbivi. 25 ndeve tukukala kwa Mhepo, kange tughendaghe kwa Mhepo. 26 natungavisaghe na kukughinia, natungahovesanaghe nambe kuvonelanila kitule.

6 nyalukolo ndeve umuunhu ghweni akolilue mu vuhos, umue mwe va Mhepo, lunoghile kukun'gomosia unyalukolo ujuo ku numbula ija vukola. kuno mukujilolela jumue kuuti namungaghesivuaghe. 2 mutolelanilanaghe amasigho, mu uluo mukujikamilisia indaghilo ja Kilisite. 3 ndeve umuunhu ghweni ukughinia kuuti umwene ghw nono kukila himbe na kiinu, ikujisyanga jujuo. 4 amuunhu ghweni na akagule imbombo jake, pepano iva ni kiinu kyake mwene ikya kukughinia, kisila kukulinganisia umwene nu junge. 5 ulwakuva umuunhu ghweni litola un'sigho ghwake jujuo. 6 umuunhu junu avulanisivue ilisio lunoghile kuhanga amanono ghoni nu m'bulanisi ghake. 7 namungasyanguaghe. uNguluve naihighua, kino avyalile jumonga kye ilitavula. 8 junu ivyala imbeju jake mu sambi ilitavula uvunangifu, looli junu ivyala imbeju mwa Mhepo ilitavula uvvumi vwa kusila na kusila kuhuma kwa Mhepo. (aiōnios g166) 9 natungakatalaghe kuvomba sino sinoghiile ulwakuva mu nsiki ghwake tulipeta ndeve natilidenyeka inumbula. 10 pe lino unsiki ghuno tuuva ni nafasi umuunhu ghweni atendaghe sino sinoghile. looli vano vali mu n'kate ja Iwitiko. 11 lola uvukome vwa kalata sino nikavalembile ku luvoko Iwango june. 12 vala vano vinoghua kuvomba inono isa m'bili vevene vikuvalasimisia kukeku. vivomba ndikio kuuti navangingilaghe mu mhumhuko sa kikovekano kya Kilisite. 13 ulwakuva vope avuo vano vakekilue avene navivomba inaghilo. pe pano vilonda umue mukekue neke viise kukughinia amavili ghinu. 14 nalungahumilaghe kukughinia kisila kikovekano kya Mutwa ghwitu uYesu Kilisite. mwa mwene iisi jikapumusivue kulyune, nu mwene mu iisi. 15 ulwakuva tukakekilue nambe kisila kukeku kuuba kye kiinu. pe pano uluholuo ulupia lwe lunghanike. 16 ku vooni vano vikukala muvutavike uvu, vavisaghe nu lughano ni kisa fivisaghe lu vooni, na ku Isilaeli ja Nguluve. 17 kuhuma lino umuunhu ghweni

nangamhumhusiaghe, Iwakuva nipindile ilitavua lyu Yesu mu m'bili ghwango. 18 uvumosi vwa Mutwa ghwitu uYesu Kilisite vuve mu numbula sinu vanyalukola vango. Ameni

Waefeso

1 Muvughane vwa Nguluve u Paulo n'sung'u Kilisite Yesu, kuvala vano va baghulivue vvimila vwa Nguluve vano vali ku Efeso vano vitiki mwa Kilisite Yesu. **2** Ulusungu lube kulyumue nulu tengano luno luhuma kwa Nguluve Nhaata ghwitu Yesu Kilisite. **3** Aghinwaghe u Nguluve u Nhaata ghwa Mutwa ghwitu u Yesu kilisite. Nijova uluo ulwakuuva mwa Kilisite utufunyle mu moojo, ghiit u nyifunyo kuhuma kukyanya. **4** Unguluve ye akyale kupela iisi, alyatusalwile kuuva vaana vake vvimila u Yesu Kilisite. Alyavombile uluo kuuti tuve vimike vasila n'kole pamaaso ghako. **5** Mulughano lwa Nguluve alyatusalwile pavwasio nakutu vika heene vaanha va mwene ku siila ija Yesu Kilisite. Alyavombile n'diiki ulwakuva alyanoghole kuvomba kila kino inoghelia. **6** Mumahumile gha mwene kwekuuti u nguluve ighinua kulusungu lwa vitike vwa mwene. Iki kye kighono atupelile vulevule ku siila ja mughane ghwa mwene. **7** Ulwakuva umughane ghwa mwene, tulinuvupuko kukiliila idanda ja mwene, ulusaghilo lwa nyivi. Tulinalywo iili vvimila vwa vumofu uvwa lusungu lwa mwene. **8** Akavombie ulusungu alwakuuti luve lwinga vvimila vvitu nuluhala kukagula. **9** U Nguluve akavombie lukagulike kulyusue luve kyang'haani lulikuvusyefu pa mbombo, kuhumilanila uvunoghelua vuno vufwikulilue mun'kate mwa Kilisite. **10** Unsiki ghuno amasiki gjalyakwilie kuvupesie uvwa vutavike vwa mwene, u Nguluve alafivika palikimo ifiinu fyon ifya kukyanya ifya kisina mun'kate mwa Kilisite. **11** Mwa Kilisite tukasalulivue muluvilo ye ghukyale unsiki. Lukale kuhumilanila nimborombo ja juno ivomba ifinu fyon kuluvi lwa vughane vwa mwene. **12** U Nguluveakavombie ulwakuuti tunoghele kujigha mulughinio lwa vvitike vwa mwene. Tukale vakwasia kuva nulukangasio mun'kate mwa Kilisite. **13** Lukale mu sila ja Kilisite kuuti mulyapulike ilisio ilya kyang'haani, ilivangili ilya m'poki vwinu kusila ja Kilisite. Lukale mwa mwene kange kuuti mwitike na kubikua umuhuri nhu Mhepo umwimike juno fingilue. **14** U Mhepo gwe atusaghile vuhasi vvitu mpaka kutema pano vuliva vuvoneka. Ulu lukale mu lughinio lwa mwitike ghwa mwene. **15** Vvimila ulu, unsiki ye nipuluke vvimila mu lwitikOK lwinu mun'kate mwa Mutwa Yesu kange vvimila vwa lughano lwinu kuvala vooni vano vabaghulivue vvimila vwa mwene. **16** Nanibuhilile kukumongesia u Nguluve vvimila vwinu kange kukuvakemela mu nyifunyo sango. **17** Nikufunya kuuti u Nguluve ghwe Mutwa ghwiti Yesu Kilisite, u Nhaata ghwe vvitike, ikuvapela inumbula ija luhala, amasyetulilo gha vukagusi vwa mwene. **18** Nikufunya kuuti amaaso ghinu aha munumbula ghapelue ulumuli kulyumue kukagula lwe

luliikuulukangasio ulwa kukemelia kulyumue. Nikufinya kuuti mukagule uvumofu uvwa vitiki uvwa vuhasi vwa mwene munkate mu vaala vano vabaghulivue vvimila umwene. **19** Nikufunya kuuti akagule uvuvaha vuno vukila ingufu ja mwene mun'kate mulyusue junu tukwitika. Uvuvaha uvu kwe kuhumilanila na kuvomba imbombo mhu ngufu sa mwene. **20** Iji je ngufu jino jivombile imbombo mun'kate mwa Kilisite unsiki u Nguluve ye asyusisie kuhuma kuva fue na pikum'bika kuluvoko lwa mwene ulwa ndio pala pa vulanga. **21** Alyam'bikile kukyanya kuvutali na kutema, uvutavulilua, ingufu, vutua, nilitava lila lino litambulua. Alya m'bikile u Yesu na kwekuuti unsiki ughu looli ku nsiki ghuno ghu kwisa kange. (aiōn g165) **22** U Nguluve afibikile ifinu fyon pasi pa maghulu gha Kilisite. Avikile umwene umuutu ghwa mwene pakyanya pa fiinu fyon mulukong'ano. **23** Lwe lukong'ano kuuti ghwe m'bili gha mwene, uvukwlanifu vwa mwene junu imemria ifinhu fyon ku siila sooni.

2 Ndavule mulivuo kuuti mufwile mu vuhos ni nyivisinu. **2** Lukale mu agha kuuti ulwakwasia mukalutile kuling'ana nuvnsiki ughwa iisi iji. ukale muluta kuvengilila untemi ughwa vutavulilua ughwa vulanga. Iji je mhepo jamwene jula junu ivomba imbombo mu vaana agagalusi. (aiōn g165) **3** Usue tweni apuo pa vvasio tukale mun'kate mu aava vano na vitike. Tulyale tuluta ndavule uvu noghelelua uvuvivi vwa mavili ghitu. Tulyale tuvomba uvughane vwa m'bili na kukagula kulyusue. Tulyale va vutengulilo avaana ava lukwelo ndavule avange. **4** Looli u Nguluve ghwe mwinka ghwa lusungu ulwakuva ulughano lwa mwene lukome luno atughanile usue. **5** Unsiki ghuno tukale vafue nu vuhos vvitu, alyatuletile palikimo mu vukalo uvupia mun'kate mwa Kilisite. Kulusungu kwekuuti mupokilue. **6** U Nguluve alya tusyusisie palikimo na pikutuvika kukukala palikimo pala pavulanga mun'kate mwa Kilisite Yesu. **7** Alyavombie n'diiki kuuti munsiki ghuno ghukwisaanoghole kukutusona uvumofu uvukome uvwa lusungu lwa mwene. Ikusona usue iili kusilanija vuhugu vwa mwene mun'kate mwa Kilisite Yesu. (aiōn g165) **8** Mulusungu mupokilue musila ija lwitiko. Ulu naluhumile kulyumue. Luvonolo lwa Nguluve. **9** Najihumilanila ni mbombo. Ku isio nakwangavisaghe nambe jumo ughwa kughinia. **10** Ulwakuva usue tuli mbombo ja Nguluve, tupelilue mwa Kilisite Yesu kuvomba imbombo inono. Nimborombo iisi sino u Nguluve alya tuvikile kuhumila pa vukulu vvimila usue, ulwakuuti tughendelelaghe mu isio. **11** Pauluo mukumbukaghe kuuti pa mwande paala mulyale vaanhu va paanj mu lwa m'bili. Mutambulua "Mwevasila kudumulua" ku kila kino kitambulua vu dumulua vwa m'bili

vuno vuvombua na mavoko gha vaanhу. 12 Kunsiki ughuo mulyabaghulue nu Kilisite. Mulyale va hesia muvaanhу va Israeli. Mulyale va hesia mulufingo lwa kufingana. Mulyale vasila vwa kyang'haani kunsiki ghuno ghukwisa. Mulyale vasila Nguluve mu iisi. 13 Looli lino mwa Kilisite u Yesu umue mwevano pakali apuo mulyale patali nu Nguluve muletilua pipi nhu Nguluve mu danda ja Kilisite. 14 Ulwakuuva umwene ghwe lutengano Iwitu. Alya vombile vavili kuva jumo. Vwimila um'bili ghwa mwene alyananginie uluvumba lwa vugalung'anu vuno vulya tughavinie, uvulugu uvuo. 15 Kuuti alyimisie indaghiло sa lulaghilo nuvutavike ulwakuuti apeele umuunhu jumo umpia mun'kate mwa mweene. Akaviika ulutengano. 16 Alyavombie vulevule ulwakuuti aghasambarie amapugha ghavili agha vaanhу kuva m'bili ghumo kwa Nguluve kukilila ku kikovekano. Ku siila ja kikovekano alya budile uvulugu. 17 U Yesu alisile na kupulisia ulutengano kulyumue umue mwevano mulyakutali nulutengano kuvala vano valya pipi. 18 Ulwakuva ku sila ija Yesu usue tweeni vavilli tuli nuvwelefу kwa Mhepo jula jumo kukwingila kwa Nhaata. 19 Pa uluo, umue mwe vaanhу mwe vapanji namulimulughendo na kuva vahesia kange. Looli muli vanakaja palikimo navala avabaghulua vwimila u Nguluve na kuva valetamola munyumba ja Nguluve. 20 Mujengilue mulwalo lwa vasung'ua nava viili. Ukilisite yesu jujuoalyale ghwe livue ilivaha ilya pa nguuto. 21 Vwimila umue lijengo lyooni lilunganisivue palikimo na kukula heene nyumba ja kufunyila ija Mutwa. 22 Mwe mun'kate mwa mwene umue najumue mujengua palikimo heene pe pala apakukala apa Nguluve mwa Mhepo.

3 Ulwakuva pa uluo une, Paulo, nilin'kungua ghwa Yesu Kilisite vwimila umue mwe vapanji. 2 Nikwitika ulwakuuti mupulike vwimila imbombo ija lusungu lwa Nguluve luno amelile vwimila umue 3 Nikuvalembela kuhumila ulwakuuti ndavule ulusetulilo lufwikwike kulyune. Ulu se sakyang'haani sino sisfimesinonilyalembile pavufipi mu kalata ijinge. 4 Pano ghukwimba vwimila isi, ghukagula pikulutang'ania uluvelo Iwango mu vwa kyang'haani uvu vuno vufisime vwimila u Kilisite. 5 Ku fisina ifinge uvwa kyang'haani uvu navukavombilue ulwakuuti vukagulike ku vaana va vaanhу. Looli lino ghuvikilue pavulogholofu kwa Mhepo kuva sung'ua vano vabaghulilue nava viili. 6 Uwwakyang'haani uvu vuno vufisime kwe kuuti avaanu ava panji vahangilanesi nusue nava humia mola ava jitу ava m'bili. Vahangilanesi palikimo nu lufingo lwa Kilisite Yesu kuhumila ili vangili. 7 Pa ulu nivombike m'bombi ku luvonolo lwa lusungu lwa Mutwa luno ahumisie une kukila uvuvombele vwa ngufu sa mwene. 8 U Nguluve alyahumisie uluvonolo ulu kulyune, nambebune nili muunhu n'debe kuvoni vala vano vabaghulivue vwimila

u Nguluve. Uluvonolo kwe kuuti luninoghile kupulisia kuva panji ilivangili lino lilinuvumofu vuno navwakughanulanlia. 9 Lunoghile kukuvamulika avaanhу voooni vwimila une utavike vwa Nguluve ughwa kuvusyefu. Uvu vwe vitavike vuno vulyafisilue amaka minga ghano ghakiling'inie, nu Nguluve junu alyapelile ifiinu fyonи. (aiōn g165) 10 Ulu lulyale kuu, kukila ulukong'ano, avatema nuvu tavulilua mun'kate muvulanga vakagule kukagula imbale nyunga isa pavukulu vwa vughane vwa Nguluve. 11 Agha ghakale ghahumile kukila utavavike vwa kuvusila na kusila vuno alyaghukwisisikisie mun'kate mwa Kilisite u Yesu u Mutwa ghwitu. (aiōn g165) 12 Ulwakuva mwa Kilisite tuliningufu na kukitang'ania kukwingila ni ngufu vwimila ulawtiko ulwitiko Iwitu kwa mwene. 13 Pauluo nikuvasuma muleke pidendevuka vwimilanimumuko sango vwimila umue. Isi lwe Iwitiko Iwinu. 14 Pauluo nifughama kwa Nhaata. 15 Juno kwa mwene ifisina fyonи kukyanya na mu iisi jooni jitambulilue litavua. 16 Nisumile kuuti akagule kukuvasungukila, vwimila vwa vumofu vwa Iwimiko lwa mwene, avakangasiaghe kukila u Mhepo ghwa mwene, juuno alin'kate mulyumue. 17 Nisuma kuuti u Kilidite ikalaghe mun'kate mu moojo ghnu kukilila ulwitiko. 18 Nisuma kuuti muve nikisikina mu lwuutu lwa lughano lwa mwene. Muvisaghe nulughano lwa mwene ulwa kuuti mkagule pikulutang'ani, palikimo palikimo na voooni vano vitike, ndavule uvwelefу, nubvutali ni kyomo ni kigho ikya lughano lwa Kilisit. 19 Nisuma kuuti mukagule uvuvaha vwa lughano lwa Kilisite, vano vikilila ku nang'anio. Muvombaghe isi mulwakuuti mumemaghe muvupesie vwoni uvwa Nguluve. 20 Lino kwawene junu anoghile kuvomba sooni, kukila sooni sino tuisombokile nasino tukasivomba, kukila ingufu sa mwene sino sivomba imbombo mun'kate mulyusue, 21 kwamwene juula kuvisaghe Iwimiko n'kate mu lukong'ano na mwa Kilisite Yesu ku fisina fyonи kusila na kusila. Ameni. (aiōn g165)

4 Pauluo, heene n'kunguavwimila u Mutwa, nikuvasuma mughendelelaghe ndavule ng'emelo jino u Nguluve alya vakemelile. 2 Mukulaghe nu vwoghoji mu vuvgugu nulugudo. Kupindilanila n'kate mulughano. 3 Mulolelanilaghe ni ngufu kulolela uvumo vwa Mhepo muvukungua uvwa lutengano. 4 Kuli m'bili ghumo ku Mhepo jumo, ndavule mulyale mukemelilue muvwa kyang'haani uvwa lughulilo luno ulwa ulwa ng'emelelo jinu. 5 Kange kwale u Ntua jumo, ulwofugho luno, 6 nu Nguluve jumo ghwe Nhaata ghwa voooni. Umwene alipakyanya pa sooni iisi, na kusooni isi na mun'kate mu ku sooni. 7 Kwa muunhu ghweni mulyusue apelilue ikipelua kuling'ana nikighelelo ikya kipelua ikya Kilisite. 8 Ndavule amalembe ghijova: "Pano alyatoghile ku kyanya kyongo,

alyalongwisie ava galulu muvukami. Akahumia ifipelua ku vaanhу." 9 Kwekuuti kiki iisi, "Alyatoghile," neke looli alikile kange pasi pa iisi? 10 Umwene juno alikile ghwe mwene julajula juno kange alyatoghile kuvutali kukyanya kuvulanga vwooni. Alyavombile n'diki ulwakuuti uvuvaha vwa mweene vuvisaghe mu finu fyooni. 11 U Kilisite alya humisie ifipelua ndavule ifi: avasung'ua, avavilli, avainjilisiti, avadiimi nava vulanisi. 12 Alyavombile vulevule kukuvatanga avitiki vvimila vwa mbombo ija uvumbi, vvimila vwa kuvuvujenga um'biili ghwa Kilisite. 13 Ivomba n'diki kuhanga usue tweeni tufikile uvumo vwa Iwitiiko nhuvu mang'anyi vwa mwana ghwa Nguluve. Ivomba vulevule mpaaka tukangale ndavule vaala vano valyafikile ikyimo kino kikwiline ikyi Kilisite. 14 Ulu kwekuuti tulekaghe kuuva heene vaana, natungapululusiwaghe kuno nakula. Ulwakuuti tuleke pitolua ni mhepo sisino sivisaghe sa mbulanisio, nigliabsa vaanhу manjanughulu gha vudesi vuno vusoveleng'inе. 15 Palwene uluo tujovaghe uwakyang'haani mulughano na kukula kyoongo mu siila sooni n'kate mwa mweene juno ghwe muutu, u Kilisite. 16 U Kilisite adumining'inie, palikimo u m'biili ghwooni ughwa vitiki. Ghulunginisivue palikimo nifipelua fyooni ulwakuuti um'biili ghwoni ghukule napikujenga gwene mulughano. 17 Pauluo, nijova illi, nikuvasuma mwa Mutwa: Namulaghendagha kange heene vaanhу vapanji fino vighenda muvugalusi vwa luhala luvanave. 18 Vakapikilue ni ng'iisi mumasaghe gha vanave. Vadaghilue vvumi vwa Nguluve muvuyasu vuno vulin'kate muvanave ulwakuva vvimila uvwumi vwa moojo ghavanave. 19 Navikupulika isooni. Vitawile veene kuvunyalu mu mbombo inyali, mulwa vugheji vwooni. 20 Looli, nafyelulivuo ndavule mulumanyile vvimila u Kilisite. 21 Nakuva kuuti mupulike umwene. Nakuva kuuti mukale mumanyila mwa mweene, ndavule uvwa kyang'ani vulivuo vvimila u Yesu. 22 Luvanoghile mufunyaghe sooni sino silutana nulughendo Iwiinu ulwa pakali, uvumuunhu uvwa pakali, uvumuunhu vwa pakali vuno vuvola vvimila vwa vunoghelua vwa vudesi. 23 Mufulaghe uvumuunhu uvwa pakali ulwakuuti muvombeke vupia munumbula sa luhala Iwinu. 24 Muvombaghe vulevule ulwa kuuti mukagule kufwala uvumuunhu uvupia, vuno vulutana nu nguluve vupelilue muvwakyang'aani nu vvimike vwa kyang'ani. 25 Pa uluo, vikagha kutali nuvudesi. "Jovagha uvwa kyang'aani umuuunhu ghweni nhu m'bading'ani ghwa mwene," ulwakuva tulivahangilanisi umuuunhu ghweni kwa junge. 26 Muvisaghe ni ng'alasi, looli na mungavombaghe inyivi," Ilijiva nalingasemaghe mujighe ni ng'alasi siinu. 27 Namungam'pelaghe uvwelefу u setano. 28 Ghweni juno ihija anoghile kuhija kange. Pa uluo anoghile avombaghe

imbombo. Avombaghe imbombo inyaluvumbulilo na mavoko gha mwene, ulwakuuti akagule pikun'tanga umuunhu juno aghilue. 29 Injovele imbiivi najingajighaghe mumulomo ghwinu. Pa uluo amasio ghanoghile pihuma mumalomo ghiinu ghano ghanoghile kusino silondeka, kukuvapela uluvumbulilo vala vano vipulikisia. 30 Mulampelelagha kusukunala u Mhepo Mwimike ghwa Nguluve kwa mwene kuuti mukanyilue umuhuri vvila vwa kighono ikyi vupoki 31 Lunoghile pikuluvika patali uvuvali vwooni, ing'alasi, ilyojo, amabatu, namaligho, palikimo nuvuhosi vuno vuli pa pinga. 32 Muvisaghe nulusungu. Musaghilanilaghe jumue kwa jumue, ndavule u Nguluve mwa Kilisite avasaghile umue.

5 Pa uluo muvisaghe vaanhу va kum'bingilila u Nguluve heene vaanhу va mwene avaghanike. 2 Mughendaghe mulughano, vulevule ndavule u Kilisite atughanile usue, alihumisie jujuo vvimila usue. Umwene alyale litekelo kange ng'oolo jujuo kuuva nulunusi lunono ulwa kumovosia u Nguluve. 3 Uvuwafu nambe uvunyali vwevvoni nuvunoghelua uvuvivi vunoghilе navungatambulaghe mulyumue, ndavule jilondua kuiitiki, 4 nambe isakukalasia nasingatambuluaghe, imuling'ano isa kijasu, nambe imbedo isa kubedania, sino nasigholwie, ulwene pesivisaghe inyongesio. 5 Munoghile kuuva nuvwyakyang'haani kuuti kuli vuvwafu, uvunyali, nambe juno inoghelua, ujoo ikufunya ifihwani, alivuvule uvuhasi kuvutua vwa Kilisite nhu Nguluve. 6 Umuunhu ghweni nanga kusyangagheku masio vulevule, ulwakuva amasio agha lyojo lya Nguluve likwisa kuaala vano navikumwitika. 7 Pa uluo nungavisaghe muhangilanisi palikimo na veene. 8 Ulwakuva umue pavwasio mukale mu ng'iisi, looli lino mulimulumuli ulwa Mutwa. 9 Pa uluo mughendaghe heene vaana valumuli. Ulwakuva imekebsa lumuli siling'ana nu vunono vwooni, uvwa kyang'haani nuvwa lweli. 10 Mulondaghe kila kinu kihovosie kwa Mutwa. 11 Napwevungavisaghe uvuhangilanisi mumbombo isa mu ng'iisi sino nasilinimeke, pa uluo sivike pa vweli. 12 Ulwakuua iisi sivombua na vene kuvusyefu se soni kyongo kange kukwolelela. 13 Amasio ghoni pano ghivikua pavuvalafu nulumuli ghiva pa vwelilu, 14 ulwakuva kiila kiinu kino kilipavuvalafu kiva palumuli. Pa uluo kiiti ndiiki, "Sisimuka uve ghwejuno ghughona, kange ghwime kuhuma kuvalafue kange u Kilisite imulika palyuve" 15 Pa uluo muvisaghe mulelelaghe pano mughenda, na kwekuuti heene avaanhу vaano navalinuvukagusi looli heene vakagusi. 16 Mulutaghe nu nsiki ulwakuva ifighono fye fya vuhosi. 17 Namungavisaghe vajasu, pa uluo mukagule kiinu kiiki mu vughene vwa Mutwa. 18 Namungaghalaghe nhu luhuje, vilongosia ku vanangifu, pa

uluo mumemesevne nhu Mhepo u Mwimike. 19 Mujovaghe nhu muunhu ghweni mulyumue mu nyimbo, nulughinio, nhinyimbo isa mhepo. Imbagha kange mughiniaghe nhu mwoojo ghwa Mutwa. 20 Jaatu humiagh uluhongesio mu isi sooni multavua lya Yesu Kilisite Mutwa ghwitu kwa Nguluve u Nhaata. 21 Muhumiaghe jumue umuunhu ghweni kwa junge nu vwoghopua vwa Kilisite. 22 Va mama, muhumiaghe ku vaghosi viinu, ndavule kwa Mutwa. 23 Ulwakuva umughosi ghwe Mutua ghwu mumama, ndavule u Kilisite pano alimuutu ghwa lukong'ano. Ghwe m'poki ghwa m'bili. 24 Looli ndavule ulukong'ano vule lulipasi pa Kilisite, vulevule ava mama vanoghile kuvomba khu vaghosi vavanave mu agha ghoni 25 Vaghosi, muvaghanaghe avadala viinu ndavule vule u Kilisite ayalughanile ulukong'ano kange akihumia jujuo vvimiila umwene. 26 Alyavombile anala ulwakuuti vave vimike. Alyalivalisie na kuliska na malenga mu lisio. 27 Alyavombile n'diki ulwakuuti pikufikisia jujuo mulukong'ano ulwimike, kisila lideeha pavalafu pe nambe kimonga kino kihwanine nisio pauluo Iwimike ulusila n'koole. 28 Musila jilajila, avaghosi vanoghile kukuaghana avadala vavanave ndavule amavili ghavanave. Jula juno amughanile un'dala ghwa mwene ighanile mwene. 29 Nakwale nambe jumo juno ikughukalalila um'bili ghwa mwene. Pa uluo, ikughunosis na kukughughana, ndavule u Kilisite kange vule ayalughanile ulukong'ano. 30 Ulwakuvasue tulivahangilanisi va m'bili gwa mwene. 31 "Vwimiila ulu umughos ikuimuleka u Nhaata ghwa mwene nu mama ghwa mwene viiva palikimo nhu n'dala ghwa mwene kange avuo vavili viva m'bili ghumo". ulu lwe lufisime. 32 Looli nijova vwimiila u Kilisite mulukong'ano. 33 Pa uluo, umuunhu ghweni mulyumue anoghilebukumughana un'dala ghwa mwene heene jujuo, nun'dala ghwa mwene anoghile amwoghopaghe umughos ghwa mwene

6 Mwe vaanha muvalevaghe avapafi viinu mwa Mutwa, Ulwakuua uvu vve vwakyang'haani. 2 "Umwoghopaghe u Nhaata ghwako nhu mama ghwako" (Ulwakuua ulu lwe lulaghilo lwa kwasia ulunyalufingo), 3 "ulwakuuti jive kiba kange kulyumue kange munoghele kukukala muvukalo uvutali pa iisi." 4 Najumue mwe vanhaata namungavakasiaghe avaana na pikuvapela ing'alasi, pa uluo, muvalelaghe mu mbulanisio nhi ndaghilo sa Mutua. 5 Umue vaakamu, muve vitiki ku vatua viinu ava apa pa iisi kuvwoghopua uvuvaha na kutetema nulu dwesi lino luhuma mu numbula siinu. Mwe viitiki kuvanave ndavule vule mukumwitika u Kilisite. 6 Kuleva kulyumue nakungavisaghe pala avatua viinu pano vikuvalola ulwakuuti kuvalhosia. Pa uluo muve vitiki ndavule avakami va Kilisite. 7 Muvombaghe uvughane

kuhuma mu moojo ghinu ghoni, muvavombelaghe na moojo ghiinu ghooni, ulwakuva mukum'bombela u Mutwa nambe nakwekuuti avaanh. 8 munoghile kukagula kuuti mumbombo inofu u muunhu juno ivomba, ikwupila uluvonolo kuhuma kwa Mutwa, nave n'kami nambe umuunhu mwavuke. 9 Najumue mamutua muvombaghe vulevule ku vakami viinu. Namungavoghofighe mukagula kuuti umwene ghwe Mutwa ghwa vooni ghwe jula juno alikuyanya. Mungakagule kuuti mwevisili uvupendelelo mun'kate mwa mwene. 10 Pa uluo, muvisaghe ni ngufu mwa Mutwa ni ngufu sa mwene. 11 Mufwalaghe ifilwilo fyooni ifya Nguluve, ulwakuuti mukagule kukwima lubale nhi gjila sa setano. 12 Ulwakuva uvulugu vviitu naje danda nhi nyama, looli vve vvimiila vwa vutua nu vutavulilua vwa mhepo nava temi va iisi ava vuhosni ngl'iisi, vvimiila vwa lipepo ilya mu iisi. (aiōn g165) 13 Pa uluo fwalagha ifilwilo fooni ifya Nguluve, ulwakuuti mwime vunono vvimiila vwa vuhosni unsiki ughu ughwa kihos. Yetumalile kila kiinu, mukwima vunono. 14 Pa uluo mwimaghe nu ngufu. Muvombaghe vulevule pano mupinyile ulukova muvwakyang'ana muvulweli mukifuba. 15 Muvombaghe vulevule kumo mufwalile muling'anisie mumaghulu ghini ulwa kupulisia ilivangili ilya lukong'ano. 16 Musooni sino pwesile ye mutoolile ingula ija lutengano, jino jikagwile pisimia indibulo sa jula um'biivi. 17 Mufwalaghe ikofili ija vupoki ni bamba ja Mhepo, jino lye lisio ilya Nguluve. 18 Palikimo ni nyifunyo na pikufunyla. Musumaghe kwa Mhepo amasiki ghoni. Kulola vulevule mulolelelaghe amasiki ghooni nulu gudo lwooni ni suumo vvimiila kuvitiki vooni. 19 Musumaghe vvimiila une, ulwakuuti nipelwaghe imholo pano nidindula umulomo ghwango. Musumaghe kuuti nolelelaghe ni ngufu uvwakyang'aani vuno vufisime vuno vulungime kuvivangili. 20 Vwimiila vwa livangili une nilintuni nejuno nikungilue na manyororo, ulwakuuti mun'kate muvanave nijovaghe ni ngufu ndavule nilondilue kujova. 21 Looli umue mukagulaghe imbombo sango ndavule nighendeleta, Tikiko unyalukolo ghwango umughanike um'bombi umfwihi kwa Mutua ikuvavulagha kila kiinu. 22 Nimwomuile kulyumue ku ulu luno lulungime, ulwakuuti mukagulaghe sooni vvimiila usue, akagule pikughanyamasia amoojo ghinu. 23 Ulutengano luvisaghe kuvanyalukolo, nu lughano palikimo nulwitiko kuhuma kwa Nguluve nhaata nu Mutwa Yesu Kilisite ulughano lulalula lino nalufua. 24 Ulusungu luvisaghe na vooni vano vamughanile u Mutwa Yesu Kilisite kulughano lula luno nalufua.

Filipo

1 UPaulo nu Timoti, vasung'wa va Kilisite Yesu, kuvala vano vatengilue mwa Kilisite wanovikukala ku Filipi, palikimo na valolelesi navalolelesi. **2** Uvumosi vuve kulyumue nulutengano lunoluhuma kwa Nguluve Nhaata ghwitu uYesu Kilisite. **3** Nikumwongesia uNguluve ghwango panonikuvakumbuka umue mweni. **4** Mufighono fyon iulufunyo lwango kukuvasumila umue mweni, nanihovoka panonikuvafuniya. **5** Nili nuluhongesio lwinga Iwakuva ulukong'ano Iwinu mulivangili kuhuma ikighono ikyakwasia mpaka umusyughu. **6** Nili ni kyang'ani kuva umwene junu alyatengulisia imbombo inofu kyongo mun'kate jinu ilighendeleta kukujivomba mpaka ikighono kya Mutwa uYesu Kilisite. **7** Kekanono kulyune kukwighinia nahele kulyumue mwenvoni ulwakuva nivavikile munumbula jango. ulwakuva mulivakong'anike vajango muvumosu mukifungo kyango na. **8** Unguluve ghwesaidi ghwago, ndavule pwenile nulunogheluo lwango kulyumue mulughano ulwa mun'kate ula Yesu Kilisite. **9** Kange Nisuma kulyumue kuti: ulughano Iwinu lwongelete kyongo. **10** Nisuma mu ili neke muve nuvuweso uvwa kupima nakutavula sino sili vunono kyongo. kange nikuvasumila neke muve kanono mulekaghe kuva nuvhosi vyoyoni mukighono kya Kilisite. **11** Neke kange mumemesivue ni meke ija lifulisi iya kyang'ani linolipatikana mwa Yesu Kilisite, muvuvaha nulughinio Iwa Nguluve. **12** Lino vanyalukolo vango, nilonda mukagule kuva, isi sinosihumile kulyune sivombike neke ilivangili lighendelet fijo. **13** Fyenambe ifipinywa fyango mwa Kilisite, fimanyike kuvalolelesi va ikulu jooni nakuvange vooni. **14** Navanyalukolo vinga mwa Mutwa, Iwakuva ifipinywa fyango, vasyovike na kughela kudalikila iliso kisila vyoghozi. **15** Vamonga Iweli vikun'tangasia uKilisite kwa kitule nilibatu, navange kuvufumbue. **16** Vala vanovikun'tangasia uKilisite mulunghano vikagula kuva nivikilue apa neke kutetela ilivangili. **17** Pe avange vikun'tangasia uKilisite mu sila imbivi. visagha kuti vitengulisia ulupumuko mufipinywa fwango. **18** Pe lino nanisatha, nambe isila jingave ja gila au ja Iweli, uKilisite itangasivua, namuili nihovokela! kange nihovokela. **19** Ulwakuva nikagula kuti lilieta kudindulivua kwango. ili lilihumi mulufunyo Iwinu namuvutangilisi vwa Umhepo Umwimike ghwa Yesu Kilisite. **20** Kuling'ana nuluhuvisio lwango iya kyang'ani ni Iweli kwekuti, nanilivona soni. pepano kulukangasio Iwoni, ndavule ifighono fyon i lino, nihuviла kuwa uKilisite ikwinulivua mum'bili ghwango, lungave mu vvumi nambe muvufue. **21** Ulwakuva uvwumi vyango ghwe Kilisite na kufua Iweluvumbulilo. **22** Neke nambe uvwumi vwa m'bili vuholia imeke mu mbombo

jango, pe nanikwelevua lye liliku iya kutavula. **23** Iwakuva nisukung'wa kyongo namasaghe agha ghavili. ninoghua kukusileka isa m'bili na piva palikimo nu Kilisite, ikinu kino kya lutalama kyongo. **24** Nambe kusighala num'bili ughu kanono fijo kulyumue. **25** Ulwakuva niliniyang'anu mu ili, nikagula nilijigha nakughendeleta kuva palikimo numue mweni, kwaajili ja maghendeleo naphivokela ulwtitiko Iwinu. **26** Niji jililetia ulukelo Iwinu ulukome mwa Kilisite Yesu, ulwakuva uvuvoneke vyango palikimi numue. **27** Muvaghile kukukala muvvumi vwinu mumaghendele amanono ghanoghile mulivangili iya Kilisite. vombagha ndikio neke ningise kuavona nambe ningaleke kukwisa, nipulikaghe kuti mwimile kikangafu mu numbula jimo. ninoghuwa kupulika kuti muli ninumbula jimo, mwimilaghe ulwtitiko Iwa livangili palikimo. **28** Namungoghopaghe ikinu kyokyonu kinokivombua navalugu vinu. iki kuwanave kyekivalilo kya vunangifu. Neke kulyumue kwekivalilo kya vuvangi kuhuma kwa Nguluve. **29** Lwakuva umue mupelilue kwaajili ja Kilisite, sio kukumwitikila kwene, neke napipumuka kange mwa mwene. **30** Ulwakuva mulinulukwesano lulatula ndavule mukalwaghile kulyune mupulika kuti nilinalwo nambe lino.

2 Ndeve kwelule ulwa kukangasiva inumbula mwa Kilisite, ndeve kwevule uluhuvilokuhuma mulughano Iwake. ndeve kwevule uvuhangalinisi vwa Mhepo umwimike. ndeve kwelule ulusungu. **2** Munywiliisaghe ulukeelo lwango ulwakuvalumo nakuva nulughano lomo, ye mulilumo mwa Mhepo, nakuva nuvufumbue vumo. **3** Namungavombaghe uvufinyi ni ni vyivono. Ulwene mulwa kujisia kukuavona avange kuua vanongiile kukila umue. **4** Umunu ghweni nangalolaghe uvufumbue vwake mwene, looli kange akolopalilaghe nuvufumbue nya vange. **5** muvisaghe nuvufumbue ndavule alinawo uKilisite Yesu. **6** nambe umwene aling'iine nu Nguluve. neke nikavona kuti ulwa kuling'ana nu nguluve nakiinu kya kugadilila. **7** ulwene alijisile jujuo. alyakoliile ulwakuva mbombi. akahumila mulwakitiwani kya vanhu. alyavonike munhu. **8** umwene alijisile na kuua mwitiki kuhanga kufua, ifua ija kikovekano. **9** mu uluo unguiluve alyampaalile kyongo. **10** alyavombile uluo kuuti mulitava lya Yesu ilifundo lya lyoni livaghile pifughama. amafundo ghavano vali muiisi nava paasi pa iisi. **11** Akavombie ndikio kuti ulumili Iwitikaghe kuti Yesu Kilisite ghwe Mutwa, kuvuvaha vwa Nguluve Nata. **12** Pelino, vaghanike vango ndavule vunomukwitikila ifighono fyon, ulwakuva pwenile une, lino pelukome nambe napwenile une, muvombelaghe muvupoki vwinu kisila vwoghozi napi. **13** ulwakuva ghwe Ngulve juno ivomba imbombo munkate jinu neke kuavika

kunoghu kuvomba ghano ghikumu hovosia umwene. 14 Muvombaaghe imbombo soni kisita kupikana ni ng'aning'ani. 15 Muvombaghe ndikio ulwakuti muleke kupikana kuva va Nguluve avasila lupiko. muvombaghe ndikio muvombaghe ulwakuti muve lumuli lya isi mu kisina kya vugalusi nu vuhos. 16 mugadiliale fijo ilisio lya vvumi neke kyaniluting'ani kuti nakakimble uluvilo kisila luvumbulilo. 17 Pope pano nikutavula kuva litekelo pakitekelelo ulutangilo lwa Iwitiko Iwinu, nihovoka, kange nihovoka palikimo numue mwensi. 18 vulevule na june panomuhovoka nakuhovoka palikimo nune. 19 Neke nihuviла mwa Mutwa Yesu kukun'sungha u Timoti kulyumue akavalilo kano kalipipi, neke kuti nivakangasie inumbula kyatenikagwile imbombo sinu. 20 Ulwakuva nakwale ujunge junu nikumwagha ndavule umwene unya vufumbue kulyumue. 21 Navange voni vanonaale nikuvasung'a kulyumue vilonda imbombo isavanave sene, kange sino nasa Yesu Kilisite. 22 Kange mulumanyile ulutalama Iwake ndavule umwana muno ikumbombela ivise, fyeavombile nune mulivangili. 23 kwekuti nihuviла kukusung'a ng'aning'ani nikangwile kino kilihumiа kulyune. 24 neke leo sakyang'ani kwa Mutwa june kange lino nilipipi pikwsa. 25 neke lino nisagha pikun'gmosia kulyumue u Epafradito. umwene nyalukolo vango m'bomba mbombo kange n'sikari n'jango, mwamulua kange mbomba mbombo ghwinu mulwa vufumbue 26 ulwakuva alyale nuvwoghofi uvwa kunoghu kuva palikimo numue mwensi, ulwakuva mukapulike kuti alyale n'tamu 27 ulwakuva akale ntamu fijo ulwakufua. neke Nguruve akampyanile, nuvukola vwa Nguluve navulyale kwa mwene jujuo, kange lulyle kulyune neke kuti nilekaghe kusung'unala. 28 ku uluo nikun'gmosia ng'aning'ani luno luvhagile ulwa kuti panoluvaghile kange mvisaghe vakuhovoka najune niva nivusivue ludwesi. 29 mumwambiliaghe Epafradito mwa Mutwa nulukelo Iwoni, muvughopaghe avanhu ndavule umwene. 30 ulwakuva lulwale lwa mbombo ja Kilisite kuti alipiipi pifua, akakulusye uwvumi vyake kuti amoke une akavomba kino mukakunilue kuvomba mulwakunengelela une ulwakuva mulukutali nune.

3 Muvusililo, vanyalukolo vango muhovokaghe palikimo nu Mutwa. Nanikatala pikuvalembela kange amasio ghalaghala. isi silikuvapela ulutengano. 2 muvisaghe maso ni mbua. muvisaghe maso na vavomba mbombo avavi. 3 muvisaghe maso navanovikujitema amavili ghave. Iwakuva usue twesue valasivua usue twesue tukumfunya UNguluve kulutangilo lwa Mhepo. tukwighinia mwa Kilisite Yesu, twevano tusila lukang'anisio Iwam'bili. 4 Nambe kweasava umunhu ughwa kukughuhuvilila umb'ilii ughu, une naleniwesia kuvomba uluo kukila. 5 nikavalasivue

ikighono kya lekelakuoni nikaholilue muukikolo kya Waslaeli. Nilimukikolo kya Benjamini. nilimwebrania ghwa va Ebrania kukwesia ilweli ja ndaghililo ja Moose nikale Mfarisay 6 Mungufu sango nikapumwies itembile. kwakwiti kila ikyang'ani ja ndaghililo, nanikale ni 7 Neke lino kusoni sinonikasaghile kuti silinulivumbulilo kulyune, nikavalile hene makakala mulwakuntanganisia uKilisite. 8 mulweli, nikusivaalila imbombo sooni kuva hasara kuhumila nuvunofu vya kukumanya uKilisite Mutwa ghwango. kwaajili jake nisilekile soni nikughavavili hene makakala neke mum'pate uKilisite. 9 nakuvoneka mun'kate jake. nisila kyang'ani jango nemwene kuhuma mundaghilo, looli nilinajo ikyang'ani jila jinopatikana mu Iwitiko mwa Kilisite, lunoluhuma kwa Nguluve, ulunya n'singi mu Iwitiko. 10 lino nilonda kukumanya umwene ni ngufu ja vufufue vyake nulukong'ano lwa lupumuko Iwake. nilonda kubadilisivua nu Kilisite mukihwani/kiling'anikisio kya vufue vyake. 11 nambe padebe niwesie kuva nuluhuvisio muvufufue vwa vafue. 12 Nalwelii kuti tayale nisipatile imbombo isio, au kuva nilimwimike mu aghuo. pe nikujitanga neke niwesie kupata kila kinokikapatikine nu Yesu Kilisite. 13 vanyalukolo vango, nanisagha kuti nipatile imbombo isi. neke nivomba imbombo jimo: nishemua agha mun'sana nikughalolelea agha kuvulongolo. 14 nikujitanga kufikila ili nipay ilitekelo ilikome lya lukemelo lwa Nguluve mwa Kilisite Yesu 15 twevoni twevano tukulile muvuvangi, tuvaghile kusagha enendikio. kange ujunge nave kya isagha fivi kuhusu imbombo jojoni, Unguluve ghwope kyailifikula ilio kulyumue, 16 nambe lino tughenele muluvelo uluo. 17 vanyalukolo vango, munyighaghe une. muvalolaghe vunofu vano uluvelo Iwave lulindavule ikihwani ikitu. 18 vinga vanovasindamile vevano kekinga nivavulile, na linolino nikuvavua nulusosi vinga vikukala hene valugu va kikovekano kya Kilisite. 19 Uvusililo vvave vwe vunangifu. lwa kuva unglulue ghwave ghwe lileme, na matupa ghave ghali mu soni save. visagha isapaisi. 20 Neke ilikaja litu lilukuyanya, kuno tukumuvila umpsiki ghwitu uYesu kilisite. 21 alatwandula amavili ghitu amavotevote kuva hene mbili ghwake ughwa vvimike mungufu silasila nakusighilila ifinu fyon.

4 Lino vaghanike vango, vano nivaghanile vano Iwe lukelo ni ngigha jango. mwime kanofu nu Mutwa, umue vamayani vaghanike. 2 Nikukusuma uve Eudia, kange nikukusuma uve Sintike, mugomosie ulughano lwa mapuling'ano kati jinu, Iwakuva umwe mwensi mwe vavili mulyalungine nu Mutwa. 3 lwa Iweli, nikuvasuma kange umue mwevavomba mbombo vajango muvatange avavakijuva Iwakuva vaka vombile palikimo nune kutwala ilivangili

lya Mutwa, tulyale nu Kelementi palikimo navasung'wua avange va Mutwa, vano amatavua ghavo ghalembilue mukilembe kya vvumi. 4 Mufighono fyoni ifya Mutwa nilijova muhovokaghe. 5 Uvuhugu vwinu vumanyike kuvanhu voni. UMutwa ali pipi pikwisa. 6 namungapumukaghe mu lyolyoni. Pe lino muvombaghe imbombo sinu soni kwa kumfunya, kukunsuma na kumhongesia. naghano mulonda ghakagulike kwa Nguluve. 7 Pe ulutengano lwa Mutwa juno m'baha kukila vooni, ililolela amojo namasaghe ghinu kuvutangilisi nya Kilisite Yesu. 8 Muvusililo, vanyalukolo vango musighanule fijo imbombo soni sino sa lweli, kujilolelela, sa kyangani, sakuvalasivua, ulughano na ghala aghanya mhola inofu, ghanya luhalo, palikimo na ghala ghanoghanoghile kughinisivua. 9 ghavombele ghala ghano mukamanyile, mukupile, ghanomukapulike na ghala ghanomukaghaghile kulyune ghwope uNhaata ghwitu ghwa mapuling'ano iliiva numue. 10 Nilinulukelo luvala kyongo uvvimila mwa Mutwa ulwakuva umue muvonesisie uvufumbue vwa mbombo jinu mulunoghelua lwango. sa lweli pavwandilo mulyanoghilue kukananga uvugumbue vvango nambe namulyapatilie inafasi ja kukananga. 11 Nanijova anala neke nikave kimonga kinange une muvufumbue vvango, ongo nimanyile kukwilana ku uluo lwoni. 12 Nikimanyile kukukala muluvelo lwa vukolofu nakuva nifinga mulikaja lwoni ili. une nilumanyile ulufiso lwa pano mulininja, finga na kuva muvufumbue. 13 Nikimanye kuvomba isi kuvutangilisi vwa jujuo juno ikumhela ingufu. 14 Nambe ifyo mulyavombile vunono kuva nune Mulupumuko lwango. 15 Umue mweva Filipo mulumanyile kuti uvutengulilo vwa livangili yenivukile ku Makedonia kusila litembile lino likanitangile musinosijova agha kuhumia na kukwupila neke jumue mwevene. 16 Nambe panonilyale kuva Tesalonika umue mukanisung'ile uvutangilisi kukila lwa kamo kwajili ja vufumbue vvango. 17 Nanivaghile kuti nilonda uvutangilisi. loli niti neke mupate imeke sinosileta uluvumbulilo kulyumue. 18 Nupile ifinu fyoni, na lino nimemilue nifinu finga nupile ifinu finu kuhuma kwa Epafradito. fyefinu finono finya kunukila hene manukato, ghano ghitikike panofyoni ilitekelo linolimunoghole uNguluve. 19 Neke muuluo, uNguluve ghwango ikuvamemesia uvufumbue vwinu muvutajili vwa vvimikeye vyake mwa Yesu Kilisite. 20 Lino kwa Nguluve Nhaata ghwitu vuve vvimikeye vuno navulikusila nakusila. Ameni. (aiōn g165) 21 Inyungilo sango sivafikile kila junoi Kumwitikila u Kilisite Yesu. Vaghaniye vanonilinavyo apa vikuvalungila. 22 Kange avitiki vooni apa vikuvalungila, neke looli vala ava kikolo kya Kaisari. 23 Na lino uvumosi vwa Mutwa ghwitu uYesu Kilisite vuve munumbula sinu.

Vakolosai

1 u ne Paulo nu n'sunghua ghwitu u Timoteo twevasung'ua va Yesu kilisite mu lughano lwa Nguluve. 2 kulyumue mwe vitiki na vanyalukolo vanywilfu mwa kilisite mwe vano muli ku Kolosai, uvumosi vuve kulyumue, nu lutengano kuhuma kwa Nguluve Nhaata ghwitu. 3 tuku muhongesia uNguluve, Nhhata ghwa Mutwa ghwitu uYesu Kilisite, kange tukuvasuumila ke kinga ifighono fyon. 4 tupulilke ulvitiko Iwinu mwa Yesu Kilisite nu lughano luno mulinalwo ku vaanhу vano vabaghulivue vvimila Nguluve. 5 mili nu lughano ulu lwakuva nihuvilla ulwa kyang'haani kuuti, lino livikilue kukyanya vvimila jiiu. mulyapulike muluhuvilo uluo ulwa kyang'haani ye likyale ilivangili ilya kyang'haani. lino lisile kulyumue. 6 ilivangili ili lyalihih imheke nakupulikika mu iisi sooni. kuhuma ikighono kino mulyapulike na kumanyila uvumosi vwa Nguluve mu kyang'haani. 7 ili lye livangili lino mulyamanyile kuhuma kwa Eupafula, mughanike kange m'bomba mbombo njiiu, juno ghwe m'bombi nyilifu ghwa Kilisite, 8 UEpafula ghwe alyavombile kuuti tukagule ulughano Iwinu mwa Mhepo. 9 kuhuma ikoghono kino tulyapulike ulughano ulu natughele tubuhile kukuvasumila. jaatu tusuma kuuti mumemesevue nu luhala lwa Nguluve. 10 tukuvasuumila kuuti mughendaghe mu lugudo vwa Mutwa mu sila sino sinoghiile. kange tukuvasuumila kuuti mlihola imheke mu nono sooni sino muvomba muliiva mu luhala la Nguluve. 11 tukuvasuumia kuuti muwesie kuponekesevua ingufu kuling'hana ni ngufu sa vvimike vwake mu lugudo lwoni. 12 tukuvasuumila kuuti ke lukeelo muli kumuhosngesia uNhaata juno avavombie umue muwesie kuva nu lubale ulwa kukwimilila avitki mu lumuli. 13 atupokile kuhuma mu vutavike vwa ng'iisi na kukutwtala ku vutwa vwa n'swambe mughanike. 14 mwa n'swambe tuli nu ... nu lu saghilo lwa sambi. 15 Un'swambe kye kihwani kya Nguluve kino nakivooneka. ghwe muholua ghwa kwasia mu vuvumbi vwoni. 16 ulwakuva kwa ifinu fyon fikavumbilue, vino fili kukyanaya na fino fili pa iisi, ifinu fino fivoneka na fino nafivoneka. ndeve fya muvvandilo vwa iisi, nambe muvutavulua, nambe vutavike nambe uvunya ngufu, ifinu fyon fikavumbilue vvimila jaake. 17 umwene alya nambe ye fikyale ifinu fyon, mwa mwene ifinu fyon fikakoline palikimo. 18 umwene ghwe mutu ghwa ilembile, umwene ghwe wvandilo kange muholua ghwa kwasia kuhuma mu vafue, lino alini nafasi ija kwasia mu finu fyon. 19 ulwakuva uNguluve akanoghilue kuuti uvufwilfu vwake vwoni vukale n'kate jaake. 20 na kusambania ifinu fyon ku sila ja n'swambe. UNguluve alyavikile ulutengano kukilila idanda ja

kikovekano kya mwene. UNguluve akasaminie ifinu fyon kwa mwene, nde fyalefya mu iisi nambe fya kukyanya. 21 numue kange, un'siki ghuno mulyale vaghesi kwa Nguluve kange mulyale valugu vake ku kuhala na maghendele gha vuhosi. 22 neke lino avasaminie umue ku m'bili ghake kkilila uvufue. akavombie ndiki neke kukuvaleta umue mwe vvimike mvevasila lupiko kange kisila vuhosi pa maaso ghake, 23 ndeve mulighendelela mu Iwitiko, luno mukangasivue mu Iweli, kisila kuvikua kutaali kuhuma ku luhivilo lwa vukangafu vwa livangili lino mukapilike. ili lwe livangili lino likapulivue ku vaanhу vano alyavavumbile pa iisi. ili lye livangili lino une ne Paulo nilyale m'bombi. 24 lino nihovokela imhumhuko sango vvimila jiiu. najune nikamilisia mu mbili ghwango kino kipelela mu mhumhuko ja Kilisite vvimila um'bili ghwake, ghuno je tembile. 25 une nilim'bombi ghwa tembile iji, kulinganga nu vutavike vuno nipelilue kuhuma kwa Nguluve vvimila jinu kukulimemia ilisi lwa Nguluve. 26 iji je kyang'haani jini jikafisime mu maka minga ni fisina fyon. neke lino jifunulivue ku viti voni. (aön g165) 27 ve vala vano uNguluve kukuvasona vule kuli nuvutajili vwa vvimike mu lifiso lwa kyang'haani mu iisi simonga. kwe kuuti uKilisite ali n'kate jinu mu lukangasio lwa vvimike vunovukwisa. 28 uju ghwe mwene tukumpulisia. tuum'bunga na kukum'bulanisia umuunhu ghweni ku vukola vwoni, neke kuuti tumulete umuunhu ghweni fywilfu mwa Kilisite. 29 mu vvimike uvu, une nivomba ku ngufu sango sooni na kukturitanga ni ngufu ja mwene vule jivomba imbombo n'kate jango.

2 ulwakuva ninoghua kuuti mukagule ndavule nilyale ni mhumhuko nyinga vvimila jiiu, ku vooni vano vali ku Laodikia na kuvoni vano navaghaghile amaaso ghango mu lwa m'bili. 2 nivomba imbombo iji kuuti inumbula saave siwesie kuhuvisivua..... kukwisa palikimo ku lughano na mu vutajili.... vwoni vwa vwinga nu vukyang'haani vwa luhala, kwa kukagula ulufiso lwa Iweli ulwa Nguluve, juno ghwe Kilisite. 3 mwa mwene vutile vwoni vwa vukoola nu luhala sisilue. 4 nijova ndiki neke kuuti umuunhu ghweni nangavavombelaghe igila ku njovele inya vusyangi. 5 nambe kuuti nanili palikimo numue ku m'bili, looli nili numue ku numbula. nihovoka kuvona uvutavike vwinu vunono ni ngufu sa Iwinu mwa Kilisite. 6 ndavule mulyamupile uKilisite Mutwa, mughendaghe mwa mwene. 7 mukangasivue mwa mwene, mujengwe mwa mwene, mukangasivue mu Iwitiko ndavule mulyavulanisivue na kupinyua muluhongesio Iwinga. 8 mulolaghe kuuti umuunhu ghweni nangavakolaghe mu masio ghano ghasila kimonga aghavusyangi kuling'haana na vaanhу fino vikwupila nu vutavike vwa iisi, kisila kuling'haana

nu Kilisite. 9 ulwakuva mwa mwene uvunywilifu vwonu uvwa Nguluve vukukala mumbili. 10 umue mumemesevve mwa mwene. umwene ghwe mutu ghwa vuvesia vwonu nu vutavulua. 11 mwa mwene kange mulyakekilue ku tohalu jino najikavombike nu muunhu kuvusisivua um'bili ghwa danda. neke je tohalu ja Kilisite. 12 mukasyililue palikimo nu nu mwene mu lwofugho. na kusila ja Iwitiko mukasyililivue ku ngufu sa Nguluve juno akansyuluile kuhuma kuvalafue. 13 na pano mulyafwile mu vuhosí vwinu kisila kukekua amavilli ghinu, akavavombile kuva vwumi palikimo nu mwene na kutusaghila uvuhosi vvitu vwonu. 14 akafutile ikumbukumbu isa kudajivua sino sikalebilue, nu vutavike vuno natukanoghiile kuva navyo. 15 akavusisie ghoni na kupaghika pakikovekano. akavusisie ingufu nu vutavulua. akaghavika pavuvalafu na kukughahovokela ku vusindi vvimila kikovekano kyake. 16 pe lino u muunhu ghweni nangavaahighaghe umue kwa kulia nambe kunuya, nambe mu kighono kya kuhovokela nambe umwesi umpya, nambe ikighono kya Sabati. 17 ifi fye fin'sulua fya ghano ghikwisa, neke ikikome ghwe Kilisite. 18 umuunhu ghweni nangapokuaghe ingigha jaake kwa kunoghelua uvukoola na kukufunya avanya Mhola. Umuunhu ughwa ndikio aikwingila mu sino asaghile ka na kusyangua na masaghe ghake agha m'bili. 19 umwene naikolelela umutu. kuhuma ku mutu kuuti um'bili ghwoni kukilila ifilungo fyake na mafupa kulunganisivua palikimo; na kukula muvukulilo vwa Nguluve. 20 ulwakuva mlyafwile palikimo nu Kilisite mu maghendele gha iisi, ongo mukukala hwene mukujivombela iisi: 21 namungakolaghe nambe kuvonja, 22 agha ghooni ghalaghilue vvimila uvunangifu vuno vukwisa na kutumila, kuhangilanila ni mbulanisio sa vaanh. 23 indaghilo isi sili nu vukola vwa nyifunyilo sino sitendilue ku vunoghelua vvave na nakunyenekela mu mhumhuko sa m'bili. neke sisila lutalama mu noghelua sa m'bili.

3 ulwakuva kange ndeve uNguluve akavasyluile palikimo
nu Kilisite, mulondaghe isa mwene sino uKilisite ikukala uluvoko lwa ndia lwa Nguluve. 2 namungasaghaghe isa pa iisi, looli isa ku kyanya. 3 ulwakuva mufwile, nu vvumi vufisilue palikimo nu Kilisite mwa Nguluve. 4 unsiki ghuno uKilisite ilivoneka juno ghwe vvumi vwinu, pe pano na jumue mlivoneka palikimo nu mwene mu vvimike. 5 pe lino musileke sino sili pa iisi sino lwe lufunyo lwa kihwani kya Nguluve, 6 vvimila mu isi soni ing'halasi ja Nguluve jikwisa ku vano navitiki. 7 mu isi najumue mukikalile palikimo navo. 8 neke lino nuloghiile muvusie isi sooni ghalasi, amasaghe mavivi, amaligho na masio malamafu

ghano ghihuma mu malomo ghinu. 9 namungasyanganaghe jumue kwa jumue, ulwakuva muvufulile uvumuunhu vwinu uvwa pakali na maghendele ghake. 10 muvufwalile uvupia vuno vuvomvua vupia mu luhalu kuhumila kwa jula juno alyavavumbile. 11 mu luhalu ulu kusila muYunani nambe muYahudi, kukekua nambe kisila kukekua a mwimbi nambe juno na mwimbi um'bombi nambe juno na m'bombi, neke uYesu Kilisite ghwe sooni mu sooni. 12 ndavule avimike va Nguluve, avimike avaghanike, muvufwalaghe uvumuunhu uvunono, uvuhugu, kunyeneyekela, uvukoola nu lugudo. 13 mutolelanilanaghe jumue kwa jumue. musaghilanaghe mweni. ndeve umuunhu alini nongua kwa junge ansaghilaghe ndavule uMutwa fino ikuvasahila umue. 14 kukila aghuo ghoni, muvisaghe nu lughano luno ghwe nsingi ghwa vunywilifu. 15 ulutengano lwa Kilisite lwongelete mu numbula sinu. ndeve vwe vvimila vwa lutengano ulu kuuti mukavikilue mu m'bili ghumo. muvisaghe nu luhongesio. 16 ni lisio lwa Kilisite likalaghe n'kate jinu ku vutajili. mu vukoola vwonu, muvulanisianaghe na vungana jumue kwa jumueku sabuli, inyimbo, ni nyimbo sa munumbula. mwimbaghe mu luhongesio mu numbula sinu kwa Nguluve. 17 na kyokyonu kino muvomba mu masio nambe mu maghendele, vombagha soni ku litavua lya Mutwa Yesu. mu mwongesiaghe uNguluve Nhaata kukilia umwene. 18 vadala, vanyeneyekelaghe avaghosi vinu, ndavulle lumunoghiile uMutwa. 19 na jumue vaghosí, muvaghanaghe avadala vinu, namungavisaghe vakali ku vanave. 20 vaanha, muvitikilaghe avapafi viinu mu sooni, ulwakuva lwe lukumunoghela uMutwa. 21 va baba namungavahovesiaghe avaanha viinu, neke navangisaghe kudenyeka inumbula. 22 vasung'ua, muvitikilaghe avavaha vinu mu lwa m'bili mu maghendele ghoni kisila imbombele inofu ija maaso hwene vaanh vano vihovosia lwene. pe mu numbula ja lwei. mumwoghopaghe uNguluve. kyokyonu 23 kino muvomba, namungavombaghe ndavule avaanhu, looli vombagha kuhuma mu numbula sinu ndavule uMutwa. 24 mukagula kuuti mulikwupila ingigha kuhuma kwa Mutwa. ghwe Kilisite UMutwa juno mukum'bomba. 25 ulwakuva ghweni juno ivomba sino nasakyang'haani ilihighua mumaghendele ghano nagha kyang'haani ghano akavombie, kisila kubaghula.

4 vavaha muvahombaghe avavombi viinu sino sa kyang'haani kange mukagula kuuti muli nu Mutwa kukyanya. 2 mughendelelaghe kuva vakangafu mu nyifunyo. mukalaghe maaso mu nyongesio. 3 musumaghe palikimo vvimila jiitu, neke kuuti uNguluve adindule umulyango vvimila ilisio, kujova ulufiso lwa kyang'haani lwa Kilisite.

mu ili nifinyilue ifipinyua. kange 4 musumaghe kuuti muwesie kukulivika pavuvalafu ndavule luninoghiile kujova. 5 valutulaghe ku vukoola ku va panji na kukughokombola unsiki. 6 amasio ghinu ghavisaghe nu vumosi unsiki ghwoni, na kukolela umwinyo unsiki ghwoni neke kuuti mjesie kukagula ndavule luvanoghiile kukumwamula umuunhu ghweni. 7 mu nongua sango uTikiko ivomba kuuti ghakagulike kulyumue. umwene ghwe nyalukolo mughanike, m'bombi ghwa kyang'haani kange nsung'ua n'jitu mwa mwa. 8 nikunsung'a kulyumue vvimila ili kuuti muwesie kukagula sino situ kange awesie kukuvakangasia inumbula. 9 nikuvasung'a palikimo nu Onesimo unyalukolo ghwitu umughanike nywilifu nu junge mu lyumue. vikuvavula ifinu vyoni fino fihumile apa. 10 UArisitariko, un'dindilua n'jango ikuvahungila nu Maruko ubinamu ghwa Barinaba junu mukupile uvutavike kuhuma kwa mwene." ndeve ikwisa kulyumue mumwupilaghe," 11 nu Yesu juno ikemelua ghwe Yusito. ava vene vakekua ve vavomba mbombo vajango vvimila uvutwa wwa Nguluve lwe luhuvilo kulyune. 12 UEpafula ikuvahingila umwene ghwe jumonga mu lyumue kange nsung'hua ghwa Kilisite Yesu. umwene ivomba mu ngufu sooni vvimila jiinu, neke kuuti muweise kukwima kikangafu na kuhakikisivua kinywilifu mu lughano Iwoni lwa Nguluve. 13 ulwakuva nikusagha kuuti ivomba imbombo ku ngufu fijjo vvimila jinu, ku avuo vano vali ku Laodekia navuo vano vali ku Hierapoli. 14 uLuuka juno mughanga mughanike nu Dema voope vikuvahungila. 15 vahungilaghe avanyalukola vango vano vali ku Laodekia na ku Nimfa ni tembile jila jino jili kulikaaja lwake. 16 ikalata iji kyande jiva jimbilue ku vaanhу vamonga, jimbuaghe na kutembile ja va Laodekia, najumue kange muhakikisiaghe mukwimba ikalata iijo kuhuma ku Laodekia. 17 mu m'buule u Arikipo kuuti "lola imbombele inofu jino akupile mwa Mutwa, kuuti jimunoghile kukujimalisia. 18 une ne Paulo nikuvhingila ku luvoko lwango june. mukumbukaghe ifipinyua fyango. uvumosi vuvisaghe numue.

1 Vathesalonike

1 UPaulo, Silwano nu Timoi kutembile ja va Thesalonike mwa Nguluve Nhaata nu Mutwa Yesu Kilisite. Ulusungu nulutengano fivisaghe numue. **2** Jatu tukumwongesia uNguluve v威mila panotukuvatambula munyifunyo situ. **3** Tukujikumbuka kisila kudugha pamaso gha Nguluve Nhaata ghwitu, imbombo jinu ija Iwitiko, nulwakughimba mulughano, na mulugudo uluryalukangafu v威mila nu lwa pa Mutwa Yesu Kilisite. **4** Vanyalukolo mwevano mughanilue nu Nguluve, tukagula ulwitiko Iwinu. **5** Na vule ilivangili litu likisile kulyumue nakwekuti kulisio lyene, looli palikimo ni ngufu, mwa Mhepo mwimike na mwa kyang'ani. mu uluo, mkagula kange kuti tulyale vanhu vaki n'kate mulyumwe Kwaajili jinu. **6** Mulyale vanhu vakutwigha usue nu Mutwa, ndavule fino mulyupile ilisio mulupumuko, nulukelo lunoluhuma kwa Mhepo Mwimike. **7** Namahumilo ghake, mulyale kihwani ku voni mumakedonia na mukaiya vano vikititika. **8** ulwakuva kuhuma kulyumue ilisio lya Nguluve lyeneile kwoni, nakwekuti kuvamakedonia na va kaiya vene. nimbale soni ulwitiko Iwinu mwa Nuluve jeneile kyon. namahumilo ghake, natulonda kujova kyokyon. **9** Iwakuva vavuo vene vijova uvvisilo vvitu lulyale lwa ndani mu lyumue. vipanga fino musyetukile uNguluve kuhuma mu kihwani na kukumbo mbela uNguluve junu mwumi nu ghwa Iweli. **10** Vakahumila imhola kuti mukumughula umwana ghwake kuhuma kuvulanga, junu asyukile kuhuma muvafue. Ghwope uju ghwe Yesu, junoikutuvika vweru kuhuma mung'halasi jino jikwisa.

2 Iwakuva jumue mukagwile, vanyalukolo, kuti ulwisilo Iwitu kulyumue nalukale vuvule. **2** Mkagwile mutambula kuva muvwasio/muvutengulilo tulyapumuike na kukutuvomba kinyaoni kuva pilipo kula, ndavule mukagula. tulyale ni ngufu mwa Nguluve nambe mu mumuko nyanga. **3** Lwakuva uluvungu Iwitu naluhumilanila nuvuvivi nambe muvunyalii mugila. **4** Ulwene nambe vule twitikisivue nu Nguruve nakukwitikisivua ilivangili, sesene tujova. tujova, nakwekuti tukuvahovosia avanhu, looli/neke kukumwosiosia uNguluve. umwene mwene ghwé junu ilolela inumbula situ. **5** ulwakuva natukatumile amasio gha vukedusi un'siki ghwoni, ndavule mkagula, kange kutumila amasio ghano nagheghene muvunoghelia, uNguluve ghwe saidi ghwitu. **6** kange natukalondile uvwimike ku vanhu, nambe kuhuma kulyumue au kuwange. twale tuwesia kudaja kughanika ndavule/hene vasung'wa va Kilisite. **7** pepano lino tulyale vapolele mu lyumue ndavule u mama finoikuvaghumbilia avana vake

jujuo. **8** musila ijì tulyale nulughano kulyumue. tulyale lwakuva mulivaghanike vitu. **9** ulwakuva vanyalukolo, mukumbuka imbombo ni taabu jitu. pakilo napamwisi tulyale tuvomba imbombo neke tuleke piva vakunue kwa ghwoghwoni. un'siki ughuo, tulyavavulanisie ilivangili lya Nguluve. **10** umue mwemue masaidi, nu Nguluve, ghweghawwimike nya namna nyiki, kyang'ani, na kisila lupiko finotulyalutagha jusue pamaso ghinu mwevano mukumwitikila. **11** vule vule mkagula muluki mwakila jumonga ghwini, ndavule ubaba finoalivuo ku vana vaake finotulyavalasimisie na kukuvangasia inumbula. tulyavahuvisie. **12** kuwa muuluo tukumwongesia uNguluve kange kila n'siki. **13** ulwakuva un'siki ghunomukupile kuhuma kulyusue imhola ja Nguluve jinomukupile, na. mukupile kuti lisio lya vanhu, neke mukupile ndavule ilweli jilivuo, ilisio lya nguluve. lyelisio ili linolivomba imbombo ati jinu mwevano mukumwitikila. **14** Nekelelo umue, vanyalukolo, muvisaghe kwigha itembile sa Nguluve sinokwesile uvuyahudi mwa Kilisite Yesu. Iwakuva najumue mukapumiike mu mbombo silasila kuhuma kuvanhu vinu, ndavule jilivuo kuhuma kuvayahudi. **15** Nalyale vevayahudi vevano valyamudile u Yesu palikimo navavili. vevayahudi vano valyatudagile tuhume kunji. navikumunoghela uNguluve vevalugu ku vanhu voni. **16** Nalytusighile natungajovaghe navanonavikumwitikila neke vapate uvuvangi. amahumilo ghake kwekuti vighendelela ni sambi savo. muvusilio ing'alasi jikuvisila. **17** Usue vanyalukolo tulyale tutengine numue kun'siki n'debe ghwa m'bili, neke sio kinumbula. tulyavombile mungfu situ nakuvunoghelu ulukome kukusivona isula sinu. **18** Iwakuva tukanighilue kukwisa kulyumue, une ne Peteli kulgawasia, nulunge, neke usetano alyatusighile. **19** Iwakuva kulkwima kwitu kyekinu kiki kumwande, lukelo au ingigha ja kujighinia pamaso gha mutwa ghwitu Yesu un'siki ghwa kwisa kwamwene? pe umue namuli kanono ndavule avange? **20** Iwakuva umue mwemue v威mike nulukelo Iwitu.

3 Mu uluo panonatukale natuvesia kufumilia kyongo, kutasagħile kuva kanono kujigha ku athene kula twevene. **2** Tulyan'sughile u timotheo, unyalukolo ghwitu nu n'sughwa għwa Nguluve mulivangili lya Kilisite, kukuvangasia na kuvavaghilila kulutia ulwitiko Iwinu. **3** Tulyavombie agha neke kuti nangavisaghe ghogħoni ughwa kutetema nulupumuko ulu, Iwakuva jumue mkagula kuti tusalulivue mu ili. **4** Lwa Iweli, un'siki għunotulyale palikomo numue, tulyalongwile kkuvelesia kuva tulyale pipi kupata ulupumuko, nagħuo ghakħumile ndavule mkagula. **5** Kunangile ja iji panonikale naniwesia kufumillia kange, nilyan'sung'ile neke nipate kukagula mulwitiko Iwinu. labda umuhesi alyale

avaghesisie, ni mbombo jinu jikiva vuvule. 6 Neke lelo utumotheo alisile kuyusue kuhumila kulymue akatuletela imhola inofu ja Iwitiko nulughano Iwinu. alyatuvulile ja kuti mulinkumbukumbu jitu nakuti munoghelua kukutuvona ndavule pano najusue tunoghelua kukuvavona umue. 7 Mu uluo, vanyalukolo tukahowwike kyongo numue vvimila mu Iwitiko Iwinu, taabu ni mumuko situ soni. 8 Lino tukukala tukukala, ndeve mukwima kikangafu mwa Mutwa. 9 Neke lwe luongesio luki tum'pele u Nguluve kwaajili jinu, mulukelo lwoni tulinalwo pamaso gha Nguluve kulyumue? 10 Tusuma kyongo pakilo napamwisi neke tuwesie kokusaghia isula sinu na kukuvongelesia kinokipunguka mu Iwitiko Iwinu. 11 Unguluve ghwitu nu Naata jujuo, nu Mutwa ghwitu u Yesu atulongsie isila jitu tufike kulyumue, 12 nu Mutwa avavombe mwongelele na kukila mu lughano, mungaghanane nakuvaghana avanhu voni, ndavule finotukuvavombela umue. 13 Naavombe ndiki neke kukangasia amojo ghinu ghave kisila lupiko muvwiimike pamaso gha Nguluve ghwitu nu Naata ghwitu mulwisilo/pavugomokele vwa Mutwa Yesu palikimo na vimike vake vooni.

4 Muvusililo, vanyalukolo, tukuvakangasia inumbula nakukuvasuma mwa Yesu kilisite. ndavule mulyupile uvulolesi kuhuma kulyusue ndavule jikuvanoghela kughendela na kukumunoghesia uNguluve, musila iijo kange mulutile na kuvomba vunono kukila. 2 Iwakuva mukagula vwe vulolesi vuki vuno tuvapalile kukilia uMutwa Yesu. 3 ulwakuva agha ghe maghanike gha Nguluve, uluvalasio Iwinu kuti muvuleke uvuvwafu. 4 kuti kila jumonga ghwinu ikagula kugadilila un'dala ghwake jujuo muvwiimike nuvugholofu. 5 nungavisaghe nu n'dala muvunoghelia vwa m'bili (ndavule avamuisi vanonavamanye uNguluve). 6 nangavisaghe umunhu ghogħoni junoilovoka imaka/uvatavike nakumuhoka unyalukolo ghwake mu ili. Iwakuva uMutwa ghwenyakuhomba ighalasi ku agha ghoni, ndavule panotukalongwile kukuvavunga na kuvaholela. 7 Iwakuva ungluvu nalyatukemelie muvunyali, loli muvwiimike. 8 neke lino junoikulikana ili naikuvakana avanhu, loli ikun'kana uNguluve, junoikvapela Umhepo umwimike ghwake. 9 Mulughano lwa nyalukolo, kusila vulasima vwa munhu ghwogħwoni kukuvalembela, ulwakuva muvulanisive nu Nguluve kughanana jumue, 10 kyang'ani, mukavombie agha ghoni kuvanylukolo vanovali kumakedonia joni. neke tkuvasuma vanyalukolo, muvombe nambe kukila. 11 tkuvasuma munogħeluagħe kukukala muvvumi vwa lutengano, kusimilija imbombo sinu, nakuvumba imbombo samavoko għinu, ndavule finotukavalaghile. 12 vombagħa

isi neke uwesie kulutila vunono na kuvukola ku avuo vanovalikunji ja Iwitiko, neke nunapungukivuagħe ni lighanike lyolyoni. 13 natulonda umue mkgagħe sino nasesene, umue vanyalukolo, pankyanja ja avuo vanovaghonelile, neke muleka pisukunala ndavule avange vanovasila kyang'ani mun'siki ghunogħukwisa. ndeve tukwitikila kuti uYesu alyawfile nakusyuka kange, 14 vulevule uNguluve ilikuvaleta palikimo nu Yesu avuo vanovaghonelile vufue mwa mwene. 15 mu avuo tukuvavula umue mulisio Iwa Mutwa, kuti usue twevano tulivumi, twevano pwetuliva un'siki ghwa kwisa kwa Mutwa, kyang'ani natulikuvatalila/natulukuvalongolela vala vanovaghonelile vufue. 16 Iwakuva uMutwa jujuo ilikwiha kuhuma muvulanga, ilikwisa ni savuti ing'ome, palikimo ni savuti ija nyamħola um'baha, palikimo nulukemelo lwa Nguluve, vope vanova wile mwa Kilisite vilisyuka tasi. 17 Pepano twevano tulivumi twevano tusighile, tulikong'ana kuvulanga palikimo navo kumung'inia uMutwa kukyanya. mu sila iji tuliva nu Mutwa ifighono fyoni. 18 Pe lino munyamasaniagħe jumue mumasio agha.

5 Lino ku mhola, ja kavalilo nu n'siki vanyalukolo, mulivasila vufumbue ku kinu kyokyon kilembue kulyumue. 2 Ulwakuva jumue mukagula muvunono kyongo kuti ikighono kya Mutwa kikwisa hene mulyasi panoikwisa pakilo. 3 Pala panoviti lutengano nu vuloleli pepano uvunangifu vvavukuvisila kukenyemukila. vuħene vuva fi vunovukumvisila umwakimama unya vukunue. navalapunga kusila jojoni. 4 Neke umue, vanyalukolo namulikung'isi nambe ikighono kila kilingise hene mulyasi. 5 ulwakuva umue mweni mulivana va lumuli na vana va mwisi. usue natulivana vapakilo au vang'isi. 6 lino natungaghonelelagħe ndavule avange finovighonelela. pe tukeshagħe na piva vafwighu. 7 Iwakuva vanovighona vighona pakilo na vanovighala vighala pakilo. 8 ulwakuva usue tulivana va mwisi, tuvisagħe vafwighu. tufwalagħe ingula ja Iwitiko nulughano, ni kofila ja kyuma, jino je kyang'ani ja vupoki vwa n'siki ghunogħukwisa. 9 Iwakuva uNguluve nalyatusalwile muvutengħilu/muvwasio vwa ng'alasi, loli kupelue uvupoki musila ja Mutwa Yesu Kilisite. 10 umwene ghwejxuno alyatufwilile neke kuti, tungave maso au tughonetile, tulukala palikimo nu mwene. 11 loli munyamasaniagħe na kukangasania jumue, ndavule tayale muvomba. 12 vanyalukolo, tkuvasuma muvakagħu vala vanovivomba n'kate jinu navala vano valinkyanya jinu vikuvalongosia mwa Mutwa na vala vano vikuvalaghha. 13 tkuvasuma kange muvakagħu na kukuvapela uvwogħofua mulughano lwa mbombo javo. muve nulutengano n'kate jinu nujue. 14 tkuvasuma

vanyalukolo. muvavungaghe vanonaviluta muvutavike, muvakangasiaghe inmbula vanovasukunile, muvatangaghe vano vavotevote kange muve nulugudo ku voni. **15** Mulolaghe napweangavisaghe umunhu ghwoghwoni junoihomba uvuvivi kuvuvivi kwa munhu ghwoghwoni, muvombaghe ghano manono kulyumue mwensi nakuvanhu voni. **16** Muhovokaghe ifighono fyon. **17** Musumaghe kisila kudugha. **18** Mumuhongesiaghe uNguluve ku lyolyoni, Iwakuva uluo Iwelughano Iwa Nguluve kulyumue mwa Yesu Kilisite/**19** Namungan'simiaghe umhepo. **20** Namungavubedaghe uvuvili. **21** ughesiaghe imbombo soni, mukologhe lino linofu. **22** museghukaghe gholi ghanoghivonekela muvuhosi. **23** UNguluve ghwa lutengano avanyilisiaghe muvvimike. umhepo, uluvelo num'bili mulwakwisa kwa mwene uMutwa ghwitu uYesu kilisite. **24** umwene junoavakemelile mugholofu, umwene wenyakuvomba. **25** vanyalukolo mutusumilaghe kange. **26** muvahungilaghe avanyalukolo voni mulunonelo ulwimike. **27** nikuvasuma mwa Mutwa kuti ikalata iji jimbwaghe kuvanyalukolo voni. **28** ulusungu Iwa Mutwa ghwitu u yesu Kilisite luvisaghe palikimo numue.

2 Vathesalonike

1 U Paulo, Silwano, nu Timotheo, kulitembile ilya Vathesolonike uNguluve u Nhaata ghwitu nu Mutwa u Yesu kilisite. **2** Ulusungu luve kulyumue nulutengano luno luhuma kwa Nguluve Nhaata ghwitu nu Mutwa Yesu Kilisite. **3** Lutuvaghile usue kukumongesia u Nguluve mufighono fyooni vvimila umwe, vanyalukolo. Ulwakuva lwe lutuvaghile, ulwakuuti ulwitiko Iwiniu lukwongelela kyongo, neke ulughano Iwinu kwa muunhu jumo jumo lwongelele kinga. **4** Ene n'diki usue jusue tujova mulughinio mulyumue mumatembile gha Nguluve. Tujova imola ja lughulo Iwinu nhu Iwitiko lunumulinalo mu mumuko sooni. Tujova kumola ja mumuko sino mukunkangasia. **5** Isio se sihufia uvuhighi vwa kyang'haani vwa Nguluve. Kuhumila nisio muve vitikisivua va kwingila kuvutua vakwingila kuvutua vwa Nguluve vuno vvimila uwene mupumuka. **6** Ulwakuva vwe vvakyang'haani vwa Nguluve kuku vahomba imumuko kuvano viku vapumusia, **7** nakuvapela ulunomo umue mwenvano mupumusivua palikimo nusue. Ivomba n'diki mumasaki agha vu fwikulilo vwa Mutwa Yesu kuhuma kukyanya palikimo na vanyamola navanyangfu vamwene. **8** Mulilangamuli lya mwooto ikuvatova valavano navan'kagwile u Nguluve navala vano navikwitika ilivangili lya Mutwa ghwitu u Yesu. **9** Valapumuka muvutipula uvwa kusila na kusila pano viva vabagulie nuve Mutwa nuvvimike uvwa ngufu saake. (aiōnios g166) **10** Alavomba mumasaki ghano alava ikwisa kuuti aghinisivue na vaanhу vaake kange kuuva kidegno ku vitiki voomi. Ulwakuva uwwolesi vvitu vulyapulikike kulyumue. **11** Ku uluo tukavasumile umue ifighono fyooni. Tukufunya kuuti u Nguluve ghwitu avavalile mulyavaghile kuuti kukemelua. Tukufunya kuuti kila muvufumbue uvunofu na kila mumbombo ija Iwitiko ni ngufu. **12** Tusumile isio ulwakuti mulyimike ilitavua lya Mutwa Yesu. Tusumile kuuti mughinisivue nu mwene, ulwakuva kyekipelua kya Nguluve nu Mutwa Yesu Kilisite.

2 Lino muvuwimila ulwa kwisa Mutwa ghitu u Yesu Kilisite nakukong'anisivua palikimo neke tuve numwene: tukuvasumila umue vanyalukolo viitu, **2** kuuti namungahangajisivuaghe nambe kupumusivua vuvule, kumhepo, kumola nambe kukalata jino jihufia kuuti jihumile kulyusue, jino jiiti kuuti ikighono kya Mutwa kifikile. **3** Umuunhu nangavadenganisiaghe kulwoni lula. Ulwakuva nakikwisa m'paka ingwilanisivua sihumile taasi numhuunu ughwa vulugu afwikilue, jula umwanake ugwa vunangifu. **4** Uju ghwejuno ikana ikujinula mwene ikun'kana u Nguluve nambe

kino kikufunya. Nu luhumila uluo, ikukala mu nyumba inyimike ija Nguluve na pikuhufia jujuo kuuti ndavue u Nguluve. **5** Namukumbuka kuuti nilyanumue ye nikuvavula imola isii? **6** Lino mukagwile kila kino kikunsigha, ulwa kuuti afwikulue mumasaki amanofu ghano ghikwisa. **7** Ulwakuuti uvusyefu vwa muunhu jula unyavulugu jivomba imbombo m'pakalino, neke kangebkwale junu ikusigha lino pano iliva isegehusivwua musila. **8** Pepano jula unyavugalusi ifwikulua, junu u Mutwa u Yesu ikum'buda nu Iwija lwa mulomo ghwa mwene. U Mutwa ikum'benapula na kimonga nu vufwikulua uvwa kwisa kwa mwene. **9** Ku kwisa kwa jula junu mulugu kuliva ulwakuva imbombo ja setano mu ngufu sooni, ifidegho fyakudegha fya vudesi, **10** neke uvudesi vyooni uvunyavulamafu. Isio sooni siliva kuvala vanovasovile, ulwakuva navakupile ulughaano lwa kyang'haani vvimila uvwa kuvangua kuvanave. **11** Mu uluo ikuvasung'ila imbombo ija vuhosu neke vawvitike uvuhosi. **12** Kuhumila ni isio kwekuuti vooni vilighua, vala vano navitike uvwakyang'haani neke avene vakahovokaghe muvuhosi. **13** Neke lutuvaghile kukumongesia u Nguluve mu masiki ghooni vvimila vwinu vanyalukolo vaghanike va Mutwa. Ulwakuva u Mutwa alyavasalwile umue ndavule maluvuko gha vuvangi uvwimike vwa Mhepo nu Iwitiko uvwa kyang'haani. **14** Iki kyekino avakemelile umue, kuuti kukila mulivangili mukave vimike va Mutwa ghwitu u Yesu Kiliste. **15** Pauluo, vanyalukolo, mwimaghe ningufu. Mulukagule kula ulwiho luno muvulanisivua, mulisio na mukalata jiit. **16** Lino, Mutwa ghwitu Yesu Kilisite umwene, nu Nguluve u Nhaata ghwitu junu alyatughanile ghwe ikutupela ulutengano uvwa kuvusila kusila nulukangasia ulunofu vvimila muvukalo vuno yukwisa kukila mufipelua, (aiōnios g166) **17** avanyamasie na kuvomba vunofu mu nhumbula sinu mulisio na mumbombo inofu.

3 Lino, vanyalukolo, mutusumilaghe, kuuti ilisio lya Mutwa likwilane na kughinisivua, ndavule fino alivuo kulyumue. **2** Mufunyaghe kuuti tuvanguke kuhuma muvuhosi muvaanhу avagalusi nakwekuuti vooni valinulwitiko. **3** Looli Mutwa mwitiki, junu ikuvakangasia umue nakuvolelela kuhuma kwajula umuhosi. **4** Tulingufu sa Mutwawimila umue, kuuti muvomba nakughendelela pivomba isio sino tukavalaghila. **5** Umutwa avalongsisaghe amoojo ghiinu mulughano na mulugudo lwa Kilisite. **6** Lino tukavalaghila, vanyalukolo, mulitavua lya Mutwa Yesu Kilisite, kuuti mun'seghukile unyalukolo junu ikukala nu vwolo nakwekuuti kuhuma ni nyiho sino mukupile kuhuma kulyusue. **7** Ulwakuva umue jumue mukagwile kuvingga lila usue. Natukalile mulyumue ndavule vala vano vasila vutavike. Nambe **8** natulyalile

ikyakulia kya muunhu ghweeni kisila kuhombela. Vwimila isio, tukavombie imbombo pakilo na pamwisi ni mbombo inalamu ni mumuko, nike tuleke kuva n'sigho kwa muunhu ghweni kulyumue. **9** Tukavombie n'diiki nakwekuuti tulisila vutemi. Pa uluo, tukavombie n'diiki neke tuve kihwani kulyumue, neke mwighaghe usue. **10** Unsiki ghuno tulyale palikimo numue tulyavalaghile, "Nave jumonga mulyumue nailonda kuvomba imbombo, nangalisaghe." **11** Ulwakuva tupulika kuuti vamonga vighenda nu vwoolo n'kate mulyumue. Navivomba imbombo looli vevaanhу vano valisila vutavike. **12** Lino avuo voope tukuvalaghila na kuwapavila mwa Mutwa Yesu Kilisite, vijumilisiaghe kuvomba imbombo na pisindamala na kulia ikyakulia kya vanave vavuo **13** Looli umue, vanyalukolo, inumbula sinu nasingasiliikaghe pano muvomba isa kyang'haani. **14** Ndeve umuunhu ghweni nailonda kuvengilila ilisio liitu mu kalata ijj, muva maso na ghwoope muleke piva nuvuhangalinisi palikimo naghwo, ulwakuuti ave mpelasoni. **15** Muleke pikalala hwene mulugu, looli mum'bunge ndavule unyalukolo. **16** U Mutwa ghwa lutengano jujuo avapele ulutengano amasiki ghooni musila sooni. U Mutwa avesaghe numue mwevoni. **17** Ulu lwa luhungilo lwango, u paulo, muluvoko lwango june, luno kyekimanyilo mu kalata. Ena ndiki fyenilemba. **18** Ulusungu lwa Mutwa ghwitru Yesu Kilisite lunoghile piva numue mweni.

Timoti

1 une ne Poulo ne n'sung'hwa ghwa Yeesu Kilisite kulingana nululaghilo lwa Nguluve nu mpoki ghwitu nu Yeesu Kilisite juno luhuviilo Iwitu. **2** nikukulembela uve Timoti ghwe mwanango ghwa kyang'ani muvuvangilanisi vwa Iwitiko. ulusungu ni lipyana nulutengano kuhuma kwa Nguluve uNhaata na kwa Yesu kilisite uMutwa ghwitu fivisaghe numue. **3** ghukalaghe kulikaaja lya efeso, ndavule nikakusumile ye nivuka kuluta kukighavo ikyu makedonia, kuti uvakanaghe avanhu vanovivulanisia mbulanisio isa vudesi. **4** valeke kugadilila ifipango ifisila luvumbulilo, namatavua gha fisina fya vakuulu amasila vusililo. ifio fefino fipela kukaning'ana na fikuvatanga avanhu kukumwitika uNguruve ghwa Iwitiko. **5** uvufumbue vwa ndaghilo siitu kwekuti avitiki vaghananaghe nu mwojo um'balafu, ni nyivonelo inofu, nu Iwitiko ulwa kyang'ani. **6** neke vamonga vasilekile isio, vagalwike vingiile mujova amasio amasila luvumbulilo. **7** vilonda kuuva vavulanisi va ndaghilo sa Moose, napano sino vijova nakusimilisia navasitang'hanie. **8** neke tukagwile kuuti indaghilo sa Moosenofu, nave umuuuhu ikusivingilila muvughane vwa Nguluve. **9** kange tunoghiile kukagula kuuti indaghilo nasivikilue kuvagholofu, loli kuvagalusi navano navakundi, kuvahosi navano navikufunya kwa Nguluve, kuvalamafu navano navimike, kuvano vibuda avaviise na vang'hina, nambe vanoviduda avanhu avange. **10** kange sivikilue kuva vwarfu navano vivwafuka avaghoosi navaghoosi vanine, vano vikwuvila avanhu na kukuaghuisa kuvukami, avadeis na vano vijjigha isa vudesi, palikimo nisingi sooni sino nasikwiting'ana ni mbulanisio isa kyang'ani. **11** imbulanisio isio sili muMhola inofu, jino jihusia uvuvaha vwa Nguluve, juno ighinisiva. iijo jejino nifumbatisivue nu Nguluve nipulisyaghe. **12** nikumhongesia uYeesu Kilisite uMutwa ghwitu juno amheliile ingufu, ulwakuva alyang'hagwile kuva m'bomba mbombo nnofu. akam'biika mumbombo jaake, **13** napano ulutasi nilyamulighile na kukumpumusia na kukualemasia avaanhу vaake. akasungukila ulwakuva nikavombagha isio muvujasu na muvusila Iwitiko. **14** kange uMutwa ghwitu alyasungukiile kyango, akamheela nu Iwitiko nulughano luno luli mwa Yeesu Kilisite. **15** ili lye lisio lya kyang'ani, lino avanhu vanoghile kukulyupila, kuuti uYeesu Kilisite alisile muiisi avapoke avahosi. muvahosi avuo, une nene muhoka makole kukila vooni. **16** kuuti, vvimila une ahufie ulugudo lwave lwooni. pe niive kighwani kuvano vilikumwitika na kukupila uvwumi uvwa kuvusila kisila. (aiōnios g166) **17** liino uwoghopua nu vuvala vuli nu mwene ifighono fyoni, uNtwa un'sila kusila juno uvufue

navukumwagha, kange naivoneka, uNguluve ghwe jujuo mwene Amen. (aiōn g165) **18** mwnango Timoti, ululaghilo ulu luno nikukupeela, luling'iine na masio amalongosi agha vuvili ghano ghalyajovilue vvimila uve. **19** amasio aghuo ghakutangaghe kuvomba imbombo ja Nguluve nambe luve lutalamu ndaani, ndaule umulwalilugu unnono vule itenga ililugu nambe liive litalamu ndaani. ugadililaghe ulwitiko na kuuva ni nyivonelo inofu. **20** avanhu avange navivikila mwojo kuvomba sino vasitang'inie kuuti sa kyangani, uluo lukuvapelela kuvuhiila kukumwitika uNguluve. Muvanhu avuo mwale uHimenaayo nu Alekisanda. avuo nimulekile usetano kuuti vamanyile, valekaghe kukum'benapula uNguluve.

2 ululongosi musooni nisuma munsumilanilaghe kwa Nguluve. munsumaghe uNguluve kuuti, avatange na kukuafunya avanhu vooni kange, uNguluve vvimila avanhu vooni. **2** lunoghiile kukuvasumila avatwa na vange vooni avanya vutavulua, neke tukalaghe nulutengano, pano tukumwimika uNguluve na kuuva na maghendele amanofu. **3** ulu lwe lunono luno uNguluve uMpoki ghwitu ikeela **4** UNguluve ilonda avanhu vooni vapokue nakukagula uvwakyang'ani. **5** tukagula kuuti isio sakyang'ani, ulwakuva uNguluve ali jumo kange unya kuvasambania avanhu nu Nguluve ali jumo ujuo ghwe munhu uYeesu Kilisite. **6** juno alyahumisie uvwumi wwake kuuti avavange avanhu vooni. uvu vwe vwolesi vuno uNguluve alyatupelile munsiki ghuno alyatavike. **7** neke mu uluo nilyavikilue kuuva n'daliki na kuuva nsung'hwa, nanidesa nijova isa kyang'ani. kange nilyavikilue kuuva m'bulanisi ghwa vano navaYahudi kuuti nipulisyaghe imhola ja Iwitiko nu Iwakyang'ani. **8** lino panomukong'anile, nilonda avakinhaata pano panovikwinula amavoko kukyanga kukufunya, vavisaghe ni nyivonelo inofu, vifunyaghe kisila ng'alasi nambe kukaning'ana. **9** nava vakijuua vafyalaghe vunono amenda, vavisaghe nu luveelo ulunofu. navangakelaghe ulutogo ulwa ulwaktitiva ilinyele, nambe ulwakufwala ifinu ifya kyuma na fino filengadika, nambe amenda agha ndalama nytinga. **10** loli vavisaghe na maghendele amanofu ndavule lunoghiile kuvakijuua vano vano viitile kukufunya kw Nguluve. **11** avakijuua vavisaghe vapuliki, kange vakundi pano vimanya. **12** nanikumpela umukujuua uvutavulua ulwakuvulanisia nambe kukuntema umukinhaata. loli avisaghe mpuliki. **13** ulwakuva uNguluve alyampelile uAdamu taasi, pambele uEefa. **14** kange uAdamu naalyasangilue, akademya ululaghilo lwa Nguluve. **15** neke nave umukujuua ilikwupila uvupoki vvimila uvupaaifi wwake nave ikukala mulwitiko, mulughano, muvwiimike na kuuva nu luveelo ulunono.

3 ilisio ili lya kyang'ani, "umunhu juno ilonda imbombo ijakuva muloleleli ghwa kipugha kya vitiki, ujuo asalwile imbombo inofu." 2 kwekuti umuloleleli ghwa kipugha kya vitiki, avisaghe munhu juno naipikua, juno nam'bawafu,"unya kukughela kange unya kukulolelela, umunhu ghwa vutavike, ntengeleli, juno akimanyile kuvulanisia 3 aleke kuuva mughasi, aleke kuuva nyamabatu, avisaghe muhuugu. kange nangavisaghe muhojofu ghwa ndalamu. 4 avisaghe muunhu unyakwimila vunofu inyumba jaake, juno akimanyile kuvunga avaana muluveelo ulunofu, kange voope vikumpulika. 5 kwekuuti umunhu junoikuna kukwimilila unyumba jaake jujuo, ndepoona ikwimilila ndaanu ikipugha kya vitiki? 6 kange nangavisaghe muunhu juno nanga asyetukagha, ulwakuva kyaikughinia. ulughinio uluo lukumpelela kukwingila muvuhighi ndavule alyahighilue uSetano. 7 looli, avisaghe muunu juno ikwolekua vunofu nambe na vapanji, kuuti aleke kupikua na ghwilila mulutegho lwa Setano. 8 navatangili vavisaghe vagholofu vano navasyetung'ani, navaghaasi, valekaghe kuuva vahojofo va ndalamu. 9 looli vavisaghe vaanhnu vano vigadilila uvwakyang'ani vwa Iwitiko Iwinu nu mwojo um'balafu. 10 voope ava vaghelwaghe taasi, neke vangavoneke kuuti vanoghiile, vavombaaghe imbombo ijo. 11 navadala vaave vavisaghe nuluveelo lunofu, vano navadesi, vano vikughela, kange vavombi vanofu musooni. 12 avtangili valekaghe kuuva vawwafu, ulwene vavisaghe vaanhnu vano vikwimila vunofu avaana vaake nasi nyumba saave. 13 vano vivomba vunofu imbombo ija vutangili, viiva voghopua. apuo viiva ni ngufu kupulikisia imhola ija Iwitiko Iwitu mwa Yeesu Kilisite. 14 nikuvalembela amasio agha, kumo nihuvila kukwisa kulyumue munsiki n'debe ghuno ghukwisa. 15 neke nambe nidiile, ukagulaghe sino sinoghiile kuvomba munyumba ja Nguluve, jino kye kipugha kya vitiki va Nguluve juno mwumi, mbanda, kange Iwako lwa kyang'ani. 16 kyang'ani, sino uNguluve atuhufisie m'baha, soope se isi. uNguluve akivonesia mulwa m'bili, akalekua nu Mhepo kuuva mugholofu, akavoneka, akapulisivua mufisina fyon, avaanhnu ava muiisi vakamwitika, akatolua kuluta kukyanya muvuvaha.

4 neke uMhepo ijova kisila kufisa kuuti, ifighono ifya vusililo vamonga vivuhilaga kuvigilila uvwakyang'ani vwa Iwitiko, neke vivingililagha imhepo isa vusyangi, ni mbulanisio isa Setano. 2 avaanhnu vano vivulanisia isio ve vakedusi, kange vadesi vano inyvonelo saave sifwile. 3 avua vikuvasigha avange kuuti valeke kutolana, nambe kulia ifyakulia fimonga, fino uNguluve alyafipelile kuuti, avitiki vafyupilaghe nu luhongesio, ulwakuva vavutang'hinie uvwakyang'haani. 4

ifipelua fyon ifya Nguluve finofu, jeeje kukaana kimonga, looli fyupilaghe nu mwojo ughwa luhongesio. 5 ulwakuva sino uNguluve ijoba mulisio lyake, ni nyifuunyo siitu isa luhongesio, fihufia kuuti ifio fytikisivue. 6 ungavapeele avitiki imbulanisio isio, apuo pe ghuuva m'bombi nnofu ghwa Yeesu Kilisite, kange ghuuva ukulile vunofu muvwakyang'ahaani vwa Iwitiko Iwitu na mumbulanisio inofu sino uve usivingiliile. 7 uve ufileke Iwoni ifipango ifya vakuulu ifisila luvumbulilo, neke jaatu ughimbaghe kukukala muvughane uwva Nguluve. 8 kukughuhonga um'bili kuuva ni ngufu, kwelule uluvumbululo, ludebe, kwe kukangasia um'bili ghake. na looli, kughimba kukufunya na kukum'bingilila uNguluve, luvumbulilo kukila sooni. ulwakuva ulu lukuatupeela ulufingo ulwa kukava uvwumi uwva lino na vuno vukwisa". 9 ilisio ilio lya kyang'ani, lino avaanhnu vanoghiile kukulyupila. 10 mu uluo tughimba na kuvomba imbombo, ulwakuva tukumuuhuila uNguluve junu mwumi, uMpoki ghwa vaanhnu vooni vano vikwitika. 11 isio se sino unoghiile kuvuvulanisia na kukuvalaghila avitiki kuuti vasivingililaghe. 12 nambe avaanhnu vikukuvona ulin'debe, ulekaghe kukulekelesia vakubenaapule, ulwene uve ughimbaghe neke uvusaghe kihwani kuviti munjovele, mumaghendele, mulughano, mulwitiiko na muvugholofu. 13 ughimbaghe kuvuvimbila avaanhnu aMalembe aMimike, kange udalilikaghe na kuvulanisia kuhanga pano niliiva nisile. 14 ulekaghe kuvuhila kukukivombela ikipugha ikipelua kino uNguluve akupeliile uvwimila amasio gha vavili, na pano ghwalyimkue na valoleleli va kipugha kya vitiki. 15 ughimbaghe kuvomba isio nu mwojo ghwako ghwoni. kuuti muvwumi vwako avaanhnu vooni vajaghaghe imbombo jaako. 16 ghulolelelaghe amaghendele ni mbulanisio saako. nungilawaghe, ulwakuva pano ghuvomba isio ghukulusia uvwumi vwako nu vwa vano vikukupulikisia.

5 ulekaghe pikun'dalikila umunhu un'goyo, looli um'bulaghe hwene mpafi ghwako. avadiimi ujovaghe navo hwene vanino. 2 nava vahinja, uvavombelaghe muvunofu vwonu hwene valumbulio. 3 uvavulaghe avitiki kuuti, vavatangaghe avakijuua avafwile avasila lutango. 4 neke umfwile ghweni juno ali na vaana nambe avisukulu, avuo vamanyilaghe taasi kuvomba sino sinoghile munyumba saave. vavavombelaghe avapafi vaave, ukuo kwekugomosia sino voope vavombilue. kuvomba uluo kwekuno uNguluve ikeela. 5 umukijuua umfwile juno naali nu muunhu ughwa kuntanga, ujuo ikumuuhuila uNguluve, ikufuunya na kusuma ulutango kwa Nguluve pakilo na pamwisi. 6 looli umukujuua umfwile juno ikeela uvunoghekua vwa iisi, ujuo mfue napano ivoneka mwumi. 7 soope isio uvavuule avitiki kuuti valeke kupikua. 8

neke umuunhu ghwensi junu naikuvatanga avaanhу vaake, kyonga ava munyumba jaake, ujoo iiva alulekiile ulwitiko, iiva m'biivi kukila umupanji. 9 umfwile anoghiile kuuva muvutavike vwa vafwile, nave ali na maaka kutengulila ifijigho ntanda, kange na m'bwaifu." 10 olekwaghe vunofu, ndavule avisaghe asungile avaana vaake vunofu, atengeliile avagheesi na vitiki, avatangile vano vupumusivua, kange avombile imbombo sooni inofu. 11 looli avafwile avajeela, nungavupilaghe muvutavike, ulwakuva uvunoghelua vwa m'bili vukuvaghigila kukila kukutavula kwa Kilisite, apuo vilondagha kutolua. 12 mu uluo viiva vikwingila muvuhighi, ulwakuva vavulekile ulufingo lwave kwa Kilisite, ulwakujigha kisila kutolua kange. 13 palikimo nuluo, vimanyila uwwo panovighendaghenda munyumba isa vaanhу. nakwekuti vvvwole vvene, kange viiva vaheehi na kuhanga mumbombo isa vange, nu vuholiholi na kujova sino nasinoghiile. 14 lino, une niukeela avafwile avajeela, vatolwaghe vapapaghe avaana na kulolelela inyumba saave, neke avalugu valeke kukuajova fivi. 15 ulwakuva avafwile vamonga vasovike, vikum'bingilila uSetano. 16 nave umukijuua umwitiki ali na vafwile munyumba jaake, avatangaghe, kuuti ulukong'haano luleke kukwangilua. neke ulukong'haano luuva nu vweleefu uvwa kuvatanga avafwile avange avasila lutango. 17 avaloleleli va lukong'haano, vano vivomba imbombo vunofu, voghopwaghe na kuhombua vunofu," kyongo vano vikuhumia kudalikila na kuvulanisia. 18 ulwakuva lilembilue muMalembe aMimike kuuti, ulekaghe kukuibunga ing'ombe umulono, pano jisyonda ingano paluvugha. kange lilembilue, um'bomba mbombo anoghiile kuhombua uluhombo lwave." 19 ulekaghe kukwitika inongua sino sijovua vvimila umuloleleli ghwa lukong'haano, kisila vwolesi vwa vaanhу vavili nambe vatatu. 20 looli avaloleleli vano vifihoka amakole, uvadakilikaghe pavinga, kuuti avange voghopaghe. 21 nikukulaghila pamaso gha Nguluve, na pamaso gha Yeesu Kilisite na vanyamhola avasalulua kuuti, ugadililaghe aghuo, ulekaghe kuhigha ng'hani ng'hani kisila kultang'hinia nambe kutangila lubale. 22 nungamwitikisyaghe ng'haning'hani umuunhu pikumwimika pa mbombo ja Mutwa, ulwakuva ungam'biike umuhosi pa mbombo, najuuve ghuuva uhangile amakole ghaake. uve ghulolelelaghe uvwumi vvako, uviasaghe mugholofu. 23 kuhuma lino, nunganywisaghe amalenga gheene, looli unywisaghe nu luhuje ludebe vvimila inhamu jaako ija lileme ni nhamu isingi sino sasikugasnia. 24 nungavitikisyaghe ng'hani ng'hani avanhu pa mbombo ja Mutwa, ulwakuva avanhu avange, amakole ghaave, ghalil pavuvalafu, ghikuvalongolela kuvuhighi. neke avange, amakole ghaave ghafisiime, ghivoneka pambele. 25 enendiki,

imbombo inofu sivoneka pavuvalafu, soope sino sifisiime sihanga sivoneke.

6 avakami vooni avitiki, vijisyaghe kuvavombelua vaave, kuuti ilitavua lya Nguluve ni mbulanisio siitnasingabenapulwaghe. 2 avakami vano avavombelua vaave vitiki, valekaghe pikuvabenapula ulwakuva va kipugha kimo. ulwene vanoghile kuvuvombela, vunofu na pikila, apuo viiva vikuvatanga avajanave mulwiti, kange avuo vaghanike vaave. isio uvulanisiaghe na kupavila. 3 kwevale avanhu vano vivulanisia imbulanisio sa vudesi. sino vivulanisia nasikwiting'hana na masio amanya vvumi agha Mmutwa ghwitu uYesu Kilisite, kange nasikwiting'hana nu vvimike. 4 avuo vamemile ulughinio, kange navakagwile kimonga. avanhu avuo vikwumilila mulukaani ulusila luvumbulilo vvimila utusio utudebe. mu uluo jihumila igiila, amabaatu, amaligho, angananio, 5 kange jaatu ghinangania amapuling'ano. avaanhу avuo vanangiile uluhala, vasila vvakyang'anisa visaagha kuuti kuvomba imbombo ija Nguluve je sila ija kukavila ikyuma. 6 ulwakuua ni kyuma luvumbulilo, neke umuunhu iiva nu luvumbulilo ulukome, pano ikumwitika uNguluve na kukwilana ni fiinu fino ali nafyo. 7 ulwakuua muiisi muno natwalisile na kimonga, kange natungavuuke na kimonga, 8 looli tungave ni kyakulia ni fya kufwala tukwilanaghe nifio. 9 neke vavo vali nu vunoghelua uvwa kyuma vvimila mungelo, nakughwilila munhegho na muvunoghelua uvwa kijasu vuno vukuvanangania. uluo lukuvapelela kupumuka kyongo. 10 ulwakuva kukusighana kyongo indalamu vwe vutengulilo vwa vuvili vwinga. vamonga vinoghilue isio vasyangilue valulekile ulwitiko, pe vali muvuvafi uvukome hwene muunhu juno ikuhoma nu mmaghe. 11 looli uve ghwe muunhu ghwa Nguluve, usikimbilaghe isio. uvwingillaghe uvwimike, uvwimike, ulwitiko, ulughano, ulugudo nu vuhugu. 12 ghimbagha kukum'bingilila uNguluve ndavule lutalamu ndaani, neke ukolelelaghe uvwumi uvwa kuvusila kusila, vuno ghwa ghwakemelilue pala panoghwalyitike pavolesi avinga. (aiōnios g166) 13 nikukulaghila pamaaso gha Nguluve juno ikufiviika fyumi ifinu fyoni, na pamaaso gha Yeesu Kilisite, juno alyajovile uvwolesi uvwa kyangaani pamaaso gha Pontio Pilato, 14 niiti, ugadililaghe indaghilo isio muvunofu vvoni, kuhanga pano alaava ikwisa uMutwa ghwitu uYesu Kilisite. 15 kukwisa kwa mwene kulaava unsiki ghuno ataviile uNguluve juno ighinisivua, unya ngufu juno mwene, uNtwa ghwa vatwa vooni. 16 ujoo ghwe juno uvufue navukam'bona, ikalile palumuli luno umuunhu nangaluvelele. kange nakwale umuunhu juno amwaghile, nambe juno ndepoonu

ikumwagha. uvwoghopua ni ngufu ali nafyo ifighono fyoní Ameni. (aiōnios g166) 17 vavuule avamofu valeke kukughinia, nambe kuhuvila uvumofu vwake uwwa muiisi iji, vuno vwa nsiki n'debe. looli vamhuvilaghe uNguluve junó ikutupeela iffínu fyoní muvukoola vwake, kuuti tufivombelaghe nu lukeelo. (aiōn g165) 18 kange avavuule vavombaghe inofu neke vavisaghe vamofu mumbombo inofu ndavile avange vule vamofu mufiinu. vavisaghe vaseesi nakuhangilanila na vange ikyuma kyave. 19 kuvomba imbombo inofu isio, luli ndavule kuvuta ifiinu ifya kukutanga unsiki ghuno ghukwisa, ukuo kwe kukuvikila ulwalo ulukangafu ifighono fino fikwsa, apuo pepano valupila uvwumi uwwa kyang'haani. 20 timoteo, gadililaghá vunofu uvyakyang'haani vuno upelilue. ulekaghe kukujingisia mumasio ghano nagha Mutwa amasila luvumbulilo na makaning'hano agha kijasu, ghano avange viiti vwe vukagusi. 21 avaanhú avange vano vasikolile isio, valulekile ulwitiko lwave. ulusungu luvisaghe palikimo numue.

2 Timoteo

1 u Paulo u Musung`ua ghwa Yesu ku vughane vwa Nguluve, vulevul nhu lufingo ulwa vwumi luno lulimunkate mwa kiliste Yes. **2** U Timotheo umwana umwagharike; ulusungu nhu lutengano kuhuma kwa Nguluve u Mhata nhu kilisite Yesu Mutua ghwitu. **3** Nikumuhongeasia u Nguluve, junu nikumbombela kuvufumbue uvinoofu ndavule valyavombile ava nhata, panonokumbu ka kisela nha kusila mu nyifunyo sango. Pakilo kange. **4** Pamwiis nihoghelua kukukuvona, ulwa kuti niive nhu lukelo. Nikughakumbuke amahosi ghako. **5** Nikale nikumbusivua vmwila vwa Iwliliko Iwako ulwakyang`ani ulwakyang1ani, apuo ulwakwasia lukikalile kwa kuuku ghwako u loisi nhu mama ghwako u Yunisi. Nanilinuvwakyang`ani kuuti ulwrtiko uluo lukukala unkate mulyeve pupe. **6** Pauluo ulwakuva nikukukumbusia kusonela ikipelua ikyu Nguluve kinomwekiti munkate mulyuve kusila ija kuviklua amavoko ghano. **7** Ulwakuva u Nguluve nakataghile inhumbula ija vwoghoji, looli ingufu nhu lughano nhu vwoghopua. **8** Puuluo nhunyavuvonelaghe ugha uwwolesi v威imila u Mutua ghwiiitu, nambe ughwango une nhe Paulo n`kungua ghwa mweene. Looli muhangilanilaghe nhi mumuko v威imila vwa livangili vulevule nhi ngofu sa Nguluve. **9** Gwhe Nguluve junu alyatupokile kange na pi hutukemelea ku lukemelo ulvitike. Nakavombie ndiki kuling`ana nhi mbombo siitu looli kuling`ana nhu lusungu nhi mbombo ja mweene jujuo. Alyatupelile iisi sooni mwa kilisile Yesu ye ghukyaale unsiki pitengula. (aiōnios g166) **10** Looli lino uvupooki vwa Nguluve vuvalulivue kulkwisa kwa mpoki ghwiiu kisite Yesu. Ghwe kilisitejuno aliyimisie uvufue kange na kutwala uvwuumi vunonavudugha mulumuli ulwa livangili. **11** V威imila vwa uluo nilyasalulivue kwa n`daaliki, unsung`ua nhu m`bulanisi. **12** V威imila ulu nipumuka kange, Looli nanilola isio ulwakuva nikurikagula umweene junu nilyamwitike. Nili nhuwva kyang`ani kuti umweene anoghile kukihi kila kino nilyatavwile kwa mweene nambe ikighono kila. **13** Ukumbukaghe ikihiwaani ikyu mhola ija vvitiki. Vuno ulyavupulike kuhuma kulyune, palikimo nhu Iwitiko nhu lughano luno lulimunkate mwa kiliste Yesu. **14** Ughanvikaghe agha vunoofu ghano alyakutavulile u Nguluve kukilia u Mhepo u Mwimike junu ikukala munkate mwa Yesu. **15** Ghukagula kuuti, vooni vanovikukala mu Asia valyanilekile mukipuga iki mwewvale ava. Figelo nhu Hemoyene. **16** Umutua ajisungukilaghe inyumba ija onesiforo ulwakuvake kiinga alyanihowwisie kange nakapelile isoni iminyororo ghyango. **17** Pauluo, yeale ku Roma alyanilondile ku ngufu peakanya ghile. **18** U Nguluve antangaghe kupata ulusungu

kuhuma kwa mweeene ikighono kila. Ndavule alyanangile yenili ku Efeso uve ukagwile vunofu.

2 Pauluo, uve mwanango, upulue ingifu mulusungu lunololimunikate mwa kilisite Ysu. **2** Nagha ghanoukaghapulike kulyenu jumonga mu volesi vinga, ugahatavule ku vaanhu avitiki vano vanoghile kuvavulanisia avange kange. **3** Uhangilanilaghe nhimumuko palikimo nune, ndavule unsikali unono ughwa kilisite Yesu. **4** Nakwale unsikali junoivombata unsiki ghughughu Junoikuling`ania nhi mbombo isa vulevule isia vukalo, ulwakatutu umunoghele um`baha ghwa mweene. **5** Kange nave umunhu ighelana heene ikimbilla, naupelua ingela pano nagheline kuingulia uvutavike. **6** Kukukangasia kuuti umulimi unyangufu avisaghe ghwa kwasia kukwipila ikighavo ikyu mpeto ghwa mweene. **7** Usaghaghe v威imila vwa iki kunonijova, ulwakuva u Mutua ikukupela uvwelef uwwaisi sooni. **8** un`kumbukaghe u Yesu kilisite, kuhuma kukisina ikyu Daudi, **9** junu alyasyusilue kuhuma kuvalue. Ulu kwekuling`ana nhi mhola jango ija livangili, janowvimiila vwa uluno nipumika nambe kupinyua nha manyololo ndavule umunubigfu. looli ilisio iya Mguluve manyololo. **10** Pauluo, nikuguda nhisii sooni v威imila vwa vaala vanno u Nguluve avasalvile, ulwakuti vope kange vupile uvvpoki vunovulimwa kiliste Yesu palikimo nhu vvitike uwwa kusila nhakusila. (aiōnios g166) **11** Injovole iji jejakutwikisivua: "Nave tufwiiile palikimo nhu mweene, Tukukalagha palikimo nhu mweene kange, **12** Nave tukuguda, tutema palikimo nhumweene kange nave tukun`kana umweene, ghwope kange ikutukanegha usue. **13** Nave natuvavitiki/ umwene ijigha kuuu mwitiki, ulwakuva nanoghile kukukana jujuo." **14** Jighagha ghukuvakumbusia v威imilo vwa iisi. Vavurungughe pavuvulongo pa Nguluve valeke kukaning`ana v威imila vwa masio. Ulwakuva nakwejili imbombo mu iisi kuhumilani la nhili kwevule uvunangifu kuvala vano vipulikisia. **15** Uvombaghe nhi ngufu kukuvoosia kuuti ghwitikisivue kwa Nguluve ndavule u m`bomba mbombo junu ulwahuva nauhalami kivua. livombelaghe ilisio ilyakyang`ani vunofu. **16** Mughalekaghe umapuling`ano agha mu iisi ghano ghilongosia kutala na kukila uvugalusi. **17** Amapuling`ano ghavane ghitkilana heene lihojmuvami muvanave Himenayo nhu fileto. **18** Ava ve vaanhu vano navawaghile uvwakyang`ani, Vijora kuuti uvusyuke vuling`ansie pihumila. Visyetulania ulvitiko muvamo avaanhii. **19** Pouluo, ulwalo ulunono lwa Nguluve lukwima, Avanyavulembi uvu, "Umutua avakagwile avamweene, Ghweni Kuno ilikulikemela litavualya mutua anoghile pikubaghula nhu vuvotevo." **20** Nyumba ijavumofu, nakwekiti mwefili i fyombe ifya sahabu nhi shaba jene.

kange kwefili ifyombe ifya mapiki nhi lihanga fimo mu ifi vvimila vwa mbombo ija vwoghopua kange ifyene fimo fyefyambombo jino najavwoghopua. 21 Nave umunhu ikuvalasia jujua kuhuma ku mbombo jino najavwoghopua, umwene kye kyombo ikya kwaghopua. Abikilue pajo, unywa mbombo kwa Mtua, kange aling' anisivue ku mbombo jila inofu. 22 Vukimbilaghe uvunoghelua uwva kisoleka. Uvingililaghe uvwakya ng'ani ulvitiko ulughano nha vaala vanovikun' kurikemela u Mutua ku nhumbula inono. 23 Looli ukaganaghe uvuyasu na masio ghalunanging`ano kwani ukaghwile kuuti vuholia, uvuhovesi. 24 Um`bombia mbombo ghwa Mutua nanoghule mulwisaghe, Pauluo, anoghile kuuti ave muhuguku avaantu hooni, juno anoghile pivukanisia, na pikuguda. 25 Anoghile pikuvavulanisia ku vuuhugga vaala vanovikunka na loli u Nguluve anoghele pikuvapela ululato uluvakuka gula uvwakyang`ani. 26 Vaghile kukwupila uvukagusi kange kubuhila ulutegho ulwa setano, ye akulile kuua veikolilue nhu mweene vvimila uwva vughane vwa mweene.

3 Looli ukagulaghe ill: mukighono ikya vusililo kweghuwa nhu nsiki untaalamu. 2 Ulwakuva kwe viva avaanthu avanya kughinia, avanya matupa, avanya masyojolo, vanonavileva avapaafi vavanave, avasila luhongesio nha vaahosia. 3 Avasila lughano ulwa kyang`ani, vanonavilonda pikukala nhu lutengano ulwa munhu ghweeri, avahumiling`ania, vanovivonelua, vanonavilandu uvunono. 4 Vilekanagha, veeti, avanya kuvoona vavuo nhu vanovivomba uvumalaya kukila kukumughara u Nguluve. 5 Kungi viva nhi kihwani ukyta kufanya, loli viku jikanagha ingufu jamweene ghubughulaghe nha vaantu avuo. 6 Ulwakuva vamo vavane vevaghoosi vanavikwingela mulukolo ulwa a vaaantu na kuwavula avamama avayaasu Ava vevamama vanovamemite uvuhosi kange viro ngosivua nhu vunoghelua uwva kila kinu. 7 Avamama ava vimanyika ifighoono fyooni, loli nambe navanoghile kufikila uvukagusi uwva kyang`ani. 8 Ndavule vule u yane nhu Yambre walyimile na kupungilanila nhu Musa. Ku siila iji nyisi ava va vudesi vikwima lubale nhu vwa kyang`ani ve vaanhuvano, vanonavikwitika kuling anantu Iwitiko. 9 Looli navilitagha kutali. Ulwakuva uvuyaasuu vuvanave vuvikua pavuvalafu ku vaantu vooni, ndavule vukale na vaantu vaala. 10 Looli uve ughavingilile amalembi ghano, amaghendele ghango, uvutani uwango, ulvitiko Iwanngo, ulugudo Iwango ulughano Iwango nhu lutengano Iwango. 11 Imumuko, uvuvafi naghanoghakanivwene kula ku Antiochia, ku Ikonia listra. Niligudile imumuko. U Mutua ahamokile ku ghooni

aghao. 12 Vooni vanovilonda kukukaala mu vukalonu vwa kukufunya mwa kilisite u Yesu vipumusivwagha. 13 Avaanthu avahosi navadesi viwkongelelagha kuva vahosi kyoongo. Viкуvasyangagha avange Vavuo veene visyangua. 14 Looli uve, ukangalaghe u iisi sino ghumanyika nha kukwitika ku vapesie. U Iwakuva ghukagulanumanyile kwaani. 15 Ghukaghula, kauuti kuhuma ku wwaana kulevune ukaghakagwile amalembi amimike. Agha ghanoghile kukuupela uluhala vvimila vwa vupoki ku siila iija Iwitiko ulwa kilisite Yesu. 16 Kila lilembe livkilue kutumela nhu Mguhwe. Lilondua mu lembi aghanyaluvumbulilo, kukuavula, kusaisia pano vahookile, nha kuvulanisia 17 muvwakyang`ani. Ulu kwe kuuti umunhu ghwa Nguluve akwilanaghe, puno apelilue ingafu sooni vvimila uwva kuvomba imbombo.

4 Nikukupela ululaghilo u ulunyavusuti pavulongolo pa

Nguluve nhu kilsite Yesu, Juno ikuvanhiga avumi nhu vutua vwa mwenee. 2 Dalikikagha ilisio. Ghulinganisiaghe unsiki ghunoghule ndua naghuanonaghulondua. Vavulaghe avaanthu uvuhosi vuvanave, kolelelagha, lasimisiagha nhu lugudo Iwooni nti mbulavusio. 3 Ulwakuva unsiki ghukwisa ghuno awantu navitoolanagha nti mbulanisio isakyang`ani, Pauluo, vikulondelagha avanulanisi ava kuvavulanisia kuling`ana nhu vunogheleluu vuvanave. Mu siila iji imbulughetu sivanave sipulikagha. 4 vibuhila kupulikisa imbaulanisio sakaang`ani nha kusyetukila injovelle. 5 Looli uve uvisaghe mwitiki mu iisi sooni, ghugudaghe nhu nhalamu, Vombagha imbombo ija mwinjilisiti/ malagha imbombo jako. 6 Ulwakuva une niling`anisie kukung`illila. Unsiki ughwakuvuka kulyene ghufikile. 7 Nighelile muvwakyang`ani, ulughembu nimalile, ulwitiko mlwitike. 8 Ingela jakyangvani jibikilue vvimila vvangu, jino u Mtua junoihigha nhu vvakyang`ani, kunipela ikighono kiila. Makwekuti kuylune loli kange ku vaantu vooni vanovighula nhu lukelo kuvoneka kwa mweene. 9 Ghutangaghe pikwisa kulyenu ng`aning`ani. 10 Ulwakuva u Dema anilekile. Ajighanile iisi ija liimo kange alutile kwa Thesalonike, khu kreseni alyalutile khu Galatia, kange u Tito alyalutile khu dalmatia. (aiōn g165) 11 Uluka mwene ghwe junu alipalikimo nune. Untolaghe u Marko ghwiisaghe naghwo ulwakuva umwene ikung`angasia une mumbombo. 12 Nimwomwle u Tikiko Efeso. 13 Umwenda ghula ghuno nikaghulekileku Tro khu karpo, pano ula vughukwisa ghwiisaghe naghwo, palikimo nti fitabu fila ifya ng`wembe. 14 Ulexanda junoinosia ikyuma alivyonivombambile uvuhosi vviga. Umutua ikumuhomba kuling`ana nti mbombo ja mweene. 15 Nuve kange ghwoghopage kwa mweene, ghwemweene alyakanile amasio ghiitu. 16 Nhululaghilo Iwango ulwakwasia, nakwale umunhu ghweeni junoinimile

palikimo nune, umunhu ghweeni akani lekile. U Nguluve nangavananalililaghe ukwakyang`ani. 17 Looli u Mutua alyimiki palikim nune, akanipela ingifu ulwakuti kukilila kulyune ilisio lijowaghe vunofu nhu vapannji vakagule kupulikisia. Nikavarangwike mumulomo ghwa Nyalupala. 18 U Mtua ikunibusia khu mbombo sooni isa vuhos iange nakukumka vwinila uvwa vutua vwamweene ughwa kukyanya. Uvwitiki vuve kwamweene kisila kusila na kusila. Ameni (aiōn g165) 19 Umuhungilaghe u Priska, u Akila nhi nyumba ija Onesiforo. 20 U Erasto akajighe ukuo ku korintho, looli u Trifimo nikamulekile khu Mileto ajighe ivavua. 21 Uvombaghe ghanighani ghwiise yeghukiale unsiki ughwa ng`aala. U Eubulo ikukuhungila. kange u Punde, Lino, Claudia nha vanyalukolo vooni. 22 U Nguluve avisaghe palikimo nhi nhumbula jako, Nhu lusungu.

Tiito

1 Ikalata iji jihumile kulyune ne Paulo ne m'bombi ghwa

Nguluve, kange ne n'sung'huva ghwa Yeesu Kilisite. Une nisung'ilue nivalungike avabaghulua va Nguluve mulwitiko namuvukagusi uvwa kyang'ani vuno vuksualongosia mumaghendele amimike. 2 valinuluhuvio ulwa vumi uvwa kisila na kusila vuno uNguluve ayalaghile kuhuma iisi ye jikyale kupelua umwene najova uvudesi. (alōnios g166) 3 Mun'siki ghwa Nguluve ghuno ghufikile, alyavonesisie ilisio lyake mu mhola jinoalyamelile une kudalikila. jikanighanile kuvomba ndiki kululaghilo lya Nguluve mpoki ghwitu. 4 kwa Tiito, umwana ghwa lweli mu Iwetiko Iwitu. ulusungu, ikisa nulutengano kuhuma kwa Nguluve Nhaata nu Yesu Kiisite mpoki ghwitu. 5 mu uluo nikakulekile kuti, usitende sooni sinasikao kamilike na kuvika avalolesi va tembile mumakaja ghoni ndavule finonikakulaghiile. 6 umulolesi ghwa tembile avaghile kuva kisila lupiko, mughosi ghwa n'dala jumo, unyavana vitiki vanonaviolela na vasila Iwetiki. 7 luvaghile kuvalolesi ndavule umwimilisi ghwa likaaja lwa Nguluve, alekaghe piva nulupiko. nangavisaghe munhu ghwa njeghelo au junu naikuijisigha, nangavisaghe munhu ghwa kutengulisia uvuhovesi kange nagavisaghe mhojofu. 8 looli avisaghe ntengeleli, junoiela inofu, avisaghe nyaluhala lunolukwiliine, mugholofu juno ikum'bingilila uNguluve nyakughela. 9 junoiwesia kukwimilia imbulanisio sa lweli sinosivulanisive, neke awesie kuvakangasia mu mbulanisio inono junu iwesia kuvavunga vooni vanovikunkana. 10 ulwakuva kulinavahosi vinga, vinga vala vano navakundi. amasio ghavanave gheghakijasu, visyanga na kuvualongosia avanhu muvusyovi. 11 luvaghile kukuvasigha avanhu ndavule avuo. vivulanisia ghala ghano naghavavaghile kuluumbulilo lwa soni nakunangania ikaja soni. 12 jumonga muvanave, umunhu unyaluhala alyatiile, "avakelete valinuvudesi vusila vusililo, vahene fikanu, voolo na vanyamwojo," 13 injovele iji je ja lweli, lino uvasighe ku ngufu neke kuti wawesie kujova ilweli mu Iwetiko. 14 uleke kupulikisia ifipango fino nafyalwel iifya kiyahudi ni ndaghilo sa vanhu, vano vavulekile uvunyakyang'ani. 15 kuanhu voni vano valogholofu, ifinu fyon fivalasivue, looli kuvala voni vano vanavano na valamafu kange navitiki, ifinu fyon filamafu. ulwakuva amasaghe ghave nuluvumbulilo lwave lulamafu. 16 vikujova veene kuti vamanyile unguluve, neke kumaghendele ghaave vikun'kaana. avuo vahosi kange navitiki. vanognihile nambe mumbombo jimonga inofu.

2 Neke uve ghajove ghala ghanoghilutana na njovele ja kwitikila. 2 Avasehe vavisaghe vanya lujsio, vanovikulolelela vanya luhalu vanya Iwetiko lunono, mulughano na mulugudo. 3 Ene ndiiki navakijuva avagojo vavisaghe namaghendele ghanoghikumwiktika uNguluve valekaghe kuva vadesi. valekaghe kuva vaghasi. 4 Vanoghile kuvulanisia sinonofu mulwakuvavunga avakijuva avajeleela kuvavaghana avagħosi vaave navaana vaave. 5 Vanoghile kuvavulanisia kuva vakola. vagholofu, valolelesi vanofu vamakaja għaave, navitiki kuvagħosi vaavo. luvavaghile kuvomba imbombo isi neke kuti iliso lwa Nguluve nalingabenapulwagħe. 6 Enendiiki, muvakangasiagħe inumbula avasoleka vavisaghe vanyakulolelela. 7 musila soni muvisagħe kuhwani mum'bombo inofu; napanomuvulanisia muħufyagħe uvwakyang'ani nūvunywiflu. 8 jovagħa imħola isinya vvumi, neke kuti għwogħwoni junoisigha ajejesivvuagħe lwa kuvavasila asila livi iłyakujova mulyusue. 9 avasung'ua navitiki avatwa vaavo kwa kila munħu. vagħanile kuvavahovsia kange valekagħe kudaling'ana navo. navanogħile kulyasa, pepano 10 vanoghile kusona ulwetiko lunono lwni neke kuti musila sooni mujovagħe imbulanisio situ kuhusu uNguluve umpoki għwitu. 11 ulwakuva ulusungu lwa Nguluve jihfusie ku vanhu vooni. luhuvisie kukana isiyo sino nasa Nguluve nulunogħela lwa isi. 12 lutukvulanisia kukukala kwa kulolelela, nikyang'ani, namusila sino sa Nguluve mun'siki ughu. (alōn g165) 13 Un'siki ghunotuhuviła kukwupila uluhuvisio Iwitu ulunya uluvoneke lwa vvimi kwa Nguluve għwitu um'baha numpoki għwitu uYesu Kilisite. 14 UYesu alitavwile uvwumi vvake juju kuti neke atupoke kuhuma muvuhosi nakutuvalasia, kwaajjil jaake avanhu vanovinogħha kuvomba imbombo vunofu. 15 Ughajove nakukugħagħinia agha. dalikila kuvutavluva vvoni nungitikagħe umunhu għwogħwoni kukubenapula.

3 uvakumbusie kukujisia ku valolelesi nūvutavlu, kukvitikila nakuva tayale kum'bombo inofu. 2 uvakumbusie avanhu navangam'bombelagħe umunhu għwogħwoni uvuvivi, navangavisagħe na mabtu, vavapele inafasi avanhu avange kuvomba inyamlo, nakusona ulujisio kuvanhu vooni. 3 ulwakuva nاجsus tħelye namassagħe għa vusofi nagħavugalusi. tħelye muvusofi nakuvombua vasung'ua va noġħelha nyinga ni tulikalile muwiflu nūvuhosi. tħlyakalisie nakukalalilana. 4 neke un'siki ghuno ulusungu lwa nguluve umpoki għwitu nulughano lwake kuvanhu panolulyavonike. 5 nalulyale mumaghħendele għwitu għa kyang'ani għanotuvombie, looli alyatupokile kulusungu lwake. alyatupokile kwakutuvalasia nakuholua vupya

nakutendua vupya mwa uMhepo uMwimike. 6 Unguluve akamulaghe uMhepo Umwimike kuwinga kukilila uYesu Kilisite umpoki ghwitu. 7 akavombie ndikio neke kuti, tungave tuvalilue ikyang'ani kulusungu lwake. tuvisaghe vahangilanisi mukyang'ani vwa vvumi vwa kusila nakusila.
(aiōnios g166) 8 iji je mhola jakwitikika. nikuvalonda mughajove muvukangasio agha, neke kuti vala vanovikumwitikila UNguluve vavisaghe nuluvumbulilo muvufumbue mu mbombo inofu sinoakasivikile pamaso ghavo. imbombo isi nofu siliniluvumbulilo kulyusue twevoni. 9 pe mulekaghe pikwingila mulukani ulyakipumbafu, ifya fipango, amasindano, amabatu mundaghilo. isio sisila nambe luvumbulilo. 10 mun'kanaghe ghwoghwoni junoisabasia mupalasane kati jinu. pepano kyande muva mumpavile ulwakwanda na kavili. 11 kagulagha kuti umunhu ghwandikio ajilekile isila ija kyang'ani napivomba isambi nakukuihiga jujuo. 12 kyalenikun'sung'a kulyuve urtemi nu tikiko vomba ng'aning'ani ghwise kulyune kuno ku Nikopoli namwile kukukala uns'ikighwa mepo. 13 vomba ng'aning'ani un'sung'e u Sena umanyi ghwa ndaghilo nu Apolo kisila kupungukivua nikinu. 14 avanhu vitu lughanile pimanyila kutighana mu imbombo inofu sinosikola amanogheluo neke kuti navangisaghe kuva navihola imeke. 15 vooni vano valipalikimo nune nikuvahungila. vahungilaghe vala vanovatughanile mu lwitiluvisaghe numue mweni.

Filimoni

1 une ne Paulo, ne juno nikungilie v威mila kudalikila iMhola ja Yesu Kilisite. nikukulembela uve Filimoni. une nunyalukolo ghwitu u uTimoteo, tukuhungila uve ghwe mughanike ghwitu, ghwe n'jiit u mumbombo. 2 tukumuhungila nu lumbu liit uAfisa nu mulwalilungu n'jiit uAlikipo, palikimo na vitiki vano vikong'aana mu nyumba jaako. 3 ulusungu nulutengano kuhuma kwa Nguluve Nhaata ghwitu, nakwa Mutwa uYesu Kilisite, luvisaghe numue. 4 jatu pano nikukusumila, nikumwongesia uNguluve munyifunyo sango. 5 ulwakua nipulika imhola ja Iwitiko Iwako mwa Mutwa Yesu, nulughano Iwako kuvitiiki vooni. ulwitiki Iwako lukupelile kuuva nu vuhangilanisi na vange. 6 lino nikukufuunya kuuti, uvuhangilanisi uvvo vuvombaghe imbombo n'kate mulyumue kuuti, mu uluo lukuvapela kukagula inofu sooni, sino tunoghile kuvomba mwa Yesu Kilisite. 7 nyalukolo, ulughano Iwako luvhovvвисie avitiki mumooja ghaave. najuune lumhelile ulukeelo ulukome nakukung'angasia. 8 lino napano nili nu vutavulilua mwa Kilisite kukukulaghila kino unoghile kuvomba, nanivomba uluo. 9 Looli v威mila ulughani niywene lunono nikusuume, une ne Paulo ndavule nili mughogholo ne pinyua mwa Yesu Kilisite. 10 nikukusuma mu lwa Onesimo, juno ahene mwanango ulwakua nintangile kukumwitika uYesu Kilisite pano nilimundinde. 11 uju ye akukimbiile, naakale kinu kulyuve. lino lutangilo kulyuve, kange lutangilo kulyune. 12 lino nikunsung'ha kulyuve, uju nimughanile nu mwojo ghwango ghwoni. 13 kange niveele nakeela ikale nuune aave m'bombi ghwango kuuti ahaale palyune kukunhang, pano nilimundinde v威mila imhola inofu. 14 neke lino niywene nalunono kuvomba lumonga kisila vughane vwako, nambe kukukwumilisia kuuti unhange. une nilonda uvombe muvughane vwako juuve. 15 pamo uNguluve akam'busisie uOnesimo kulyumue un'siki n'debe, neke pambele uuve nu mwene jaatu. kutengulila lino un'kami ghako ujuo nan'kami lwene, (aiōnios g166) 16 looli n'kami kange nyalukolo mughanike. une nimughanile kyongo, uve ghukumughana kukila, hene mwana ghwa munyumba jaako, kange nyalukolo mwa Mutwa. 17 lino nave ung'hagwile une kuti nili vuhangilanisi nuuve, umwupile ujuo ndavule ghwale ukunyupila une. 18 neke nave akuhokile, nambe ukun'sighila kimonga, usighilaghe une. 19 neke Paulo nilemble nuluvoko Iwango juune, nikukuhomba. kange uve ghukagula kuuti nikukusighila kukila kino ghukun'sighila uOnesimo ulakuva mumbombo jango ija vudaliki, uve ghwavangilue. 20 Lino nyalukolo ghwango umbombele ulu v威mila ilitavua lwa Mutwa. hovosia umwojo ghwango ndavule

lunoghiile kuvanyalukolo ma Kilisite 21 nilemba isi, ulwakua nikaghwile kuti ghukunda, kange kyaghuvomba kukila fino nikukusuma. 22 palikimo nisio unding'anikisyaghe apa kufikila, ulwakua nihuila kuti munyifunyo siinu, uNguluve ikunhangha niise kulyumue. 23 Uepafula juno adindilue palikimo nu mue v威mila uYesu Kilisite ghwitu ikukuhungila. 24 kange avavombi avajango uMalika, uAlisitaliko, uDema nu Luuka, vikukuhungila. 25 ulusungu lwa Mutwa ghwitu Yesu Kilisite luvisaghe numue.

Vaebrania

1 Amasiki ghano ghakakilile uNguluve alyajovile navasehe
vitu kukilila avavili unsiki ghoni musila inginga. **2** Looli
mufighono ifi fino tulinayfope, uNguluve ajoyile nusue vwinila
u Mwana, juno akam'bikile kuva vuhaasi vwa fiinu fyon,
kukilila umwene alyapelite ilisi. (aiōn g165) **3** Umwanake
lwe lumuli lwa vwinike kwa mwene, uluvolo lwa mwene
lwa mukisina kya mwene, ighendeleisia ifinu fyon kungufu
sa lisio lya mwene. ye aling'anisie uluvalasivuo lwa nyivi,
alikalile pasi paluvoko lwa ndiyo ulwa vutwa ku kyanya. **4** Nofu
kukila umunyamhola, ndavuli ilitava lino akalihasile
vule linofu kukila ilitava livanave. **5** Ulwakuuti unyamhola
veeni aghelile pijova kuti, "Uve ulimwanango, umusyughu nili
nhaata ghwako?" Kange, "Niva nhaata kwa mwene, ghwope
iva mwana kulyune?" **6** Kange, unsiki ghuno akamuletile
umolua kwa kwasia mu iisi, akatisagha, "Avanyamola vooni
ava Nguluve vanoghile pikufuna." **7** Vwimila Unyamhola
ajove, "Umwene juno ivomba avanyamhola vamwene kuva
mhupo, navavombi va mwene kuva mili sa mwooto." **8**
Looli ulwakuuti uMwana ijova, "Ikitengo kyako ikya vutua,
Nguluve, kya kyavusila kusila. Ulukongoja lwa vutua vwako
lwe lukongojo lwa vugholofu. (aiōn g165) **9** Ughanilue
uvugholofu nhh lusukunalo uvunangi vwa ndaghilo, lino
Nguluve, Nguluve ghwako, akupelile amafuta gha lukelo
kukila avanino." **10** Pavutengulilo, uMutwa, alya vikile
ulwalo lwa iisi. Uvulanga mbombo sa mavoko ghako. **11**
Silivuka, looli uve ghu ghendelelagha. soni sisakala hwene
mwenda. **12** Ghukusikunjagha hwene likoti, sope sihambuka
ndavule umwenda. looli uve ghwe julajula, na maka ghako
naghilidugha." **13** Neke ghwe nyamhola juliku uNguluve
akajovagha unsiki ghwe ghwon, "Ikale paluvoko lwango ulwa
ndiyo hadiniliva nikuvavomba avalugu vako kuva kitengo
kyo pamaghulu ghako"? **14** Asi, avanyamhola vooni na se
mhepo sino sisung'ilue kuvavombelela na pikuvavika vunofu
vala vano viliva vihasi uvupoki?

2 Lino lutunoghile tuvike uluhuvilo kukila kughano tupulike,
ulwakuti tulabaghuliu tuka baghulua patali ni je.
2 Ulwakuva imholo jino jilya jovilue na vanyamola ja
kyang'haani, uvuhosi vwonu nu vuvwafu vukwupila isaha jene,
3 tupokakua ndani nave natuvingilila uvupoki uvu uvuvaha?
uvupoki vuno vukapulisivue nu Ntwa na kukuvesia kulyusue
navala vano valya vupulike. **4** UNguluve kange alivonesisie
kukivalilo, mufidegho, na mumbombo soni imbaha, na
muluvonolo lwa Mhepo uMwimike sino alyasighavile vwinila
uvughane vwa mwene jujuo. **5** UNguluve nakabikile

uvulanga vuno vu kwisa, vuno tujova imholo sa vvene, psa
pavanyamhola. **6** Pa uluo umuunhu jumonga lelilile kumonga
iti, Umuunhu ghwe veeni, nambe naghugesia pikumbuka? **7**
umuunhu iva n'deve kukila umunyamhola; uwasisie ingela ja
vwinike nu vwoghopua. (Kadilila: Munakala inofu isakwasia,
amalembe agha napweghale. "Pe um'bikile pakyanya
pambombo ja mamavoko ghako.) **8** Ubikila ifinu fyon
pasi pamaghulu gha mwene." Lino uNguluve abikile ifinu
fyon pasi pa vaanh. Nalyakilekile ikinu kyekyoni kino
nakilyale pasi pa mwene. Looli lino natukufivona ifinu
fyon kuuti filipasi pa mwene. **9** Nambe lino, tukughavona
ghano ghano alyavombile kunsiki, pasis kuli munyamhola
Yesu, juno, vwinila vwa mumuko sake nuvufue vwa
mwene, afwalisivue ingela ija vwinike nu vwoghopua. Lino
kuvumofu vwa Nguluve, uYesu avonjile uvufue vwinila vwa
vaanh vooni. **10** Lulyale lwa kyang'haani kuuti uNguluve,
ulwakuvaifinu fyon pwefile vwinila umwene kukilila umwene,
lukamunoghile kukuvalatela avaana vinga mu vwinike,
nakuuti lukamunoghile kukum'bomba um'baha mu vupoki
vuvana kuva mwitike kukilila imumuko sa mwene. **11**
Ulwakuuti vooni vavili jula juno ibika uvwinike navala vano
vivika uvwinike, vooni vihuma mukisikina kimo, Nguluve.
vwinila ulu jula juno ibika uvwinike kwa Nguluve naivoona
soni kukuvalakemela avanyalukolo. **12** Ijova, "Nipulisiagha
ilitava lyako kuva nyalukolo vango, nikwimbatha vwinila
uve kuhuma munkate mu lipuga.". **13** Kange akatisagha,
"Ninoghelue mwa mwene." kange, "Lolagha, apa nili navaana
vano u Nguluve amelile." **14** Pa uluo, ulwakuva avaantha
vooni ava Nguluve vihangga um'bili ni danda, naju Yesu
alya hangile ifini vulevule, ulwakuti kukilila uvufue ulwakuuti
am'benapule jula unyatavulilua vwa vufue, juno ghwe
setano. **15** Ulu lulyale anala neke avavike mu vuvuke vala
vooni vano vikilila inganighanibsa vufue vakikalile amikalile
ghavanave ghalyale muvukami. **16** Isa kyang'haani naghwe
nyamola juno ikuvatanga. Pa uluo, ikuvatanga avaholua
va Abraham. **17** Pa uluo, jilighanilue umwene ave ndavule
avanyalukolo va mwene mu sila soni, neke ava n'tekesi
m'baha umyalusungu nu lwutiko ku fiini ifya Nguluve, neke
kuti awwesie ningufu sa kuhumia iniyisaghilo mu nyivi sa
vaanh. **18** Ulwakuva u Yesu jujuo apumuike, na kuggelua,
ali ningufu sa kuvatanga vano vighelu.

3 Lino, vanyalukolo vimike, vahangi va ng'emelo sa vulanga,
munsaghe u Yesu, vasung'ua nu n'tekesi um'baha vupoki
vvitu. **2** Ulwakuva alyale n'kola kwa Nguluve juno alya
nsalwile, ndavule alyale n'kola uMusa kange munymba joni
ija Nguluve. **3** Ulwakuva u Yesu avalilue kuva nu vwoghopua

uvuvaha kukila vuno alyalenavo uMusa, ulwakuva jula junu ajengile inyumba alimukivalilo kya vwoghopua kukila inyuma jijio. 4 Ulwakuva inyumba jejoni jjengua nu muunhu jumonga, looli junu ijenga ifinu fyonu ghwe Nguluve. 5 Sakyang'ani uMusa alyale mitike ndavule um'bombi mu nyumba joni ja Nguluve, yevihumia uvwolesi vvimila amasio ghano ghilijovua unsinki ghuno ghulikwisa. 6 Looli u Kilisite Mwana ghwa Nguluve mu vvimiilisi vwa nyumba ija Nguve. Usue tuli nyumba jamwene nave tukola ng'aning'ani mu vvitiki na mulutogo vvitika. 7 Pa uluo, pe hwene uMhepo u Mwimike vule ijova, "Umusyughu, nave ghupulika ilisio lya mwene, 8 Ulajbikaghha inumbula jako kuva nalamu ndavule ava Israeli vule vakavombie uvuvwafu, mu nsiki ughwa kughelia mu fidunda. 9 Unsiki ughuno ava nhaata viinhu vakanikuvisie mungelo, nu nsiki, ghwa maka fijigho fine, vakasagha imbombo sango. 10 Pa uluo nanikakelile ni kikolo ikio. Nikajova, "Visova unsiki ghoni mu moojo ghave navakagwile isila sango. 11 Hwene vule nika jighile mu lyoojo lyango: navikwingila ulutogo lwango." 12 Muve maso, vanyalukolo, kuti nakweghungavisaghe umwojo umosi ghuno naghukwitika muvamo vini, inumbula jino jiva kutali nu Nguluve junu mwumi. 13 Pauluo, mupulisiaghe ifighono fyonu umuunhu ghweni nu nine, neke pano kitambulua ikighono munogheluaghe, neke jumonga mulyumue alekaghe piva nsila vuvgugu kuvu syangi vwa nyivi. 14 Ulwakuva tuli vahangilanisi va Kilisite tungave nuvumo nuvuvoneng'ano vvitu ku ngufu mwa mwene kuhumia amasaghe kufika kuvusililo. 15 Vvimila vwa illi ye lijobilue, "Umusyughu nave mupulika ilisio lyamwene, mulabika amoojo ghini ghave ghasila vuvgugu, ndavule ava Israeli vuli vakavombie unsiki ghwa vuhos." 16 Vevaveni avuo vano vampulike u Nguluve kuvuhosi? Navalyle vevala vono uMusa akavongelisie kuhuma ku Misri? 17 Vevaveni vano uNguluve akavakalalile mu maka fijigho fine? Kisila vumo vwa vala vano vakavombie inyivi, vano amavili ghuvanave ghalyafwile ghalyaghonile mulukuve? 18 Vevaveni vano vakafingile uNguluve kuti navilikwingila mulutogo lwa mwene, nave navevala vano vakamwitike umwene? 19 Tuvona ulwakuti navaghwesiesie kukwingila mulutogo lwa mwene ulwakuva navakitike.

4 Pauluo, lutunoghile kuva maso ulwakutu mulyumue napweangavisaghe nambe jumonga junu kwande ikunua kuva nulufingo ulukwilanifu lwakwingila muvwavuke vwa Nguluve. 2 Ulwakuva tulinimola inofu vvimila ulupumo lwa Nguluve kapulisivue mulyusue ndavule ava Israeli luno valyale nalo, looli imola iijo najikavatanga vala vano vakapulikekisila kulungika ulwitiko uluo. 3 Mu lyusue,

twevano twitike-usue ena muvamo tulikwingila mu lupumo lula, ndavule vule jjiova, "Ndavule nikijjighile mu lyoojo lyango, Navangingile mulupumo lango." Akajovile ulu, ulwakuva imbombo soni sna akavombie skakwilanile kuhima muvutengulilo vwa iisi. 4 Lino ye ajovile pala oamonga vvimila ikighono kya lekela lubale, "UNguluve alyapumile mukighono kya lekela lubale kusoni sino akavombie." 5 Kange ajovile, "Navangingile mululumo lwango." 6 Pauluo, kutengulila ulupumo lwa Nguleve bado lwigho vvimila vwa vamo kukwingilla, kuvutengulilo vwa vaisraeli vinga vano vakapulike imola inofu vvimila ulupumo lwa mwene navakingile ulwakuva nava kamwitike, 7 UNguluve akabik a kange ikighono kimonga, kikemelu, "Umusyughu." Umwene akatemile ikighono iki ye ajovile kukilila u Daudi, junu alyajovile kunsiki n'tali jukila ghano ghakajovilue kuvutengulilo, "Umusyughu nave mupulika ilisio lya mwene, namulabikaghha amojo ghini kuva magumu." 8 Ndavule u Yoshua yevavapelile ulupumo, uNguluve asaleka kujova mu kighono ikinge. 9 Pa uluo kuliva ni Sabati ja lupumo jino jibikilue vvimila vwa vaanhnu va Nguluve. 10 Juno ikwingila muvupuumo vwa Nguluve umwene jujuo apumile kuhumilaila ni mbombo sa mwene, ndavule u Nguluve vule avombie wa mwene. 11 Lutunoghile kuva nikumilyua kya kwinkila muvupuumo, neke napwengavisaghe junu ighwila mufihwani fya vugalusi vono vavombie. 12 Ulwaku ilisio lya Nguluve lili nu vvumi ni ngufu kange lili nuvutemi kulkila uwba bamba jejoni inya vutemi kuvili. Kange jihoma nakufikila kughavania inafusi sa numbula, nifilungo fya muunhu nifino nafighwesia kughaving'haana. Nilino likagula gha numbula gha mwene. 13 Nakwekile kino kifisime pa wveni vwa Nguluve. Pa uluo, ifinu fyonu fikuvonesia pa wveli ku maso gha jumo junu ighanilue kuhumia ifivalilo. 14 Pambele kuva nu n'tekesi um'bahia junu alingile mu iisi, uYesu mwana ghwa Nguluve, kuvukangali tugadilile ulwitiko lwitu. 15 Ulwakuva tusila n'tekesi um'bahia junu na ikagula ulusungu vvimila uvuvotevote vvitu, looli umwene junu isila sa mwene soni akale ighwelua ndavule usue, looli unsila nyivi. 16 Pe tuise nuvukangali pa kitengo ikyu vutua ika lusungu, neke kuuti twupile uvumofu kange kupelua ulusungu ulwa vupoki unsiki ghwa vufumbue.

5 Lino un'tekesi umbaha, junu alyasalulivu kuhuma mu vaanhnu vamo, asalulivue kukwima vvimila aveene mu finu fighanulivua nu Nguluve neka vaghele kuhumia kwa jumo uluvonolo ni dhabihu vvimila inyivi. 2 Ndaponu ivombagha kuva kola avayasu navanyalukani ulwakuva ghwope vunsungutile uvuvotevote. 3 Vvimila vwa illi,

aghaniilue kuhumia ilitekelo vvimila inyivi sake ndavule ivomba munyivi sa vaanhu. **4** Nakwale umuuunhu juno ikuvukalalila uwoghopua uvu vvimila umwene jujuo, looli pambele, uNguluve anoghile an'kemele, ndavule jilyale kwa Haruni. **5** Nambe uKilisite nakipelila uwoghopua mwene kwa kuvomba mwene piva n'tekesi m'bah. Pauluo, "Uve ulumwanango, umusughu nili Nhaata ghwako." **6** Lulivule ijova kange ikisala ikinge, "Uve ulin'tekesi ghwa kuvusila ulwakuti mukihwani kya Melkizeki." (aiōn g165) **7** Unsiki ghwa kighono kya mwene mu mbili, akifunyle na kuvasumila, alyansumile u Nguluve na masosi, kwemwene iwesia pikumwavula kuhuma muvufue. Vwimila vwa vukola vwa mwene kwa Nguluve, alyapulikisivue. **8** Vwimila ulwakuti alyale Mwana, akamanyila ku kwitika imbombo sino sikampumwisi. **9** Akakwilanila musila jji akavombeka ku vaanhoo vooni juno ikumwitika vvimila vwa vvavuke uvva kuvusila kusila, (aiōnios g166) **10** ulwa kubaghulua nu Nguluve ndavule u n'tekesi um'bahaa pa lwa Melkizedeki. **11** Tuli na minga agha kujova vvimila uYesu, loolo lutalamu pikuvolelela ulwakuva umue mulivolo va kupulikisia. **12** Ulwakuuti unsiki ugho lukavanoghile kuva vavulanisi, lukyale ulwa kuuti kuli luvumbulilo lwa vaanhoo kuvavulanisia imbulanisio sa vvavuke vwa lutengulilo lwa ndaghilo sa lisio lya Nguluve. Mufumbilue utusiva nakwekuuti ikyakulabikyumu. **13** Ulwakuva ghweghwoni juno ikupula utusiva nalinvutavulilua mu mhola sa vwakyag'haani, ulwakuva badu mwana. **14** Kukighavo ikinge, ikyakulia ikinge kye kya vaanhoo avagojo, vala vano ulwakuva vali nuvutavulilua vuvanave kughanulania uwawkyang'haani nuvu hosi vavulanisivua kukagula amanofu nuvu hosi.

6 Pauluo, tungaleke kino tumanyile tasi vvimila imhola ija Kilisite, tughaniilue kuva ning'aki kulungika kuvughifu, natulabikaghia kange ululaato kuhuma mumbombo sino silavwumi nu Iwitiko mwa Nguluve, **2** nambe ulwalo lwa mbulanisio sa Iwofugho, napikuvavikila amavoko uvusyuke vwa vufue, nuvuhighi vwa kuvusila kusila. (aiōnios g166) **3** Pe tuvombagha anala nave uNguluve angatavule. **4** Ulwakuva najinga wezekane ku vala vano vakapatile ulumuli lwa vutengulilo, vano vaka vonjile ikipelua kya kya iisi, nakuvomba kuuti vave va hangilanisi va Mhepo u Mwimike, **5** kange vano vakavonjile uvunono vwa lisio lya Nguluve ni ngufu sa nsiki ghuno ghukwisa, (aiōn g165) **6** kange vakaghua jikasiting'ana kuvagomosia kange mululato. Ili vvimila vwa kumpumusia uMwana ghwa Nguluve ulyavuvili mu numbula save, vakambombo hwene kyombo kwa lubenapulo pavuvalafu. **7** Ulwakuva iisi jino jikupile ifula jino

jitonya kinga pakyanya pa jene, pe jikamelesia amamela agha nyaluvumbulilo muvano vakavombile imbombo mu iisi, ikwupila uvufunuluo kuhuma kwa Nguluve. **8** Looli ghi humia amasonge na masoli, lilituvule kange lutogo luli palatalama lwa kughunua. Kuvusililo ku sova. **9** Nambe kuuti tujova anala, vamanyani va ghanike, tusyangua namasio amanono vvimila umue namasio vvimila uvupoki. **10** Ulwakuva uNguluve ghwa kyang'haani nangasyamue imbombo jinu nulughano luno avonesisie vvimila ilitavua lyabmwene, muili mukava vavombile vitike kange bado mukuvavombela. **11** Tunoghelua kyongo kuuti umuuunhu ghweni asone ingufu silasila kufika kuvusililo vwa kyang'haani vwa lughimbo. **12** Natughanile muve volo, looli muve vitiki vano vihaasi ulufingo vvimila vwa Iwitiko lwa lugudo. **13** Ulwakuuti uNguluve ye ampelile u Abrahamu ulufingo, alyampelile mu numbula ja mwene ulwakuva ngale nakijighile kwa junge ghweghoni juno n'oj o kukiila umwene. **14** Akajovile, "Sakyang'haani nikukufunulila, nikukwongeleta ulukolo lwako kyongo." **15** Musila jji, uAbrahamu akupile kila kino akafingilue pauluo akaghulagha nulugudo. **16** Ulwakuva avaanhoo vikuijigha kwamwene um'bahaa kukila aveene, nakuveene uvusililo vwa maghelano soni kya kijiigho kuvonesia. **17** Unsiki ghuno uNguluve akalamula kusona pavivalafu kukila avahaasi va lufingo uludonyo lwa mwene lunono luno naluhambuka, linoakasonile nulu jiigho. **18** Alyavombile anale neke ifini fivili fino nafihamburg'ana, kkange mu ifio uNguluve nangajove uvudesi, usue twevano tukakimbilile kuvusyefu kuuti tukemelue inumbula kugadilila kwa Nguluve uluhuvilo lunolukavikilue pavulongolo palyusue. **19** Tuvona ulughimbo ulu hwene Iwimilo lugiflu kange luhuvilo lwa numbula situ, ulughimbo luno lukwingila pakimenyule kya mun'kate mumbele mulipazia. **20** UYesu akingile pa kimenyule kilandavule umulongosi ghwitu, angavombeka kuva n'tekesi m'bahaa hadi kuvusila kusila pambele pa vutavike vwa Melkizedeki. (aiōn g165)

7 Lulyale ndiki Melkizedeki, ntwa ghwa Salemu, n'tekesi ghwa Nguluve alikukyanya, juno alyatang'inu nu Abrahamu yeigomoka ahumile kubuda ghwope akamfunulila. **2** U Abrahamu akampela kimo mu kijigho kino alya mhejile ujilani ghwa mwene "Melkizedeki" kwekuuti" bntwa ghwa kyang'haani" kange "ntwa ghwa Salemu" juno ghwa "ntwa ghwa lutengano." **3** Nsila nhaata, nsila ng'ina, nsila va pasi, nsila vutengulilo vwa kighono nambe vusililo vwa mikalile gha mwene. Pa uluo, isighala n'tekesi ghwa kuvusila nakusila, hwene mwana ghwa Nguluve. **4** Lino sagha vule umuunhu uju vule mbaha. umpafi viitu uAbrahamu

akampela kimo mu kijigo mu finu fino akatolile muvulugu. 5 Nuvwa kyang'haani, lukolo lwa Walawi, vano vakupile i ofisi sa vatekesi valyale ni ndaghilo kuhuma muvanya ndaghilo kukong'ania mukivalilo kimo ku kijigo kuhuma kwa muunhu, vano ve, kuhuma kuva Israeili vanine, palikimo nakuuti aveene, kange, lwe lukolo kuhuma kwa Abrahamu. 6 Looli uMelkizedeki, juno nalyale nulukolo kuhuma ku va Lawi, alyupile ikivalilo kimo mu kijigo kimo kuhuma kwa Abrahamu, pe akamfunulila, umwene alyale nulu fingo 7 Apuo najikanilue kuuti umuunhu un'debe ifunulivua nu ngoyo. 8 Ku mbombo iji umuunhu ikwupila ikivalilo kimo mu kijigo kimo ilifua ikighono kimo, looli mu mbombo ijinge jumo juno alyupile kimo mu kijigo kimo kwa Abrahamu, vakamwolelela hwene nyavukalo. 9 Namuhwanikisio sa njovle, uLawi juno alyupile ikivalilo kimo mu kijigo kimo, kange alyahombile kimo mu kijigo kimo kwa Aburahamu, 10 ulwakuva u Lawi alyale mu mavingo fya va nhaata vvake Abrahamu unsiki Melkizedeki pano alyatang'inne nu Abrahamu. 11 Lino ndavule uvukwilani lukaghwesise kukila kwa n'tekesi u Lawi, (pa uluo pasi pa mwene avanu vikupila indaghilo), kulyale nufufumbue vuliku kukila kwa ntekesi ujunge kukwima pa mbele pa kihwanikisio ikyu Melkizedeki, kenge na kwekukemelua mufupinyua fya Haruni? 12 Lino untekesi angagaluke, pejilondua na sindaghilo si hambung'ane. 13 Kwajumo juno amasio agha ghakajovilue vvimila vwa kikolo kinge, kuhuma kwa mwene nakwale juno alyimile pa litekelo. 14 Lino luli pavuvalafu kuuti uNtwa ghwitu alyahumile mwa Yuda, ikisina kino uMusa nakatambilagha avatekesi 15 Nagha ghano tujova ghalipavugholofu ulwakuti un'tekesi ujunge ihumila kukiwanikisio kya Mmelkizedeki. 16 Untekesi umpia uju naghejumo juno ulwalo lwa ndaghilo silivwimila vwa kikolo kya muunhu, looli ulwalo lwa ngufu sa mikalile ghano naghighela ku nangika. 17 Lilno amalembi gha vwolesi vvimila umwene: "Uve ulintekesi kuvusila na kusila pambele pa kihwanikisio kya Melkizedeki." (aiōn g165) 18 Ulwakuva indaghilo indongosi sikavikilue palubale ulwakuva mbotembete nasinoghole. 19 Pa uluo indaghilo najikavomble kyekyoni ikikwilanifu. Ulwene, kulyale nufukangali uvunofu ku agha tuvela kwa nguluve. 20 Uvukangasio uvu uvunono navulyahumila kisila kujova ikijiigo, pa ulu avatekesi avange nava katolile ikijiigo kyekyoni. 21 Looli uNguluve akatolile ikijiigo unsiki ghuno akajovile vvimila u Yesu, Untwa ijighile nangabadiisles amasaghe gha mwene.' uve uli ntekesi kuvusila na kusile." (aiōn g165) 22 Pa uluo uYesu isile kuvutavulilua fwa lufingo ulunono. 23 vwakyang'haani, uvufue vusigha untekesi kute kuvusila kusila. Paulou pe valyale avatekesi vinga, jumonga kabula ja junge. 24 Looli

u lwakuva uYesu ikukala kuvusila nakusila, uvutekesi vwa mwene navubadilika. (aiōn g165) 25 Pa uluo umwene ijesia nu vukwilanifu piling'ania pikivapoka vano vikum'belelela uNguluve kukila kwa mwene, ulwakuva umwene ikukala jaatu kuku funya vvimila vuvanave. 26 Pa uluo untekesi ghw kihwani iki anoghile kulyusue. Unsila nyivi, vuhos, nsafi, juno abaghulivue kuhuma kuva nyanyivi, alikukyanya kukila uvu langa. 27 Umwene nalyale nuvunoghelua, ikihwani kya vatekesi avavaha kuhumia ilitekelo jatu, uvutengulilo vwa nyivi sake jujuo, pambele kunyivi sa vaanhу. Akavomba anala lwa kammo ku vooni, alihumisie jujuo. 28 Kundaghilo ikuvasalula avaanhу ava votevote kuva vatekesi vavaha, looli ilisio lya lujigo lino likisile pmbele pa ndaghilo, akansalu u Mwana, juno akavombilue kuva nkwlani si ghwa kuvusila kusila. (aiōn g165)

8 Lino ilisio lino tujova lye ili: tulu nu ntekesi umbaha juno ikalile muluvoko lwa ndiyo lwa kitengo ikyu iisi. 2 Umwene m'bombi pa kimenyule ikimike, ilihema lya kyang'haani lino uNtwa alibikile, naghwe muunhu ghweni ghwa kufua. 3 Ulwakuuti avatekesi avavaha vooni luvikilue kuhumia uluvonolo ni dhabihu; pa uluo lunoghilekuva ni kinu kya kuhumia. 4 Lino nave u Kilisite alyale pasi pa iisi, umwene ngale na ntekesi kukila apuo. Ulwakuva ghwe alya pelile vala vano valya humisie ifipelua kuling'ana ni ndaghilo. 5 Valyavombie ikinu ikinu kino kilyale nakala ni kimugheghe kya finu fya iisi, saw ndavule u Muusa akavungilue nu Nguluve unsiki ghuno akale ilonda kujenga ilihema. "Lolatha," UNguluve akajova, "kuuti tenda kila kinu kuling'ana nuyutende vuno vukasonilue pakyanya pa kidunda". 6 Looli lino uKilisite upile uluvombelo ulunono kukila vvimila umwene kenge ghenge ghe nsambanisi ghwa Nguluve na vaanhу vunono, jijo jino jikangasivue nulufingo ulunono. 7 Pa uluo ndavule i agano lya kwasia ngale lisila vuhos, ngale nalunoghile kulonda i agano ja vuveli. 8 Unsiki ghuno uNguluve akawgile uvuhosu ku vaanhу akajova akati, "Lolatha, ifighono fikwisa, ijoba u Mutwa, niliva nitenda i agano imia palikimo ni nyumba ja Israeli, ni nyumba ja Yuda. 9 Nijiva ndavule i agano jinobnikavombie nava nhaata va mwene ikighono kino nilyavatolile nuluvoko kuku vongelesia kuhuma ku iisi ja Misri. Ulwakuva navakaghendelile mu agano jango, najune nanikavaghana kange,' ijoba u Mutwa. 10 Ulwakuva ilji je agano jino nikavombie kunyumba ja Israeli pambele mufighono ifio,' ijoba u Mutwa. 'Nivika indaghilo sango mumasaghe ghavanave, kange nikusilemba mu mojo ghavanave. Niva Nguluve ghuvanave, voope viva vaana vango. 11 Navivulanisaniagha umuunhu gheni nu

mang'ani wake, kila mmuunhu nu nyalukolo, umwene, angajove, "Unkagule uMutwa," pauluo vooni viku ng'agula une, kutengula un'debe hadi umbaha ghuvanave. 12 Pauluo nikuvasonaghha uvukola ku mbombo ghavanave ghano naghakyang'haani, naningakumbuke inyivi sivanave kange." 13 Kujova "Imia," avambile i agano ja kwasia kuva mbaha. nilio lino apulisi kuva likuulu lili tayari kuvuka.

9 Lino nambe iagano ja kwasia likale nikighavo kya lufunyo apa pa iisi nuvutavike vwa lufunyo. 2 Mulihema pekilyale ikyumba kivikilue, kyumba kya kunji, pakatambulivuaghha kighavo kyimike. Mu kisala iki pakale nikinala kya tala, imesa na makate gha wonyesho. 3 Nakuluhengo lwa lipazia lwa vuvili kwekilyale ikyumba ikinge, kikale kighavo kyimike fijo. 4 Pelikale ilitekelelo lya sahabu kwa ku pulila uvu vumba. kange mwelilyalye ni lisanduka lya agano, lino likajengilue ni sahabu jene munkate muvene mwejilyale ibakuli ja sahabu inya manna, ulukongojo lwa Haruni luno lukamelile amatundu, ni mbavo sila sa mavue gha agano. 5 Pakyanya pa lisanduka lya agano amaumbo gha masarafi va vvimike vikupikila amapapatilo ghasene pavulongolo pakitengo kya vusambano, kino unsiki ughu natughwesia pikwolelela fijo. 6 Vwimila vwa finu ifi kuti vafling'anisie, aVatekesi vavikwingila ku mukyumba kya kunji ikya lihemma kukuavombela imbombo sivanave. 7 Looli untekesi umbaha ikwingila ikyumba ikya vuvili kyene lwakama ku kwa maaka, nakisila kuleka kuhumia idhabihu vwimila umwene jujuo, na kunyivi sa vaanhу sino vakavombile kisila vu kagus. 8 U Mhepo u Mwimike ikuvolelela kuuti, panji pa kighavo ikyimike fijoji jikyale pifwikulua ulwakuva ilihema lila iya kwasia lijighe likwima. 9 Iki kye kivalilo kya nsiki ughu. Fyoni luvonolo lwa dhabihu fino fivonolevua lino nafianga linganie uludonyo lujuno ikufunya. 10 Fye fyakulia fya luhuje lweene lugadingine nuvutavike vwa nyifunyo sa kukwilanila. Fyoni ifi fikale muvutavike vwa m'bili fino fikale vuling'anio vwa m'bili vino vakafiling'anisie kuuti jise indaghilo imia jino jikuavika pakighavo kya mwene. 11 UKilisite akisile ndavule untekesi um'bahha ghwa masio amanono ghano ghisile kukilila uvuvaha nuvu kwilanisi vwablihemma ilivaaha lino nalikavombilue na mavoko gha vaanhу, vano nava mu iisi muno jino jikapelilue. 12 Najilyale ku danda ja mhene nambe ngwada looli kudanda ja mwene jujuo kuuti u Kilisite ingile mukimenyle ikyimike fijo nghaning'hani ku voni na na kukturuvonia uvupoki vvitu vwa kuvusila na kusila. (aiōnios g166) 13 Nave ku danda ja mhene ni ng'ombe na kumisulila amapembo gha figwada mu isio ilamafu vakadagilue kwa Nguluve na mulukolo luvanave ulunono, 14 Nave kwekukila

kyongo idanda ja Kilisite jino jikilila uMhepo wa kuvusila kusila alihumisie jujuo kisila mawaa kwa Nguluve, kusuka uludonyo lwitu kuhuma mu mbumbo sino sifuile kum'bombela uNguluve umwumi? (aiōnios g166) 15 Pauluo, uKilisite mitike ghwa agano imia ulu vvimila vwa vufue uvalekile uvawuke vooni vano va agano lya kwasia kuhuma muvuhi vwa nyivi save, neke kuuti vooni vano vakemelilue nu Nguluve neke vupile ulifingo lwa vuhaasi vuvanave vvabkuvusila kusila. (aiōnios g166) 16 Nave kuli agano nalinangika, lazima luvesies kuvufue vwa muunhu jula juno alivombie. 17 Kuti i agano jiliva ningufu ku kighavo kuno vuhuma uvufue, ulwakuva kusila ngufu ulwakuti juno alivombie ajighe ikukala. 18 Apuo nambe lila ili agano lya kwasia liva livikilue pasila danda. 19 Unsikibghuno uMusa alyahumisie ululaghilo lwa ndaghilo ku vaanhу vooni, akatola idanda ja ng'ombe ni mhene, palikimo namalenga, ikitambala ikilangali, ni hisopo, na pikuvamisulila igombo liilio na vaanhу vooni. 20 Pe akajova, "Iji je danda ja agano jino uNguluve avapelite indaghilo mulyumue". 21 Mu hali jilajila, akamisila idanda pakyanya pa hema ni fyombo fyoni fino fikatumikagha kutanga avatekesi. 22 Kuling'ana ni ndaghilo, pipi ni finu fyoni fivalasivua ni danda. Pasila kukung'a idanda pasila lusaghilo. 23 Pauluo jilyale lasima kuti inakala sa finu fya vulanga shariti fivarasivue ku iji dhabihu ja fikanu. Pa uluo, ifinu fya kukyanya fifio fikanoghilue kuvalasivua ku dhabihu iji ija fikanu. Pa uluo, ifinu fya kukyanya fyene finoghilue ku valasivua ni dhabihu jinonofu kyongo. 24 Ulwakuva uKilisite nakingile pa kimenyle ikyimike fijo pano pakavombilue na mavoko, jino nakala ja kinu kikio. Pa uluo pe akingila kukyanya kukuo, pakimenuye kino isalisi kwale pavulongolo pa maso gha Nguluve vvimila vvitu. 25 Nakingile kula vvimila vwa kuhumia ilitekelo lwa mwene na kinga, ndavule ivomba untekesi um'bahha, junia ikwingila pa kimenyle ikyimike kyongo mwaka yeghukilile umwaka palikimo ni danda ju junge, 26 ndavula anala jilyale lweli, navejisava lasima kwa mwene kupumusivua kakinga kyongo kuvutengulilo vwa vwasio vwa iisi. Looli lino mala kamo kufika kuvusilo vwa maka ghano akasetulile kuvusiyabinyi kwa dhahibu yake mwenyewe. (aiōn g165) 27 Ndavule lulivuo kwa muunhu ghweni kufua lwakamo, pambele pa uluo lukwisa uluhighi, 28 ghewvulevule kwa Kilisite jono alya humisivue kamo kudaghа inyivi sa vinga, ilihumila ulwa vuvili, sio makusudi lwa kuvombela inyivi, looli kuvupoki vano vikumughulila nulu ghulilo.

10 Ulwakuva indaghilo kimwighighi kya masio amanono ghano ghikwisa, għala ghano na għegħene. Indaghilo nasingavaling'anie vala vala vano vikunsegeħelela u Nguluve

musila ja dhabihu silasila sino avatekesi vakaghendelile kuhumia umwaka nu mwaka. 2 Namba nave fylelulivue idhabihu isio nasale sibuhila kubusuvua? Mukivalilo ikio fano vikufunya, viva vavalisive nakalingi, vasava vasila lutambuliso kukila inyivi. 3 Kange mu dhabihu isio sili nikivalilo kya nyivi sino sivombilue mwaka nu mwaka. 4 Ulwakuva najiwezekana mu danda ja ng'ombe ni mhene kubusia inyivi. 5 Unsiki uKilisite ye isile mu iisi, kajovile, "Namukanoghilue ilitekelo nambe dhabihu, pa uluo, mukaghuling'anisie um'bili vvimila vwango. 6 Namilkale nulutalama mumatekelo ghoni agha kutagha nambe dhabihu vvimila vwa nyivi. 7 Kange nilyajovile, "Lola, apanivomba ulughano Iwako, Nguluve, ndavule jilembilue vvimila une mu gombo". 8 Alyajovile ndavule jilyajovilue apuo pa kyanya: Namukanoghilue idhabihu, litekelo, nambe litekelo vvimila kudagila inyivi, nambe numuli lukelo munkate mwa mwene" dhabihu sino sitavulivua kuling'ana nu lulaghi. 9 Pe akajova, "ona, niliapankuvomba ulughano Iwako". Avikile palubale indaghilo sino sa vutengulilo neke kukangasia sila isavuvili. 10 Muvulungike vwa vuvi, ttagilue kwa Nguluve kulughano Iwa mwene kukilila kuhumia kumbili ghwa Yesu Kilisite mara kamo muvsikighwoni. 11 Sakyang'haani, untekesi ghweni ikwima kunsiki ghwa kighono na kighono, ihumia idhabihu jilajila, jino, ku lyolyonni, kamwe nalwale lughela kudagha inyivi. 12 Looli apuo uKilisite kuhumia idhabihu Iwa kamo ku nyivi sa kuvusila nakusila kwoni, alikalile uluvoko Iwa ndiyo Iwa Nguluve, 13 ighulila avalugu vvawmrene vabikkue pasi na kuvomba vave kitengo vvimila amaghulu gha mwene. 14 Ulwakuva isila ja litekelo limo aveling'anisie kuvusila kusila vala vano vadaghilue nu Nguluve. 15 Nu Mhepo u Mwimike kange ikwolelela kulyusue. Ulwakuva tasi akajovile, 16 "Iji je agano lino nikulivomba palikimo navenepambele kufighono ifio; ijova uMutwa: nibika indaghilo sango munkate mu mojo gha vanave, penilembagha muluhala luvanave". 17 Kange akajova, "Navilikumba kange inyivi ni mbombo save ifwihi". 18 Lino ikighavo kino kili nulu saghilo ku ava, nakuva kange ni dhdbihu jejonii vvimila i nyivi. 19 Pauluo, vanyalukolo, tukuvuvona uvukangali vwa kwingga la pvvimike fijo ku danda ijabYesu. 20 Pauluo jesila jidinduluvue vvimilw usue kusila jam'bili ghwa mwene, m'opia nu vwumi vuno vukilila palipasias. 21 Ulwakuva tuli nu ntekiesi um'baha pakyanya pa nyumba ija Nguluve, 22 tungsoghelele ku mwooho ghwa kyang'haani muvu kwilanisi vwa kyang'haani vwa Iwitiko tungave na moojo ghano va misile uvunofu kuhuma muvuhosi vwa vufumbue nakuva namavili ghitu gano ghasukilue namalenga manofu. 23 Looli pe tugadilaghe kuvufumbue mu vufumbue vwa lulatu Iwa vukangali vwa Iwitiko Iwitku, kisila kusyetuka, ulwakuva

uNguluve junu atufufingile mwitiki. 24 Kange tusaghaghe ulwa kumpela inumbula umhuunhu ghweni kughana ni mbombo inofu. 25 Tulalekaghagha pikong'ana palikimo, ndavule vule vivomba avange. Pa uluo, kipelana amoojo umuunhu ghweni kukila na kukila, ndavule vulemuvona ikighono kilipipi. 26 Nave tuvomba kumakusudi kughendelela kuvomba inyivi unsiki ye twupile isukulu ja kyang'haani, iDhabihu ijinge ija nyivi najaishgħilala kange. 27 Pauluo, kuliluhuvilo lweene Iwa vuhighi vea kwogħofia, nūvulefi vwa mwono vuno vuno vuno vudagħha avalugu va Nguluve. 28 Ghwiegħonu junu abedile indaghilo ja Musa ifua kisila rusungu pavulongolo vwa vwolesi vwa volesi vavili nambe vatatu. 29 Kivalilo kiki kya vuhighi għusagħha għusagħha kuuti kimunogħile umuunhu ghweni junu am'bedile uMwana ghwa Nguluve, umwene junu ajivombie idanda ija agano japakale ndavule ikinu kino na kyimike, idanda jino jikkaikilue kwa Nguluve - ghwiegħwoni junu amulighile uMhepo ghwa vumofu. 30 Ulwakuva tukagħwile jumo junu alyajovile, "kisasi kyango, nigomokesia". Kange, "UMutwa ilihha avanhu va mwene". 31 Lisio lya kwogħofia kukwingila mumavoko għa Nguluve junu mwumi! 32 Looli kumbuka ifighono fino fikilile, pa uluo ye muponesivue ulumuli, ulwakut ndani mukħwesie piva nulugħodo Iwa vułemale uvukome. 33 Mukale muvistikilue pavuvalafu mu vuħosi vwa maligho na mu mumuko, mukale va hangilanisi palikmo na vala vano vakakilile imumuko ndavule isio. 34 Ulwakuva mulyale ni numbula sa lusungu ku avuo vano valyakungilue, pe mulyupile ku lukelo iluhigho Iwa vuħasi vwinu, mungakagħe kuuti umue jumue mulyale nuvuhaasi vunofu vwa kukala vusila nakusila. 35 Pa uluo namulataghagħha uvukangali vwinu vuno vuli nuluvumbulilo luvaha. 36 Ulwakuva mulonda ulugħodo, neke kuuti mupate kino u Nguluve atufingile, pauluo mungamale kuvomba ulughano Iwa mwene. 37 Ulwakuva ye kasiki kadebe, jumo junu ikwisa, ilikwisa sakyang'haa na idila. 38 Unya vvakyang'haani vvako ikukala nu Iwitiko. Nave ilgomoka kunsana, na nilinogħelu nagħwo." 39 Looli usue natul kama vala vano vigomoka mumbele kwa kusovelleng'haana. Pa uluo, usue tulivamo va vala tħevvano tulinulvitiko kulolelela i mhepo situ.

11 ino ulwitiko Iwa kyang'haani luno alinalwo u muunhu pa ihuila ikinu kimonga nuvu kangali. Sa kyang'haani ku kinu kino bado nakivoneka. 2 Vvimiila vwa illi avisukulu vitu valivonesisie ku Iwitiko luvanave. 3 Ku Iwitiko tukagħula kuuti iisi jilya pelilue kululaghilo Iwa Nguluve, neke kuuti kila kino kivoneka nakikatendalue kuhumilāna ni finu fino fikale fivoneka. (aiōn g165) 4 Jilyale vvimiila vwa Iwitiko

kuuti u Habilis alyamumikisie u Nguluve ilitekelo lya kufua kukila vule akavombie u Kaini. Jilyale vwinila vwa iili kuuti valya mpalile kuuti nyawwa kyang'haani uNguluve uNguluve alya palilue vwinila vwa mbonolo sino asiletile. Vwinila vwa ilio, uHabilis aijighe ijivo, nambe afuile. 5 Jilyale ku Iwitiko kuti uEnoko alyatolilue n'kyanya nakavuvona uvufue. "Nalyavonike, ulwakuva u Nguluve alya n'tolile" Ulwakuva jilyajovilue vwinila umwene kuti akamunoghile u Nguluve ye akyale pitolua ku akyanya. 6 Pavusila Iwitiko najiwezekana kumunoghela u Nguluve lasima itike kuuti uNguluve ikukala kuuti ikuvapela uluvonolo vala vano vikum'bingilila. 7 Jilyale nu kulwitiko kuti uNuhu, ikiwa akanilue nu Nguluve vwinila vwa masio ghano naghakovonike, ku vumofu vwa ki Nguluve alyabtendile i safina vwinila vwa kikipoka ikikolo kya mwene. kwa kuvomba ndiki, alyahighile iisi peakava muhaasi ghwa vvakyang'haani vuno vukwisa kulkilila ulwitiko. 8 Jingave ku Iwitiko kuti ulbulahimu, pano alya kemelilue akitika na piluta pakighavo pano panobakanoghile kukwupila ndavule uvuhasi. Akahumile kisila kukagula kukighavo kiki kinoalyale iluta. 9 Jilyale ku Iwitiko kuti alikalile mu iisi ja lufingo hwene mughesi. Alikalile mumahema palikimo nu Isaka nu Yakobo, Avahaasi vaninea va lufingo lula lula. 10 Ulu lwakuuti akafumbuaghia kupata ili kaja lino likagulike nu njengi ghwa mwene asava ghwe Nguluve. 11 Lulyale lwe Iwitiko kuuti u Ibrahimu, nu Sara jujuo, valyupile ingufu sa kuhola nambmbe ulwakuuti valyale va ghogholo kyongo, ulwakuva vikitike kuuti uNguluve mwitiki, junu alyavafingile kupata u mwana undiimi. 12 kwekuuti kange kuhuma ku muunhu uju jumo junu alyapipi kufua valyaholilue avaana vano navivalilika. Valyale vinga hwene nondue sa kukya kange vinga hwene meke sa mulihanga mulubale mu nyanja. 13 Ava vooni valyafwile mulwitiko kisila kyupila ulufingo. Pa uluo, vakasivwene na pikusisegehelela pa vutali, vakkitika kuuti valyale vahesia na vakilaji pakyanya pa iisi. 14 Kuvala vano vijova amasio ndavule agha vavikila bayana kuuti vilonda iisi jivanave vavuo. 15 Sa kyang'haani, ndavule vasavisgha visagha i iisi jino kuvanave valya humile, ndevalyale ni numbula ja kugomoka. 16 Looli nave lulivuo, vinoghelua i iisi jino nono, jino, ja ki vulanga. Pa uluo uNguluve naivona sooni ku tambulivua Nguluve ghuvanave, ulwakuva aling'anisie ilikaja vwinila vuvanave. 17 Jilyale ku Iwitiko kuuti Ibulahimu ye aghelilue, akamumisie u Isaka. Ena, umwene alyupile kulukelo ulufingo, alyamumisie umwanake jujuo, 18 junu pakyanya pa mwene jikajovilue, "Kuhima kwa Isaka ikikolo kwako kitambuluaghia." 19 Ibulahimu alya kaguile kuuti uNguluve alyale ni ngufu sa kyunsusia u Isaka kuhuma muvafue, nakujova kunjovele ja maumbo, alyamwupile.

20 Jilyale ku Iwitiko kuuti utsaka alyafunyilue uYakobo nu Esau kuhusu amasio ghono ghilikwisa. 21 Lulyale Iwitiko kuti uYakobo ye alimuvutavike vvavukufua, akavafunyia avaanha vooni ava Yusufu. UYakobo akifunya, akeghamila palukongojo lwake. 22 Jilyale ku Iwitiko kuti uYusufu unsiki ghamwene ghwa kuvusililo yeghuseghellie, akajuovu pakyanya pa lwa kuhuma kuhuma kwa mwana ghwa Israeli Misiri akavalaghila kutola palikimo navene ifijeghe fya mwene. 23 Jilyale ku Iwitiko kuti uMusa, yeaholilue, alyafisilue nava amesi gha tatu navapafi vamwene ulwakuva valya mwaghile kuti ghwe mwana n'dima junu alyale nono, navakoghwiye ni ndaghilo sa ntwa. 24 Jilyale kulwitiko kuti uMusa, ye alyale muunhu n'goyo, alyakanile kutambulivua mwana wa minja uFarao. 25 Pa uluo akasalula kuhangilanila i mumuko na vaantha va Nguluve badala jakukela nuvhosi uvuhosi vwa nyivi sivanave ku kasiki. 26 Akasaghile isooni sa kum'bingilila u Kilisite kuti vwe vumofu vuvala kukila ilitekelo lya ku Misiri ulwakuva akalunguvilie amaso ghake pa luvonolo lwa nsiki ghuno ghukwisa. 27 Jilyale ku Iwitiko kuti uMusa akahumila ku Misiri. Nalyasaghile ilyoojo lya Ntwa, ulwakuva alyale nulugudo kwa kulola kwajuno na ivoneka. 28 Lulyale Iwitiko kuti akajikolile ipasaka na pimisila idanda, neke kuuti vunangi vwa muholua ghwa kwasia kuuti nangaghelaghe kugusa avaholua va kwasia wakwasia ghwa kighosi ghwa valsiraeli. 29 Lulyale Iwitiko kuti valyakilile mu nyanya ja shamu ndavule mu lukuve. Unsiki avaMisiri ye vighela kukila, likagulubikivua. 30 Jingave ku Iwitiko kuti uluvumba lwa Yeriko vukaghile pasi, ye vasyunguite ifighino lekela lubale. 31 Lulyale Iwitiko kuuti u Rahabu jula mwenda mwelu nalya sovile palikimo navala vano navalayale vakola, ulwakuva akavupile avapelelezi na kuvavika pa vunono. 32 Nijove kiki fijo? Ulwakuva unsiki naghukwilabuvolelela agha Gideoni, Barak, Samsoni, Yeftha, Daudi, Samwelni savavili, 33 vano kulkilila ulwitiko vakalefisie iNtwa, vavyavombie isakyang'aani, vakupile lufingo. Vakadindile amalomo gha nyalupala, 34 vaksimisi ingufu sa mwoto, vakapungile uvutemi vwa panga, valyasosivue kuhuma mu mu vutamu, valya valyale vagumu va vulugu, vavambwisisie avasikali avahesia kukimbila. 35 Avamama valyupile avafue vavanave musila jablusetulilo. Avange valyapumisivue, kisila kwitika kulekua muvwavuke neke kuuti vavwesie kupata vwa lusetulilo ulunono fijo. 36 Avange valepumusivue kwa dhihaka nifuchapo, naamu, nambe kuvudindilo na kuvikua mu ndinde. 37 Vakatovilue na mavue. Vakadimulilue fipisi nu nsumeno. Vakadumulilue ni panga. Vakalutii ni nguvu sa ng'olo ni nguvu sa mhene valyale vafumbue, vighendelela muvuvafi kange vivombelaamavivi 38 (ghano iisi najikanoghile kuva

nagho) vihangajika muvikwavo, mufidunda, mu maghenge na mumina gha iisi. **39** Nambe avaanhу vooniava vakafunilue nu Nguluve vvimila vwa Iwitiko luvanave, nava lyupile kino akavafingile. **40** UNGuluve alyatalile kukutupela ikinu kino kinofu, neke kuuti kisila usue navale vighesia kumemesivua.

12 Pa uluo, ulwakuva litusyungutile ilifunde ilikome ily valesi, pe tutaghe kila kiini kino kikutulema ni nyivi sino sikutuwila kihugu. Tu tove uluvilo ku saburi mu masindano ghano ghavikilue pavulongolo palyusue. **2** Tusung'e amaso għitu kwa Yesu, juno n'tengulisi nughwa ku ling'anja ulwiditko Iwitu, juno vvimila lwa lukelo Iwitu jino jika vikilue pavulongolo jikanoghile pa kikovekano, ibeda issoon ja mwene, akiċċala pasi pa paluvoko lwa ndiyo lwa kitengo kya vutua ikya Nguluve. **3** Msagħe kuuti umwene umwene juno alya gudile amasio amasio għa kuka la kuhuma mu nyivi, vvimila umwene jujuu neke kuti mulakatala nambe kusilika amooj ġħinu. **4** Namupumuikie nambe kupumuka kutovana ni nyivi kighelelo kya kusilua idanda. **5** Kange musyamilue kula ku kangasivua inumbula kuno kukuvo lela ndavule avaanhha ava dimi: "Mwanango, Nulaghatala għa kuvuhugu amagomokela għa Mutwa, nambe nula denye kagħha inumbula pano ghunosevua nu mwene." **6** Ulwakuva u Mutwa ikun'gomokela ghweġhue juno amugħanile, na pikumīgħa umwana ghwenibjuno ikumwupila. **7** Ghulilala ingelo kukugomokela. uNguluve iħangajka numue ndavule ikuvavombela avaana, ulwakuva ghwe mwana juliku juno u nhaataghake nangawesie kugomoka? **8** Looli nave na kwekule kugomoka, kuno usse tweni tuhanga, looli umue ni haram namuli vaanha va mwene. **9** Kukila ghoni, tulyale nava nata vitu mu iisi vakutugomokela, kange tukavogħopagħa. Vuli najitunogħile namba kukila kumvitika Nħaata wa kimhepo na na kukukala? **10** Ku vwakyangħhaani va naata vitu valyatu ħighile ku maka madebe ndavule jikavonike sawa kuvanave, looli u Ngiluve ikutu ħigha kuluvumbulilo Iwitu neke tuhange uvwimika vwa mwene. **11** Nakwelule ulu ħighilo luno lu hovsia ku nsiki ughuo. Luva nnuvva fi. pauluo, pambele jikoma imeke ja lutengano lwa kuvabuda vala vano vano vavulanisivue nagħo. **12** Pa uluo mwinila amavoko ġħinu ghano ghilegena na pivoma amafundu ġħinu ghano mavtovete kuva manyangfu kange; **13** mugholosie amakiġo għa sajò sinu, neke kuuti ghweġħwoni juno mulemale nailitemu muvuvusovi looli asosev. **14** Mulondagħe ulutengano na vaanhu vooni, kange nu vvimi kisilanuvvu nakwale juno ilikum'bona umutwa. **15** Muve valoleli neke kuti napweavisagħe ughwa kudagua kitali nūvumofu vwa Nguluve, nakuuti li lisa ilisikina lya lusungulino lilemba naku hambusia imumuko na pikuvahambusia vinga.

16 Mulolagħe kuti nakwevule uvuwwafu nambe muunhu junono na mtauwa ndavule u Esau, juno vvimila vwa lulio lwa kamo alyagħusisie uvwakyangħhaani vwa mwene uvwa kuholua. **17** Ulwakuva mukagula kuti pambele, aya kaniue, ulwakuva nalyapeli lue inafasi ja kulata palikimo nu naata ghwa mwene, nambe kuuti alyalondile kyongo ku masosi. **18** Ulwakuva namukisile mu kidunda kino ndapunu ghugusa, Kidunda kno kivika umwoto, ng'iši, pidena inumbula ni dhoruba. **19** Namulisile namukisile kulisio lya lukelema, nambe kumasio ghano ghahumilane ni lisi għanogħha kavombole kuuti van'lli ipipika valekagħe pikufuna ilisio lyolyoni kujovua kuvanave. **20** Ulwakuva navakaghwesies kugħda kila kinokilam lile: "Nave nakikikanu kino kigusa ikidunda, lasima kitovue na mavue." **21** Lwakuti kukila ghano aghaghile uMusa akajova, Nogħuipe kyongo kivalilo kya kuhilila". **22** Pauluo, musilebmukidunda kya Sayuni na mulikja lya Nguluve juno mwumi, Yerusalem ja kukyanya, na vanyamola filundo kumi vano vishelekela. **23** Mwislis mulipugħha lya vaholua va kwasia vooni vano vasajjilivue kukyanya, kwa Nguluve umiġhi ġħwaa vooni nku mhepo sa vitike vano vakwilane. **24** Mwislis għa Yesu unsambanisi wa agano imia, dakudanda jino vamisile jino jijova amanono kyongo kukila idanda ja Haili. **25** Lolagħa alan'kolagħa jumo juno iż-żeva. Ulwakuva hwnej navakapungile vano van'kolile jumo juno akavavungile, sa kyangħhaani na tulipunga isi nave tusyetuka kuvutali kuhuma kwajula juno ikutuvunga kuhuma kukyanya. **26** Ku nsiki ughuo ilisio lya mwene likasukanisie i iisi. Looli lino atufingile kujova, "Bado kakinga kange narisukania ji iisi jene, looli navuvulanga kange." **27** Amasio aghha, "Lwakamo kange," jisora kubusivua ku finu fila fino fisukanisivua, ifi fye, finu fila fino fiplielue, neke kuti ifinu fila fino nafisukanisivua visighale. **28** Pa uluo twupile uvutwa vunu navusukanisivua, tukele mu mu hali ja kumfunya u Nguluve kukwitika palikimo na kuvumofu mu kicho, **29** Ulwakuva uNguluvevghħit ughwe mwoto ghuno ghulia.

13 Pe ulughano lwa nyalukolo lughendelelagħe. **2** Mulashamuagħe kukuvakalibisia avagħesi, ulwakuva kwa kuvomba n'diki, vamonga vakalibisia unyapola kisila kukagħula. **3** Mukagħile vooni vano valimindinde, kuti mulyale navo kula palikimo navene, nave amavilji ġħinu ghakavombilue ghakavombilue ndavule avene. **4** Basi īndoa jogħopuagħe na vooni looli na kikitala kya ndoa kivombue kuba kinono, ulwakuva uNguluve ilihha ava vwa fu navaghħenda mwelu. **5** Looli isila sinu isa vukalo sive vwa fuke mulughħano lwa hela. Muve vano vikwilana ni finu fino mulinafyo, ulwakuva uNguluve jujuo akajovile, "Nanilikuvalika

umue isfighono fyoni, nambe kuvatelekesia imue.” 6 Looli tukwilanaghe neke tujove kuvukangali, uMutwa ghwe n’tangi ghwango; Nanikumwoghopa. Umuunhu ighwesia pikumbombela kiki?” 7 Muvsaghe vala vano vavalongwile, vala vano vavalongwiesibilisio lya Nguluve kulyumue, na mukumbuka amajubu gha maghendelelo ghavanave. 8 UYesu Kilisite ghwe mwene pamihé, umusyughu, na kuvisila kusila. (aiōn g165) 9 Ulatemuugha ni mbulanisio inyinga isa kihesia ulwakuva lunoghile inumbula jijengue nuvu mufu, kisila ndajilo isa kyakulia aghuo naghikuvatangha vala vano vikukala ku aghuo. 10 Tuli namatekelo ghano vala vano vivombeka mu nkate nyumba injimike ija kufunyila navalí nuvvakyang’haani kulia. 11 Ulwakuva idanda sa ng’antu, sino sikahumisivue dhabihu vvimila vwa nyivi, jikaletilue ntekesi um’baha munkate mukiponge ikyime, looli amavili ghave ghakanyanyilue kunji kulikambi. 12 Looli na ju Yesu alyapumuike kunji pa mulyango wa likaja, ulu kuuti kuvika vavikue avaanhu kwa Nguluve kukilila idanda jamwene. 13 Pauluo tulutaghe kwamwene kunji ku kambi, tupinde uvuhosi vwake. 14 Ulwakuva natulinuvukalo vwa kuvisila kusila mulikaja ili. pauluo tulonde ilikaja lino likwisa. 15 Kukilila u Yesu luvanoghile kakingga kuhuumia litekelo lwa kumulumba uNguluve, kumpala kuuti imeke ja malomo ghitu lyitike ilitavua lyake. 16 Kange nulasyamuugha kuvomba amanofu na kutangana jumue kwa jumue, ulwakuva kwe kulatekelo ndavule ilio u anguluve ikulinoghela kyongo. 17 Tiini na pikukwisia kuvatemi vinu, nene vighendeleta kuku mulolelala vvimila vwa mhepo sinu, ndavule vala vano vihumia ikivalilo. Tiini neke kuti avatemi vinu valefie kuku vatinza kulukelo, kisila lusukunalo, jino najingavatange. 18 Tufunye, ulwakuva tilinuwwa kyang’haani kuti tuli nuvufumbue vunono, tunoghelua pikukala uvukalo uvuvaha mu mbombo soni. 19 Mwevooni nikuvakemela mu nuumbula kukila muvombe ndiki, neke kuuti nighele kugomoka kulyumue apa pavupipi. 20 Lino uNguluve ghwa lutengano, juno akavaletile kange kuhuma kuvaafue un’diimi um’baha ughwa Ng’oloo, Mutwa ghwitu Yesu, kudanda ja agano lya kuvisila kusila, (aiōnios g166) 21 Ikuvapela ingufu ku mbombo soni inofu kuvomba ulughano lwave, angavombe imbombo mun’kate mulyusue jino nofu ja kumunoghela pa maaso pa mwene, kukilila uYesu Kilisite, kwamwene vuve vvimike kuvisila na kusila. Ameni. (aiōn g165) 22 Lino nikukukangasia inumbula, nyalukolo, kutolilana nilisio lya kukangasia inumbula jino lino nikalyandike kulyumue. 23 Kagula kuuti unyalukolo ghwitu Timotheo atavulilue mu vvavuke, juno palikimo nu mwene nikuvavona nave ilikwisa pavupipi. 24 Hungila

avatemi vako vooni na vitiki vooni. Vala vano vihuma ku Italia vikukuhungila. 25 Nuvumofu uve numue mweni.

Yakovo

1 Yakobo, m'bombi ghwa Nguluve nu Mutwa uYesu kilisite, nikuvahungila umwe mwefisinakijjigho name fivili mwevano mupalasine. **2** Vanyalukolo vango, muhovokaghe pano mughelua no ngelo sino silipapinga **3** ulwakuva mukaguile kuuti pano mughelua pa lwiitiko lwinu kuvapela ulugodo **4** Ulugudo uluo muleke lunyilisie imbombo jake kuuti vakangasie lwoni, kisila. kwaghilua kimonga mulwitiko lwinu. **5** Lino nave jumonga mulyumue ilonda uvukagusi, ansuume uNguluve Juno ikuvapela avanhu vooni muvukoola vvake kisila kuhimba kuvano vikunsuma, kange ikuvapele uvukagusi. **6** Neke asumaghe my lwiitiko, alekaghe piiva ni nganighani, ulwakuva umunhu unyaniganighani alindavule amaviingo munyanja, ghano ghitaghua ni mhepo kuno na ukuo. **7** Umuunhu unya luvelo uluo nangahuvilaghe kukupila nambe kimonga kuhuma kwa Mutwa; **8** Ulwakuva akolile amasaghe ghavili ghano naghikwiting'ana, naila vvimo ku sila saake sooni **9** witiki unkotofu ahovokage ulwakuva asindamile kwa mwene kukyanya, **10** ghwope umhofu mulwakujisia, ulwakuva umofu ilijoghotoka ndavule ililiua ilya mumasoli mu mughunda ghuno ikila. **11** Ilijua lidibula, Nike vvimila ulujuva ulukali, amamela ghikwuma, uvuluva vusanguka, uvunono vwa livuva ilio vunangika. ndavule anala avanhu avamhofu vilitipulivua ye vijiigha vitigha ni mbombo saave. **12** Afunyilue umhunu junu ikuguda mu ngelo, ulwakuva angasileme ingelo isii, ilikwupila ingela ija vvumi, jino uNguluve akalaghile kuvapeela vano vikumughana. **13** Umunhu ghweri naghanilue pijova pano alimungelo, "lingelo ijjii jihuma Kwa Nguluve," ulwakuva uNguluve naighelua nu vuvivi, Kange uNguluve jujuo na ikumughela umunhu ghweni. **14** Loli umunhu ghweni ighelua nuvunoghelua vvake jujuo uvuvivi vuno vukamulongwisie na kusyangua kuvomba inyivi. **15** Liino uvughelelu uvuo vungakangale vupelela kuvomba inyivi, kwoope kuvomba inyiivi kupelela uvufue. **16** Vanyalukolo vango vaghanike, namungasyanguaghe. **17** Uluvonolo lwooni ulukwianifu luhuma kukyanya, kwa Nguluve Nhata. Umwene na nsyetughani ndavule umusulua. **18** U Nguleve alyasalui le alyatupelile usue uvvuumi vvimila ilisio lyake ilya lying'anji, Kuuti tuuve vake vasalulua va kwanda mufipelua fyooni finished apelile. **19** Vanyalukolo vango vaghanike, mulikaguile illi. umunhu ghweni apulikisisaghe tasia, alekaghe piva mwoghoji ghwa kujova nambe kukalala, **20** ulwakuva umhunu angave neng'alasi nangavombe sino sinoghile Pamaso gha Nguluve. Lino mughaleke amaghe delelo ghinu amavivi **21** na masaghe amavivi ghano ghamemile mu moojo ghinu, mwupilaghe vunono illusion lino uNguluve

abikile mumoojo ghinu, ilisio ilio lol ni ngufu isa kuvapoka inumbula sinu. **22** Mulinikaghe ilisio, mulekaghe pipulikisia kewene, mungisyange munumbula sinu jumuie. **23** Ulwakuva umunhu ghweni juno ipulika ilisio kisila kuvomba sino lilungika ujou along'ine nu munhu juno ikuulola mukilolelo. **24** Niki kyande amalile pikulola, ivuu ka nakaliangi ikusyamua vile asivue. **25** Looli umunhu juno isagha vunono indaghilo sa Nguluve Sino sikuvapelela avaanhу kuva vavuke, na kukusivikila mwoojo, aleke piva munhu wa kupuliika na kusyamua, ulwene avombaghe luno silungika, ujou uNguluve ikumfuunya kusoni Sino ivomba. **26** Nave umuunhu isagha kuuti ikum'bingilila uNguluve, neke naikulolelela munjovele jaake, umunhu ujou ikusyanga mwene kuvilingilila ukuo kusila luvumbulilo. **27** Kukum'bingilila uNguluve u Nhata kunokunoghile, kwe kuvomba isi: kuvvatlanga avapina na vafwile mu vukaming'haniua vwave name kukolelela juice vvimila imbombo inyali isa mu iisi iji.

2 Vanyalukolo Vango ulwakuva mkumwitika uMutwa ghwitu Yesu kilisite, unyavuvaha vwooni, muvaghanaghe avanhu coming namungasalulaghe. **2** Tuiti ndavule mulukong'ano lwinu ingle umunhu umhofu afwalile ni pete sa sahabu, Kange ingle umunhu unkotofu afwalile amenda ghano ghasakile, **3** pe mutnengelele vunofu juno afwalilile muti, "Uve ghukale apa pavunofu" neke mumbule unkotofu jula multi, "uve iima apa," nambe ghukale pasipasi apa pamaghulu ghango. **4** Asi, uluo naluvonia kuuti munsalula avanhu, navu vulamusi vvuinu vulongosivua na masaghe ghiini mavivi? **5** Vanyalukolo vango vaghanike, mumlikisie, avasaluile avakotofu ava muiisi, vave vamofu milwitiiko na kuva vahasi vava vutwa vuno alyavalaghile vaano vamughanile? **6** Nike umuue mukuvalenapula avakotofu! Asi, avamofu navevano vikuvapumusia umue name pikuvatwala pavuhighi? **7** Asi, avamofu navevano vikulijova fiivi ilitavua ilinofu ilyajuno umue mukemelelue? **8** Kuuluo, nave muvingilila ululaghilo lwa ntwa ndavule lilembilue mumalembe amimikekuuti, "Muvomba vunono. **9** Looli nave msalula avanhu vamo avakuvaghana muvomba inyivi, muhighue ulwakuva mulivahosi. **10** Nave umunhu ivingilila sooni, niike idenza ululaghilo lumo lwene, ujou iiva adeniyile indaaghilo sooni. **11** Ulwakuva uNguluve junu aviikile uulaghilo luno lwti, "Ulakukilagh," kange wejuno alyajovile, "Nungabudaghe." nave nuwafuke, Nave ghubuda, ghuuvaghuvva udeniyile indaghilo. **12** Liino mujovaghe na kuvilingililandavule vavo valipipi pihighua nu luhighilo luno lukutupeela kuva vaavuke. **13** Ulwakuva uvuhighi vukwisa kisila lusungu kuvano navaale nulusungu. urusungu luhumila pavuhighi. **14** Kuli vunono Viki, Vanyalukolo vango, nave

umuunhu iti ali nulvitwiko neke naihufia mu maghendele ghaake, ulwitiko lwake luli luvumbulilo luki? 15 Asi ulvitiko ndavule uluo ndepoony lukumpoka? Ndaavule unyalukolo wakighosi nave wakidala mughaji ghwa menda nambe kyakulia kya jatu, 16 pe jumonga mulyumue akavavuule atii, "Litagha nulutengano, mwotaghe umwoto na kulia vunofu," niiki namukukuvatanga fino baghilue mu m'bili, uluo luvumbulila kiki? 17 Fye lulivuo, ulwitiko lwene, nave naruhufia amaghende amanofu, lufwile. 18 Lino umuunhu jumonga ndepoony iti, "Ulinulwitiko, najune nilinili namaghendele amanofu." Unihufie ulwitiko lwako ulusila maghendele, najune nikukuhufia ulwitiko lwango ulunyamaghendele ghango amanofu. 19 Vitike kuuti kwale uNguluve jumbo; uli nuvulweli. Nike amapepo ghikwitika vule vule kuno ghitetema nuludwesi. 20 Asi ghulonda pikagula, uve ghwe munhu ulinjasu, ndavule ulwitiko uluo kisila maghendelelo ghano ghaghaniilue? 21 Asi nawe nkuulu ghwitu u Abrahamu alyambalile ihaki kumaghendele ghano alyantavuile unswambe u Isaka pakitekelelo? 22 Lino mulolile ulwitiko ulwaa Abraham vule luvombike mumaghendele ghaake, muuluo ulwitiko lwake lukakwilana vvimila amaghendele ghake. 23 Uluo uluo lukakwilanisa amalembe amimike Ghana ghiiti, "U Abraham alyawimike u Nguluve, ulwitiko lweluno lukampelela uNguluve am'balile kuuti mugholofu pa Mason ghake, muuluo uNguluve akantambula uAbrahamu kuuti mumanyaani ghwaake. 24 Lino mulolaghe mulolaghe kuuti umunhu ivalilua kuuba mugholofu vvimila amaghendele ghaake amanofu, nakwekuti vvimila ulwitiko lwene. 25 Fyelulyale naju Lahabu umughenda mwalu, alyavalilue kuuba mugholofu vvimila amaghendele ghaake amanofu, pano alyavuupiile avanhu vano valyasung'ilue, akavasoona vakile isila ijinge? 26 Lino ulwitiko kisila maghendele amanofu, lufwileluua ndavule umfimba unsila vvuumi.

3 Vanyalukolo vango namungalondaghe mweni piiva vavulanes ndavule mukagwile kuuti usue tewavulanesi tulihighua kukila avenge. 2 Ulwakuva ttweni tusova munyinga. Nave umunhu naisova musino ijoba, ujuo mugholofu, aliningufu isakughulongosia vunono um'bili ghwake ghwoni. 3 Pano tukunga ikyuma ikigonde mumulomo ghwa falasi tulonda kuuti jikundaghe, mu uluo pe tukujlongosia kwooni kuno tughanile. 4 Ukgagulaghe name ingalava imbaha fijio, sighthedeseva night mheto imbaha, scope silongosevua nuvusukani uvudebe kuluuta kwoni kuno ilonda juno ilongosia. 5 Fye lulivuo, ulumili nambe kilungo kidebe fijio mu m'bili, lujoba amasio agha kughinia fijio. Lolagha akajejelufu aka mwoto vule kinyanya unsitu unkome fijio! 6

Ulumili lwope mwoto, vumemile uvuvivi vuno vuli papringa ulumili kilungo kimo mufilungo fyoni ifya mbiili, niki lupelela umunhu ghwoni kuuba muhosu. lunanginie kunyanja uvwumi vyonivyonu vwa muunhu ku mwoto ghuno naghusila lusiku. (Geenna g1067) 7 Ifikanu fyooni ifya mulisoli, ifikanu fino fikwafula fino fili nyanja ni njuni. 8 Niki nakwale umunhu Juno ndapoonu idima ulumili naludimika lupindile uvuhosi lumemile isumu jino jibuda. 9 Ulumili tukumughinikisia uNguluve nu Nhaata ghwitu, Kane ulumili lululuo tuvombela kughunila avanhu vano vapelilue mu kihwani kyake. 10 Mu mulomo ghumo ghihuma amasio agha kughinia na namasio agha kughuna. Vanyalukolo vango nalunoghile kuvomba uluo. 11 Ndeponu ikindiwivu kimono kihumia amalenga amanono na mavivi? 12 Vanyalukolo vango asi unkuju ndepoony ghukomia amandima, nambe umfulisi ndaponu ghukoma amaguuhu? Jeeje nambe ikindwiivu ikya malenga ghano ghale nu mwinyo nakingahumie amalenga amasila mwinyo. 13 Ghwe veeni pakate palyumue, unya vukagusi nu luhalu? umuunhu ujiuoujuo avonie amaghendele ghake amanofu ni mbombo sake inofu sino sivombeka nu vukola vuno vuhuma luhalu lwake. 14 Nike nave mumemile ikivini na kukwilana mulekaghe kukughinia nambe kukwandula uvwakyang'ani kuuba vudesi. 15 Uvukagusi ndavule uvuo navuhuma Kwan Nguluve looli vwa mu iisi, vukagusi vwa vaanhu kange vuhuma kwa setano. 16 Ulwakuva avaanhnu pano vali ni kivini na kukwilana pe pano pweghale aamabatu nu vuhosu vuno vilipapinga. 17 Looli vano vali nuvukagusi kuhuma kwa Nguluve, avuo avagholofu, vilonda ultengano, vukoola nuvu kundi, vanyalusungu, kange vivomba imbombo inofu, navisalua umunhu nambe kuuba vakedusi. 18 Avaanhu vano visambania avenge, vinyala ultengano luno lukuvapela uvugholofu.

4 Amabaatu nakukaning'hana pakati palyumue fihuma kughi? Asi nafiguma muvunoghele vwinu uvuvivi vuno vupelela uvulugu n'kate muvuhangelanesi viinu? Munoghilue fino namulinafyo. 2 Mu uluo ndaponu mula kubuda. Muuva na mabatu nakulua, kange fino mulonda nampata ulwakuva namusuma kwa Nguluve. 3 Nambe musuma uNguluve naikuvapulika ulwakuva musuma fino mulonda muvunoghelua vviinu uvuvivi. 4 Umue vaghenda mwalu! Namukagula kuuti kujighana iisi kupelela kuuba mulugu ghwa Nguluve? Kwe kuuti, umunhu ghwani juno ikujighana iisi ikuviika jujuo kuva mulugu ghwa Nguluve. 5 Pamo musagha kuuti amalembe amimike ghijova vuvule pono ghiiti uNguluve ilemala fijio vviimila umheto ghwake junojuno ambikile mumojomumojo ghiiti pano ivona tukuvuhiila pikumughano

umwene? 6 Niiki uNguluve ihumia uvumofu fijo, ndavule amalembe ghiiti, "U Nguluve ikuntova unyamatupa, looli ikumpelagha uvumofu junoalinuvukola." 7 Lino, mukundaghe Kwan Nguluve. Munkanaghe usoetano pe ghwope ikiimbala kuhuma kulyumue. 8 Muvesaghe piping nu Nguluve, ghoope iva pipi numue. Musuke amavoko ghinu, umue mwe vahosi, kange muvalasiaghe amojo ghiinu, umue mwe vanyamasaghe ghavili. 9 Musukunalaghe, mulilaghe, nakujijivila! Mushetulanaghe uluseko lyuinu love lusukunalo nu lukelo lyuinu luuve lusukunalo. 10 Move vakola jumue pa maso gha Mutwa, kange ikuvaghinia kukyanya. 11 Vanyalukolo vango, mulekaghe kujovana fivi jumue Kwan jumue, junu ikunjova fiivi unjake nambe kuhigha, ujou iiva ibenapula indaghilo sa Nguluve nakukusivona kuuva mbiivi. Nave ghuvana indaghilo mbiivi, apuo pe ghuva naghukusivingilila, looli ghuvikile kuuva mulamusi ghwa ndaghilo. 12 Ghwe jumo mwene junu ihumia indaghilo nu vuhighi, Nguluve, umwene ghwenya vumofu vwa kutupoka na kutipula. Uve veve veeni ghwejuno ghukumhigha unjaako? 13 Mhumhulikisie, mwevano mwiiti, "Umusyughu nambe pakilavo, tuluta mulikaja illi, na kukukala umwaka ghwoni, kuvomba imbombo ja kughusia ifiinu, napitenda uluvumbulilo." 14 Veeni junu akagwileakagwile pakilavo kihumila kiki, kange uvwumi vwinu kinukiki fijo? Ulwakuva mulindavule ulutuka luno luvoneka unsiki ndebe vuvule nakusovanika. 15 Muvele munoghile multi, "Nave uMutwa akeele tujighe vuumi, tuvomba iki name kila." 16 Neke umue mukughiniamukughinia na kukudadimba musino musagha kuvomba. ulughinio Iwonilwoni uluo vohosi. 17 Lino, Kwa jujuo mwene umanyi ivomba inofu neke naivomba, kwa mwene ujou nyiivi.

5 Lino mwise, umue mwe vamofu, mulilaghe nakujijivila
vwimila ulupumuko luno lukwisa mulyumue. 2 Uvumofu
vwinu vunangike na menda ghinu ghalivilue nu mhehe. 3
Isahabu ni ndalamu sinu sinangike nafili nu luvumbulilo,
kunangika ukuo kuvonia vule muvombie five uvumofu
vwinu mu uluo mulitipuka ndavule umuoto vule ghunyanyilila
ifiinu. muvutile ifinu mufighono ifya vusililo. 4 Mulole,
amahombo gha vavombi vinu-vano navahombilue vano
vapetile mumaghunda ghinu-vilila! Ulung'huulo lwa vino
vapetile ifiinu finhu luvombie mumbughulutu sa MutwaMutwa
unya Ngufu. 5 Mukalile nu vuhosu vwa iisi na pikuhovosia
jumwe. Munenipe amojo ghinu mughula ikighono kyakuhinjua.
6 Mumhighile napikumbuda unya haki junu nangavasighe
kuvomba uvuhosi. 7 Neke mukangasyaghe, vanyalukolo,
unsiki ghwa vvisilo vwa Mutwa, ndavule unyakulima vule

ighula kupeta ifinu fya latalama kuhuma mu iisi, ighula
nuvukangasyo vwa mwene, kuhuma ifula indongosi njija
vusililo. 8 Najumue muve vanyalukangasyo; mukangasyighe
amojo ghinu, ulwakuva kukwisa kwa Mutwa palipipi. 9
Vanyalukolo, namungipikaghe jumue, Nike mulahighua.
Lolaga, umighi ikyima pamulyango. 10 Ndavule, vanyalukolo,
mulolaghe imumuko ni no'angasyo Sava viili vano valyadalike
mulutavua lya Mutwa. 11 Mulole, tukuvakemela vano
vikukangasia, "Wekuba" Mupulike uvukangasio vwa Ayubu,
kange mukagwile uvufumbue vwa Mutwa kwa Ayubu,
kuku uluo uMutwa amemile lipyana. 12 Kukila gholi,
vanyalukolo vango, namulajighaghe, muvulanga nambe mu
iisi, nambekutambula ikiini ikiinge. Ulwene nave mukwitika
mutisaghe "Eena" nave mukana mutisaghe "ndali" neke
mupone kughwilakughwila pasi pa vuhighi 13 Asi pakate
palyumue palijumonga ipumuka? Anoghile kukufunya.
Asi, umunhu ghweghoni alinulukelo? Anoghila kukwimba
inyimbo isa kumpala. 14 Asi, pakate palyumue pwale
untamu? Avakemelaghe avaloleli va kipugha kya vitiki, kuuti
vansumile nakukumpaka amafuta mulitavua lya Mutwa, 15
vangansume mulwitiko untamu ujou isoka, najunaju Mutwa
ikumwinula. Nave avombie inyivi, u Nguluve ikunsaghila.
16 Lino mulataghe inyivi sinus jumue mumulyumue, kange
kusumilanila kila munhu nu njaa, Nike musosevye.
Inyifunyo sa nya haki sipelela imheke imbaha fijo. 17 U Eliya
alyale munhu ndavule jusue, akifunyo nu mwojo ghwoni
kuuti ifula jileke kutonya, najikatonya amaka gha Tatoo na
meesi ntanda. 18 Pambele u Eliya akasuma kange, ifula
jikatonya nifinu fikamela mu iisi. 19 Vanyalukolo vango, nave
jumonga pakate palyumue asovile avukile uvwakyang'ani,
Nike nave unjake ang'omwisia, 20 mukagulaghe nave
jumonga ikung'omosia umhosu kuhuma mumu Sila ija vuhosu,
ikumpoka umhosu ujou kuuti aleke kukwingila kuvufue, Kane
ikimpelela apyanilue inyivi saake inyinga.

1 Petro

1 Petro, nsung'ua ghwa Yesu kilisite, kulyumue vabaghulivua, kuvasalulua, mu Pontoon joni, Galatia, Kapadokia, Asia ni Bithinia, **2** kuhuma muvvelevua vwa Nguluve, Nhata, kuvalasivua nu Mhepo Mwimike, mulwa kumwoghopa u Yesu kiliste, na kuvalasivua vvimila idanda jaake. Uvumofu vuve numue, nu lutengano Iwinu lwongelete. **3** U Nguluve uNhaata ghwa Mutwa ghwitu Yesu kilisite aghinuaghe. Mulusungu ulwake uluvaha, alyatuholile vupia vvimila kukunsusia u Yesu kilisite kuhuma muva vufue, **4** kuuti twupile silo uNguluve ayalaghile kukuvaapeela avanhu vaake avavikile isio kukyanya kuno nasivola, nambe kunangika, nambe kusakala. **5** Unguluve mungufu sake, ikuvalola vunofu vvimila ulwitiko Iwinu kuvupoki vuno alig'hanisie kukuahufia unsiki ughwa vusililo. **6** Muhovokaghe vvimila uluo, napanolino munoghile kusukunala vvimila ingelo sino silipapinga. **7** Uluo, ulwakuva ulwitiko Iwinulwinu luve mungelo, ulwitiko luno lunoghile kukila isahabu, jino jinangika mu mwoto ghuno ghughela ulvitiko Iwinu, ulu luhumile kuuti ulwitiko Iwinu luuve ulunyakupaala, ulunyakughinia, muvwoghopua mukighono ikya kugomoka u Yesu kilite. **8** Umwene namumbwene, looli mumughanile. Namukumwagha lino, poope vvimila vvawmene muli nu lukeelo luno nalujoveka kulukelo luno lumemilue nu lughinio. **9** Vvimila ulwitiko Iwinu lino mukwpila jumue, uvupoki wva mojo ghinu. **10** Avavili vakalolesyaghfa fijo na vakaposelesia vakagule vule ilikuavapoka. **11** Ulwakuva uMhepo kilisite junu alyale mun'kate muveene, ilipumuka napambele iiva nu vuvala. Valonda kuuti vakagule unsiki muki uMhepo wa kilisite junu alimun'kate muvanave alyale ijova keke navene. Ulu lulyahumile unsiki ghono alyale ikuvavula kuuti imumuko sa Kilisite nuvvimila vuno ngalivumbingilile. **12** Akavahufia avavili kuuti imbombo jave ijakuivila najilyale vvimila aveene, loolilooli jilyale vvimila umue - imola isio musipulike kuhuma kuvaanhnu vano vipulisia imola inofu mungufu isa Mhepo Mwimike Juno alyasung'hilu kuhuma kukyanya, imola isio avanyamola vinoghelua kukusikagula. **13** Mu uluo muling'aniaghe kuluhalu Iwinhu. Muvesaghe nu lujiso mumasaghe ghinu. Mukangasiaghe na kuhuvila fijo ulusungu luno mulipelua ikighono kinno iligomoka. **14** Ndadule avaana avakundi, mulekaghe kulongosivua nuvunoghelua vwinu vuno mulyale navwo ye mukyale kunkukagula unguluve. **15** Looli, muvisaghe vimike mumikalile agha vvumi vwinu vvoni, ndavule junu avakemelile vule mwimike. **16** Ulwakuva lilembilue, "Muvesaghe vimike, ulwakuva une nilimwimike." **17** Kange ndave mukuntambula

"Nhata" junu ikuvahigha avanhu vooni mumaghendele ghave, mujisiaghe nakuvingilila muvwumi vwinu vvoni **18** Mugagwile vule muvangilue kuhuma mumaghendele ghiinu ghano naghanoghile ghano mulyupile kuvakuulu viinu, nalyavavangile ni finu fino finangike ndavule indalamu nambe isahabu. **19** Looli muvangilue ni danda inalamu ija Yesu kilisite, ndavule ija ng'holo ija litekelo, isila vulema nambe lideha. **20** Ukilisite alyasalulilue kuhuma m'bukuuku ye jikyle kupelua iisi, neke mumasaki aghavusililo, amuhofisie vvimila umue. **21** Mukumwitika uNguluve vvimila umwene, junu u Nguluve alyansusisie kuhuma kuafue nakumpeela uvuvaha kuuti mumwitikaghe na kukumuuhuila u Nguluve. **22** Muvalisie amoojo ghiinu vvimila kukunda uwakyang'aani, nakukuvaghana avajinu kisila vukedusi, lino muvaghanaghe nu mwoojo ghwoni. **23** Muholilue vupia, nakwekuti kuholua kim'bili ghuno ghufua ulwene muholilue kuuva nu vvumi uvusila kisila, mungufu isaliso lya Nguluve ilyafighono fyon. (aiōn g165) **24** Ulwakuva "Amavili ghooni ghalindavule ilisol, utogo Iwone Iwoni lulindavule ililuva lya lisoli. ilisol linyala, ililuva lijoghotoka nakusanguka, **25** looli ilisio lya Nguluve lijigha kisila kisila lusiku." Ili lye lisio lino je mola jino jipulisive kulyumue. (aiōn g165)

2 Lino muvuleke uvuhosi vvoni, uvusyangi, uvukedusi, ikivini namaligho. **2** Ndavule avana avafyele, munogheluaghe utusiva utwa mwojo, kuuti mukulaghe n'kate muvupoki, **3** ndavule mukagwile kuuti uMutwanofu. **4** Mwisaghe kwa mwene junu ghwe livue ilyumi linolikanilue name vaanhu, neke ilio lisalulua nu Nguluve kange kwamwene lya ndalamu nyanga. **5** Najumue mulindavule amavue amumu ghanoghijengua kuva nyumba ja Mhepo u Mwimike, kuuti muuve vatekesi vimike vano vitavula ilitekelo mungufu isa Mhepo Mwimike lino likwitatikisivua nu Nguluve uvvimiila Yesu kilisite. **6** Amalembe amimike ghti ndiki, "Lolagha, mulikaja lya Sayuni nivikile ilivue ilivaha lya pa nguto, kange ilisalulua lya ndalamu nyinga. Umunhu ghweni junu ikumwitika uvvimiila umwene nangavone sooni." **7** Mu uluo uvwoghopua uvvinu kulyumue mwevano mukumwitika. Neke Lelo, "livue lino likakanilue navajengi, ili lyelivue ilikome lya pa nguto"- **8** kange, "livue lya kukuvala kange linalavue lyakughisia avanhu. "Avene vikuvala, vano navikulyitika ilisio, uluo lweluno unguluve akatavike vvimila avene. **9** Looli umwe mulikisina kisalulua, umwe muli vatekesi va Kiowa, vanhu va vuhasi wva Nguluve jujuo, kuuti mupulisyaghe imbombo sajuno avakemelile kuhuma mung'isi nakuvingisia mulumuli Iwake ulwa kudegha. **10** Umwe ulutasi namulyale vanhu va Nguluve, loolilooli lino mulivanhu vaake. Umwe namulyupile

ulusungu, looli lino mwupile ulusungu. 11 Vanyalukolo vango, ulwakuva mulivahesia kange mulivakila Sila, nivakemelile muvuleke uvunoghelua uwwa m'bili ulwakuva vunangania amoojo ghinu. 12 Muvisaghe na maghendele amanono pakate pa vapanji, kuuti, navevikuvadesela kuuti muvomba inyivi, pano vikughagha amaghendele ghinu amanono vamughiniaghe uNguluve ikighono kino ilikwisa kuhigha avanhu vooni. 13 Ulwakuva mulimwa Mutwa mukundaghe uvutavulilua uwwa iisi jave Ntwa ghwa iisi umwene ghwe mbaha, 14 nambe vaave vanyagila vano vikwomolua kukuvakopa avahosi nakukuvaghinia vano vivomba inofu. 15 Ulwakuva vughane wva Nguluve, kuuti pano muvomba inofu musimia injovele sa kijasavano van'kaguile umwene. 16 Ndavule avanhu avavuke, neke namungavombaghe uvuhosi mukiteghe kya vwavuke, looli muvesaghe ndavule avavombi va Nguluve. Muvoghopaghe avanhu vooni. 17 Muvaghanaghe avajinu. Mumwoghopaghe u Nguluve. Mumwoghopaghe unta. 18 Mwevavoombi, muvisaghe vakuundi kuvavaha vinhu nakuvoghopa fijo, nakwekuuti avavaha avanofu navakoola vene, looli kange vevahosi. 19 Ulwakuva uNguluve ihovoka pono umunhu ghweni juno ikuguda muvuvafi pano ipulika musino na anaghile mulwaku m'bingilila umwene. 20 Kuuli luvumbulilo luuki ndave mufivombagha uvuhosi kange mufitovuagha? Looli ndave muvombile inofu neke mupumukaghe ulwa kuhighua, mukumuhovosia uNguluve. 21 Mulyakemelilue mu uluo, ulwakuva ukilisite jujuo alyapumuikewwwimilaumwe, akavalekela ikihwanikinsio kuuti mivingililaghe amaghendele ghaake. 22 Umwene nalya vombile inyivi, nambekujova ilisio limoonga ilya vusyangi. 23 Unsiki umwene ye ilighua, naalyagomwisie amaligho, yeipumusivua, naalyoghwifie looli alyamulekile sooni u Nguluve junojuno ihigha muvwakyang'ani. 24 Umwene jujuo alyapindile inyivi siitu mumbili ghwake mulwakufua muki kovekano, kuutikuuti tuleke kulongosevua nuvhosi, looli tulongosevuaghe nu vugholofu. Vwimila kulemasivua kwa mwene muponile. 25 Mweni mwevano mulyale mululudika hwene ng'holo sino jino jisovile, looli lino mungomokile un'dimi nu muloleleli ghwa moojo ghinu.

3 Mu siila iji, umue mwevano mulivakijuua muvisaghe vakundi kuvaghosi viinu, ulwakuuti nave kwevale avaghosi vano navikwitika ilisio, pono vikughagha amaghendele ghinu amanono ghikuvapelela kuva vitiki kisila kuvavula ilisio, 2 ulwakuva avaghosi viva vaghaghile amaghendele ghiinu amanono. 3 Ulu luvombekaghe nakuuti kutoga amavili ghiinu kuunji— kutiva ilinyele, kutwala ifiinu ifya ndalamandalama inyinga, nambe Amanda gha lutogo. 4

Looli kutoa kwinu kuvisilaghe munkate mu mojo ghinu kange nuvukoola nu lujisivo vuno vve vunono vuno vunoghole pamaso gha Nguluve. 5 Enendiiki avakijuua fye valitogile musiila iji javavuo. Valyale nu Iwtikokwa Nguluve nakuva vakundi kuva ghost vaave. 6 Ku uluo u Sara alyale nkundi kwa mughosii ghwake u Ablahamu akantambulagha "Mughosii" ghwake. Umue lino mulivana va Sara nave muvomba inofu kisila kwoghopa silo ndepoonu vikuvavomba 7 Najumie mwevaghosi mukalaghe vunono navadala viinu mukagulaghe kuuti aveene vasila ngufu, kumo mukagula kuuti voope vilikwupila palikimo number uluvonolo ulwa vvumi. Muvombaghe uluo kuuti nakwekinganakweinga visaghe ikyakusigha inyifunyo siinu kwa Nguluve. 8 Ilisio iya vusililo lye ili, muvisaghe numwoojo ghumo, ughu nyalusungu, ulughano ndavule unyalukolo, vakoola nu vujisio. 9 Namungavangilaghe vino vavombie uvuvivi, nambe kuvangila amaligho ghanoavalighile. Looli muvavombelaghe inofu, ulwakuva alyavakemelile kuvomba isio kange muuluo ikuvafunyu. 10 "Juno ilonda kukukala vunofu mu vvumi wakena kukunoma ifighono fyonabiuhilaghe kujova amavivi, avuhilaghe kujova uvudesi. 11 Asyetuke avulekaghe uvuhosi avombaghe inofu. Alondaghe kuva nulutengano, avingililaghe uluo. 12 Amaso gha Mutwa ghikumulola umugholofu kange ikumpulikisia mu sino isuma. Neke avaanhuvino vivomba inyivi naikuvapulikisia." 13 Nave mughimba kuvomba inofu, ghwe veeniveeni juno ndepoonu ikuvalemisia? 14 Neke nambe mupumusivua vvimila kuvomba isa vugholofu, umue mufunyilue. Namungoghopaghe sino aveene vikusoghopa. mulekeghe kuva nuludwesi. 15 Ulwene, mumughiniaghe uMutwa kilisite kuhuma n'kate mumoojo ghiinu. Unsiki ghwon muvisaghe muling'hanisie kukumwamula umunhu ghweni Juno ikuvaposia vvimila uluhuvilo lwinu kwa Nguluve. 16 Muvombaghe uluo kuvuhugu nu vvitiki. Muvesaghe nu mwojo unono, kuuti avaanhuvino vikuvadesela name kukuvaligha vvimila amaghendele ghiinu amanono mulwakumbingilila ukilisite vajelevukaghe. 17 Yekuba, kupumusivua vvimila kuvomba inono nave uNguluve ikeela, kukila kupumusivua vvimila kuvomba uvuhosi. 18 wope ukilisite alyapumusivue kamo Keene vvimila inyivi. Umwene alyale mugholofu, alyapumuikewwwimila use twevano natulyale mugholofu kuuti atulete kwa Nguluve alyafwile kim'bili neke kungufu sa Mhepo uMwimike akaava mwumi. 19 Mu Mhepo, ujuo alyatiale kuvaefue vano vadindilwe, akapulisia imola ja Nguluve kuveene. 20 Avafue avuo vevano m'bukulu unsiki ghuno u Nuhu alyale itenda isafina valyakanile kumwitika u Nguluve. U Nguluve alyagudile uvwimila inyivi saave kuhanga unsiki ghuno isafina jitendua, umuo vakingile avaanhuvilelekela

kuoni veene vano u Nguluve alyavapokile kufua na malenga. **21** Uluo kihwanikisio kya lwofugho luno lukuvapoka umwe amasiki agha, nakwekuuti kuvalasia uvunyali vwa m'bili, looli lufiingo nu Nguluve luno luvombela nu mwojo um'balafu uwimila kusyuka kwa Yesu kilisite. Umwene ikalile kuluvoko ulwa ndio ulwa **22** Nguluve. Umwene alyalutile kukyanya. Munyamola, atemileatemile ningufu vwimila ku kunda Kwan mwene.

4 Lino, ulwakuva u Kilisite alyapumusivue kim'bili, najumue mugudaghe muvufumbue vuno alyale nawwo umwene. Juno ikuguda vwimila imhumuko isa pa iisi apa, asilekile inyivi. **2** Unsiki ghwinu ghuno ghusighile kukukala pa iisi apa, mulekaghe kivingilila uvunoghelua vwa mu iisi, looli muvingililaghe isavughane vwa Nguluve. **3** Ulwakuva unsiki ghuno ghukilile ghukwilile kuvomba sino vilonda pivomba avapanji—uvuvwafu, uvunoghelua vwa m'bili, uvughaasi, kuva nifikulukulu ifya kipanji ifyakulua na kunywaa kyongo nakukwimika ifihwani. **4** Avapanji vikuvadegha vule vivono lino namuva palikimo navene kuvomba isio palikimo na Vene, muulio vikuvaligha. **5** Mu uluo, vilikujoleka kwajuno iling'honisie kuuti ka vumi na vafue. **6** Mu uluo, fyenambe imola inofu jikapulisivue na kuvafue, kuuti nambe valyahighilue kufua kim'bili, mungufu isa Mhepo Mwimike, vvumi ndavule alivuo uNguluve. **7** Uvusililo vwa finu fyonu vuli pipi pikwisa. Mu uluo, mulolelelaghe nakuba Mason kange mufunyaghe ndavule lunoghile. **8** Ikvaha tasi kusoni, mughibbaghe kughanana nu mwojo ghuoni ulwakuva ulughano nalulonda kufwilkula uvuhosi vwa **9** vaange. Muvisaghe vakola nujunge nu mwojo umbalafu. **10** U Nguluve avapelile nujunge kipelua kyake, liino nujunge avombelaghe ikipelua ikio nulwakuvatanga avaange, mu uluo muva valoleli vanofu vatipelua ifio fino fili pa pinga. **11** U munhu juno ipulisia, amasio ghake ghavisaghe ndavule agha Nguluve, ghwope junu itanga avantu, avatangaghe mungufu sino apelilua nu Nguluve, kuuti u Nguluve aghinisivuaghe mu soon vwimila u Yesu Kilisite. Uvuvaha ni ngufu fili nu mwenemwene fighono fyon. Amen. (aiōn g165) **12** Vaghanike vaango, ingelo sino sikhwa kukuvaghela namungavalighaghe hwene kinu kighesi, kwekuuti ikiinu ikighesi kino kyahumilagha kulyumue. **13** Looli muhovokaghe ulwakuva muanyana kupumuka ndavule aliyah pumuike uKilisite, mu uluo muliva nulukelo uluvaha fijo, alava ivoneka nuvuvaha vvake. **14** Nave mulighilue vwimila kukum'bingilila u Kilisite, mufunyilue, ulwa Mhepo Mwimike ughwa Nguluve juno amemile kulyumue. **15** Looli napeangavisaghe umunhu ghweni juno ipumusivua mulwakuva m'budi, mhiji, nyamabatu,

nambenambe kukwingilila imbombo isa vaange. **16** Neke nave umunhu ipumusivua ulwakuva N'kilisite, nangavonaghe soni, looli mulitavua ilio amuginiaghe uNguluve. **17** Ulwakuva unsiki ughwa vuhighi ghufikile kutengulila munyumba ija Nguluve. nave uvuhighi vutengula tasia kulyusue, pe kuvona navikwitika imola inofu luva ndani? **18** Kange nave “Umunhu umugholofu ipokua kukila inalamu, pe luliva ndani kwa munhu juno naikwitika kange muhos?” **19** Lino, voni vano vipumuka vwimila kuvomba is vughane vwa Nguluve, vaghendelelaghe kuvomba inofu, vivike mu vuloleleli vwa mpeli ghwave unnufu.

5 Nili nu ludwesi navaghogholo vano valinumue, une, nili mughogholo jumonga muvanave nilimwoleleli ghwa mumuko sa Kilisite, Kane nili umo ghwa vano vihuvila kukwupila uvuvaha unsiki ghuno ghukisa. **2** Mu uluo, nikuvangasia umwoojo, kange nikuvasuma mudimaghe nakulolela vunono ikipugha kya Nguluve kino mulyapelilue. Nakwekuti muvombaghe uluo mulwa kumilisivua, looli muvombaghe numwojo um'balafu ndavule ilonda u Nguluve. Mulolaghe, kisila kusighana indalama sa soni, looli nulughano. **3** Namungavikaghe kuvakuva vatem i mukipugha kind mupelilue, ulwene muvisaghe kihwanikisio kinofu mu vulongosi vwinu. **4** Pepano undimi umbaha iliva ikwisa, mulikwupila ingeela ijavuvaha jino najinangika. **5** Najumue vasoleka, muvalongosighe avagojo vinu. Umwe mweni, muvisaghe nulujisio kange nujunge antangaghe unjake, ulwakuva u Nguluve ikuvakana avanyalughinio, ikuvasungukila avanyalujisio. **6** Lino mujisiaghe muvisaghe mumavoka gha Nguluve unyangufu kuuti avaghinie unsiki ghuno ghunoghile. **7** Muvikaghe indalama sinu kwa mwenu, ulwakuva ikuvavikila mwojo. **8** Mulolaghe nakuba maso. Umulugu ghwinu, setano, hwene nyalupala inyanjala, jikumlonda umunhu jindemule. **9** Mwimagine kingalungalu kyaake. Muvisaghe nungufu mu Iwitiko Iwinu. Mukagula kuuti avanyalukolo vinu vaano vali muiisi vikilila imumuko ndavule isi. **10** Neke kya mupumuike munsiki n'debe, u Nguluve ghwa vumofu vwonu, juno alyavakemelile mwingle muvuvaha vvake uvwauvwa kuvusila kusila mwa Kilisite, ikuvanosia nakuvapela ingufu. (aiōnios g166) **11** U Nguluve atemaghe ifighono fyon. Amen. (aiōn g165) **12** Nkumwitikisua Silwano hwene nyalukolo umugholofu, kange rivalembile umue ikalata ifipi iji kukilila kwa mwene. Nikuvangasia na kukuvoleska kuuti sino nilemble lwe lusungu lwa kyang'an iwa Nguluve. Musindamilaghe n'kate mwamwene. **13** Avitiki vano valimulikaja lya Babeli, vano vasalulilue numwe, vikuvalhungila, nu umwanango uMarko ikuvalhungila. **14**

Muhungilanaghe ni saavu ija lughano. Ulutengano luvisaghe
numue mwevano mulin'kate mwa Kilisite

2 Petulo

1 USimon Petulo un'sung'hua ghwa Yesu Kilisite, ku vano

vooni vano vupiile ulwitiko lwa latalama ndavule fino tulyupile usue, ulwitiko luno luli mun'kate ja Nguluve nu mpoki ghwitu uYesu Kilisite. **2** uvumosi uvusaghe kulyumue; ulutengano lwongelele kukilila uluhala lwa Nguluve nu Mutwa ghwitu uYesu **3** kukilila uluhala lwa Nguluve tukavile imbombo sa mwene sooni vvimila uvunoghelua vwa vvumi, huma kulyune juvo atukemhel. ile vvimila uvunono vwake vwa vvimike vwake. **4** ku sila iji akatuhuvisie mu lufingo ulukome ulwa ndalama. akavombie ndiki neke kukutuvomba kuuva vimilisi vwa vwandilo vwa Nguluve, fino tughendelela kukuvuleka uvuhosi vwa iisi iji. **5** mu ili vombagha ku ngufu sooni neke kukwongelesia uvunono ku sila ja Iwitiko Iwinu, ulwakuva uvunono nu luhalu, **6** kukilila uluhala, padebe, na kukilila isabuli padebe, na kukilila isabuli vvimike. **7** kukilia ulughano lwa vvimike vwa vanyalukolo. **8** ndeve isi sooni mwesili n'kate jiiyu, ghighendelela kukula n'kate jiiyu, pe umue namuliiva vaanhу vano navihola imheke mu luhalu lwa Mutwa ghwitu uYesu Kilisite. **9** neke ghweni junu nailiiva nisi sooni, ikusagha isa pavupipi seene, umwene ghwe nailola. ashemilue uluvalasio lwa sambi saake isa pakali. **10** lino, vanyalukolo vango, vombagha nu ngufu sooni neke kuhakikisia ulukemhelo vvimila jiiyu. ndeve muvomba isi namulikuvala. **11** pe pano mukujikavila uvwinga vwa mulyango ghwa kwingsilila muVutwa vwa kusila na kusila uwwa Mutwa nu mpoki ghwitu uYesu Kilisite. (aōnios g166) **12** pe lino, une niliiva tayale kukuvakumbusia ke kinga nambe mukagula, na lino mulivakangafu mu kyang'haani. **13** nisagha kuuuti nili ni lwei kukuvasismula na kukuvakumbusia mu agha ghoooni. pano nijighe mu tembile iji. **14** ulwakuva nikagula kuva na n'siki n'tali nikujivusia itembile jango. ndavule uMutwa Yesu Kilisite fino akanisonile. **15** nikutanga ni ngufu sango sooni vvimila jiiyu neke mukumbuke isi sooni kyande nivukile. **16** ulwakuva usue natukawatile injovelle sino sikalebilue ku vunono kyaongo pala pano tukale tujova ingufu na kuvoneka kwa Mutwa ghwitu uYesu Kilisite, pe pano usue tulyale valolelesi va vvimike vwake. **17** umwene akupile uvwimike nu... kuhuma kwa Nguluve Nhaata pano isavuti jikapulikike kuhuma mu vvimike jikati, "uju ghwe mwanango mughanike ghwango junu ninoghiile naghwao. **18** tukapulikike isavuti iji jikahumile ku kyanya pano tulyale nave ku kidunda ikyimike. **19** tuli ni lisio ilya vuvili lino lithibitike, lino mu ilio muvomba vunono. ji tala jino jivika pakilo kuhanga pano kukia ni nondue isa sino sivineka mu numbula sinu. **20** mukagulaghe agha kuuti, kusila vuvili vuno vulembilue ulwa

kusaghua na vavili vavuo, **21** kuuti kusili uvuvili vuno vvisile ku vunoghelua va vaanhу, pe pano vakawesisie kukiila UMhepo uMwimike junu akajovile kuhuma kwa Nguluve.

2 avavili va vudesi vakajihumisie kuva Isilaeli, na vavulanisi

va vudesi vilikwisa kulyumue ku vufiso kukuvaletela amavulanisio ghwa vudesi voope vilikun'kaana uMutwa junu akavaghuliile. vavuo vikujiletela uvunangifu vwa ng'haaning'haani. **2** vinga vililtila isila saave isa soni na kukilila ku veene vilukijikana isila ija kyang'haani. **3** ku vughejii vilukuyasyanga na masio ghaave na kuhighua kwaave nakulidila uvunangifu vulikuvaafuata. **4** ulwakuva uNguluve naakavalekile avanya Mhepo vano vakasyetung'hiine pe akavatagha... neke vapinyue mu fipunyu kauhanga ikighono kya kuhighua kyande kivisile. (Tartaroō g5020) **5** nambe uNguluve nakafumilile iisi ija pakali. pe akam'bika uNhuhu unya lukemelo lwa kyang'haani, palikimo na vange lekela lubale, pano alyalekelise amalenga pakyanya ja iisi. **6** UNguluve akahighile amakaaja gha Sodoma ni Gomola kutwalila... kuva mapembo nu vunangifu neke kive kihwani vvimila avahosi mu fighono finofikwisa. **7** neke ati avombie ilio, akampoka uLuti umuunhu ghwa kyang'haani, junu akasukunile na maghendele amalamafu gha vano navikusiflata indaghilo sa Nguluve. **8** ulwakuva umuunhu ujuo ghwa Kyang'haanii, junu ikukala navope ifighono fyoni ipumhuka inumbula... jake vvimila ja ghala akapuliike na kukughagha. **9** pe lino uMutwa ikagula ndavule ja kukuapoka avaanhу vake un'siki ghwa mhumhuko nu vvimila ulwakuvaafumilila avahosi vvimila kuhighua mu kighono kya vusililo. **10** kyang'haani iji je lwei ku vala vano vighendelela kukukala mu noghelua sa m'bili ughu na nakubenapula uvutavulua. avaanhу ndavule avuo vali nuvukangafu mu numbula savo, navikwoghopa kukuvakana avimike. **11** nambe kuuva avanya Mhola vali ni ngufu kukila avaanhу neke naviwesia kuhigha looli ju Mutwa mwene. **12** neke ifidimua ifi fino fisila luhalu fivumbilue kuhuma kuvandilo vwa kukolua na kubudua, **13** vlemasivua ku luhombo lwa vuhosi ghvaave. imwisi joni vukukala mu noghelua. vamemile uvuhosi nu vulamafu. vihovokela inoghelua sa vusyangi pano vihovokela nuuve. **14** amaaso ghave gha fwikilue nu... navikwilana kuvomba isambi. vikuvasyanga na kuvaghwiisa avitiki avafyele mu sambi. vali ni numbula sino simemile inoghelua na vaanhу vano vatulike. **15** vajilekile isila ija kyang'haani. vasyetwike na kukujiltila isilaja Balaam umwana ghwa Beori, junu akighanile kukava uluhombo lwa mavivi. **16** neke akadalikivue vvimila uvuhosi vwake. idogovi jino najikale jijova, jikajova ku savuti ja

muunhu, jikasigha uvujaasu vwa um'bili. 17 avaanhу ava va hwene fitimu.... fino fisila malenga. hwene mafunde ghando ghivusisivua ni mepo. amafunde amasito ghavikilue vvimila jaave. (questioned) 18 vijova ku lughinio lwene. vikuvalghwisia avaanhу mu noghelua lwa m'bili. vikuvalghwisia avaanhу vano vighela kukimbila vala vano vikukala mu vuhosи. 19 vikuvalghwisia avaanhу uvuhuru..... un'siki ghuno naveene vasung'hua va sambi ja vufisadi. lwakuva umuunhu ivombua kuva n'sung'hua gha kila kino ivomba jaatu. 20 umwene junu naikukala nu vulamafu vwa iisi kwa kutumila uluhala lwa Mutwa nu mpoki ghwitu uYesu Kilisite, napigomokela kange uvulamafu vuvuvuo, amaghendele ghake ghaghiiva mavivi kukila ulwa vwandilo. 21 lwale lunoghela avaanhу ndavule avuo ndeve navakagwile isila ja kyang'haani kuliko kukagula na kukusileka indaghilo inyimike sino vakatavulilue. 22 ilisio ili lwaliiva ni kyang'haani kuvanave." imbuja jajikughagomokela amasyetulilo ghake, na jingube jino jisukilue kukughagomokela amatope.

3 lino nikukulembela uve ghwe mughanike ikalata iji ja vuvili neke kukusimula ku luhalu, 2 neke kuuti uwesie kukumbuka amasio ghanoghakajovilue ye vakyale avavili avimike ni ndaghilo ja Mutwa ghwitu nu mpoki kwa kutumila avasung'hwa. 3 ukagule ili taasi, kuuti avakaning'hani vilikwisa mu fighono fya vusililo kukuvakana umue, na kulutila palikimo ni noghelua saavo. 4 na kuposia kuuti lulikughi ulufingo lwa kugomoka? avaatwa viit uvalyafwile, na fi finu fyonu filiyale nahele kuhuma muvwindilo vwa vuvumbi. 5 vakahwene vasyemilue kuuti iisi na kukyanya fikatengwile kuhumila mu malenga, ku lisio lya Nguluve. 6 na kuuti ilisio lyake na malenga jikava iisi ku n'siki ughuo, ndeve jikamemile amalenga jikanangika. 7 neke lino kukyanya na pa iisi sivikilue ku lisio lillio vvimila umwoto. fivikilue vvimila ikighono kya kuhighua na kubudua vano nava Nguluve. 8 vaghanike iji najilikwepesia imholo jaako, kuuti ikighono kimo kwa Mutwa ghahwene maka... na maka... kihwene kighono kimo. 9 nakwekuti uMutwa ivomba lukeluke kumalikisia ulufingo, ndavule fino tusagha kuuti fye luliiva, neke umwene nya lugudo vvimila jiinu umwene nainoghelua nambe jumonga afue, neke inoghelua kukwongelesia un'siku kuuti mweni mukave kulaata. 10 nambe ikighono kya Nguluve kilikwisa hwene mulyasi, in'kyanya... jilikila kwa kutosia ikelele... ifinu vilinyanya nu mwoto. iisi ni finu fyonu fino mwefile filiiva pavuvalafu. 11 ulwakuva ifinu fyonu filibudua ku sila iji, pe ghuliva muunhu muki kukukala mwimike mu vwumi vwa Nguluve. 12 lutuvaghile kukagula ng'haaning'haani lwake, uvvisilo vwa kighono kwa Nguluve. ikighono ikio

kilinyanya nu mwoto. ni finu filiyeyuka nu lufuke ulukali. 13 neke kuhumilanila nu lufingo lwake, tughula in'kyanya imia ni iisi imia pano avanyakyang'hani vilikukala. 14 lino vaghanike ulwakuva tuhuvala ifinu ifi, mwitange kuva maaso kange kisila lupikano na kuva nu lughano palikino nu mwene. 15 na kugadilila ulugudo lwa Mutwa ghwitu mu vuvangi, ndavule lumbu liitu u Paulo vule akavalembile umue, kuhumilanila mu vukoola vuno akapelilue. 16 UPaulo ijova isio sooni mu kalata sake, kuli ni fiinu fino fyumu kukwelevua. avaanhу avasila sooni nu vukangafu vafinanginie ifinu ifio, ndavule vivomba mu malembe kulutila uvufue vwave.... 17 lino vaghanike ulwakuva mukagwile aghuo, mujimilaghe jumue neke kuuti namungasyanguaghe nu vusyangi va vadesi na kusofia uvunywiflu. 18 pepano mukulaghe mu vumosi nu vumanyi vwa Mutwa nu m'poki ghitu uYesu Kilisite. kange uvwimike vuli nu mwene lino nifighono fyon. (aiōn g165)

1 Yohana

1 Kila kino kilyale kihuma kuvutengulilo-kila kino tulyapulike, kila kinokino tulyakyaghile na maso ghitu, kila kino tulyakyaghile, na mavoko ghitu gha kikolile-vwimila ilisio iya vwumi. **2** Na vula vvuumi vulyavombilue kutambulua pa vuelu, kange tuwaghile, na kukuvvoleka, na kupulisia uvwumi uvwa kuvusila na kusila, vuno vuno vulyale kwa Nhaata neke vulyavombilue kutambulua kulyusue. (aiōnios g166) **3** Kila kino tulyakyaghile tupulisie kulyumue, kuuti najumue move palikimo nusue, nu vumo vuno tulinavo nu Nhata nu mwanake u Yesu Kilisite. **4** Tukuvalembela agha umue kuuti ulu hovoko Iwinu luve lukwilanifu. **5** Iji jeje mola jino tulyapulike kuhuma kwa mwene na kuvapulisia: Kuuti u Nguluve ghwe lumuli na mun'kate mwa mwene n'siila ng'iisi nambe padebe. **6** Nambe tujove kuuti tulipalikimo nu mwene kange tughenda mu ng'iisi, apuo tuva tuku dengania natuva tuvomba isa kyang'haani. **7** Looli tungaghendaghe mulumuli ndavule Pene alimulumuli, apuo tuva vumo, danda ija Yesu Kilisite, u mwanake jikutuvalasia kuhuma uvuhosi vvoni. **8** Nave twiiti natulivahosi, tuva tukusyanga jusue, navwakyang'haani namwevule mun'kate mulyusue. **9** Looli nave tulata uvuhosi vviitu, mwene nnofu kange ghwa kyang'haani ikutupyanila uvuhosi vviitu na kutuvalasia uvuhosi vvoni. **10** Tungati kuuti natuvombie uvuhosi, tukum'bika umwene kuuti n'desi, ni lisio lya mweene namwelili mun'kate mulyusue.

2 **2** Ukilisite ujoo ghwe litekelo lino likutupeleleela kupyanilivua uvuhosi, vviitu na u Nguluve, nakwekuuti vuhosu vviitu vweene, looli nuvhosi vwa vaanhу voooni. **3** Natuvingilila indaghilo sa Nguluve, apuo kyang'haani tuva tun'kagwile umwene **4** Umuunhu juno iiti, "Ankagwile u Nguluve," neke navivingilila indaghilo sake, ujoo n'desi, navuvwakyang'ani na mwevule mun'kate mwamwene. **5** Looli umuunhu ghweni juno ivingilila ilisio, lya mwene u Nguluve, ujoo ghwejuno amughanile u Nguluve kyang'haani. Ikiunu kino kikutupelelela kukagula kuuti tuli mwah Nguluve kye iiki. **6** Umunhu juno iiti alimwa Nguluve avisaghe nuluveto lunono ndavule u Yesu Kilisite alivuo. **7** Vaghanike vango, nanikuvalembela ululaghilo ulupia, looli lwelula ulukulu luno mulyale nalwo kuhuma ye mukwitika. Ululaghilo ulu jemola jila jino mulyapulike. **8** Neke ulubale lunge ululaghilo ulu luno nikuvalembela lupia, luno uvwakyang'haani vwake vuvoneka mwakilisite na mun'kate mulyumue, ulwakuva ing'iisi jivuka, ulumuli lwa kyang'haani lumulika. **9** Umuunhu juno iiti alimulumuli

neke namughanile unyalukolo ghwa mwene ujoo ajighe mung'iisi. **10** Neke umuunhu juno ikumughana unyalukolo ghwa mwene ujoo alimulumuli mun'kate mwamwene namwekile nambe kimonga ikyakum'pelela kuhoka. **11** Loooli umuunhu juno namughanile unyalukolo ghwa mwene alimung'iisi ighenda mung'iisi; Mwene naikagwile kuno iluta, ulwakuva ing'iisi jikupikiile. **12** Nikuvalembela umue, mwevaana vaghane, ulwakuva mupyanilue uvuhosi vviinu multavua lya mwene Yesu Kilisite. **13** Nikuvalembela umue, mwevaana vaghane, ulwakuva mupyanilue uvuhosi vviinu multavua lya mwene Yesu Kilisite. **14** Nikuvalembela umue, mwevaana vadebe, ulwakuva mun'kagwile u Nhata, ulwakuva mukagwile u Yesu Kilisite juno kwealyale kuhuma kuvutengulilo. Nikuvalembela umue, vasoleka, ulwakuva mumulemlemumulemle umhosu setano. Nivalembile umue, mwevaana vadebe, ulwakuva mun'kagwile u Nhata. **15** Nivalembile umue, va Nhaata, ulwakuvalwakuva mun'kagwile umwene juno alyale kuhuma kuvutengulilo. Nivalembile umue, vasoleka, ulwakuva muliningufu, mugadilile ilisio lya Nguluve, kange mumuleme umhosu setano. **16** Lino mulekaghe kukujighana iisi nambenambe kukusighana isa mu iisi. Nave umuunhu ikujighana iisi, ulughano ulwakumughana u Nhaata nakwelule mu mwojo ghwake. **17** Lisi palikimo nu vunoghelua vwake fikila. Loli umuunhu juno ivomba sino ikeela u Nguluve ujoo alivwumi uvwa kuvusila kusila. (aiōn g165) **18** Vanango, ifigho ifya vusililo fifikile. Mukapulike Kati umulugu ghwa Kilisite ikwisa, nambe lino avalugu viinga va Kilisite pwevale, mumu uluo tukagula kuuti ifighono ifya vusililo fifikile. **19** Avalugu avuo vahumile mufipugha fiit, ifya vitiki neke navakele nu vumo uvwa kyang'haani nusue, ulwakuvalwakuva vale vaave nu vumo uvwa kyang'haanikyang'haani nusue, ngalivajighe palikimo nusue neke vwiimila kuvuka avaanhу avuo luvonike pavuvalafu kuuti navakale vumo nusue. **20** Neke umue u Nguluve avapelile u Mhepo u Mwimike, lino mukaguile uvwa kyang'haani. **21** Nanilyavalembile umue, nakwekuuti namukaguile uvwa kyang'haani, loolilooli ulwakuva munkagwile kange munkagwile kuuti nakwevule uvudesi vuno vuhuma mu vwakyang'ani. **22** Umuunhu n'desi ghwe veeni umuunhu n'desi ghwe juno iiti u Yesu naghwe Kilisite? Ujoo ghwe mulugu ghwa Kilisite ikunkana u Nguluve u Nhaata nu mwanake. **23** Nakwale juno ikun'kanaikun'kana umwana ave nu Nhata. Gheghwoni juno ikumwitika u mwana kange ali nu Nhaata. **24** Ndavule mu vwiimila vviinu, kila kino muulyapulike kuhua kuvutengulilo mukileke kiive mun'kate mulyumue, ndavu kila kino mupulike kuhuma

kuvutengulilo kikukala mun'kate mulyumue, kange, mukukala mun'kate mwa mwanaake nu Nhaata. 25 Mu uluo tuva nu vvumi vwwa kuvusila kusila vuno u Kilisite alyatalaghile kukutupeela. (aiōnios g166) 26 Nivalembile umue imola ija vvimila avaanhу vano vilonda kukuvasofia. 27 Umue u Nguluve avapelile u Mhepo u Mwimike u Mhepo ujоо ikukala n'kate mulyumue, ghwejuno ikuvavulanisia sooni ulwakuva imbulaniso sake nasavudesi looli sa kyang'haani lino namulondua kuavulanisiva nu junge ulwene muvingilaghe imbulanisio sa Mhepo u Mwimike mujighaghe mwa Kilisite. 28 Lino, vanango mukale mun'kate mwa mwene, kuuti unsiki ghuno alava igomoka, tulekeghe kukwoghopa name kuvona sooni pa maso ghake. 29 Nambe mukagwile kuuti umwene ghwe mugholofu, mukagwile kuuti umuunhu ghweni juno ivomba isa vughofu ujоо aholilue numwene.

3 Lolagha lughano luki u Nhaata atupelile, kuuti tutambulua vaanha va Nguluve, neke anala pene tulivuo. ulwakuva iisi iji najitukagwile kuutikuuti navakagwile umwene. 2 Vaghanike usue lino tulivaanha va Nguluve, najikagulike vunono ndavule tuliiva. Tukagula kuuti ukilisite iliva ivoneka, tuluhwanana nu mwene, ulwakuva tukumwaghа vule alivuo. 3 Umuunhu ghweni juno alinuvukangali uvu vvimila unsiki ghuno ghu kwisa gunoghwolesivue kwa mwene, ivalasiagha jujuo ndavule umwene, umwitike vule alivuo. 4 Umuunhu ghweni juno ivomba uvuhosi idenya indaghilo. Ulwakuva uvuhosi kwe kudenya indaghilo. 5 Mukagwile kuuti u Kilisite alisile kuvusiakuvusia uvuhosi vviitu. na mun'kate mwa mwene musila vuhosi. 6 Nakwale nambe jumo juno alimuvukalo uvwamwene vwwa kuvusila na kusila mun'kate mwa mwene nakujigha kuvomba uvuhosi. Kange nakwale nambe muunhu jumbo juno ikukala muhosи pene awaghile kange kukagula umwene. 7 Vaanha vaghanike, hamulitikagha umunhu ghwe ghwni jula avasyangaghe. Juno ivomba uvugholofu ujоо ghwe mugholofu, ndavule u Kilisite vule alivuo nuvugholofu. 8 Juno ivomba uvuhosi ujоо ghwa setano, ulwakuva usetano ivomba uvuhosi kuhuma Katali ulwakuva umwaana ghwa NguluveNguluve jilyakagulike kuuti isile kunangania imbombo isa setano 9 Ghwe ghwni julajula juno aholilue nu Nguluve naivomba uvuhosi, ulwakuva ingufu isa Nguluve sikukala mun'kate mwa mwene. Kange nangaghendelele kuvomba uvuhosi ulwakuva aholilue nu Nguluve. 10 Mhu illi Vaana va Nguluve na vaanavaana va setano vikagulika, ghwe ghwni juno naivomba kino kilimuvugholofu, naghwe Nguluve, nambe juno namughanile unyalukolo ghwa mwene. 11 Neke iji jemola jino mulyapulike kuhumakuhuma kuvutengulilo, kuuti jivaghile kughanana

useue jusue, 12 tulekaghe kuuva ndavule u Kaini junu alyale mhosi alyam'budile unyalukolo ghwa mwene. Nakiki alya m'budile? Ulwakuva imbombo samwene silyale sa vuhosи, na ghala agha nyalukolo ghwa mwene ghalyale muvugholofu. 13 Vanyalukolo vango, namungadeghaghe, iisi pano jikuvalalilia. 14 Tukagwile kuuti tuhumile mu vufue na kukwingila mu vvumi vwa kuvusila kusila, ulwakuva tuvaghaniile avanyalukolo. Ghwe ghwni jula junu alivuvule ulughano ajighe mu vufue. 15 Umuunhu ghwe ghwni jula junu ikun'kalalila unyalukolo ghwa mwene m'budi. Mukagwile kuuti vvvumi vwwa kuvusila na kusila navukukala mun'kate mwa m'budi. (aiōnios g166) 16 Mhu illi tukagwile ulughano, ulwakuva u Kilisite alyahumisie vvvumi vwa mwene mu vvimila vvitu. Najusue jitunoghile kuhumia vvvumi vvitu mu vvimila muvanyalukolo. 17 Looli ghwe ghwni Julia junu alinifiiniu, kange ikumwagha unyalukolo ghwa mwene junu akunilue, ikughusigha umwoojo ghwa mwene ughwa lusungu mu vvimila vwa mwene; asi, ulughano lwa Nguluve lukukala mwa mwene? 18 Mwe vaanha vaango mwevaghanike, tulekaghe kukughana na malomo ghitu kange na masio vuvule looli tuvaghanaghe muvwa kyang'haani. 19 Mhu illi tukagwile kuuti usue tulimuvwakyang'haani, na moojo ghitu ghitengaana pa mwene. 20 Ndavule amoojo ghiitu ghihighua, u Nguluve ghwe m'baha kukila amoojo ghiitu, kange umwene asikagwile sooni. 21 Vaghanike, nambe amoojo ghiitu naghighinua, pe tuuva vasila vwohofi Kwan Nguluve. 22 Kange sooni sino tukunsuma tulikwupila kuhuma kwa mwene, ulwakuva tugadilila indaghilo sake nana kuvomba sino ikeela pavulongo pa mwene 23 Ulu lwe lulaghilo lwa mwene- ulwakuuti jinoghile kukumwitika mu litavua lya mwanaake u Yesu Kilisite nakughanana jusue ndavule atupelile indaghilo ja mwene. 24 Juno igadilila indaghilo sa mweene ikukala n'kate mwa mwene naju Nguluve ikukala n'kate mwa mwene. Ulwakuva tukagwile kuuti ikukala n'kate mulyusue, vvimila uMhepo juno atupelile.

4 Vaghanike, mulekaghe kukumwitika juno iiti ali nu Mhepo, lino musighelaghe u Mhepo kange mulolaghe ndavule sihuma kwa Nguluve, ulwakuva avavili avavudesi mwevale viinga mu iisi. 2 Mhu illi mukagula u Mhepo ugwa Nguluve - kila mwoojo ghuno ghukumwitika kuutikuuti u Yesu Kilisite alisile mu Mbili ghwa Nguluve, 3 Neke umwoojo ghunoghuno ghukumwitika u Yesu naghwa Nguluve. Ughu ghwe mwoojo ughwa mulugu ghwa Kilisite, ghano mulyapulike kuuti ghikwisa, lino ghisile ghali mu iisi. 4 Umue muli va Nguluve, vanaango mwevaghanike, muvalemile ulwakuva umwene juno alimun'kate mulyumue m'baha kukila umwene juno

ali mu iisi. 5 Aveene va mu iisi, neke kino vijova kya mu iisi, naji iisi jikuvapulikisia. 6 Usue tuliva Nguluve, jula junu an'kagwile u Nguluve ikutupulikisia use. Looli junu na ghwa Nguluve naikutupulikisia. Mhu uluo pe tukagula u Mhepo ughwa kyang'haani nu Mhepo ughwa vudesi. 7 Vaghanike, tughananaghe usue jusue, ulwakuva ulughano luhuma kwa Nguluve, umunhu ghwen junu ikuvaghana aholilue nhu Nguluve kange an'kagwile u Nguluve. 8 Neke jula naikuaghana nan'kagwile u Nguluve, ulwakuua u Nguluve ghwe lughano. 9 Mulughano ulu lwa Nguluve alyahufisie kulyusue, kuuti u Nguluve alya nsung'ile u mwanaake junu ali jumo mwene mu iisi neke kuuti tukale kukila umweene. 10 Mulughano ulu, na kwekuuti tulyamughanile u Nguluve, looli ye atughanile, akan'suung'ha umwanaake kuuti ave litekelo lya kupyanilua uvuhosi vviitu. 11 Vaghanike vango, nave uNguluve alyatughanile usue, neke n'diki nاجسue tunoghile kughanana. 12 Nakwale nambe jumo junu alyamwaghile u Nguluve. Neke nave tughanana jusue, u Nguluve ikukala mun'kate mulyusue kange nalulughano lwa mweene lwa kyaang'haani luva mun'kate mulyusue. 13 Petukagula kuuti tukukala mun'kate mwa mwene kange na jumwene mun'kate mulyusue, ulwakuva atupelile umhepo ghwa mwene. 14 Kange tumwaghile na kukuvoleka avange kuuti u Nhaata unsung'ile umwanake kuuti ava mpooki gha iisi. 15 Umuunhu ghweni junu ikwitika kuuti u Yesu mwana ghwa Nguluve, u Nguluve iva n'kate mwamwene ju mwene iva n'kate mwa Nguluve. 16 Kange tukagwile na kukwitika ulughano luno alinalo u Nguluve mun'kate mulyusue. Nguluve ghwa lughano, na ughweni junu ikukala n'kate mwa Nguluve, Ghwope u Nguluve ikukala n'kate mwa mwene. 17 Mu lughano ulu ulwa kyang'haani lulimun'kate mulyusue, neke tuve nuvukangali ikighono ikya vuhighi, ulwakuva ndavule umwene alivuo, nاجسue ndavule tulivuo mu iisi iji. 18 Kusiila ludwesi mun'kate mulughano. Looli ulughano ulwa kyang'haani luvusia uludwesi, ulwakuva uludwesi luhwananisivua nu vuhighi. Mu uluo jula junu alinuludwesi ulughano alivuvule. 19 Tulinulughano ulwakuva u Nguluve alyatughanile taasi. 20 Nave jumo iliiti, "Nimughanile u Nguluve" neke ikun'kalalila unyalukolo ghwa mwene, ujuo n'desi. Ulwakuajuno namughanile unyalukolo ghwa mwene, junu na ikumwaghaga, nangamughane uNguluve junu namwaghile. 21 Ulu lwe lulaghilo luno tulinalo kuhuma kwa mwene: Ghwe ghwonu junu ikumughana u Nguluve, anoghile kukumughana unyalukolo ghwa mwene.

5 Umuunhu ghweni junu ikwitika kuuti u Yesu kilisite aholilue nu Nguluve. Umwene junu ikumughana umwene junu

ahumile kwa Nhaata ikuvaghana na vaanha va mwene. 2 Mu uluo tukagwile kuuti tuvaghanile avaanha va Nguluve — pano tukumughana u Nguluve na kuvengilila indaghilo samwene. 3 Pe lulinala penetumughanile u Nguluve kuuti kwe kuvengilila indaghilo sake. Kange Indaghilo saake na nhaalamu kukusivingilila. 4 Ulwakuva umunhu ghweni junu aholilue mwa Nguluve ikusilema isa mu iisi. Na uvu vwe vulemi vwa kusilema isa mu iisi, vvimila ulvitiko Iwtu. 5 Ghweveni junu ikusilema isa mu iisi? Ghwejula junu ikwitika kuuti u Yesu mwana ghwa Nguluve 6 U Yesu Kilisite ghwejuno alisile namalenga ni danda - Yesu Kiliste. Nakwekuuti alisile na malenga ghene looli alisile namalenga najidanda. 7 Looli kwevale vatatu vano vikwoleka: 8 Umhepo, amalenga ni danda. Ava vatatu vikwiting'an. (Gadilila: Amasio agha "Nhaata, ilisio, nu Mhepo u Mwimike" naghivoneka mu nakala inofo isa kali). 9 Nave tukwupila uvwolesi vwa muunhu uvwolesi vwa Nguluve vwe vuvaha kukila uvuo. Ulwakuva uvwolesi vwa Nguluve vwe uvu-kuuti alinuvwolesi vvimila nu mwanake. 10 Jula junu ikumwitika umwana ghwa Nguluve nu vwolesi mun'kate mwa mwene. Looli umuunhu ghweni junu naikumwitika u Nguluve am'bikile kuuti n'desi, ulwakuua na itike uvwolesi vuno u Nguluve ahufisie vvimila u mwanake. 11 Uvwolesi vwe uvu — kuuti u Nguluve atupelile uvwumi vwa kuvusila nakusila, kange uvwumi uvu vulimun'kate mwa mwanake. (aiōnios g166) 12 Ghwe ghwonu jula alinu mwana alinu vvumi uvwa kuvusila nakusila. Neke junu alivuvule umwana ghwa Nguluve n'sila vvumi. 13 Nivalembile agha kuuti mukagule mulinuvwumi vwa kuvusila kusila — umue mwevano mukalyitike ilitavua lya mwana ghwa Nguluve. (aiōnios g166) 14 Uvu vwe vukangafu vuno tulinavo pavulongolo pa mwene, ndavule kuuti tungan'sume ikiini kye kyooni kila muvughane mwake, ikutupulika. 15 Lino nave tukagwile kuuti ikutupulika — kye kyonu kino tukunsuma apuo tu kagula kuuti tulinakyo ikio kino tunsumile. 16 Nave umuunhu ikumwaghya unyalukolo ivomba uvuhosi vuno navukumpela uvufue, sinoghole ansumilaghe kwa Nguluve ikumpelela uvwumi. Nijova kuvala vano uvuhosi vuvanave vwe vula vuno vukumpelela uvufue — Neke kwevule uvuhosi vuno vukumpelela uvufue — na niiti kuuti simunoghile kun'uma vvimila vwa vuhos. 17 Uvugalusi vwoni vwe vwu vuhos — looli kulivuhosi vuno navupelela uvufue. 18 Tukagwile kuuti junu aholilue mwa Nguluve naivomba uvuhosi. Looli junu aholilue nu Nguluve ikumulolela mwene vunofu, najula umhosu naangavavombe kimonga. 19 Tukagwile kuuti usue tuli va Nguluve kange tukagwile kuuti iisi jooni jili pasi n'temi jula umhosu. 20 Looli tukagwile kuuti umwana ghwa Nguluve isile atupelile uvukagusi, kuuti tun'kagule umwene junu ghwa

kyang'haani nakuuti tulimu'kate mwa mwene jujuo ughwa
kyang'haani, kange umwanake u Yesu Kiliste. Ghwe Nguluve
ughwa kyang'haani nhu vvumi uvwa kuvusila na kusila.
(aiōnios g166) 21 Vaanango vaghanike, namungafighiniaghe
ifihwani ifya manguluve.

2 Yohani

1 Une ne m'baha mukipugha ikyo vitiki, nikukulembela uve
ghwe mukijuva ghwe n'salulua, palikimo na vana vako
vano nivaghanile mu kyang'ani na kwe kuuti nivaghanile
june, looli naange vooni vanovalukagwile uwakyang'ani. **2**
Tuvaghanile ulwakuva tuvakagwile mu lweli jino jpalikimo
jilikukala n'kate jiit ualikimo nusue ifighono fyoni. (aiōn g165) **3**
Ulusuŋgu, ulupyana nulutengano filiiva alikimo nusue kuhuma
kwa Nguluve Nhaata nakwa Yesu Kilisite, umwana ghwa
Baba mulweli nulughano. **4** Nilinulukelo fijo kuti nikaghwile
kuti avana vamonga vilutila mu lweli, ndavule tulyupile
indaghilo iji kuhuma kwa Naata. **5** Nalino nukukusuma uve
n'dala nakwekuti nikukulembela indaghilo imiya, pepano
indaghilo jila jinotulyale najo. kuhumila kuvutengulilo. kuti
tuvaghile kughanana jusue kuling'ana nindaghilo jake. **6** Iji e
ndaghilo jila ndavule finimulyapulike kuhuma muvutengulile
kuti munoghile kulutila muuluo. **7** Ulwakuva avasyangi
viinga mu iisi jooni kange avuo navikwitikila kuuti uYesu
Kilisite alisile nu m'bili hene munhu juno naikwitikila uluo
ujuo n'syangi kange mulugu ghwa Kilisite. **8** Mujilolelaghe
jumue kuuti, namusofia sila sinotulyavombile imbombo, neke
kuuti mwupile ingigha jino jinoghile. **9** Umunhu ghweni juno
naivingilila imbulanisio isa Kilisite naalilumo nu Nguluve.
looli juno ivingilila alilumo nu Nhaata nu mwanake. **10**
Ndeve umunhu ikwisa kulyumue kuvulanisia imbulanisio
sino nasikwiting'ana nisa Kilisite namungan'kalibisiaghe
mumakaaja ghinu kange namungamwungilaghe. **11** Ulwakuva
juno ikumwungila ghwope iva itangila kuvomba isa vuhos.
12 Nilinagho minga gha ta kukulembela, nanikanoghilue
kukuvalembela ikalata. neke nihuila kukwisa kulyumue neke
tujove maso kwa maso kuti ulukelo lwitu lupate kuvombeka
vwimike. **13** Avana va lumbu liinu n'kemelua vikuvahungila.

3 Yohani

1 Umughogholo, kwa gayo umughane, unonimughani le
nuvwyang`ani. **2** Mughanike, nikukusumulia ukagule
ku iisi sooni kange nha kuuti uve nuv mbiili unofu, ndavule
vule inhumbula jako vule jikagulike. **3** Ulwakuva nikahovwike
kyoongo unsiki yenivililue nikahovwike kyoongo unsiki
yenivililue nha vanyalukolo vanovakisile kange nakuhumia
uvwolesi nuv wakyang`ani vwako, ndavule vule ghuluta mu
wakyang`ani. **4** Nilivuvule ulukelo uluvaha kyoongo mu
ulu, kupulika kuuti avana vango vighenda muwakyang`ani.
5 Mughanike, ghuuta mu vvitike panoghukavavombela
avanyalukolo nha vahesia. **6** Vano vahumisie uvwa
lughano lwako pavulongolo palukong`ano. Ghuvombia
vunofu pikuvaghendesa mulughendo luvanave ku siila jino
jimunoghile u Nguluve. **7** Ulwakuva vvimiila vwa, valyalutile
nambe kutoola ikinu kimongo kuhuma muvaanhava
mufisina. **8** Pauluo, tunoghile kukuvupila avaanhua ndavule
ava, ulwakutive vavomba mbombo vanofu vvimiila kyang`ani.
9 Nikalilembiile ilipugha ilisio ilio, looli u Diotrofe, juno ilonela
kuuti ave ghwa kwasia muvamo muvanave naikwiting`ana
nusue. **10** Pauluo, nave nikwisa nikusikumbuka imbombo
sa mweene sino ikusivomba, ndavule pannoijova nhi
mbombo iisi umweene jujuo naikuvupila avanyalukolo. Kange
ikuvaka na avange vanovinoghelua pikuvupila avanyalukolo
avuo napikuvadagha vahuume mulipugha. **11** Mughane,
nungeghaghe kino kivivi, looli ighagha kino kinofu. Umweene
juno ivomba vunofu ghwe ghwa Nguluve; kange nhumweene
junoivomba amavivi namwaghile u Nguluve. **12** U Demetrio
avolelilue kange vooni nuvwakyang`ani vuvuo. Najusue
kange tulivolesi, kange ghukagula kuuti uvwolesi vviitu
wakyang`ani. **13** Nilinagho minga aghakukulembela, looli
nanilonda pikukulembela nhi kalamu ija n`kala nambe nhi
kalamu ija vviino. **14** Looli nihuila kukuvona anala pipi,
kange tujovagha nune maaso na maaso. U lutengano
luve palikimo nuve. Amanyani vikukuhungila. Vahungilaghe
avamanyani umunhu ghweeni nhilitavua lya mweene.

Yuda

1 UYuda un'sungwa ghwa Yesu Kilisite, nu nyalukolo ghwake uYakobo, kuvala vanovakemelilue vaghanike mwa Nguluve Nhaata, navanovatunzilue kwaajili ja Yesu Kilisite: 2 ulutengano nulughano fyongesevue kulyumue. 3 Vaghanike, un'siki ghono nilyale nivomba mungufu sooni kukuvalembela umue kuhusu uvuvangi vvitu twevoni, lukanivaghile kukuvalembela neke kukuavunga neke musindilanile kuvwimike ulwitiko luno lulyapelilue kamo kene kuvititi. 4 Ulwakuva avanhu vamonga vijjingisie kimie kimie n'kate jinu - avanhu vano vavikilue ikivalilo neke kuhighua - avanhu vano navavitiki vano vikwandula ulusungu lwa Nguluve ghwitu kuva vukedusi na kukun'kana uMutwa ghwitu uYesu Kilisite. 5 Lino ninoghua kukuakumbusia umue nambe kuli nun'siki mulyamanyile kuvwimike kuti uMutwa alyavapokile avanhu kuhuma mu isi ja Misri, neke pambele vakabudua vala vano navakamwitikile. 6 Navanymhola vano navakalolelile uvwandilo vwave. neke vakaghaleka amakaja ghavo amanono uNguluve akavavikile mufipinywa fya kusila nakusila, mun'kate mung'isi, neke kuti ikighonovahighue ikighono kila. (aiōnios g126) 7 Ndavule isodoma ni ni gomora namakaaja ghanoghakasyungwite ghano ghakakjingisie ghaghuo muvuhosi nakulutila ulunoghelua ulwakwanda. vakavinike hene kighwani kya vala vano vipumuka mulupumuko lwa mwoto ghuno naghusila nakusila. (aiōnios g166) 8 Mulululuo avaghonela njosi vope vilichafusia amavili ghavo nakukana uvutavulua, vikuajovelua uvudesi avimike. 9 Neke nambe u Mikaeli unyamhola um'baha, un'siki ghuno alyaisindana nu setano nkuposesania nave kulutila um'bili ghwa Moose nakaghelile kuleta ulupumuko lwa vudesi vwave neke pepano akati uMutwa akadalikile. 11 neke avanhu ava viletta uvudesi vya kyokyoni kino navakimanyile. kila kino 14 Uenoki ughwa lekela lubale mu kikolo kya Adamu akajovile kuti, "Lola uMutwa ikwisa navimike vake vinga. 15 Neke avahighe avanhu voni vano navikumwitikila, na maghendele ghavo ghoni ghano valyavombile ghano naghavwimike. 16 Ava vevala vanovisukunala na vanovikuta, vano vilutila inoghelua savuhosi, vanovikughirnia kyongo. vano visyanga avange. 17 neke umue, vaghanike, mukumbukaghe amasio ghano ghakajovile pakali navasung'ua va Mutwa Yesu Kilisite. 18 vakajovile kulyumue kuti, mu n'siki ghwa vusililo kuliiva na vanhu avanya lupiko vano vilutila inoghelua sino nasa vvimike. 19 ava vevaghavanisi, vilongosivua ni nong'elua sa m'bili kange vasila Mhepo Mwimike. 20 neke umue vaghanike, ndavule mukujijenga mu Iwitiko Iwinu Iwimike kyongo, neke ndavule panomusuma mwa

umhepo umwimike, 21 mujitunzaghe mulughano lwa nguluve napighula ulusungu lwa Mutwa ghwitu uYesu Kilisite fino akuvapela uvukafu uvwamaka ghoni. (aiōnios g166) 22 Musonaghe ulusungu kuvala vano visukunala. 23 muvapokaghe avange kwa kuvahumia kuhuma kumwoto. kuvange musonaghe ulusungu kwa vwoghofi, mukalalaghe nambe umwenda ghunoghyponesivue ilidoa nu m'bili. 24 lino kwa mwene junoiwesia kukuvalolela muleke pikuvala, na kukuvasababisia mwime pavulongolo pavwimike vwave, kisila mawaa nakuva nulukelo ulukulu, 25 kwa Nguluve mwene u'poki kukilila uYesu Kilisite uMutwa ghwitu, uwimike vuve kwamwene. uvuahaha, uvunesia ni ngufu kabla ja na lino na maka ghoni Ameni (aiōn g165)

Ulusetulilo

1 Uluo Iwe Iusetulilo Iwa Yesu Kilisite luno u Nguluve akam'pelile ulwakuuti kukuvasona avavombi vaake siino silihumila un'siki n'debe ghuno ghu kwisa. Alyavomble sivoneke pavuvalafu akamwomola u nyamola ghwa mwene u m'bombi ghwa mwene u Yohana. **2** U Yohana alyahumisie uvwolesi vwa fiinu fyon i fino alyya fiwwene vvimila vwa lisio lya Nguluve nu vwolesi vuno vukahumiisive vvimila Yesu Kilisite. **3** Afunyilue umwene juno ikwimba ni lisio vooni vala vano vikughapulika amasio gha uvilii uuuv na kuleva kino kilembilue muno, ulwakuva un'siki ghu seghelile. **4** U Yohana ku ng'ong'anolekela lubale sino sili ku Asia: ulusungu luvisaghe kulyumue nulutengano kuhuma kwa mwene juno kwale, juno kwa lyale, najuno ikwisa, na kuhuma ku mhepo lekela lubale sino silikuvulongolo kya mwene ikya vutua, **5** kuhuma kwa Yesu Kilisite juno ghwe mwolesi umpesie, umolua ghwa kutengula kuvano valya fwile, nu ntemi ghwa ntua mu iisi jji. Kwamwene juno atughanile kange atubikile vvavuke kuhuma mu nyivi siitu kuhuma mu danda jaake, **6** atuvikile kuva vatua, vatekesi va Nguluve nu viise ghwa mwene - kwa mwene kuuva vvimike ni ngufu kusila na kusila. Ameni. (aiōn g165) **7** Lolagha, ikwisa na mafunde; kila liso likumwagha, palikimo navooni vano valyamomile. Nifisina fyon ifya mu iisi vilipelepesia kwa mwene. Ena, Ameni. **8** "U ne nene Alfa kange Omega," fye ijova u Mutwa u Nguluve, "Umwene juno kwale, najuno kwyalyale, nujuno ikwisa, umunyangufu." **9** Une, Yohana - nenyalukolo ghwinu nejuno nhasing'ana numue mu mumuko na muvutua na mulugudo ulupesie luno luli mwa yesu; nilyale mu kiponge kino kitambulua Patimo vvimila vwa lisio lya Nguluve nhu vwolesi vvimila u Yesu. **10** Nilyale mwa Mhepo ikighono kya Mutwa. Nilya m'pulike kun'sana kulyune ilisio ilivaha ndavule ulukelema, **11** jikatisagha, "Lemba mukitabu sino ghukusivona, ughasung'e mu ng'ong'ano lekela lubale, kuluta ku Efeso, kuluta ku Smirna, kuluta ku Pergamo, kuluta ku Thiatira, kuluta ku Sardi, kuluta ku Philadelphia, nakuluta ku Laodikia." **12** Nikasyetuka kulola lisio lyani juno isile kujova nune, nikati nisyetuke nikakyagha ikisonge ikya sahabu nikya tala lekela lubale. **13** Pakate na kat pa kisonge ikya tala pe alyale jumo umwana ghwa Adamu, awfalile isopeka inali jinojilya dughile musajo sa mwene, nu nkanda ghwa sahabu kusunguta ikifuva kyawmene. **14** Umutu ghwamwene ni linyele lya mwene lilyale livalafu hwene hamba imbalafu hwene vutine vwa ng'alá, nagha maso gha mwene ghalyale ghimulika hwene lulapi lwa mwoto. **15** Isajo samwene silyale hwene shaba jino vakuuliile kyongo, hwene shaba jino jikilile

mu muoto, nali lisio lyamwene lilya hwene lisio lya malenga minga ghano ghiseleleka ni ngufu. **16** Alyakolelele inondue lekela lubale muluvoko lwa mwene ulwa ndyo, na kuhuma mumulomo ghwa mwene mwe jilyale ibamba inemi imbale sooni. Uvveni vwa mwene vulyale vumulika ndavule ulumuli luno lumulika kyongoo ulya lijuva. **17** Nilyatile nimwaghile, nikaghua pamaghulu gha mwene hwene muunhu juno awfile. Akavika uluvoko Iwamwene lwa ndyo kulyune nakuuti, "Uloghopatha! une nilighavutengulilo nili ghwa vusililo, **18** nejuno kwenile. Nilyafville, lolagha, nikukala kusila kusila! Kange nilinaso ifungulo isa kuvufue na kuvulugu. (aiōn g165, Hadēs g86) **19** Pa uluo, ulembaghe sino usivwene, sino pwili lino, nasino silikwila pa isi. **20** Kulyune lufisime vvimila inondue lekela lubale sino usivwene kuvuvoko Iwango lwa ndyo, nikisonge kila ikya sahabu ikya tala lekela lubale: inondue lekela lubale vevanyamola va ng'ong'ano sila lekela lubale, ni kisonge kya tala lekela lubale se iila ing'ong'ano lekela lubale."

2 "Umunyamola ughwa lukong'ano lwa Efeso lemba: 'Agha ghe masio gha jula juno igadilila inondue siila lekela lubale muluvoko lwa mwene ulwa ndio. Jula juno ighenda n'kate mu fymilo ifya sahabu ifya tala lekela lubale ijova ndiki,' **2** "Nikagwile kuuti uvombie kungufu sako isa mbombo nu lugudo Iwako uvupesie, na kwekuuti naluvangijile kuva na vahosi, kange vooni vano vikujikemela kuuti vasung'ua nambe navevene, vihufisie kuuti vadesi. **3** Nikagwile ghughulila nu lugudo, kange ukilile nyanga vvimila vwa litavua lyango, ujighe nukatile. **4** Looli illi lyelino nilinalyo vvimila vwako, uvulekile uvughano vwako vwa kwasia. **5** Lino kumbuka pene ukaghwile, ukalate na kuvomba imbombo sino ukavombie kuhuma pa vwasio. Ungabuhile ku lata, nikwisa kulyuve na kuvusia ikyimilo kyako kuhuma apa. **6** Looli uve uli niili, ghukalala ghala ghano Wanikolai vavombie, ghano nambe june nikughakalalila. **7** Nave ulinimbughulutu, pulikisia sino u Mhepo ikusivula ing'ong'ano. Nakwamwene juno iwersia nikum'pela uvutavule uvwa kyakulia kuhuma mu m'piki uvwa vvumi ghuno ghuliku Paradiso ija Nguluve.' **8** "Muvanyamola ava likong'ano ulwa Smirna lemba: 'Agha masio ghajula juno ghwa kuvwasio na kuvusililo juno akafwile nakuvva mwumi kange: **9** "Nisikagwile imumuko isako nu vukotofu vwako (looli uve ulimofu), nu vudesi vwavalava vano vikutambula va Yahudi (looli nave - vene nyumba ja kufunyila ija setano). **10** Nungoghpaghe imumuko sino sikukwagha. Lola! Usetano ilonda kukuvatagha vamo mulyumue mu ndinde neke mughelue, pe mupumuke ifighono kijigho kimo. Muve vitiki mpaka kufua pe nikuvapela ingigha ija vvumi. **11** Nde ulini

mbughulutu, pulikisiagha u Mhepo pano ikuvavula avitiki. 7 Julia juno anoghile naga vwaghe uvu nangifu vwa vufue uvwa vuvili.' 12 "Mu vanyamola ava nyumba ija kufunyila ija Pergamo lemba: agha ghegħano ijoba umwene juno alinavo ibamba inemi, uvufue uvwa vuvili. 13 "Niikagula pano ghukukala -pano pekile ikitengo kya vutua ikya setano. Pa uluo uve ulyakolile ilitavu ħalyango, kange nakalwitlike ulwiko Iwako luno lukwilin, kange ifiġħono fila ifya Antipasi mwolesi għwango, mwitiki wango juno abudilwie un'kate mulyumue, apu pe pano u setano ikukala. 14 Looli nilinamasio madebe nuve: ulinavanh uku vano vakolile um'bulanisio isa Balaamu, ghwe mwene juno akam'bulanisie u Balaki kuvika ifikuvasi pavulongolo pa vana va Israel, ulwakuuti valisagħe ifyakulia vinovihumisivue ilitekeli kuminguluvi na ku vwa fuka. 15 Mulwakuva vulevule, najuve ulinavo vamo vonovakolile imbulanisio isa Wanikolai. 16 Lino ulatagħej! Nde nagħvombha anala, nikwisa ng'aning'ani, pe nivomba il-ġlu mu vene ni bamba jino jihuma mumulomo għwango. 17 Neve uli ni mbughulutu, pulikisia kino u Mhepo iku sivula ing'ongħo. Umwene juno iwiesia, nikum'pela firmona fino fili kuvusyefu, kange nikum'pela ilivue lino lilembilue lino lilembil ilitavua ilipia pa kyanya pa livue, ilitavua lino nakwale juno akagħwie loli umwene juno iklyupila.' 18 "Kwa munyamola ughwa lukong'ano lya Thiatira lemba: "Agha għemmasio għa Mwana għwa Nguluve, umwene juno alinamaso għamwene hwene lulapi lwa mwoto, ni sajò hwene shaba jino jiklilie kyongo: 19 "Nikagħwie kino uvombie - ulugħan Iwako nu l-ixitiko ni mbombo nhu lugudo Iwako ulupesie, nakuuti kila kino għwa vomba linolino kikilile ku kiila kino ukavombie tasi. 20 Looli nili nalo iħi kulyuve: ghugundule kwa mama u Yezebeli juno iktambula umwene m'bili muki mama, mu mbulanisio sa mwene ikuvasoveleng'ania avavombi vango kuvwfuka nakulia ikyakulia kino kikahumisivue ilitekeli kufihwani. 21 Nikam'pelie unsiki ughwa kulata, looli nailingu anisie kulata uvuhosi vwa mwene. 22 Lolagħa! Lolagħa nikumpela ku kitala ikya namu, navala vano vivomba uvuvwa fu voope ku mumuko inalamu, pa uluo valatagħe kukino vavombie. 23 Nikuvata avanake vafue ni ng'ong'ano sooniskagħula kuuti une nihungħla amasagħe nivunogħelu. Nikum'pela umuunhu ghweni kulyumue ndavule sino ivomba umwene. 24 Looli ku vamo kulyumue mwevano musighiile ku Thiatira, kuvala voonni vano navakolile im'bulanisio iħi, najumue mwevano namukagħwie kiila kino vamonga vitambula vusyefu vwa setano, rijova kulyumue, 'nanivika kulyumue unsigho għwogħwoni.' 25 Kulisio lilino livisagħe, luvanogħile kuva ningfu m'paka niliva nikwisa. 26 Għwieni juno ilefha na kuvomba kikila kino nikavombie kufika

kuvusililo, kwamwene mukum'pela uvutavulilua kufisikina. 27 'Għukuvatemagħha nulukwegħo lwa kyuma, ndavule ibakuli sa matope, ikuvadenyanya fighavo fighavo.' 28 Ndavule nikupile kuhuma kwa Nhata għwango, nikum'pela kange inondue ja palwakilo. 29 Nave uliniimbughulutu, pulikisia kiila kino u Mhepo iku sivula ing'ong'ano.'

3 Kwa munyamola ughwa lukong'ano iły ku Sardi lemba:

'Amasio ghajjula juno akalolile imhepo sila lekela lubale isa Nguluve ni nondue lekela lubale. "Nikaguile kino uvombie. Uli nulughinhio ulwakuva mwumi, looli uli-mfue. 2 Simuka nakukangasia sino sisighile, looli għasighile padebe pifua, ulwakuva nanikasivwene imbombo sako kuuti sikwilin pa maso għa Nguluve għwango. 3 Lino, kumbukagħha, għala għano ukupile na kupulika. Ughalekagħe na kulata. Looli nave nagħusisimuka, nikwisa hene miji, nakange nungakagħule n'siki muki ghuno kwande nikwisa kulyuve. 4 Looli kwegħale amatavua madebe aghha vaanhu ku Sardi vano navakanyasisse amenda ghavanave. vighendagħha palikimo numue, vafwalile amenda amavalafu, ulwakuva vanogħile. 5 Umwene juno ilefha ifwkua amenda amavalafu, nambe padebe nanisimia, ilitavua lya mwene kuhuma mukitabu kya vvumi, kange nikulitambula ilitavua lya mwene pavulongolo pa Nhata għwango, na pavulongolo pavanyamola. 6 Nave uliniimbughulutu, pulikkisia u Mhepo ndavule iku sivula ing'ong'ano.' 7 'Kwa munyamola ughwa lukong'ano ulwa ku Philadelfia lemba: amasio għa jula mwimike kanga kyang'ani - juno alinifidindulilo fya Daudi, idindula nakwale kange juno idinda, idinda nakwale juno idindula. 8 Nikagħwie kino uvombie. Lolaa, nikubikile pavulongolo palyuve ghuno ghudindwiegħi ghenu nakwale juno idinda. Nikaguile kuuti uli ningfu ndebe, looli ulti tiegħi isli o lyango kange kange nukanile ilitavua lyango. 9 Lolagħa! Vooni valinyumba ja kufunyila ja setano, vala vano viiti va Yahudi kumbe navevene, pa uluo videsania. Nikuvavika vise kukufunja pavulongolo pa magħħulu ghako, kange vikagħula kuuti nikakugħanile. 10 Ulwakuva ugadililie ululaghilo Iwango nu ligħod ulwa vupesie, nikukudimagħha kange mufivalilo fyako ifya kugħelua kino kikwisa mu iisi jooni, kukuvaghħela vala vooni vano vikukala mu iisi. 11 Nikwisa ng'aning'ani. Gadililagħa kyongo kila kino ulinakyo ulwakuuti napangavisagħe umuunhu ughwa kutola ingħela jako. 12 Nikum'bika umwene juno ilefha kuva manda munyumba inyimike jjakufunyila ija Nguluve għwango, kange naāly huma kunji luski. Nilemba kwa mwene ilitvua lya Nguluve għwango, ilitavua lya likaja lya Nguluve għando (Yerusalem imia, lino likwiha pasi kuhuma kukyanya kwa Nguluve għwango), nilitavua lyango ilipia. 13 Umwene

juno ali nimbughulutu, ghwe apulikaghe kino u Mhepo ikusivila ing'ano.' **14** 'Kwa munyamola ghwa lukong'ano Iwa Laodikia lemba: 'Amasio ghajula juno Amina, juno ihuvilua nu mwolesi ghwa kyang'ani, n'temi muvupelua vwa Nguluve. **15** Nikaguile kino uvombile, kuuti uve nuli n'suvusu nambe m'pio, ninoghilue kuuti usavisagha n'suvusu nambe mpio! **16** Pauluo, ulwakuva uve ulimfukefu, nulimpio nambe nulinsuvusu, nikukusyetula uhume mumulomo ghwngo. **17** Ulwakuva ghwiti, "Une nili mofu, nili nukyuma kiinga, nanilonda nambe kimonga." Looli ni kagwile kuuti uve ulimughaji, kyongo, ghwa kusukunailua, uvugholofu, um'bofu ghwa iisi. **18** Pulikisyaghya uluvungo lwango: ghulagha kulyune isahabu jino jisukilue nu mwoto ulwakuuti uve mofu, na menda amavalafu ghano ghilangalenga ulwakuuti ghufwasiaghe juve kange ningahuvilaghe isooni isa vufula vwako na mafuta ghako paka mu maso ghako ukagula kulola. **19** Ghweni juno nimughanile, nikumulungika na pikum'bulanisia ndavule lunoghile pikukala; lino, piva ghwa kyang'ani na pikulaata. **20** Lolagha nimile pamuliango na kuhodesia. ghweni juno ipulika ilisio lyango na kudindula umulyango, nikwisa napikwingila munyumba ja mwene, napilia ikyakulia nu mwene ghwope palikimo nune. **21** Umwene juno ilefia, nikumpela uvwa kyang'ani pikukala pasi palikimo nune pakyanya pakitengo kyango ikyta vutura, ndavule une vule nikalefie na pikukala pasi palikimo nhu Nhata ghwango pakyanya pakitengo kya mwene kya vutura. **22** Umwene juno alinimbughulutu, apulikisyaghe kino u Mhepo ikusivila ing'ong'ano."

4 Yesikilile sooni iisi nikalolile, nikavweene kuuti umulyango ghudindililue ku kyanya. Ilisio lila ililongosi, likajovagha nune heene lukelema, likatisagha, "Isagha apa, nikukusona sino sihumila yesikilile sooni iisi." **2** Nakalingi nikale mwa Mhepo, nikalolile kwe kikale ikitengo kya vutura kivikilue ku kyanya, nhumunu akikalile. **3** Jumo juno akikalile akavonike ndavule ilivue ilya yaspi nu akiki. Kwelulyale ulu kangigulu ulwafuula lusyungutile ikitengo ikyta vutura. Ulukangigulu ulwafuula lukavonike ndavule i zumaridi. **4** Lukisungukile ikitengo ikyta vutura pefilyale ifiinga ifitengo ifya vutura fijigo fivilli na fiine, vano vakikalile kufitengo ifya vutura valyale avaghogholo ifijigo fivili na vane, vafwasivue amenda amavalafu ni ngela isa sahabu kumatu ghave. **5** Kuhumila pa kitengo ikyta vutura lulyahumile ulumuliuwa lagi, ulugulomo nii lagi. Itala lekela lubale sikale sivika pavulongolo pa kitengo ikyta vutura, itana sino Mhepo lekela lubale sa Nguluve. **6** Kange pavulongolo pakitengo kya vutura kwejilyale inyanja, jino jiili pavala fuheene kilolelo. Vooni kusyungutila ikitengo kya vutura kwevalyale avanyavwumi vaane, vano

valya memile amaso kuvulongolo na kunsana. **7** Ikipelua ikyawasia ikinya vvumi kilyale heene nyalupala, ikipelua kya vvumi ikinyavwumi kilyale heene ngwada, ikipelua ikyta vutatu ikinyavwumi kilyalebni sura heene ja muunhu, ghwopebjula umunya vvumi ghwa vuune jilyale heene masimula jino jitogha ku kyanya. **8** Ifipelua fya vvumi fiine na fila nakila kilyale na mapika n'tanda, fimeemile amaso kukyanya na pasi pa fyeene. pakilo na pamwisi navijika kujova, "Mwimike, mwimike, ghwe Mutua u Nguluve, untemi ghwa vooni, juno kwalyiale, kange pwale, juno ilikwisa." **9** Amasiki ghooni ifipelua ifinya vvumi pano vakahumisie uvwimike, uvwoghopua na pikwoghopaua, naa pihongesia pavulongolo pajuno aikalile pakitengo ikio ikyta vutua, umwene juno ikukala kisila na kusila jatu, (aiōn g165) **10** avaghogholo ifijigo fivili na vaane vakafughime vavuo pavulongolo pa mwene pajuno aikalile ikitengo ikyta vutua. Vakinamagha pasi pasjuno ikukala kisila na kusila jaatu na kutagha pasi ingeela sivanave pavulongolo pa kitengo ikyta vutua vakatisagha, (aiōn g165) **11** "Unoghilue uve, Mutua ghwiti Nguluve ghwiti, pikukwupila uvwimike nu vwoghopua ni ngufu. Ulwakuva ulyapelile ifiinu fyooni na kuvugjane vvako, nakuvughane vvako, kwefililyle kange filyapelilue."

5 Kange penikalola uluvoko lwa ndio ulwa jula juno akikalile pakitengo ikyta vutua, gambo kino kilembilue kuvulongolo na kun'sana, kange lilyakanyilue amahuli lekela lubale. **2** Nikamwaghile unyamola unyangufu idalikila kulisio ilivaha, "Ghweveeni juno anoghile kufungula na kun'denya ifihudiko fya mwene?" **3** Nakwale umuunhu kukyanya nambe mu iisi kange pasi pa iisi juno anoghile kufungUKla ikitabu nambe pikwimba. **4** Nilyakolile nulusukunalo ulwakuva nalyavonike ghweghwoni jula juno kulidindula iligombo na kukulyimba. **5** Looli umughogholo akambuu, "Uleke piila. Lolagha! Inyalupala ijakkolok ikyta Yuda, ija kisina kya Daudi, ilefisie, anoghile kuvalalula ikitabu kange kuhudula ifihudiko lekela lubale." **6** Mu kitengo ikyta vutura navalava vane avumi kange nava ghogholo vamo, nikamwaghile unyang'olo imile akavonekana hweene ndavule juno abudilue jilyale namapembe lekela lubale, na maaso lekela lubale - isio se Mhepo lekela lubale isa Nguluve sinosomolilue ku iisi jooni. **7** Akalutile akatola ikitabu kuhuma muluvoko ulwa ndio ulwajula juno akikalile pa kitengo ikyta vutua. **8** Ye atolile ikitabu, avanyavwumi vane navaghogholo fijigo fivili navane vakaghundama mpaka pasi pa iisi pavulongolo pa ng'olo. Umuunhu ghweni alyale nikilongilongi ni bakuli ja sahabu jino jimeemile ufumba vuno vuli munyifunyo sa viitiki. **9** Valyimbile uwimbo ulupia. "Unoghilie kutola ikitabu

na kudindula umuhuli ghwa mweene. Ulwakuva ukekilue kange ni danda jako ukamughulile u Nguluve avaanhу ava kila kabilia, injovele, jamaa ni kisina. 10 Vukavavika uvutua nava tekesi vvimila uvwakum'bombela u Mutua ghwitu voope vitemagha mu iisi." 11 Kange nikalola nikapulika ilisio ilya vanyamola vinga kusungutila ikitengo ikyu vutua - imbalilo ja vanave valyale imilioni ifilundo fivili ni finya vvumi na vaghgholo. 12 Vakajova nilisio ilivaha, "Anoghile umwana ng'olo junu adumulilue kukivupila uvutavulilua, uvumofu, uwakayang'haani, ingufu uwoghopua, uwimike nuvughinio." 13 Nikapulika ikipelua kyooni kino kikapulilue kino kilyale kukyanya na mu iisi na pasi pa iisi napakyanya pa nyanja, kiila kiinu mmun'kate mu kyeene kiit, "Kwamwene jula junu ikale pakyanya pa kitengo ikyu vutua na kwamwana ng'olo, kuvisaghe lughinio, vwoghopua, vvimike ni ngufu isa kutema kuvusila nakusila." (aiōn g165) 14 Avanyavvumi vane vakaati, "Ameni!" navaghgholo vakaghundamagha pasi na kukufunya.

6 Nikalolaghа un'siki ghuno umwana ng'olovakati adindulile jimo mu mahuri ghal a lekela lubale, penikapulika jumo ghwa vala avanya vvumi vane akajovagha nilisio lino liling'ine ni ragi, isa!" 2 Nikalola pejilyale ifarasi imbalafu! junu alya pandile alyale ni bakuli, pe akapelua ingela. Akahumila hwene mulefia junu alefisie ulwakuuti alefie. 3 Unsiki umwana ng'olo akati adinduile umuhuri ghwa vuvili, nikam'pulika unyavvumi ghwa vuvili ijo, "isa!" 4 Kange ifarasi ijinge jikahumila - ndangali ndavule umwoto. Juno alyangalile alyapelilue uvutavule vwa kubusia ulutengano lwa mu iisi, ulwakuutibavanhu va hinjanaghe. Ujoo junu alyangalile alyapelilue ibamba imbaha. 5 Unsiki ghuno umwanang'olo akati adinduile umuunhu ghwa vutatu, nikapulika unyavvumi ghwa vutatu ijoba, "Isa!" Nikalola ifarasi initu junu alyangalile alyale nikipimiro mhu luvoko lwa mwene. 6 Nikapulika ilisio lino likavonekagha kuuti ilya jumo mhu vala avanyavvumi lijoba, "kibaba kya ngano ku ndalamu jimo ni fibaba fitatu ifya ngongilue vighusia ni ndalamu jimo. Looli nungananganiaghe amafuta nu luhujo 7 Unsiki ghuno umwanang'olo akati adinduile umuhuri ghwa vune, nikapulika ilisio ilya vvumi ughwa vune lijoba, "Isa!" 8 Kange nikalola ifarasi inyalangi ija lipembo. Juno alya ngalile akatambuluaghа ilitavua ilya mwene vufue, na vulungu jikam'bingililaghа. Valyapelilue uvutavulilua pakyanya pa iisi ikimenuyle kya iisi, kubuda ni bamba, kunjala na kuvutamu, na kufikano fya mulisoli mun'kate mu iisi. (Hadēs g86) 9 Unsiki ghuno umwana ng'olo adinduile umuhuri ghwa vuhanu, nikalolile pasi pakitekelo inumbula savala vano valyabudilue vvimila

ilisio ilya Nguluve kuhumila mu vwolesi vuno vulyan'kolile kyang'haani. 10 Vakalila ni lisio ilivaha, "Mpaka lighi, untema gha fyoni, mwimike ghwa kyang'haani, ilihigha vano vikukala pakyanya pa iisi, napiimbila ululumbilo lwa danda jitu?" 11 Kange umuunhu ghweni akapelugha isopeka imbalafu pevakavuluaghа kuuti vanoghile ku ghulila padabe mpaka jiliva jikwilana imbalilo ing'wilanifu ija vavombi vajaake navanyalukolo vavanave avahinja navadimi jiliva jikwilana vano vilibudu, ndavule vala fino vakabudilue. 12 Unsiki ghuno umwanang'olo akati adinduile u muhuri ghwa tanda, nikalola pe kulyale ulutetemo ulukome. Iljuva lilyale lititu hene lwaghe, naghu mwesi ghuoni ghulyale heene danda. 13 Inondue sa kukyanya silyaghui pa iisi, ndavule umpiki ghuno ghulaghala imeke sa ghwene unsiki ghwa ng'ala panoghusukanika niki mhupe. 14 Vulangavvukavukile ndavule iligombo lino lin'yengilue. Ifidunda fyoni ni fiponge filya humile pano filyale. 15 Kange avatua va iisi navaanhу voooni ava tambule navavaha va sikali, vamofu, vanyangufu, umuunhu ghweni junu n'kami nu mwavuke, vakafisama muma ngema na mumanalavue gha mufidunda. 16 Vakafivula ifidunda namanalavue, "Mutughwile! mutufise tuleke pikuvuvona uvveni vwa mwene junu ikalile pakitengobkya vutua na kuhuma ing'alasi ija mwanang'olo. 17 Ulwakuva ikighono ikivaha ikyu lyojo ilya vanave jilipipi, ghweveeni junu kwande ikwima?"

7 Yesisilile isi nikavaghile avanyamola vane vimile mu nguto ine isa iisi, vasighile imhepo ine isa isi ni ngufu ulwa kuuti jileka kuva mhepo jino jigugula mu isi, pa kyanya pa nyanja nambe lipiki lilino lisaghа. 2 Nikam'bona umunyamola ujunge ikusa kuhuma kuvuhuma, junu alyale numuhuri ghwa Nguluve junu mwumi. Akalila nilisio ilivaha kuvanyamolavane vano vakapeilue uvutavule uvwa kunangania iisi ni nyanja: 3 "Mulajilemasiaghа iisi, inyanja, nambe amapiki kufika tuliva tuvikile umuhuri mu vweeni vwa maatu gha vavomba mbombo va Nguluve ghwitu." 4 Nikapulika ikighelelo kya vano vakanyilue umuhuri: imbilima iklundo kimo ni fijigho fine, vanovalyakanyilue umuhuri kuhuma mufisina fyoni ifya vaanhu mu israel: 5 Imbilima kijigho nasivili kuhuma mukisina kya Yuda, imbilima kijigho ni sivili valyakanyilue kuhuma mukisina kya Rubeti, imbilima kijigho ni sivili valyakanyilue kuhuma mu kisina ikyu Gadi. 6 Imbilimakijigho na sivili kuhuma mukisina kya Asheri, imbilima kijigho na sivili kuhuma mukisina kya Naftali, imbilima kijigho na sivili kuhuma mukisina kya Manase. 7 Imbilima kijigho na sivili kuhuma mukisina kya Simioni, imbilima kijigho na sivili kuhuma mukisina kya Lawi, imbilima kijigho na sivili

kuhuma mhukisina kya Isakari, 8 imbilima kijigo na sivili kuhuma mukisina kya Zebuloni, imbilima kijigo na sivili kuhuma mukisina kya Yusufu, ni mbilima kijigo na sivili kuhuma mukisina kya Benyamini valyakanyilue umuhuri. 9 Yesikilile isio pe nikalola, kwelilyale ilipugha ilikome lino nakwelile nambe muunhu juno anoghile kukulivilala - kuhuma mufipelela fyoni, kisina, kikolo, ni njovole - vimile pa vulongolo pa kitengo ikyo vutua pavulongolo pa mwanang'olo. Valyafwalile isopeka imbalafu valyale na matafi gha makindu mumavoko ghavanave, 10 valyale vikemela nilisio ilivaha kyongo: "Uvupoki vuli kwa Nguluve juno ikalile pa kitengo kya vutua, na kwa mwanang'olo!" 11 Avanyamola vooni valyimile kusungutila ikitengo kya vutua nakusungutola avaghogholo vala palikimo navanyavwumi vane vakaghundama pasi pa iisi nakuvika uvweni vuvanave pakyanya pa iisi pavulongolo pa kitengo ikyo vutua na pikufunya kwa Nguluve, 12 vakatisagha, "Ameni! Lughinio, vvimiike, uvwakyag'haani, uluhongesio, vwoghopua, uvuvaghile nhi ngufu fivisaghe kwa Nguluve ghwitu kisila na kusila! Ameni (aön g165) 13 Kange jumo ughwa vala avaghogholo akamosia, "Avavevani vano vafwalile isopeka imbalafu, kange vahumile kugh? 14 Nikambuuula, "Ghwe m'baha uve, ukagule juve pe akambula, "Avavevano vahumile munalamu imba. Vasukile isopeka saave nakuvalasia ni danda ja mwanang'olo. 15 Ulwakuva lino, valipavulongolo pa kitengo kya vutuaikya Nguluve, vififikunya kwa mwene pakilo na pamwisimunyumba imba. inyimike ija kufunyla ja mwene. Umwene juno ikalile pakyanya pa kitengo kya vutua ittima ihema ja mwene. 16 Navilikujagha injala kange nambe kyumilua kange, nilijuva nalikuvakasagha, nambe ilifuke ilyakunyanja. 17 Ulwakuva umwanang'olo juno alipakate na kate pa kitengo ikyo vutua iva ghwe n'dimi ghwa vanave, ikuvalongosiagha mu ndwivuko isa malenga agha vvumi, naju Nguluve ipyasilagha amasosi mu maso gha vanave.

8 Unsiki ghuno umwanang'olo akati adinduile umuhuli gha lekela lubale, pe kukava kimie kukyanya kufikila hwene kivalilo kya kivalilo. 2 Kange pe nikavavona avanyamola lekela lubale vimile pavulongolo pa Nguluve pe vakapeluaghing'elema lekela lubale 3 Unyamola ujunge akisa, akolelile ibakuli inya sahabu inya vufumba, imile pakitekelo. Akapelua uvufumba vwinga ulwakuuti avahumie palikimo ni nyifunyo sa viitiki vooni pa kitekelo ikyo sahabu pavulongolo pakitengo kya vutua. 4 Iliyosi ilya fumba vula, palikimo ni nyifunyo sa vitiki, likatogha kukyanya pavulongolo pa Nguluve kuhuma muluvoko lwa munyamola. 5 Umunyamola akatoola ibakuli ija fumba akamemia umwooto kuhuma ku kitekelo. Pe

akatagha paasi pakyanya pa iisi, pe ghakahumila amasio gha rangi, imuli sa rangi nulutetemo lwa iisi. 6 Avanyamola vala lekela lubale vano valyale ni ng'elema lekela lubale pe vakiling'aniagha kukusikuva. 7 Umunyamola ghwa kwasia akakuva ulukelema lwa mwene, pejikahumila ifula injamavue nu mwoto ghuno ghuhasing'inne ni danda. Vakataghua pasi pa iisi ulwa kuuti ikighavo iisi kimo ikyo iisi kipie, ikighavo kimo ikyo mapiki ghakapia nilisili lyooni lyololo likapia. 8 Umunyamola ghwa vuvili akakuva ulukelema lwa mweene, ikiinu hweene kidunda kikome kino kikapisagha nu mwoto ghukataghua mu nyanja. Ikighavo kya nyanja kikava danda, 9 ikighavo kimo ikyo vupelua ifyumi ifya mu nyanja fikafua, nikighavo kiimo ikyo meli sikanangika. 10 Umunyamola ghwa vutatu akakuva ulukelema lwa mwene, inondue imba jikaghua kuhuma kukyanya, jikamulikagha heene tochi pakyanya pa fighavo fya fikogha ni dwivuko sa malenga. 11 Ilitavua lya nondue jikatambulua pakanga. Ikighavo kimo ikyo malenga kikava pakanga avaantu vinga vakafua vvimala vwa malenga ghano ghalyale makali. 12 Umunyamola ghwa vuune akakuile ulukelema lwa mweene, ikighavo kimo ikyo lijuva kikatovua palikimo nikighavo kimo ikyo mwesi nikighavo kimo ikyo nondue. Pa uluo ikighavo kimo ikyo fooni kikahambuka kuva ng'iisi; ikighavo kimo ikyo pa mwisi nikighavo kimo ikyo pakilo nafliale nulumuli. 13 Pe nikalola, pe nikapulika imasimula jino jikapululukagha pakati pa vulanga jikakemelagha ni lisio ilivaha, "liga, iiga, iiga, kuvaala vano vikukala mu iisi, vvimala vwa Iwijjilo lwa ulukelema luno lusighile luno lulipipi kukuvua nu munyamola ughwa vutatu."

9 Kange umunyamola ghwa vuhanu akakuva ulukelema lwa mwene. Nilwa jaghile inondue kuhuma kukyanya jino jilyaghuile mu iisi. Inondue jikapellue ifungulo sa mwina lino likalungime ku mwina ghusila vusililo. (Abyssos g12) 2 Alyadindwile u mwina ghuno naghudughile, nilyosi likatogha kukyanya likatavine kuhuman'kate mu lina heene lyoosi kuhuma mu mbembelo imba. Ilijiva nu vulanga filyahambuikie fikava ng'iisi vvimala vwa lyosi lino lilyahumile ku mwina. (Abyssos g12) 3 N'kate mulyosi sikahuma imasi sikisa pakyanya pa iisi, sope sikapelua ingufu ndavule sila isa king'omilivuli pakyanya pa iisi. 4 Sikavulua imasi sileke kunangania ilisol mu iisi nambe umela ghwoghwoni umwololo nambe umpiki, apene looli vavaantu vano vakale vasila muhuri ughwa Nguluve muvweni vwa pamaso ghavanave. 5 Napakatavulua kukuvabuda avaantu avuo, looli pikuvapumusia kwene amesi gha hano. Uvuvafi vuvanave vulyahwene ndavule uvwa kung'enyu ni

king'omilivuli ndavule ja jing'enya avaanhу. 6 Mofighono ifio avaanhу vilondagha uvufue, looli navangakuвone uvufue. Vinogheluaghа kufua, looli uvufue vulikuvakimbila. 7 masi silyaling'ine ni farasi sinosilyaling'anisivue kuvuligu. Ku matu ghasene kwe kilyale ikiinu heene ngela ja sahabu nu wveni vwa sene vulyale ndavule avaanhу. 8 Silyale nilinyele heene sa va mama namino gha sene ghalyale hee nyalupala. 9 Silyale nikifuva heene kifuva kya kyuma nilisio na mapiika gha seene ghalyale heene lisio lya gale nyinga isa vulugu ni farasi sino sikimbila kuluta kuvulugu. 10 Soope silyale namakila heene ki ng'omilivuli mumakila gha seene mwesiyale ingufu isa kunangania avaanhу amesi ghahano. 11 Valyale na ghope hwene n'tua pakyanya pa vanyamola ava mwina ilya kuvusila kusila. Iilitavaa lya lyeene mu Kiebrania lye li Abadoni, na mukiyunani iilitavaa lya mweene Appolioni. (Abyssos g12) 12 ligя ja kwasia jikilile. Lolagha! Yelikiile iili kulifua ivili siksiba. 13 Umunyamola ghwa tanda akakuva ulukelema lwa mwene, nikapulika ilisio lihuma mu lipembe ilya pakitekeloikya sahabu kino kilipavulongolo pa Nguluve. 14 Ilisio likam'bula umunyamola ghwa tanda juno alyale nuluкеlema, "Valeke avanyamola vane vano vakungiluemу kikogha ikivaha ikyя Efrata." 15 Avanyamola vala vane vakaling'anisivue kukivalilo ikio ikighelanifu, ikighono ikio, umweesi ughuo, nu mwaka ughuo, valyavalekile va vam'bude avaanhу ikighavo kimo. 16 Ikighelo kya va sikali vano valya ngalile ifarasi valyale imbilima ifilundo fivili. Nilyapulike ikighelo kivanave. 17 Uluo fye nilyalolile ifarasi mumbonekelo sango navala vano valyangalile: Ififuva fivanave filyle filangali ndavule u mwoto, ibululu jino jikapile ni njano jino najikapile vunono. Amatu gha farasi ghalyahwanine nagha nyalupala, namumalomo gha seene ghukahuma umwoto, blyosi nikibiriti. 18 Ikighavo kya vaanhу valyabudilue ni mumuko isio itatu: umwooto, ilyosi niki biriti kino kika humile mumalomo gha seene. 19 Ulwakuva ingufu sa farasi silyale mumalomo ghaave na mumakila gha seene ulwakuva amakila gha seene ghalyaheene ndavule injoka, silyale na maatu ghano ghalyavombile pi kuvalemasia avaananu. 20 Avaanhу vanovalyasighile, vala vano valyakyle kubudua ni mumusio isio, navakalatilе imbombo sivanave sino vakavombile, kange navakabuhilile kukufunya kumapepo na kuma nguluve agha sahabu, indalamа, shaba, amavue na mapiki ifinu fino na filola, kupulika na kughenda. 21 Kange navalyalatile uvubudi vuvanave, uvuhavi vuvanave, uvuvuваfu vuvanave nambe isila sivanave isa vuhiжi.

10 Kange nikam'bona umunyamola ujunge um'bahа ikwika pasi kuhuma kukyanya. akadindilue mulifunde,

kwelilyale ilin'ganga lyosi pa mutu ghwa mwene. Uvweni vwa mwene vukale ndavule inguzo ja mwoto. 2 Alyakkolile iligombo ilidebe muluvoko lwa mwene lino likale livalulilue, najumwene akavikile ulughulu lwa mwene ulwa ndyo pakyanya pa nyanja nulughulu lwa mwene ulwa ng'ighi pakyanya pa iisi. 3 Kange akatova ilisio ilivaha ndavule inyalupala pano jiguluma, nunsiki ghuno akatovile ilisio iragi lekela lubale sikagulwima. 4 Unsiki iragi lekela lubale ysigulwime, nikale pipi pilemba, looli nikapulika ilisio kuhuma kukyanya liti, "Lolelagha sileke pihuma kino iragi lekela lubale sijovile. Ulekaghe pilemba." 5 Kange unyamola juno nikamwaghile imile pa kyanya pa nyanja na pa iisi, aliuuile uluvoko lwa mwene kukyanya 6 nakukujiga kwajula juno ikukala kuvusila nakusila juno akapelilue kuvulanga ni fyonи fino mwefile, iisi ni finu fyonи fino mwefile, ninyanja ni finu fyonи fino mwefile: "Nakwekule kudila kange. (aión g165) 7 Looli mikighono kiila, unsiki umunyamola lekela lubale iliva pipi kukuva ulukelema lwa mwene, pe ulusyefu lwa Nguluve lulua lukwilne pano apulisia kuvavomba mbombo vamwene vavili." 8 Ilisio lino nikapulike kuhuma kukyanya likambula kange: "Lutagha, tola iligombo ilidebe lino livalulilue lino liilimuluvoko lwa munyamola juno imile pakyanya pa nyanja na pakyanya pa iisi." 9 Kange nikalutu kwa munyamola na pikum'bula anipele iligombo ilidebe. Akam'bula, "Tola iligombo kange ulie. Nikukuvika ilileme lyako live nuvuvafi, looli mumulomo gjwako liliua linofu ndavule uwuki." 10 Nikatoolile iligombo ilidebe kuhuma mulovo ulwa munyamola na kulia. likale linofu ndavule uwuki mumulomo ghwango, looli ye nile ilileme lyango likale nuvuvafi. 11 Kange ilisio lika mbulile, "Lunoghile kuvilla kange vviimila vwa vaanhу viinga, ikisina, injovele na vatua."

11 Nilyapelilue iilasi lya kuvombela ndavule ulukwegho ulwa kupimila. Nikavulua, "Vukabkange ukapime inyumba inyimike ijakufunyla ija Nguluve nilitekelo navala vano vikufunya mun'kate mwa mwene. 2 Looli nungapimaghе kuluвigho ulwa kunji lwa nyumba inyimike ijakufunyla, ulwakuvavapelilue avaanhу avapanji. Pe vikikanya ilikaja inyimike munsiki ughwafighono fine nifivili. 3 Nikavapela avolesi vango vavili uvatavuliluavuvuwa ku viila kunsiki ughwa mbilima jimo filundo fivili ni fijigho ntanda, yevafwalile ifigunila." 4 Avolesi ava ghe mapiki gha vili agha makindu nifisonge fivili fino fyimile pavulongolo pa Mutua ghwa iisi. 5 Ndavule umuunhu ghweni ililamula ku nangania, umwooto kuhuma mumalomo ghavanave nakunangania avalugu vavanave. Ghwени juno ilonda kukuvanangania lunoghile abudue kusila iiji. 6 Avolesi ava valiningufu isa kudinda

uvulanga ulwakuuti ifula nagingatonyaghe unsiki ghuno vivila. valiningufu isa kuhambusia amalenga kuuva danda nakutova iisi ni mumuko sooni un'siki ghwoni vangighane. 7 Unsiki gjuno viliva vamalile uvwolesi vuvanave, kila ikikanu nihiila kino kihuma mumwina ghuno ghusila kuvusila ivomba uvulugu vuvanave. Ikuvalafia na kukuvalabuda. (Abysos g12) 8 Amavilli ghavanave ghilighona mu m'pulo ughwa likaja ilivaha (ghuno ikihwani kitambulivua Sodoma ni Misiri) pano uMutua ghuvanave akapumusivue. 9 Ifighono fitatu na pakati vamo kuhuma muvaanhу, kisina, jovele, nakila kisina vilolagha amavilli ghavanave kange navange navilichumia uvutavule kuvika mu mbipa. 10 Vala vano vikukala mu iisi vihovoka vvimiila vwa mwene nakukwovela, nambe kulaghisia uluvonolo ulwakuva avuo avavili vavili valyavapumwisie vala vano vikukala mu iisi. 11 Looli ifighono fitatu na pakati ulujilo nu vvumi kuhuma kwa Nguluve jikuvingga avene vikwima ku maghulu ghavanave. Uludwesi uluvaha lukuaghwiла vala vano vikuvagha. 12 Kange vipulika ilisio ilivaha kuhuma kukyanya likuvavula, "Mwise kuno!" Navene viluta kukyanya mulifunde, unsiki ghuno avalugu vavanave viloola. 13 Mukivalilo ikio kuliva nulutetemo uluvaha luno ulwa kijigho kimo ulwa likaja lughua. Avaanhu mbilima lekela lubale vibudua mu lutetemo navano visighala vvumi vikwoghopesivua nakumpela u Nguluve uwimike uvwa kukyanya. 14 ligi ja uvuli yejikilile. Lolaghа! ligi javutatu jikwisa ng'aning'ani. 15 Kange umunyamola ghwa lekela lubale akatovile ulukelema lwa mwene, nilisio ilikome lilyajovile kukyanya na kuuti, "Untua ghwa iisi vwa vatua umtua ghwitu nu ghwia Kilisite ghwia mwene. Ilitema kuvusila nakusila." (aiōn g165) 16 Looli avaghogholo ifijigho fivili na vane navano vakikalile pafitengo fya vutua pavulongolo pa Nguluve valyaulghwile vavuo pasii pa iisi, uwreni vuvanave vwinime pasi, naveene vakifunyagha kwa Nguluve. 17 Vakaati, "Tuhumia inyongesio siitu kulyuve, Mutwa Nguluve, n'tema ghwa fyooni, ghwa junu pwale, najuno pweukale, utoolile ingufu sako imba Isa kutengula kutema. 18 Avapanji vakakalala, looli ilyojo lisile. Un'siki ghufikile ku vafue ku highua uve kukuvohera avavombi vako avavili, avitiki na vano vikulyoghopa ilitavua lyako, vooni vavili vano navanoghile kiinu navanyangufu. Nu n'siki ghwako ghufikile un'siki ughwa kuvanangania vaala vano vakale vikujinangania iisi." 19 Kange inyumba inyimike ijakufunyila ija Nguluve ku kyanya lilyadindililue nilisanduka ilya agano lya mwene lilyavonike munyumba inyimike ija kufunyila ijawene. Kwelukale ulumuli nu lumuli, injeghelo, ulugulomo ulwa ragi, ulutetemo ulwa iisi namavue agha fula.

12 Ikivalilo ikivaha kikavoneka kukyanya: un'dala junu aluafwikilue nulujuva, akale nu mwesi psi pamaghulu gha mwene; ni ngeela ija nondue kijigho ni fivili sikale pakyanya pa muutu ghwa mwene. 2 Alyale namimba kange akalilagha vwimila vwa vuvafi vwa kuhola nuvuvafi uvwa kukufungula. 3 Likivalilo ikinge kikavoneka kukyanya: Lolaghа! Kulyale ni njooka indangali imbaa jino jilyale na maatu lekela lubale na mapembe kijigho kimo kange pe kulyale ni ngigha lekela lubale mumatue gha seene. 4 Unkila ghwa jeene ghukasyolagha ikighavo kimo ikya nondue ku kyanya nakutagha pasi pa iisi. Injoka jikima pavulongolo pa mama junu akale pipi kuhola, ulwakuuti unsiki ghuno ihola, apate kukun'kulubika umwana ghwa mweene. 5 Alyamuholile umwana, umwana junu ilikufitema ifipelela fyooni mu lukwegho ulwa kyuma. Umwana ghwa mwene alya tomolilue ku kyanya kwa Nguluve ku kitengo ikya mwene ikya vutua, 6 naju mama alyakimbilile kulukuve pala pano u Nguluve alyapaling'anisie kuva apuo kulwa mweene, ulwakuuti atanguie ifighono mbilima jimo nifughono ntanda. 7 Lino kwelilyale ililugu kukyanya. U Mikaeli na vanyamola vake vakalwisagha ni njooka imbaa na vanyamola va mweene vakalwisagha na voope. 8 Looli injoka najilyale ni ngufu sino sikwiline kulefia. Pa uluo na pwevulyale kange uvwelefу kukyanya kwa mwene na vanyamola va mwene. 9 Injoka im'baa injoka jila ja pakali jino jitambulivua ibilisi nambe usetano junu isyanga - iisi jooni akataghua paasi pa iisi, nava vanyamola va mwene vakataghua paasi palikimo nu mweene. 10 Kange pe nikapulika ilisio ilivaha kuhuma ku kyanya: "Lino uvupoki vvisile, ningufu nu vutua vwa Nguluve ghwitu, nuvutavulilua vwa kilisite ghwia mweene. Ulwakuva umwoheesi ghwa nyalukolo vitu ataghilue pasi— junu avaholagha pavulongolo pa Nguluve ghwiiut pamwisi na pakilo. 11 Valyan'tolile ni danda ja mwanang'olo na kulisio lya vwolesi vuvanave, ulwakuva navalighanile fijjo uvukalo vuvanave, nambe kufua. 12 Pauluo, lulutilagha, umue kukyanya, numue mwevano mukukala mun'kate mu jeene. Looli iiga ku iisi na kunyanja ulwakuva umosi ikile kulyumue. Amemile ing'alasi, ulwakuva akagwile kuuti alinu nsiiki n'debe. 13 Un'siki injoka pano jikakagwile kuuti jitaghilue pasii pa iisi, akamuuta u mwana mama junu alyaholile umwana un'dimi. 14 Looli umwana mama alyapelilue amapika gha vavili agha masimula ing'ome, ulwakuti akagule ku pululuka kufika pala pano pakaling'anisive jujuo ku lukeve, pala pano panoghile kulolua nu mwene, kunsiki, amasiki kukimenyule kya nsiinki - pano najinoghile pikupafikila injoka jiila. 15 Injoka jikakung'a amalenga kuhuma mumulomo ghwia jene ndavule ikikogha, ulwa kuuti jivombeke ghonsyole. 16 Looli

iisi jikatanga umwana mama. Jikahaama umulomo ghwa jene na pigulubika ikikogja kino jikafunyile injokabkuhuma mumulomo ghwa jene. 17 Pe injoka jikan'alalila u mama jula ghwope pe akavuka na pivomba uvulugu nikipelela kya mwene kyooni vala vano vileva ku ndaghilo sa Nguluve na pigadilila uvuhosi wwimila u Yesu.

13 Kange injoka jikima pakyanya pa lihangal mulubale mu nyanja. Kange nikakivona ikinu kihumile mu nyanja.

Kilyale namapembe kijigho kimo na maatu lekela kubale. Mumapembe gha jeene mwesilyale ingela kijigho, na mumatu gha kyeene mweghalyale amasio agha kubenapula kwa Nguluve. 2 Ikikanu ikio kino alyakivwene kilya hwene duma. amaghulu gha jeene ghalyale heene gha Samagu, umulomo gjwa jeeene ghulya heene ghwa nyalupala. Ilijoka lila likam'pela ingufu, napakitengo kya mwene ikyu vutua nuvutavulilua uvunyangufu kyoongo kutema. 3 Umutu ghwa kikanu kimonga kilyavonike kuuva nuvulemale uvuvaha vunovulyanoghile kumuletela uvufue. Looli uvulemale wwa jeene vukasooka, iisi jooni pe jikadegha jikavingili kung'anu. 4 Kange vakifunya ku njoka, ulwakuva alyapelilue uvutavulilua nikikanu kiila, kange vakifunya kukikanu kiila, vakaghendelelegha kujooova, "Ghweveni ndavule ikikanu? kange "Ghweveni juuno itovana nakypote? 5 Ikikanu kikapelua umulomo ulwakuuti kijoove amasio gha kughinia namaligho. Kilyatavulilue amesi ifijigho fiine nagha vili. 6 Pauluo ikikanu kikadindula umulomo ghwa kyene kujooova amaligho kwa Nguluve, kikaligha ilitavua ilya mwene, napapano akikalaghya navano vikukala kukyanya. 7 Ikikanu kikatavulua kuvomba uvulugu na vitiki pikuvatola. kange, kikapelua uvutavulilua kufipeelela fyooni, kuvaanhу, kunyovele na kufisina. 8 Vooni vano vikukala mu iisi vikufunyagha kwa mweene, ghweni junu ilitavua lyake nalilembilue, kuhuma iisi jipelua, mukitabu kya vwumi, kino kya mwana ng'oło, junu alya dumulilue. 9 Nave ghweeni junu alinimbughululu ghwe apulikisiaghe. 10 Nave jumonga aghomilue, kwoope kuvughomua iluta. Nave jumo ibuda ni bamba, ni bamba ibuduaghа. Iji ng'emela ja vukola nu lugudo nu lwitiko ku avuo nu lwitiko ku avuo vaano viitike. 11 Kange pe nikavona ikikanu ikinge kikwsa kuhuma mu iisi. Kilyale namapembe ghavili heene ng'oło pe jikajova heene njoka. 12 Alyatuhufisie uvutavulilua vyooni mu kikanu kila ikyu kwasia nauva apuo kyeene nakuvomba mu iisi navala vano valikalile vikufunya kukikanu ikilongosi, kila kino uvulemale vya kyeene vuponile. 13 Akavombie ikidegho ikinyangufu, kange akaviki umwooto ghuike mu iisi kuhuma kukyanya pavulongolo pa vaanhу, 14 na kukivalilo akatavulive kuvomba, akavasyaqile vaala

vano vikukala mu iisi, ikuvavula kuling'anisia ifihwani nu vwoghoji uvwa kikanhu kino kikalemasivue ni bamba, looli ikukala. **15** Alyatavulivue kuhumia umwuja ku kihwani ikya kikanu ulwakuuti ikihwani kikagule pijova na pikuvambusia vooni vanovakan'kanile kukufunya kukikanhu vabudue. **16** Kange akumilisie kwa muunhu ghweni, juno asita luvumbulilo nhu nyangufu, umofu nu n'kotofu, umwavuke nun'kami, kukwpipula ikivaliloko muluvoko ulwa ndio nambe muuwensi. **17** Nambe nalulyanoghile kwa muunhu ghweni ku ghusia nambe kughula mwene juno alinikivalilo ikya ngano, iiji je nambe ilitavua lyake mwelighendela. **18** Iiji jilonda uvukola. Nave ghweni alinuvukagusi, muleke akagule kuvomba imbalilo ja namba ija kikanu. Ulwakuuva namba ja yamuunhu. Inamba jake ja filundo tanda nifijigo tanda na tanda.

14 Nilyalolile nikambwene umwanang'olo imile pavulongolo palyune pakyanya pa kidunda ikyu Sayuni. palikimo nu mwene vakale kijigho kimo na fine imbilima inne avanyalitavua lya mwene ni litavua la Nhaata ghwa mwene lilembilue mufipelua fya vweni vuvanave. **2** Nikapulike ilisio kuhuma kukyanya lipulikika ndavule ulungulumo lwa malenga minga nilisio ilivaha lya ragi. Ilisio lino nikapulike hweene vakuba filongilongi vanovikuva ifilongilongi fivanave. **3** Vikwimba ulwimbo ulupia pavulongolo pa kitengo kya vutua na pavulongolo pavanya vvumi vane kange navaghogholo. Nakwale nambe unyangufu ughwakumanyila ulwimbo uluo nambe imbilima kilundo kimo ni mbilima fijigho finne ni mbilima inne vano vapokilue kuhuma mu iisi. **4** Ava vevano navikinyasie vavuo ku vamama ulwakuva vakiroleile vavuo nimbombo sa vuvwafu. Ve ava vanovakam'bingiile umwanang'olo pooni pano akalutagha. Ava valyapokilue kuhuma ku vaanhu vakava meeke sa kwasia kwa Nguluve na kwa mwanang'olo. **5** Napwevule uvudesi vuno vukavonike mumalomo ghavanave; navipikua. **6** Nikamwaghile unyamola ujunge ijumba pa kate nakate pa vulanga, jujuo unyamola ughwa kukyanya unyamola unofu kupulisia vano vikukala mu iisi kukila ku kipelela, kisina, njoo vele na vaanhu. (aiōnios g166) **7** Akavakemelile kulisio ilivaha, "Mumwoghogaphe u Nguluve kange mu mpelagha uwimike. Ulwakuva unsiki ghwa vuhighi ghulipipi mufunyaghe kwa mwene, umwene juno apelile uvulanga, ni iisi, ni nyanya, ni ndiwivuko sa malenga." **8** Umunyamola ujunge - umunyala ghwa vuvili - akavingilila iti, "Ughuile, ughuile Babeli m'baha, juno akavanywisisie avafipelelaulujo lwa vumalaya, nulunge luno lukaletile ing'alasi kuveene." **9** Umunyamola ujunge - umunyamola ghwa vutatu - alya vavingiile, akajova kulisio ilivaha, "Ghweni juno ikufunya ujuo ikikanhu niki hwani kya mwene, kange kukwupila ikivalilo ikyu vweni ywa mwene

nambe uluvoko, 10 umwene kange ilinyua uluhujo lwa lyojo lya Nguluve, uluhujo luno luling'anisivue na kukungua nambe ku hasiling'ania mukikombe ikya ng'alasi ja mwene. Umuunhu juno inyua ilipumuka ku mwooto nhu mwooto ughwa kibiliti pavulongolo pa vanyamola va mwene na vimike pavulongolo pa mwana ng'oilo. 11 Nilyosi lya vuvali vuvanave likavuka kuluta kuvusila na kusila, navalyale nulupumo pamwisi na pakilo - vala vano vikufunya ku kikanu na kukihiwaani kyake umuunhu ghweni juno alyupile ikivalilo ikya litavua lya mwene. (aiōn g165) 12 Iji ng'emero ja kughuula na kuguda ku vimike, vala vano vikusitika indaghilo sa Nguluve nu Iwitiko mwa Yesu." 13 Nilyapulike ilisio kuhuma kuvulanga liiti, "Lembagha isi: Vinomile avafue vano vifwila mwa Mutwa." Ena, ijova u Mhepo, "Ulwakuuti vapume kuhuma mu mbombo saave, ulwakuva imbombo saave sikuvalingilagha." 14 Nikalola nikalivona ilifunde ilivalafu, juno alikalile mulifunde ihyajumo alyale kihwani kya mwana ghwa muunhu. Alyale ningela ja sahabu pamutu ghwa mwene ni bamba inemi muluvoko lwa mweene. 15 Umunyamola ujunge kange akisile kuhuma ku nyumba inyimike ijkufunya pe akakemela nilisio ilivaha kuluta kwa jula juno alikalile mulifunde: "Toola ibamba jako utengule kubena. Ulwakuva unsiki ghwa mbeno ghifikile, ulwakuva ifyakubenua fino fili mu iisi fifikile." 16 Kange jula juno alyale mulifunde akakilisia ibamba jaake pakyanya pa iisi naji iisi jikabenua. 17 Umunyamola ujunge akisa kuhuma kunyumba inyimike ijkufunyla ija kukyanya; Ghope alyale ni bamba inemi. 18 Kange pe akava umunyamola ujunge kuhuma kukitekelo, nu munyamola ujunge juno alyale nuyutavulilua ku mwooto. Akanikemela nilisio ilivaha umunyamola juno alyale ni bamba inemi, "Toola ibamba inemi pe ukong'anie amatafi gha lujuje kuhuma ku musabibu ughwa iisi, ulwakuva lino isabibu sivesile." 19 Umunyamola alyatwalile ibamba mu iisi pe akakong'ania um'beno ghwa sabibu sa iisi pe akatosia mulipipa ilivaha ilya lujujo ilya ng'alasi ja Nguluve. 20 Ikihujilo ikya lujujo kikadijuadju kunji ku likaja najidanda jikakung'ika kuhuma ku kyimo ikya hatamu ja farasi, ku stadia ijambilima jimo nifilundu tanda.

15 Kange nikalola ikivalilo ikinge kukyanya, ikivaha kange kya kudegha; Kwevalyale avanyamola lekela lubale vano viletta imumuko lekela lubale, sino silyale mumuko sa kuvusililo (Mu uluo ing'alasi ja Nguluve jiva jikwiine). 2 Nikakyaghile kila kino kikahumile kuuva nyanja ija bingabinga jino jilyahasing'inne nhu mwooto, kange jikima palubale pa nyanja pano vala vakalefisie vvimila vwa kikanu kihwani kyamwene, na pakyanya pa namba vvimila mu litavua lya

mwene. Valyakolile ifilongilongi fino valyapelilue nu Nguluve. 3 Valyale vikwimba ulwimbo lwa Musa, um'bombi ghwa Nguluve nu Iwimbo lwa mwanang'olo: "Imbombo sako m'baha kange sa kudegha, Mutwa Nguluve, ghwejuno utemile fyooni. Ghwa lweli na si siila sako sa kyang'anii sa kyang'anii, Ntua ghwa fisina. 4 Ghweveeni juno ikunua kukukwoghopa uve Mutwa na kulyimika ilitavua lyako? Ulwakuva uve juve ulimwimike. Ifisina fyooni fikwisa kukufunya pavulongolo palyuve ulwakuva ulinofu ni mbombo sako sivonike." 5 Yeghakilile amambo aghuonikalolie, pavwimike kyongo, panolikale iihema lya vwolesi lino likadindukile ku kyanya. 6 Kuhuma pa vvimila kyongo vakisa avanyamola lekela lubale avanyamumusio lekela lubale, vafwalile ameenda amanono, ikityani kino king'ala nu mshipi ughwa sahabu kusunguta ififuba fivanave. 7 Jumo ughwa vala vano vumi vanne akahumia kuvanyamola lekela lubale ni bskuli lekela lubale isa sahabu sno silyamemile iyojo lya Nguluve vano vikukala kusila na kusila. (aiōn g165) 8 Pavwimike kyongo pakamemile iyosi kuhuma Iwimike ulwa Nguluve na kuhuma mungufu sa mwene. Nakwale nambe jumo juno naingile m'paka imumuko lekela lubale isa vanyamola.

16 Nikapulika ilisio ilivaha kuhuma pa vvimike kange liiti kuva avanyamola lekela lubale, "Lutagha ukakung'e mu iisi ifuvughaana lekela lubale ifya ng'aalasi ja Nguve." 2 Umunyamola wa kwanda ajaluta akakung'a ikitughaana kya mwene mu iisi; uvulemale uvuvivi na manyavuvafi kyongo ghasile mu vaanhu ava nyakihwani kya kikanu, kuvala vano vakifunyagha ku kihwani kya jeene. 3 Umunyamola ghwa vuvili akakung'a ikitughaana kya mwene mu nyanja; jikava hwene danda ja muunhu juno afuile, ifipelua fyoni ifinyavwumi fikafua. 4 Umunyamola ghwa vutatu akakung'a ikitughaana mu fikogha na mu ndiwivuko sa malenga; fikava danda. 5 Umunyamola ghwa malenga iiti, "uve ulimwimike - juno kweule kange juno kwe ulyale, mwimike ulwakuva uletile uvuhighi uvu. 6 Ulwakuva vakakung'ile idanda ja vitiki na vaviili, avapelile aveene kunyua idanda; kyekino kivanoghile. 7 Nikapulika ikitekelo kikwamula, "Ena! Mutwa Nguluve juno utemile fyooni, ihiigho sako sa lweli kange sa kyang'anii." 8 Umunyamola ghwa vune akakung'a kuhuma mu bakuli ja mwene pa lujuva likatavulilue kukyanya avaanhnu nu mwooto. 9 Vakyanyanyilue nilifuke ilya kwoghofia pe vakasyojola ilisio lya Nguluve, avanyangufu mumuko sooni. Navalyalatiile nambe pikum'pela uvwimike. 10 Umunyamola ghwa vuhanu akakung'a kuhuma mubakuli ja mweene pakitengo kya vutua ikya kikanu, ing'iisi jika kupikile uvutua vwa mwene. Vakagweenula amino muvuvafi kyongo. 11 Vakamulighile

u Nguluve ghwa kukyanya vvimila vwa vuvaifi vuvanave nu vulemale vuvanave, valyajighe navalatile kusila sino valyavombile. 12 Umunyamola ghwa ntanda alyakung'ile kuhuma mubakuli ja mweene mu kikogha ikivaha, iki Frati, namalenga gha kyeene ghahuma ulwakuuti kikagulike kuling'ana isiila ku vatura vanovkwisa kuhuma kuvuhuma. 13 Nikasaghile imhepo inyali itatu silya vonike hwene manyotu ghano gihuma kunji mumulomo ghwa njoka, ing'anu jila, nu mbiiili ghwa vudesi jula. 14 Se mopo sa mipepo sino sihufia ifidegho fya kudegha. Valyale viluta kwa ntua ghwa iisi jooni ulwakuuti vavakong'anie palikimo muvulugu mufighono ifivaha ifya Nguluve, junu itema fyooni. 15 ("Lolagh! nikwisa ndavule umuliasi! Inomile jula junu ikikala maaso, junu ifwala vunofu amenda gha mwene ulwakuuti aleke kuhuma kunji alivufula na pikusaghia isooni sa mweene.") 16 Valyavakong'anisie palikimo pano pakatambuluagha mu kiebrania Amagedoni. 17 Umunyamola ghwa lekela lubale akakung'a kuhuma mu bakuli ja mwene kuvulanga. Pe ilisio ilikome ilivaha likapulikika kuhuma pa vvimiike nakuhuma pakitengo kya vutura, jikati, sisilile!" 18 Kwe silyale imuli isa lumuli lwa ragi, lugulumo, lugidulo lwa ragi, nu lutetemo lwa kwoghofia nulutetemo ulikome lwa iisi lino nalughelile luhumile mu iisi kutengulila avaantu kuhuma mu iisi uluo lwale lutetemo lukome fijo. 19 Ilkaja ilivaha lilyaghavilue ifimenyule fitatu, namakaja gha fipelela ghakaghua. Pe u Nguluve akakumbusia u Babeli um'ba, pe akalipela ilkaja ilio ikitkombe kino kiyamemile uluhuje kuhuma mung'alasi jake inya lyoojo. 20 Ifiponge fyooni fikasova na fidunda nafikavoneka kange. 21 Ifula im'ba ha jia mavue, jilyale nuvusitu uvwa mavue amavaha, jikika kuhuma kukyanya kuvulanga kuvaantu, vakam'pika u Nguluvé vvimila vwa fula imbahja ja mavue ulwakuua ulupumuko uluo lulwyale luvivi kyongo.

17 Jumo ughwa vanyamola lekela lubale alyale ni fitasa filia lekela lubale akisa na pikum'bula, "Isa, nikukusona uluhighilo lwa mbwafu u m'ba junu ikukala mumalenga minka, 2 junu ava tua va iisi vavombie naghwoope isa vuvwafu na muluhuje lwa muvuvwafu vwa mweene vano vikukala mu iisi vaghalile." 3 Umunyamola akanoola mu mepo mpaaka kulukuve, nilya m'bwenne u mwana mama ikalile pakyanya pa ng'anu indangali junu amemile amatavua agha nyamaligho. Ing'anu jilyale na maatu lekela lubale namapembe kijigo. 4 Umwana mama alyafwasivue amenda gha sambalau ni ndangali apambilue ni sahabu amavue gha lutogo, ni lulu. Alyakolelile muluvoko lwa mweene ulwa sahabukino kimemile ifiinu fino fikalasia nhu vunyali vwa

vuvwafu vwa mweene. 5 Paweni vwa mwene lilembilue ilitavua lya vusyefu: "BABELI UM'BAHa, GHWE NG'INA GHWA VAMALAYA NI FINU FINO FIKARASI MU IISI." 6 Nikalula kuuti umwanamama uju akaghahile idanda ja vitiki ni danda javano valyafwile vvimila u Yesu. Unsiki ghuno nilyam'bwene, nikadeghile kyongo. 7 Looli umunyamola akam'bula, "Kiki ghudegha? Nikukvolelela uvu mama kye kiinu kiki nu ng'aanu ikuntokla (ing'aanu iijo jinyamaatu lekela lubale namapembe ghala kijigo). 8 Ing'anu jino ukajiwene pwejikale, nakwejili kange lino, looli jiling'anisie kuhuma mu lina linlo lisila vusililo. Kange jighendelelaghe kuvomba uvunangi. Kuvala vano vikukala mu iisi, vala vano amatavua gha vanave naghalembilue mukitabu ikya vvuumi kuhuma livikua ulwalo lwa iisi - vilidegha pano vikujivona ing'anu jino pwili, kuuti na pe jiili lino, looli alipipi pikwisa. (Abysos g12) 9 Ing'emelo iiji vvimila vwa haala sino sivungike. Amaatu lekela lubale ni fidunda lekela lubale pano umwana mama alikalile lakyanya pa fyeene. 10 Joope kange ve vaatua lekela lubale. Ava tua vahano vaghwile, jumo kwale, jumo akyale na isile; unsiki ghuno ikwisa, ikukala unsiki n'debe. 11 Ing'anu jino kwejilyale, looli lino napwili, kange ghwe ntua ghwa lekela kwooni, looli ghwe jumo na vutura lekela lubale, kange iluta kuvunangi. 12 Amapembe ghala kijigo ghano akaghavweene ve vatura kijigo vano navupiile uvutua, looli vikwupila uvutavulilua hwene vatura ku kivalilo kimo palikimo ni ng'anu. 13 Ava vali nu n'kolo ghumo pevikupela ingufu sa vanave nuvutavulilua vwa ng'aanu jiila. 14 Vilua ililugu avene nu mwana ng'olo. Looli umwanang'olo ikuvalefia ulwakuva Mutwa ghwa vatura Ntua ghwa vatura - mwamwene tukemelilue, tusalulivue, vapesie." 15 Umunyamola akam'bula, "Amalenga ghala ghano akaghavwene, pala pano akitakalileumalaya jula ve vaantu, fupugha, fisina ni njovele. 16 Amapembe ghala kijigo ghano aka ghavwene - ni ng'aanu jila vikusulagha u malaya juula. Voope vikum'bikagha mwene kange vufula, vilisaghia um'biili ghwa mwene, pe vinyanyillila nu mwooto. 17 Ulwakuva u Nguluve avikile mu mojo gha vanave kum'pinda uluhuvilo lwa mwene ku lwiting'ano ulwakujipela ing'ano ingufu sivanave pikun'ema m'paka amasio gha Nguluve ghiiliva ghikwilana. 18 Umwanamama jula junu alyam'bwene lye likaja lila ilivaha lino litemile uvutua vwa iisi."

18 Ye fikilile fyoni ifi nikabwene umunyamola ujunge ikwika paasi kuhuma kukyanya. Umwene alyale nuvutavulilua uvuvaha, na ji iisi jikamulikue nhu vvimiike vwaa mwene. 2 Alyakolelile nilisio ilivaha, akajova, "Ghughwile, ghughwile, ilikaja ilivaha lya Babeli! Ulivukale vwa Mipepo, kange

panosikukala imhepo indamafu soni, kange napano vikukala avanyali voni nikijuni kino kikalasia. 3 Ulwakuva ifisina fyooni finywile uluhuje nhuvunoghelua vwea vuvwafu vvamweene vuno vukum'pelelela ing'alasi. Avatua va mu iisi va vwaafuike naghwoope. Navanyaduka vooni vooni va mu iisi vakavile uvuvwafu ku ngufu sa mikalile gha mwene gha vunoghelua." 4 Kange nikapulika ilisio ilinge kuhuma kukyanya liiti, "Vukagha kwa mwene mwe vaanhу vango, ulwakuuti mulihasing'ana mumakole gha mwene, ulwakuuti muleke pikuvupila imumuko sa mwene sooni. 5 Inyali sa mwene simemeleng'ine kukyanya heene vulanga, naju Nguluve asikumbwike imbombo sa mwene imbivi. 6 Mumombaghe ndavule akavahombile avange, kange muhombaghe mugomokaghe kaviili ndavule akavombie; mukikombe kino akahasing'inie, mumanikiaghe kaviili ulwa mweene. 7 Ndavule akighinisie jujuo mwene, kange akikalile nulunomo, mum'pelaghe imumuko nyin ga na kusukunala. Ulwakuva ijova mu mwoojo ghwa mwene, nikalile hwene minja Ntua; kange nanilimfwile, nambe na kwande nikukwagha kulila." 8 Pa uluobmu n'kate mukighono kimo imumuko sa mwene sikumulemagha: Vufue, ikiilo, nhi njala, itangukagha nu mwooto, ulwakuva u Mutwa u Nguluve ghwe nyangufu, kange ghwe mighi ghwa mwene." 9 Avatua va iisi vano vakawwafwike na kuhasiling'ana palikimo nu mwene vilii lagha na pikung'ulasia pano kwande vikulivona ilyosi ilyakupia umweene. 10 Vikwima patali numwene, ku vvoghoi vwa vuvafi vwa mwene vritisaga, "liga, iiga kulikaja ilivaha, Babeli, ilikaja ilinyangufu! Ku kivalilo kimo uluhighilo Iwako Iwisisle." 11 Vanyaduka va iisi mulilaghe na pikung'ulasia vvimiла u mwene, ulwakuva nakwale nambe jumo juno ighula ifinu fya mwene kange - 12 ifinu ifya sahabu, indalam, amavue agha lutogo, lulu, ugolole um'balafu, izambalau, umwene nda ghuno għutetema, ndangali, amapiki ghoni ghono għinukila vunofu, ifivombelo fyoni ifya mapembe għa jungua, ifyombo fyoni fino fitendilue namapiki għa lutogo, shahaba, kyuma, ilivue, 13 Mdalasini, ifilungo, vufumba, maneman, vubani, uluhuje, amafuta, uvutine uvunono, ingano, ing'ombe ni ng'olo, ifarasi ni gale, na vakami, ni numbula sa vaanhу. 14 Imke sino ukasinogħilue ni ngufu saako sivukile kuhuma kulyuve. Uvunogħelua vwaako vwooni nhu vunonofivikile, nafilavoneka kange. 15 Vano vighusia ifinu ifi vano vakavile uvumofu muvughħane vvawwene viwkimagħha kuvutali kuhuma kwa mwene vvimiла vwa vvogħofi vwa mumuko saa mwene, vilila nilisio lya kung'ulasia. 16 Viiti, "Iga, iga kulikaja ilivaha ghwe juno ifwikilue ugolole unono, sambalau, ni ndangali, na kунosevua ni sahabu, ni finu ifya lutogo ni lulu!" 17 Mun'kate mu sala jimo uvumofu vwooni uvvo vukikalile. Avaghħendesia meli

vooni, kange avogħe lelelajj va mubahari na vooni vano vivomba imbombo mu nyanja, valyimile patali. 18 Valyālilie ye vikulivona ilyosi ilyakupia umwene. Vakaati, "Likaja lili lino liwanana nilikaja illi ilivaha?" 19 Vakitaghile iling'undi pa matu għa vanave, pe vakalila, vakahumagħha amahosi na pikung'ulisia, "liga, iiga għwelikaja ilivaha mwoni mwonimwoni vano valyale ni meli saave mu nyanja valyale vamfu vvimiла vwa kyuma kya mwene. Mun'kate mu sala jimo vitipulue." 20 "Mukelagħe khu lwa mwene, vulanga, umwue vitiki, mweva sun'gua navavili, ulwakuva u Nguluve aletile uluhighilo lwa mwene pa ulu!" 21 Umunyamola unyangufu alyanyanywile ilivue hweene live luhe ilivaha ilya kuhavilila kange akatagħha mu nyanja, akaatisaga, "Kusila iiji, Babeli, ilikaja ilivaha liila, ghutaghua pasi kuvu lefi nulavoneka kange. 22 Amasio għa finanda, avanyanyimbo, avaseja pilimbi, nulu kelema navalapulika kange kulyumue. Nambe avamang'ani vooni navalavoneka kulyumue. Nambe ilitavu lya lituule nalilapulika kange kulyumue. 23 Ulumuli lwa tala nalulamulika mulyuve. Ilisio lya nyavutolani umugħosi nu nyavutolani umu mama nalilapulikika kange mulyuve, ulwakuva avagħusia fiu vako valyale vavaha va mu iisi, kange vafisikina, vasyangilue nuvu havi vwako. 24 Mun'kate mwa mwene idanda ja vavilli na vitiki jilya vonike, ni danda ja vooni vano valya m'buditue mu iisi."

19 Yesisilile sooni isi nilyapulike ilisio ilinyafua imbaħha lya lipugħha ilivaha ilya vaanhу ku kyanya liiti, "Haleluya. Uvupoki, uwimike, ni ngufu fya Nguluve għwitu. 2 Uluhighilo lwa mwene lwa lwei ulwa kyang'aani, ulwakuva amigħile umalaya um'baħha juno akajinangħie iisi nuvuvwafu vwa mwene. Alumbile ku danda ja vavombi va mwene, jinOK akajikung'ile jujuo." 3 Ulwa vuviili vakaati, "Haleluya! Lyosi lylħuma kwa mwene kisila na kusila." (aiōn g165)

4 Avaghħogħolo vala fijgħo fivili na vane nifipelua ifyumi fine vaka fughama na kukufunja kwa Nguluve juno ikukala pakitengo kya vutua. Vakatisaga, "Ameni. Haleluya!" 5 Pe ilisio likahuma ku kitengo kya vutua, likaatisaga, "Mugħiniagħe u Nguluve għwitu, umue mwe vavombi va mwene vooni, umue mwevano mukufunja kwa mwene, vooni avasila luvumbulilo na vanyangufu." 6 Penikapulika ilisio heene lisio lya ikipugħha ikivaha ikya vaanhу, heene lisio lya l-wuji lwa malenga aminga, hweene lugulomo lwa radi, likatisaga, "Haleluya! UMutua ghwe Nguluve għwitu, n'temi ghwe vaanhу vooni, itema. 7 Tululutilagħe na pihovoka na pipeela ulwimiko ulwekuva uvvutolani nulukelo lwa mwanang'olo vvīsile, najumama ghwe vutolani aling'anisivue." 8 Alyatavulilue kufwikuwa isopeka imbalafu jino

jimulika (isopeka imbalafu se mbombo savwakyang'haani isa vitiki). 9 Unyamola akajovagja nune, "Lembaghia iisi: Vafunyilue vanovaghongolilue kulukelo ulwa vutolani uvwa mwanang'olo." Kange akambula, "Agha gheasio gha kyang'haani gha Nguluve." 10 Nilyafughime pavulongolo pa maghulu gha mweene nikifunyaghha, "Nungavombaghe vule vule! Une nili m'bombi nino ghwa navanyalukolo vaako nejuno nikolile uvwolesi vwa Yesu ifunyaghe ifunyaghe kwa Nguluve, ulwakuva uvwolesi vwa Yesu je mheto javavil." 11 Kange nilyavuvwene uvulanga vuditwike, lolagha kwejilyale ifarasi imbalafu! Ghwoope junu alyajangalile itambulua mwitiki kange ghwa kyang'haani. Higha kuvulweli na kuvomba ililugu. 12 Amaaso gha mwene ghaheene lulapi lwa mwooto pa muutu ghwa mwene aliningela nyanga. Alinilitavaa lino lilembilue kwa mwene lino nalikagwile nambe umuunhu looli jujuo. 13 Afwalile umwenda ghuno ghusuvkilue mu danda, ilitavua lya mwene akatambuluaghha Nguluve. 14 Ifipugha fya kukyanya filyle fikum'bingilila pakyanya pa farasi im'barafu, silyafwikilue isopeka inono, imbalafu inofu. 15 Mu mulomo gjwa mwene jihuma ibamba inemi jino jitipula ifipelela, ghwoope ikuvatemagha nulukwegho ulwa kyuma. Ghwoope ikanyila ifikong'olo fya luhuje ni ng'alasi imbaha ija Nguluve, itema mu vooni. 16 Ghwoope alembilue mu mwenda ghwa mwene na pavweni vwa mwene ilitavua, NTUA GHWA VATUA MUTWA GHWA VATUA. 17 Nilyam'bene unyamola imile mu lijuva. Alyafikemelile nilisio ilivaha ifijuni fyooni fino fipululuka kukyanya, "Mwisaghe, mukong'anaghe palikimo kyakyakulia ikivaha ikyha Nguluve. 18 Isagha mulie inyama ija vatua, inyama javasikari, inyama ja vaanhu avavaha, inyama ja farasi navangalila farasi, ni nyama ja vaanhu vooni avavuke navakami, avasila luvumbulilo navanyangufu." 19 Nilyajivweene ing'anu navatua va iisi palikimo nhi kipugha kya vanave. Valiling'anisie vvimila vwa kuvomba ililugu jumo junu alyangalile ifarasi nilipugha lya mwene. 20 Ing'anu jikakolua nu m'bili ghwa jene ghwa vudesi junu akavombie ifidegho nuytavulilua vwa mweene. Kufidegho ifi akavasyangile vala vano vakuupiile ikihwani kya ng'anu vano vakafughime ku kihwani kya mweene. Vooni va vili vakataghilue vajighe vvumi mulisumbi lya mwooto lino livikanikibiriti. (Limnē Pyr g3041 g4442) 21 Vala vanovakasighile valyam'budile ni bambajino jilyahumile mu mulomo ghwa jumo junu akangalile pakyanya pa farasi. Ifijuni fyoni filyalile uvuvole vwa mafimba ghavanave.

20 Kange nikamwagha umunyamola ikwika kuhuma kukanja, akale ni fungulo ija mwino ghuno ghusila kusila na munyororo un'kome muluvoko lwa mwene. (Abyssos

g12) 2 Akakolile injoka jila, injoka ija kale, juno ghwe setano nambe setano, napikun'dindila amaka imbilima jimo. 3 Akan'taghile mulishimo ilisila vusililo, akalidinda napibika umuhuri pakyanya pa jene. Ulu lulyale anala ulwakuuti nangadenganiaghe avapanji kange amaka imbilima jimo pano ghisila. Ye sikillie apuo, vikumulekesia mwavuke un'siki n'debe. (Abyssos g12) 4 Kange nikolola ifitengo fya vutua. Vano vakikalile vevala vano valyale vapelilue uvutavulilua uvwa kuhigha. Vulevule akasaghile inumbula savala vano vatermilue amatue vvimila vwa vvwolesi vwa Yesu na kulisio lya Nguluve. Navakifunyile mukikanu nambe mukihwani kyake, navakakundile kukyupila ikivalilo ikya vveeni vuvanave nambe uluvoko. Valisile kuvvumi, kange vakatema palikimo nu Kilisite amaka mbilima jimo. 5 Avafue vano vakajighe navalisile kuvvumi mpaka amaka mbilima jimo yeghasilile. Uvu vve vusyuke vwa kwasia. 6 Um'funyua nu mwimike ghwe muunhu ghweeni junu itola uvwelefmu vusyuke vwa kwasia! Uvufue vwa vuvilli vuvlivuvule ingufu vvimila vwa vaanhnu ndavule ava. Peviva ava tekesi va Nguluve nava akilisite kange vilitema numwene amaka mbilima jimo. 7 Unsiki amaka mbilima siliva sifika pavusililo, usetano adindulivua kuhuma mu nginde jamwene. 8 Iluta kunji kuvasyanga avapanji inne isa iisi -Gogu na Magogu - kuvaleta palikimo vvimila ililugu. Viva vinga ndavule ilihanga lya munyanja. 9 Valyalutile muluvindi ulwa iisi vope vakasyungulika mulikambi lya viitiki, mulikaja lino lighanilue. Looli umwoto ghukisile kuhuma kukyanya na pikuvalemasia. 10 Setano, junu alyasyangile, mun'kate mulisumbi lino livika ikibiriti, muno ing'antu nu m'biili ghwa vudesi vakataghilue. Vupumusivua pamwisi na pakilo kuvusila nakusila. (aiōn g165, Limnē Pyr g3041 g4442) 11 Kange nikavivwene ikitengo ikya vutua ikivaha kivalafu nujula junu akikalile pakyanya pa mwene. I iisi nuvulanga sikakimbila kuvutali kuhuma pano pwale umweene, looli napwevakale uvwelefmu vwa mwene kuluta. 12 Nikavavwene avafue avanyangufu - navasita luvumbulilo vime pa kitengo ikya vutua, ni fitabu vikavalilivue. Looli ikitabu ikinge kikavallilive - Ikitabu ikya vvumi. Avafue vakahighilue kukila kino kikalembilue mu n'kate mu kitabu, kumbomo sila sino vakavombie. 13 Inyanjabikavahumia avafue vano vakale munkate mu jeene. Uvufue navafue vakavahumisie avafue vano vakale mun'kate mu jene, navafue vakahighilue kuling'ana nikila kino vakavombie. (Hadēs g86) 14 Uvufue navafue vakataghua mun'kate mulisumbi lya mwooto. Uvu vve vufue vwa vuvilli - ilisumbi ikyha mwooto. (Hadēs g86, Limnē Pyr g3041 g4442) 15 Nave ilitavua lya ghweeni nalikavonike lilembilue mun'kate mukitabu ikya

vwumi, akataghilue mun'kate mulisumbi ilya mwooto. (*Limmé Pyr g3041 g4442*)

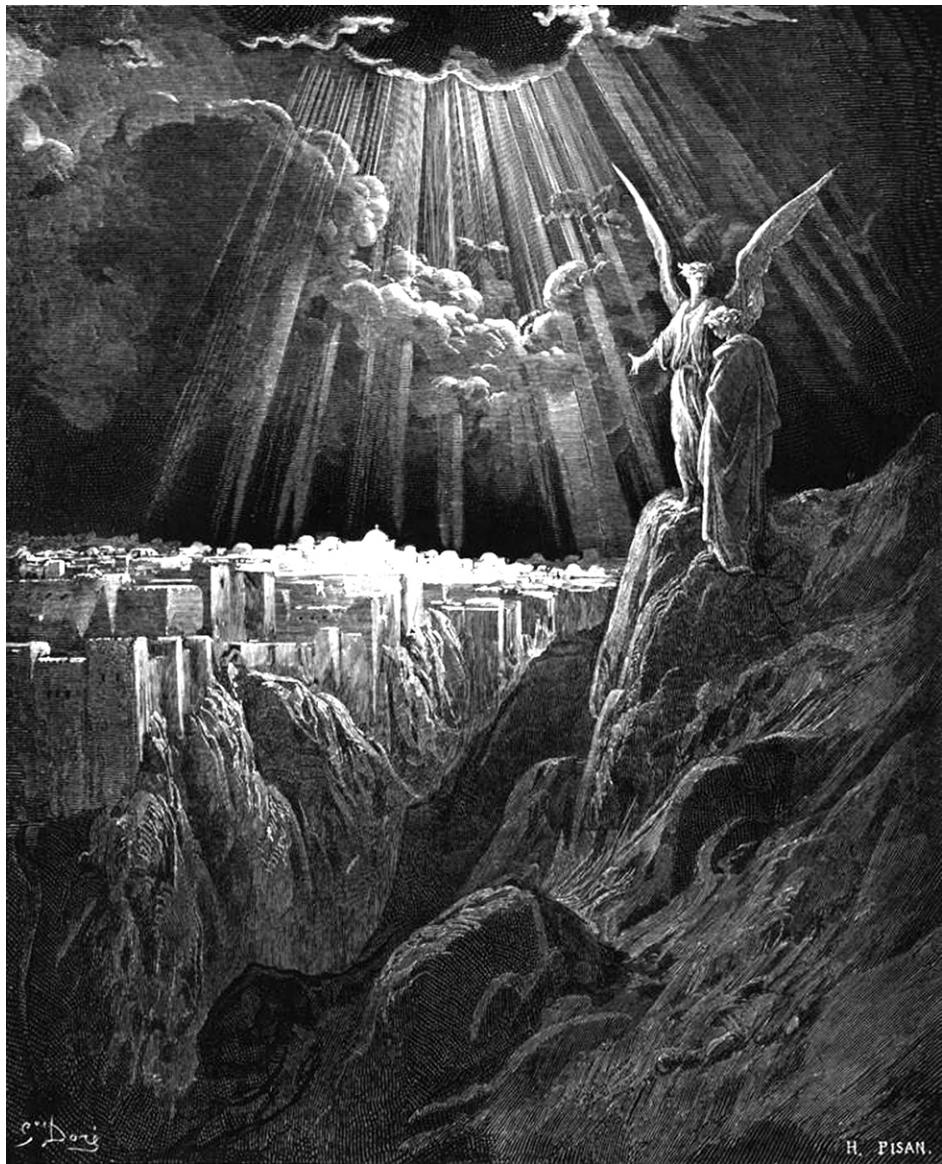
21 Kange nikalola uvulanga uvupia ni iisi imia, ulwakuva uvulanga vwa kwasia ni iisi ja kwasia sikilile, ninyanya naoejikale kange. **2** Nikalivweene ilikaja ilyimike, Yerusalem imia, jino jikisile pasi pa iisi kuhuma kukyanya kwa Nguluve, lino likaling'anisivue hweene mumama junno anoghile vvimila vwa mughos. ghwa mwene. **3** Nikapulike ilisio ilivaha kuhuma kikitengo ikyta vutua likatisagha, "Lolagha! Uvukalo vwa Nguluve vulipalikimo na vaanh, junno umwene ikukala palikimo na veene. Viva vaanh va mweene, nu Nguluve jujuu iva naveene kange iva Nguluve ghwa vanave. **4** Ilivisia kila lihos kuhuma mu maso gha vanave, na pekuliva uvufue, kange, kange nambe ikililo, nambe kulia, nambe uvuvafi. Amasio gha pakali gha kilile. **5** Umwene junno akitakalile pakyanya pa kitengo kya vutua akaati, "Lolagha! Nivomba vomba amasio ghooni ghave mapia." Akaati, "Lemba ili ulwakuva amasio agha gha lwei kange gha kyang'haani." **6** Akambula, "Amasio agha ghakilile! Une nene Alfa nu Omega, vutengulilo nuvusililo. Ghweeni junno alinikyumilua nikum'pala amalenga kisila luhombo kuhuma mudwivuko isa malenga gha vvumi. **7** Jula junno ilefia ihaasi amasio agha, kange niva Nguluve ghwa mwene, ghwope iva mwana ghwango. **8** Looli ndavule uwoghofi, vanonavikwitika, vano vikalasia, avabudi, avawwafu, avahavi, vano vikufunya ku fihwani, navadesi vooni, ikighavo kivanave kiva mulisumbi iya mwooto ughwa kibiriti ghuno ghunyanya. Uvuo vve vufue vwa vuvili." (*Limmé Pyr g3041 g4442*) **9** Jumo ghwa vanyamola lekela lubale akisile kulyune, jumo junno akale namabakuli lekela lubale ghano ghakamemile imumuko lekela lubale isa vusililo kange akaati, "Isa apa. Nikukusona umama ghwa vutolani, umama ghwa mwanang'olo. **10** Kange akanola kutali nu Mhepo mukidunda ikivaha ni kitali kange akanisonile ilikaja ilyimike, Yerusalem, jikwika pasi kuhuma kukyanya kwa Nguluve. **11** Iyerusalem jikale vvimike vwa Nguluve nuvunono vwa jene vukale ndavule ikito ikyta lutogo, ndavule ilivue ikyta kilolelo ikinono ikyta hamba imbarafu. **12** Jilyale nuluvumba uluvaha, ulatali ulunyamaliango kijigho kimo ni fivili, palikimo na vanyamola kijigho kimo na vavilli mumalyango. Pakyanya pa malyango pakalembilue amatavua kijigho kimo naghavili agha vaana va Israeli. **13** Ulubale lwa kuvuhuma pe ghakale amalyango ghatatu, ulubale lwa kumavemba amalyango gha tatu, ulubale ulwa kunena amalyango gha tatu, ulubale ulwa kuvusemo amalyango gha tatu. **14** Luvumba lwa likaja lulyale nulwalo kijigho kimo ni fivili, pakyanya pamwene peghakale amatavua kijigho kimo na ghavili agha vusung'ua kijigho

kimo na vavili ava mwana ng'olo. **15** Jumo junno akajovile nune akale nikipimilo kino kitendilue ni sahabu vvimila vwa kupima ilikaji, amalyango ghake nu luvumba lwake. **16** Ilikaja lilyavikilue mulusyungutilo; uvutali vwa lusyungutilo vulyaling'ine nuvwelefutu. Alyapimile ilikaja nikipimilo kya lughwego, iimailo imbillima kijigho ni vili muvutali (uvutali vwa lwene, uvwelefutu, nikipimilo filyaling'ine). **17** Vulevule akapimile uluvumba lwa lweene, uvukome vwa lweene vukale sentimita kilundo kimo fijigho fine na fine mufipimo fya muunhu (fino kange fipimo fya vanyamola). **18** Uluvumba lukajengilue ni yasipi ni likaja ilinya sahabu inono, heene kilolelo ikinono. **19** Ulwalo lwa luvumba lukanoghile nilivue ikyta lutogo. Ilyakwasia lilyale yasipi, ikyta vuvili lilyale yakuti samawi, ikyta vutatu lilyale kalkedon, ni lyu vune zumaridi, **20** ikyta vuhanu sardoniki, ikyta ntanda akiki, ikyta lekela lubale krisolitho, ikyta lekela kwoni zabarajadi, ikyta budika lubale yakuti ja manjano, ikyta kijigho krisopraso, ikyta kijigho kimo na jimo hiakintho, ikyta kijigho kimo na fivili amethisto. **21** Amaliango kijigho kimo na gha vilighakale lulu kijigho kimo na fivilikila mulyango ghukatendilue kuhuma mu lulu jimo. Umpulo ghwa likaja ghulyale sahabu inono, ghukavonekegha heenna kilolelo ikinono. **22** Nanikaghile inyumba ja kufunyila jejoni mu n'kate mulikaja, ulwakuva umutua u Nguluve, junno itema fyooni, nu Mwana Ng'olo je nyumba inyike ja kufunyila jamwene. **23** Ilikaja nalilyalondile ilijuva nambe mweesiulwakuuti lumulikaghe pa lyene ulwakuva uvwimike uwwa Nguluve vukamulike palyene, ni tala ja lyene jeji Mwana Ng'olo. **24** Ififina fighendaghe mulumuli lwa likaja ilio. Avatua va iisi valetaghe ulutogo lwa vanave mun'kate mulyeene. **25** Amalyango gha veene naghidindua unsiki ghwa pamwisi, napiva ni ng'isi. **26** Vileta ulutogo nu vwoghopua mukisina mun'kate muvanave, **27** nakwekile ikinali kino kikwingila mu kyeene. Nambe hwene junno ivomba ilisio lyelyoni ikyta soni nambe un'desi na ikwingila, looli vevala vano amatavua gha vanave ghalembilue mukitabu ikyta vvumi ikyta Mwana Ng'olo.

22 Kange umunyamola akanisonile ikikogha kya malenga gha vvumi, amalenga ghakale ghing'ala ndavule ibingabinga. Ghakale ghisalalika kuhuma mukitengo kya vutua ikyta Nguluve nikya Mwana Ng'olo. **2** Kukilila pakate na kate pa mpulo ghwa likaja. Mulubale mukighavo paghulyale nu mpiki ghwa ughwa vvumi, ghuno ghukomile imeke kila mweesi. Amatundu gha m'piki vvimila vwa vupoki ughwa va panji. **3** Kange napiliva nulughuno lwelyoni lula. Ikitengo ikyta vutua ikyta Nguluve ni kya Mwana Ng'olo kiva mun'kate

mulikaja, navavombi va mwene viku m'bombelagha. 4 Vikuuvuona uwensi vwa mwene, ni litava lya mwene liva pakyanya pa fipela fya vweni vuvanave. 5 Napiliva nikilo kange; nambe napiliva nuvufumbue vwa lumuli lwa tala nambe lijuva ulwakuva u Mutwa Nguluve imulika muvanave. Vope vitema kuvusila nakusila. (aiōn g165) 6 Umunyamola akam'bula, "Amasio agha ghakyang'haani kange lweli. Mutwa Nguluve ughwa mhepo ghwa vavili akamwomwola umunyamola ghwa mwene kuku vasona avavombi va mwene kino kihumila pavupipi" 7 "Lolagh! Nikwisa ng'aning'ani! Afunyilue umwene juno ileva amasio gha vavili avakitabu iiki." 8 Une, Yohana, nejuno nilyapulike nakulola agha. Nilyatile nipaylike na kughatha, nilyaghwile pasi june pavulongolo pamaghulu gha manyamola kukufunya, umunyamola juno alaysonile iisi. 9 Akam'bula, "Nungavombaghe vule vule! Une nilim'bombinino, palikimo navanyalukolo vako avavili, palikimo navala vano vikughapulika amasio gha kitabu iiki. Ifunyaghe kwa Nguluvel!" 10 Akam'bula, "Nungakanyaghe umuhuli amasio amasio gha vuvili uvwa kitabu iiki, ulwakuva unsiki ghuseghelile. 11 Unsila ghwa kyang'haani, ajighaghe kuva nsila ghwa kyang'haani. Juno nyali mumikalile, ajighaghe nyali mumikalile. Unyavwakyang'haani, ajighaghe kuva nuvvakyang'haani. junu mwimike, ajighaghe kuua mwimike. 12 "Lolagh! Nikwisa linolino. Uluhombo lwango lulipalikimo nune, kukumomba umuunhu ghweni kuling'ana nakino akavobile. 13 Une ne Alfa kange Omega, ghwavutengulilo kange ghwa vusililo, vutengulilo kange vusililo. 14 Vafunyilue vala vano visuka amenda gha vanave ulwakuuti vave nuvutavulilua vwa kulia kuhuma mum'poki ghwa vvumi na pikilingila ilikaja kukilila pa mulyango. 15 Kunji kuli mbua, vahavi, vawwafu, avabudi, vanofikufunya kufihwani, umuunhu ghweni juno inoghelua kange juno ikwolelela uvwolesi vwa vudesi 16 Une, Yesu, nimwomwile umunyamola ghwango kukwolelela sooni isi ku ng'ong'ano. Une nili lilela ghwa vuholua vwa Daudi, Nondue ja Lwakilo jino jumulika." 17 Umhepo nu Minja ghwa vutolani iiti, "Isa!" Ghoope juno ipulika ijova, "Isa!" Ghweni unya kyumilua, pe isaghe, nambe ghweni juno inoghelua, ghwe akave amalenga gha vvumi vuvule. 18 Nikumwolelela ghweni juno ipulika amasio gha vuvili ghwa kitabu iiki: Nave umuunhu ghweni ikwongelesia mu iisi, u Nguluve ikumwongelesiagha imumuko sino silembilue mukitabu iki. 19 Nave umuunhu ghweni ikughavusia amasio gha kitabu iiki ikya vuvili, u Nguluve ivusia pa vuvo vvamwene mum'piki ghwa vvumi na mulikaja ilyimike, lino imola salyene silembilue mun'kate mu kitabu iki. 20 Umwene juno ikwolelela sooni isi ijova,

"Ena!" Sikwisa linolino." Ameni, Mutua Yesu! 21 Ulusungu lwa Mutwa Yesu luvisaghe nu muunhu ghweeni. Ameni.

Nikalivweene ilikaja ilyimike, Yerusalemu imia, jino jikisile pasi pa iisi kuhuma kukyanya kwa Nguluve, lino likaling'anisivue hweene mumama junu anoghile vvimila vwa mughos. ghwa mwene. Nikapulike ilisio ilivaha kuhuma kukitengo ikya vutua likatisagh, "Lolagha! Uvukalo vwa Nguluve vulipalikimo na vaanh, junu umwene ikukala palikimo na veene. Viva vaanh va mweene, nu Nguluve jujuo iva naveene kange iva Nguluve ghwa vanave."

Ulusetulilo 21:2-3

Reader's Guide

Kiwanji at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, "*As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him.*" Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, "*And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned.*" So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, "*Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth.*" 2 Timothy 2:15. "*God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,*" 2 Peter 1:4-8.

Glossary

Kivwanji at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12

Greek: proper noun, place

Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses

Meaning:

Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aïdios g126

Greek: adjective

Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6

Meaning:

Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn g165

Greek: noun

Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses

Meaning:

A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios g166

Greek: adjective

Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses

Meaning:

From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

eleēsē g1653

Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular

Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32

Meaning:

To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possibility, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Geenna g1067

Greek: proper noun, place

Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses

Meaning:

Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hadēs g86

Greek: proper noun, place

Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses

Meaning:

Synonomous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442

Greek: proper noun, place

Usage: Phrase 5 times in the New Testament

Meaning:

Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585

Hebrew: proper noun, place

Usage: 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses

Meaning:

The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō g5020

Greek: proper noun, place

Usage: 1 time in 2 Peter 2:4

Meaning:

Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Glossary +

AionianBible.org/Bibles/Vwanji---Vwanji-Bible/Noted

Glossary references are below. Strong's Hebrew and Greek number notes are added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Questioned verse translations do not contain Aionian Glossary words and may wrongly imply *eternal* or *Hell*. * The note placement is skipped or adjusted for verses with non-standard numbering.

Abyssos

Luuka 8:31
varumi 10:7
Ulusetulilo 9:1
Ulusetulilo 9:2
Ulusetulilo 9:11
Ulusetulilo 11:7
Ulusetulilo 17:8
Ulusetulilo 20:1
Ulusetulilo 20:3

Imbombo 3:21
Imbombo 15:18
varumi 1:25
varumi 9:5
varumi 11:36
varumi 12:2
varumi 16:27
1 Wakoritho 1:20
1 Wakoritho 2:6
1 Wakoritho 2:7
1 Wakoritho 2:8
1 Wakoritho 3:18
1 Wakoritho 8:13
1 Wakoritho 10:11
2 Vakolinto 4:4
2 Vakolinto 9:9
2 Vakolinto 11:31
Vagalatia 1:4
Vagalatia 1:5
Waefeso 1:21
Waefeso 2:2
Waefeso 2:7
Waefeso 3:9
Waefeso 3:11
Waefeso 3:21
Waefeso 6:12
Filipo 4:20
Vakolosai 1:26
Timoti 1:17
Timoti 6:17
2 Timoteo 4:10
2 Timoteo 4:18
Tito 2:12
Vaebrania 1:2
Vaebrania 1:8
Vaebrania 5:6
Vaebrania 6:5
Vaebrania 6:20
Vaebrania 7:17
Vaebrania 7:21
Vaebrania 7:24
Vaebrania 7:28
Vaebrania 9:26
Vaebrania 11:3
Vaebrania 13:8
Vaebrania 13:21
1 Petro 1:23

1 Petro 1:25
1 Petro 4:11
1 Petro 5:11
2 Petulo 3:18
1 Yohana 2:17
2 Yohani 1:2
Yuda 1:13
Yuda 1:25
Ulusetulilo 1:6
Ulusetulilo 1:18
Ulusetulilo 4:9
Ulusetulilo 4:10
Ulusetulilo 5:13
Ulusetulilo 7:12
Ulusetulilo 10:6
Ulusetulilo 11:15
Ulusetulilo 14:11
Ulusetulilo 15:7
Ulusetulilo 19:3
Ulusetulilo 20:10
Ulusetulilo 22:5

aïdios

varumi 1:20
Yuda 1:6

aiōn

Mataayi 12:32
Mataayi 13:22
Mataayi 13:39
Mataayi 13:40
Mataayi 13:49
Mataayi 21:19
Mataayi 24:3
Mataayi 28:20
Malika 3:29
Malika 4:19
Malika 10:30
Malika 11:14
Luuka 1:33
Luuka 1:55
Luuka 1:70
Luuka 16:8
Luuka 18:30
Luuka 20:34
Luuka 20:35
Yohani 4:14
Yohani 6:51
Yohani 6:58
Yohani 8:35
Yohani 8:51
Yohani 8:52
Yohani 9:32
Yohani 10:28
Yohani 11:26
Yohani 12:34
Yohani 13:8
Yohani 14:16

aiōnios

Yohani 10:28
Yohani 12:25
Yohani 12:50
Yohani 17:2
Yohani 17:3
Imbombo 13:46
Imbombo 13:48
varumi 2:7
varumi 5:21
varumi 6:22
varumi 6:23
varumi 16:25
varumi 16:26
2 Vakolinto 4:17
2 Vakolinto 4:18
2 Vakolinto 5:1
Vagalatia 6:8
2 Vathesalonike 1:9
2 Vathesalonike 2:16
Timoti 1:16
Timoti 6:12
Timoti 6:16
2 Timoteo 1:9
2 Timoteo 2:10
Tiito 1:2
Tiito 3:7
Filimoni 1:15
Vaebrania 5:9
Vaebrania 6:2
Vaebrania 9:12
Vaebrania 9:14
Vaebrania 9:15
Vaebrania 13:20
1 Petro 5:10
2 Petulo 1:11
1 Yohana 1:2
1 Yohana 2:25
1 Yohana 3:15
1 Yohana 5:11
1 Yohana 5:13
1 Yohana 5:20
Yuda 1:7
Yuda 1:21
Ulusetulilo 14:6

eleēsē

varumi 11:32

Geenna

Mataayi 5:22
Mataayi 5:29
Mataayi 5:30
Mataayi 10:28
Mataayi 18:9
Mataayi 23:15
Mataayi 23:33
Malika 9:43

Malika 9:45
Malika 9:47
Luuka 12:5
Yakovo 3:6
Hadēs
Mataayi 11:23
Mataayi 16:18
Luuka 10:15
Luuka 16:23
Imbombo 2:27
Imbombo 2:31
1 Wakoritho 15:55
Ulusetulilo 1:18
Ulusetulilo 6:8
Ulusetulilo 20:13
Ulusetulilo 20:14

Limnē Pyr

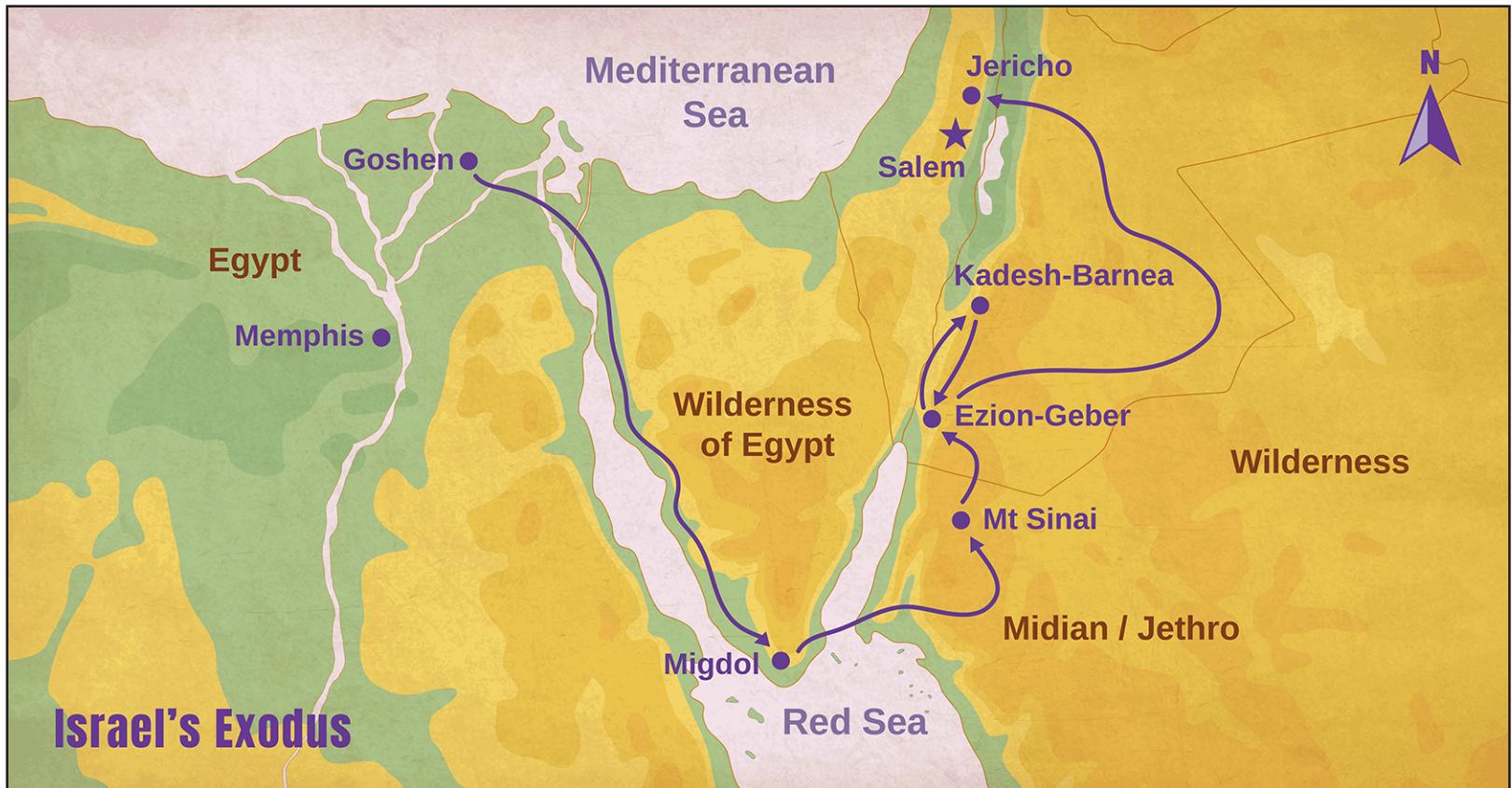
Ulusetulilo 19:20
Ulusetulilo 20:10
Ulusetulilo 20:14
Ulusetulilo 20:15
Ulusetulilo 21:8
Sheol
Genesis 37:35
Genesis 42:38
Genesis 44:29
Genesis 44:31
Numbers 16:30
Numbers 16:33
Deuteronomy 32:22
1 Samuel 2:6
2 Samuel 22:6
1 Kings 2:6
1 Kings 2:9
Job 7:9
Job 11:8
Job 14:13
Job 17:13
Job 17:16
Job 21:13
Job 24:19
Job 26:6
Psalms 6:5
Psalms 9:17
Psalms 16:10
Psalms 18:5
Psalms 30:3
Psalms 31:17
Psalms 49:14
Psalms 49:15
Psalms 55:15
Psalms 86:13
Psalms 88:3
Psalms 89:48

Psalms 116:3
Psalms 139:8
Psalms 141:7
Proverbs 1:12
Proverbs 5:5
Proverbs 7:27
Proverbs 9:18
Proverbs 15:11
Proverbs 15:24
Proverbs 23:14
Proverbs 27:20
Proverbs 30:16
Ecclesiastes 9:10
Song of Solomon 8:6
Isaiah 5:14
Isaiah 7:11
Isaiah 14:9
Isaiah 14:11
Isaiah 14:15
Isaiah 28:15
Isaiah 28:18
Isaiah 38:10
Isaiah 38:18
Isaiah 57:9
Ezekiel 31:15
Ezekiel 31:16
Ezekiel 31:17
Ezekiel 32:21
Ezekiel 32:27
Hosea 13:14
Amos 9:2
Jonah 2:2
Habakkuk 2:5
Tartaroō
2 Petulo 2:4
Questioned
2 Petulo 2:17

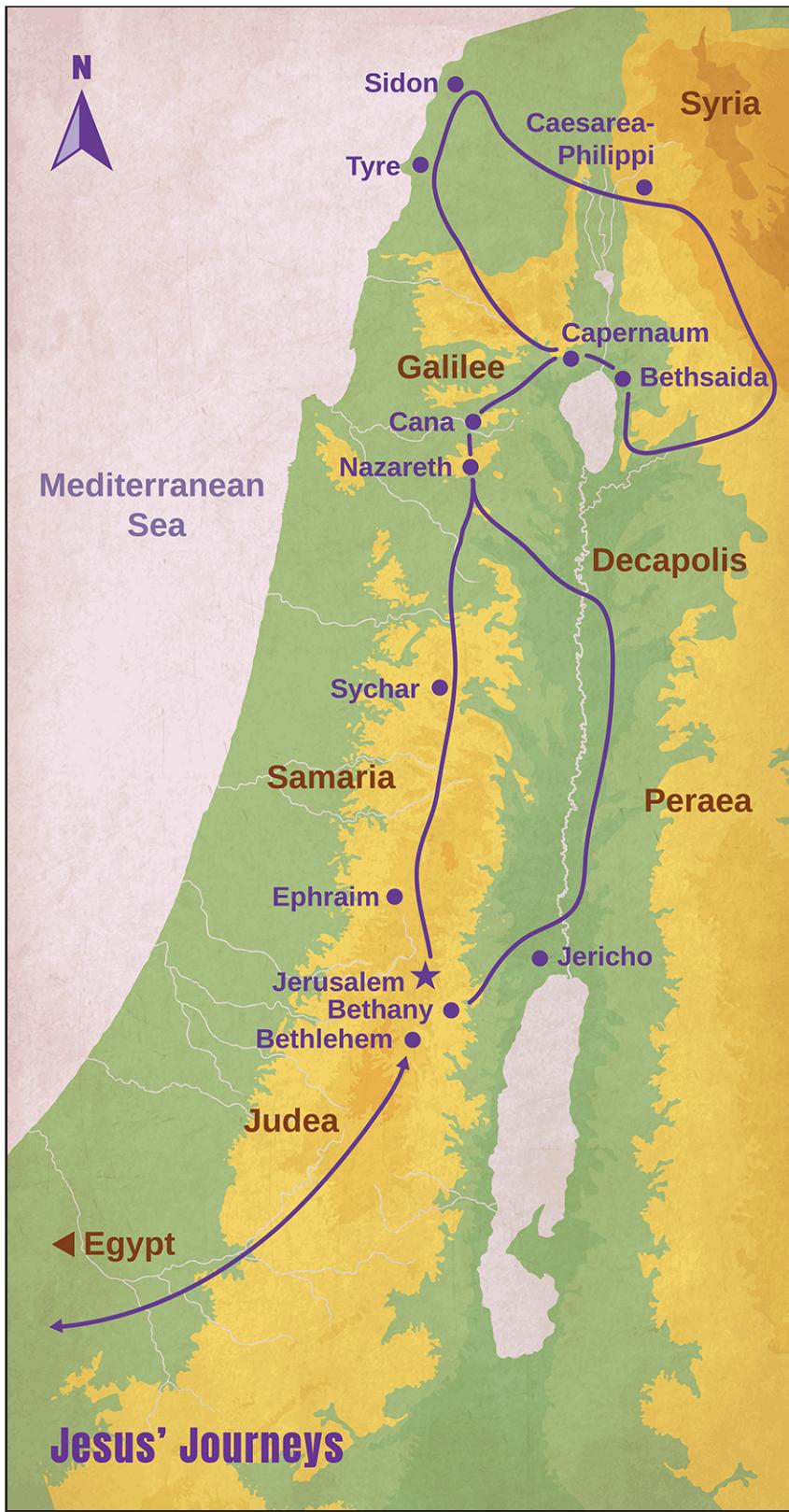

Jingave ku lwitiko kuti ulbulahimu, pano alya kemelilue akitika na piluta pakighavo pano panobakanoghile kukwupila ndavule uvuhasi.

Akahumile kisila kukagula kukighavo kiki kinoalyale iluta. - Vaebrania 11:8

"When Pharaoh had let the people go, God didn't lead them by the way of the land of the Philistines, although that was near; for God said, 'Lest perhaps the people change their minds when they see war, and they return to Egypt'" Exodus 13:17

Na june ne Mwana għwa Muuħu naniisile kuvombela, lool niisile kukuvavombela avange na kuhumia uwumi u vfangu kuuti riavange virga. - Malika 10:45

uPaulo unsung'ua ghwa Yesu Kilisite, juno akemhelilue kuva nsung'ua, na kubaghulua vwinmila ilivangili lya Nguluve. - varumi 1:1

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophesies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Usher)

Jesus Christ born 4 B.C.

New Heavens and Earth

1956	Christ returns for his people
1830	Jim Elliot martyred in Ecuador
1731	John Williams reaches Polynesia
1614	Zinzendorf leads Moravian mission
1572	Japanese kill 40,000 Christians
1517	Jesuits reach Mexico
1455	Martin Luther leads Reformation
1323	Gutenberg prints first Bible
1276	Franciscans reach Sumatra
1100	Ramon Llull trains missionaries
1054	Crusades tarnish the church
997	The Great Schism
864	Adalbert martyred in Prussia
716	Bulgarian Prince Boris converts
635	Boniface reaches Germany
569	Alopen reaches China
432	Longinus reaches Alodia / Sudan
397	Saint Patrick reaches Ireland
341	Carthage ratifies Bible Canon
325	Ulfilas reaches Goth / Romania
250	Niceae proclaims God is Trinity
197	Denis reaches Paris, France
70	Tertullian writes Christian literature
61	Titus destroys the Jewish Temple
52	Paul imprisoned in Rome, Italy
39	Thomas reaches Malabar, India
33	Peter reaches Gentile Cornelius
	Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

Where?

Who?

When?

		When?													
		Innocence		Fallen			Glory								
Who?	God	Eternity Past	4000 BC Creation	Fall to Sin No Law	1500 BC Moses' Law	Advent of Christ 0-33 AD	Church Age Kingdom Age	Great White Throne	New Heaven and Earth						
		God's Perfect Fellowship	John 10:30	Living in Unapproachable Light, 1 Timothy 6:16					All Restored						
		God's Perfect Fellowship		Pre-Incarnate, John 8:58	Incarnate, John 1:14	Paradise, Luke 23:43									
	Mankind	God's Perfect Fellowship with Adam in the Garden of Eden		Everywhere, Psalm 139:7	Indwelling Believers, John 14:17			Acts 3:21							
		No Fall No Death	Gen 1:31	Serving the Savior or Satan on Earth, Ephesians 2:1-5											
		No Fall No Death		Blessed in Paradise, Luke 16:22											
	Angels	No Creation		Punished in Hades until the final judgment, Luke 16:23 and Rev 20:13					Col 1:20 Yes?						
		No people	Gen 1:1	Serving Mankind at God's Command, Hebrews 1:14											
		No Fall		Imprisoned in Tartarus, 2 Peter 2:4 and Jude 6											
		No Unholy Angels		Rebelling Against Christ			Thalaasa, Rev 20:13	Heb 2:16 No?							
		Gen 1:31		Accusing Mankind			Lake of Fire Revelation 19:20								
				1 Peter 5:8 and Revelation 12:10											
				Abyss Revelation 20:2											

Destiny

Kiwanji at AionianBible.org/Destiny

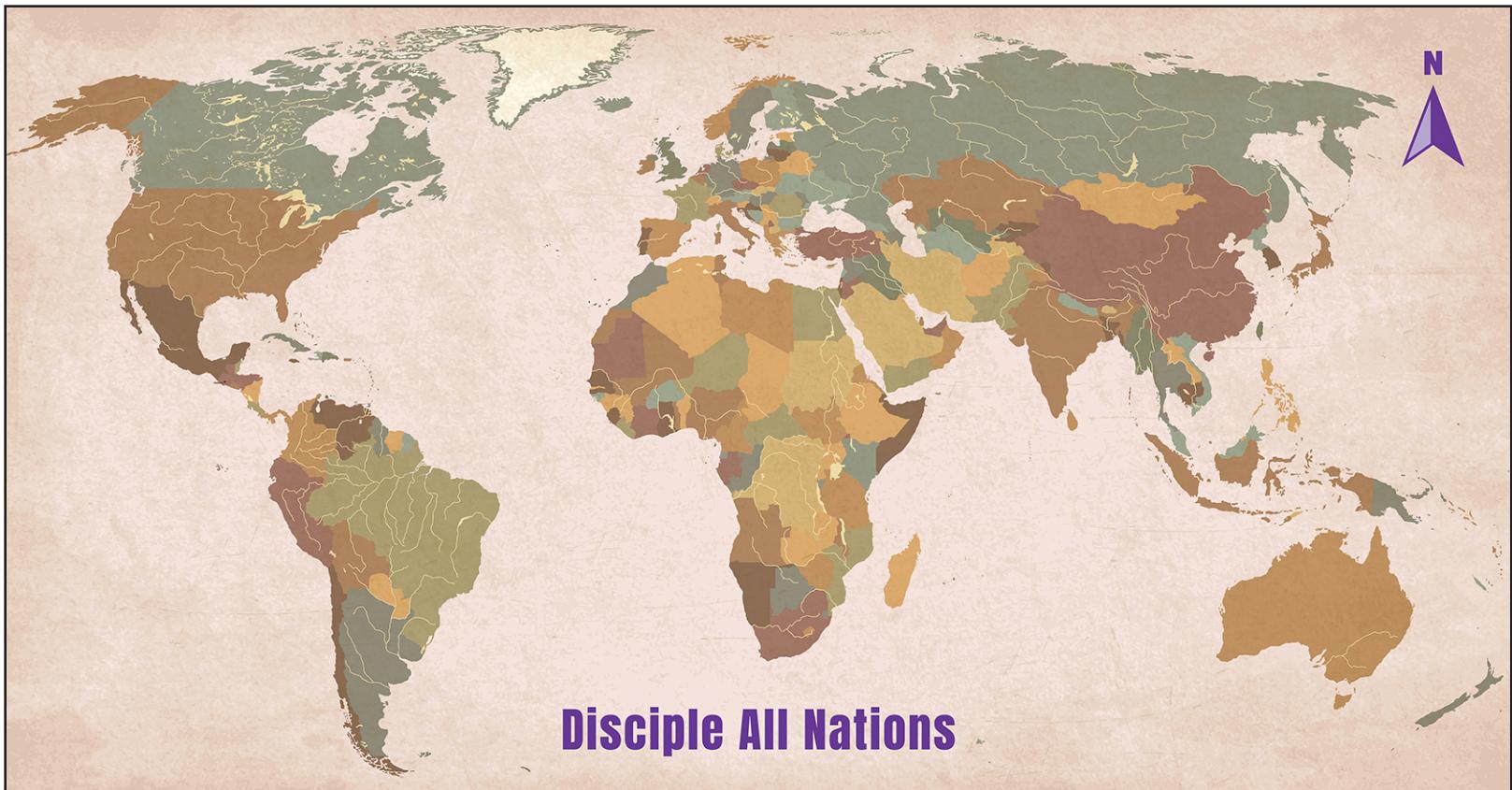
The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament Sheol and New Testament *Hadēs*, 2) Geenna, 3) Tartaroō, 4) Abyssos, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, "*the gates of Hades will not prevail*," Matthew 16:18. Paul asks, "*Hades where is your victory?*" 1 Corinthians 15:55. John wrote, "*Hades gives up*," Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, "*Do not be afraid*," because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our *Good News* sounds like a warning to "*be afraid*" because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, "*out of the frying pan, into the fire?*" Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, "*Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'*" Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. "*If the first fruit is holy, so is the lump*," Romans 11:16. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philippians 2:9-11.

Disciple All Nations

Lino, mulutaghe muvalungikaghe avaanhmu iisi sooni, vaave vavulanisivua vango, muvofughaghe mu litavua ilya Nhaata, ni lya Mwanaake ni lya Nhepo u Mwimike.

- Mataayi 28:19